

પ્રસ્તાવના.

સર્વે જૈનવંધુરને માણુમ ધાય જે, આ પંચમ કાલમાં તીર્થંકર પ્રજુર્ત
 આ જરતદેવમાં વિચરતા નહીં હોવાથી, તથા કેવલી મહારાજ પણ નહીં
 હોવાથી, આ અપાર સંસારસમુદ્રથી તારવાને “શ્રી શત્રુંજય મહાતીર્થ”
 સમર્થ છે, એમ તીર્થંકર મહારાજો પણ કહી ગયા છે. તે મહાતીર્થનું
 માહાત્મ્ય શ્રી કૃપજ્ઞદેવ પ્રજુના વલ્લભમાં પુંડરિકજી ગણધર મહારાજે
 સવા લાલ શ્લોકની રચના કરીને વનાવ્યું હતું; તથા તેમાંથી સંક્ષિપ્ત ક-
 રીને શ્રી વીરપ્રજુના સમયમાં સુધર્માસ્વામિ ગણધર મહારાજે ચોવીસ હજાર
 શ્લોકની રચના કરીને વનાવ્યું હતું; તેમાંથી પણ સાર ઊધરીને વલ્લજી-
 પુરના શ્રી શિલાદિત્ય રાજાના આગ્રહથી આચાર્ય મહારાજ શ્રી ધનેશ્વર-
 સૂરિજીએ દશ હજાર શ્લોકની રચના કરીને સંસ્કૃત જાપામાં વનાવેલું છે;
 તેમાં તે આચાર્ય મહારાજે મહાકાવ્યની તુલ્ય અતિ ઉત્તમ અને અલંકારોથી
 જરેલી રચના કરી છે. વલી આ ગ્રંથ આપણા જૈનીડના અત્યંત પ્રાચીન
 ગ્રંથ માંહેનો એક ગ્રંથ છે; અને તે ગ્રંથ વનાવીને શ્રી ધનેશ્વરસૂરિજી મ-
 હારાજે આપણાપર અવર્ણનીય ઉપકાર કરેલો છે; કેમ કે તેમાં આ સંસાર
 સમુદ્રથી તારનારા “શ્રી શત્રુંજય મહાતીર્થનું” માહાત્મ્ય વર્ણવેલું છે, વલી
 આ ગ્રંથ મૂલ સંસ્કૃત જાપામાં હોવાથી, અમોએ તેના આ પ્રથમ લંડનું
 ગુજરાતી જાપાંતર જામનગર નિવાસિ પંડિત શ્રાવક દીરાલાલ વિ.
 દંસરાજ પાસે કરાવી ઠપાવી પ્રસિદ્ધ કર્યું. આ ગ્રંથમાં શ્રી કૃપજ્ઞદેવ
 પ્રજુઆદિક કેટલાક તીર્થંકરોના પણ ચરિત્રો આવેલાં છે; આ ગ્રંથના છે
 લંડો છે; તેમાં આ પ્રથમ લંડમાં શ્રી શત્રુંજય આદિક શિશ્વરોનું માહાત્મ્ય
 વર્ણવેલું છે, તથા વીજા લંડમાં શ્રી ગિરનારજી આદિક શિશ્વરોનું વર્ણન
 કરેલું છે. તે વીજા લંડનું ગુજરાતી જાપાંતર પણ થોડાજ દિવસોમાં અમારા
 તરફથી ઠપાઈ બહાર પડવાનું છે. આ ગ્રંથમાં શ્રી શત્રુંજય તીર્થાધિરાજનો
 અપૂર્વ મહિમા વર્ણવેલો છે, તથા આ ગ્રંથ જૈનીડને માટે પડલો તો જ-
 રૂરનો છે કે, તેનું આ જગોએ ધ્યાન નહીં કરતાં, ફક્ત આગથી તે અંત-
 સુધિ તે વાંચી જવાની અમો અમારા જૈનવંધુરને જણામણ કરીયે ઠીકે.
 આ તીર્થાધિરાજનું માહાત્મ્ય વાંચવાથી, તથા સાંજલવાથી કેટલું પુણ્ય

ઉપાર્જન થાય છે, તેનું વર્ણન આ મંથજ વાંચનારી જણાશે. માટે પોતાના
 વસ્ત્રે જાવના કટ્યાણ ઇંચનાર, એવા વરેક જેનવંધુર આ અમૂલ્ય પ્રંયતો
 જરૂર લાજ લેશે. હત્યલં વિસ્તરેણ.

નીમસિંહ માણેક.

अनुक्रमणिका.

	विषय	सर्ग पेहेलो	पृष्ठ.
१	पंचपरमेष्ठिनी स्तुतिरूप मंगळाचरण.		१
२	शत्रुंजयमाहात्म्य ग्रंथनी रचना संबंधि अधिकार.		२
३	शत्रुंजयमाहात्म्यनो महिमा.		२
४	श्री वीरप्रभुनुं श्री शत्रुंजय प्रते आगमन.		३
५	श्री शत्रुंजय पर्वतनुं तथा तेनी आसपासनां स्यानकोनुं थलं- कारिक वर्णन.		३
६	कंडु राजानुं वृत्तांत.		५
७	शासनदेवी शंवीकाएकंडुराजाने कहेलो श्रीशत्रुंजय तीर्थनोमहिमा		५
८	कंडुराजाने मुनिए कहेलुं चारित्रनुं खरूण.		११
९	वीरप्रभुनी आसपास रहेला मुनिठनुं वर्णन.		१२
१०	देवोए धनावेलां समवसरणनी रचनानुं वर्णन		१२
११	सोधमॅडे करेली श्री वीरप्रभुनी स्तुति.		१५
१२	श्री वीरप्रभुए दीधेली देशनानुं वर्णन.		१७
१३	सोधमॅडे श्री वीरप्रभुने पुठेलो शत्रुंजय तीर्थनो महिमा.		१९
१४	श्री वीर प्रभुए कहेलो शत्रुंजय तीर्थनो महिमा.		२०
१५	श्री शत्रुंजय तीर्थनां नामो.		२२
१६	श्री शत्रुंजय पर्वतनां शिखरो.		२२
१७	श्री शत्रुंजय पर्वतना मुख्य शिखरनो महिमा.		२४
१८	श्री शत्रुंजयपर रहेली रायणनो महिमा.		३२
	सर्व वीजो.		
१९	सूर्यावर्त कुंडनो महिमा.		३५
२०	मह्मीपाखनी कथा.		३५
२१	मह्मीपाख योगी तथा योगिनीनुं वृत्तांत.		३५
२२	बांदरानुं तथा राक्षसनुं वृत्तांत.		३७
२३	महाकाळयक्षनुं वृत्तांत.		४१
२४	मुनिए कहेलो धर्मोपदेश.		४१

२५	एक वगलानुं वृत्तांत.	४५
२६	गुणसुंदरी तथा विद्याधरनुं वृत्तांत.	४६
२७	त्रिविक्रिम राजानुं वृत्तांत.	५२
२८	केवली महाराजनो उपदेश.	५५
२९	गुणसुंदरी साथे महिपालनो विवाह.	५७
३०	महीपालने थएलो कुष्ठरोग.	६१
३१	चेत्री पुनेमने दिवसे विद्याधरोनुं सिद्धगिरिपर आगमन.	६४
३२	सूर्योद्याननो महिमा.	६५
३३	विद्याधरनी स्त्रीए सोंचेला तीथोंदकथी महिपालनुं रोगोथी मुक्तयनुं	६६
३४	महीपालनुं पूर्वजवनुं वृत्तांत.	६८
३५	महीपालनुं मोक्षगमन.	७४

सर्ग श्रीजो.

३६	कुलकरोनुं वृत्तांत.	७५
३७	ऋषजदेव प्रजुनो जन्म.	७६
३८	ऋषजदेव प्रजुनो जन्माजिपेक.	७७
३९	इंद्रोए करेली प्रजुनी स्तुति.	७७
४०	इंद्रें करेली प्रजुना वंशथी स्थापना.	७८
४१	ऋषजदेव प्रजुनो राज्याजिपेक.	७९
४२	विनीता नगरीनी रचना.	८०
४३	लोकांतिक देवोनुं आगमन.	८३
४४	प्रजुनो दीक्षा महोत्सव.	८३
४५	जरतराजानुं वृत्तांत.	८४
४६	श्रेयांसकुमारे प्रजुने करावेलुं पारणुं.	८५
४७	ऋषजदेव प्रजुमाटे मरुदेवा मातानो खेद.	८६
४८	ऋषजदेव प्रजुने केवलज्ञान थवानुं वृत्तांत.	८७
४९	जरतराजानी आयुधशालामां चक्रनी उत्पत्तिनुं वृत्तांत.	८७
५०	मरुदेवा माता सहित जरत महाराजनुं प्रजु पासे जवुं.	८८
५१	प्रजुना समवसरणने जोइ मरुदेवा माताने थएलुं केवलज्ञान, तथा तेमनो मोक्ष.	८८

५२	जरत राजाए करेली प्रभुनी स्तुति.	ए०
५३	क्षपनदेव प्रभुए करेलो उपदेश.	ए०
५४	प्रभुए करेली चतुर्विध संघनी स्थापना.	ए१
५५	गणधरोए करेली छादशांगीनी रचना.	ए२
५६	जरत महाराजे करेलो चक्रनो महोत्सव.	ए२
५७	जरत चक्रीनुं दिग्जय माटे प्रयाण.	ए३
५८	चक्रीनुं मागध तीर्थप्रते आगमन.	ए५
५९	चक्रीनुं मागधेश्वरप्रते बाणनुं फेंकबुं.	ए६
६०	मागधेश्वरने थएलो कोष.	ए७
६१	चक्रीनुं वरदाम तीर्थप्रते आगमन.	ए९
६२	चक्रीनुं प्रनास तीर्थप्रते आगमन.	१००
६३	प्रनासेरो कहेलुं तीर्थोदकनुं वृत्तांत.	१००
६४	चक्रीनुं महासिंधुप्रते गमन.	१०१
६५	चक्रीनुं वेताढ्यप्रते गमन.	१०२
६६	चक्रीनुं तमिळा गुफाप्रते गमन.	१०२
६७	सेनापति सुपेणनुं म्हेष्ठ देशोप्रते गमन.	१०२
६८	तमिळा गुफानुं उघाडबुं.	१०३
६९	म्हेष्ठोनो उत्पात.	१०३
७०	चक्रीना सेन्यमां रोगोनो उपद्रव.	१०७
७१	शत्रुंजयपर रहेली रायणना पत्रादिकयी चक्रीना सेन्यमां, थए- लो रोगोनो नाश.	१०७
७२	म्हेष्ठोनुं शरणे आवबुं.	१०७
७३	चक्रीनुं कूडहिमाडिप्रते गमन.	१०८
७४	नमिबिनमिनुं वृत्तांत.	१०८
७५	गंगासाथे चक्रीनो विलास.	११०
७६	ईशानेंद्रनुं पूर्व जवनुं वृत्तांत.	१११
७७	चक्रीनुं खंडप्रपात गुफाप्रते गमन.	११३
७८	चक्रीने नव निधानोनी प्राप्ति.	११३
७९	चक्रीनुं अयोध्याप्रते आगमन.	११४

૧૩૦ ચક્રી અને સોધમેંડ્રનો મેલાપ,	૧૭૩
૧૨૧ ઇંડ્રના કદ્દેવાથી ચક્રીએ શત્રુંજયપર ઘનાઘેલાં “ત્રેલોક્યવિ- ત્રમ” આદિક પ્રાસાદોનાં વર્ણન.	૧૭૪
૧૩૨ પ્રાસાદોમાં કરેલી પ્રતિષ્ઠા આદિકનું વર્ણન.	૧૭૬
૧૩૨ ચક્રીએ શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રભુ આદિકોની કરેલી સ્તુતિ, તથા ગણધરોએ તેમને કરેલા તિલક આદિકનું વર્ણન.	૧૭૭
૧૩૪ શ્રીનાજ ગણધર મહારાજની દેશના, તેમાં તેડેણ કરેલું સા- ત દેવોનું વર્ણન.	૧૭૯
૧૩૫ શત્રુંજયી નદીનો મહિમા.	૧૮૩
૧૩૬ શાંતનુ રાજાનું વૃત્તાંત.	૧૮૪
૧૩૭ પેંડ્રી આદિક નદીડુંનું માહાત્મ્ય તથા વૃત્તાંત.	૨૦૦
૧૩૮ પ્રાદગિરિ આદિક શિખરોપર ચક્રીએ કરાવેલાં મંદિરો.	૨૦૧
૧૩૯ ચક્રીનું ગિરનારજીપ્રતે પ્રયાણ.	૨૦૩
૧૪૦ તાપસોનું વૃત્તાંત.	૨૦૪
૨૪૧ રેવતાચલનું વર્ણન.	૨૦૫
૧૪૨ ગજપગલાંના (દ્વાથીપગલાંનાં) કુંડનો મહિમા.	૨૦૭
૧૪૩ ચક્રીએ શ્રી નેમિનાથ પ્રભુની કરેલી પૂજા, તથા સ્તુતિ.	૨૦૮
૧૪૪ ચક્રીએ કરેલું ગિરનારજીનું વર્ણન.	૨૧૧
૧૪૫ ઘરટ રાહસનું વૃત્તાંત.	૨૧૨
૧૪૬ ગિરનારપર ચક્રી તથા વ્રહ્મેંડ્રનો મેલાપ.	૨૧૩
૧૪૭ ચક્રીનું ગિરિહૃગંપુરમાં (જુનાગઢમાં) આગમન.	૨૧૪
૧૪૮ ચક્રીએ આવું વિગેરે તીર્થોપર કરેલા ઉદ્ધારો.	૨૧૫
૧૪૯ ચક્રીનું અયોધ્યામાં ફરીને આગમન.	૨૧૬
સગે ઘઠો.	
૧૫૦ શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રભુનું અષ્ટાષ્ટકપ્રતે આગમન.	૨૧૮
૧૫૧ શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રભુનો મોહ.	૨૧૯
૧૫૨ શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રભુના શરીરનો ઇંડાદિકોએ કરેલો અગ્નિસંસ્કાર.	૨૨૦
૧૫૩ પ્રભુના શરીરના અગ્નિદાહનાં સ્થાનકે ચક્રીએ કરેલો “સિંદુ- વિદ્ધ” પ્રાસાદ.	૨૨૦

१५३ नरतचक्रीने अरिसाधुवनमां घण्टुं केवलज्ञान.	११३
१५४ सूर्ययशानुं चरित्र.	११४
१५५ सूर्ययशाने व्रतधी बलित करवामाटे उर्वेसी तथा रंजानुं आगमन.	११६
१५६ सूर्ययशा साधे ते वने अप्तराउंनो विवाह.	११७
१५७ सूर्ययशाए ते अप्तराउंनी करेली निजुठना.	११८
१५८ सूर्ययशाने घण्टुं केवलज्ञान, तथा तेमनो मोक्ष.	११९

सर्ग सातमो.

१५९ आबिड अने बाळखिल्लुं वृत्तांत, तथा तेउं वनेनुं शुद्ध.	१२१
१६० वर्षां तथा शरद ऋतुनुं शृंगाररसयुक्त वर्णन.	१२५
१६१ आबिड राजाए तापसपात्तेधी सांजलेखो उपदेश.	१२५
१६२ आबिड तथा बाळखिल्लुं तापसदीक्षाप्रहण.	१४१
१६३ हंसनुं वृत्तांत.	१४२
१६४ आबिड आदिकनुं मोक्षगमन.	१४४
१६५ दंडवीर्य राजनुं वृत्तांत.	१४५
१६६ दंडवीर्य राजनी धर्मना निश्चलपणामाटे ईज करेली परीक्षा.	१४५
१६७ दंडवीर्य राजाए शत्रुंजयप्रते करेलुं प्रयाण, तथा त्यां तेमणे करेलो बीजो उद्धार.	१४८
१६८ इशानेई करेलो बीजो उद्धार.	१५१
१६९ माहेई करेलो चोयो उद्धार, तथा सुदृस्तिनी देवीनुं वृत्तांत.	१५२
१७० ब्रह्मेई करेलो पांचमो उद्धार.	१५३
१७१ जुवनेई करेलो ठाठो उद्धार.	१५४

सर्ग आठमो.

१७२ अजितनाथ प्रभुनुं तथा सगरचक्रीनुं चरित्र.	१५५
१७३ अजितनाथ प्रभु तथा सगरचक्रीनो जन्म.	१५६
१७४ वसंत ऋतुनुं शृंगाररसयुक्त वर्णन.	१५९
१७५ अजितनाथ प्रभुए लीवेली दीक्षा.	१६१
१७६ सगर चक्रीने चक्ररत्नानी प्राप्ति, तथा अजितप्रभुने केवलप्राप्ति.	१६२
१७७ सगर चक्रीए करेलो दिग्विजय.	१६४
१७८ मयूरुं वृत्तांत.	१६५

- ૧૭૯ શ્રી અજિતનાથ પ્રજુની દેશના. ૨૬૬
 ૧૮૦ વર્ષા તથા શરદ ઋતુનું શૃંગાર સયુક્ત વર્ણન. ૨૬૭
 ૧૮૧ સુવ્રત આચાર્યનું વૃત્તાંત. ૨૬૮
 ૧૮૨ સગરચક્રીના જહુઆદિક સાઠ હજાર પુત્રોનું, અષ્ટાપદપ્રતે ગમન. ૨૬૯
 ૧૮૩ અષ્ટાપદ પર્વતનું વર્ણન. ૨૬૯
 ૧૮૪ સગર ચક્રીના પુત્રોનું અષ્ટાપદની આસપાસ ઘાટનું ઓઢવું,
 અને નાગેંડ્રનું આવવું; તથા તેણે તેડને દીધેલી શિલામણ. ૨૭૦
 ૧૮૫ સગર ચક્રીના પુત્રોનું ઘાટપ્રતે ગંગાનું લાવવું, અને નાગેંડ્ર
 કરેલો તેડ સઘલાઈનો ઢાહ. ૨૭૧
 ૧૮૬ દુઃખી થયેલાં સગર ચક્રીના સૈન્યપ્રતે ઇંડ્રનું બ્રાહ્મણરૂપે આ-
 વવું, તથા તેણે તે સૈન્યને આપેલી સમજુતી. ૨૭૧
 ૧૮૭ ઇંડ્રનું સગર ચક્રીને સમજાવવું. ૨૭૨
 ૧૮૮ સાઠ હજાર પુત્રોના ઇકદમ થયેલાં મૃત્યુથી સગરચક્રીને થ-
 ણેલો શોક, તથા ઇંડ્રે આપેલી તેને સમજુતી. ૨૭૪
 ૧૮૯ સગરચક્રીનું અજિતપ્રજુપ્રતે ગમન, પ્રજુની દેશના, તથા પોતા-
 ના તે પુત્રોનો પૂર્વ જવનો પ્રજુપાસેથી તેણે સાંજલેલો વૃત્તાંત, ૨૭૬
 ૧૯૦ સંઘપતિથઈ, સગર ચક્રીનું શત્રુંજયપર આગમન. ૨૭૮
 ૧૯૧ ગંગાનું મૂલ પ્રવાહમાં વહન. ૨૭૯
 ૧૯૨ સગર ચક્રીનું શત્રુંજયપ્રતે સમુદ્રનું લાવવું. ૨૮૦
 ૧૯૩ સગર ચક્રીએ શત્રુંજયાદિ તીર્થોનો કરેલો સાતમો ડહાર. ૨૮૧
 ૧૯૪ પ્રજુનો અને સગર મહામુનિનો પળ મોહ. ૨૮૨
 ૧૯૫ વ્યંતરેંડ્રોએ કરેલો આઠમો ડહાર. ૨૮૩
 ૧૯૬ ચંડ્રપ્રજ પ્રજુનું વૃત્તાંત, તથા ચંડ્રયશાએ કરેલો નવમો ડહાર. ૨૮૪
 ૧૯૭ શાંતિનાથ પ્રજુનું તથા, સિંહદેવનું વૃત્તાંત. ૨૮૫
 ૧૯૮ ચક્રધરે કરેલો દશમો ડહાર. ૨૮૯

સર્ગ નવમો.

- ૧૯૯ રાક્ષસવંશ, તથા વાનરવંશ, અને દશરથનું વૃત્તાંત. ૨૯૬
 ૨૦૦ રામચંડ્રજી તથા રાવણનું વૃત્તાંત. ૩૦૧
 ૨૦૧ જાપાંતરકારની પ્રશસ્તિ. ૩૨૭

श्री जिननाथ नमः

(श्रीधनेश्वर सूक्त)

श्रीशत्रुंजय माहात्म्यं गुजराती भाषांतर.

प्रथमःसर्गः प्रारभ्यते

ऊँनमो विश्वनाथाय, विश्वस्थितिविधायिने ॥

अर्हतेऽव्यक्तरूपाय, युगादीशाय योगिने ॥ १ ॥

अर्थः—जगतना नाथ, तथा जगतनी स्थितिना करनारा, अने अप्रगट ठे, रूप जेमनुं एवा, तथा योगी एवा श्री रूपजदेवजी अरिहंत प्रते नमस्कार थाउं.

अर्हच्चक्रिश्रियःस्वामी, चामीकरसमप्रभः ॥

स्तुत्यःसत्कृत्यलान्नाय, श्रीशांतिः शुचतांतिकृत् ॥ २ ॥

अर्थः—अरिहंत तथा चक्रीनी संपदानां स्वामी, तथा सोना सरखी कांति वाळा, अने स्तुति करवा लायक एवा श्री शांतिनाथ जगवान मोक्षनां लाजने माटे मंगलनी वृद्धि करनारा थाउं.

हेलांदोलितदैत्यारि, जरासिंधप्रतापहृत् ॥

स्मरणीयं स्मरं कुर्वन्; श्रीमान्नेमिः पुनातु वः ॥ ३ ॥

अर्थः—क्रीडाधी हींचोलेख ठे श्रीकृष्णने जेणे, तथा जरासिंधनां प्रतापने हरनारा, अने कामदेवने पण संजालवा योग्य करता, एवा श्री नेमिनाथ जगवान तमारुं रक्षण करो ?

यस्यदृष्टिसुधावृष्टि दानादहिरहीश्वरः

जातस्तापत्रयान्मुक्तः, स श्री पार्श्वो मुदेऽस्तुवः ॥ ४ ॥

अर्थः—जेनी दृष्टिरूपी अमृतनी वृष्टिनां दानधी सर्प पण धरणेंड तथा अतीत, अनागत, अने वर्तमान काल संबंधि पीडाधी मुक्त थयो, एवा ते श्री पार्श्वनाथ प्रभु तमारा हर्षने माटे थाउं ?

सुरादिं सुरनाथस्य, संशयापनयाय यः ॥

अकंपयन्निधा वीरः, श्री विरः श्रेयसेऽस्तुवः ॥ ५ ॥

अर्थः— इन्द्रनी शंकाने दूर करवा माटे जेणे मेरु पर्वतने पण कंपाव्यो ठे. तथा त्रण प्रकारे शूरवीर एवा श्री वीरप्रभु तमारा कल्याणने अर्थे थाळ.

आदीश्वर प्रमुख जिनोनुं तथा पुंडरिक प्रमुख मुनिठनुं तथा शासन-देवीनुं ध्यान करीने आ शत्रुंजयमाहात्म्यनुं हुं वर्णन करुं हुं. श्री युगादि जिनेश्वरनी आझाथी पुंडरिक गणधरे सवा लाख श्लोकनां प्रमाण-वाळुं, तथा नाना प्रकारनां आश्चर्यवाळुं, तथा सघला तत्वोथी संपूर्ण, तथा देवोप पण पूजेखु एवुं शत्रुंजयमाहात्म्यनुं वर्णन, जगतनां हित माटे पूर्वे वनाव्युं हतुं. तेमांथी मथन करीने श्रीवीरप्रभुनी आझाथी सुधर्मास्वामीए, लोकोने अल्प आयुष्यवाला जाणीने ते माहात्म्य संक्षेपथी चोविस हजार श्लोकनुं वनाव्युं. तेमांथी पण सारने उंधरीने, स्याद्वादवाणीमय एवुं ते माहात्म्य, अष्टांग योगमां निपुण, तथा विपय आदिकमां निस्पृही, तथा नाना प्रकारनी लब्धिवाला, तथा राजगृहनां मंडन रूप, तथा उत्तम चारित्र्यथी पवित्र अंगवाला, अने बैराग्यना समुद्र सरखा, अने, सर्व विद्याउमां निपुण एवा श्री धनेश्वर सूरीए, धौळोने मद रहित करतां थकां, शत्रुंजयनो उद्धार करनार, तथा अठार राजाठना स्वामी, तथा सुराष्ट्र देशनां राजा, एवा श्री शीलादित्यनां आग्रहथी बह्वर्ची नगरमां वनाव्युं; माटे हे लोको ! ते माहात्म्य तमो जक्तिपूर्वक सांजलो ?

हे जव्य लोको ! तप, जप, दान विगेरेनुं शुं प्रयोजन ठे ? पण केवल शत्रुंजयमाहात्म्यज सांजलो ? वली धर्मेनी वांठाथी सघली दिशा-उमां जमवानुं शुं प्रयोजन ठे ? फक्त शत्रुंजय तीर्थनी ठायानो तमो स्पर्श करो ? वली आ मनुष्य जन्म पामीने, तथा अनेक शास्त्रो सांजलीने पण, आ शत्रुंजयमाहात्म्य सांजलीने जन्म सफल करो ? वली जो तत्वने जाणवानी इष्टा होय, अथवा धर्ममां वास्तविक बुद्धि होय, तो वी-जुं सघळुं तजीने आ उत्तम गिरिवरनो आश्रय करो ? आ शत्रुंजय ती-

થ સમાન વીજું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, તથા તેના સમાન વીજો કોઈ ધર્મ નથી, કેમ કે, ત્યાં જઈ જિનનું ધ્યાન કરવું, તે જગતને સુખનું કારણ છે. અશુભ પરિણામથી, મન, વચન, અને કાયાથી જે પાપ વાંધું હોય, તે જયંકર પાપ પણ આ શત્રુંજય ગિરિનાં સ્મરણથી નાશને પ્રાપ્ત થાય છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં દર્શનથી સિંહ, વાઘ, સર્પ, જીલ તથા હિંસક પક્ષિ પણ સ્વર્ગગામી થાય છે. વલી જેઠાં સુર, અસુર, અને મનુષ્યાદિ જીવોમાં પણ આ શત્રુંજય પર્વત જોયો નથી, તેઠને પણ સરલા જાણવા, અને તેઠ મોક્ષનાં અધિકારી થતા નથી. અન્ય તીર્થોમાં ઉત્તમ ધ્યાન, શીલ, દાન તથા પૂજનથી જે ફલ મળે છે, તેથી પણ અધિક ફલ શત્રુંજયમાહાત્મ્ય સાંજલ્યાથી મળે છે. માટે હૈ લોકો ! આ ગિરિરાજનું માહાત્મ્ય તમો મહા જાકિયી સાંજલો ? કેમ કે, તે સાંજલવા માત્રથીજ સંપદાઠ પ્રાપ્ત થાય છે.

એક દહાડો ઘણાં દેવોથી વીંટાણા એવા શ્રી મહાવીર સ્વામી, ડ્રવ્ય જાવ રૂપ શત્રુને જીતનારા એવા આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. તે વચ્ચે જાણે જિનેશ્વરોને નમસ્કાર કરવા માટે ઉતાવળજ કરતાં હોય નહીં, તેમ ઇંડ્રોનાં આસનો એકદમ કંપવા લાગ્યાં. ત્યારે વીશ જીવનપતિનાં ઇંડ્રો, વગ્રીશ વ્યંતરનાં ઇંડ્રો, વે જ્યોતિષનાં ઇંડ્રો, તથા દશ ઉર્ધ્વલોકનાં ઇંડ્રો, એમ સઘણા મલી ચોસઠ ઇંડ્રો, દેવો સહિત, પ્રભુથી ઝૂપિત થઈને તે શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. આ લોકમાં જોવા લાયક એવા આ પર્વતને જોઈ જોઈને, મસ્તક ધુણાવતા થકા, તે ઇંડ્રાદિક દેવો, પોતાના સેવકોને નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા.

અહો ! આ મહાન શોજાવાલો ગિરિરાજ નિરુપમ કિરણોવાલાં રક્ષોયેં કરીને જાણે ચિત્રેલો હોય નહીં !! તેવો શોજે છે; વલી સોનાનાં શિશ્વરો વહે કરીને, જાણે સર્વ પર્વતોનો સ્વામી હોવાથી, મુકુટોથી શોજતો હોય નહીં જેમ તેમ આ પર્વત શોજે છે. વલી તે આકાશમાં પહોંચતાં એવાં સોનાં, રૂપા, અને રત્નનાં શિશ્વરોથી એકી વચ્ચે પૃથ્વી અને સ્વર્ગને પવિત્ર કરતો થકો પાપને દૂરનારો છે; વલી આ પર્વત સ્વર્ણગિરિ, ગ્રહગિરિ, ઉદયગિરિ, તથા અર્બુદગિરિ આદિક એકસોને આઠ શિશ્વરોથી અત્યંત શોજે છે. વલી સ્વર્ગમંદિર સરલાં અરિહંત પ્રભુનાં મંદિ-

सुराडिं सुरनाथस्य, संशयापनयाय यः ॥

अकंपयत्रिधा वीरः, श्री विरः श्रेयसेऽस्तुवः ॥ ५ ॥

अर्थः— इन्द्रनी शंकाने दूर करवा माटे जेणे मेरु पर्वतने पण कंपाव्यो ठे. तथा त्रण प्रकारे शुरवीर एवा श्री वीरप्रनु तमारा कडगाणने अर्थे चाउ.

आदीश्वर प्रमुखा जिनोनुं तथा पुंडरिक प्रमुखा मुनिउनुं तथा शासन-देवीनुं ध्यान करीने आ शत्रुंजयमाहात्म्यनुं हुं वर्णन करुं हुं. श्री युगादि जिनेश्वरनी आझाथी पुंडरिक गणधरे सया साय श्लोकनां प्रमाणवाहुं, तथा नाना प्रकारनां आश्चर्यवाहुं, तथा सघज्ञा तत्त्वोथी संपूर्ण, तथा देवोप पण पूजेसु एवुं शत्रुंजयमाहात्म्यनुं वर्णन, जगतनां हित माटे पूर्वे घनाव्युं हतुं. तेमांथी मयन करीने श्रीवीरप्रनुनी आझाथी सुधर्मास्वामीए, लोकाने अल्प आयुष्यवाला जाणीने ते माहात्म्य संक्षेपथी चोविस हजार श्लोकनुं घनाव्युं. तेमांथी पण सारने उधरीने, स्याद्वादवाणीमय एवुं ते माहात्म्य, अष्टांग योगमां निपुण, तथा विपय आदिकमां निस्पृही, तथा नाना प्रकारनी लब्धिवाला, तथा राजगणनां मंडन रूप, तथा उत्तम चारित्र्यी पवित्र थंगवाला, अने वैराग्यना समुद्र सरखा, अने, सर्व विघातमां निपुण एवा श्री धनेश्वर सूरिए, बौद्धाने मद रहित करतां यकां, शत्रुंजयनो उद्धार करनार, तथा अढार राजाउंना स्वामी, तथा सुराष्ट्र देशनां राजा, एवा श्री शीलादि-त्यनां आग्रहथी वल्लभी नगरमां घनाव्युं; माटे हे लोको ! ते माहात्म्य तमो जक्तिपूर्वक सांजलो ?

हे जव्य लोको ! तप, जप, दान विगरेनुं शुं प्रयोजन ठे ? पण केवल शत्रुंजयमाहात्म्यज सांजलो ? वली धर्मेनी वांठाथी सघली दिशा-उंमां जमवानुं शुं प्रयोजन ठे ? फक्त शत्रुंजय तीर्थनी ठायानो तमो स्पर्श करो ? वली आ मनुष्य जन्म पामीने, तथा अनेक शास्त्रो सांजलीने पण, आ शत्रुंजयमाहात्म्य सांजलीने जन्म सफल करो ? वली जो तत्वने जाणवानी इच्छा होय, अथवा धर्ममां वास्तविक बुद्धि होय, तो वी-जुं सघलुं तजीने आ उत्तम गिरिवरनो आश्रय करो ? आ शत्रुंजय ती-

ર્થ સમાન વીજું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, તથા તેના સમાન વીજો કોઈ ધર્મ નથી, કેમ કે, ત્યાં જઈ જિનનું ધ્યાન કરવું, તે જગતને સુખનું કારણ છે. અશુભ પરિણામથી, મન, વચન, અને કાયાથી જે પાપ વાંધું હોય, તે જયંકર પાપ પણ આ શત્રુંજય ગિરિનાં સ્મરણથી નાશને પ્રાપ્ત થાય છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં દર્શનથી સિંહ, વાઘ, સર્પ, ઝીલ તથા હિંસક પક્ષિ પણ સ્વર્ગગામી થાય છે. વલી જેઠાં સુર, અસુર, અને મનુષ્યાદિ જીવોમાં પણ આ શત્રુંજય પર્વત જોયો નથી, તેઠંને પણ સરલા જાણવા, અને તેઠં મોક્ષનાં અધિકારી થતા નથી. અન્ય તીર્થોમાં ઉત્તમ ધ્યાન, શીલ, દાન તથા પૂજનથી જે ફલ મળે છે, તેથી પણ અધિક ફલ શત્રુંજયમાહાત્મ્ય સાંજલ્યાથી મળે છે. માટે હે લોકો ! આ ગિરિરાજનું માહાત્મ્ય તમો મહા જક્તિથી સાંજલો ? કેમ કે, તે સાંજલવા માગ્રથીજ સંપદાર્થ પ્રાપ્ત થાય છે.

એક દહાડો ઘણાં દેવોથી વીંટાણા એવા શ્રી મહાવીર સ્વામી, ડ્રવ્ય જાવ રૂપ શત્રુને જીતનારા એવા આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. તે વચ્ચે જાણે જિનેશ્વરોને નમસ્કાર કરવા માટે ઉતાવળજ કરતાં હોય નહીં, તેમ ઇંડોનાં આસનો એકદમ કંપવા લાગ્યાં. ત્યારે વીશ જવનપતિનાં ઇંડો, ઘઘ્રીશ વ્યંતરનાં ઇંડો, વે જ્યોતિપનાં ઇંડો, તથા દશ ઊર્ધ્વલોકનાં ઇંડો, એમ સઘલા મલી ચોસઠ ઇંડો, દેવો સહિત, પ્રજુથી જૂપિત થયા તે શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. આ લોકમાં જોવા લાયક એવા આ પર્વતને જોઈ જોઈને, મસ્તક ધુણાવતા થકા, તે ઇંડાદિક દેવો, પોતાના સેવકોને નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા.

અહો ! આ મહાન શોજાવાલો ગિરિરાજ નિરુપમ કિરણોવાલાં રહ્યો કરીને જાણે ચિત્રેલો હોય નહીં !! તેવો શોજે છે; વલી સોનાનાં શિખરો વહે કરીને, જાણે સર્વ પર્વતોનો સ્વામી હોવાથી, મુકુટોથી શોજતો હોય નહીં જેમ તેમ આ પર્વત શોજે છે. વલી તે આકાશમાં પહોંચતાં એવાં સોનાં, રૂપા, અને રત્નનાં શિખરોથી ઇકી વચ્ચે પૃથ્વી અને સ્વર્ગને પવિત્ર કરતો થકો પાપને હરનારો છે; વલી આ પર્વત સ્વર્ણગિરિ, વ્રહ્મગિરિ, હૃદયગિરિ, તથા અર્બુદગિરિ આદિક એકસોને આઠ શિખરોથી અત્યંત શોજે છે. વલી સ્વર્ગમંદિર સરલાં અરિહંત પ્રજુનાં મંદિ-

सुराडिं सुरनाथस्य, संशयापनयाय यः ॥

अकंपयत्रिधा वीरः, श्री विरः श्रेयसेऽस्तुवः ॥ ५ ॥

अर्थः— इन्द्रनी शंकाने दूर करवा माटे जेणे मेरु पर्यंतने पण कंपाव्यो ठे. तथा त्रण प्रकारे शुरवीर एवा श्री वीरप्रभु तमारा कळ्याणने अर्थे थारु.

आदीश्वर प्रमुख जिनोतुं तथा पुंडरिक प्रमुख मुनिउतुं तथा शासन-देवीतुं ध्यान करीने आ शत्रुंजयमाहात्म्यतुं हुं वर्णन करुं तुं. श्री युगादि जिनेश्वरनी आझाथी पुंडरिक गणधरे सवा लाख श्लोकनां प्रमाणवाळुं, तथा नाना प्रकारनां आश्चर्यवाळुं, तथा सघला तत्त्वोधी संपूर्ण, तथा देवोप पण पूजेतु एतुं शत्रुंजयमाहात्म्यतुं वर्णन, जगतनां हित माटे पूर्वे वनाव्युं हतुं. तेमांथी मथन करीने श्रीवीरप्रभुनी आझाथी सुधर्मास्वामीए, लोकोने अल्प आयुष्यवाला जाणीने ते माहात्म्य संक्षेपथी चोविस हजार श्लोकतुं वनाव्युं. तेमांथी पण सारने उधरीने, स्याद्वादवाणीमय एतुं ते माहात्म्य, अष्टांग योगमां निपुण, तथा विषय आदिकमां निस्पृही, तथा नाना प्रकारनी लब्धिवाला, तथा राजगृहनां मंडन रूप, तथा उत्तम चारित्र्यथी पवित्र अंगवाला, अने वेराग्यना समुद्र सरखा, अने, सर्व विद्याउमां निपुण एवा श्री धनेश्वर सूरिए, बौद्धोने मद रहित करतां थकां, शत्रुंजयनो उद्धार करनार, तथा अढार राजाउना स्वामी, तथा सुराष्ट्र देशनां राजा, एवा श्री शीलादित्यनां आग्रहथी वल्लभी नगरमां वनाव्युं; माटे हे लोको ! ते माहात्म्य तमो जक्तिपूर्वक सांजलो ?

हे जवय लोको ! तप, जप, दान विगेरेतुं शुं प्रयोजन ठे ? पण केवल शत्रुंजयमाहात्म्यज सांजलो ? वली धर्मेनी वांठाथी सघली दिशाउमां जमवानुं शुं प्रयोजन ठे ? फक्त शत्रुंजय तीर्थनी ठायानो तमो स्पर्श करो ? वली आ मनुष्य जन्म पामीने, तथा अनेक शास्त्रो सांजलीने पण, आ शत्रुंजयमाहात्म्य सांजलीने जन्म सफल करो ? वली जो तत्त्वने जाणवानी इच्छा होय, अथवा धर्ममां वास्तविक बुद्धि होय, तो बीजुं सघलुं तजीने आ उत्तम गिरिवरनो आश्रय करो ? आ शत्रुंजय ती-

યં સમાન વીજું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, તથા તેના સમાન વીજો કોઈ ધર્મ નથી, કેમ કે, ત્યાં જઈ જિનનું ધ્યાન કરવું, તે જગતને સુખનું કારણ છે. અશુભ પરિણામથી, મન, વચન, અને કાયાથી જે પાપ વાંધું હોય, તે જયંકર પાપ પણ આ શત્રુંજય ગિરિનાં સ્મરણથી નાશને પ્રાપ્ત થાય છે. વહી આ શત્રુંજય પર્વતનાં દર્શનથી સિંહ, વાઘ, સર્પ, ઝીંછ તથા હિંસક પક્ષિ પણ સ્વર્ગગામી થાય છે. વહી જેઠાં સુર, અસુર, અને મનુષ્યાદિ જીવોમાં પણ આ શત્રુંજય પર્વત જોયો નથી, તેઠંને પણ સરખા જાણવા, અને તેઠં મોક્ષનાં અધિકારી થતા નથી. અન્ય તીર્થોમાં ઊત્તમ ધ્યાન, શીલ, દાન તથા પૂજનથી જે ફલ મળે છે, તેથી પણ અધિક ફલ શત્રુંજયમાહાત્મ્ય સાંજલ્યાથી મળે છે. માટે હૈ લોકો ! આ ગિરિરાજનું માહાત્મ્ય તમો મહા જાકિથી સાંજલો ? કેમ કે, તે સાંજલવા માત્રથીજ સંપદાર્ઠ પ્રાપ્ત થાય છે.

એક દહાડો ઘણાં દેવોથી વાંટાણા એવા શ્રી મહાવીર સ્વામી, ડ્રવ્ય જાત રૂપ શત્રુને જીતનારા એવા આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. તે વચ્ચે જાણે જિનેશ્વરોને નમસ્કાર કરવા માટે ઊતાવલજ કરતાં હોય નહીં, તેમ ઇંડોનાં આસનો એકદમ કંપવા લાગ્યાં. ત્યારે વીશ જીવનપતિનાં ઇંડો, યત્રીશ વ્યંતરનાં ઇંડો, બે જ્યોતિષનાં ઇંડો, તથા દશ ઊર્ધ્વલોકનાં ઇંડો, એમ સપ્તમા મલી ચોત્તર ઇંડો, દેવો સહિત, પ્રજુથી જૂલિત થયેલા તે શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. આ લોકમાં જોવા લાયક એવા આ પર્વતને જોઈ જોઈને, મસ્તક ધુણાવતા થકા, તે ઇંડાદિક દેવો, પોતાના સેવકોને નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા.

અહો ! આ મહાન શોભાવાલો ગિરિરાજ નિરુપમ કિરણોવાળાં રમ્યોયે કરીને જાણે ચિત્રેલો હોય નહીં !! તેવો શોભે છે; વહી સોનાનાં શિશ્વરો વડે કરીને, જાણે સર્વ પર્વતોનો સ્વામી હોવાથી, મુકુટોથી શોભતો હોય નહીં જેમ તેમ આ પર્વત શોભે છે. વહી તે આકાશમાં પહોંચતાં એવાં સોનાં, રૂપા, અને રત્નનાં શિશ્વરોથી ઘેરી વચ્ચે પૃથ્વી અને સ્વર્ગને પવિત્ર કરતો થકો પાપને દૂરનારો છે; વહી આ પર્વત સ્વર્ણગિરિ, રૂપગિરિ, ઉદયગિરિ, તથા અર્બુદગિરિ આદિક. એકસોને આઠ શિશ્વરોથી અત્યંત શોભે છે. વહી સ્વર્ગમંદિર સરગાં અરિહંત પ્રદુનાં મંદિ-

सुराडिं सुरनाथस्य, संशयापनयाय यः ॥

अकंपयत्रिधा वीरः, श्री विरः श्रेयसेऽस्तुवः ॥ ५ ॥

अर्थः— इन्द्रनी शंकाने दूर करवा माटे जेणे मेरु पर्वतने पण कंपाव्यो ठे. तथा त्रण प्रकारे शुरवीर एवा श्री वीरप्रभु तमारा कव्याणने अर्थे थारुं.

आदीश्वर प्रमुख जिनोतुं तथा पुंडरिक प्रमुख मुनिठुं तथा शासन-देवीतुं ध्यान करीने आ शत्रुंजयमाहात्म्यतुं हुं वर्णन करुं हुं. श्री युगादि जिनेश्वरनी आज्ञाथी पुंडरिक गणधरे सवा लाख श्लोकनां प्रमाण-वाहुं, तथा नाना प्रकारनां आश्चर्यवाहुं, तथा सघला तत्वोधी संपूर्ण, तथा देवोप पण पूजेसु एवुं शत्रुंजयमाहात्म्यतुं वर्णन, जगतनां हित माटे पूर्वे वनाव्युं हुतुं. तेमांथी मथन करीने श्रीवीरप्रभुनी आज्ञाथी सुधर्मास्वामीए, लोकोने अल्प आयुष्यवाला जाणीने ते माहात्म्य संक्षेपथी चोविस हजार श्लोकतुं वनाव्युं. तेमांथी पण सारने उधरीने, स्याद्वादवाणीमय एवुं ते माहात्म्य, अष्टांग योगमां निपुण, तथा विषय आदिकमां निस्पृही, तथा नाना प्रकारनी लब्धिवाला, तथा राजगठनां मंडन रूप, तथा उत्तम चारित्र्यथी पवित्र श्रंगवाला, अने वैराग्यना समुद्र सरखा, अने, सर्व विद्यालमां निपुण एवा श्री धनेश्वर सूरिए, धौळोने मद रहित करतां थकां, शत्रुंजयनो उद्धार करनार, तथा अढार राजाठना स्वामी, तथा सुराष्ट्र देशनां राजा, एवा श्री शीलादित्यनां आग्रहथी वल्लभी नगरमां वनाव्युं; माटे हे लोको ! ते माहात्म्य तमो जक्तिपूर्वक सांजलो ?

हे जव्य लोको ! तप, जप, दान विगेरेतुं शुं प्रयोजन ठे ? पण केवल शत्रुंजयमाहात्म्यज सांजलो ? वली धर्मेनी वांठाथी सघली दिशा-लमां जमवातुं शुं प्रयोजन ठे ? फक्त शत्रुंजय तीर्थनी ठायानो तमो स्पर्श करो ? वली आ मनुष्य जन्म पामीने, तथा अनेक शास्त्रो सांजलीने पण, आ शत्रुंजयमाहात्म्य सांजलीने जन्म सफल करो ? वली जो तत्वने जाणवानी इष्टा होय, अथवा धर्ममां वास्तविक बुद्धि होय, तो वीजुं सघलुं तजीने आ उत्तम गिरिवरनो आश्रय करो ? आ शत्रुंजय ती-

ધં સમાન વીજું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, તથા તેના સમાન વીજો કોઈ ધર્મ નથી, કેમ કે, ત્યાં જઈ જિનનું ધ્યાન કરવું, તે જગતને સુખનું કારણ છે. અશુભ પરિણામથી, મન, વચન, અને કાયાથી જે પાપ વાંધું હોય, તે ત્રયંકર પાપ પણ આ શત્રુંજય ગિરિનાં સ્મરણથી નાશને પ્રાપ્ત થાય છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં દર્શનથી સિંહ, વાઘ, સર્પ, જીંઘણ તથા હિંસક પક્ષિઓ પણ સ્વર્ગગામી થાય છે. વલી જેઠાં સુર, અસુર, અને મનુષ્યાદિ જીવોમાં પણ આ શત્રુંજય પર્વત જોયો નથી, તેઠાંને પણ સરલા જાણવા, અને તેઠાં મોક્ષનાં અધિકારી થતા નથી. અન્ય તીર્થોમાં ઉત્તમ ધ્યાન, શીશ, દાન તથા પૂજનથી જે ફલ મેળે છે, તેથી પણ અધિક ફલ શત્રુંજયમાહાત્મ્ય સાંજલ્યાથી મેળે છે. માટે હૈ લોકો ! આ ગિરિરાજનું માહાત્મ્ય તમો મહા જાતિથી સાંજલો ? કેમ કે, તે સાંજલવા માત્રથીજ સંપદાઓ પ્રાપ્ત થાય છે.

એક દહાડો ઘણાં દેવોથી ઘેરાયેલા એવા શ્રી મહાવીર સ્વામી, ડ્રવ્ય જાતિ રૂપ શત્રુને જીતનારા એવા આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. તે વચ્ચે જાણે જિનેશ્વરોને નમસ્કાર કરવા માટે ઉતાવળ કરતાં હોય નહીં, તેમ ઇંદ્રોનાં આસનો એકદમ કંપવા લાગ્યાં. ત્યારે વીશ જીવનપતિનાં ઇંદ્રો, ધત્રીશ વ્યંતરનાં ઇંદ્રો, વે ઝ્યોતિષનાં ઇંદ્રો, તથા દશ ઉર્ધ્વલોકનાં ઇંદ્રો, એમ સઘલા મલી ચોસઠ ઇંદ્રો, દેવો સહિત, પ્રજુથી જૂથિત થયેલા તે શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. આ લોકમાં જોવા લાયક એવા આ પર્વતને જોઈ જોઈને, મસ્તક ધુણાવતા થકા, તે ઇંદ્રાદિક દેવો, પોતાના સેવકોને નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા.

અહો ! આ મહાન શોભાવાળો ગિરિરાજ નિરુપમ કિરણોવાળાં રહોયે કરીને જાણે ચિત્રેલો હોય નહીં !! તેવો શોભે છે; વલી સોનાનાં શિશ્વરો વહે કરીને, જાણે સર્વ પર્વતોનો સ્વામી હોવાથી, મુકુટોથી શોભતો હોય નહીં જેમ તેમ આ પર્વત શોભે છે. વલી તે આકાશમાં પહોંચતાં એવાં સોનાં, રૂપા, અને રત્નનાં શિશ્વરોથી એકી વચ્ચે પૃથ્વી અને સ્વર્ગને પવિત્ર કરતો થકો પાપને હરનારો છે; વલી આ પર્વત સ્વર્ણગિરિ, વ્રહ્મગિરિ, ઉદયગિરિ, તથા અર્બુદગિરિ આદિક એકસોને આઠ શિશ્વરોથી અત્યંત શોભે છે. વલી સ્વર્ગમંદિર સરલાં અરિહંત પ્રજુનાં મંદિ-

सुराधिं सुरनाथस्य, संशयापनयाय यः ॥

अकंपयत्रिधा वीरः, श्री विरः श्रेयसेऽस्तुवः ॥ ५ ॥

अर्थः— इन्द्रनी शंकाने दूर करवा माटे जेणे मेरु पर्वतने पण कंपाव्यो ठे. तथा त्रण प्रकारे शुरवीर एवा श्री वीरप्रभु तमारा कड्याणने अर्थे थाळ.

आदीश्वर प्रमुख जिनोतुं तथा पुंडरिक प्रमुख मुनिउतुं तथा शासन-देवीतुं ध्यान करीने आ शत्रुंजयमाहात्म्यतुं हुं वर्णन करुं तुं. श्री युगादि जिनेश्वरनी आझाथी पुंडरिक गणधरे सवा लाख श्लोकनां प्रमाणवाळुं, तथा नाना प्रकारनां आश्चर्यवाळुं, तथा सचला तत्वोथी संपूर्ण, तथा देवोए पण पूजेसु एवुं शत्रुंजयमाहात्म्यतुं वर्णन, जगतनां हित माटे पूर्वे वनाव्युं हतुं. तेमांथी मथन करीने श्रीवीरप्रभुनी आझाथी सुधर्मास्वामीए, लोकोने अल्प आयुष्यवाला जाणीने ते माहात्म्य संक्षेपथी चोविस हजार श्लोकतुं वनाव्युं. तेमांथी पण सारने उंधरीने, स्याद्वादवाणीमय एवुं ते माहात्म्य, अष्टांग योगमां निपुण, तथा विषय आदिकमां निस्पृही, तथा नाना प्रकारनी लब्धिवाला, तथा राजगठनां मंडन रूप, तथा उत्तम चारित्र्यथी पवित्र श्रंगवाला, अने वैराग्यना समुद्र सरखा, अने, सर्व विद्याउतुं निपुण एवा श्री धनेश्वर सूरीए, बौद्धोने मद रहित करतां थकां, शत्रुंजयनो उद्धार करनार, तथा अढार राजाउतुं स्वामी, तथा सुराष्ट्र देशनां राजा, एवा श्री शीखादित्यनां आग्रहथी वल्लभी नगरमां वनाव्युं; माटे हे लोको ! ते माहात्म्य तमो भक्तिपूर्वक सांजलो ?

हे जव्य लोको ! तप, जप, दान विगेरेतुं शुं प्रयोजन ठे ? पण केवल शत्रुंजयमाहात्म्यज सांजलो ? वली धर्मेनी वांठाथी सघली दिशाउतुं जमवानुं शुं प्रयोजन ठे ? फक्त शत्रुंजय तीर्थनी ठायानो तमो स्पर्श करो ? वली आ मनुष्य जन्म पामीने, तथा अनेक शास्त्रो सांजलीने पण, आ शत्रुंजयमाहात्म्य सांजलीने जन्म सफल करो ? वली जो तत्वने जाणवानी इच्छा होय, अथवा धर्ममां वास्तविक बुद्धि होय, तो वीजुं सघलुं तजीने आ उत्तम गिरिवरनो आश्रय करो ? आ शत्रुंजय ती-

થે સમાન વીજું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, તથા તેના સમાન વીજો કોઈ ધર્મે નથી, કેમ કે, ત્યાં જઈ જિનનું ધ્યાન કરવું, તે જગતને સુખનું કારણ છે. અશુભ પરિણામથી, મન, વચન, અને કાયાથી જે પાપ વાંધું હોય, તે ત્રયંકર પાપ પણ આ શત્રુંજય ગિરિનાં સ્મરણથી નાશને પ્રાપ્ત થાય છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં દર્શનથી સિંહ, વાઘ, સર્પ, જીલ તથા હિંસક પક્ષિ પણ સ્વર્ગગામી થાય છે. વલી જેઠણ સુર, અસુર, અને મનુષ્યાદિ જન્મોમાં પણ આ શત્રુંજય પર્વત જોયો નથી, તેડને પશુ સરખા જાણવા, અને તેડ મોક્ષનાં અધિકારી થતા નથી. અન્ય તીર્થોમાં ઉત્તમ ધ્યાન, શીલ, દાન તથા પૂજનથી જે ફલ મહે છે, તેથી પણ અધિક ફલ શત્રુંજયમાહાત્મ્ય સાંજણથી મહે છે. માટે હે લોકો ! આ ગિરિરાજનું માહાત્મ્ય તમો મહા જાકિથી સાંજલો ? કેમ કે, તે સાંજલવા માત્રથીજ સંપદાઈ પ્રાપ્ત થાય છે.

એક દહાડો ઘણાં દેવોથી વીંટાણલા એવા શ્રી મહાવીર સ્વામી, ડ્રવ્ય જાવ રૂપ શત્રુને જીતનારા એવા આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. તે વચ્ચે જાણે જિનેશ્વરોને નમસ્કાર કરવા માટે હતાવલજ કરતાં હોય નહીં, તેમ ઇંડ્રોનાં આસનો એકદમ કંપવા લાગ્યાં. ત્યારે વીશ જવનપતિનાં ઇંડ્રો, વત્રીશ વ્યંતરનાં ઇંડ્રો, વે જ્યોતિપનાં ઇંડ્રો, તથા દશ ઉર્ધ્વલોકનાં ઇંડ્રો, એમ સપણા મલી ચોસઠ ઇંડ્રો, દેવો સહિત, પ્રજુથી જૂઘિત થયલા તે શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આવ્યા. આ લોકમાં જોવા લાયક એવા આ પર્વતને જોઈ જોડને, મસ્તક ધુણાવતા થકા, તે ઇંડ્રાદિક દેવો, પોતાના સેવકોને નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા.

અહો ! આ મહાન શોજાવાલો ગિરિરાજ નિરુપમ કિરણોવાલાં રહોયે કરીને જાણે ચિત્રેલો હોય નહીં !! તેવો શોજે છે; વલી સોનાનાં શિશ્વરો વહે કરીને, જાણે સર્વ પર્વતોનો સ્વામી હોવાથી, મુકુટોથી શોજતો હોય નહીં જેમ તેમ આ પર્વત શોજે છે. વલી તે આકાશમાં પહોંચતાં એવાં સોનાં, રૂપા, અને રત્નનાં શિશ્વરોથી ઘેરી વચ્ચે પૃથ્વી અને સ્વર્ગને પવિત્ર કરતો થકો પાપને હરનારો છે; વલી આ પર્વત સ્વર્ણગિરિ, વ્રહ્મગિરિ, રુદ્રગિરિ, તથા અર્બુદગિરિ આદિક એકસોને આઠ શિશ્વરોથી અત્યંત શોજે છે. વલી સ્વર્ગમંદિર સરસાં અરિહંત પ્રજુનાં મંદિ-

સુરાડિં સુરનાથસ્ય, સંશયાપનયાય ચઃ ॥

અકંપયત્રિધા વીરઃ, શ્રી વિરઃ શ્રેયસેઽસ્તુવઃ ॥ ૫ ॥

અર્થઃ— ઇંદ્રની શંકાને દૂર કરવા માટે જેણે મેરુ પર્વતને પણ કંપાવ્યો છે. તથા ત્રણ પ્રકારે શુરવીર એવા શ્રી વીરપ્રજ્ઞ તમારા કટ્યાણને અર્પે થાઉં.

આદીશ્વર પ્રમુખ જિનોનું તથા પુંડરિક પ્રમુખ મુનિઠનું તથા શાસન-દેવીનું ધ્યાન કરીને આ શત્રુંજયમાહાત્મ્યનું હું વર્ણન કરું છું. શ્રી યુગાદિ જિનેશ્વરની આજ્ઞાથી પુંડરિક ગણધરે સવા લાલ શ્લોકનાં પ્રમાણવાલું, તથા નાના પ્રકારનાં આશ્ચર્યવાલું, તથા સઘલા તત્ત્વોથી સંપૂર્ણ, તથા દેવોષ્ણ પણ પૂજેછું એવું શત્રુંજયમાહાત્મ્યનું વર્ણન, જગતનાં હિત માટે પૂર્વે ઘનાવ્યું હતું. તેમાંથી મયન કરીને શ્રીવીરપ્રજ્ઞની આજ્ઞાથી સુધર્માસ્વામીય, લોકોને અદ્ય આયુષ્યવાલા જાણીને તે માહાત્મ્ય સંક્ષેપથી ચોવિસ હજાર શ્લોકનું ઘનાવ્યું. તેમાંથી પણ સારને ડંધરીને, સ્યાદ્વાદવાણીમય એવું તે માહાત્મ્ય, અષ્ટાંગ યોગમાં નિપુણ, તથા વિપય આદિકમાં નિસ્પૃહી, તથા નાના પ્રકારની લલિતવાલા, તથા રાજગણનાં મંડન રૂપ, તથા ઉત્તમ ચારિત્રથી પવિત્ર અંગવાલા, અને વૈરાગ્યના સમુદ્ર સરલા, અને, સર્વ વિદ્યાઈમાં નિપુણ એવા શ્રી ધનેશ્વર સૂરીય, ધૌર્યોને મદ રહિત કરતાં થકાં, શત્રુંજયનો ઉચ્ચાર કરનાર, તથા અઢાર રાજાઈના સ્વામી, તથા સુરાષ્ટ્ર દેશનાં રાજા, એવા શ્રી શીલાદિત્યનાં આગ્રહથી વલ્લ્હજી નગરમાં ઘનાવ્યું; માટે હે લોકો ! તે માહાત્મ્ય તમો જાતિપૂર્વક સાંજલો ?

હે જલ્પ લોકો ! તપ, જપ, દાન વિગેરેનું શું પ્રયોજન છે ? પણ કેવલ શત્રુંજયમાહાત્મ્યજ સાંજલો ? વલી ધર્મની વાંઠાથી સઘલી દિશાઈમાં જમવાનું શું પ્રયોજન છે ? ફક્ત શત્રુંજય તીર્થની ઠાયાનો તમો સ્પર્શ કરો ? વલી આ મનુષ્ય જન્મ પામીને, તથા અનેક શાસ્ત્રો સાંજલીને પણ, આ શત્રુંજયમાહાત્મ્ય સાંજલીને જન્મ સફલ કરો ? વલી જો ત-જાણવાની ઇચ્છા હોય, અથવા ધર્મમાં વાસ્તવિક બુદ્ધિ હોય, તો વી-
તજીને આ ઉત્તમ ગિરિવરનો આશ્રય કરો ? આ શત્રુંજય તી-

યં સમાન વીજું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, તથા તેના સમાન વીજો કોઈ ધર્મ નથી, કેમ કે, ત્યાં જઈ જિનજું ધ્યાન કરવું, તે જગતને સુત્રજું કારણ છે. અચુત પરિણામથી, મન, વચન, અને કાયાથી જે પાપ વાંધું હોય, તે જપંકર પાપ પણ આ શત્રુંજય ગિરિનાં સ્મરણથી નાશને પ્રાપ્ત થાય છે. વહી આ શત્રુંજય પર્વતનાં દર્શનથી સિંહ, વાઘ, સર્પ, ઝીંઘ તથા હિંતક પક્ષિજ પણ સ્વર્ગગામી થાય છે. વહી જેઝંપ મુર, અમુર, અને મનુષ્યાદિ જન્મોનાં પણ આ શત્રુંજય પર્વત જોયો નથી, તેઝંને પણ સરલા જાણવા, અને તેઝં મોહનાં અધિકારી થતા નથી. અન્ય તીર્થોમાં ઉત્તમ ધ્યાન, શીઘ્ર, દાન તથા પૂજનથી જે ફલ મળે છે, તેથી પણ અધિક ફલ શત્રુંજયમાહાત્મ્ય સાંજલ્યાથી મળે છે. માટે હે લોકો ! આ ગિરિરાજજું માહાત્મ્ય તમો નહા જાકિયી સાંજલો ? કેમ કે, તે સાંજલવા માત્રથીજ સંપદાર્થ પ્રાપ્ત થાય છે.

એક દહાડો ઘણાં દેવોથી વીંટાણા એવા શ્રી મહાવીર સ્વામી, ડ્રવ્ય ધારૂ રૂપ શત્રુને જીતનારા એવા આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આહ્યા. તે ધસતે જાયે જિનેશ્વરોને નમસ્કાર કરવા માટે ઉતાવસજ કરતાં દોય નહીં, તેમ ઇંડોનાં આસનો એકદમ કંપવા લાગ્યાં. ત્યારે ધીર જવનપતિનાં ઇંડો, ધત્રીશ વ્યંતરનાં ઇંડો, વે ય્યોતિષનાં ઇંડો, તથા દશ ઊર્ધ્વલોકનાં ઇંડો, એમ સપણા મલી ચોતર ઇંડો, દેવો સહિત, પ્રભુથી જૂ પિત પણ્યા તે શત્રુંજય પર્વત પ્રતે આહ્યા. આ લોકમાં જોવા લાપક એવા આ પર્વતને જોઈ જોઈને, મત્તક ધુપાવતા થકા, તે ઇંડાદિક દેવો, પોતાના સેવકોને નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા.

અહો ! આ મહાન શોભાવાલો ગિરિરાજ નિરુપમ કિરણોવાળાં રક્ષોયે કરીને જાયે ચિત્રેણો દોય નહીં !! તેજો શોભે છે; વહી સોનાનાં નિગરો પડે કરીને, જાયે સર્વ પર્વતોનો સ્વામી હોવાથી, મુકુટોથી શોભતો દોય નહીં જેમ તેમ આ પર્વત શોભે છે. વહી તે આસાનનાં પદોષ્ણતાં દયાં સોનાં, રૂપા, અને રત્નનાં નિગરોથી ઘૂંચી વગરે દૃષ્ટી અને સંગેને પરિપ્ર કરતો ધવો પારને દરનારો છે; વહી આ પર્વત મરુનિરિ, પ્રગ્નિરિ, ઉદપનિરિ, નવા અરુદનિરિ આદિક. ધકનોને આજ નિગરોથી અત્યંત શોભે છે. વહી મનોનંદિન મરગં અરિદંત પ્રદુતો મંદિ-

રોયી, તથા ચક્ષુનાં મંદિરોયી અત્યંત શીજે છે. વહ્લી આ શત્રુંજય પર્વત યક્ષ, કિન્નર, ગંધર્વ, વિદ્યાધર, તથા દેવોનાં સમૂહોયી, તથા અપ્સરા-
 ઈયી સેવવા લાયક થયો થકો અત્યંત શોજે છે. વહ્લી આ પર્વતમાં મો-
 ક્ષની ઇમા વાલા યોગીઝ, વિદ્યાધરો તથા યુવનપતિઝ પવિત્ર ગુફાઝમાં
 રહિને શ્રી અરિદંત પ્રજુનું ધ્યાન ધરે છે. વહ્લી આ શત્રુંજય પર્વત રસકું-
 પિકા, રત્નની લાણો, તથા દિવ્ય ઓપધિઝથી સંપૂર્ણ થયો થકો સઘસા
 પર્યતોનાં ગર્વને જેદનારો છે. વહ્લી આ પર્વત કસ્તૂરીઆં સૃગોનાં ટોલાં-
 ઈયી, મપૂરોયી, મદોન્મત્ત હાથીઈયી, તથા ચમરી ગાયોનાં સમૂહોયી
 સર્પે વાજુપયી શોજે છે. વહ્લી આ પર્વત મંદાર, પારિજાતક, સંતાન, હ-
 રિચંદન, પંપક, અશોક, તથા સાલરી આદિક વૃક્ષોયી જરેલો છે. વહ્લી
 પેત્રયીનાં પુષ્પોની સુગંધિયી સુગંધ યુક્ત કરેલ છે દિશાઈનાં જાગો જેણે,
 તથા ઝરતા ઇલા પાણીનાં ઝરણાથી વાચાલ થયેલો, તથા માલતી, ગુ-
 લાપ, શૃંગાપુરુ, અને આંવા પ્રમુલ્યથી હમેશાં પુષ્પ તથા ફલવાલો, ઇવો
 આ પર્વત અત્યંત શોજે છે. વહ્લી આ પર્વતપર કલ્પવૃક્ષોની ઘાટી ઠાયા-
 માં વેઠેલી કિન્નરીઈ જિનેશ્વર જગવાનનાં ગુણોને ગાય છે, અને તેથી
 પોતાના પાપોનો હાલ કરે છે. વહ્લી ઝરતા ઇલા પાણીના ઝરણાનાં ચિં-
 ડુઈયી આ પર્વતરૂપી સ્વામી, પોતાની મુક્તિરૂપી સ્ત્રીનાં હાર માટે જાણે
 મોતીઈને ઝરતો હોય નહીં, તેમ જોને છે; વહ્લી અહીં એક વાજુપર, ઝ-
 રણામાંયી પડતા પાણીઈનાં ચિંડુઈને વર્ષાદ પડતો જાણીને, મપૂરો પ્ર-
 જુની પાસે નાચ્યા કરે છે. વહ્લી એક વાજુપ હજાર ફણાઈયી શોજતો
 ઇવો શેપનાગ પ્રજુની આગસ અહીં દીવ્ય નાટક કરતો થકો શોજે છે.
 વહ્લી અહીં એક વાજુપ ઇત્તમ વન્ધ્રોવાસી, તથા ઇત્તમ રાગવાસી ઇવી
 સેચરીઈ હાલમાં વીણાઈ સેજને, અરિદંત જગવાનનાં ગુણોને ગાતી થ-
 કી દેવ્યાય છે. વહ્લી જે પ્રાણીઈને જન્મથી માંડીને પણ પરસ્પર વેર હોય
 છે, ઇલા પ્રાણીઈ પણ પોતપોતાનું વેર તજીને અહીં જિનનાં મુલ્યને જોતા
 ચક્ષુ રમે છે. વહ્લી અહીં એક વાજુપ પૂર્વ સમુદ્રમાં જનારી ઇવી શત્રુંજયી
 નદી, જોનાર તથા સાંજનારાઈની જાણે પુણ્યની રેલાજ હોય નહીં, તે-
 ન શોજે છે. વહ્લી એક વાજુપ અહીં તાલ્લજ (તલાજા) નામનાં શિ-
 ચરનાં ટલંગમાંયી ગમન કરતી ઇવી તાલ્લજી નદી શત્રુંજી નદીને

આવીને મલે છે. વલી અહીંથી ઉત્તર દિશામાં; સ્વઠ પાણીથી મહા ઉદ-
યવાલી, ઇંડ્રે ઘનાવેલી, તથા વિકસ્વર કમલોવાલી “ઐંડ્રી” નામની નદી
વહે છે; તેને તમો જુઠ ? વલી દીવ્ય જલનાં મોજાંઝંથી શોજીતી થયેલી,
તથા કમલની અંદર રહેલા હંસોવાલી, અને સારસથી સેવાયેલી એવી
આ કપર્દિકા નામની નદીને તમો જુઠ ? વલી હે દેવો !! પશ્ચિમ જા-
ગમાં જગતનો ઉપકાર કરનારી, તથા વેહેતા પાણીથી સંપૂર્ણ, અને પા-
પોનો નાશ કરનારી એવી આ ગ્રાહી નામની નદી શોજે છે. વલી હે દે-
વો !! અહીં શેટ્રુંજી, ઐંડ્રી, નાગેંડ્રી, કપિલા, યમલા, તાલધ્વજી, ય-
દ્યાંગા, ગ્રાહી, માદેશ્વરી, સાત્રમતી, શવલા, વરતોયા, હજાયંતી, તથા
જડ્ડા નામની ચૌદ મહા નદીઠ શોજે છે. વલી હે દેવો !! અહીં પૂર્વ
દિશામાં અત્યંત શોજાવાલું સૂર્યોદ્યાન છે, તથા દક્ષિણ દિશામાં નંદન-
વન સરસું સ્વર્ગોદ્યાન છે, તથા પશ્ચિમ દિશામાં અત્યંત મનોહર ચંડ્રોદ્યા-
ન છે, તથા ઉત્તર દિશામાં આ લક્ષ્મીલીલાવિલાસ નામનું ઉદ્યાન છે. એ-
વી રીતનાં, ચાર દિશાઠમાંથી આવતી એવી લક્ષ્મીનાં ચોટલા સરસા ચાર
ઉદ્યાનોથી આ શટ્રુંજય પર્વત અત્યંત શોજે છે. વલી અહીં સૌધમેંડનાં
હુકમથી કુબેરે ઘનાવેલો, તથા પાપરૂપી મેલને ધોનારો એવો ઇંડ્ર ના-
મનો કુંડ શોજે છે. સ્ફુરાયમાન થતી એવી ચાંદની સરસા પાણીનાં મો-
જાંથી શોજતો, અને જાણે જરતનાં યશોનો ઢગલોજ હોય નહીં, એવો જા-
રત નામનો કુંડ અહીં શોજે છે. વલી અહીં મંદ મંદ વાતા એવા પવન-
થી ચલાયમાન થતા મોજાની પંક્તિથી શોજતો એવો કપર્દીયદ્વનો કુંડ
કોને સુખ કરનારો નથી ? (અર્થાત્ સર્વને સુખ કરનારો છે.) વલી
અહીં મુક્તિ રૂપી સ્ત્રીનું મુખ જોવા માટે દર્પણ સરસો, તથા પ્રીતિ
ઉત્પન્ન કરનારો એવો હિલ્લણ મુનિનો કુંડ તમો જુઠ ? વલી સર્વતીર્થાવ-
તાર છે નામ જેઠનું, એવા ચંડ્રકુંડ અને સૂર્યકુંડને, તથા વીજા પણ કું-
ડોને, હે દેવો !! તમો અહીં જુઠ ?

વલી હે દેવો !! અહીં આ વાજુષ ઉત્તમ બુદ્ધિવાન એવો આ મુનિ
તપ તપે છે, તેનાં વિચિત્ર ચરિત્રની વાર્તા તમો કૌતુકથી સાંજલો ?

પૂર્વે યમ સરસો, તથા પાણીઝંનો સ્વામી એવો, ચંડ્રપૂરનો આ કંડુ
નામે રાજા હતો. તે ધનનો મદ રાક્ષીને દેવ, ગુરુ, ઘૃહ, તથા માતપિ-

प्राणीजने पुण्यज प्रमाणरूप ठे, केमके क्षीण तेजवालो सूर्य पण केट-
 लोक वखत चलकी शके ?) वली पुण्यथीज प्राणीजने हमेशां सुख मळे
 ठे, अने तेज सुख पुण्यनो नाश थवाथी केरनी पेठे दुःख आपे ठे. वली
 जे हुं आगल हाथीजने पण एक चामरनी पेठे आकाशमां उठावतो, ते
 हुं आजे आ खीथी जीतायो !! एम विचारतां थकां तेने याद आव्युं
 के, अहो ! में राज्यनो त्याग कर्यो, मने महारोग थयो, अने वली क्रो-
 धथी में गायने मारी !! वली हुं मृत्यु माटे तो निकलेलो हुं, त्यारे व-
 ली हुं गायथी केम डर्यो ? वली एवी रीतें प्रसंगथी मळतुं मरण मुकीने,
 कुगतिने देनारुं गौहत्यानुं में पाप आचर्युं. वली पुण्य मेळव्या विना
 प्राणी दुःखी थाय ठे, केमके, मूढी विनां बुद्धिवान माणस पण दुःखी
 थाय ठे, हवे तो हुं आ आपदारूपी समुद्रमां डुब्यो, माहे हवे हुं शुं
 करुं ? केमके, आग लाग्या पठी कुवो खोदवाथी सुख थलुं नथी. एवी
 रीतें विचार करता एवा ते राजाने ते देवांगना कहेवा लागी के, अरे !
 महापापी मूढ ! हवे दुःखी थयो थको तुं शुं चिंतवे ठे ? पेहेलां तो रा-
 ज्यनां मदथी अंध धड तें धर्मनो ओह कर्यो, अने हवे दुःख वखते तुं
 धर्मने संजाले ठे ! वली धर्मशिवाय बीजो कोइ पण प्रशंसवा लायक प-
 दार्थ नथी, एम बुद्धिवानो माने ठे, माटे अंतकाळे पण धर्मनुं स्मरण
 करवाथी ते ओहीने पण तारे ठे. वली हे मूढ ! तारा चित्तमां धर्मबुद्धि
 नथी, पण रोगनी पीडाथी तुं पुण्यने याद करे ठे, माटे में तारी परीक्षा
 करी ठे; हुं तारी गोत्रदेवी अंविका तुं, अने तारा सत्त्वनी परीक्षा माटे
 हुं गायतुं रूप करीने आवी हती; वली हे राजा ! हजु पण तारुं मन
 क्रोधातुर ठे, पण धर्मने रहेवा लायक, तथा समता रूपी अमृतथी जी-
 जाएलुं नथी. माटे हवे तुं देशांतरोमां जड्ने तीर्थपर्यटन कर ? अने तने
 धर्मारामननो वखत हुं निश्चयें करीने कहीश; एम कहीने ते देवी अंत-
 र्ध्यान थड, त्यारे कंडु राजा विचारवा लाग्यो के अहो ! हजु पण मारुं
 जाग्य जागतुं ठे ! केमके गोत्रदेवी मने साक्षात नजरे पडी ! माटे हवे
 मारा मन रूपी हाथीने वश करवा माटे हुं यत्न करुं, के जेथी मोक्षरूप
 लक्ष्मी मने प्रत्यक्ष थाय. एम विचारीने प्रजाते ते कोइक दिशाप्रते
 चालवा लाग्यो, अने स्वष्ट चित्तवालो होवाथी ते कंडं पण दुःख पाम्यो

नहीं. एवी रीते क्रोध रूपी अग्निने शमावीने पृथ्वीपर जमतो थको, तथा प्राणीजं प्रते समता सहित चित्तवालो थयो थको कोल्लाक नामनां पर्वत प्रते ते आव्यो. त्यां रात्रिने पाठले पढोरे, तेनो पूर्व जवनो वेरी यक्ष, छेप लावीने तेनी पासे आव्यो; जयंकर दृष्टिवालो, तथा हाथमां गदावालो, लाल मुखवालो, अने भुकुटी जमावतो एवो, ते यक्ष क्रोधधी नीचे प्रमाणे वचन तेने कहेवा लाग्यो के, अरे दुष्ट ! कामांध-पणाधी तें मने मारीने मारी स्त्रीने पण तें मारी ठे, ते तने याद ठे ? माटे हवे तुं तारा इष्ट देवनुं स्मरण कर ? केमके, मदांध माणस सुख-नी इष्टाधी पापो करे ठे, पण तेनुं वखत आव्ये जयंकर परिणाम नि-पजे ठे, माटे हवे तुं लडवाने तैयार था ? एवी रीतनां तेनां वचनो सांजलीने राजा मौन रखो, त्यारे ते यक्ष तेने उपाडीने क्षणवारमां आ-काशमां चडी गयो; तथा पर्वतनां मध्य जागमां रहेली गुफामां तेने ले-इ जइने, त्यां तेणे तेने क्रोधधी विविध प्रकारना वंधनोधी बांध्यो. त्यां ते पादुजधी ताडन पामवा, तथा उपाटोधी पीडावा लाग्यो, ते जाणे पू-र्वे करेखां पापोनुं प्रायश्चित्तज संजालतो होय नहीं, तेम लाग्यो. पर्व-तनां अग्र जागमां, समुद्रमां, कांटावाळा वृक्षमां तथा गुफामां तेने फेंकी फेंकीने, ते यक्ष अंतर्ध्यान थयो. ते वखते ते पूर्वनां पुण्यधीज ब-ध्यो, नहीतर तेवा मारधी तो ग्रण लोक पण फाटी जाय; पठी ते रा-जा विचारवा लाग्यो के, अहो ! पूर्वनां पापरूपी वृक्षानुं था तो हजु कुंपलीजं निकट्युं ठे, पण नरक आदिकनी गतिरूप तेनां पुष्पो अने फ-खो तो हजु हवे थवानां ठे. मदांध एवा अथम माणसो लीलामात्रधी पापोने बांधे ठे, पण पठी रडतां पण तेधी पोतानो आत्मा ठोडावी श-कातो नधी. एवी रीते पोते करेखां पापोनो पस्तावो करतो थको, तथा तेनां हय माटे शुज ध्यानवालो थयो थको तीर्थने उद्देशीने ते चालवा लाग्यो. वली ते सर्व प्राणीजने पोतानी पेठे जोतो थको, छेप रहित थइने, पुण्य मेलववा माटे ज्यां त्यां जमवा लाग्यो.

एटलामां तेनी अंवा नामनी शासनदेवी पोतानां वचन प्रमाणे प्र-सन्न थइने तेनी पासे आवीने कहेवा लागी के, हे वत्स ! हवे तुं शत्रुंजय पर्वत प्रते जा ? अने त्यां तारां इत्यादिक पापो नाश पामशे:

વલી તારા પૂર્વજોની જાકિયી સુશી થઇને મેં તને પહેલાં પણ શિલામણ
 આપી હતી, અને આજે પણ હું તને આ તીર્થ વતાવું તું. વલી મુગ્ધ
 એવો સંસારી જીવ શા માટે વીજાં તીર્થોમાં જમે છે ? એકવાર ફક્ત
 શત્રુંજય પર્યતનું તે શામાટે સ્મરણ કરતો નથી ? કેમકે, શત્રુંજય પર્ય-
 તને સારી રીતે પૂજવાથી, અથવા તેનું સ્મરણ કરવાથી, અથવા તેની
 સ્તુતિ કરવાથી, અથવા તેને જોવાથી પણ કર્મનો ક્ષય થાય છે. પાપી-
 ઠને શબ્દરૂપ, ધર્માંડને સર્વ સુખ આપનાર, ઇચ્છાવાલાઠને ઇચ્છિત આપ-
 નાર એવો આ શત્રુંજય ગિરિ જયવંતો વર્તો ? વલી તપ વાન અને પૂજા-
 વિના પણ શુભ જાણથી કેવલ આ શત્રુંજયનો જે સ્પર્શ, તે મોઢા સુખને
 દેનારો છે; વલી તારું આ નિષિદ્ધ કર્મ નરકાદિક ગતિને દેનારું છે, માટે
 તે શત્રુંજય વિના વીજા કશાથી પણ ક્ષય થશે નહીં. વલી હે વત્સ !
 આટલો ઘણત તું મહાદેવપી હોવાથી મેં તારી ઉપેક્ષા કરી હતી, પણ
 હવે તો તું આ તીર્થાધિરાજને યોગ્ય છે, માટે તને હું કહું તું. જગતને
 પાવન કરનારી એવી એકવાર કરેલી આ પર્યતની સેવા પણ, લાલ જ-
 વમાં ઇશાન કરેલાં પાપોને દૂર કરે છે. વલી શત્રુંજય સમાન તીર્થ,
 આદિનાથ સમાન ગ્રન્થ, અને જીવરક્ષા સરસ્વો ધર્મ આ ગ્રંથે હુની-
 ધ્યામાં નથી. વલી મુક્તિરૂપી સ્ત્રીનાં વિવાહ માટે વેદિકા સરસ્વો, આ
 અન્ન શત્રુંજય પર્યત જયવંતો વર્તે છે. સંસારરૂપી સમુદ્રમાં હુવતા
 એવા માણસોનાં સમૂહને આશ્રય ગ્રૂત વેટ સમાન, તથા મુક્તિરૂપી કાં-
 ઠાવાણાં એવો આ પર્યત શોભે છે. પાપોને જીતતો, ધર્મેને પુષ્ટ કરતો,
 મુગ્ધને આશ્વતો, તથા મધ્યમાં લોકોને પવિત્ર કરતો, એવો આ શાશ્વતો
 શત્રુંજય પર્યત જયવંતો વર્તે છે. વલી હે રાજા ! તું પણ ત્યાં સમતા રૂપી
 જલમાં ધાન કરવાથી પવિત્ર થઇને, તથા આત્મરમણતાનું આસંધન છે-
 ણે આ તીર્થનાં યોગથી મોઢા પ્રતે જશ. એવી રીતે દેવીનાં મુગ્ધરૂપી
 રમણમાંથી નિકળતા મકરંદ સગ્યા શત્રુંજયનાં મહિમાને સાંભળીને,
 તે રાજા, જાણે અમૃતપીત્ર માંચાણાં હોય નહીં, અથવા દૂધપીત્ર
 જાણે ધોવાણાં હોય નહીં, અથવા ચાંદનીપીત્ર જાણે નાદેણાં હોય
 નહીં તેમ ઇતન નિર્મલરૂપાને પામ્યો. પત્રી તે રાજા, જગનની પ-
 ત માતા એવી તે યંચા દેવીને નમસ્કાર કરીને, ગંધ સરસ્વા ઇચ્છવ

મનવાલો થયો થકો, તથા ઉત્તમ ચારિત્રની ઇષ્ટાવાલો થયો થકો શત્રુંજયને ઉદ્દેશીને ચાલવા લાગ્યો; તે વચ્ચે તેણે શત્રુંજયપ્રતે પહોં-
ચવા સુધિ આહારના પચ્ચસ્કાણ કર્યા; તથા પર્વતનાં ગુણોથી તેનું મન
પણ હરાઈ ગયું; પઠી એવી રીતે ચાલતાં થકાં સાત દિવસે તેણે શત્રુંજય
ગિરિનું શિખર દીઠું; તે વચ્ચે તેનાં દર્શનમાં ઉત્કંઠિત એવી પોતાની
વસ્ત્રે આંખોને તે કંઠુ રાજા નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યો કે, હે નેત્રો ! ત-
મારાં પુણ્યનાં સમૂહથી આ ગિરિરાજને મેં પ્રત્યક્ષ જોયો, માટે તમો તેને
સારી રીતે જુઠું ? એવી રીતે અત્યંત હર્ષિત થયેલો એવો તે કંઠુ રાજા, ર-
સ્તામાં કોઈક મહામુનિને જોઈને, તેને નમસ્કાર કરીને તથા તેનાં મુ-
ખસામી દૃષ્ટિ કરીને તેની પાસે વેગો. તે વચ્ચે જ્ઞાની, અને દયાથી ભ-
જ્જ્વલ એવા તે મુનિ પણ, તે રાજાને વેરાગ્ય યુક્ત જાણીને આગ્રહ સહિત
દેશનાથી નીચે પ્રમાણે તેનાપર અનુગ્રહ કરવા લાગ્યા કે, હે વરત ! તું
ધર્મમાં ઉત્સુક છે, અને વલી શત્રુંજય પર્વત પ્રતે જાય છે, માટે તું હવે
ચારિત્રનું લક્ષણ સાંજલ ?

સર્વજ્ઞોષ કર્મરૂપી કાષ્ટને ટેદનારું, તથા પંચમગતિને દેનારું, એવું પાં-
ચ પ્રકારનું ચારિત્ર કહેલું છે, તેમાં પેહેલું સામાયિક ચારિત્ર, બીજું ટે-
દોપસ્થાપનીય ચારિત્ર, ત્રીજું સૂક્ષ્મસંપરાય ચારિત્ર, ચોથું પરિહારવિશુ-
દ્ધિ નામનું ચારિત્ર, તથા પાંચમું યથાહ્યાત નામનું ચારિત્ર કહેલું છે.
ચારિત્રવિનાં જ્ઞાન અને દર્શન પાંગલાની પેઠે થયા છે, તથા તે ચા-
રિત્ર પણ જ્ઞાન અને દર્શન વિના અંધની પેઠે નિષ્ફલ છે. વલી જેમ સુ-
વર્ણનાં કુંજમાં અમૃતનું જરવું, તથા સોનામાં સુવંધિ આવવી, ચંદ્રને ચં-
દનનો લેપ કરવો, તથા વોંટીમાં મણિ જડવું, તથા પર્વને દિવસે મહા-
દાન દેવું, તથા દાનમાં જેમ જાવ લાવવો, તેમ શત્રુંજય પર્વતપર ચા-
રિત્ર સહિત જે જિનનું ધ્યાન ધરવું, તે ઉત્તમ ફલને દેનારું જાણવું. એવી
રીતે મુનિની વાણીથી વુઝેલા એવા તે કંઠુ રાજાએ તે મુનિની પાસેથી
દીક્ષા લીધી, તથા ઇચ્છ્ય અને જાવથી પરિગ્રહનો ત્યાગ કરીને,
પ્રસન્ન દૃષ્ટિવાલો થયો થકો તે તીર્થપ્રતે પહોંચ્યો; તથા ત્યાં શીલરૂપી
વચ્ચંતરવાલો, અને વ્રતરૂપી હૃદીયારવાલો, તથા દયારૂપી ઢાલવા-
લો થયો થકો પર્વતપર ચઢીને પાપરૂપી શત્રુને તે વેગથી દૂરવા લા-

ग्यो; वली त्यां आदीश्वर प्रभुनी प्रतिमाने जोड्ने तृती नहि पामतो थको, रोमांच सहित ते पोतानां चक्रुने निमेष रहित करवा लग्यो. ते आ मुनि शिखरनां अग्र जागपर रद्दीने डुप्कर तप तपे ठे, तथा हमणाज ते घाती कर्मनो दाय करीने केवल ज्ञान पामशे. हे देवो ! हुं माहाविदेह क्षेत्रमां गयो हतो, त्यांथी आ सघलो व्रतांत में श्री मंदिरस्वामीनां मुखथी सांजळ्यो ठे, माटे महापापी माणस पण श्रीशत्रुंजयनी सेवाथी आ कंडु राजानी पेठे शुद्ध धर्मेने जजनारो थाय ठे.

हवे ते वखते घीजा देवताळ पण कांतिथी आकाशने दीपावता यका त्यां जिनेश्वरोने नमस्कार करवा माटे आल्या. वली त्यां सघला इंडोए, डुप्कमोंने नाश करनारी, तथा चूतादिकनां दोपने दूर करनारी एवी रायणने प्रदक्षिणा देइने, श्री वीरप्रभुने नमस्कार कयों. वली तेठप त्यां नाना प्रकारनी लब्धिवाला, अष्टांग योगमां निपुण, प्रजावनाना उदयवाला, ध्यानमां भग्न आत्मावाला, मोनधारी, धर्मतुं माहात्म्य कहेनारा, जपमां तत्पर, जपमाखानां मणकाळ फेरववामां तत्पर, मांहोंमांहें धर्मकथा करनारा, कायोत्सर्ग करनारा, पद्मासन वारीने वेठेला, अनुकंपा वाला, हाथ जोडीने वेठेला, आदीश्वर प्रभुनां मुखरूपी कमलने जोवामां तत्पर, सूर्य सन्मुख राखेछ ठे दृष्टि जेउंए एवा, हाथमां पुस्तकवाला, तप तपता, तीर्थसेवा करता, सघला सिद्धांतनां तत्त्वनी विद्यामां निपुण, श्वेत वस्त्रने धारण करनारा, परिपहोने सहन करनारा, अंतरंग शत्रुने जीतवामां शूरा, प्राणीउपर उपकार करनारा, चौद उपकरणोतुं पडिलेदण करता, मूर्तिथंत जाणे शांतरसोज होय नहीं एवा, तथा देहधारी जाणे धर्मोज होय नहीं एवा, वीर जगवाननी आसपास रहेला केटलाक मुनिउंने पण वांया.

हवे अहीं मांहोंमांहें स्पर्धा करता यका देवो उत्तम रत्नोथी नीचे प्रमाणे समवसरणनी रचना करवा लाग्या. त्यां वायुकुमारो सुगंधि वायु वीजवा लाग्या; तथा मेघकुमारो अत्यंत सुगंधि जखनी वृष्टि करवा लाग्या. ते वखते पाणीथी सांचायेली शत्रुंजय पर्वत उपरनी चूमि, मंगसरूप फलने उत्पन्न करनारा पुष्करूपी वृक्षने उगाडवामाटेज जाणे तैयार करेली होय नहीं, तेम शोजवा लागी; वली त्यां देवोये एक

योजनसुधि घुटणपुर, नीचे रहेलां डोंटीआंवाली पुष्पनी श्रेणि पाथरी;
 वली त्यां व्यंतरोये रत्नो साथे बांधीने पचरंगी पुष्पोने विखेयां. एवी रीते
 त्यां पृथ्वीपर विखरायेलां विचित्र पुष्पो, जाणे प्रचुनी पासे कामदेवे पो-
 तानां हाथीघारो ठोड्यां होय नहीं, तेम शोजवा लाग्यां. वली त्यां व्यं-
 तरोजोये चारे दिशाउंमां लाव तोरणो वनाव्यां; के जेथी सूर्यथी जेम,
 तेम दिशाउंनां मुखो रंगयुक्त शोजवा लाग्यां. वली त्यां चुवनपतिनां इं-
 ज़ोये व्हारनां जागमां रूपानो गढ वनाव्यो, ते जाणे मूर्तिमान एवो प्र-
 चुनां शुभ ध्याननो जंडारज होय नहीं, तेम शोजवा लाग्यो; वली एक
 योजन सुधि पृथ्वीपर व्यापीने रहेलो, चंद्र सरखी कांतिवालो तथा व-
 श्रीस अंगुल सहित तेंत्रीश धनुपनां प्रमाणवालो उंचाइमां पांचसैं धनु-
 पनां मानवालो, कुंडल सरखा आकारवालो, तथा सोनानां कोंगरांथी शो-
 जतो एवो ते गढ पृथ्वीपर शोजतो हतो. ते गढनी अंतरमां पंदरशो ध-
 नुप्य जेटली झूमि ठोडीने, ज्योतिष देवताउंथे उत्तम सोनानो गढ वना-
 व्यो. उपर कहेला रूपानां गढ सरखाज उंचा अने विस्तारवाला एवा आ
 गढ उपरे मनोहर रत्नमय कोंगरां शोजतां हतां. ते गढनी वच्चे वैमानि-
 क देवोये विचित्र प्रकारनां रत्नोवालो, उपर जेवडोजरत्ननो गढ वनाव्यो.
 ते गढपर विविध प्रकारनां दिव्य प्रजाववालां रत्नोनां कोंगरांउंनी श्रेणि
 अत्यंत शोजवा लागी. वली त्यां रहेली रंगवेरंगी पताकाउं, जगतमां ब्र-
 मणथी संतापने प्राप्त थयेला एवा प्राणीउंनां पसीनाने जाणे दूर करवा
 माटेज होय नहीं, तेम फकरवा लागी. वली ते पर सोनानी घुघरीउंनां अ-
 वाजथी वाचाव करेख ठे दिशाउंनां मुख जेणे, एवो रत्नमय महाध्वज शो-
 जतो हतो. वली त्यां दरेक गढोमां, उत्तम धारणांवाला चार दरवाजाउं
 अत्यंत कांतिवाला रत्नोथी शोजता हता; ते जाणे चारे दिशाउंनी लक्ष्मीने
 प्रवेश करवा माटेज होय नहीं, तेम लागता हता. वली ज्यां इंद्रनीलम-
 णीनां (पानानां) वनावेलां तोरणो, युवान एवा गढोनी जाणे डाढीमु-
 ठोज जगेली होय नहीं, तेम देवोने ब्रम उपजावता हता. वली त्यां द-
 रेक वारणापासे, स्फुरायमान यता एवा जे धूपधाणां, तेमांथी निकलता
 घुंवाडायें करीने व्यास करेख ठे दिशाउंनां मुखो जेणे, एवा ते महान् ग-
 ढो, जाणे अंधकारने नसाडताज होय नहीं, तेम शोजता हता. वली

त्यां देवोये दरेक द्वारप्रते सोनेरी कमलोयी शणगारेली, तथा उत्तम पाणीथी जरेली, एवी वावो, अरिहंत प्रभुने नमनाराठने स्नान करवामाटे वनावी. वली त्यां देवोये पेहेला अने ठेव्हा गढनी वच्चे, प्रभुने विश्रांति आपनारो, “ देवछंद ” ईशानसन्मुख वनाव्यो. वली ते रत्ननां गढनी अंदर मध्य जागे देवोये मणीनी पीठीकावाळुं सत्तावीश धनुष उंचुं चैत्यवृक्ष वनाव्युं. तेनी नीचे उत्तम पादपीठमां जडेला मणिठंथी सूर्यनां धिंवनी पेठे सोनानुं सिंहासन शोजतुं हतुं. वली जक्तिथी दीपता एवा देवोये ते सिंहासन पर, त्रण जगतनां प्रभुपणाने जणावनारां त्रण तत्रो धारण कर्यां. वली त्यां एक हजार जोजन उंचो तथा मोक्षमां चडवाने निसरणी सरखो सोनानो धर्मध्वज शोजतो हतो. वली त्यां दरेक गढनां दरेक द्वारप्रते तुंवळं प्रमुख, उत्तम शृंगारवाला पोलीआळं शोजता हता. एवी रीते लक्ष्मीनां स्थानक सरखा समवसरणने करीने, बाकीनुं सघळुं कार्य व्यंतरेंद्रोये संपूर्ण कर्युं. पठी देवोये मुकेळां सुवर्णनां कमलोप्रते स्थापेल ठे चरण कमल जेणे एवा, तथा नवतत्वोनां स्वामी, अने नवनिधाननां देनारा, तथा याचकोयें करीने वाक्योयी स्तुति कराता, मनथी चिंतवन कराता, कानथी श्रवण कराता, अने फोडो आंखोयी जोवाता, तथा जगतनां जीवित सरखा तथा धर्मीठनां सर्वस्व सरखा, एवा श्रीवीरप्रभु पूर्वद्वारथी समवसरणमां दाखल थया. वली धर्मनां चक्रवर्ती एवा ते प्रभुनी अगाडी, सोनेरी कमलपर रहेळुं, तथा पापरूपी अंधकारनो नाश करवामां सूर्यनां मंडलसरखुं एवुं धर्मचक्र रहेतुं हतुं. वली प्रभुनी प्रदक्षिणाने पामीने चैत्यवृक्ष पण वृक्ष वारमां जाणे अहंकारने पाभ्युं होय नहीं तेम नवपध्दव अने पुष्पोवाळुं थयुं. पठी धर्मचक्री तथा तत्वने जाणनारा एवा ते प्रभु “ तीर्थायनमः ” एवी रीतनो उंचेथी उच्चार करीते पूर्य दिशासन्मुख सिंद्धानपर वेग. वली ते वखते व्यंतरोये घीजी दिशाठमां पण प्रभुनां रूपो कर्यां; अने तेउं पण प्रभुनां मुखसरखांज शोजवा लाग्यां; आ सघळो महिमा प्रभुनो जाणवो. पठी त्यां पूर्य तरफनां द्वारथी साधुउं आढ्या, तथा रत्ननां गढमां रहेला प्रभुने प्रदक्षिणा देइने, तथा नमस्कार करीने, अने जक्तिथी तेनी स्तुति करीने, अमिषुणामां प्रभुनी सन्मुख वेगं; तथा पठी त्यां वैमानिक देवांगनाउं आ-

वी, अने तेउंनी पन्नाडी साधवीउं वेठी. वली त्यां अनुक्रमे जवनपति, ज्यातिपी, अने व्यंतरनी स्त्रीउं दक्षिण छारेची आवीने तथा प्रजुने नमीने नैऋत्य खुणामां वेठी. वली त्यां ज्योतिपी, जवनपति, अने व्यंतर देवता-उं, पश्चिम छारेची प्रवेश करीने, तथा प्रजुने नमीने, वायव्य खुणामां वेठा. वली त्यां वैमानिक देवो, पुरुषो, तथा स्त्रीउं उत्तर छारची आवीने, तथा प्र-जुने नमीने इशान दिशामां वेठा. हवे वीजा गढमां हरिण, सिंह, पाडा विगेरे, प्रजुना दर्शननां माहात्म्यची मत्सरनो त्याग करीने वेठा. तथा ठेव्हा गढमां देव, असुर अने मनुष्योनां सघळां वाहनो रक्षां, केम के, एवी री-तनो जिनमतनो अनुक्रम ठे; वली त्यां वीजा सिद्ध, गंधर्व, किन्नर वि-गेरे पण यथायोग्य स्थानके, प्रजुनां वचनरूपी अमृतने पीवाने उद्यमवंत घया यका वेठा. वली ते एक योजन प्रमाणवाळा समवसरणमां पण क्रो-डो गमे मनुष्य, जवनपति, देव विगेरे भाया, ते सघळो प्रजाव प्रजुनो जाणवो. हवे त्यां सिंहासनपर वेठेला, तथा ग्रण उग्रोची शोचता, चा-मरोची वीजाता, अने सर्व अतिशयोची शोचता, सौम्य, कांतिनां समू-हची ग्रणे जगतने व्याप्त करता, केवळज्ञानची लोकोने जोनारा, ग्रण लोकनां ऐश्वर्यची सुंदर, सघळा प्राणीउंतुं हित करनारा, तथा दीव्य प्रजावची कीर्तिवंत घयेला एवा ते प्रजुने जोशने सघळा देवो अवच नी-प हर्पने पाम्या. वली ते वखते केटळाको मस्तक धुणाववा लाग्या, के-टळाको प्रजुनां वुंठणां उतारवा लाग्या, तथा केटळाको प्रजुनी स्तुति करवा लाग्या. एटसामां सुराष्टदेशनां राजानो पुत्र, यादवकुलवालो, रिपुमह नामे जीर्णपुर्गनो (जुनागढनो) स्वामी त्यां आव्यो. ते वखते हर्पनां अश्रुची जरेली ठे, आंखो जेनी, तथा रोमांचरूपी कुंचुकने धारण करनारो, अने स्फुरायमान घयेला ठे, जक्ति जेनी एवो सौधमैद्र नीचे प्र-माणे प्रजुनी स्तुति करवा लाग्यो. हे सामान्य केवलीउंनां स्वामी, तथा ज-गतनां प्रजु. ग्रण जगतमां तिखक समान, तथा संसारची तारनारा तमो जयवंता वतों? वली हे देवाधिदेव, पूजनीक, करुणानां समुद्र, शरणे आवे-ला संसारीतुं रक्षण करनार, तथा करुणानी खाण समान तमो जयवंता वतों? वली हे जंगम कल्पवृक्ष सरखा, अरिहंत, परमेश्वर, परमेष्टी, मृ-त्युरहित, प्रकट, तथा निरंजन एवा तमो जयवंता वतों? वली हे सिद्ध

સ્વયંચુરુ. તત્ત્વોનાં સમુદ્ર સરસ્તા, સર્વ સુખોના ઘર સરસ્તા; તથા મહેશ્વર
 ણવા તમો જયવંતા થતાં? વહ્સી હે પ્રજુ ! તમો અનાદિ, અનંત, અવ્યક્ત,
 તથા સ્વરૂપને ધારણ કરનારા ઠો, અને સુર, અસુર તથા રાજાડ તમોને-
 જ નમસ્કાર કરે છે. વહ્સી હે જગતનાં સ્વામી ! આપનાથીજ હું આ જ-
 ગતને ધન્ય માનું તું. તથા અન્ય પાશંડિડનાં તર્ક અને કુયુક્તિડથી હોજ
 નહીં પામતા ણવા તમો પ્રતે નમસ્કાર થાડ? વહ્સી હે પ્રજુ ! તમારા પાસે-
 થી હું મોદ્દ સુગની ડગા રાસું તું, અને તમારા અતુલ્ય મહિમાને દેવો
 પણ તારી ગતતા નથી. વહ્સી હે દેવ ! તથા સર્વ તત્ત્વોનાં જાણનાર ! ડ-
 રાણ જ્ઞાન આપમાં રહેલું છે, કેમ કે, મોદ્દ હૃમેશાં આપને આધિન છે,
 ણમ જ્ઞાનીડ કરે છે. વહ્સી હે હેશ્વર ! તમોયે જગતનો ડહાર કરવા માટે
 મનુષ્યનું રૂપ ધારણ કરેલું છે, નહીંતર આ જગત અજગતજ કહેવાત.
 વહ્સી મર્ષ દેવોને વિષે દેવપણું પણ તમારા અંશથીજ પ્રાપ્ત થયેલું છે, કે-
 મકે અન્યદર્શનીડ પણ થીતરાગપણાનેજ મુક્તિ કહે છે. વહ્સી હે જગત-
 નાં પુણ્ય, નિધયેં કરીને તમોજ પરમેશ્વર છે, કેમકે, રાગદ્વેપેં કરીને સ-
 હિતને તત્ત્વથી પરમેશ્વરપણું ઘટી શકતું નથી. વહ્સી જાગ્યહીન માણસો
 અન્ય દેવની પેઠે આપને જોડ શકતા નથી, કેમકે, થીજાં રત્નોની પેઠે
 ચિનામડી રત્ન કંદે મુલ્યજ્ઞ હોતું નથી. વહ્સી હે પ્રજુ ! તમારેવિષે પ્રજાવ-
 ની રિહિ જેવી છે, નેવી અન્ય દેવોમાં નથી, કેમકે તારાડમાં સૂર્યની પ્ર-
 જા ક્યાંથી હોય? વહ્સી હે પ્રજુ ! ડ્યાં તમો વિહાર કરો ઠો, ત્યાં સો જો-
 જનમુધિ કંદે પણ ડપદ્રવ થનો નથી, થહો ! મોટાડનો પ્રજાવ પણ મો-
 ટોજ હોય છે ! ! વહ્સી હે જગત્ત્વ, ડ્યોતિરૂપ ણવા તમોજ યોગીડને ધ્યા-
 ન ધરવા સાપક ઠો, વહ્સી આડ કર્મોનો નાશ કરવામાટે આપે અટાંગ-
 યોગ કરેલો છે. વહ્સી શ્વામીનાં પણ શ્વામી, ગૃહનાં પણ ગૃહ, અને દેવોનાં
 પણ દેવ, ણવા તમો પ્રતે નમસ્કાર થાડ? વહ્સી જશ્વમાં, અગ્નિમાં, વનમાં,
 રણમાં મંકટમાં, તથા મિંદ્ર, મર્ષ અને રોગ આદિકની વિપદામાં તમો-
 જ મારા રાગદ્વેષ છે; ણથી રીતે સુખમેડ, પ્રતુની મ્નુનિ કરીને, જાક્ષિપૂ-
 વંદ, દોરો જેન પાણીને, તેન પ્રતુનાં વચનતું પાન કરવાને યેઠો. વહ્સી
 પ્રતે જગતનાં શ્વામી ણવા ને પ્રજુ, જગતનાં હર્ષમાટે મર્ષે તાપમાં મમાન
 શ્વપંચાહી, મર્ષે પ્રાણીડતું દિત કરનારી. મર્ષે અનિજથોયી મંપૂર્ણ, મર્ષે

પ્રકારે શોજનિક, તાત્વિક અર્થથી મનોહર, શાંત, તથા એક યોજનસુધિ સંજ્ઞાએ તેથી વાળી ઘોસવા લાગ્યા. જેમ કસ્તુરી પોતાનાં મુગંધપણાથી અમૂલ્યપણાને પામી છે, તેમ આ શરીર પણ ધર્મથી ઉત્તમપણાને પામે. વલી આ શરીરની અંદર મલીન ઈવી સાત ધાતુઠં રહેલી છે, તેમ તે વહારથી પણ અશુચિ છે, માટે તે સર્વથા પ્રકારે નિરર્થકજ છે. એવું જાણીને પણ મૂઢ ઈવો પ્રાણી કર્મને વશ થઈ, અહંકારયુક્ત થયો થકો પોતાને અજરામર માનીને ઇચ્છા પ્રમાણે સંચરે છે. વલી આ કાયાને આ સંસારમાં નાના પ્રકારનાં શસ્ત્રોથી, અગ્નિથી, સ્વાગર અને જંગમ જેરથી, શત્રુઝંથી, તીવ્ર રોગોથી, અકાસ મૃત્યુથી, ટાઢ તડકાથી, ઘડપણથી, ઇષ્ટનાં વિયોગોથી, ઇત્યાદિ મહાદોષોથી, અત્યંત ક્લેશ થાય છે; માટે ઈવી રીતનાં આ અસાર દેહને પામીને હે છોકો! તમો જગતમાં સારજૂત, તથા પૂજનિક એવા ધર્મને કરો? વલી કાચનાં સમૂહોથી જ્યારે ચિંતામણી રત્ન મહે, તથા રજથી સુવર્ણ મહે, પાણીનાં વિંદુથી અમૃતસમુદ્ર મહે, તથા ઘર માત્રથી જ્યારે રાજ્ય મહે, ત્યારે તેવું કાર્ય તત્વને વિચારનાર કયો માણસ ન કરે? વલી ધર્મવિના, માતા, પિતા, જાઈ, મિત્ર તથા રાજા પણ પ્રાણીનું આ સંસારજાલથી રક્ષણ કરી શકતા નથી, માટે તે ધર્મનેજ સેવવો. વલી તે ધર્મપ્રશ્નિ, કાસ આદિક ઉપાયોથી, ઉચિત આચારથી, જ્ઞાનગર્જિત ક્રિયાથી, તથા મનુષ્યજન્મથી બુદ્ધિવાનો પ્રતે પ્રશંસનીક થાય છે. વલી ધર્મજ પ્રગટ રીતે તીર્થંકરની પદવીને યોગ્ય છે, કેમકે તેની અનુજ્ઞા પ્રમાણે ચાલનારા છોકો ત્રિચુનનાં પણ સ્વામી થાય છે. વલી રાજા આદિકની સેવાથી શામાટે આત્માને દુઃખી કરવો જાઈયે? કેમકે જે ધર્મે તેઠં પ્રતે પણ રાજાપણું દીધું, તે ધર્મનોજ આશ્રય કરો? વલી હે જવ્ય છોકો ! તમો વિચારો કે, ધર્મવિનાં કોઈ પણ જગોયે કંઈ પણ મલી શકતું નથી, કેમકે, આ દુનિઆમાં કેટલાકો દુઃખી અને કેટલાકો સુખી દેસાય છે. વલી હે જવ્ય છોકો ! રાગાદિકોને કોઈ વસ્તુતે પણ વશ થવું નહીં, કેમ કે, તેઠં જરા સુખ આપીને પાઠા નરકાદિકમાં ફેંકી દે છે. વલી તમો વિચારો કે, વિપયો સરસા આત્માનું અદિત કરનારા વીજા કોઈ પદાર્થો નથી, કેમકે, તેઠં સંસારી જીવોને પાપકાર્યોમાં પ્રવર્તાવીને જ્ઞાનાદિકનો નાશ કરે છે. જ્યાંસુધિ અ-

ત્યંત તેજસ્વી ધર્મરૂપી સૂર્ય પ્રકાશતો નથી, ત્યાંસુધિ તે વિપળે અંધ-
 કારની પેઠે અટકાવ રહિત સર્વ જગોયે ફેલાય છે. વહી પ્રમાદરૂપ પા-
 પોથી અંધ થયેલ છે જાવનેત્રો જેઝનાં, એવા કુમાર્ગોઝ, દુઃખનાં સમૂહરૂ-
 પી જંગલી પ્રાણીઝથી વ્યાકુલ એવા નરકરૂપી વનમાં પડે છે; સ્વરૂપમા-
 ઘ્રથી જાણતા એવા સંસારી જીવો પ્રત્યક્ષ દ્રષ્ટનાં લોજે કરીને ઊજ્જ્વલ
 ધર્મનાં મહિમાને જાણતા નથી; વહી દિવસ, રાત્રિ, સુખ, દુઃખ, જા-
 ગરણ, તથા નિદ્રાદિકનાં દૃષ્ટાંતથી પુણ્ય પાપનું ફલ પ્રત્યક્ષ જણાય છે.
 વહી દુઝ્ઝ એવા રાક્ષસ, સિંહ, સર્પ આદિકો પણ જે ઊપદ્રવ નથી કરતા,
 તે સઘળું સ્પષ્ટ રીતે ધર્મનું માહાત્મ્ય જાણવું. વહી ધર્મનો દ્રેપ કરનાર,
 તથા મહાવલવંત એવો પ્રમાદ સર્વથા તજવો, કેમ કે, જો ધર્મનો નાશ
 થાય, તો શરીરમાં વ્યાધિ, વંધ આદિકની આપદાઝ લાગુ પડે છે. માટે
 એવી રીતે ચિત્તથી પુણ્યપાપનું પ્રગટ ફલ જાણીને, જેથી કલ્યાણની સિ-
 ઝિ થાય છે, તે ધર્મને જજવો. એવી રીતે ધર્મરૂપી અમૃતને ઝરનારા
 પ્રજુનાં વચનને અત્યંત પીને, લોકો અલંડ આનંદ પામ્યા. વહી તે વલ-
 તે સજાનાં લોકો જાણે, અમૃતથી તૃપ્ત થયા હોય નહીં, તથા ચાંદનીથી
 જાણે ધોવાયા હોય નહીં, તથા જાણે નિધાનની લલ્લિને પ્રાપ્ત થયા હોય
 નહીં, તેવા થયા. વહી કેટલાકોયે તો ત્યાં સંયમ લીધું, તથા કેટલાકો
 સમ્યક્ત્વ પામ્યા, તથા કેટલાકો ત્યાં હર્ષથી જઝકજાવને પામ્યા. વહી
 ત્યાં શત્રુંજય પ્રતે પ્રજુને આવેલા જાણીને સૌધમેઝ અત્યંત હર્ષે પૂર્વક પુ-
 ણ્ય કાર્યોમાં જકિવંત થયો. વહી ત્યાં ગ્રણે જગતોનાં માણસોથી પૂજા-
 ચેલી આદીશ્વર પ્રજુની પ્રતિમાને, તથા દૂધને ઝરતી રાયણને, અને
 તેની નીચે રહેલાં પ્રજુનાં પગલાંને, તથા નદી, તલાવ, કુંડ, શિલ્લરો,
 ઘૃદ્ધો, વનો, અને નગરોને જોડને, તથા પ્રજુનાં ચરણને નમીને,
 હર્ષિત થયેલો સુધમેઝ, મસ્તકપર હાથ જોડીને, રોમાંચિત થયો
 થકો, અમૃત સરસી, તથા પર્યદાને હર્ષે ઊપજાવનારી, તથા ઊત્તમ ગુણો-
 થી ગર્જિત થયેલી વાણીયે કરીને, જગતનાં સ્વામી એવા પ્રજુને ક-
 હેવા લાગ્યો કે, હે જગતનાં આધારજૂત એવા જગવન્, તમોજ આ જગ-
 તમાં તીર્થરૂપ ઠો, અને આપનાથી અધિષ્ઠિત થયેલો આ શત્રુંજય પર્વત
 વિશેષે કરીને પવિત્ર થયેલો છે. વહી હે પ્રજુ! આ તીર્થમાં શું તપ તપા-

य. ? शुं व्रत ? शुं जप ? तथा अहीं कइ सिद्धिउं ठे ? वली शुं फल मले ?
 अहीं शुं ध्यान धरुं ? अहीं शुं शुभ कार्य करुं ? तथा आ पर्वत क्यारे
 अने शामाटे थयो. ? तथा तेनी केटली स्थिति ठे ? तथा आ नवीन प्रा-
 साद कोणे कराव्यो ? तथा आ चांदनी सरखी मनोहर प्रतिमा कोणे
 करावी ? तथा प्रभुनी पासे तखवारने धारण करीने द्वारमां आ वझे दे-
 यो कोण उजा ठे ? तथा डावी अने जमणी घाजुये कोणनी मूर्ति ठे ?
 अने बीजा देवो पण कोण ठे ? तेम आ रायणनुं वृद्ध शुं ठे ? तथा तेनी
 नीचे कोना पगसां ठे ? तथा ए मयूरप्रतिमा कोनी ठे ? अने अहीं आ
 पक्ष कोण उजो ठे ? वली अहीं कइ देवी क्रीडा करे ठे ? अने अहीं
 आ मुनिउं कोण रहेला ठे ? अने आ मोटी नदीउं कइ ठे ? तेम आ उ-
 चम फलोवाला वृद्धो कोण ठे ? तथा कया मुनिनुं आ तलाव ठे ? तथा
 हे जगतनां प्रभु ! आ कुंडो कया ठे ? तथा रसकुंपिका अने रत्ननी खाण
 शुं प्रजाववाली ठे ? तथा कइ कइ गुफाउं ठे ? हे स्वामी ! खेपथी घनावे-
 ला खी सहित आ पांच माणसो कोण ठे ? तथा त्रणे जगतनुं उल्लंघन
 करे एवा रूपज प्रभुनां गुणोने अहीं आ कोण गाय ठे ? तथा दक्षिण
 दिशामां आ कयो पर्यंत ठे ? अने तेनो शुं प्रजाव ठे ? वली अहीं शि-
 खरो कया कया ठे ? तथा चारे दिशाउंमां कयां कयां नगरो ठे ? तथा
 अहीं समुद्र केम आवेखो ठे ? अने अहीं कोण उचम पुरुषो थया ठे ?
 वली अहीं केटला वखतसुधि प्राणीउं सिद्धि पामशे, तथा आ पर्वत केट-
 ला प्रमाणवाखो ठे ? तेम हे प्रभु ! अहीं सम्यग्दृष्टिउंमां केटला उज्जारो
 यशे ? इत्यादि सपशुं व्रतांत, हे प्रभु आपे कृपा करीने कहेनुं ; केमके,
 जगत्पूज्यो आश्रित प्राणीउं प्रते पोतानी मेलेज उपकार करनारा होय ठे.
 एवी रीतनी सुधमैझनां मुखरुपी कमलमांघी निकसेली बाणी सांज-
 छीने, तीर्धनां प्रजावनी वृद्धि माटे, तथा जव्य जीवोने घोष थवा माटे,
 अने सांजखनाराठनां पापोनो नाश थवा माटे जगवान श्री वीरप्रभु गं-
 जीर बाणीची, नदी अति संह्रित तेम नदी अति विस्तारवायुं एवुं श्री
 शत्रुंजय तीर्धनुं माहात्म्य कहेवा छाग्या के, हे सोधमैझ ! सर्व तीर्थोमां
 राजा समान एवा आ शत्रुंजय पर्यंतनी कथा कहेनार अने सांजखनार
 वझेने पुष्ट अर्थे थाय ठे, माटे ते तुं प्रगट रीते सांजस ?

એક લાલ યોજનનાં વિસ્તારવાલો, તથા પૂર્ણિમાનાં ચંદ્ર સરસી આ-
 કૃતિવાલો, થને લક્ષ્મીથી નિરૂપમ જંબૂદ્વીપ નામે દ્વીપ છે. જે જં-
 બૂદ્વીપમાં, મારી શાલાપર જિનનાં મંદિરો છે, એવી રીતનાં દર્પથીજ દ્વો-
 પ નહીં જેમ, તેમ જંબૂદ્વીપનાં પલ્લવોનો સમૂહ હમેશાં નાચ્યા કરે છે. તે
 જંબૂદ્વીપમાં જરત, દૈમવંત, દરિવર્ષ, મહાવિદેહ, રમ્યક, તથા શ્રેયણવંત
 એમ ષ ક્ષેત્રો છે; તથા તેડમાં અનુક્રમે હિમવાન્, મહાહિમવાન્, નિપથ,
 નીલવંત, રૂપ્ય, તથા શિશ્વરી નામનાં ષ પર્વતો પૂર્વથી પશ્ચિમ સમુદ્ર સુ-
 ધિ લંબાણ્યા છે, તથા તેડ જિનમંદિરથી શોજી રહ્યાં છે. મહાવિદેહ ક્ષે-
 ત્રનાં મપ્પ જાગમાં, લાલ શિશ્વરોથી શોજતો, થને પૃથ્વીનાં મધ્ય જા-
 ગમાં રહેલો, મુચર્ણનો મેઠુ પર્વત છે; તે પર્વત લાલ યોજન ઊંચો, વનની
 ધેણિઠપી શોજનો, તથા શાશ્વતા જિનમંદિરોનાં શિશ્વરપર રહેલાં ચ-
 લકતાં રત્નોનાં ફિરણોથી દેદીપ્તમાન લાગે છે. હવે જરત ક્ષેત્રને અમો
 પુણ્યથી જરેલું માનીયેં ઠીયેં, કેમ કે તે ક્ષેત્રનાં માણસો દુઃખમકાલમાં
 પણ પુણ્યશાક્ષીઠ દ્વોષ છે. તે જરત ક્ષેત્રમાં નાશ થણ છે હુર્નીતિ તથા
 ઊપદ્રવ જેમાંથી, થને પ્રીતિ યુક્ત છે માણસો જ્યાં થને સઘલા દેશોમાં
 મુગ્ય, એવો આ મુરાદ્ દેશ કહેવાય છે. આ દેશમાં અલ્પ પાણીથી પણ
 ધાન્ય પાકે છે, તથા ઘોડાં પુણ્યથી પણ ઉત્તમ ફલ મહે છે. થને લલ્પ
 ઊશાયથી પણ કપાયોનો નાશ થાય છે. વસી આ દેશનાં પાણી નિર્દોષ
 છે, તથા પર્વતો પણ પવિત્ર છે, થને અહીંની પૃથ્વી પણ હમેશાં રસાલ
 થને સર્વ ધાનુમય તથા ઉત્તમ છે. વસી અહીં પગલે પગલે સર્વ પાપોને
 દૂરનારાં થીયોં છે, તથા પવિત્ર પાણીનાં સમૂહવાસી નદીઠ છે, થને ઉ-
 ચ્ચમ પ્રતાવવાસી હલો છે; વસી અહીં ચારે કોરે વિકસર પામેલા મુગં-
 ધિ કમણ્ડોગાનાં તણાવો છે, તથા ટાઢા થને ઊના પાણીથી શોજતા કું-
 ઠો છે. વસી અહીં પગલે પગલે નિધાનો છે, તથા પર્વતે પર્વતે રસકુંપી-
 કાઠ, મહા પ્રતાવવાસી ઓષધીઠ, તથા હમેશાં ફલતાં વૃક્ષો છે. વસી
 અહીં પૂર્વે જાણે વાવેલુંજ દ્વોષ નહીં તેમ પોતાની મેલેજ ઘણું ધાન્ય ની-
 વડે છે, તથા ગ્યાંની પવિત્ર માટી તીર્થસ્નાનનાં ફલને દેનારી છે. વસી
 અહીં શ્રી કૃષ્ણ શત્રુંજી પૂજા નાટે દીગ, પુન્ધરાજ, સૂર્યકાંત મણિ, મો-
 તી, તથા પાનાં આદિકનાં સમૂહો પોતાની મેલેજ ઉત્તમ થાય છે. વસી

અહીં સ્ફુરાયમાન એવાં રહ્યોં કરીને, આ દેશનાં ગુણોનેજ જાણે પ્રગટ કરતો હોય નહીં, તથા પ્રજાની જાતિમાં તત્પર થઈને મોજારૂપી હાથો-ધી નાચતો તથા ગર્જના કરતો હોય નહીં જેમ, તેમ સમુદ્ર શોષે છે. આ તીર્થની રક્ષામાટે મને અહીં સગર ચક્રવર્તી લાવેલો છે, એવા હર્ષથી જાણે ફીણનાં સમૂહનાં મિશ્રથી હસતો હોય નહીં, તેમ તે સમુદ્ર શોષે છે. વ-લી અહીં દેવોથી પૂજાયેલા ચોવીસ તીર્થકરો, ચક્રવર્તિઠં, વાસુદેવો, ત-થા બલદેવ પ્રમુખોયે પણ વિહાર કર્યો છે. વલી અહીં અનંત મુનિઠં સિ-દ્ધ થયા છે, તથા ઘણા સિદ્ધ થશે, તથા અહીં ઘણા ધર્મધુરંધુર સંઘપ-તિઠં થયેલા છે. વલી અહીં જરાસિંધાદિકને મારીને કૃષ્ણાદિકે જય મે-લવ્યો છે, તથા વીજા પણ નીતિનિપુણો અહીં ઘણા રાજાઠં થયેલા છે; વલી અહીં કેટલાક રાજાઠં પ્રજાનાં પ્રતિપાલનથી તથા શત્રુનો નાશક-રવાથી કીર્તિવાલા, ત્યાગી, ધર્મકાર્યનાં આધારભૂત તથા સર્વ જગોયે સ-મદદિવાલા થયેલા છે. વલી અહીં હમેશાં સરલ સ્વજ્ઞાવી, પ્રસન્ન મુખવા-લા, શિવેકી, સંતોષી, હમેશાં આનંદી, તથા નિંદા અને માત્સર્ય વિનાનાં, પોતાનીજ સ્ત્રીઠંમાં સંતોષી, પરસ્ત્રીઠંથી વિરક્ત, સત્ય વોલનારા, પુણ્યશા-લી, પરજોહની બુદ્ધિવિનાનાં, કદાગ્રહ અને વૈરવિનાનાં, કપટ અને લો-જવિનાનાં, ઉદાર, નિર્દોષ આચારવાલા, તથા સુખી લોકો વસે છે. વલી બ્રહ્મચર્ય ગુણે કરીને મનોહર, પતિની સેવામાં તત્પર, હસમુખી, રૂપાલી, પરિવારનું હિત કરનારી, માતપિતાની જાતિ કરનારી, જતાર પ્રતે પ્રીતિ-વાલી, સર્વ લોકને વહ્નજ, જાગ્યથી જાસુર, વહુ પુત્રોથી શોભતી, લજ્જા-યુક્ત, કમલ સરલાં નેત્રોવાલી, કૌતુકવાલી, સ્વપ્ન ક્રોધવાલી, ઉત્તમ પે-હેરવેપવાલી, સરલ બુદ્ધિવાલી, મીઠ વચનોવાલી, ગંજીર, અને ગુણો છે પ્રિય જેઠને એવી સ્ત્રીઠં અહીં વસે છે. વલી અહીં પુત્રો માતપિતા પ્રતે જ-તિવાલા, હમેશાં માતપિતાની આજ્ઞા પાલનારા, કલાઠંમાં કુશલ, શાંત અને સુશીલો છે. વલી અહીં ચાકરો શેઠપ્રતે ઉત્તમ જાતિવાલા, કાર્ય વચ્ચે યાચના નહિં કરનારા, શૂરા, સ્વદ્વેષમાં પણ સંતોષી, સ્નેહી, જલું કરના-રા શેઠનાં અન્નિપ્રાયને જાણનારા, સજ્ઞાને યોગ્ય, ઉત્તમ વચનવાલા, અ-ત્યંત પ્રીતિવાલા, શેઠનાં ગેરી પ્રતે વૈરવાલા, તથા શેઠનાં મીત્ર પ્રતે મિત્રા-દવાલા છે. વલી અહીં કૃત્રિમ આસ્તિકપણામાં તથા ઉચિતપણામાં ચતુ-

ર, ક્રમા અને હાહાપણથી મનોહર, ઠયે દર્શનપ્રતે સમદૃષ્ટિવાલા અને પરાક્રમી છે. વલી અહીં પુષ્ટ, તથા વહુ દૂધવાલી ગાયો છે, તથા જેસો પ-
 ણ મહા વલવાન, શીંગડાંવાલી, વંધનવિનાની, તથા કોઈ ચોરી કે હરી ન શકે એવી છે. વલી અહીં ધોડાઈ ડંચા, તથા ચપલ ગતિવાલા છે, વ-
 લલ્લો લાંબોયે કરીને મનોહર છે, તથા સંગ્રામરૂપી સમુદ્રમાં વેટ સરલા
 હાથીડં પણ અહીં શોજે છે. વલી અહીં વીજા તિર્યંચો પણ મહાવલવાન
 થયા થકા પરજાતિનો મત્સર કરનારા નથી, તેમ તેડં જયથી ઉદ્ધિ-
 મ થયેલાં નથી. વલી અહીંના નગરો મોટા અને ડંચા કિલ્લાઈથી શોજિ-
 તાં થપ્લાં છે, અને ત્યાં અરિહંત જગવાનનાં ચેત્યોપર રહેલી ધ-
 જાઈ તો આકાશને સ્પર્શ કરે છે. વલી અહીંનાં લોકો જૈન સાધુનાં મુ-
 खरૂપી કમલમાંથી નિકલેલા સિદ્ધાંતનાં સારથી પાપ રહિત, પવિત્ર તથા
 લક્ષ્મીવંત છે. વલી અહીં મનોહર તથા સઘલી વસ્તુડંથી જરપુર, મેહેલો
 છે, તથા લાજ મેલવતા એવા ત્યાં વેપારીડં પણ છે. તે સુરાટ્ દેશને મુકુટ
 સમાન, તથા સ્મરણ કરવાથી જ પાપોનો નાશ કરનારો, આ શત્રુંજય પ-
 થત છે. આનું માહાત્મ્ય કેવલજ્ઞાનથી જણાય, પણ કહી શકાય નહીં, તો
 પણ હૈ દેવેન્દ્ર! તારા પુઠવાથી હું તે તને કહું તું. વલી તે માહાત્મ્ય જા-
 ણીને, અને શક્તિ ઠતાં પણ, જો મૌન કરવામાં આવે, તો મુંગાનાં રસનાં
 સ્વાદસરલું થાય. વલી ત્રણે લોકનાં ઐશ્વર્યનાં ઘર સરલા એવા આ તીર્થ-
 નાં નામમાત્રથી પણ જેમ પાર્શ્વનાથનાં નામથી સર્પનું કેર જાય, તેમ પા-
 પોનો નાશ થાય. શત્રુંજય, પુંડરિક સિદ્ધકેત્ર, મહાચલ, સુરશેલ, વિમલા-
 દ્વિ, પુણ્યરાશિ, શ્રીયઃ પદ, પર્વતેન્દ્ર, સુજદ્ર, દૃઢશક્તિ, અકર્મ, મુક્તિગે-
 હ, મહાતીર્થ, શાશ્વત, સર્વકામદ, પુષ્પદંત, મહાપદ્મ, પૃથ્વીપીઠ, પ્રણુપદ,
 પાતાલમૂલ, કેલાસ, ક્ષિતિમંડલમંડન, શ્યાદિ આ પર્વતનાં એકસોને
 આઠ નામો છે, તે સુધર્માસ્વામીયે વનાવેલા સપાદલક્ષ માહાત્મ્યથી જા-
 ણી લેવાં. એવી રીતનાં આ મહાતીર્થનાં નામો, જે માણસ પ્રજાતમાં જાણે
 છે, અથવા સાંજણે છે, તેને સંપદાઈ મહે છે, અને તેની આપદાઈ નાશ
 પામે છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વત સઘલા તીર્થોમાં ઉત્તમ તીર્થ, સઘલા પ-
 ર્વતોમાં ઉત્તમ પર્વત, તથા સઘલાં ક્ષેત્રોમાં ઉત્તમ ક્ષેત્ર છે. યુગની આ-
 રિમાં મોક્ષને દેનારું આ પેહેલું તીર્થ છે, અને વીજાં તીર્થો તો તેની પઠી-

નાં છે. વહ્ની હે ઇંડ્ર ! આ ત્રણે લોકમાં જેટલાં પવિત્ર તીર્થો છે, તે સઘણાં
 આ શત્રુંજય તીર્થનાં દર્શનથી આવી જાય છે- વહ્ની પંદર કર્મજૂમીઝમાં
 નાના પ્રકારનાં તીર્થો છે, પણ શત્રુંજય સમાન વીજું કોઈ પણ તીર્થ પાપોને
 દૂરનારું નથી. વીજાં કૃત્રિમ એવાં તીર્થોમાં, નગરોમાં, યથાનમાં, તથા પ-
 ર્થતોમાં જપ, તપ, નિયમ, દાન અને ધ્યાનથી જે પુણ્ય ઉત્પન્ન થાય છે,
 તેથી દશગણું પુણ્ય કલ્યાણિક તીર્થોમાં થાય છે, અને જંબુ દૃક્ષમાં રહે-
 લાં જિનતીર્થોમાં તેથી સોગણું પુણ્ય થાય છે. વહ્ની શાશ્વતા એવા ધાતુકી
 દૃક્ષમાં તેથી હજારગણું, તથા પુષ્કરદ્વીપનાં ચૈત્યોમાં, રુચકગિરિમાં, અને
 અંજનગિરિમાં અનુક્રમે તેથી દશગણું પુણ્ય થાય છે, તથા નંદીશ્વરે, કુંડ-
 લાદિમાં, માનુષોત્તર પર્વતમાં, વૈજાર પર્વતમાં, સમ્મેત શિખરમાં, વૈતાલ્ય-
 માં, મેરુપર્વતમાં, રેવતાચલમાં, અને અષ્ટાપદમાં અનુક્રમે તેથી ક્રોડગ-
 ણું પુણ્ય થાય છે; અને શત્રુંજય પર્વતનાં દેશવા માત્રથીજ અનંતગણું પુ-
 ન્ય થાય છે, અને હે ઇંડ્ર ! આ તીર્થની સેવાથી જે પુણ્ય થાય છે, તે તો
 વચનથી પણ કહી શકાય તેમ નથી. વહ્ની પેહેલા આરામાં તે ઇંસી
 યોજનનાં વિસ્તારવાલો, વીજા આરામાં સિત્તેર યોજનનો, ગ્રીજામાં સાઠ
 યોજનનો, ષોધામાં પચાસ યોજનનો, તથા આ પાંચમા આરામાં
 ચાર યોજનનો છે, અને ઠઠા આરામાં તે સાત હાયનો રહેશે, પણ તેનો
 મહિમા ઘણો થશે. વહ્ની આ અવતર્પિણીમાં જેમ તે તીર્થનાં વિસ્તાર-
 ની અનુક્રમે હાનિ થાય છે, તથા ઉત્તર્પિણીમાં તેની ઘટ્ટિ થશે, પણ તે-
 ના મહિમાની હાનિ કોઈ પણ વચ્ચે થશે નહીં. વહ્ની શ્રીફળદેવ પ્રજુ
 હ્યારે આ પર્વતપર તપ કરતા હતા, તે વચ્ચે હે ઇંડ્ર ! આ પર્વતનાં મૂ-
 લનો વિસ્તાર પચાસ યોજનનો, ઊપરના જાગમાં દશ યોજનનો, તથા ઝં-
 ચાઈમાં આઠ યોજનનો હતો. એવી રીતનો આ પર્વત પ્રહ્લયકાંક્ષે પણ
 નાશ પામનારો નથી, અને તેનો આશ્રય કરીને રહેલા લોકો મોહ સુ-
 ખને મેલવે છે. વહ્ની આ પર્વતનાં શત્રુંજય, રેવતગિરિ, સિદ્ધ ક્ષેત્ર, સુતી-
 ર્થરાજ, ઢંક, કપડી, હોહિત્ય, તાલધ્વજ, કદંબક, વાહુચલિ, મરુદેવ, સ-
 હસ, જગીરથ, અષોત્તરશતકૂટ, નાગેંડ્ર, શતપત્રક, સિદ્ધરાજ, સહસ્ર-
 પત્ર, પુણ્યરાશિ, સુરપ્રિય, અને કામદ, એવી રીતનાં એકવીશ મુખ્ય શિખરો
 છે. એવી રીતનાં પ્રત્યેક શિખરોનો મહિમા કહેવામાં તો અનેક વર્ષો ચાલ્યાં

ર, ક્રમા અને ડાહ્યાપણથી મનોહર, ઠયે દર્શનપ્રતે સમદૃષ્ટિવાલા અને પરાક્રમી છે. વલી અહીં પુષ્ટ, તથા વહુ દૂધવાલી ગાયો છે, તથા જેસો પ-
 ણ મહા વલવાન, શીંગડાંવાલી, વંધનવિનાની, તથા કોઈ ચોરી કે હરી ન શકે એવી છે. વલી અહીં ધોડાઉં ડંચા, તથા ચપલ ગતિવાલા છે, વ-
 લલ્લો લાંઘોયેં કરીને મનોહર છે, તથા સંગ્રામરૂપી સમુદ્રમાં વેટ સરલા દ્વાથીડં પણ અહીં શોષે છે. વલી અહીં વીજા તિર્યંચો પણ મહાવલ્લવાન થયા થકા પરજાતિનો મત્સર કરનારા નથી, તેમ તેડં જયથી ઉદ્ધિ-
 મ થયેલાં નથી. વલી અહીંના નગરો મોટા અને ડંચા કિલ્લાડંથી શોજિ-
 તાં થયેલાં છે, અને ત્યાં અરિહંત જગવાનનાં ચૈત્યોપર રહેલી ધ-
 જાડં તો આકાશને સ્પર્શ કરે છે. વલી અહીંનાં લોકો જૈન સાધુનાં મુ-
 લ્લરૂપી કમલમાંથી નિકલેલા સિદ્ધાંતનાં સારથી પાપ રહિત, પવિત્ર તથા
 લક્ષ્મીવંત છે. વલી અહીં મનોહર તથા સચલી વસ્તુડંથી જરપુર, મેદેલો
 છે, તથા લાજ મેલવતા એવા ત્યાં વેપારીડં પણ છે. તે સુરાષ્ટ્ર દેશને મુકુટ
 સમાન, તથા સ્મરણ કરવાથીજ પાપોનો નાશ કરનારો, આ શત્રુંજય પ-
 ર્યંત છે. આનું માહાત્મ્ય કેવલજ્ઞાનથી જણાય, પણ કહી શકાય નહીં, તો
 પણ હે દેવેન્દ્ર! તારા પુઠવાથી હું તે તને કહું તું. વલી તે માહાત્મ્ય જા-
 ણીને, અને શક્તિ ઠતાં પણ, જો મૌન કરવામાં આવે, તો મુંગાનાં રસનાં
 સ્વાદસરલું થાય. વલી ગ્રણે લોકનાં ऐश्वर્યનાં ઘર સરલા એવા આ તીર્થ-
 નાં નામમાત્રથી પણ જેમ પાર્શ્વનાથનાં નામથી સર્પનું જેર જાય, તેમ પા-
 પોનો નાશ થાય. શત્રુંજય, પુંડરિક સિદ્ધદેવ, મહાચલ, સુરશેલ, ધિમલા-
 દ્વિ, પુષ્કરાશિ, શ્રીયઃ પદ, પર્વતેન્દ્ર, સુજદ્ર, હૃદયશક્તિ, અકર્મ, મુક્તિને-
 હ, મહાતીર્થ, શાશ્વત, સર્વકામદ, પુષ્પદંત, મહાપદ્મ, પૃથ્વીપીઠ, પ્રતુપદ,
 પાતાલમૂલ, કેલાસ, ક્ષિતિમંડલમંડન, ઇત્યાદિ આ પર્વતનાં એકસોને
 આઠ નામો છે, તે મુધર્માસ્વામીયે વનાવેલા સપાદલક્ષ માહાત્મ્યથી જા-
 ણી લેવાં. એવી રીતનાં આ મહાતીર્થનાં નામો, જે માણસ પ્રજાતમાં જણે
 છે, અથવા સાંજણે છે, તેને સંપદાડં મણે છે, અને તેની આપદાડં નાશ
 પામે છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વત સચલા તીર્થોમાં ઉત્તમ તીર્થ, સચલા પ-
 વર્તોમાં ઉત્તમ પર્વત, તથા સચલાં દેવોમાં ઉત્તમ દેવ છે. યુગની આ-
 દિમાં મોક્ષને દેનારું આ વેદેલું તીર્થ છે, અને વીજાં તીર્થો તો તેની પટી-

નાં છે. વલી હે ઇંડ્ર ! આ ત્રણે લોકમાં જેટલાં પવિત્ર તીર્થો છે, તે સઘલાં
 આ શત્રુંજય તીર્થનાં દર્શનથી આવી જાય છે- વલી પંદર કર્મજૂમીઝમાં
 નાના પ્રકારનાં તીર્થો છે, પણ શત્રુંજય સમાન વીજું કોઈ પણ તીર્થ પાપોને
 દૂરનારું નથી. ધીજાં કૃત્રિમ ઇવાં તીર્થોમાં, નગરોમાં, ઇયાનમાં, તથા પ-
 વર્તોમાં જપ, તપ, નિયમ, દાન અને ધ્યાનથી જે પુણ્ય ઉત્પન્ન થાય છે,
 તેથી દશગણું પુણ્ય કલ્યાણિક તીર્થોમાં થાય છે, અને જંબુ ઘટમાં રહે-
 લાં જિનતીર્થોમાં તેથી સોગણું પુણ્ય થાય છે. વલી શાશ્વતા ઇવા ધાતુકી
 ઘટમાં તેથી હજારગણું, તથા પુષ્કરહીપનાં ચેલોમાં, રુચકગિરિમાં, અને
 શંજનગિરિમાં અનુક્રમે તેથી દશગણું પુણ્ય થાય છે, તથા નંદીશ્વરે, કુંડ-
 લાડિમાં, માનુષોત્તર પર્વતમાં, વૈજાર પર્વતમાં, સમ્મેત શિખરમાં, વૈતાલ્ય-
 માં, મેરુપર્વતમાં, રેવતાચલમાં, અને અષ્ટાપદમાં અનુક્રમે તેથી ક્રોડગ-
 ણું પુણ્ય થાય છે; અને શત્રુંજય પર્વતનાં દેખવા માત્રથીજ અનંતગણું પુ-
 ન્ય થાય છે, અને હે ઇંડ્ર ! આ તીર્થની સેવાથી જે પુણ્ય થાય છે, તે તો
 ઘચનથી પણ કહી શકાય તેમ નથી. વલી પેહેલા આરામાં તે ઇંસી
 યોજનનાં વિસ્તારવાલો, ધીજા આરામાં સિત્તેર યોજનનો, ગ્રીજામાં સાઠ
 યોજનનો, ચોથામાં પચાશ યોજનનો, તથા આ પાંચમા આરામાં
 ધાર યોજનનો છે, અને ઠઠા આરામાં તે સાત હાથનો રહેશે, પણ તેનો
 મહિમા ઘણો થશે. વલી આ અવસર્પિણીમાં જેમ તે તીર્થનાં વિસ્તા-
 રની અનુક્રમે હાનિ થાય છે, તથા ઉત્સર્પિણીમાં તેની વૃદ્ધિ થશે, પણ તે-
 ના મહિમાની હાનિ કોઈ પણ વચ્ચે થશે નહીં. વલી શ્રીરૂપન્નદેવ પ્રજુ
 જ્યારે આ પર્વતપર તપ કરતા હતા, તે વચ્ચે હે ઇંડ્ર ! આ પર્વતનાં મૂ-
 લનો વિસ્તાર પચાસ યોજનનો, ઊપરના જાગમાં દશ યોજનનો, તથા ઊં-
 ચાઈમાં આઠ યોજનનો હતો. ઇવી રીતનો આ પર્વત પ્રલયકાલે પણ
 નાશ પામનારો નથી, અને તેનો આશ્રય કરીને રહેલા લોકો મોક્ષ સુ-
 યને મેલવે છે. વલી આ પર્વતનાં શત્રુંજય, રૈવતગિરિ, સિદ્ધ ક્ષેત્ર, સુતી-
 થંરાજ, ઢંક, કપર્દી, લોહિત્ય, તાલધ્વજ, કદંબક, વાહુવલિ, મરુદેવ, સ-
 હસ્ત, જર્ગીરથ, અષ્ટોત્તરશતકૂટ, નાગેંડ્ર, શતપત્રક, સિદ્ધરાજ, સહસ્ત-
 પત્ર, પુણ્યરાશિ, સુરપ્રિય, અને કામદ, ઇવી રીતનાં એકવીશ મુખ્ય શિખરો
 છે. ઇવી રીતનાં પ્રત્યેક શિખરોનો મહિમા કહેવામાં તો અનેક વર્ષો ચાલ્યાં

જાય; માટે તેમાંથી પ્રગટ મહિમાવાલા કેટલાક શિખરોનો કિંચિત મહિમા અહીં કહું તું. મુખ્ય શિખર શત્રુંજયનું તથા સિદ્ધકેત્રનું છે, કે જે પર ચઢ્યાથી યલ્લભિના મોક્ષમાં જઈ શકાય છે. વહી મેરુ આદિક પર્વતો કરતાં પણ આ પર્વત ગુણોયેં કરીને વધારે ઉત્તમ છે, એમ હું માનું તું, કેમકે, તેપર ચઢ્યાથી માણસો તુરત મોક્ષમાં જાય છે. વહી આ શત્રુંજય પર્વતપર મેરુ, સમ્મેતશિખર, વેંજાર, રુચકગિરિ તથા અષ્ટાપદાદિક સર્વ તીર્થાનાં અવતારો છે. વહી ગ્રણે જૂવનોમાં તીર્થાધિરાજ સરલા આ પર્વતને સન્નતિની ઇચ્છાથી ઇંડાદિક દેવો તથા દેવીડેવળેણ સેવે છે. વહી પોતાને ઘેર વેળા પણ આ તીર્થનાં સ્મરણથી પ્રાણીડં યાત્રાનું ફલ મેલવે છે, ણવા તીર્થનાં રાજા સરલા, તથા સર્વતીર્થમય આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે નમસ્કાર યાઉં ? વહી ક્રોડપૂર્વ સુધિ શુજપ્યાને કરીને શુરુબુદ્ધિ પ્રાણી ધીજાં તીર્થોમાં જે શુજ કર્મ વાંધે છે, તેજ શુજ કર્મ આ તીર્થમાં એક મુદુર્તવારમાં વાંધે છે. વહી જેણે શત્રુંજય પર્વતનું સ્મરણ કરેલું છે, તેણે સપ્તજાં તીર્થોં, પવિત્ર પર્વોં, તપ, અંને અંનેક પ્રકારનાં દાનોનું ધારાધન કરેલું જાણવું. વહી હે ઇંડ ! ગ્રણે જગતમાં આના સ્વરૂપું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, કેમકે, આ તીર્થનું કેવલ નામમાત્ર સાંજલવાથી પણ પાપોનો દાય યાય છે. વહી આ તીર્થની આસપાસની પચાશ યોજનની જૂમિનો સ્પર્શ કરવાથી પણ મોક્ષ મેલે છે, અંને તેનું આ મુખ્ય શિખર તો સ્મરણ માત્રથીજ દૃત્યા આદિકનાં પાપોનો નાશ કરે છે; માટે આ મનુષ્ય જન્મ પામીને, તથા સજુર પાસેથી જ્ઞાન પામીને, જેણે આ તીર્થની પૂજા કરી નથી, તેનું સઘણું કાર્ય નિરર્થક છે. વહી જ્યાંસુધિ જે માણસે આ શત્રુંજય તીર્થની સેવા કરી નથી, ત્યાંસુધિ તેને ગર્જાવાસમાંજ રહેલો જાણવો, માટે તેને ધર્મ તો વેગસોજ જાણવો. વહી શ્વપતનું રૂપ ધરીને શ્રી આદિનાથ પ્રતુનાં ચરણમાં રહેલો ધર્મ, અહીં આવેલા માણસને જાણથી સેવે છે. વહી હે મૂઢ પ્રાણી! શા માટે તું “અહીં ધર્મ છે, અહીં ધર્મ છે” એમ કહેતો ચકો જન્યા કરે છે ? ફક્ત એકજ વેલા આ શત્રુંજય પર્વતનું તું દર્શન કર ? વહી જે માણસે આ શત્રુંજય પર્વતપર યાત્રા કરીને શ્વપતદેવ પ્રતુને પૂજ્યા નથી, તેને પોતાનો સકલ જન્મ નિરર્થકજ ગુમાવ્યો છે. વહી કાદવ સરલા કર્મોંથી પ્રાણીડેને નિર્મલ કરવાથી જે

“વિમલાદિ” કહેવાય છે, એવો પાપોને હરનારો આ પર્વત કલ્યાણ માટે ઘાટ? વહી અન્ય તીર્થોમાં સેકડો યાત્રાઈ કરવાથી માણસોને જે પુણ્ય થાય છે, તે પુણ્ય આ શત્રુંજય પર્વતની માત્ર એક યાત્રા કરવાથી થાય છે. વહી હે ઇંદ્ર! આ પુંડરિકગિરિને તું જો? તેનું નામ લીધાથી, તયા સાં-જલવાથી સ્ત્રી જરતારનાં પાપોનો નાશ થયો છે. વહી જે માણસ હમેશાં ઉત્તમ શ્રદ્ધાથી પુંડરિકગિરિનું ધ્યાન ધરે, તે માણસ સંસારનાં તાપને ઝ-લેહીને મોક્ષપદ મેલવે છે. વહી એક પુંડરીકથી (સફેદ કમલથી) પણ જગત જ્યારે તાપ રહિત થાય છે, ત્યારે પુંડરિક ગણધર, અને પુંડરિક-ગિરિ, આ વન્નેથી તો અઘ્ઘીતીય સુખની પ્રાપ્તિ થાય, તેમાં શું આશ્ચર્ય છે? વહી આ એકજ પુંડરિકગિરિને જે માણસ એકાગ્ર ચિત્તથી સેવે છે, તેને પરમાનંદમય મોક્ષનું સુખ મળે છે. વહી જ્યારે તલાવ, સમુદ્ર, શેષનાગ વિગેરે એક દિશાને પણ હર્પે કરવાને સમર્થ નથી, ત્યારે આ પુંડરિકગિ-રિનું એકજ શિખર સમસ્ત જગતને હર્પે કરનારું છે. વહી જેઠં આ પું-ડરિકગિરિને (કમલને) આશ્રીને રહેલા છે, તેઠં સંસારમાં ધ્રમણ કર-નારા (ધ્રમરો) હોતા નથી, અને જેઠં આને સેવતા નથી, તેઠંને પાપોયેં કરીને મહીન જાણવા. જે પ્રાણીઠં ત્રિપદી પામીને આ પુંડરિકગિરિનો આશ્રય કરીને રહેલા છે, તેઠં પાણીથી (જડથી) ઇત્પન્ન થયેલા, તયા જમરાઈથી આશ્રિત થયેલા (હિંસાદિરૂપ) પુંડરિકને (કમલને) હસી કહાડે છે. વહી આ જગતમાં સદ્વ્ય, સુકુલમાં જન્મ, સિદ્ધદેવ, સમા-ધિ, અને ચતુર્વિધ સંઘ, એ પાંચ સકારો ધુર્લજ છે; તેમ પુંડરિક પર્વત, પાત્ર, પ્રથમ તીર્થંકર, પરમેષ્ઠી અને પર્યુપણ, એ પાંચ પકારો પણ ધુર્લજ છે; તેમ શત્રુંજય, શિવપુર, શત્રુંજયી નદી, શાંતિનાથ પ્રજુ અને શમતા, એ પાંચ શકારો પણ ધુર્લજ છે. એકવાર પણ મહાન પુરુષોયેં જ્યાં સ્પર્શ કરેલો હોય, તે તીર્થ કહેવાય, પણ આ તીર્થંપર તો અનંતા તીર્થંકરો આવેલાં છે, માટે તે મહાન તીર્થ કહેવાય છે. વહી હે ઇંદ્ર! અહીં અનંત તીર્થં-કરો અને સિદ્ધો આવેલા છે, તેમ અસંખ્યાતા મુનિઠં પણ અહીં આવેલા છે, માટે તે મહાન તીર્થ છે. વહી આ પર્વતપર જે ચરાચર જીવો હમેશાં રહે છે, તેઠંને ધન્ય છે!!! વહી હે ઇંદ્ર! આ પર્વતપર શ્રી જિનેશ્વર પ્ર-જુનાં દર્શનથી, મોર, સર્પ, તયા સિંહઆદિક હિંસક પ્રાણીઠં પણ મોદે

જાય; માટે તેમાંથી પ્રગટ મહિમાવાલા કેટલાક શિખરોનો કિંચિત મહિમા અહીં કહું તું. મુખ્ય શિખર શત્રુંજયનું તથા સિદ્ધકેત્રનું છે, કે જે પર ચઢ્યાથી ચલવિના મોક્ષમાં જઈ શકાય છે. વલી મેરુ આદિક પર્વતો કરતાં પણ આ પર્વત ગુણોયેં કરીને વધારે ઉત્તમ છે, એમ હું માનું તું, કેમકે, તેપર ચઢ્યાથી માણસો તુરત મોક્ષમાં જાય છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતપર મેરુ, સમ્મેતશિખર, વૈજાર, રુચકગિરિ તથા અષ્ટાપદાદિક સર્વ તીર્થોનાં અવતારો છે. વલી ત્રણે જૂવનોમાં તીર્થાધિરાજ સરસ્વા આ પર્વતને સજ્જતિની ઇચ્છાથી ઇંદ્રાદિક દેવો તથા દેવીઝ પણ સેવે છે. વલી પોતાને ઘેર બેઠા પણ આ તીર્થનાં સ્મરણથી પ્રાણીઝ યાત્રાનું ફલ મેલવે છે, એવા તીર્થનાં રાજા સરસ્વા, તથા સર્વતીર્થમય આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે નમસ્કાર થાઉં ? વલી ક્રોડપૂર્વ સુધિ શુદ્ધધ્યાને કરીને શુદ્ધબુદ્ધિ પ્રાણી વીજાં તીર્થોમાં જે શુદ્ધ કર્મ વાંધે છે, તેજ શુદ્ધ કર્મ આ તીર્થમાં એક મુહુર્તવારમાં વાંધે છે. વલી જેણે શત્રુંજય પર્વતનું સ્મરણ કરેલું છે, તેણે સઘણાં તીર્થોં, પવિત્ર પર્વોં, તપ, અને અનેક પ્રકારનાં દાનોનું ધારાધન કરેલું જાણવું. વલી હે ઇંદ્ર ! ત્રણે જગતમાં આના ચરણું કોઈ ઉત્તમ તીર્થ નથી, કેમકે, આ તીર્થનું કેવલ નામમાત્ર સાંજલવાથી પણ પાપોનો દ્વય થાય છે. વલી આ તીર્થની આસપાસની પચાશ યોજનની જૂમિનો સ્પર્શ કરવાથી પણ મોક્ષ મળે છે, અને તેનું આ મુખ્ય શિખર તો સ્મરણ માત્રથી જ હત્યા આદિકનાં પાપોનો નાશ કરે છે; માટે આ મનુષ્ય જન્મ પામીને, તથા સજ્જુ પાસેથી જ્ઞાન પામીને, જેણે આ તીર્થની પૂજા કરી નથી, તેનું સઘણું કાર્ય નિરર્થક છે. વલી જ્યાંસુધિ જે માણસે આ શત્રુંજય તીર્થની સેવા કરી નથી, ત્યાંસુધિ તેને ગર્જાવાસમાં જ રહેલો જાણવો, માટે તેને ધર્મ તો વેગલોજ જાણવો. વલી ઘૃપત્તનું રૂપ ધરીને શ્રી આદિનાથ પ્રજુનાં ચરણમાં રહેલો ધર્મ, અહીં આવેલા માણસને જાવથી સેવે છે. વલી હે મૂઢ પ્રાણી! શા માટે તું “અહીં ધર્મ છે, અહીં ધર્મ છે” એમ કહેતો થકો જન્મ્યા કરે છે ? ફક્ત એકજ વેલા આ શત્રુંજય પર્વતનું તું દર્શન કર ? વલી જે માણસે આ શત્રુંજય પર્વતપર યાત્રા કરીને શુપ્તદેવ પ્રજુને પૂજ્યા નથી, તેને પોતાનો સકલ જન્મ નિરર્થક જ ગુમાવ્યો છે. વલી કાદવ સરસ્વા કમોંથી પ્રાણીઝને નિર્મલ કરવાથી જે

“વિમલાદિ” કહેવાય છે, એવો પાપોને હરનારો આ પર્વત કલ્યાણ માટે યાત્રી? વલી અન્ય તીર્થોમાં સેકડો યાત્રાત્રી કરવાથી માણસોને જે પુણ્ય થાય છે, તે પુણ્ય આ શત્રુંજય પર્વતની માત્ર એક યાત્રા કરવાથી થાય છે. વલી હે ઇન્દ્ર! આ પુંડરિકગિરિને તું જો? તેનું નામ લીધાથી, તથા સાં-જલવાથી સ્ત્રી જરતારનાં પાપોનો નાશ થયો છે. વલી જે માણસ હમેશાં ઉત્તમ શ્રદ્ધાથી પુંડરિકગિરિનું ધ્યાન ધરે, તે માણસ સંસારનાં તાપને ઉ-લેહીને મોક્ષપદ મેલવે છે. વલી એક પુંડરીકથી (સફેદ કમલથી) પણ જગત જ્યારે તાપ રહિત થાય છે, ત્યારે પુંડરિક ગણધર, અને પુંડરિક-ગિરિ, આ વસ્ત્રથી તો અદ્વીતીય સુખની પ્રાપ્તિ થાય, તેમાં શું આશ્ચર્ય છે? વલી આ એકજ પુંડરિકગિરિને જે માણસ એકાગ્ર ચિત્તથી સેવે છે, તેને પરમાનંદમય મોક્ષનું સુખ મળે છે. વલી જ્યારે તલાવ, સમુદ્ર, શેષનાગ વિગેરે એક દિશાને પણ હર્ષ કરવાને સમર્થ નથી, ત્યારે આ પુંડરિકગિ-રિનું એકજ શિખર સમસ્ત જગતને હર્ષ કરનારું છે. વલી જેઠ આ પું-ડરિકગિરિને (કમલને) આશ્રીને રહેલા છે, તેઠ સંસારમાં ધ્રમણ કર-નારા (ધ્રમરો) હોતા નથી, અને જેઠ આને સેવતા નથી, તેઠને પાપોયેં કરીને મલીન જાણવા. જે પ્રાણીઠ ત્રિપદી પામીને આ પુંડરિકગિરિનો આશ્રય કરીને રહેલા છે, તેઠ પાણીથી (જડથી) ઉત્પન્ન થયેલા, તથા જમરાઠથી આશ્રિત થયેલા (હિંસાદિરૂપ) પુંડરિકને (કમલને) હસી કહાડે છે. વલી આ જગતમાં સદ્વ્યય, સુકુલમાં જન્મ, સિદ્ધદેવ, સમા-ધિ, અને ચતુર્વિધ સંઘ, એ પાંચ સકારો ડુર્લભ છે; તેમ પુંડરિક પર્વત, પાત્ર, પ્રથમ તીર્થંકર, પરમેષ્ઠી અને પર્યુપણ, એ પાંચ પકારો પણ ડુર્લભ છે; તેમ શત્રુંજય, શિવપુર, શત્રુંજયી નદી, શાંતિનાથ પ્રજુ અને શમતા, એ પાંચ સકારો પણ ડુર્લભ છે. એકવાર પણ મહાન પુરુષોયેં જ્યાં સ્પર્શ કરેલો હોય, તે તીર્થ કહેવાય, પણ આ તીર્થપર તો અનંતા તીર્થંકરો આવેલાં છે, માટે તે મહાન્ તીર્થ કહેવાય છે. વલી હે ઇન્દ્ર! અહીં અનંત તીર્થ-કરો અને સિદ્ધો આવેલા છે, તેમ અસંખ્યાતા મુનિઠ પણ અહીં આવેલા છે, માટે તે મહાન તીર્થ છે. વલી આ પર્વતપર જે ચરાચર જીવો હમેશાં રહે છે, તેઠને ધન્ય છે!!! વલી હે ઇન્દ્ર! આ પર્વતપર શ્રી જિનેશ્વર પ્ર-જુનાં દર્શનથી, મોર, સર્પ, તથા સિંહઆદિક હિંસક પ્રાણીઠ પણ મોક્ષે

ગયેલા છે, મોઢે જાય છે, તથા મોઢામાં જશે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં સ્પર્શથી પણ, ઘાલકપણામાં, યૌવનપણામાં, વૃદ્ધ અવસ્થામાં, તથા તિર્ય-
ચના જીવમાં પણ જે પાપ વાંધ્યું હોય, તેનો નાશ થાય છે. વલી એકજ
શત્રુંજય તીર્થની જે સેવા કરવી, તેજ દાન, ચારિત્ર, શીલ, તપ, તથા મન
વચન અને કાયાથી ધ્યાન છે. વલી આ ઉત્તમ ક્ષેત્રમાં લેશમાત્ર ધનનું
દાન દેવાથી મહાફલ મહે છે; તથા તેથી જે પુણ્ય બંધાય છે, તેને કહે-
વાને જ્ઞાની શિવાય બીજો કોઈ સમર્થ નથી. વલી આ તીર્થમાં જિનેશ્વર
પ્રભુની પૂજામાં જે માણસો છાલો પેસા સ્વરચે છે, તેડને ઉત્તમ માણસો જા-
ણ્યાં. વલી આ તીર્થની યાત્રા, પૂજા, સંઘની રક્ષા, તથા યાત્રાલુડનો સ-
ત્કાર જે માણસ કરે છે, તે માણસ પોતાનાં કુટુંબ સહિત દેવલોકમાં પૂ-
જાય છે. વલી જે માણસો આ તીર્થનાં યાત્રાલુડને દુઃખ દે છે, તથા તે-
ડનું ધન પોરી છે છે, તેડ પાપનાં સમૂહથી કુટુંબસહિત જયંકર નરકમાં
પડે છે. વલી પોતાનાં જન્મની સફળતા ઇચ્છનાર, તથા સુખનાં ઇચ્છનાર
માણસે આ તીર્થનાં યાત્રાલુડનું મનથી પણ અદિત ચિંતવ્યું નહીં. અન્ય
તીર્થોમાં કરેલું પાપ તો એકજ જીવમુખિ નહે છે, પણ શત્રુંજય તીર્થપર કરે-
લું પાપ જીવનવપ્રતે ઘટ્ટિ પામે છે. વલી હે ઇંદ્ર ! દેવલોકમાં આ પૃથ્વી-
પર, અને પાતલમાં જેટલાં જિનચિંતો છે, તેડની પૂજા કરતાં પણ આ તી-
ર્થમાં જિનની પૂજા કરવાથી અધિક ફલ થાય છે. વલી હાયમાં ચિંતા-
મણિ રહ હોય તો શું દરિદ્રતાનો જય થાય ? અને સૂર્ય ડગ્યાથી મા-
ણસોને શું અંધારું હોય ? વલી વરસાદ વરસતે ઠટે શું લાવાનલ બનને
લાગી શકે ? અને અગ્નિ હોતે ઠટે શું ટાઢની બીક હોય ? અને પાસે સિંહ
હોતે ઠટે શું દરિયની બીક હોય ? વલી જો પામે ગરુડ હોય, તો સર્વો
બંદુ પગત્ર કરી શકે ? અને આંગણામાંજ જો કલ્પવૃક્ષ ઊભું હોય, તો
શું તઢકાનો જય હોય ? નેમ શત્રુંજય નામનું મહાતીર્થ જ્યારે આપણી
પાસે હોય, ત્યારે નરકને દેનારી ઘી પાવની બીક ચિત્તમાં ક્યાંથીજ
હોય ? વલી આમુખિ “શત્રુંજય” શ્લોક નામ ગુરુનાં મુખથી સાંતવ્યું
નથી, ત્યાંમુખિજ હસ્યા આદિક પાસે રહે છે. વલી પ્રમાદી માણસોએ
પારોથી ટરવુંજ નહીં; કલ્પ એક વ્યવજત્રી શત્રુંજય તીર્થનું માહાત્મ્ય
સાંતવ્યું. આ શત્રુંજય પર્વતનાં એકજ દિવસ પ્રભુની સેવા કરવી, તે સ-

વધી ઉત્તમ છે, અને વીજા તીર્થોમાં જે ધ્રમણ કરવું, તે તો ક્લેશનું કારણ છે. વલી આ શત્રુંજય તીર્થની યાત્રા કરવાને ઇચ્છતા એવા માણસોનાં ક્રોડો જીવોમાં ઉપાર્જન કરેલાં પાપો પણ પગલે પગલે નાશ પામે છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે એક એક પગલે પણ, ક્રોડો જીવોમાં કરેલાં પાપોથી પ્રાણી મુકાય છે. વલી શત્રુંજય તીર્થનો સ્પર્શ કરનારાનું રોગ, સંતાપ, દુઃખ, વિયોગ, દુર્ગતિ, કે શોક ઘટાં નથી. વલી મોક્ષને ઇચ્છનાર એવા સુધુઢિ માણસે, આ તીર્થનાં પાપાણ ઠેદવા નહીં, આ તીર્થની જૂમિ ખોદવી નહીં, તેમ અહીં વિષ્ટા કે મૂત્ર કરવાં નહીં. વલી આ પર્વતજ તીર્થરૂપ છે, માટે તેનાં દર્શન, અને સ્પર્શથી તે મુક્તિસુખને દેનારો છે, તેથી તે કોનાથી સેવાતો નથી ? (સર્વથી સેવાય છે.) વલી આ ઉત્તમ પર્વત શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુથી વિશેષે કરીને જૂપિત થયેલો છે, તથા તે, તપ જેમ દુઃકર્મોને, તેમ નિવિઢ પાપોને નાશ કરે છે. વલી જો આકરો તપ તપાણો હોય, તથા ઉત્તમ સુપાત્રે દાન દેવાયું હોય, અને જો જિનેશ્વર પ્રજુ પ્રસન્ન થયા હોય, તોજ આ તીર્થની સેવાનો અવસર મલી શકે છે. વલી આ પૃથ્વીતલપર રહેલા વીજા સર્વ તીર્થોનું માહાત્મ્ય ઠંચે પ્રકારે વચ્ચનોથી કહી શકાય છે. પણ આ તીર્થાધિરાજનું મહાત્મ્ય તો કેવલી પણ જાણતાં ઠતાં કહી શકે તેમ નથી. વલી આ તીર્થપર રહેલા શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુનાં ઘરણ કમલની સેવાથી સમગ્ર પ્રાણીઠં નિપ્પાધી થયા થકા જગતને ઘંદનીક તથા પૂજનીક થાય છે. વલી જે પ્રાણીઠં શીતલ અને સુગંધી પાણીથી શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુનું જાત્ર કરે છે, તે પ્રાણીઠં શુજ કર્મોયે કરીને નિર્મલ થાય છે. વલી જેઠં આ ત્રણ જગતનાં ઈશ્વરનું પંચામૃતથી સ્નાન કરે છે, તેઠં કેવલજ્ઞાન પામીને મોક્ષ મેલવે છે. આ જગતમાં શ્રેષ્ઠ, તથા નાશ કરેલ છે, અંતરંગ શત્રુઠં જેણે એવા જે માણસો, કસ્તુરી, અગર, કુંકુમ, તથા ચંદનથી આ તીર્થમાં તીર્થકર મહારાજની પૂજા કરે છે, તેઠં અલંકાર લક્ષ્મીના સહાયવાલા થયા થકા કીર્તિનાં વિસ્તારને જગનારા થાય છે. વલી હે ઇંદ્ર ! જે માણસો આ તીર્થમાં જિનેશ્વર પ્રજુની પૂજા કરે છે, તેઠં આ જગતમાં કીર્તિવંત થયા થકા આ લોક અને પરલોકમાં પણ પાપરહિત થાય છે. વલી જે માણસો આદર પૂર્વક જિનેશ્વર જગવાનને આ તીર્થમાં સુગંધિ

ગયેલા છે, મોક્તે જાય છે, તથા મોક્ષમાં જશે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં સ્પર્શથી પણ, વાલકપણામાં, યોવનપણામાં, વૃદ્ધ અવસ્થામાં, તથા તિર્થ-ચના જવમાં પણ જે પાપ વાંધ્યું હોય, તેનો નાશ થાય છે. વલી એકજ શત્રુંજય તીર્થની જે સેવા કરવી, તેજ દાન, ચારિત્ર, શીલ, તપ, તથા મન વચન અને કાર્યાથી ધ્યાન છે. વલી આ ઉત્તમ ક્ષેત્રમાં લેશમાત્ર ધનનું દાન દેવાથી મહાફલ મળે છે; તથા તેથી જે પુણ્ય વંધાય છે, તેને કહે-વાને જ્ઞાની શિવાય વીજો કોઈ સમર્થ નથી. વલી આ તીર્થમાં જિનેશ્વર પ્રજુની પૂજામાં જે માણસો લાખો પૈસા खरचे છે, તેઝને ઉત્તમ માણસો જાણવાં. વલી આ તીર્થની યાત્રા, પૂજા, સંઘની રક્ષા, તથા યાત્રાલુઝનો સત્કાર જે માણસ કરે છે, તે માણસ પોતાનાં કુટુંબ સહિત દેવલોકમાં પૂજાય છે. વલી જે માણસો આ તીર્થનાં યાત્રાલુઝને દુઃખ દે છે, તથા તેઝનું ધન ચોરી છે છે, તેઝ પાપનાં સમૂહથી કુટુંબસહિત જયંકર નરકમાં પડે છે. વલી પોતાનાં જન્મની સફલતા ઇચ્છનાર, તથા સુખનાં ઇચ્છનાર માણસે આ તીર્થનાં યાત્રાલુઝનું મનથી પણ અહિત ચિંતવવું નહીં. અન્ય તીર્થોમાં કરેલું પાપ તો એકજ જવસુધિ નહે છે, પણ શત્રુંજય તીર્થપર કરેલું પાપ જવજવપ્રતે વૃદ્ધિ પામે છે. વલી હે ઇન્દ્ર ! દેવલોકમાં આ પૃથ્વીપર, અને પાતલમાં જેટલાં જિનર્થિયો છે, તેઝની પૂજા કરતાં પણ આ તીર્થમાં જિનની પૂજા કરવાથી અધિક ફલ થાય છે. વલી હાથમાં ચિંતામણિ રત્ન હોય તો શું દરિદ્રતાનો જય થાય ? અને સૂર્ય ઝગ્યાથી માણસોને શું અંધારું હોય ? વલી વરસાદ વરસતે ઠતે શું દાવાનલ વનને વાલી શકે ? અને અગ્નિ હોતે ઠતે શું ટાઢની વીક હોય ? અને પાસે સિંહ હોતે ઠતે શું હરિણની વીક હોય ? વલી જો પાસે ગરુડ હોય, તો સર્પો કંઈ પરાજવ કરી શકે ? અને આંગણામાંજ જો કલ્પવૃક્ષ ઝગ્યું હોય, તો શું તઢકાનો જય હોય ? તેમ શત્રુંજય નામનું મહાતીર્થ જ્યારે આપણી પાસે હોય, ત્યારે નરકને દેનારી એવી પાપની વીક ચિત્તમાં વ્યાંથીજ હોય ? વલી જ્યાંસુધિ “શત્રુંજય” એવું નામ ગુરુનાં મુલથી સાંજઘ્યું નથી, ત્યાંસુધિજ દુર્યા આદિક પાપો રહે છે. વલી પ્રમાદી માણસોએ પાપોથી ડરવુંજ નહીં; ફક્ત એક વલતજ શ્રી શત્રુંજય તીર્થનું માહાત્મ્ય સાંજસવું. આ શત્રુંજય પર્યતપર એકજ દિવસ પ્રજુની સેવા કરવી, તે સ-

વેધી ઉત્તમ છે, અને યીજા તીર્થોમાં જે ધ્રમણ કરવું, તે તો ક્લેશનું કારણ છે. વલી આ શત્રુંજય તીર્થની યાત્રા કરવાને ઇચ્છતા એવા માણસોનાં ક્રોડો જવોમાં ઉપાર્જન કરેલાં પાપો પણ પગલે પગલે નાશ પામે છે. વલી આ શત્રુંજય પર્યત પ્રતે એક એક પગલે પણ, ક્રોડો જવોમાં કરેલાં પાપોથી પ્રાણી મુકાય છે. વલી શત્રુંજય તીર્થનો સ્પર્શ કરનારાંને રોગ, સંતાપ, દુઃખ, વિયોગ, દુર્ગતિ, કે શોક થતાં નથી. વલી મોક્ષને ઇચ્છનાર એવા મુયુક્તિ માણસે, આ તીર્થનાં પાપાણ ઠેદવા નહીં, આ તીર્થની જૂમિ ખોદવી નહીં, તેમ અહીં વિદ્યા કે મૂઝ કરવાં નહીં. વલી આ પર્યતજ તીર્થરૂપ છે, માટે તેનાં દર્શન, અને સ્પર્શથી તે મુક્તિમુખને દેનારો છે, તેથી તે કોનાથી સેવાતો નથી ? (સર્વથી સેવાય છે.) વલી આ ઉત્તમ પર્યત શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુથી વિશેષે કરીને જૂપિત થયેલો છે, તથા તે, તપ જેમ દુઃકર્મોને, તેમ નિષિદ્ધ પાપોને નાશ કરે છે. વલી જો આકરો તપ તપાણો હોય, તથા ઉત્તમ સુપાત્રે દાન દેવાયું હોય, અને જો જિનેશ્વર પ્રજુ પ્રસન્ન થયા હોય, તોજ આ તીર્થની સેવાનો અવસર મળી શકે છે. વલી આ પૃથ્વીતલપર રહેલા યીજા સર્વ તીર્થોનું માહાત્મ્ય હંચે પ્રકારે વચનોથી કહી શકાય છે. પણ આ તીર્થાધિરાજનું મહાત્મ્ય તો કેવલી પણ જાણતાં ઠતાં કહી શકે તેમ નથી. વલી આ તીર્થપર રહેલા શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુનાં ચરણ કમલની સેવાથી સમગ્ર પ્રાણીંડ નિપ્પાપી થયા થકા જગતને ઘંદનીક તથા પૂજનીક થાય છે. વલી જે પ્રાણીંડ શીતલ અને સુગંધી પાણીથી શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુનું દ્વાન કરે છે, તે પ્રાણીંડ શુદ્ધ કર્મોયે કરીને નિર્મલ થાય છે. વલી જેડું આ ગ્રણ જગતનાં ઈશ્વરનું પંચામૃતથી સ્નાન કરે છે, તેડું કેવલજ્ઞાન પામીને મોક્ષ મેલવે છે. આ જગતમાં શ્રેષ્ઠ, તથા નાશ કરેલ છે, અંતરંગ શત્રુડ જેણે એવા જે માણસો, કસ્તુરી, અગર, કુંકુમ, તથા ચંદનથી આ તીર્થમાં તીર્થંકર મહારાજની પૂજા કરે છે, તેડું અલંકાર લક્ષ્મીના સહાયવાલા થયા થકા કીર્તિનાં વિસ્તારને જનનારા થાય છે. વલી હે ઈન્દ્ર ! જે માણસો આ તીર્થમાં જિનેશ્વર પ્રજુની પૂજા કરે છે, તેડું આ જગતમાં કીર્તિવંત થયા થકા આ લોક અને પરલોકમાં પણ પાપરહિત થાય છે. વલી જે માણસો આદર પૂર્વક જિનેશ્વર જગવાનને આ તીર્થમાં સુગંધિ

ગયેલા છે, મોઢે જાય છે, તથા મોઢમાં જશે. વલી આ શત્રુંજય પર્વતનાં સ્પર્શથી પણ, ઘાલકપણામાં, ચૌવનપણામાં, વૃદ્ધ અવસ્થામાં, તથા તિર્થ-
 ચના જવમાં પણ જે પાપ વાંધું હોય, તેનો નાશ થાય છે. વલી એકજ શત્રુંજય તીર્થની જે સેવા કરવી, તેજ દાન, ચારિત્ર, શીલ, તપ, તથા મન
 વચન અને કાયાથી ધ્યાન છે. વલી આ ઉત્તમ ક્ષેત્રમાં લેશમાત્ર ધનનું
 દાન દેવાથી મહાફલ મળે છે; તથા તેથી જે પુણ્ય બંધાય છે, તેને કહે-
 વાને જ્ઞાની શિવાય બીજો કોઈ સમર્થ નથી. વલી આ તીર્થમાં જિનેશ્વર
 પ્રજુની પૂજામાં જે માણસો લાલો પૈસા સ્વરૂપે છે, તેડને ઉત્તમ માણસો જા-
 ણવાં. વલી આ તીર્થની યાત્રા, પૂજા, સંઘની રક્ષા, તથા યાત્રાલુડનો સ-
 ત્કાર જે માણસ કરે છે, તે માણસ પોતાનાં કુટુંબ સહિત દેવલોકમાં પૂ-
 જાય છે. વલી જે માણસો આ તીર્થનાં યાત્રાલુડને દુઃખ દે છે, તથા તે-
 ડનું ધન ચોરી લે છે, તેડ પાપનાં સમૂહથી કુટુંબસહિત જયંકર નરકમાં
 પડે છે. વલી પોતાનાં જન્મની સફલતા ઇચ્છનાર, તથા સુખનાં ઇચ્છનાર
 માણસે આ તીર્થનાં યાત્રાલુડનું મનથી પણ અહિત ચિંતવડું નહીં. અન્ય
 તીર્થોમાં કરેલું પાપ તો એકજ જવસુધિ નહે છે, પણ શત્રુંજય તીર્થપર કરે-
 લું પાપ જવજવપ્રતે ઘટ્ટિ પામે છે. વલી હે ઇંદ્ર ! દેવલોકમાં આ પૃથ્વી-
 પર, અને પાતલમાં જેટલાં જિનધિવો છે, તેડની પૂજા કરતાં પણ આ તી-
 ર્થમાં જિનની પૂજા કરવાથી અધિક ફલ થાય છે. વલી હાથમાં ચિંતા-
 મણિ રહ્યો હોય તો શું દરિદ્રતાનો જય થાય ? અને સૂર્ય ઝગ્યાથી મા-
 ણસોને શું અંધારું હોય ? વલી બરસાદ વરસતે ઠતે શું દાવાનલ બનને
 બાલી શકે ? અને અગ્નિ હોતે ઠતે શું ટાઢની વીક હોય ? અને પાસે સિંહ
 હોતે ઠતે શું હરિણની વીક હોય ? વલી જો પાસે ગરુડ હોય, તો સર્પો
 કંઈ પરાજય કરી શકે ? અને આંગણમાંજ જો કલ્પવૃદ્ધ ઝગ્યું હોય, તો
 શું તઢકાનો જય હોય ? તેમ શત્રુંજય નામનું મહાતીર્થ જ્યારે આપણી
 પાસે હોય, ત્યારે નરકને દેનારી એવી પાપની વીક ચિંતમાં ક્યાંથીજ
 હોય ? વલી જ્યાંસુધિ “શત્રુંજય” એવું નામ ગુરુનાં મુલથી સાંજલ્યું
 નથી, ત્યાંસુધિજ હત્યા આદિક પાપો રહે છે. વલી પ્રમાદી માણસોએ
 પાપોથી ઢરવુંજ નહીં; ફક્ત એક વલ્લતજ શ્રી શત્રુંજય તીર્થનું માહાત્મ્ય
 સાંજલ્યું. આ શત્રુંજય પર્વતપર એકજ દિવસ પ્રજુની સેવા કરવી, તે સ-

વેધી ઉત્તમ છે, અને વીજા તીર્થોમાં જે ઝ્રમણ કરવું, તે તો ક્રેશનું કારણ છે. વલી આ શત્રુંજય તીર્થની યાત્રા કરવાને ઇચ્છતા એવા માણસોનાં ક્રોડો જવોમાં ઝપાર્જન કરેલાં પાપો પણ પગલે પગલે નાશ પામે છે. વલી આ શત્રુંજય પર્વત પ્રતે એક એક પગલે પણ, ક્રોડો જવોમાં કરેલાં પાપોથી પ્રાણી મુકાય છે. વલી શત્રુંજય તીર્થનો સ્પર્શ કરનારાંને રોગ, સંતાપ, દુઃખ, વિયોગ, દુર્ગતિ, કે શોક ઘટાં નથી. વલી મોહને ઇચ્છનાર એવા સુબુદ્ધિ માણસે, આ તીર્થનાં પાપાણ ઠેદવા નહીં, આ તીર્થની જૂમિ સ્વોદવી નહીં, તેમ અહીં વિદ્યા કે મૂઝ કરવાં નહીં. વલી આ પર્વતજ તીર્થરૂપ છે, માટે તેનાં દર્શન, અને સ્પર્શથી તે મુક્તિસુલ્ભને દેનારો છે, તેથી તે કોનાથી સેવાતો નથી ? (સર્વથી સેવાય છે.) વલી આ ઉત્તમ પર્વત શ્રી રૂપજદેવ પ્રજુથી વિશેષે કરીને જૂપિત થયેલો છે; તથા તે, તપ જેમ દુઃકર્મોને, તેમ નિધિદ પાપોને નાશ કરે છે. વલી જો આકરો તપ તપાણો હોય, તથા ઉત્તમ સુપાત્રે દાન દેવાયું હોય, અને જો જિનેશ્વર પ્રજુ પ્રસન્ન થયા હોય, તોજ આ તીર્થની સેવાનો અવસર મળી શકે છે. વલી આ પૃથ્વીતલપર રહેલા વીજા સર્વ તીર્થોનું માહાત્મ્ય ઠંચે પ્રકારે વચનોથી કહી શકાય છે. પણ આ તીર્થાધિરાજનું મહાત્મ્ય તો કેવલી પણ જાણતાં ઠતાં કહી શકે તેમ નથી. વલી આ તીર્થપર રહેલા શ્રી રૂપજદેવ પ્રજુનાં ચરણ કમલની સેવાથી સમગ્ર પ્રાણીઠં નિપ્પાપી થયા યકા જગતને વંદનીક તથા પૂજનીક થાય છે. વલી જે પ્રાણીઠં શીતલ અને સુગંધી પાણીથી શ્રી રૂપજદેવ પ્રજુનું ક્ષાત્ર કરે છે, તે પ્રાણીઠં શુન કર્મોયે કરીને નિર્મલ થાય છે. વલી જેઠં આ ઘ્રણ જગતનાં ઈશ્વરનું પંચામૃતથી સ્નાન કરે છે, તેઠં કેવલજ્ઞાન પામીને મોહ મેષ્વે છે. આ જગતમાં શ્રેષ્ઠ, તથા નાશ કરેલ છે, અંતરંગ શત્રુઠં જેણે એવા જે માણસો, કસ્તુરી, અગર, કુંકુમ, તથા વંદનથી આ તીર્થમાં તીર્થકર મહારાજની પૂજા કરે છે, તેઠં અલંકાર સમ્પન્નના સહાય-વાલા થયા યકા કીર્તિનાં વિસ્તારને જનનારા થાય છે. વલી હે ઈંદ્ર ! જે માણસો આ તીર્થમાં જિનેશ્વર પ્રજુની પૂજા કરે છે, તેઠં આ જગતમાં કીર્તિવંત થયા યકા આ લોક અને પરલોકમાં પણ પાપરહિત થાય છે. વલી જે માણસો આદર પૂર્વક જિનેશ્વર જગવાનને આ તીર્થમાં સુગંધિ

પુષ્પોથી પૂજે છે, તે માણસો સુગંધિયુક્ત દેહવાલા થયા થકા ત્રણે સ્ત્રી-કન્યાં પ્રાણીયોને પૂજનીક થાય છે. વલી વીજી પણ સુગંધિ વસ્તુડંથી હર્પે કરીને જે શ્રાવકો અહીં જિનેશ્વર પ્રજુની પૂજા કરે છે, તેડ સમ્યક્ત્વ સહિત થયા થકા શુદ્ધ ધ્યાનથી મોક્ષ મેલવે છે, વલી અહીં પ્રજુની ધૂપ-પૂજાથી પંદર દિવસનાં ઉપવાસનું ફલ મેલે છે, તથા વરાસની પૂજાથી એક માસનાં ઉપવાસનું ફલ મેલે છે. વલી હે હંડ ! અહીં જે માણસો વા-સદ્દેપથી તથા વલ્લોથી જિનેશ્વર પ્રજુની પૂજા કરે છે, તેડ દેવોથી પણ પૂજાય છે. વલી અહીં અલંકાર ચોલાઈથી પૂજા કરવાથી અલંકાર સુલની સંપદાવાલા, તથા ઉચિત કાલે ચડાવેલા ફલોથી હિંદિત ફલોનાં જો-ગવનારા થાય છે. વલી અહીં પ્રજુની સ્તુતિ કરવાથી માણસો સ્તવનીય થાય છે, દીપકપૂજાથી કાંતિયુક્ત શરીરવાલા, તથા નેવેયપૂજા કર-વાથી અત્યંત હર્ષવાલા થાય છે. વલી અહીં પ્રજુની આરતી ઉતારવાથી માણસોને યશ, લક્ષ્મી, અને સુખો મેલે છે, તથા તેથી જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્રને તુરત મેલવીને માણસો માનસિક, પીડા પામતા નથી. વલી જે-ડ અહીં પ્રજુને નમસ્કાર કરે છે, તેડ ત્રણ જગતથી નમાય છે, તથા જેડ ગીતપૂજા કરે છે, તેડના ગુણો ગવાય છે; અર્થાત્ અહીં જે ક્રિયા પ્રજુપ્રતે કરાય છે, તેબું ફલ પ્રાણીડને મેલે છે. વલી અહીં પ્રજુની પાસે દીપક કર્યાથી માણસોનું જવસંબંધિ અજ્ઞાન નાશ પામે છે, તથા મંગલ દીવો કરવાથી દ્રવ્ય અને જાવમંગલો થાય છે, વલી જે માણસો અહીં પ્રજુને અલંકારો પહેરાવે છે, તેડ પવિત્ર થયા થકા ત્રણે જીવનોનાં અલંકાર રૂપ થાય છે. વલી અહીં પ્રજુની રચયાત્રા માટે જેડ રચ આપે છે, તેડને ચક્રવ-ર્તિની લક્ષ્મી પોતાની મેલે આવીને વરે છે. વલી અહીં પ્રજુની નીરાજના (આરતી) કરવાથી માણસોને નિષ્પાપપણું પ્રાપ્ત થાય છે, તથા તેડ પ્રતાપથી શત્રુડનો જય કરે છે. વલી આ તીર્થમાં ઘોડાનું દાન દેવાથી, સર્વ જગોપથી, લક્ષ્મીડ આવીને મેલે છે. અને દાથી દેવાથી ગજગામિની અને શીલવંત સ્ત્રીયો મેલે છે. વલી અહીં પ્રજુનાં પંચામૃત સ્નાત્ર માટે જે ગાયનું દાન આપે છે, તે માણસ દાથીડ સહિત સમસ્ત પૃથ્વીનો રાજા થાય છે. વલી અહીં જે માણસો પંદરવા, ઠગ્ર, સિંદાસન, તથા ચામરનું દાન આપે છે, તેડને, જાણે થાપણજ મુકી દોય નહીં, તેમ તે વસ્તુડ મ-

લે છે. વલી જે માણસ અહીં ગુરુની આજ્ઞાથી મહાપ્વજનું દાન આપે છે, તે અનુત્તર વિમાનનું સુખ જોગવીને ઠેવડે મોક્ષ મેલવે છે. વલી જે માણસ આ તીર્થમાં પવિત્ર વસ્ત્ર આદિકથી પ્રજુની આંગી રચાવે છે, તે આ-
 સ્વા જગતમાં શોષનિક થાય છે. વલી જે માણસ આ તીર્થમાં સોના, રૂપા, પીતલ વિગેરેનાં ફલશો કરાવીને આપે છે, તેડને સ્વપ્નમાં પણ દુઃખ થતું નથી, અને મોક્ષપદ મેલે છે. વલી જે માણસ આ તીર્થમાં પ્રજુની સે-
 વા માટે જાવસહિત ધૂમિનું દાન કરે છે, તે ક્ષત્રિનો જોક્ષા થાય છે, તથા અહીં ગામ, વર્ગીયા વિગેરેનાં દાનથી પ્રાણી જ્ઞાન સહિત ચક્રવર્તી થાય છે. વલી જે માણસ અહીં માલા પેહેરીને વિધિપૂર્વક પ્રજુ-
 ની આરતી કરે છે, તે માણસ દેવોને પણ ચાકરરૂપ કરીને સ્વર્ગની સંપ-
 દા જોગવે છે. વલી અહીં પ્રજુની દશ પુષ્પમાલાથી પૂજા કરવાથી એક ઉપવાસનું, તથા તેથી દશગણી માલાઈથી અનુક્રમે ઠઠ, અઠમ, તથા પા-
 સલમણનું ફલ મેલે છે. વલી આ તીર્થમાં જિનપૂજા કરવાથી માસલમણ-
 નું ફલ મેલે છે; વલી ધીજાં તીર્થમાં સુવર્ણ, ચૂમિ, તથા આજૂપણોદે-
 વાથી જે પુણ્ય થાય છે, તે પુણ્ય આ તીર્થમાં ફક્ત એક ઉપવાસ કરવાથી-
 જ થાય છે. વલી અન્ય તીર્થમાં ઘણા કાલસુધિ તપ તપથી, તથા બ્રહ્મ-
 ચર્ય પાલવાથી જે ફલ મેલે છે, તે ફલ આ તીર્થમાં એક ઉપવાસ કરવાથી પણ મેલે છે. વલી આ તીર્થમાં નોકારસી પ્રમુખ દશ પ્રકારનાં પચ્ચાણ કરીને, પુંડરિક ગણધરનું સ્મરણ કરતાં થકાં માણસ વિગ્નરહિત સર્વ ક્ષ-
 ણિત અર્થને મેલવે છે. વલી અહીં ઠઠનો તપ કરવાથી મહેલાં પુણ્યથી પ્રાણી સર્વ સંપદાઈ મેલવે છે, તથા અઠમનો તપ કરવાથી આઠ કર્મોનો દાપ કરી મોક્ષને મેલવે છે. વલી અન્ય તીર્થમાં સૂર્ય તરફ દષ્ટિ રાલીને, તથા પૃષ્ઠીપર ટચલી આંગણીથી સ્પર્શ કરીને રણાથી, બ્રહ્મચર્ય પૂર્વક એક માસનાં ઉપવાસથી જે ફલ મેલે છે, તે ફલ આ શંખજય તીર્થમાં એ-
 ક મુદુર્તવારજ સર્વ આદારનો ત્યાગ કરવાથી મેલે છે. વલી આ તીર્થમાં રાગદ્વેષથી રહિત યજ્ઞને, આઠ ઉપવાસથી જે અરિહંત પ્રજુનું પ્યાન ધરે છે, તે માણસ સ્ત્રીદત્યાનાં પાપથી મુક્ત થાય છે. વલી જે માણસો અહીં પાસલમણનો તપ કરે છે, તેડને ઘાસદત્યાનું પાપ તો ક્યાંથીજ દાંય ? મા-
 સલમણનો તપ તરવાથી બ્રહ્મચારિની દત્યાનું પાપ નાશ પામે છે. વલી

લાલ આદિકનાં કરજથી પણ, અહીં એક આદિ ઇપવાસ કરવાથી પ્રાણી મુકાય છે, તથા મોક્ષસુખને દેનારું સમ્યક્ત્વ પામે છે. વહી અહીંનાં જિનમંદિરમાં પ્રમાર્જન, વિલેપન, તથા માલારોપણ કરવાથી પ્રાણી, સો, હજાર, અને લાલ રૂપીઆનાં દાનથી થતા ફલને પામે છે. વહી હે હંદ્ર ! આ તીર્થમાં ઋક્ષિપૂર્વક ગીતગાન કરવાથી જે પુણ્ય થાય છે, તે તો કહી પણ શકાય તેમ નથી. વહી શત્રુંજયનું નામ સાંજલ્યાથી જે પુણ્ય થાય છે, તેથી ક્રોડગણું પુણ્ય તેની સમીપ ગયાથી થાય છે, તથા તેથી અનંતું પુણ્ય તેને નજરે જોવાથી થાય છે. વહી આ તીર્થને જોતાં અથવા ન જોતાં પણ જે માણસો ત્યાં જતા સંઘની પૂજામાં તત્પર હોય છે, તેડ મોક્ષપર્યંત મહા પુણ્યને મેલવે છે. વહી ત્રિકરણ શુદ્ધિથી આ તીર્થમાં સાધુને અન્નાદિક આપવાથી કાર્તિક માસનાં તપનું ઉત્તમ ફલ મેલે છે. વહી આ શત્રુંજય તીર્થમાં જેડયે મુનિડની પૂજા નથી કરી, તેડનો જન્મ, ધન, અને જીવિત પણ નિરર્થક છે. વહી આ શત્રુંજયાદિક તીર્થોમાં યાત્રામાં, અને જૈનપર્વોમાં જે માણસો મુનિડને પૂજે છે, તેડ ગ્રણે લોકનાં એશ્વર્યને જજનારા થાય છે. વહી મુનિ છે તે, પંડિતોને પૂજનિક, સેવનીક, અને માનનીક છે, વહી મુનિનાં આરાધનથીજ યાત્રા સફલ થાય છે, અને મુનિવિનાની યાત્રા નિષ્ફલ જાણવી. વહી ઘીતરાગપણામાં પણ પૂર્વ જન્મમાં સાંજલેલી ઈવી ગુરુની વણીજ કારણરૂપ છે, માટે દેવ તત્ત્વથી પણ ગુરુત્ત્વ મોટું જાણવું. વહી સુપાત્ર પ્રતે જે દાન આપવું, તે હમેશાં મહાપુણ્યને અર્થ થાય છે, તેમાં પણ આ તીર્થમાં આવી સુપાત્ર પ્રતે જે દાન આપવું, તે તો સુવર્ણમાં સુગંધિ મેલવા જેવું છે. વહી આ તીર્થમાં જે માણસો મુનિડને, અન્ન, પાણી, વસ્ત્ર, સ્થાનક, આસન, તથા પાત્રોથી પૂજે, તેડ લક્ષ્મીયેં કરીને દેવોને પણ જીતી જાય છે. વહી જે સુસ્ત્રી માણસ અન્ન અને વસ્ત્રાદિકથી ગુરુનું પૂજન કરે છે, તે શુદ્ધ થયો થકો તત્ત્વથી પ્રીજે જવે મોક્ષ પામે છે. વહી જે ધનથી જગતનાં પૂજનિક ઈવા મુનીડ ઋક્ષિપૂર્વક પૂજાય છે, તેજ ધન વસ્ત્રાણવા લાયક છે, તથા તેજ પરમ તત્ત્વ, તથા તેજ પુણ્યની વુદ્ધિ છે. વહી જે માણસો ગુરુને સાક્ષીરૂપ કરીને, જિનેશ્વર પ્રતુને પૂજે છે, તેડ આ લોક અને પરલોકમાં ચક્રી આદિકની પદવી મેલવીને ઉત્તમ ગતિમાં જાય છે. વહી આ તીર્થમાં હ-

જારો અને સાચો એવા શુદ્ધ આવકોને જમાવવાથી જે પુણ્ય ઉત્પન્ન થાય છે, તેથી પણ અધિક પુણ્ય અહીં મુનિને દાન દેવાથી થાય છે. ગમે તેવો પણ ચારિત્ર્યુક્ત મુનિ, સમકીર્તી ઢાહ્યા માણસોએ આ તીર્થમાં ગૌતમ ગણધરની પેઠે પૂજવો. કર્મરૂપી વ્યાધિથી પીડાયેલા માણસોએ, શોષાવિનાનાં, મનને ક્લેશ કરનારા, તથા શાસ્ત્રાર્થરૂપી રસ વિનાનાં મુનિને પણ, ઉત્તમ ઔપધની પેઠે આ તીર્થમાં સેવવો. શુરુનાં આરાધનથી સ્વર્ગ મલે છે, તથા તેનાં વિરાધનથી નર્ક મલે છે, એવી રીતે વસ્ત્રે ગતીકે શુરુથી મલે છે, માટે પોતાની ઇચ્છા પ્રમાણે પ્રાણીકેયે ગ્રહણ કરવી. વલી વી-જાં દાનો તો કીર્તિ, સદ્ગતિ તથા સુખ આદિકોને આપે છે, પણ અજ્ઞ-દાનનું ફલ તો મુશ્કેલી કણું જાય તેમ નથી. વલી દીન આદિકો પ્રતે આ તીર્થમાં જે દાન આપવું, તે સ્વર્ગનાં સુખમાટે ધાય છે, તથા જવ પ્રતે અલંકાર સદ્ગતિનાં કારણરૂપ મનુષ્ય જન્મને તે દેનારું છે; વલી તે દાન-થી આ લોકમાં સમ્યક્ત્વ સહિત રાજ્યનાં લાજરૂપ ફલ ધાય છે, તથા તે પુણ્યાનુબંધિ પુણ્ય આપે છે, અને વિશેષ પ્રકારે મોક્ષનાં લાજને પણ કરે છે. વલી અન્ય સ્થાનકમાં કરેલું પાપ, ઉત્તમ જાવવાલો પ્રાણી અહીં ત્યાગ કરે છે, પણ આ તીર્થમાં કરેલું જે કર્મ તે તો વજ્રલેપ સરલું થાય છે. વલી આ તીર્થમાં આવીને કોઈની નિંદા, તથા પરના ઝોહનું ચિંતવન કરવું નહીં, તથા પરછીની લોલતા રાખવી નહીં, તેમ પરદ્રવ્ય હરવાની બુદ્ધિ પણ રાખવી નહીં; તેમ મિત્ર્યાત્વિભનો સંગ કરવો નહીં, તેઠનાં વચનપર શ્રદ્ધા કરવી નહીં, તેમ તેઠની નિંદા પણ કરવી નહીં, અને તેઠનાં શાસ્ત્રોનો આદર પણ કરવો નહીં; વલી અહીં વેરી પ્રતે વેર જાવ રાખવો નહીં, તથા કોઈને મારી નાંખવાની ઇચ્છા કરવી નહીં, તથા ઘૃત આદિક નવ વિગયોમાં આસક્તિ રાખવી નહીં. કુલેશ્યાનું ચિંતવન કરવું નહીં. એવી રીતે સપલાં પાપકાર્યોને જાણીને, બુદ્ધિજ છે, ધન જે-ઠનું એવા માણસોએ, સ્તુતિ કરવા સાચક એવાં પુણ્યની ઇચ્છાથી અહીં જી-વહિંસા કરવી નહીં. વલી જિનતીર્થાદિનો યોગ હોતે ઠતે, મિથ્યાત્વ-મિથિત જે ક્રિયાકે કરે, તેને મહાપાપી જાણવો, માટે તેને પુણ્યની પ્રા-પ્તિ તો ક્યાંથીજ હોય? વલી મોક્ષસુખ મેલવવામાં યયમવંત થયેલા મા-ણસોએ મહાતીર્થમાં અનર્થ દંડોથી વિરતિ, તત્ત્વચિંતનમાં આસક્તિ, પ્રજુ-

માં જ્ઞાતિ, મુનિમાં રક્તપેણું, દાનમાં હમેશની વૃત્તિ, ઉત્તમ આચારનું વિ-
તવન, પંચ નમસ્કારનું સ્મરણ, પુણ્ય જંઠારોનું જરવાપણું, જવરૂપી સમુ-
દ્રથી તરવાપણું, ઉત્તમ ધ્યાન, દેવ પૂજન, તથા તપ આદિક ઉત્તમ કાર્યો
કરવાં. ઘણી અર્હાં ચતુર્વિધ સંઘસહિત યાત્રા કરવાથી માણસો તીર્થકર-
ની પદવીરૂપ લોકોત્તર ફલ મેલવે છે. આ તીર્થમાં યાત્રાથી ઉત્પન્ન થયે-
લા પસીનાને જેઠું છુટે છે, તેઠુંજ નિષ્પાપી એવા નિર્મલ દેહને પામે છે.
ઘણી આ તીર્થમાં જે માણસો યાત્રાલુ લોકોને, જ્ઞાતિપૂર્વક અથવા તથા વ-
શ્ચાદિકથી પૂજે છે, તેઠું વિસ્તીર્ણ લક્ષ્મીનાં સુલ્કને જોગવીને અંતે મોક્ષ-
ને જનનારા પામે છે. ઘણી આ તીર્થમાં જે માણસો જરા પણ સંકોચ રા-
શ્યાયિનાં ઘણું ઇચ્છિત દાન આપે છે, તેઠું આનંદપૂર્વક ઝંચે પ્રકારે સુલ્કી
પામે છે. ઘણી આ તીર્થમાં પોતાની શક્તિ મુજબ જે કંઈ પુણ્યનાં કાર્યો ઉ-
ત્તમ બુદ્ધિવાલાઈ કરે છે, તેઠું (કાર્યો) કુકર્મોનો નાશ કરી, ઘણે જયો-
ની શુશ્લિને માટે પામે છે. હૈં ઇંદ્ર ! એવી રીતે સંદેષથી આ તીર્થમાં કરે-
લાં દાનનો મહિમા કહ્યો; હવે તીર્થજૂત એવું જે રાયણનું વૃક્ષ, તેનો મ-
હિમા તું સાંજલ ?

રૂપનદેવ પ્રભુથી જૂપિત થયેલી, તથા દૂધની ધારાને ઝરતી એવી આ
શાશ્વતી રાયણ અજ્ઞાનરૂપી અંધકારનો દાણમાં નાશ કરો ? આ રાયણ-
ની નીચે નાતિરાજાનાં પુત્ર શ્રી રૂપનદેવસ્વામી સમોસયાં હતા, તેથી
ઉત્તમ તીર્થની પેઠે તે ધંદનીક છે. આ રાયણનાં દરેક ફલ, દરેક પાંદ-
હાં, તથા દરેક ઢાઝાંપ્રતે દેવાલયો છે, માટે અજાણતાં પણ તેનાં પત્રાદિ-
ક ઠેદવાં નહીં. જનસહિત ચિત્તવાલા થઈને, આની પ્રદક્ષિણા કરનાર
સંપત્તિનાં મસ્તકપર આ રાયણ હાંપેથી દૂધને થાંપે છે; અંતે તેથી જાણવું
કે, તે સંપત્તિને આગામી કાલમાં શુનરૂપ થઈને ઘણે જયોમાં મુલ્કા-
રી ધરો; અંતે રીસથી જેનાપર તે દૂધ થાંપેતી નથી, તેને દૂધાંદિકની કર-
નારી તે થતી નથી. ઘણી આ રાયણનું જો મુલ્ક, રુબું, મોતી, તથા ચં-
દનાદિકથી પૂજન કરવામાં આવે, તો તે સ્વપ્નમાં આવીને, સઘણું શુભ-
શુભ કહી આપે છે. ઘણી જ્ઞાતિની, જૂન, યેતાણ તથા રાહસ આદિકથી
જવતીય થયેણો માળમ, મરેગર આ રાયણની પૂજા કરીને તે દોષોથી મુક્ત
થાવે છે. ઘણી જે માળમ આ રાયણની પૂજા કરે છે, તેને યજ્ઞાંતરીઠ, તરિઠ

કે કાલજ્વર તથા જેર આદિક તેનાં શરીરને પરાજય કરી શકતાં નથી. વલી પોતાનીમેલે જલ્દીને પહેલાં આ રાયણનાં ઢાલાં, તથા પાંદડાંદિક લે-
 ણે, તેને જીવની પેઠે સાચવવાં, કેમ કે, તે સર્વ દુઃખોને નાશ કરનારાં
 છે. વલી જે જે મિત્રો આ રાયણને સાહીરૂપ કરીને પોતાની મિત્રાઈ વાંધે
 છે, તેડે રાજ્યાદિક દુઃખોને મેલવીને મોક્ષ પદમાં જાય છે. આ રાયણનાં
 પશ્ચિમ દિશાનાં જાગમાં દુર્લજ ઈવી રસકુંપિકા છે, કે જેનાં રસનાં ગંધથી
 લોહું ક્રોડ સોનામોદોર જેટલું થાય છે. વલી પૂજા, નમસ્કાર અને જા-
 વને જજનારો કોઈક માણસ અષ્ટમનો તપ કરીને આ રાયણનાં પ્રસાદ-
 થી તે રસકુંપિકાનાં રસને મેલવે છે. વલી કલ્પવૃક્ષો, દિવ્ય ઔષધીઝં,
 અને આઠ સિદ્ધિઝંની શી જલ્દી છે? ફક્ત એક આ રાયણજ માણસપ્રતે
 પ્રસન્ન થાઈ? વલી આ રાયણની નીચે, જગ તનાં લોકોથી પૂજાયેલાં,
 તથા મહાસિદ્ધિ અને સુખને દેનારાં શ્રી કૃષ્ણદેવ જગવાનનાં પગલાં છે.
 વલી તેની ઢાલી અને જમણી ઘાજુયે કૃષ્ણદેવ પ્રજાનાં પેહેલા ગણધર
 શ્રીપુંડરિકસ્વામીની વસ્ત્રે જવોમાં સુખ કરનારી મૂર્તિઝં છે. વલી શ્રીમરુ-
 દેવાનાં શિખરપર ક્રોડો દેવોથી સેવનીક ઇવા શ્રીશાંતિનાથ પ્રજા સંઘની
 શાંતિનેમાટે થાઈ? કરેલું છે, મંગલ જેઝંયે ઇવા માણસોજ શ્રી આદિના-
 થ પ્રજાપ્રતે, પુંડરિક ગણધરપ્રતે, રાયણપ્રતે, પગલાંઝં પ્રતે, તથા શાંતિના-
 થ પ્રજાપ્રતે, સુરિમંત્રથીમંત્રેલા, તથા શુદ્ધ પાણી, સુગંધ, અને પુષ્પોથી
 ખરેલા, એકસોને આઠ કુંજોથી સ્નાત્ર કરે છે. વલી તે સ્નાનકોની સ-
 વંદા સેવા કરવાથી રાજ્ય, વૃદ્ધિ, લક્ષ્મી, કીર્તિ, સર્વેનું વશપણું, ધનની
 પ્રાપ્તિ, સ્ત્રી, પુત્ર, સંપત્તિ, સૌજાગ્યપણું, જય, સર્વે ઇદ્રિત, આનંદ, દોષનો
 નાશ, તથા ઉત્તમ જોગોની પ્રાપ્તિ થાય છે. વલી અહિં અષ્ટોત્તરી સ્નાત્રપૂ-
 જા કરવાથી શાકિની, જૂત, વેતાલ, તથા વ્યંતર આદિકનાં દોષોથી પ્ર-
 સ્ત થયેલા પ્રાણીઝંનાં તે દોષોનો નાશ થાય છે. વલી અહિં સ્નાત્રપૂજા ક-
 રવાથી જ્યેષ્ઠા, અશ્વેષા, મધા, મૂલ, જરણી અને ચિન્ના આદિક નક્ષત્રો-
 માં થયેલ છે, જન્મ જેઝંનાં, ઇવા માણસોનો વિકાર પણ દૂર જાય છે. વ-
 લી આ તીર્થ નિર્મલ, મોક્ષ લક્ષ્મીનો સંગ કરાવનારું, જૂમિરૂપી સ્ત્રીનાં ક-
 પાલમાં તિલક સમાન, તથા કૃષ્ણપ્રજુરૂપી ઉત્તમ રહે કરીને શોનિત થ-
 વેલું છે. વલી આ તીર્થ, અનંત મુક્તિનાં ધામ સરલું, હમેશાં સ્થિર, નિર્મ-

લ, વાધાને નાશ કરનારું એવું જે કેવલ જ્ઞાન, તેના સરહું હુરિતનાં સમૂ-
 હને તથા જવને નાશ કરનારું છે, માટે ઉત્તમ બુદ્ધિવાલા માણસોયે
 જગતનાં સ્વામિ શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજામાં ચિત્ત રાહીને તે તીર્થને સેવવું
 વહ્લી આ તીર્થની પૂર્વ તરફની દિશાનાં જાગને ઝૂપિત કરનારું, તથા
 દૂષણ રહિત, અને દેવોને પણ પ્રિય, એવું સૂર્યોદ્યાન નામનું ઉદ્યાન છે;
 જે ઉદ્યાનમાં કલ્પવૃક્ષની શ્રેણિ, પર્વતરૂપી લક્ષ્મીની જાણે વેણીજ હોય
 નહીં, તેમ જગતનાં ઇચ્છિતને પૂરે છે, તથા જિનની સેવાની સ્પર્ધા કરે
 છે; વહ્લી આ ઉદ્યાનમાં કિશ્કરો પોતાની સ્ત્રીઠં સહિત જિનમંદિરમાં
 આવીને નૃત્યાદિકથી ગાયન કરે છે, તથા તેથી વિદ્યાધરોને પણ ગ-
 મ્મત ઉપજાયે છે. તમાસ, હિંતાસ, પલાસ, તથા તાલનાં પત્રોની પંક્તિ,
 ઊંફાર કરતા વ્રમરની માસાને પ્રેરણા કરે છે. વહ્લી આ ઉદ્યાનમાં વસંત
 ઋતુમાં પત્રોનાં સમૂહોથી યુક્ત થયેલી વનની પંક્તિ, તે જાણે કામદેવે,
 સૂર્યનાં કિરણોથી સ્પર્શ થઈ ન શકે, તે માટે લજ્જાયુક્ત કરી હોય
 નહીં, તેમ શોનની હતી. વહ્લી આ વનમાં વસંત ઋતુમાં આશ્રનાં વૃ-
 હાપર રહેલી કોકિલ આનંદ આપનારા પંચમ સ્વરથી ગાય છે, અને તેથી
 તે ઇમ જણાયે છે કે, ગુણીનાં સંગથી નિર્ગુણી પણ ગુણયુક્ત થાય,
 ઇથી વાણી નિષ્કલ છે; વહ્લી અહીં રાગી માણસોને રંગનાં તરંગો ઉ-
 પજાવનારી વાણી પકિઠ યોગે છે, કે જે વાણીની મીઠાશ અમૃતનાં ર-
 સની ધારાને પણ દૂર કરે છે. વહ્લી અહીં ક્યારાઠંમાં વલ્લયાકારને પ્રાત
 થયેલું, તથા માઁં વાસની પશુઠંની શ્રેણિઠંની શોનનું, નીકોમાં વાણી
 વહે છે. વહ્લી અહીં મધુપાન કરવામાં લીન થયેલા જમરાઠંની-
 ધેણિથી મનોહર સાગની, તથા ઊગતા મૂર્યની કાંતિસરખી સાસ્ર, અને
 ધારણ કરેલ છે, ઘૂઘી પ્રતે અગ્નિ સરખી સાસ્ર ઠાપા જેણે, ઇથી આંધાની
 કલિકા, મદોન્મત્ત કુતકીઠંની શ્રેણિની તુલનાને જાણે છે. આંધાની
 મનોહર માંજર, કે જેનાપર મનોહર કોકિલ મનોહર શબ્દ કરે છે,
 અને તે કાની વિયોગીઠંનાં મનમાં આપદા ઉત્પન્ન કરે છે. માણસોને
 પીડની ઇથી જે નાહની શ્રેણિ, તેને દૂર કરવાને, ઊત્તમ સ્ત્રી જેમ ચિહ્ન-
 શાથી પવન નાંચે છે, તેમ આ વન કેવળનાં પાંદડાંઠંરૂપી ચીત્રગાઠંથી પવન
 નાંચે છે. વહ્લી અહીં સર્વ ઋતુઠં પણ હમેશાં ઇકી વનનેત્ર હોય છે, ન-

યા તેથી હસતા ણવા જે વૃદ્ધોનાં સમુદ્ધો, તે પોતાનાં પુપ્પોની શ્રેણિથી વિ-
લાસયુક્ત થયા થકા સુલેમુઠને અનુપમ સુત્ર આપે છે. વલી અહીં જિ-
નની દૃષ્ટિરૂપી અમૃતથી સિંચાયેલા, તથા વિકલ્પર થયેલાં કમલોની શ્રે-
ણિથી શોજતા, તથા વિવિધ પ્રકારનાં વૃદ્ધોની રચનાથી દેદીપ્યમાન
દેવો વનલક્ષ્મીની પેઠે શોજે છે. વલી અહીં હંસની પંકિઠથી સહિત છે,
શ્રેણિઠ જેની, ણવાં વિકલ્પર થયેલાં કમલોથી મનોદર થયેલું આ તસાવ
છે, કે જે અદાર જાતનાં કુદોનો નાશ કરે છે. વલી હે ઇંદ્ર ! શયુંજય
પર્યંતની પાસે રહેલું, તથા ગ્રણે લોકોનાં પ્રાણીઠથી સેવાયેલું, તથા તમારી
દિશાને મંડન કરનારું, આ વન કોને આનંદકારક નથી ?

૧૧૧ રીતે આચાર્ય શ્રી ધનેશ્વરસૂરિયે રચેલા, મહાતીર્થ શ્રી શયું-
જયનાં માદાત્મ્યમાં પર્યંત, કંડુમુનિ, પ્રયુનું સમયસરણ, દેશના, અંતે ઇ-
યાનનાં ઘર્ણનરૂપ પેહેલો સર્ગ સમાપ્ત થયો.

દ્વીતીયઃ સર્ગઃ પ્રારબ્ધતે.

દેવ તથા અસુરોનાં મસ્તકપર રહેલાં રણોની કાંતિથી રોમાંચિત
થયેલ છે ધરણો જેમનાં તથા જગતનાં નાથ, અંતે કર્મોનો નાશ કર-
નારા શ્રી આદિનાથ પ્રયુ તમારું રક્ષણ કરો ? ૧૧૨ રીતે શ્રી જગવા-
નની પાણીને સાંજલીને, સુધર્મેન્દ્ર. પ્રણામ કરીને, તથા હાથ જોડીને
પ્રયુને ધિનતી કરવા સામ્યો કે, હે જગવન્. આપે જે આ તીર્થાધિરાજ-
નો મહિમા વદ્યો, તે મને અત્યંત આનંદ ઉપજાવનારો થયો, હવે મને આ
સૂર્યોચાનમાં રહેલા તસાવની કપા સાંજસવાની ઇલા છે. ત્યારે જગવાન
પણ ઇંદ્રોને જલ્પ જાણીને તીર્થનાં માદાત્મ્યને ઘૃષ્ટિ કરનારી, તે કું-
ટની કપા વદ્યેલા સામ્યા. આ સૂર્યોચર્ત નામનો ઉત્તમ કુંટ જયરૂપી
ચાડાને દરનારો છે, તથા તેની મેવાથી પણ અદારે કુદોનો નાશ થાય છે.
વલી આ કુંડનું પાણી પ્રયુનાં ધરપર મોંચવાથી, તરવથી જેન નિપ્પાતર,
તેન સપસા દોષો નાશ પામે છે. તે નીચે પ્રમાણે.

શ્રી મુરાર્દ નામનાં દેવનાં વિનાશ કિહાથી જોતિનું. તથા લક્ષ્મીને
વિલાસ કરવાનાં ધરરૂપ ણવા પદ્મા લોકોથી વિનૂપિત થયેલું. વાવ, ગુરા,

तलाव, तथा मोटां उद्यान आदिकथी घेरायेलुं, दानशालाउथी जरेलुं, इन्द्रनी नगरी सरलुं, तथा जिनवचननी श्रेणिरूप मोक्षनी नीसरणीथी मंडित घयेलुं “गिरिदुर्गपुर” नामनुं नगर गिरनार पर्वतनी तसेटी-मां रहेलुं ठे. ते नगरमां रहेनारा लोको जरा पण निर्धन, चाडीआ, मू-र्खा, अविबेकी, दीन के पराधीन नथी. वखी त्यांनां लोको देवपूजन क-रनारा, जक्तिपूर्वक तपस्वीउने दान देनारा, मागणोने दान देनारा, तथा दुःखीउं प्रते दयासु ठे; तेम त्यांनां वेपारीउं राजनां मानीता, कविउं सरकारवाला, तथा चाकरो शेडो तरफथी इनाम मेखवनारा ठे. ते न-गरमां समुद्रविजय राजानां वंशनो तथा घणां जाग्योथी शोजतो, अ-ने अरिहंत प्रभु तथा मुनिमां जक्तिवालो, सूर्यमह्व नामे राजा हतो. ते राजाये बेरीरूप श्रंधकारने हरीने समस्त पृथ्वीने आनंदयुक्त करी. पत्नी पादवयंशमां जूषण समान एवा ते राजाये फिडामात्रमांज, रणसं-ग्राममां खागो बेरीउंनां मस्तकपर पग मुखयो. वखी तेनां प्रतापरूपी सूर्य-पनां तापथी मागणसरखी शत्रुनी कीर्ति गल्ली गइ. सूर्यने विपे जेम कमळीनी, तेम आ राजामां प्रीतिवाली, कमलसरखां मुखवाली, तथा शु-भ कार्यामां तरार तेनी शशिबेला नामनी पटराणी हती. सूर्यमह्वनी ते ग्री हनी, वनां मूर्यने ते जोनी नहोती, तथा श्री नेमनाथ प्रभुनां चरण कमलने सेवनारी हनी. पुण्यमां आदरवाला, शांत, तथा सुख-रूपी समुद्रमां काचग्रानां जोडां सरखा, ते वझे ग्री पुढयो मुखेथी पोतानो काउ निर्गमन करना हता. एक बग्यते राजा प्रभुनी यात्रा कर-वामाडे गयो हतो, ते बग्यते राणीये, पोतानां वासकोने रमाइती एक मपूरीने जोइ. ते बग्यते ते राणी पोते पुत्रहीन होवाथी, पोतानां आत्माप्रते शोक करवा खागी; त्यां राजाये आर्थीने, तेणीने धीरज आ-दीने कशुं के, ते कार्यमाडे तुं प्रभुनी सेवा कर ? पत्नी जगननी माता स-रखी एही अंधा देवीनां प्रमादथी तेणीने प्रमथान देवपात्र अने म-हीरात्र नामनां बे पुत्रो थया; तेउं वझे कछाउंनां समूहवाला, उत्तम प-दवाला, मित्र वचनो बोधनाग, सर्व लोकोनी उन्नतिमां प्रीतिवाला त-या सर्वर ममदृष्टि राखनाराउं हता; वखी तेउंये पोताना हृदयग्रवी पृ-थ्वीमां उन्नम आचारकोने धारव कयां हतां; वखी बुद्धिना नंदारूप

एवा तेजये गुरुने तो फक्त शाहीरूपज करीने शास्त्राज्यास, तथा विविध प्रकारनो शास्त्राज्यास कयों. बली तुल्य वयवाला तेज क्रीडा करता थका, तथा लोकोने खुशी करता थका अनुक्रमे यौवन अवस्थाने पाम्या. पत्नी मातपिताये घणां हृषेपूर्वक तेजने घणी राजकुमारीज परणावी. हवे तेजमां महीपाल ठे ते, मानी, यशस्वी, तेजस्वी, विनयी, तथा नीतीने जाणनारो हतो, तेथी देवपालथी घणां गुणोयें करीने ते जुदो पडतो हतो. एक दिवसें महीपाल पाठवी रात्रें निझारहित थयो थको, अचानक पोताने, वनपशुजयी व्याकुल वनमां देखवा लाग्यो. त्यां तेणे कोइ जगोये जुडोनां टोळां, तो कोइ जगोये हाथीठनां टोळां, थने कोइ जगोये तो बली सिंढोनो संचार जोयो. त्यारे ते विचारवा लाग्यो के था ते शुं विघ्न ठे! के स्वप्न ठे! के चिचनो विपर्यय थयो ठे! के इंद्रजास ठे! के था कोइ देवचरित्र ठे!!! बली हुं तो गीतरसनो स्वाद थापनारी स्त्रीठनी क्रीडामां नम्र थयो थको चंद्रशालामां सूतो हतो, थने थहीं क्यांथी थाव्यो!!! दशे! हुं था वन तो जोठे! एम विचारि जेटखामां ते चासवा जाय ठे, तेदसामां तेणे एवी वाणी सांजली के, हे मित्र! हुं तने थहीं लावेखो हुं, माटे डरीश नहीं. पण ते वाणीनां मार्गने नहीं जोवाथी, ते एक मेहेसमांथी जेम बीजा मेहेसमां तेम वृक्षोप्रते मार्गने शोधतो थको खेद पाम्याविनां जमवा लाग्यो. एवी रीते वनमां जमतां थकां तेणे, कोइ जगोये तो चंद्रकांत मणिलनां किरणोथी शरद इतुनां बादलांठनी शोचाने धारण करतो, तथा इंद्रनीस मणिलनी श्रेणिथी उत्तम वेणीनी शोचाने धारण करतो, पुखराजोथी कमलनां रंगनी देदीप्यमान कांतिने धारण करतो, सुवर्णनां कसशोथी भंगसपणाने धारण करतो, तथा हजारो कुरुखांथी जाणे हजारो थांखोवासो थयेसो, तथा हीरांठनां किरणोनां समूहथी जय पामता राज्यपणाने धारण करतो, तथा रजोथी तापपुरुषपाचें करीने जाणे पताकांथी बांजातो होय नहीं, एवा एक मोटा मेहेसने तेणे ते वननां मध्य जागमां जोयो. जंगली जानवरोथी जरपूर वनमां था मेहेस क्यांथी!!! एम थाखयें पामतो थको ते, ते मेहेस तरफ जोरा लाग्यो. पत्नी तेणे विचारुं के, भारी आंखनां विनोद माटे प्रसंगथी मडसो था मेहेस हुं जोठे तो खरो! एम

विचारि ते तेनी तरफ चाखवा खाग्यो. आ मेहेखमां आ वस्तु बहु रमणीक ठे ! आ बहु रमणीक ठे ! एम विचारतो थको, ते तेनां मजखाउं पर चडवा खाग्यो. महापराक्रमी एवो ते एवी रीते चाखतां थकां, जेवो चंडशाखाप्रते आढ्यो, तेवामां तेणे पद्यासन वारीने वेठेला एक योगीने जोयो. त्यारे तेणे विचारुं के. संसार सरखा आ अरण्यामां संसारीनी पेंठे नमता एवा में. प्रसंगधी जीवतां मुक्त थया सरखा आ योगीने जोया; एम विचारि पृथ्वीपर मस्तक अडाडीने, कल्याण करनारा, तथा द्याने पावनारा ते योगीने समतापूर्वक तेणे नमस्कार कयां. पंच महाभगो तथा यमोने समतापूर्वक धरनारो, आसनपर वेठेखो, महा प्राणापानने भाग्य करनारो, नियमोमां आदरयुक्त. पांच इंद्रिउं तथा मन, पद्म अने बाघनां योगने धरनारो, शार ज्ञानने धरनारो, तथा समापिष्टिकनां अनाथधी अरिहंत संयंधी तेजनुं स्मरण करनारो, तथा द्या-तु एवो ते योगी तेने जोडने पोतानुं प्यान ठोडतो ह्यो; अने तेने कहे-वा खाग्यो के, हे वग्न !! तूं सुग्री तो ठे ने ? जखे आढ्यो ! तारा शरीरने तो सुखसाना ठेनी ? अने तूं अहीं विनरहित आढ्यो ठेनी ? बली हे व-त्म ! तूं आधर्य नहीं पामने ? ताराप्रते विद्या आपीने गुरुपणानुं करज ठोडवानी इगारीं हूं तने मरेपर अहीं खाढ्यो तूं. “ तूं जुग्यो होइश ” एम कहीने दीव्य शक्तिधी मगावेली आधर्यकारक रसोइ, प्रीतिपूर्वक ते योगीने तेने जमाटी. पत्री तेणे पण नोजन करीने, पूर्येपुण्यनुं फल जा-तनां थकां, दिनयपूर्वक ते योगीनी पामेयी महामिद्धि नामनी विद्या मे-खडी. पत्री ते जगने योगी पण कमखामनपर येमीने, तथा कांतिधी ते मेहेखने एव दीपायमान करना थको, आकाश त्रेदीने पोतानां प्राणोने तजतो ह्यो. पत्री रीते ते योगी स्वर्गमां गये ठेने, मारामारने जाणनारो ते राजरुमार, मेहेख के योगीने न जोया खाग्यो; पण केवल वन-नेत्र जोया खाग्यो; अने विचारवा खाग्यो के, अहो ! योगनो महिमा केरो ठे !!! जेयी जीवतां थकां पण आरी खट्टी मजे ठे, तथा परतव-जं मेरीं मुक्ति भेटे ठे. मारी रीते योगनो आश्रय करनारुनि पापोनो नाश. मुक्तिनो संग, तथा सर्व मिद्धिउं प्राप्त थाय ठे. एम विचारि त्यांयी कहीने, ते वग्नं वग्न ! खाग्यो, तयां तेणे उयां कृतोभाजो, तथा अंदर ठे

वगलांनुं स्थानक ज्यां, एवो तेणे एक महा कुंड दीगो. पठी जेटलामां ते तेमां स्नान करवानी इछा करे ठे, तेटलामां ते महाबुद्धिवाने “मा! मा!” एवी रीतनी वाणी सांजली; पण ते वचननां वोलनारने नहीं जोवाथी ते कुंडनां कांठापर गयो, तथा ते श्रवज्ञानुं वचन त्यां वारंवार सांजलवा लाग्यो. एवी रीते ते माणसरहित वनने जोतो थको जेटलामां आश्चर्य पामे ठे, तेटलामां कोइक वांदरो तेनी सन्मुख प्रगट थइने कहेवा लाग्यो के, हे वीर! मने पशु जाणीने मारां वचननी तुं श्रवगणना करीश नहीं, केम के, वांदरनां वचनथी रामे पण राक्षसोने जीत्या ठे. वली आ कुंडमां रहेला राक्षसे अहीं जे प्राणीउने मारी नांख्या ठे, ते प्राणीउनां, पर्यंतनां शिखरो सरखा हाडकांनां समूहोने तुं जो? अने तुं तो कोइ उत्तम आकृतिवालो तथा डाह्यो राजानो पुत्र जणाय ठे, माटे अहींथी तुरत चाल्यो जा? नहींतर ते राक्षस तने मारी नांखशे. ते सांजली महीपाख जरा हसीने कहेवा लाग्यो के, अरे ! पशु ! तुं खरं कहे ठे, पण मने राक्षसनां जय नहीं, केम के सूर्यने अंधकारनां जय होतो नहीं. ते सांजलीने वांदरो तेने कहेवा लाग्यो के, जो तारी शक्ति ठे, तो तारी इछा प्रमाणे कर? अहीं जयंकर, क्रोधी, तथा श्याम कांतिवालो एक राक्षस वसे ठे; एमकही ते वांदरो वनमां अदृश्य थयो. पठी ते राजपुत्र उत्तम विद्याथी विजृपित थयेलां खड्गने हाथमां लेइने, वेगथी कुंडप्रते आव्यो. पठी ते कुंडनां पाणीमां पडीने, जेटलामां ते वगलांनां स्थानकप्रते पहुँच्यो, तेटलामां क्रोधथी उंचां करेल ठे, नेत्रो जेणे एवो राक्षस दणवारमां तेनी तरफ दोड्यो. पठी युद्धमां पारंगामी तथा महाबलवान तेठं वझे युद्ध करवा लाग्या, तथा पडता अने पाडता थका पृथ्वीने कंपाववा लाग्या. पठी खड्गविद्यानां प्रज्ञावथी ते राक्षस राजपुत्रथी जीतायो अने तेनी सेवा करवा लाग्यो, केम के, साहसथी शुं कार्य सिद्ध थतुं नहीं? पठी ते राक्षसे प्रतिज्ञा करी के, हे राजपुत्र ! ज्यारे तुं मारुं स्मरण करीश, त्यारे हुं तने प्रत्युत्तर आपीश, तारा बैरीप्रते हुं बैरी थइश, तथा तारा मित्रप्रते हुं मित्र थइश. पठी ते राक्षसे ते राजकुमारने वेप बदलवानी, तथा घाने साजो करनारी एम वे औपधीठं आपी; अने तेनी पासेथी तेणे धर्म अंगीकार कयों. पठी कुमार तेने रजा आपीने,

તથા ક્રીડાર્થી તે તલાવ ઉતરીને, અલંકાર સુલ્લવાલી તે વનની શોજાને જોવા લાગ્યો. તે કૌતુકી રાજકુમાર જોવાની ઇચ્છાથી કોઈ જગોયેથી પુષ્પો, તો કોઈ જગોયેથી પલ્લવો, તો કોઈ જગોયેથી પાકેલાં ફલો લેવા લાગ્યો. પઠી ત્યાંથી તે શ્રીનિવાસ નામનાં વનમાં ગયો, ત્યાં મનોહર તોરણવાલું શ્રી નેમનાથ પ્રત્યુનું મંદિર તેને મલ્યું. ત્યાં હર્ષથી નેમનાથ પ્રત્યુને નમીને, તથા તેની સ્તુતિ કરીને તે વેગે, તથા નિધાનની પેઠે ધ્યાનને ધરવા લાગ્યો. ત્યાં ચલાયમાન થતા કુંડલથી ઘસાયેલાં ઠે, કપોલસ્યલો જેણીનાં, તથા પલાશની પાવડીપર ચઢેલી, સુવર્ણદંડને ધારણ કરતી, તથા હાથમાં મનોહર વૃક્ષોનાં ફલોથી જરેલાં પાત્ર-ને ધારણ કરતી, એક યોગિનીને તેણે તુરત પ્રત્યુની પાસે દીઠી. ત્યારે આ રાજકુમાર પણ સંત્રમ સહિત ઊઠીને તેણીનાં ચરણોને નમ્યો, ત્યારે તે યોગિનીએ પણ તેના પ્રતે “જય, જીવ” એવી રીતની આશિષ દીધી. રૂપ, લાવણ્ય અને આજ્ઞાપણથી જૂપિત થયેલી તે યોગિનીને સાદ્દા-ત જોઈને, સુશી થયો થકો, તથા તેણીને દેવાંગના માનતો થકો આદર સહિત તે કહેવા લાગ્યો કે હે દેવિ ! તું સ્વરેખર મારી ગોત્રદેવી છે, કેમકે, આ વચ્ચે આ જંગલી પશુવંશી જરેલા વનમાં તું પ્રગટ થઈ છે. એવી રીતની અમૃતસરિલી તેની વાણી સાંજલીને તે યોગિની કહેવા લાગી કે, હે વત્સ ! હું દેવી નથી, પણ તપસ્યા કરતી માનુષી તું; વલી હે વત્સ ! આજે પુણ્યનાં કારણરૂપ તું મારો અતિથિ તરિકે આવ્યો તું, માટે મારી વાણીને તારે વ્યર્થ કરવી ઘટશે નહીં. વલી હે ઉત્તમ પુરુષ ! જેને ઘેરથી અતિથિ નિરાશ થઈ ચાલ્યો જાય છે, તેનાં પુણ્યનો ક્ષય કરી, તથા પાપોનો ઉદય કરીને તે જાય છે. પઠી તે રાજકુમારે તે વાત કબુલ રાખ્યાથી, તે યોગિની દંડસહિત પાત્ર લેઈને જિનમંદિરમાંથી નિકલી. હવે તે કુમાર આશ્ચર્ય સહિત જોતે ઊઠે, હાથમાં પાત્રવાલી, તથા યોગનાં માહાત્મ્યવાલી તે યોગિની વૃક્ષપ્રતે ફલોની યાચના કરવા લાગી; તથા તેણીએ નીચે પાત્ર ધર્યાથી તે વૃક્ષો પણ ફલો દેવા લાગ્યાં, તથા એવી રીતે ઘણું દાન દેવાથી તેડ કલ્પવૃક્ષની તુલનાં કરવા લાગ્યાં. પઠી જ્યારે તે પાત્ર ફલોથી જરાઈ રહ્યું, ત્યારે તેણીએ તે મહીપાલની સન્મુલ મુક્યું, ત્યારે તેણે પણ તેમાંથી પોતાની ઇચ્છા પ્રમાણે લાધાં. પઠી તે પ્રત્યુને નમીને જ્યારે જવાની ઇચ્છા કરવા લા-

ग्यो, त्वारे तेणीयेकसुं के, हे वत्स ! तुं हवे क्यां जाय ठे ? तथा क्यांयी आव्यो तुं ? ते कहे ? त्वारे तेणे कसुं के, हे माता ! हुं कोइ सायथी त्रष्ट घइने अहीं आव्यो तुं, तथा हवे नेमनाथ प्रभुने अने तमने नमीने मारां नगरप्रते जइश. त्वारे ते दयायु योगिनी कहेवा लागीं के हे वत्स ! आ आगल रहेला वनने तुं जो ? अहीं महाकाल नामे यद्द वसे ठे, तथा कालनी पेठे ते प्राणीउने हणे ठे. वली ते यद्दे अहीं आवेला घणां लोकोने हण्णा ठे, माटे आ वनने दूर मुकीने तने जेम सुख उपजे तेम तुं जजे. एवी रीते तेउं मांहोंमांहें हर्षपूर्वक वात करे ठे, तैटलामां अकस्मात्, महा तेजस्वी कोइ मुनि आकाशमांथी उतर्या. तप अने शरीरथी पण तेजस्वी एवा ते मुनिने जोइने, संघ्रांत थया थका तेउं वने, पोतानां पुण्णने जेम, तेम तेने नमस्कार करता हवा. त्वारे मुनि पण आनंदयुक्त थया थका, तेउंनां विघ्नरूपी हाथीउने नसाडवामां सिंह सरखी धर्मखाननी आशिष देता हवा. पठी तेउं तेने कहेवा लाग्या के, आजे तमो जे अमारी दृष्टिये पड्या तेथी त्रण जगतनां नाथ एवा श्री नेमनाथ प्रभुनां चरणनां नमस्कारनुं फल अमारुं परिपक्व थयुं. वली आप तो साक्षात् समता रसनां संमुद्र, तथा पुण्णनां ढगला समान ठो, अने निर्जग्य लोकोने तो आप सरखानुं दर्शन पण दुर्लभ ठे; माटे हे प्रभु ! तमारे अमोने धर्म कहेवो योग्य ठे, केम के, आपसरखा परोपकारमां रक्त होय ठे. एवी रीतनुं तेउंनुं अमृतने फरनारुं वचन सांजलीने, मुनि पण पांच दंडके देवोने नमस्कार करीने कहेवा लाग्या के, हे वत्सो ! दान, ध्यान, शील अने जीवदयार्थी जे पुण्य थाय ठे, ते सधलुं जिनपूजाथी थाय ठे. जिनपूजाथी माणसोने चक्रवर्तिपणुं, उत्तम बुद्धि, पुण्णनो संग्रह, पापोनो नाश, तथा ग्रहपीडानो पण नाश थाय ठे. वली जे माणस त्रिकाळ जक्तिथी उत्तम पुण्णोयेंकरीने, जिनने पूजे ठे, तेज माणसने धन्य, पुण्णशाली, तथा गुणवान जाणवो; माटे खेद आपनार प्रमादने तजीने, हमेशां उद्यमवंत थया थकां, पापोने नाश करनारी जिनपूजा त्रिकाळ करवी. एवी रीतनां मुनिनां वचनने सांजलीने हर्षयुक्त थयेला एवा तेउं वने महाकाल यद्दनुं चेष्टित पुठ्या लाग्या के, हे जगवन् ! धर्मथी देवपणुं पामीने, तेज धर्मप्रते शत्रुभूत एवी हिंसा, आ यद्द स्वार्थथी

पराह् मुख ययो यको केम करे ठे? वली संघली पुण्यवुद्धिने तजीने आ
 यदा माणसोप्रते छेपी केम वनेवो ठे? ते सघलुं हे पूज्य! आप थमो-
 पर कृपा करीने कहो? एवी रीननुं तेउनुं वचन सांजलीने मुनि पण, झा-
 ननां माहात्म्यथी ते यदानुं चरित्र जाणीने, अमृतथी पण अधिक वाणी
 पोखवा लाग्या. आ वननी अंदर अगाउ कोइक तापस हतो, ते चखक-
 ता सूर्यप्रते जेम चुवड, तेम जिनशासनप्रते छेप धरनारो हतो. ते तापस
 श्री सहित, जटाधारी, तथा कंदमूल अने फलने खानारो हतो, तथा
 उगम यज्ञ पेंहेरीने एक वनथी थीजा वनमां जमतो हतो. ते तापसथी,
 कणरामांथी जेम रग, तेम अति रूपवासी, पवित्र तथा तेजयुक्त कांति-
 वासी अने उगम लक्षणवासी एक पुत्री यइ. गुणोयें करीने उज्ज्वल ए-
 वी ते कन्या तेने प्राणथी पण यधारे वहासी हती, तथा तेणीनुं नाम श-
 कुंतला हतुं, अने तेणीनां वास मयूरनी कक्षा सरखा हता. वसंत शतुने
 पामीने जेम वननी सखी शोने, तेम ते पण प्रकृतिथीज योवनने पामी-
 ने मनोहर आकारवासी यइ यकी शो नया लागी. एदखामां कामदेव स-
 रखी आहूतिवाला जीम नामे राजाये श्रीडा माटे वनमां जमतां यकां
 देवांगनानी पेंठे तेणीने जोइ. अत्यंत मनोहर एवी ते श्रीने जोइने, ते
 राजा चोइहुं म्बेची घोडाने ठगो राखी त्यां स्थिर रखो. पत्नी दाणवार
 भ्रम पामीने, स्यारे ते बुद्धिमां आढ्यो, स्यारे तेणीने कन्या जाणीने,
 योगी जेम शाश्वती शक्तिने पामीने, नेम ते आनंद पाव्यो. पत्नी ते राजा
 ते मृगाक्षीनी नजदीक जइने, तेणीने कहेवा लाग्यो के, हे नितंभिनि!
 तुं परदेसी ठे के, नहीं? ने कहे? स्यारे कुमारिकाये कहुं के, हे राजन्!
 हुं कुमारी तुं; एम कहेनांज ते प्रपंची राजा नेणीने घोडापर चढायी आ-
 खवा लाग्यो. एवी रीने पुत्रीनां वियोगथी दुःखी ययेवो ते तापस, दु-
 खंड शरीखावो ययो यको, दुःखथी पोनानां दिवसो निर्गमन करवा ला-
 ग्यो. पत्नी हीन ययेव ठे धातु जेनी, ईर्ष्या, मरवाणी इत्याखां,
 अने घेवना रहित ते ययो; स्यारे नदनीठ पुण्यमाटे तेने आ जिनमं-
 शिरमां खान्ना. ते तारम अत्रावथीज मग्नरथं होराथी जिनेश्वर प्रभु-
 ने नम्यो नहीं, पण जिननां दर्शनथी, आनंज्यानथी मरीने यज्ञपणाने
 प्राप्त ययो. जेम जेद वदेजा नागमोने मृग्युनुंज गगुं ठे, तेम मिव्या-

त्वयी मूढ धयेलां मनवालाउंनी गति नरकज ठे; पण आ विचाराने अं-
तकाले पण जे नेमिनाथ प्रभुनुं दर्शन धयुं, तेथी नरकगति मटीने तेने
देवपणुं प्राप्त धयुं; केमके, स्मरण करायेला, दीठेला, स्तवेला, अथवा
पूजेला जिनेश्वर प्रभु, स्वर्गादिक उत्तम गति आपे ठे. अहो ! जिने-
श्वर प्रभुनुं माहात्म्य केंबुं ठे ! ! के जेनां एकवार दर्शनथी पण तापस
पापनां समूहने तजीने देवपणाने प्राप्त धयो. हवे ज्यारथी तेनी पुत्रीनुं
हरण धयुं ठे, त्यारथी ते मनुष्यप्रते छेपवालो धयो ठे, माटे हजु पण ते
अज्यासथी माणसोने ते दुःख आपे ठे. एम कहीने ते मुनि, कांतिनां
समूहथी आकाश अने पृथ्वीने तेजस्वी करता थका, बीजां चेत्योने नम-
वामाटे आकाश मार्गे चाल्या गया. पठी दीव्य प्रज्ञाववाली ते योगिनी
पण पोताने त्यानके गड्ड अने कुमारपण जिनपूजा कर्था वाद काखवन-
प्रते जवा लाग्यो. ते वखते नाशिकाने फोडी नाखे एवी दुर्गंध, त्यां
पडेलां मुडदांठमांथी निकलवा लागी. हवे उत्तम पराक्रमवालो ते
कुमार पण, ते गंधने अनुसारे, हाथमां तखवार नचावतो थको त्यां जवा
लाग्यो. ते वखते शस्त्र सहित, तथा जयंकर एवा काख अने कंकालने
तेणे जोया, तथा तेठ तेने क्रोधथी मारवा लाग्या. युद्धमां कुशल एवा ते
राजकुमारे, मुनि जेम राग अने छेपने, तेम ते महाबलवान तथा दुर्ग-
तिमां जनारा यक्षोने जीत्या. पठी एवी रीते जीत करीने, ते कुमार य-
क्षनां घरप्रते गयो, त्यारे तेणेज तेने मोटी गदाथी रोव्यो; अने ते यक्ष
तेने कहेवा लाग्यो के, अरे मनुष्य ! तुं कोइ नवीन ठे, अने मारी पासे
तारं बल शुं हीतावमां ठे ? माटे हवे तारा इष्टदेवनुं स्मरण कर ? केम-
के, हमणां तारं मृत्यु थशे. त्यारे राजकुमार पण जरा हसीने साहसथी
कहेवा लाग्यो के, हे यक्ष ! बचनमात्रथी मने तुं शामाटे क्षोभ पमाडे
ठे ? वली तुं क्रोध नहीं कर ? पण जरा शांत था ? अने हृदयमां विचार
के, क्रोधने वश थइ तुं शामाटे निरपराधि प्राणीउने हणे ठे ? माटे तुं
अमूल्य देवपणुं जोगव ? अने मनुष्यवधनो त्याग कर ? केमके क्रोधांध
माणसने आ जव अने परजवमां पण सुख नथी; कारणके, क्रोध ठेते,
दयारूपी वेलडीने चालवामां दावानल सरखो, जवरूपी समुद्रने वधार-
नारो, कुगति आपनारो, तथा धर्मनो घात करनारो ठे. वली क्रोध ठे ते,

અગ્નિની પેઠે તીવ્ર તાપને કરનારો છે, તથા પ્રથમ પોતાનું સ્થાનકજ વા-
લે છે, અંધને પઠી વીજું સ્થાનક તો વાલે, અથવા ન પણ વાલે, માટે તેનો
તું ત્યાગ કર? એવી રીતનું તેનું દૂધ સરણું વાક્ય પીને, નવા તાવવાલાની
પેઠે, તે યદેંદ્ર ક્રોધથી વસવા લાગ્યો, તથા હૃદયમાં રહેલા ક્રોધનેજ
જાણે કદાહતો હોય નહીં, તેમ હોઠને સ્ફુરાયમાન કરીને, તથા
ધ્રુકુટી ચઢાવીને કહેવા લાગ્યો કે, નથી વીજું જેના સરણું શરણું, એવો
જે ધર્મ, તે તારે વિપેજ સ્ફુરાયમાન થઈ રહેલો છે, માટે તે ધર્મનું માહા-
ત્મ્ય મારે જોવું છે, તેથી તું મારી સાથે યુદ્ધ કર? એમ કહીને, હાથમાં
મુજર લેઈને તે મહાકાલ યદુ કુમારપ્રતે દોડ્યો. તે વચ્ચે મહા પરાક્ર-
મી એવો તે કુમાર પણ સ્વપ્નવિચારી પવિત્ર થયો થકો, ક્રોધથી સ્વપ્ન-
ગામીને યુદ્ધ માટે તેની તરફ દોડ્યો. મહામહા, મહાપરાક્રમી, તથા મહા-
પુજાવાલા, એવા તેડં ઘણે યુદ્ધ કરતા થકા વનદેવીઝને આશ્ચર્ય કરવા
લાગ્યા; મહાપરાક્રમી એવા તેડં ઘણે કોઈ વચ્ચે આકાશમાં ફાલ દેતા,
તો કોઈ વચ્ચે પૃથ્વીપર રહેતા, તો કોઈ વચ્ચે વિચિત્ર પ્રકારે ગમન ક-
રતા; વહી તેડં જાણાં, મુજર, તથા તલવારથી એક વીજાઝને વારંવાર
મારતા હતા. વહી તેડં મુઠીથી મહાની પેઠે લડતા થકા, પગનાં ઘડકા-
રાથી પૃથ્વીને પણ અત્યંત કંપાવવા લાગ્યા. હવે યદુનાં મારથી જર્જરિત
થયેલા તે કુમારે, ક્રોધથી સ્વપ્નવિચારનું સ્મરણ કર્યું, તથા તે સ્વપ્ન
હાથમાં લીધું. ઝવાલાની શ્રેણિવાસું, તણસાઝની પંક્તિથી યુક્ત થયેલું, ત-
થા મારવાની ઇચ્છાથી “ઘટઘટ” શબ્દ કરતું, તથા પ્રત્યક્ષ કોપામિસર-
ણું તે સ્વપ્ન જોઈને, તે યદુ પણ વીકથી અત્યંત ક્રોધ પામવા લાગ્યો. પઠી
મહીપાસે તે યદુને કહ્યું કે, અરે યદુ! મારા ક્રોધથી તું તારા દેવપણા-
નો શામાટે ત્યાગ કરે છે? માટે મારાં ચરણકમલની તું સેવા કર? તથા
હિંસા તજીને દયા કર? નવા સર્વે જીવો પ્રતે સમતા રાહ? અંધને તારી
સંપદા જોગવ? એવી રીતની તે રાજકુમારની શૌર્યતા, તથા વાક્યની ધીરતાને
સાંજલીને, મનમાં આશ્ચર્ય પામી તે યદુ કહેવા લાગ્યો કે, હે વત્સ! હું
તારાથી જીતાયો, માટે હવે તું તુરત કંઈક વરદાન માગ? તથા હે ઉ-
ત્તમ સોચનવાણ! તારા શિવાના વીજો કોઈ પણ વીરપુરુષ આ પૃથ્વીપર
નથી. વહી તે કહ્યું કે, ધર્મથી નિશ્ચયે કરીને જય થાય છે, તે સ્વપ્ન છે;

હું તો હિંસક હું, તથા તું સર્વને અજ્ઞયદાન દેનારો હું. એવી રીતનું યદુ-
નું વચન સાંજલીને, વિવેકી એવો તે રાજકુમાર સ્વપ્નને મીયાનમાં નાંચી-
ને, ધર્મની રુચિવાલા એવા તે યદુને કહેવા લાગ્યો કે, હે યદુ ! ધર્મને
વિપે તારી રુચી હવે સ્ફુરે છે, એવી હું તર્ક વાંધું હું; માટે હવે આપણે
તારા મેહેલનાં અગ્ર જાગપ્રતે જઈએ, અને ત્યાં આપણે વાતો કરીશું. એ-
વી રીતે મહા પરાક્રમી એવા તે મહીપાલ અને મહાકાલ મેહેલમાં જઈ
ઝરુલામાં બેઠા. પછી ત્યાં તે રાજકુમાર ધર્મનાં સર્વસ્વે કરીને મનોહર,
ગંજીર, તથા મહિમાથી અધિક, અને મનને પ્રીતિ કરનારી વાણી
ઘોલવા લાગ્યો કે, ધર્મથી રાજ્ય મલે છે, દેવપણું પ્રાપ્ત થાય છે, તથા મો-
ક્ષ પણ મલે છે, માટે ડાહ્યા માણસોએ ધર્મ સેવવો; વલી ધર્મ ઉત્કૃષ્ટ મં-
ગલરૂપ છે, તથા સ્વર્ગ અને મોક્ષને દેનારો, અને સંસારરૂપી વનને ઝલ-
ઘવામાં માર્ગ દેલાદનારો છે; વલી ધર્મ માતાની પેઠે પ્રોપણ કરે છે, પિ-
તાની પેઠે રક્ષણ કરે છે, મિત્રની પેઠે ખુશી કરે છે, તથા વંધુની પેઠે સ્ને-
હ રાખે છે. તે ધર્મની માતા સરસ્વી દયા, સુરાસુરોને પણ માનનીક
છે; માટે તે દયાની વૈરીરૂપ હિંસાને ડાહ્યો માણસ અંગીકાર કરતો
નથી. વલી જે માણસ હિંસાનો ત્યાગ કરતો નથી, તેનું દાન, તપ, દેવપૂ-
જા, શીલ, સત્ય, તથા જપ, એ સઘળું નિષ્ફલ છે. કાંટાથી વિંધાયેલું આપણું
શરીર પણ જ્યારે દુઃખ પામે છે, ત્યારે શસ્ત્રથી વીજા પ્રાણીની હિંસા તે
કેમ કરાય ? વલી જે મૂર્ખનાં સરદારો દયા વિનાં ધર્મને ફેંટે છે, તે હીજ-
ડાઈ વંધ્યા સ્ત્રીથી પુત્રોત્પત્તીની ઇચ્છા રાખે છે; માટે દયાજ ઉત્કૃષ્ટ ધર્મ, તથા
ઉત્કૃષ્ટ જ્ઞાન છે, અને દયાવિનાનો સઘલો ધર્મ નિષ્ફલ થાય છે. વલી હે
યદુરાજ ! કૃતમ્મપણું આદરવું નહીં, પણ કૃતરૂપણું આદરવું, તારો ઉપ-
કાર કરનારા ધર્મપ્રતે તું આદર કર ? વલી જીવદયાવાલા ધર્મને અં-
ગીકાર કરીને, પૂર્વે કોઈ વગલાઈ સ્વર્ગસુખ મેલવ્યું છે, તથા પછી ફરી-
ને જવ ન કરવા પડે, એવી તે મુક્તિ પામ્યો છે. તે કથા નીચે પ્રમાણે જાણવી.

શ્રીદ નામનાં વનમાં નિર્મલ પાણીવાલું, તથા કમલોથી શોભતું એક
તલાવ છે. તે તલાવમાં મત્સ્યોનું જઠ્ઠાણ કરનારો, રૌડ્યાની, તથા મ-
દાકૂર, અને સ્વેષ્ટાચારી એક ઘગલો રહેતો હતો; તે વગલો ત્યાં જલ
પીવામાટે આવતા કાગડા આદિક પક્ષીઓને પણ મારી નાંચતો. એટ-

લામાં સાદાત્ દેહધારી ધર્મસરલા, તથા સકલ પ્રાણીંને પોતાની પેટે-
 જ જોતા, કોઈક કેવલી મુનિ ત્યાં આવ્યા; તે મુનિ તે તલાવને કાંઠે
 સમોસર્યા, તથા ત્યાં દરિણ, સિંહ આદિક પશું પળ તુરત આવ્યાં. તે
 વલ્લતે પુષ્ટ થયેલો તે વગલો પળ, કેટલાક વગલાંઠથી ઝીંટાયો થકો,
 મુનિની યાણીરૂપી અમૃતને પીવાની ઇલાથી ત્યાં આવ્યો. તે વલ્લતે તેમુ-
 નિ પળ તેડેને ઘોષ દેવા માટે તેડેનીજ જાપાથી, દયાપૂર્વક, ધર્મરૂપી રા-
 જ્યને શોજાવનારી દેશના દેવા લાગ્યા કે, આ સંસારમાં પાંચે ઇંદ્રિયંતું
 પટુપણું, તથા જ્ઞાન હુલ્લજ ઠે, તેમાં પળ વિવેક રહિત પશુંને તો
 ઇત્તમ ધર્મ હુલ્લજ ઠે. જે પ્રાણીંયેં પૂર્વે ધર્મને વિરાધ્યો ઠે, તેડેને તિયંચ-
 ગતિ મયે ઠે, પળ જે તિયંચ ગતિમાં આવીને પળ પાપ કરે ઠે, તેડે નર-
 કમાં જાય ઠે; ત્યાં તપાવેલાં લોલંડ સાથે આલિંગન, તપાવેલા સીસાનું
 પાન, પંધન, વેદન, જેદન, તથા વજ્ર થને કાંટાનું જોંકાવાપણું થાય ઠે,
 માટે આર્ત થને રોડ ધ્યાન ધ્યાવવાં નહીં, તથા પ્રાણીવધ કરવો નહીં;
 થને સધલા ચરાચર પ્રાણીંને પોતાની પેટે જોવાં. એવી રીતનાં તે
 મુનિનાં યામ્યથી સિંહ, વાઘ આદિકોયે પરને પીડા કરવાનું તજી
 દીધું, તથા તે વગલો પળ દયામાં તત્પર થયો; તથા તે દિવસથી માંડીને
 દયામાં તત્પર થયો થકો તે પોતાનો કાલ નિર્ગમન કરવા લાગ્યો, થ-
 ને ધર્મને સ્મરતો થકો તે દેવલોકમાં ગયો; ત્યાંથી ચવી ઘેપારીનાં કુલ-
 માં ઇત્પન્ન થઈ, તથા પોતાને હિતકારી એવો ધર્મ કરી, એકાવતારી થયો
 થકો તે મોહ પામશે. માટે હે યદારાજ! તેં પળ ધર્મથીજ આ દેવપણું
 મેલ્લવું ઠે, માટે ક્રોધયુક્ત થયો થકો તેજ ધર્મનો છેપ કરનારી એવી
 હિંસા તું શમાવે કરે ઠે? માટે હ્યે તું હિંસાને તજ? થને દયા કર?
 તથા હમેશાં ધર્મને તજ? તથા તારા દેહથી પળ પ્રાણીયોત્રતે ઉપકાર
 કર? ઇત્તમ માણસોયે ધન, જીવિત, વિદ્યા થને વલ્લે કરીને, આ લોક
 થને પરલોકમાં હિતકારી પરોપકાર કરવો જોઈયે. વસી આ પૂર્વ
 જન્મનાં ક્રોધનું ફલ જોઈને, તારે ગ્યેમ્યર, તારા પોતાનાજ હિત માટે
 ઘેરીત્રતે પપ વેર કરવું નહીં. વસી અંતકાષે પળ જે તેં જિનેશ્વર પ્રતુનું વ-
 શન કરું, તેથી તું દેવદશાને પામ્યો, માટે હ્યે તું હમેશાં નેમનાય પ્રતુને
 પૂજ? એવી રીતે તે રાજકુમારનાં વચનથી સુશી થયેલો તે યદ,

चिंतामणि रत्न सरखा उज्ज्वल धर्मने पामीने गुणी एवा ते गुरुने नमतो हवो; अने कहेवा लाग्यो के, हवेथी मने जिन देव, परिग्रह रहित गुरु, तथा दयावालो धर्म थाउं? एवी रीतनो धर्म तेणे अंगीकार कर्यो, तथा गुरुपूजानां वदलामां तेणे राजकुमारने विद्या आपी. पठी ते राजकुमार हर्षधी ते यक्षने रजा आपीने, दया सहित मनवालो थयो थको चालवा लाग्यो; तथा विचारवा लाग्यो के, हवे मारां नगरप्रते जउं; पण नहीं! हुं प्रसंगेथी ज्यारे बहार आढ्यो, त्यारे हवे नाना प्रकारना आश्चर्योथी जूपित थयेला विविध प्रकारनां देशोने मारे जोवा, के जेथी पोतानी शक्ति जणाशे, देशाचारनी परीक्षा यशे, उत्तम अधम माणसोनुं जाणपणुं यशे, तथा कलाउंनो पण अन्यास यशे, तेम तेथी नाना प्रकारनां माणसोनों, प्रसंग यशे, तथा विविध प्रकारनां तीर्थों पण जोवाशे; अने तेज हेतुथी डाह्या माणसो देशाटन करे ठे. वली पुरुष ज्यां त्यां जइने, परथी तथा स्वजनोथी जे सन्मान मेखवे ठे; तेमां पण पूर्वनां पुण्योनुंज कारण ठे. एम विचारिने ते राजपुत्र पूर्वदिशा सन्मुख चालवा लाग्यो, तथा केटलाक नगरो अने बगीचा आदिकने ठलंघी गयो, एम करतां केटलेक दिवसे ते सुंदर नामनां नगरप्रते पहुँच्यो, अने त्यां वृक्षोनी घटावाला वनमां गयो. त्यां अंधिकानां चैत्यमां जइ एक ऊरुखामां रह्यो, तथा देवगुरुनुं स्मरण करीने, रात्रिये निर्जय थइ सूतो; एटलामां तेणे, “हे तात! हे माता! हे ज्ञाइ! हे दयावंत शूरा लोको! यमनी पेठे निर्दय एवा आ पापीथी मारुं रक्षण करो?” एवी रीतनी कोइ स्त्रीनी दीन वाणी ते महीपाले वारंवार सांजली, अने ततक्षण जागी उठ्यो; तथा ज्यांथी ते शब्द आवतो हतो, ते तरफ निश्चल मनथी हाथमां तलवार लेइ, उतावळथी चालवा लाग्यो. त्यां तेणे पर्वतनी स्त्रीणमां ध्यानमां रहेला एक पुरुषने, व्याकुल थयेली एक स्त्रीने, तथा अग्निकुंडने जोयो; त्यारे तेणे विचारुं के, कोइथी पण उगायेखो, आ मुग्ध माणस आ स्त्रीने मारवानी इष्टावालो ठे, माटे हवे तेणीनुं हुं रक्षण करुं, एम विचारी, ते, ते पुरुषने कहेवा लाग्यो के, अरे छुष्ट! आ तें पापनुं कार्य शुं आरंभ्युं ठे? आ बाळिकाने ठोडी दे? नहींतर हमणा तने यमने घेर पहुँचतो करीश. ते सांजली संव्रांत थयेखो तथा आक्षेपथी त्रासयुक्त थयेखो ते

विद्याधर वस्त्रे हाथोथी ते स्त्रीने उपाडीने, पवनथी पण अधिक गति
थी चालवा लाग्यो. त्यारे कुमार पण ते स्त्रीने मुकाववा माटे निश्चययु-
क्त थयो थको, खड्ग सहित तेनी पाठल दोड्यो. एवी रीते पाठल दोड-
तां एवा ते राजकुमार तरफ दृष्टि राखीने, विद्याधर पण वेगथी पवनने
पण जीततो थको चालवा लाग्यो. एवी रीते दोडतां थकां स्त्रीमांज रहे-
ली ठे बुद्धि जेनी, एवा ते विद्याधरे थाकी जवाथी, नरक सरखा जयंकर
कुवामां तुरत जंपापात कर्यो; त्यारे दयालु, तथा महा पराक्रमी एवा
ते राजकुमारे पण, तेने खेंची कहाडवानी इच्छाथी तेमां जंपापात कर्यो.
त्यारे ते विद्याधर पण, दीधेलो ठे ताप जेळये, एवा पापोयें करीने जाणे
खेंचातो होय नहीं तेम अदृश्य थयो. पठी ते कुमार पण त्यां कुवानो
केटलोक जाग उलंगी गयो; त्यां तेणे प्रकाश दीगो, तथा पठी त्यां
तेणे वृद्धोनी पंक्ति जोड. पठी अर्हीं तर्हीं जमतां, तथा वनोने जोतां थ-
कां फरीने तेणे ते स्त्रीनां रडवानो शब्द सांजल्यो; त्यारे वृद्धोमां संता-
इने, तथा धीरे धीरे चाह्नीने अने मौन धरीने खड्ग वेड तेणीनी पासे ते
गयो; त्यां तेणे लाल चंदनथी लीप्त करेलां अंगवाली, लाल वस्त्र तथा ला-
ल माला पेहेरेली, एवी ते स्त्रीने अग्निकुंडनी समीपे जोड. पठी कुमार
पण आकारगोपन करीने, तथा वस्त्रथी खड्गने आश्रित करीने, क्रीडापूर्व-
क फरीने ते तेनी पासे आढ्यो; अने तेने कहेवा लाग्यो के, हे महास-
त्व ! आ तुं शुं करे ठे ? वली तुं गुरुनी आज्ञाथी, के पोतानी बुद्धिथी, के
कुलक्रमथी आ कार्य करे ठे ? त्यारे विद्याधर पण कहेवा लाग्यो के, हे पं-
थि ! हुं मारी इच्छा प्रमाणे करुं तुं, तुं तारे चाढ्यो जा ? सर्व माणसो
पोतपोतामां तत्पर होय ठे, तेमां वीजानी शिखामणनी कंडं पण जरूर
होती नथी. ते वखते ते कुमारिका राजकुमारने कहेवा लागी के, हे महा
परोपकारी ! मने मारवामां तत्पर एवा आ पापीथी मारुं रक्षण कर ?
एवी रीते तेणीनुं दीन अक्षरोवालुं वचन सांजलीने, ते दयालु राज-
कुमार उत्तम रचनावाळुं वचन ते विद्याधरने कहेवा लाग्यो के, हे वि-
द्याधर ! आ वीचारी उत्तम निराधार स्त्री ठे, अने तुं तो दूत्री वंशमां
उत्पन्न थयेस ठे, माटे आळुं कुकर्म करतां तने मनमां पण शुं लज्जा आ-
वती नथी ? वली “स्त्रीनां वधथी विद्या सधाय ठे ” एवो ज्रम तुं विल-

કુલ રાજાને માં ? કેમ કે પાપારંજયી તો શુભ કર્મ પણ પોતાની મેલેજ નાશ પામે છે. વલી હે મુગ્ધ ! કોણ તારા વૈરીયે તારી ઉન્નતિનો નાશ કરવા માટે, આ ડાપાયથી ચરેચર તને ઠગ્યો છે; માટે હે મુગ્ધ ! મારું કહ્યું માન ? અને આ સ્ત્રીને ઠોડી મેલ ? કેમ કે સ્ત્રીહત્યાથી માણસને હુ-ગતિ મેલે છે. એવી રીતનાં રાજકુમારનાં વચનને સાંજલીને ડહાટો તે વિ-દ્યાધર વધારે કોપાયમાન થયો; કેમ કે, તપેલા તેલમાં જલ નાસ્તવાથી તે વધારે જડકો છેડે ઊઠે છે. પઠી તે વિદ્યાધર તે રાજકુમારને કહેવા લા-ગ્યો કે, તું વિદ્યાને શામાટે નિંદે છે ? અને મારા ગુરુને પણ તું શામાટે નિંદે છે ? માટે તું તારે તારે માર્ગે ચાલ્યો જા ? નહીંતર ક્યાંક માથું પણ કપાડે જશે !! એમ કહીને હાથમાં સજ્જ છેડે, તે કુમારપ્રતે દોડ્યો. પરાક્ર-મી કુમાર પણ લડવાને સજ્જ થયો. પઠી તેડ વધે સજ્જ થી, તથા વંડ-થી અત્યંત લડવા લાગ્યા. પઠી મહા વલવાન એવા તે કુમારે સજ્જવિદ્યા-નાં પ્રજાવથી તે વિદ્યાધરને જીત્યો, ત્યારે વિદ્યાધર કહેવા લાગ્યો કે, વિ-દ્યા અને શસ્ત્રમાં પારંગામી દેવોથી પણ હું અગાઉ જીતાયેલો નથી, પણ મહા પરાક્રમી એવા તુંથી હું જીતાયો તું, માટે હવે તું કોણ છે ? તે કહે ? વલી હું તો પાપમાં રક્ત થયેલો તું, અને તું તો પ્રાણીડનું હિત કરનારો છે, વલી ધર્મથી જય થાય છે, તથા અધર્મથી જંગ થાય છે, તેમાં સંશય નથી. એમ કહીને તે વિદ્યાધર મૌન રહેતે ઊઠે તે રાજપુત્ર તેને કહેવા લાગ્યો કે, હવે તું શેડ કર નહીં ? પણ ધર્મપ્રતે બુદ્ધિ રાખ ? વલી સ્ત્રીવધનાં પાપથી નરકમાં જવાય છે, અને વિદ્યાનાં સમુદ્રસરલો તું, તે સ્ત્રીવધથી ઉત્તમ ફલ મેલવાથી ઇચ્છા રાખે છે !! વલી હે મહા બુદ્ધિવાન ! હજુ પણ તું પરનો ઇચ્છ કર નહીં; પણ જિનેશ્વર પ્રભુનું આરાધન કરીને સુસ્તી થા ? એવી રીતની તેની વાણી સાંજલીને કરેલ છે નમસ્કાર, ત-થા જોડેલ છે, હાથ જેણે એવા તે વિદ્યાધરે તેની પાસે આવીને શિષ્યની પેઠે શિશ્વામણ ગ્રહણ કરવા પઠી તે રાજકુમારે તેને પુત્ર્યું કે, આ કન્યા કોણ છે ? ત્યારે તે વિદ્યાધર કહેવા લાગ્યો કે, કાન્યકુબ્જ નામનાં દેશ-માં કલ્યાણકટકનામે એક મોટું નગર છે, તે નગરમાં દીધેલ છે, યાચકો-પ્રતે સુવર્ણ જેણે, તથા મંગલની શ્રેણીથી શોભિત થયેલો અને ઉત્તમ બુ-દ્ધિવાલો કંઝાણસુંદર નામે રાજા છે. તે રાજાને, પતિની જાકિથી

पवित्र, तथा शीलरूपी अलंकारने धरनारी कल्याणसुंदरी नामनी राणी
 ठे. तेनी कुह्मीमां रत्ननी पेठे उत्पन्न थयेखी गुणसुंदरी नामनी आ कन्या
 ठे; तेणीने में दुर्विनीते मोटी इच्छाथी अर्ही आणी ठे. वली हे कुमार!
 तें आ तारी शक्तिथी, आ कुमारिकाने जीवितदानथी, तथा मने नरक-
 नां उद्धारथी, एम अमो वनेने चाकरनी पेठे खरीदी लीधां ठे. वली आ
 कन्यानो स्वयंवर एक मासमां मोहोटी थवानो ठे, पण जीतेल ठे मुखथी
 कमल जेणीये, एवी आ कन्याने में तेनां घरथी त्याग करावी. एवी रीते
 महीपाखने कहीने, ते विद्याधर तेनां वचनरूपी ज्योत्स्नाने पीवाने च-
 फोरनी पेठे तेनी सन्मुख जोड्ने उजो. पत्नी ते कुमार पण उत्तम रसनां
 आधरपाखी पाणी कहेया लाग्यो के, आ कुमारीकाने तुं हवे तुरत तेनां
 पिताने घर पढोंचाड? एथी रीतनी तेनी वाणीथी, ते विद्याधर, विद्यानी
 शक्तिथी, आकाशमागें ते कन्याने तेणीने पोताने स्थानके खेड् गयो. प-
 ठी विद्याधर ते कुमारने शोल धीधाउं थापी, अने कुमारे तेने जैनधर्म
 आप्यो. पत्नी पूर्व दिशामां तिलक समान एवा एक उंचा मेहेलने जोड्ने,
 कुमारे तेने पुत्रुं के, आ मेहेल कोनो देखाय ठे? त्वारे विद्याधर कंडक
 मनथी विचारिने कशुं के, हे कृपाशु कुमार? तुं मारी कथा आदरसहि-
 त सांजस? आ वेनाट्य पर्यंत उपर रत्नपुर नामनुं नगर ठे, त्यां शत्रुञ्जे
 जीतनारो मणिचूड नामे राजा हुतो. तेने विद्याविश्राममां रसिक, तथा
 पिनानी जक्तिथी पवित्र थयेला, एवा रत्नप्रज्ञ तथा रत्नकांति नामनां वे
 पुत्रो हुना. तेउंमांथी रत्नप्रज्ञे राज्यनां मदथी, मने रत्नकांतिने वसयान
 जाणीने, कंडक निशथी नगरमांथी कहाडी मेहयो. पत्नी मणिचूडे रत्न-
 प्रज्ञेने राज्य सोरी दीहा लीधी, तथा सर्व प्राणीउं प्रते समचित्तयालो
 ययो यको ते वनमां गयो. हवे ते जाड्नां छेपथी में आ पाताळमां, मो-
 होटा मेहेलोनी श्रेणिथी शोबावातुं नवुं शेदेर वसाव्युं. आ नगरनां ना-
 यक ममान तथा मद्वाप्रवाधिक एवा श्रीशान्तिनाथ प्रभु, सिद्धनां धरोथी
 विटायेला आ प्रासादमां रहे ठे. ते मारा जाड्ने जीतयामाटे, हे
 महीराज! में आ कविद्यानो उगत्य कयों हुनो, पण सारं ययुं के, तें मने
 नरकनां पटनो वचाव्यो. नाटे हवे पाखो, आपणे जिनपूजामाटे आ ये-
 त्यमां जइये. एन कही तेउं विविधक देवमेवा कया लाग्या. पत्नी उ-

તમ વિનયવાલો તે છેવર કુમારને માર્ગ દેલાડતો થકો, પાતાલવનમાં રહેલા મુનિઠને દેલાડવા લાગ્યો. ત્યાં જાણે પાપાણની મૂર્તિમયજ હોય નહીં, તેમ ધ્યાનમાં વેઠેલા, તથા જગતમાં પ્રહ્યાત એવા સર્વજ્ઞપુત્રોની તુલના કરતા, સંયમધારી તથા પવિત્ર મૂર્તિવાલા, તે મુનિઠને જોડને કુમાર અત્યંત આનંદ પામ્યો. પઠી અત્યંત ખુશિવંત એવો તે રાજકુમાર વિધિપૂર્વક તેડને નમીને, તેડનાં મુલરૂપી ઘંડપ્રતે દૃષ્ટિ રાક્ષીને ત્યાં વેઠો. પઠી સહજ ડપકારી એવા ગુરુયે પણ તેડ વઘેને જબ્ય જાણીને, ઘંડ સરલો ડજ્જલ ઘમોંપદેશ કહેવા માંડ્યો. કલ્યાણરૂપી વેલડીઠનાં કંદ સમાન, અને આપદારૂપી કમલનીનો નાશ કરવામાં હાથી સમાન, તથા લક્ષ્મીનાં કુલમંદિર સરલો ધર્મ આ હુનિઆમાં જયવંતો વર્તે ઠે. હવે તે વલતે ત્યાં ચારિત્રં કરીને પવિત્ર, મનોહર આકૃતિવાલા, તથા પુણ્યરૂપી શૃંગારવાલા, વે સાધુઠ આલ્યા; તથા ગુરુને નમસ્કાર કરીને ત્યાં વેઠા; ત્યારે ડત્તમ હુડિવાલા મહીપાલે તેડને પુઠ્યું કે, હે જગવન, તમો વઘે ક્યાંથી આલ્યા ? ત્યારે તેડ કહેવા લાગ્યા કે, અમો વઘે પુંડરિકનિરિ, અને ગિરનારની હર્પથી યાત્રા કરીને, હમણા અહીં આલ્યા ઠીયે. ત્યારે વિદ્વાનોમાં શિરોમણિ મહીપાલ, તે સાંજલીને તીર્થની વાર્તાથી પોતાને ધન્યમાં શિરોમણિ માનવા લાગ્યો. પઠી ગુરુ પણ મહીપાલને ધર્મમાં અને તીર્થમાં આદરયુક્ત માનીને, હર્પથી, તે તીર્થનું માહાત્મ્ય કહેવાને, તેનાપર કૃપા કરતા હવા. જેમ જિનોમાં આદિનાથ, ચક્રીઠમાં જરત, જવોમાં મનુપ્યજવ, અકરોમાં ડંકાર, દેશોમાં સૌરાષ્ટ્ર, તથા બ્રહ્મોમાં શીલ, મુલ્ય ઠે, તેમ સઘલ્લા તીર્થોમાં શત્રુંજયતીર્થ મુલ્ય કહેવાય ઠે. જ્યાં દારિદ્ર્યને નાશ કરનારો તથા જયવંતો સિદ્ધાચલ પર્વત ઠે, ત્યાં હુઃલ તથા પાપોનો સંજવજ ક્યાંથી હોય ? વલી તે શત્રુંજય પર્વતનું માહાત્મ્ય તો જિનેશ્વર પ્રજુજ જાણી શકે, કેમ કે, સમુદ્રની ગંઝીરતા મંદારાચલજ જાણી શકે ઠે, વીજો કોઈ જાણી શકતો નથી. વલી ત્રણે જુવનોમાં પણ આ સિદ્ધાચલ પર્વતજ મુલ્ય તીર્થ ઠે, કેમ કે તેનાં દર્શન-માત્રથીજ પ્રાણીઠનાં પાપોનો સમૂહ નાશ પામે ઠે. વલી તે શત્રુંજય પર્વતનાં શિલરપર, હુઃલે કરીને વારી શકાય એવો અજ્ઞાનરૂપી જે અંધકારનો સમૂહ, તેને દૂર કરવાને સૂર્ય સમાન શ્રી નાજિરાજાનાં પુત્ર ક-

પ્રજાદેવ પ્રજા ધિરાજે છે. પૃથ્વી રીતે ગ્રણે જગતમાં અત્યંત અતિશયવાણા તે વસ્ત્રે તીર્થોને જોડે, પ્રાણી સર્વ હત્યાદિક પાપોથી મુકાય છે. હવે તેની કયા કહે છે.

જરતદેવમાં આવસ્તી નામની નગરીમાં ત્રિશંકુનો પુત્ર ત્રિવિક્રમ નામે રાજા હતો. તે રાજા એક વહાડો ઉપાનમાં ફરતો થકો એક વડનાં પૃથ્વીની નીચે ડાળે, ત્યાં તેણે પોતાનાં મસ્તકપર, ક્રૂર શબ્દ કરતા એક પૃથ્વીને જોયો. કડવા શબ્દ બોલતા તે પૃથ્વીને રાજાએ ડાડાડયા માંડ્યો, પણ તે ડાડ્યો નહીં, ત્યારે તેણે ક્રોધથી ઘાણે કરીને તેને માયો. ત્યારે તે પૃથ્વી પૃથ્વીપર શિથિલ થઈ તરફડયા સામ્યો, તેને જોઈ રાજા કંઈક વધારાપુરક થયો થકો, પાત્રો વસી નગરપ્રતે ગયો. હવે તે પૃથ્વી વીશાધી ઘાણુ વામી કોઈક નિહાનાં કુત્રમાં ઉત્પન્ન થયો, ત્યાં વનને વિષે શાસ્ત્રપ્રાપ્તિ પાપરૂપી શક્તિની શક્તિ કરનારો થયો. હવે એક વહાડો તે ત્રિવિક્રમ રાજાએ ધર્મરૂપિ નામનાં મુનિપાસેની, જાવસહિત નીચે પ્રમાણે દયામય ધર્મ માંડ્યો કે, વપાજ ઊરુદ્યો ધર્મ, પરમ ક્રિયા, તથા પરમ તત્ત્વ છે, માટે હું જાણું ! તે દયાનેજ તમો જાણો ? વસી જો વપા ન હોય, તો દાન, જ્ઞાન, નિર્ધયપણું તથા યોગની ક્રિયા પણ વ્યર્થ છે. કાનને અમૃતનુદ્ય પવું મુનિનું વચન સાંત્વિને દયા ઉત્પન્ન થવાથી રાજા પોતે મારેલા જીવોનું સ્મરણ કરવા સામ્યો કે, અહો ! મેં અજ્ઞાનતાનાં વશથી અઘાટ વધુ કુલ્કાર્ય કર્યાં છે, તેથી મારે કુલ્કાર્ય સહન થાય એવા વિધિય પ્રકારનાં વચસંવંધિ જાણોને સહન કરવા પડશે; માટે આ જીવીતનું, તથા રાગ્યાદિકનું શું પ્રયોજન છે ? કે જેથી આ લોકમાં સંતાપ, અથને પરશોકમાં મને નરકની ગતિ મળશે; માટે હવે હું, કાદવમાંથી જેમ પડ્દને તથા માટીમાંથી જેમ મુકાવે, તેમ આ શરીરથી વનને ઘટ્ટણ કરીશ. પૃથ્વી વિચારી રાજાએ, મુનિને નમસ્કાર કરી આદરમહિત, વનની યાચના કરી, ત્યારે મુનિએ પણ તેને હૃદયથી દીક્ષા આપી. પત્રી ગોણ છે મને મિહિરું જ, તથા મને મન્યોને ધન્યારો છે ત્રિવિક્રમ મુનિ વિધિપૂર્વક ઊપાસ કરી સામ્યો. એક વહાડો તે શુદ્ધ માદારાજની રજા સેડે, વધારી, મૂર્ધ જેમ કાઢાગમાં, તેમ મંચારૂપી વનમાં જમવા સામ્યો. અહીં સંયમવત્ત. તથા પ્રતિમા ધરીને ડાળેલા, તે મુનિને તે પ્રીતિ

જોયો; ત્યારે પૂર્વનાં વૈરથી તે ક્રોધાયમાન થયો; તથા લાકડી અને મુઠ્ઠી વિગેરેથી, ક્રોધે કરીને અસ્પૃશ્ય જેમ પોતાનાં જાગ્યને, તેમ તે તેને મારવા લાગ્યો; ત્યારે શાંત મનવાલો, તથા જિતેન્દ્રિય, તે મુનિ પણ જયંકર મારથી પીડીત થયો થકો, અરણિનાં કાષ્ટની પેઠે ક્રોધથી ઘસવા લાગ્યો; તથા તે ઝીણપ્રતે તેણે તેજોલેશ્યા મુકી, અને તેથી તે વૃદ્ધની પેઠે બલી ગયો. એવી રીતે તે ઝીણનો જીવ મરીને જયંકર અટવીમાં કેસરી સિંહ થયો, અને તે મુનિ પણ વિહાર કરતો થકો તે વનમાં આવ્યો, ત્યારે તે સિંહ તેને જોવાથી, આગલા જવનાં વૈરથી તેને હણવાને દોહ્યો; ત્યારે મુનિ પણ ધર્મનાં સાધનરૂપ દેહનું રક્ષણ કરવામાટે જાગ્યો. ત્યારે કરેલું કર્મ જેમ પ્રાણીની પાઠલ જાય છે, તેમ તે સિંહ પણ તેની પાઠલ દોહ્યો, એવી રીતે અતિ ક્રોધાયમાન થયેલા તે સિંહે મુનિને ઇટલોલેદ પમાડ્યો કે મુનિયે ક્રોધાયમાન થઈ, તેનાપર તેજોલેશ્યા મુકી; તેથી મૃત્યુ પામી તે સિંહ જયંકર વનમાં અત્યંત ક્રૂર દીપદો થયો, અને ત્યાં પણ કર્મ યોગે તે મુનિ આવ્યો; તથા જેટલામાં તે મુનિ સ્થિર મનથી પ્રતિમા ધારીને રહે છે, તેટલામાં પૂર્વે જવનાં વૈરથી તે દીપદો તેને મારવાની ઇચ્છાથી ત્યાં આવ્યો. તે વસ્તુતે મુનિ પણ, જોકે કપાયોનું જયંકર પરિણામ જાણતો હતો, તો પણ કર્મનાં વશથી કોપ પામ્યો. અત્યંત જ્ઞાનની સંપદાવાલા તથા મોક્ષની ઇચ્છા રાખનારા મુનિઝંનાં ચિત્તમાં પણ જ્યારે અત્યંત ક્રોધ આવે છે, ત્યારે વીજાઝંની તો વાતજ શી કરવી? પઠી તે મુનિયે મુકેલી તેજોલેશ્યાથી તે અત્યંત ક્રોધી દીપદો મરીને કોઈક જયંકર વનમાં જંગલી સાંઢ થયો, ઘણી રીતે અરાધેલ છે, યોગનું અંગ જેણે, તથા દેવયોગે ત્યાં પણ આવેલા, તે મુનિને તે સાંઢે ઊપડ્રવ કર્યો. ત્યાં પણ તે મુનિયે તેને પ્રથમની પેઠેજ મારી નાંખ્યો. ત્યારે તે સાંઢનો જીવ અવંતિ દેશમાં, ઊદ્ધવની નગરીમાં, સિદ્ધવદનાં કોટરમાં અત્યંત ઊંચી આશિવિષ્ણુ સર્પ થયો. અનુક્રમે તે ત્રિવિક્રમ મુનિ પણ ચાલતા થકા, તે વડનીચે આવીને કાપોત્સર્ગ ધ્યાનમાં રહ્યા; ત્યારે તુરત તે સર્પે પણ તેને જોયો. પઠી અત્યંત મત્સરથી પૂર્વે જવનાં વૈરી ઇવા તે મુનિને ઢંસવા માટે, ડુદ આશયવાલો, તથા વિસ્તારવાલી ફણાવાલો તે સર્પે ત્યાં આવ્યો. ત્યારે મુનિ પણ તેને આવતો જોઈ ક્રોધ સાવીને આગલની પેઠેજ યમને મં-

બનદેવ પ્રજા વિરાજે છે. પૃથ્વી રીતે ગ્રણે જગતમાં અત્યંત અતિશયવાણ છે અને તીર્થોને જોડેને, પ્રાણી સર્વ હત્યાદિક પાપોથી મુકાય છે. હવે તેની કથા કહે છે.

ચરતદેવમાં શ્રાવસ્તી નામની નગરીમાં ત્રિશંકુનો પુત્ર ત્રિવિક્રમ નામે રાજા હતો. તે રાજા એક વહાડો હયાનમાં ફરતો થકો એક ઘડનાં ફટકાની નીચે ઊત્તો, ત્યાં તેણે પોતાનાં મસ્તકપર, ફૂર શબ્દ કરતા એક પહીને જોપો. કડવા શબ્દ ઘોસતા તે પહીને રાજાએ હડાડવા માંડ્યો, પણ તે ઊત્તો નહીં. ત્યારે તેણે ક્રોધથી ઘાળે કરીને તેને માયો. ત્યારે તે પહી પૃથ્વીપર શિથિલ થઈ તરફડવા લાગ્યો, તેને જોઈ રાજા ક્રોધ પધાપાત્તુન થયો થકો, પાત્રો વહી નગરપ્રતે ગયો. હવે તે પહી રીતથી ગુણુ પામી કોણક નિહાનાં કુલમાં હલપ્ત થયો, ત્યાં વનને વિષે વાણનાર્થીજ વાણ્યી રક્ષિની વૃક્ષિ કરનારો થયો. હવે એક વહાડો તે ત્રિવિક્રમ રાજાએ ધર્મચરિ નામનાં મુનિપાસેની, જાયસહિત નીચે પ્રમાણે દયામય ધર્મ માંડ્યો કે, દયાજ હલકુલો ધર્મ, પરમ ક્રિયા, તથા પરમ સત્ત્વ છે, માટે હે બ્રહ્મ ! તે દયાનેજ તમો જજો ? વહી જો દયા ન હોય, તો દાન, જ્ઞાન, નિર્ગ્રંથણું તથા યોગની ક્રિયા પણ વ્યર્થ છે, કાતને અમૃતનુદ્ય પદ્મ મુનિનું વચન સાંનક્ષીને દયા હલપ્ત થયાથી રાજા પોતે મારેલા જીવોનું સ્મરણ કરવા લાગ્યો કે, અહો ! મેં અજ્ઞાનતાનાં ધરાથી અગાઉ બહુ હુષ્કાર્ય કર્યાં છે, તેથી મારે હુત્તે સદ્ગન થાય પણ વિવિધ પ્રકારનાં અવસંવંધિ ધાવોને સદ્ગન કરવા પડશે; માટે આ જીવીતનું, તથા રાજ્યાદિકનું શું પ્રયોજન છે ? કે જેથી આ લોકમાં મંતાપ, અને પરહોદનાં મને નરકની ગતિ મળશે; માટે હવે હું, કાદવમાંથી જેમ પહાને તથા માર્ગીમાંથી જેમ મુલ્યને, તેમ આ ગરીબી વનને પ્રદાન કરીશ. બ્રહ્મ વિચારિ રાજાએ, મુનિને નમસ્કાર કરી આદરમહિન, વનની યાચના કરી. ત્યારે મુનિએ પણ તેને ફરેથી રીક્ષા આપી. પૃથ્વી ગ્રણેજ છે સર્વ જિવંતો છે, તથા તેને સત્ત્વને ધરનામે છે ત્રિવિક્રમ મુનિ વિધિગુરુક ઋષ્ય અને વાણકા બ્રાહ્મણે. એક વહાડો તે મુલ માદ્રાગતની રજા મેડેને, રજાથી, મુલ જેમ અઠાણમાં, તેમ મંદારગરી વનનાં વનના લાગ્યો. અઠાણ મંદારગરી. તથા પ્રતિમા લગીને કંઈપણ, તે મુનિને, તે ત્રીવિક્રમ

जड़, ते वझे पदो संजलाव्यां. त्वारे राजाये विचार्युं के, आ समस्या आ गोवालीउं पुरी शके नहीं, एवं विचारि राजाये तेने पुत्र्युं के, जे माणते आ समस्या पुरी होय, तेने बताव ? पठी राजाये तेने घणो आग्रह करवाची, ते श्वरुरूपी रत्नोने उत्पन्न करवामां खाण समान, तथा पापोने खोदवामां कोदासी सरखा वनमां आवेला ते मुनिनुं व्रतांत तेणे कही संजलाव्युं. त्वारे राजा पण अत्यंत उत्कंठित ययो थको वनमां ते मुनिपा-
 ते गयो; तथा त्यां जातिस्मरण ज्ञानधी ते मुनिने ठंडखी कडाडीने, तेने कहेवा लाग्यो के, हे मुनीश्वर ! तमो मारा अपराध क्षमा करो ? वली मने धिक्कार ठे ! के में ते ते जवोमां तमोने पीडा उपजावी ठे; वली आप उपकारीनां दर्शनधी हुं आ राज पाम्यो तुं. वली में क्रोधरूपी चां-
 दाखने बस यझे, तमारा तपमां विघ्न कर्युं ठे. माटे हवे मारा निमित्तनां क्रोधनो तमो त्याग करो ? पठी त्यां मुनिये पण तेनां वचनरूपी अंकुश-
 धी, पोतानां मनरूपी दाधीने, तेवी रीतनां व्यापाररूपी वनमांधी खेंची सीधो. थने कहेवा लाग्या के, हे राजन् ! मने धिक्कार ठे ! के, साधु यझ-
 ने पण, पापी एवा में ते ते जन्मोमां तने दृष्टो; माटे अज्ञानयुक्त मारा अपराधोनी तुं पण क्षमा कर ? एवी रीते तेउं यझे त्यां परस्पर जेटखामां
 वातो करे ठे, तेदखामां तेउंये आकाशमां डुंडुजिनो नाद सांजळ्यो, आ शुं हशे !!! एम विचारतां थकां जेटखामां ते आकाशमां नजर करे
 ठे, तेदखामां तेउंये देवनां कहेवाची वनमां रहेखा केवली मुनिने जाय्ला;
 त्वारे तेने जोयानी इठा माटे आदरयुक्त यया थका. तेउं मननां संशय-
 नो नाश करनारा, तथा देवोधी पूजायेखा, ते केवली पाते जझे, तेने नमता हवा. त्यां मुनिये पण तेउंनां निष्पारी जावने जापीने, जीवदया-
 मय धर्मेनुं माहात्म्य कहेवा मांष्टुं. देवपदवीयें करीने मनोदूर एवं धर्म-
 रूपी पापी होय ठे. पण क्रोधरूपी ऊरपी उत्पन्न यता हिंसारूपी नैसर्गधी ते मलीन घाय ठे. वली पोतानां आत्मरूपी जीनपर करेखी चारित्ररूपी
 चित्रनी रचना, क्रोधरूपी कृचामां चोंटेखा हिंसारूपी काजसुधी नाश पाने ठे. वली जे माणस अज्ञानधी उत्पन्न पचेखा अशिविकें करीने, मुनिने कदपना करे ठे, तेनां सरग्यो चीजा कोझे पण पापी जाणवो नहीं. वली
 जे मूर्ख मुनि तीव्र तप तपतो थको पण क्रोध करे ठे, ते चारित्ररूपी नृ-

ફાને વાલીને, તેની રાજ પોતાનાં આત્માપ્રતે નાંખે ઠે. વલી હે રાજન્! તેં જે પૂર્વ જવમાં મુનીને ગુસ્સો ચડાવ્યો, તેથી તને અને મુનિને, વસ્ત્રને કર્મવંધ પડ્યો. વલી હે મુનિ! તેં પણ અજાણતાં થકાં હિંસા કરેલી ઠે; માટે હવે સર્વ પાપોને નાશ કરનારા શત્રુંજય પર્વતપ્રતે તું જા? અને ત્યાં તપસ્યા કરતાં થકાં, તથા અરિહંત પ્રજ્ઞુનું ધ્યાન ધરતાં થકાં, કેવલજ્ઞાન પામી તું મોઢે જશ; વલી હે મુનિ! નિવિઢ એવું આ તારું કર્મ, શત્રુંજય તીર્થવિનાં આકરા શીલાદિકથી પણ દૂર થશે નહીં; વલી હે રાજન્! તું પણ આ મુનિને ગુરુરૂપ માનીને, તથા તેને અગાડી કરીને, માણસોની સાથે શત્રુંજય પર્વતપ્રતે જા? અને ત્યાં સમતાપૂર્વક યાત્રા કર? તથા યાત્રા કર્યાં ઘાદ સર્વવિરતિ તથા સ્થિર બ્રહ્મચર્યમાં તત્પર થઈને, તે મુનિની સાથે ત્યાંજ ઉત્તમ તપ કર? વલી સુવર્ણ જેમ ટંકણનારથી, તથા હ્રુણ જેમ પાણીથી, તેમ શત્રુંજયનાં સ્મરણથી કર્મરૂપી કાદવ ગલી જાય ઠે. વલી સૂર્યથી જેમ અંધકાર, તથા પુણ્યથી જેમ દરિડપણું, તેમ શત્રુંજયનાં સ્મરણથી કુકર્મો નાશ પામે ઠે; વલી વજ્રથી જેમ પર્વત, તથા સિંહથી જેમ હરિણ નાશ પામે ઠે, તેમ શત્રુંજયનાં સ્મરણથી પૂર્વનાં કર્મો નાશ પામે ઠે; વલી અગ્નિથી જેમ સઘલી વસ્તુડું, તથા લોલુંડથી જેમ વીંજી ધાતુડું, તેમ શત્રુંજયનાં સ્મરણથી સઘણું અજ્ઞાનરૂપી અંધકાર નાશ પામે ઠે. એવી રીતનાં જ્ઞાનીનાં વચનને તેડું યજ્ઞે હૃદયમાં ધારીને, તથા જાતિથી તેને નમીને, પ્રીતિવાલા થયા થકા, તથા સંઘપ્રતે અનુરક્ત થયા થકા, સીદ્ધાં યાત્રા કરીને, ઊત્સવની રચનાથી રંજિત કરેલ ઠે, સઘણું જગત જેઝીયે, એવા થયા થકા, તીવ્ર તપ તપીને, તથા પુણ્યને પ્રગટ કરીને, મુક્તિમુક્ત મેલવતા હવા. એવી રીતે હે મહીપાલ! શત્રુંજય પર્વતપર સર્વ હૃત્યાનાં પાપો તુરત નાશ પામે ઠે. એવી રીતે આદિનાય પ્રજ્ઞુયે કહેલા ધર્મને ગુરુપાસેથી મેલવીને, પોતાને ધન્ય માનતો થકો, તે વિદ્યાધરસહિત ત્યાંથી ડાળ્યો. પત્રી ત્યાં વિદ્યાધરથી સેવાયેલો, તે મહીપાલ, શાશ્વતા પ્રજ્ઞુનાં વંદનથી, તથા સાધુડંની સેવાથી કેટલોક કાલ સુખેથી રહ્યો. પત્રી તે મહિપાલ સ્વેચ્છરની રજા લેઈને, તણવારયુક્ત થયો થકો તથા માર્ગમાં કૌતુકનો આશ્રય લેતો થકો કચ્છાણકટક નગરપ્રતે વાલવા લાગ્યો. પત્રી તે રાજકુમાર આકાશગામિની વિદ્યાયે કરીને આકાશમાં વાલતો થકો

स्वयंवर जोवानी इष्टायी कल्याणकटक नगरप्रते पहुँच्यो. त्यां जुदा जुदा देशोयी आवेला, तथा जुदी जुदी जापाठमां निपुण, अने जुदा जुदा वे-
पने धारण करनारा एवा राजाठने तेणे जोया. त्यां उंचा मांचाठनी श्रे-
णि, तेवी रीतनां संघट्टयी पसीनावाली जाणे थड होय नहीं, तेयी पता-
काठनी श्रेणियी वींजाती ह्ती. त्यां आम तेम जमता महीपाखे,
खप्करयी वींटायेला पोतानां मोटा जाड देवपाखने जोयो. पठी त्यां म-
हीपाखे पोतानो वेप बदलावीने, जाणे कंइ वात जाणतो न होय नहीं,
तेम तेनी समीप थावीने जोवा लाग्यो. पठी तेणे तेने पूव्युं के, आ स-
घलां राजाठनां सैन्यो, था उंचा मांचा, तथा अहीं तहीं दोडतो माण-
सोनो समूह, ते आ सघलुं शुं ठे? वली हुं तो परदेशी तुं, तेयी हे मि-
त्र! था घतांत हुं जाणतो नयी; माटे ते सघलुं तुं मारी आगल निवेद-
न कर.? त्यारे देवपाखे कलुं के, हे महासत्व ! तुं सघली वार्ता सांजल?
आ समृद्धिवालुं कल्याणकटक नामनुं नगर ठे. तथा अहीं कल्याण-
सुंदर नामनो राजा ठे, तेने गुणसुंदरी नामनी पुत्री ठे, तेनो आश्चर्यका-
रक स्वयंवर महोत्सव आवती काले यवानो ठे. वली ज्वाखानी श्रेणियी
आकुल ययेला आ अमिळुंडने तुं जो? तेनी थंदर घणां डाळांठयी वीं-
टायेखो आ अमिळुंड ठे; तेनी शिखारूपी शाखामां रहेखां फळोने जे
साहसी माणस ग्रहण करशे, तेने था कन्या स्वयंवरपूर्वक परणशे. एवी
रीतनुं तेनुं वचन चित्तमां निधय करीने, ते महीपाख पण मांचाठनां एक
जागमां जइने वेठो. पठी खमने दिवसे घणां थाचूपणोयी शणगारेखी
घड घकी, तथा विचित्रप्रकारनां रलोनी कांतिनां समूहोयी आकाशजा-
गने पूरती, तथा चक्षायमान यती नेत्रनी कांतिमां परोवेखां ठे, का-
नपरनां कमखो जेनां तथा खटकता कुंडलयी घसायेख ठे, कपोलरूपी
मणिनां थारिसा जेनां, तथा मनोदर द्वारनी कांतिरूपी जे चंद्रनी कला,
तेयी स्फुरायमान ठे किरणोनो समूह जेनो, वक्षयने धारण करती, तथा
घोटखामां रहेखा माखतीनां पुष्पोनी सुगंधियी, मदोन्मत्त ययेला ज-
मराठंयी तेवायेखी, तथा सेंकडो गमे सखींये सावेखा सुगंधि ड्रव्योयी
आदरयुक्त ययेखी, तथा प्रकाशित ययेखा चंद्रसरखी कांतिवाखी, श्वेत
वस्त्रीने धारण करती, एवी ते राजकुमारी वरमाखासहित मनुष्योये उपा-

डेली पावखीमां वेसीने ते सजामां दाखल थइ. ते वखते सघला राजा-
 उं, पडता कामदेवनां वाणोथी पीडीत थया थका, ते सुंदरीने जोशने
 कोजायमान थया. पठी जगतने जीतवा माटे जाणे देहधारी कामदेव-
 नी शक्तिज होय नहीं, एवी ते वालाने ते कुंडने किनारे लेइ गया. वली
 त्यां महापराक्रमी, थने गर्वथी दुर्धर एवा पर्वतोज जाणे होय नहीं, एवा
 ते विद्याधर थने राजानां कुंवरो पण आव्या; पण तेउ सघला ते अमिकुंड-
 नी पासे पण जइ शक्या नहीं, त्यारे ते वृद्धनां फलो लेवानी कुशलता तो
 दूरज रही. वली करेलो ठे, उपाय जेउये एवा विद्याधरो पण, मिथ्यास्त्रि-
 उं दुष्प्राप्य मुक्तिने जेम, तेम ते फलो मेखवी शक्या नहीं. श्रेवी
 रीते सघला विद्याधरो तथा राजाओ थाकी गये ठते, तथा “ हवे शुं
 करवुं ? ” श्रेवा विचारमां जड होते ठते, महिपाल जुजास्फोट करीने
 त्यां आव्यो; तथा हाथो उंचा करीने कहेवा लाग्यो के, हे सघला परा-
 क्रमी तथा विद्वान राजाओ ! तमो सघला सांजलो ? तमो अहीं
 लाखोनी संख्यामां एकठा थया ठो, पण तमो आ वृद्धनां फलो लेइ
 शक्या नहीं; वली तमो तमारां वलने जाणा विना अहीं शा माटे आ-
 व्या ? केम के, वगरविचारुं काम कोइ पण जगोए सुख माटे थतुं न-
 थी. वली हजु पण जो तमारी कंइ पुरुषार्थने प्रगट करनारी शक्ति हो-
 य, तो ते तमो हमणा प्रगट करो ? केम के आजे तेनो अवसर ठे. अ-
 ने जो तमारामां शक्ति न होय, तो तमारी समझ, बाहारनो आडंबर
 राव्याविनां, आ गुणसुंदरी सहित फलोनी खुं व हुं लेइश. ते सांजलीने
 खज्जाथी सघला राजाउंण नीचुं मुख कयें ठते, तथा कौतुकथी लोको पो-
 तांनां मस्तको घुणावते ठते, ते राजकुमारे क्रीडा पूर्वक त्यां जइने, त-
 था आकाशगामिनी विद्यानुं स्मरण करीने, फलोनी पंक्ति हाथेथी लेइने,
 हृपपूर्वक ते कुमारीकाने थापी. ते वखते ते राजाउंणां मुखरूपी कमलोने
 संकोच करता एवा सोकोए जयजयनो शब्द कयों. वली ते वखते स्त्रीउं
 तासीउं वगाडीने राजाउंणी हांसी करवा लागीजं, थने तेथी नरवर्मा-
 दिक राजाउंणां मनमां कोष उत्पन्न थयो. पठी जतारनां चित्तनी अंदर
 प्रवेश करवा माटे जाणे तोरणज बांधती होय नहीं, तेम रोमांच युक्त

थइ थकी, गुंजारव करता जमरानां जंकारथी मनोहर चनेली मालाने
 हाथमां लेइने, प्रेमबंधन पूर्वक तेणीए ते राजकुमारनां कंठमां नांखी.
 पठी कल्याणसुंदर राजा तेनी पासे आब्वो, तथा तेने कदरुपो जोइने
 ते विचारवा लाग्यो के, देखावमां आ कदरुपो ठे, पण चरित्रथी उत्तम
 ठे, माटे ते, जगतने उद्योत करनारुं ठे तेज जेनुं, एवा जइममां ठवाएला
 उत्तमरत्न सरखो ठे. वली हुं एम जाणुं हुं के, गुणोयें करीने जगतने पण वंद-
 न करवा लायक आनो वंश ठे; केम के वादलांमां ढंकाएला सूर्यनुं तेज
 पण कोण धारी शकतुं नथी? वली पूर्ण थई ठे प्रतिज्ञा जेनी, एवी आ क-
 न्याए आ वरने वयों, केम के, एवी रीतनो कुलकन्याउठनो आचार जग-
 तमां सर्व जगोए वतें ठे. वली कुल, शील आदिकथी झूपित थएला आ
 राजाउठनां देखतां, अजाणुं ठे कुलशील जेनुं एवा आ कुमार प्रते कन्या
 देतां थकां मने लज्जा आवे ठे. माटे हवे तो मारा मननो खेद दूर कर-
 वा माटे आदरथी, तेनी पासे जई, तेनुं कुलादिक हुं पुहुं. एम विचारि-
 ने, ते महाबुद्धिमान राजा तेनी पासे जइ, स्नेह युक्त अने गंजीर वा-
 णीथी तेने पुत्रवा लाग्यो के, हे उत्तम पुरुष! तारा गुण, विनय अने श-
 क्तिथी, तारी उत्तम जाति आदिक सर्व हुं जोके जाणी गयो हुं, तोपण
 दुनीआ बहारनां जपकाने जुवे ठे, केम के, अंदर जांत गमे तेवी होय,
 तोपण बहारथी रंगेली जपकाबंध लागे ठे; माटे हे कुमार! तुं कोइ वि-
 षाधर, के देव, के मलेथुं ठे वरदान जेने एवो पुरुष, के नागकुमार ठे?
 ते कहीने मारा कान तुं पवित्र कर? राजाये एम कहेते थके, महा प्र-
 जाविक एवा ते महीपाले, कंचुकनी पेठे कृणवारमांज पोतानो कदरुपो
 वेप कहाडी नाख्यो. ते वखते वादलांथी मुकायेला सूर्यनी पेठे, धुंवाडा
 विनानां अग्निनी पेठे, कादवरहित थयेला मणिनी पेठे, लांठन रहित
 थयेला चंद्रनी पेठे, ठीपमांथी निकलेलां मोतीनी पेठे तथा माटीमांथी क-
 हाडेलां सुवर्णनी पेठे ते महीपाल दीपवा लाग्यो. ते वखते लोकोये चा-
 रेकोरेथी जय जय शब्द कर्यो; तथा तेनापर आकाशमांथी पुष्पवृष्टि थइ.
 वली ते वखते देवपाले, ते महीपालने यथास्थित जोइने, संभ्रमसहित
 उठीने हर्षथी आसिगन कथुं. वली त्यां ते देवपालनां परिवारे पण, आ-
 श्वर्यथी विकस्वर सोचनवाला थइने पृथ्वीपर काया नमावीने तेने नम-

સ્કાર કર્યો. તે વચ્ચે ત્રણે જાતિનાં વાજાંઝવાગવા માંડ્યાં, તથા લોકો હર્ષથી નાચવા લાગ્યા; અને સ્ત્રીઝનાં મુલોથી ઝંચે પ્રકારે ધવલમંગલનો ધ્વનિ નિકલવા લાગ્યો. હવે મહીપાલે પૂર્વે કહેલાં વચનોથી થયેલ છે ક્રોધ જેઝને, એવા સઘલા રાજાઝ એકઠા થઈને નરવર્મા રાજાને કહેવા લાગ્યા કે, આ મહીપાલે હાથથી જે ફલો ગ્રહણ કર્યાં, તેમાં કંઈ આશ્ચર્ય નથી, કેમ કે, ઇંડ્રજાલ વિદ્યાથી શું અસાધ્ય છે? વલી આ મહીપાલ હુરાચારી હોવાથી તેના પિતાએ તેને પહેલાંજ ઘરમાંથી કહાડી મેલ્યો છે, પણ ક્યાંકથી ચમત્કાર પામીને, તેણે જે આ કાર્ય કર્યું, તેમાં કંઈ તેનું બલ નથી; વલી સ્ત્રીઝ તો સ્વજાવથીજ નીચગામીની હોય છે, અને તેથી આ મૂર્ખ કન્યાએ તેને વયોં; માટે તે વર તરિકે કેમ થાય? માટે આ અનુચિત કાર્ય આપણે સહન કરીશું નહીં; અને તેટલામાટે દરિડી પાસેથી જેમ રત્ન, તેમ તેની પાસેથી આ કન્યાને આપણે ગ્રહણ કરીશું. એવી રીતે ઘીજા રાજાઝનાં વચનને સાંજલીને નરવર્મા જરા વિચાર કરીને, ગંજીર વાળીથી કહેવા લાગ્યો કે, તમો થોડો કાલ સહુર કરો? કેમ કે આ કલ્યાણસુંદર રાજા મારો મિત્ર છે, માટે હે રાજાઝ! તમારે ક્રોધ કરવો નહીં. વલી હમણા તો આપણે આપણા ક્રોધને સમાવીને, તથા એકમત થઈને, ઉત્કૃષ્ટ પ્રીતિપૂર્વક આ વિવાહ મહોત્સવ ગુજારવો. વલી મને માલુમ છે કે, એ સૌરાષ્ટ્રનો રાજા સ્વપ્ન લશ્કરનાં ઘસવાલો છે, માટે પર્યંત જેમ પાળીને, તેમ આપણે તેનો માર્ગ રોકીને ઘેસીશું, માટે તેજ વિચાર આપણે રાખવો, ઘીઝું કંઈ પણ કરવું નહીં; કેમ કે જ્યારે સૂર્યનું વિંચ જગે છે, સ્યારે શું અંધકાર રહી શકે છે? એમ વિચારિને સઘલા રાજાઝ ગુપ્ત અદેસાશ્વાલા થયા, તથા સૂર્યકાંત મણિની પેઠે અંદર વલતા થકા ડપરથી મીઠાચોડા થયા.

હવે ષટ્સામાં દેવપાસ મહીપાલ પાસે આવીને, હર્ષયુક્ત મનવાલો થયો થકો, સ્નેહસહિત તેને કહેવા લાગ્યો કે, હે વત્સ! તારો વિયોગ થયા ઘાદ આપણા માતપિતા પક્ક શરીરરુપજ રહેલાં છે, પણ તેઝનો જીવ તો તારામાંજ વસગેલો છે; વલી હું અહીં સ્વયંવર મહોત્સવ માટે વિલકુલ આગેલો નથી, પણ તું અહીં આવીશ, એવી શંકાથી હું અહીં ચરેચર આવેલો હું; માટે હવે તારું આજમુખિનું સઘનું વ્રતાંત તારે કહેવું જોઈયે. એ

વી રીતની પ્રીતિરૂપી અમૃતથી જરેલી પોતાના જાણની વાણી સાંજલીને,
 તે મહીપાલ પોતાનું સધલું વ્રતાંત કહેવા લાગ્યો. પઠી પોતાનાં જાણનું
 મહા આશ્ચર્યકારી તે વ્રતાંત સાંજલીને દેવપાલ અત્યંત આનંદિત થયો.
 પઠી રાજાએ વાજિંત્રોનાં નાદોથી તેડનો અત્યંત મનોહર વિવાહ મહોત્સવ
 સંપૂર્ણ કર્યો. વહી ત્યાં તે મહીપાલે હસ્તમોચનમાં હાથી, ઘોડા, પાલકી,
 તથા રત્ન વિગેરે રાજાપાસેથી મેલવ્યું. હવે તે સ્વયંવરમાં રત્નપ્રજા વિદ્યા-
 ધર આવ્યો હતો, તેની વંદિલોકોનાં મુખથી સૂર્યમહાનાં પુત્રે કીર્તિ સાંજ-
 લી. ત્યારે તે તેને આવાસે ગયો, ત્યાં તેણે તેનું સન્માન કર્યું; અને રત્નકાં-
 તનો તથા પોતાનો વ્રતાંત તેને કહી સંજલાવ્યો. પઠી પોતાનાં બુદ્ધિવલ-
 થી તેને જાણનાં સ્નેહમાં રક્ત ઘચેલો જાણીને, તેડની પ્રીતિ વધારવામા-
 ટે તેણે કહ્યું કે, પૂર્વનાં પુણ્યે કરીનેજ પોતાનાં જાણનો મેલાપ થાયઠે,
 માટે હમેશાં સુલનાં ઇલનારાઈયે વીજા હાથની પેઠે તેનું રક્ષણ કરવું. વહી
 સંપદા અને સ્ત્રીડંતો જગો જગોયે મલે ઠે, પણ માતાની કુદિવિનાં ધી-
 જી જગોયે સહોદર મલતો નથી. વહી છદ્મીનાં લવમાટે જે મૂર્ખ માણ-
 સો જાણપર ઠેપ કરે ઠે, તે નિર્જાન્ય માણસો કુતરાની તુલનાને ધારણ
 કરે ઠે. વહી જે જાગ્યહીન માણસો રાજ્યાદિકને માટે પોતાનાં જાણને
 મારી નાંચે ઠે, તેડ પોતાની મેલેજ પોતાનાં પદ્ધનો નાશ કરે ઠે, એમ હું
 માનું હું. વહી જે માણસો ગ્રાસનાં લવથી ગર્વિત થયા ચકા પોતાનાં જા-
 ણને ઠગે ઠે, તેડ કાગડાઈથી પણ દાંસીપાત્ર થાય ઠે. શ્યાદિ અમૃતથી
 જરેલી કુમારની વાણી વીને રત્નપ્રજા પોતાની આંતરૂપી મણિડંમાંથી ઘ-
 ણા પિંડુડને ઝરવા લાગ્યો. એવી રીતે નિઃશ્વાસસહિત, તથા ગલતા આં-
 સુડથી રોકાઈ ગયેલ ઠે કંઠ જેનો, એવો તે વિદ્યાધર મહીપાલપાસે જઈ-
 ને ગદગદ વાણીથી કહેવા લાગ્યો કે, તે મારો નાનો જાણ સ્વનાયથીજ
 ઠક્કત હતો. તોપણ મેં તેને કંઈ રોપિત કર્યો નથી, પણ તે પોતેજ મનમાં
 કંઈક વિકલ્પ કરીને ચાલ્યો ગયો ઠે, વહી તેને મંથિરંયે પણ દ્વિતકારી
 નીતિશાસ્ત્રોથી વાળો હતો, અને મેં પણ તેને આપદસહિત અટકાવ્યો,
 પણ તે નહીં માનતાં પાલ્યો ગયો. વહી હૈ વાંધવ! ઘડાંની સુગ-
 ડુલને દેનારા મારા આ રાજ્યપણને પણ, તેના વિનાં હું વિપનિધિન
 અમૃત સરાવું માનું હું. પઠી કુમારે તેને કહ્યું કે, હવે તું સંદ નહીં કર ?

હવે હું, કર્મ જેમ જીવ થને શરીરનો, તેમ તમારા વઢેનો સંગમ કરાવીશ. ઈવી રીતનું કુમારનું વચન શ્રંગીકાર કરીને, જાણને મલવામાં. ઉત્સુક થયો થકો, સ્વઠ્ઠ મનથી તે ત્યાં રહ્યો. હવે ત્યાં મહીપાલે, ગીત, શાસ્ત્ર, તથા ઇષ્ટ જનના સંગથી, રાજપુત્રીની સાથે સુખ જોગવતાં થકાં કેટલાક દિવસો ગાળ્યા. હવે અહીં પૂર્વે કરેલાં કર્મોનાં પરિપાકથી મહીપાલને તાપની પીડા થઈ, તથા શ્રંગોપર ફોડલાઈ થયા; અને તેથી તેને ઘણીજ વ્યાધિ થવા લાગી. વહી તે તાપને દૂર કરવા માટે જે જે ઠંડા ઉપાયો કરવામાં આવતા, તેથી તો તેનું કમલ સરલું કોમલ શરીર અત્યંત દુઃખ પામવા લાગ્યું; ઈવી રીતે અમૃત સરલાં શ્રોપધોથી તેનો ઉપાય કરવા માંડ્યો, તો પણ શાંત વચનોથી જેમ હુર્જન, તેમ તેનો વ્યાધિ વિશેષ દુઃખદાયક થયો. વહી તેનાં રોગમાટે જે ઉપાય ન કર્યો, તેયો કોઈ પણ ઉપાય કે, ધિયા કે પ્રપંચ આ હુનિઆમાં હતોજ નહીં, અર્થાત્ સઘસા ઇલાજો કર્યા. ઈવી રીતે એક માસસુધિ ઘણાં વૈદ્યોએ વિવિધ પ્રકારનાં શ્રોપધોથી ઉપાયો કર્યા, તો પણ તેનો રોગ મટ્યો નહીં. પછી તો મીઠ વચનોથી રાજાની રજા લેઈને, તથા પિતાની પેઠે તેને અને દિલગિર થતા લોકોને પણ શાંત કરીને, સંકડો લશ્કરથી તથા ધિયાધરોથી વિંટાયો થકો, પિતાને મલવાની ઉલ્લંઘાથી તે મહીપાલ ચાલતો થયો. ગુણસુંદરી પણ ઘૂઝોની અનુજ્ઞા લેઈને, તથા માતૃપિતાનાં ચરણોને નમીને પોતાનાં જતારની સાથે ચાલી. ઇટલામાં પૂર્વનાં મતસરી રાજાઈએ તે મહીપાલને માર્ગમાં રોક્યો; અને તેડ તેને કહેવા લાગ્યા કે, અરે! રંક! અમો રાજાઈનાં દેલતાં, ઠલવિધાથી આ કન્યારૂપી રહને લેઈને તું કયાં જવાનો છે? હમણા તને તેનું ફલ મલશે. ઘસી જે માણસ અતિ લોનથી પોતાનાં પરિમાણથી પણ અધિક કાર્ય કરે છે, તેને તું જેમ કુટ્ટી થયો, તેમ પ્રગટ ફલ જોગવતું પડે છે. વહી ત્યાં તું જે જેમ તેમ વચ્ચો હતો, તેનું તને હમણા ફલ મલશે. એમ કહીને અત્યંત શ્રોધાયમાન થણ્યા તે રાજાઈએ એકઠા થઈને, સઘસાં લશ્કરથી તે મહીપાલને ઘેરી લીધો. તે વચ્ચે ઝગડું પ્રતે કાલ સરલા મહીપાલે પણ રોગની પીડાને નહીં ગણીને, દાયમાં તલવાર લીધી. તે વચ્ચે દાયીડાં ઢાંતોથી, રથયાજાડાં ઢાપોથી, પાજાડાં તલવારોથી, તથા

घोडेस्वारो जालांउंथी लडवा लाग्या. एवी रीते घन्ने सैन्यो स्वपरनो वि-
चार कर्या विनां दीनता रहित मांहों मांहें लडवा लाग्यां. ते वखते पो-
तानां स्वामिनां जक्त एवां वाणो, पण तेमनां यशथी पृथ्वीने व्याप्त
थएही जोइने, जेटलामां ते यशानो स्वर्गमां विस्तार करवामाटे आ-
काशमां जवानो यत्न करे ठे, तेतलामां त्यां पण किन्नरोथी गवाता ते य-
शने सांजलीने, पोतानां स्वामिनी स्तुति न्हों करता एवा बैरीउंपर
आधीने पडवा लाग्यां. हवे ते वखते, उठलता चपल मोजांउंवाला स-
मुजोथी जेम कांठो, तेम बैरीउंनां समूहोथी महीपालनुं सैन्य उपद्रव
पाम्युं. त्यारे महा यशस्वी रत्नप्रज, देवपाल, तथा महीपाल, अने
बीजाउं पण तेउंनी साथे अत्यंत क्रोधथी लडवा लाग्या. वली तेउंए र-
वैया सरखा थइने शत्रुउंनी सेना रूपी दह्निने वलोवीने, जगतनां
तापने हरवा माटे यशरूपी माखण उंधरी कहाड्युं. ते वखते जगतमां
सारजूत एवा ते महीपालनां विंयने सहन करवाने अशक्त थया थका,
ते शत्रु राजाउं पोतानां लश्करो सहित दिशा दिशाउंमां नाशी गया.
ते वखते यादवनां लश्करीउंए जयजयनो शब्द कर्यो, तथा तेमना पर
देवोनां हाथोमांथी पुष्पोनी श्रेणिउं पडी. वलीमहावलवानो कदापि पण
तृणपर गुस्तो करता नथी, एवं जाणी नरवर्मादिक राजाउंए त्यां मुखने
विपे ते तृण लीधुं. वली आ पृथ्वीमां आ महीपाल महा सुगंधिवाला
(कीर्तिवंत) ठे, तेथी ते राजाउंए तेनी आगल आलोटीने, ठलथी पण
तेनां रजकणीआउंथी पोतानां शरीरपर लेपन कर्युं. वली तेनां चरणोने
नमता एवा ते राजाउंनी पीठपर महीपाले, स्फुरायमान थती एवी जे ल-
क्ष्मी, तेनां पद्मरूप घरसमान पोतानो हाथ मेळ्यो. ते वखते नरवर्मा रा-
जाए देवकन्या सरखी पोतानी वनमाला नामनी कन्या देवपालने आ-
पी. एवी रीते राजाउंने जीतीने, तथा देहधारी जयलक्ष्मी सरखी वन-
मालाने लेइने ते नगरप्रते चाड्यो. पठी तेनां पराक्रमथी आश्चर्य पामे-
ला, ते नरवर्मादिक राजाउं, ते महीपालनी आज्ञा लेइने पोतपोताने
स्थानके गया. हवे थर्ही वनमां अपायने (डुःखने)करनारो वायु जेम जेम
वावा लाग्यो, तेम तेम महीपालनो रोग पण अत्यंत वृद्धि पामवा ला-
ग्यो. वली ते छुष्ट वायुनी पीडाथी अदारे जातिनां कोढो, लक्ष्मीनां घ-

ર સરસા તેનાં શરીરને અત્યંત કષ્ટ આપવા લાગ્યા. તે વલ્લભે વનની ર-
મણિક ઝૂમિ તેને નરકની પૃથ્વી સરસી લાગવા માંડી, તથા કમલો-
વાહું નદીનું પાણી, તેને ઝયંકર લાગવા માંડ્યું; તેમ વાજાંઝનો નાદ ય-
મનાં વચન સરસો લાગવા માંડ્યો, તથા તેનું વાસ મારતું શરીર તેનાં
પરિવારને પણ દુઃખદાયક લાગવા માંડ્યું. વલી તેને ઝોજન તો ઝેરસ-
માન, તથા પાણી તપાવેલા સીસા સરસું, અને ઘરાસ તો દુઃખદાયક
લાગવા માંડ્યો; વલી તેને ગાયન દુર્વામ્ય સરસું, તથા નાટિક સર્પનાં
ઘાંટલા સરસું, અને પુષ્પો યમનાં ઘાણો સરસાં લાગવા માંડ્યાં. વલી ન-
રકથી પણ અધિક દુઃખ પામતા એવા તે મહીપાલને માણસો વચ્ચે, તે-
મ એકાંતમાં પણ ચેન પડવા લાગ્યું નહીં. એમ કરતાં કેટલેક દિવસે તે
કુસુમોનાં સમૂહવાલા હયાનમાં પહોંચ્યો, તથા ત્યાં તેણે મુકામ કર્યો;
અને તેનાં દુઃખથી સૈન્ય પણ દુઃખ પામવા લાગ્યું. જેમ જેમ માણસોને
પૂર્વે કરેલું શુભાશુભ કર્મ હૃદયમાં આવતું જાય છે, તેવી રીતે પરનાં ડ-
પદેશ વિનાની તેમની બુદ્ધિ પ્રવર્તે છે. વલી કર્મોથી પ્રેરાણો આ જીવ, કુંજાર-
નાં ચક્રનાં સ્વજાવની તુલનાને ધારણ કરતો થકો, સર્વ જગોએ જન્મ્યા
કરે છે. હવે એક દહાડો પૂર્ણિમાને દિવસે તે મહીપાલ કુમાર રાત્રિએ સુ-
ખની ઇષ્ઠાથી અકાશ પ્રદેશમાં સૂતો. એટલામાં ત્યાંથી વિદ્યાધરો ચૈત્રી
પુનેમને દિવસે સિદ્ધગિરિપર આદિદેવ પ્રજુનાં ચરણકમલની સેવા
માટે જવા લાગ્યા. ત્રણે લોકમાં જેટલાં તીર્થોં છે, અને તેડની યાત્રાથી
જે ફલ મળે, તે ફલ આ તીર્થની એકજ યાત્રા આપે છે. તેમાં પણ
ચૈત્રી પુનેમને દિવસે, આ પુંડરિક ગિરિની કરેલી સ્તુતિ, સ્વર્ગે અને મો-
ક્ષનાં સુખને હૃયેલીમાં આપે છે. હવે તે આકાશગામી વિદ્યાધરો, શક્તિયે
કરીને નંદનવનમાંથી લાવેલાં વિચિત્ર પુષ્પોથી શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુની
સેવા કરવા લાગ્યા, તથા નાના પ્રકારનાં અર્ચનયોથી ઝૂપિત, એવા સં-
ગીતને, અત્યંત પ્રીતિયુક્ત ચિત્તવાલા યયા થકા ત્યાં કરવા લાગ્યા; વ-
લી વિચિત્ર પ્રકારની ખાપાવાલાં, તથા વૈરાગ્ય ગર્જિત સ્તવનોયં કરીને,
તેડ ત્યાં જિનેશ્વર પ્રજુને આરાધવા લાગ્યા. પઠી તે વિદ્યાધરો ત્યાંથી ડ-
તરીને પોતાનાં સ્થાનકોપરે ચાલવા લાગ્યા. તે વલ્લભે ચંદ્રચૂડ નામનાં
વિદ્યાધરને તેની સ્ત્રી પ્રિય વચનોથી કહેવા લાગી કે, હે નાથ ! આ પણ

વિનાં આ થીજા સઘલા વિચાધરો જલે જાઉં ? કેમકે. શ્રીકૃષ્ણદેવ પ્રજુ
મારા ચિત્તમાં એવા તો વસી રહ્યા છે કે. જેથી સ્વર્ગ અને મોક્ષાદિક સુ-
ખને પણ હું તેની આગલ તૃણમમાન લેવું નું. માટે હે સ્વામી ! આજ
દિવસસુધિ આ પુંકરીકગિરિપર આપણે રહીએ. એવી કૃપા કરો. ? કે જેથી
શ્રીકૃષ્ણદેવ પ્રજુને હું સ્તવું. નથા પુત્રું. હવે તે વિચાધર પાંતે પણ તે તી-
ર્થપ્રતે અત્યંત જક્તિવાસો હતો. અને વહી નેણીયે પણ તેની અત્યંત પ્રા-
ર્થના કરી, માટે તે ત્યાં રહ્યો. કેમ કે. દષ્ટે કહેવું દષ્ટ વચન કોણ ઉપે-
ક્ષી મેલે ? એવી રીતે અત્યંત ઉત્કંઠાથી ચિરકાલસુધા ત્યાં પ્રજુને. પૂજી-
ને, અતૃપ્ત થયા ઠતાં પણ. તેડે જવાને ઇચ્છા લાગ્યા. પછી તેડે યજ્ઞે અ-
નુપમ વિમાનમાં વેસીને મારેં જાણતાં થકાં. પૂર્વદિશામાં રહેલાં સૂર્યો-
ધાનને જોવા લાગ્યા. એવી રીતે દૂર કરેલ છે (શોજાથી) નંદનવન જણે
તથા અત્યંત પુષ્પોવાલાં ને વનને જોડેને. હરિણસર્ગમાં નેજોવાણી
તે છી પોતાનાં સ્વામીને કહેવા લાગ્યા કે. હે નાથ ! આ શત્રુંજયની
પાસે ઘાટાં વનને તમો જુડે ? તે વન પુષ્પાયેં કરીને. દિવસે પણ નાગસ-
હિત આકાશનાં ઝમને ધારણ કરે છે; વહી તેનાં મધ્ય નાગમાં કમલો-
નાં સમૂદ્ધથી શોજતો, તથા નિર્મલ પાણીરૂપી અમૃતથી જરેલો, આ મો-
ટો કુંડ છે. વહી તેની આસપાસ કાંઠાડપર ચલાયમાન થતા ધ્વજનાં
ફપડાંઉંથી ઘીંજેલા છે, દેવોને જેડેયે, એવા નિર્મલ પ્રાસાદોને તમો
જુડે ? વહી હે નાથ ! જો તમો કૃપા કરો તો. શત્રુંજય ગિરિની સીમામાં
રહેલી આ વનની શોજા મારી આંખોને ક્ષણવાર સુખ આપે. એવી રીતે
પોતાની છીનાં મુખરૂપી કમલમાંથી નિકસેલી. તથા શ્રવણને પ્રીય લાગે
એવી, વાણી રૂપી સુધાને પીને. તે વિચાધરે તે વનમાં પાંનાનું વિમાન
ઠતાર્યું; તથા પોતાની સ્ત્રીને તે કહેવા લાગ્યા કે. હે હરિણસર્ગી
આંહોવાણી ! આ સૂર્યાધાન નામનું વન છે. તથા સર્વ કાયામાં ઉપયોગ
લાગે, એવી દિવ્ય ઔષધિઉં અહીં થાય છે. વહી રોગોની પીડાને નાશ
કરનારો સૂર્યાવર્ત નામનો આ કુંડ છે. તેનાં પાણીનાં ઘિંટુથી શરીરે
કોહો નાશ પામે છે. એવી રીતે તે કુંડનો તથા વનનો પ્રજાવ તેણીને ક-
હેતો થકો, તે વિચાધર તેની માથે ત્યાં મનોહર કુનામૃદમાં ક્રીડા કરવા
લાગ્યો. વહી શ્રીનાં ત્રપલ લોચનનાં ઝંડાથી આલિન થયો થકો, તે

विद्याधर कमलोनां समूहस्थी- जरेलां ते पाणीमां विलास करवा लाग्यो. वली कमलनां पुष्पो लेइने, तथा पवित्र वस्त्रो पेहेरीने स्त्रीसहित तेणे सिद्धायतनमां रहेला प्रभुने पूज्या, तथा स्तव्या. पठी अरिहंत प्र-
 भुनां चरणस्थी पवित्र थयेलुं, ते सूर्यावर्त कुंडनुं पाणी, रोगनां नाश
 माटे लेइने, तेउं वझे विमानमां वेसी त्यांस्थी चालवा लाग्या; एटलामां
 चंद्रनी कांतिस्थी अत्यंत शुभ्र लागती, एवी महीपालनी सेनाने, तेउं वझे-
 थे विमानमां रक्षां थकां जोइ; ते वखते चारे वाजुस्थी अत्यंत घोडा, हा-
 स्थी, रथ तथा पालाउने जोइने, विमानमां वेठेली ते खेचरी पोतानां स्वा-
 मिने कहेवा लागी के, हे नाथ! आ वनमां मनुष्योनी स्थिति केम ठे?
 तथा अहीं ज्यां त्यां हास्थी, घोडा विगेरे केम जम्या करे ठे? वली तेमां
 घणा माणसोस्थी विंटायेलो आ कोइक रोगी जणाय ठे, अने तेनी जे दु-
 गंध थावे ठे, तेथी तेने हुं कुष्टी जाणुं तुं; वली हे स्वामी! आपणी पासे
 कोढने हरनारुं उत्तम पाणी अहीं ठे, तो जो आपनी रजा होय, तो हुं
 तेनां शरीरपर ते साँचुं. पठी पतिये रजा आपवास्थी ते दयालु स्त्रीये वि-
 मानमां रहीने तेनांपर ते पाणीनां चिंहुळ रेड्यां; ते पवित्र पाणीनां स्प-
 शंमात्रस्थीज महीपाल ते वखते अत्यंत आनंद पाम्यो; वली ते वखते,
 ग्रीष्म ऋतुमां सुकाएलुं पृथु जेम वर्षा ऋतुमां नवपल्लव थाय ठे, तेम
 महीपाल पण ते पाणीनां साँचावास्थी थयो, पठी महीपालना शरीरने
 दिव्य कांतिवालुं जोइने, ते विद्याधर, गुणसुंदरी, तथा देवपाल, लक्ष-
 रीउं सहित आनंद पाम्या. हवे ते महीपालनां शरीरस्थी कुष्टो निकली-
 ने, आकाशमां रक्षा थका तेने कहेवा लाग्या के, हे राजेंद्र! तुं जय
 पाम? हवे अमोए तने तजी दीधो ठे; वली अमोए तने सात जवो सु-
 धि सेव्यो ठे, पण हवे तने सूर्यकुंडनुं पाणी मळ्युं, तेथी अमारास्थी र-
 ही शकाय तेम नथी; एम कहीने, कोखादख करता, तथा जयंकर का-
 ला रंगवाला, ते सर्वे रोगो कपांक चाल्या गया. पठी अत्यंत सुखदाय-
 क एथी ते रात्रि व्यतीत करीने, प्रजातमां देवपात्रे अत्यंत हर्षस्थी महो-
 त्सव कर्पो; पठी त्यां महीपात्रे पोतानां पूर्वला मित्र रत्नकांतिने ते-
 ढाव्यो, तथा पोतानां आरोग्यपणानां तेने समाचार कहेवराव्या. पठी
 रत्नकांति पण महीपालत्रुं नाम सांजलीने, हर्षित थयो थको विमान-

ના સમૂહ સહિત તુરત ત્યાં આવ્યો. તે વચ્ચે મહીપાલ પણ, પ્રેમાલ ય-
 યો થકો, પોતાનાં નિરોગી શ્રંગોથી, જાણે એકજ શરીર કરતો હોય ન-
 હોઈ, તેમ અત્યંત તેને ઝેલ્યો. વલી આગલ વચન આપવા મુજબ મહીપા-
 લે, રત્નપ્રજા અને રત્નકાંતિને ઝેલા કરીને, પોતાની મિત્રતા ત્યાં સફલ
 કરી; પછી તેડે વધે પ્રથક શરીરવાલા, પણ એક આત્માવાલાજ હોય ન-
 હોઈ જાણે, તેમ, અથવા એક વૈતાલ્યનાં રાજનાં જેમ માલિક હોય, તેમ
 શોભવા લાગ્યા. હવે ઇટલામાં માસોપવાસને શ્રંતે પારણા માટે વે
 મુનિંડ આકાશગામિની વિદ્યાથી ત્યાં આવ્યા. જાણે ધર્મ અને સુલનીજ
 મૂર્તિંડ હોય નહોં, તેવા તે વધે મુનિંડને જોડે, મહીપાલ જાકિયી સં-
 પ્રમ સહિત ઊઠીને તેડેને નમ્યો; તથા અત્યંત જાકિયી શુદ્ધ અન્ન, વ-
 સ્ત્ર, પાણી વિગેરેથી તેડેને પ્રતિજ્ઞાજીને, તેણે પોતાનાં રોગનું સઘણું
 ઘટાંત પુઠું. ત્યારે તેડે ધર્મલાજ પૂર્વક કોમલ વાણીથી કહ્યું કે,
 હે રાજન્ ! અમારા જ્ઞાની ગુરુ આ વનની અંદર ઠે, માટે હે ઉત્તમ આ-
 શયવાલા ! જો તને કંઈ સંદેહ હોય, તથા ધર્મ કાર્યમાં જો તારી મતિ
 હોય, તો અમારા ગુરુ પાસે આવીને તું હમણા તેમને પુઠ ? એવી રીતે
 મહીપાલને કહીને, તેનાથી વંદાણલા તે વધે મુનિંડે ગુરુપાસે આ-
 વીને સઘણો ઘટાંત યથાસ્થિત કહી વતાવ્યો. પછી મહીપાલ, દેવપાલ,
 રત્નપ્રજા, રત્નકાંતિ, તથા ઘીજા પણ કેટલાક લોકો ત્યાંથી ગુરુની સેવા
 કરવા ગયા. ત્યાં આનંદમય આત્માને ઊંચે પ્રકારે આરમાથીજ ધ્યા-
 વતા, તથા નાદર્ચિણી કણા રૂપી જ્યોતિષી નાશ કરેલ ઠે અજ્ઞાન રૂ-
 પી અંધકાર જેણે, તથા આધારરૂપ પદ્મને આકુંચીને, અને શક્તિ-
 થી તેને હૃદયમાં સ્થાપીને, બ્રહ્મસ્થાનમાં રહેલા પરમ જ્યોતિને ચિંતવ-
 તા, તથા સર્વ જાતોમાં સમતાને જજતા, અને મુક્તિમાં જનારા, એવા તે
 ગુરુને જોડે, વચનથી ન કહી શકાય, તેટલા આનંદને તેડે પામ્યા. પ-
 ઠી ત્યાં તે મુનીશ્વરને, મન, વચન અને કાયાથી, ત્રણ પ્રદક્ષીણા દેડે,
 જ્ઞાનનાં જંઢાર સરસા તેને સ્વછ આશયવાલા થયા થકા તેડે નમતા હ-
 વા, પછી તે મુનીશ્વર પણ સમતાવાલા તે ધ્યાનને ઘોડીને, ધર્મનાં વ્યા-
 પારમાં તત્પર થડે, તેડેને વોષ દેવામાટે નીચે પ્રમાણે કહેવા લાગ્યા
 કે, માણસોને પુણ્ય ઉપાર્જન કરવામાં, આર્યદેશ, મનુષ્યપણું, દીર્ઘ આ-

युष्य, उत्तम कूक्ष, तथा न्यायोपाजित धन, एटखां साधनो ठे. एवी रीते गुरुनां मुखरूपी चंद्रयी निकलेखा देशना रूपी अमृतने पीने, पोतानां रोगसंत्रंधि व्रतांत महीपाखे पुठ्यो. त्यारे गुरुए पण समाधिथी तेनां पूर्व जवनो व्रतांत जाणीने कहुं के, हे महीपाख ! जे रीते तें दुष्कर्म उपार्जन कर्युं हतुं, ते सधलुं तुं सांचल ?

जरतक्षेत्रमां पुर नामनुं नगर ठे, त्यां महागुणी श्रीनिवास नामे राजा हतो; ते राजा पितानी पेठे प्रजाने पालतो, तथा यमनी पेठे शत्रुठ-ने हणतो, अने दानथी तो कामधेनु, चिंतामणि रख, तथा कल्पवृक्षोने पण दूर करतो. वली ते शीलादिक गुणोयें करीने युक्त हतो, तो पण तेने शिकारनो घणो शोक हतो; अने तेथी ते राजा (कलंक सहित) चंद्रनी तुलनाने धारण करतो. एक दहाडो ते राजा शिकारनो लोळुपी थयो थको, घोडापर बेसीने, तथा हाथमां धनुष्य धारीने, वनजूमिमां गयो. त्यां वेगवाला घोडायें करीने, हरिणनां टोळांने त्रास पमाडतो थको, ते राजा वरसादनी पेठे अविच्छिन्न रीते घाणोनो वरसाद वरसाववा लाग्यो. एवी रीते शिकारमां तल्लीन थयो थको, जे वस्तुठ दूर हती, तेने नजदीकमां, तथा जे नजदीक हती, तेने दूर करतो थको, ते पोतानां सैन्यथी बुटो पडी गयो. त्यां घाटा वनखंडमां कोइ प्राणीने रहेखां जाणीने, तेने मारवानी इष्टाथी, तेणे तीक्ष्ण घाणो मुक्यां; एटखामां तेणे “ नमोऽर्हद्भ्यः ” एवी रीतनी गदगद कंठनी वाणी सांचली; त्यारे तेनी उत्पत्ति जाणवाने ते जेटखामां दृष्टि फेंके ठे, तेटखामां तेणे पोतानां घाणथी रींघाएखा, तथा कायोत्सर्गमां रहेखा, अने पृथ्वीपर पडता एक मुनिने जोया. एवी रीते हणाएखा ते मुनिने जोइने, जाणे पोतानुं पुण्यरूपी वृक्ष ठेदायुं होय नहीं तेम जाणीने ते खेद पामवा लाग्यो के थरे ! आजे में आ शुं निविड पाप उपार्जन कर्युं ? खरेखर में आजे दुष्कर्मरूपी शत्रियें करीने बोधिबीजने वाली नांख्युं !! थरे ! मारा जीवितव्यने पण धिक्कार ठे !! केम के, एक जीवने हणवाथी पण माणसोने अत्यंत जयंकर नर्क मखे ठे. वली में दुष्टे मारुं व्यसन एटखे सुधि वधार्युं के, जेथी मुनिनी हत्या मारे हाथे थइ. वली जेउए निरपराधी प्राणीठने दुःख देवारूप आ व्यसन मने शीखाव्युं,

तेजने पण धिक्कार ठे. वली जेठए राजाठने एम कहुं ठे के, पापरूप ए-
 वो पण आ शिकार पापमाटे नथी, तेजनी विद्वता, तथा तेजनी तत्व-
 बुद्धि कय पामो ? वली अरेरे ! पापी अने उद्धत माणसो, आ घास
 अने पाणीधी तृप्त घएखा निरपराधि जीवोने तीक्ष्ण घाणोथी हणे ठे !!
 वली महायोगी, तथा देहधारी पुण्यनां राशिसरखा आ मुनिने में दु-
 ष्टे हण्यो ! हवे हुं क्यां जठं ? अने शुं करुं ? एम कहीने, खेद पामतां
 घकां तेणे दुर्गति आपनार, तथा पापोनां मूल समान एवां धनुष्य
 अने घाणोने जांगी नांख्यां. पठी तुरत घोडापरथी उतरिने ते मुनि-
 नी पासे आच्यो, तथा जाणे पोतानां पापोनुं प्रायश्चित लेतो होय न-
 हीं जेम, तेम तेने तेणे नमस्कार कयों. वली आस लेता ते मुनिनां वने
 पगो पोतानां हाथमां लेइने, नमेला एवा पोतानां मस्तकपर तेणे मु-
 कुट रूपे कर्पा; तथा पोतानां कुर्मने निंदतो थको, ते एटलो तो र-
 ह्यो, के तेणे पडखे रहेला हरिण तथा पक्षि आदिकोने पण रडाव्यां.
 पठी ते कहेवा लाग्यो के, अरेरे ! शिकारनां व्यसनी, तथा दुष्ट ए-
 वा में धहु दुष्कर्म कयुं !! माटे हे देव ! हवे मारे शुं करवुं ? ते कहो ?
 वली हे नाथ ! में मारा निर्मल कुलमां कलंक खगाड्युं, तथा महा तेज-
 स्वी एवा मारा पुण्यरूपी मेहेलमां में मशीनो कुचो फेरव्यो, दुराचारथी
 हणायेलुं ठे, अंतःकरण जेनुं एवो जो कोइ पुत्र कुलमां उत्पन्न थाय, तो
 जाणवुं के, घापदादाठनां पुण्यरूपी बृहमां दावानल लाग्यो. वली क-
 लंकी तथा तिर्यंच अने नरकमांजवा लायक एवा मने, हे जगवन् ! हवे
 आ तमारा चरणोज शरणारूप ठे. एवी रीते आंसुथी कलुपित थयेली
 ठे आंसो जेनी, तथा पोताना आत्मानी निंदा करतो, एवो ते राजा वा-
 रंवार मुनिना चरणोने नमस्कार करवा लाग्यो. ते वखते ते मुनि पण अ-
 रिहंत प्रभुनुं स्मरण करतो थको, जाणे तेनां घाणोथीज खेंचायां होय
 नहीं, तेम कर्मोधी खेंचाएखां प्राणोने तजतो हवो. ते वखते ते राजा पण
 ते मुनिनां वधरूपी तखवारथी ठेदायेला हृदयवालो थयो थको, फरीने
 पोकार करवा लाग्यो, तथा ते मुनिनां गुणोनी पंक्तिने याद करतो थको
 मूर्ता पाम्यो. एटलामां तेनां सैनिको त्यां आच्यो, तथा तेने तेवी हाल-
 तमां जोइने, न्याययुक्त वचनोधी समजावीने, कंइक दुःखमांथी मुक्त

કર્ચો. પઠી ત્યાં રાજાએ મુનિનાં દેહનો અગ્નિસંસ્કાર કર્યો. તથા મનમાં અત્યંત દુઃખી થઈને, તે પોતાને ઘેર ગયો. પઠી તે રાજાએ મુનિહત્યાદિક પાપની શાંતિ માટે તે વનમાં શ્રી શાંતિનાથ પ્રજ્વળ ચૌમુખ દેવ કરાવ્યું; તથા મુનિઝંને, સર્વ પાપોને નાશ કરનારાં શુદ્ધ અન્ન, વસ્ત્ર આદિકનું યજ્ઞિ પૂર્વક દાન દેવા લાગ્યો. એવો રીતે ત્રિકરણ શુદ્ધિથી મહાધર્મ કરતાં થકાં પણ તે રાજા, મુનિહત્યાદિક પાપોથી મુક્ત થયો નહીં; અને તેજ દુઃખરૂપી શલ્યથી પીડીત થયો થકો, તે શ્રીનિવાસ રાજા, મહારોગથી મૃત્યુ પામીને સાતમી નરકે ગયો; ત્યાં વંધન, ઘેદન આદિક મહાદુઃખ સહન કરીને, તથા ઘણો કાલ ત્યાં નરકમાં રહીને, તિર્યંચ જન્મમાં તે આવ્યો. વસી ત્યાં પણ ટાઢ, તડકો, મહારોગ, તાડન, દુધા, તૃપા આદિક અજ્ઞાનકષ્ટ સહન કરીને, ફરીને પણ તે નરકમાં ગયો. એવી રીતે નરક અને તીર્યંચમાં તેણે અવતાર કર્યા; પઠી ઠ જવો મુખિ મનુષ્યપણામાં કુટ્ટી થઈને તે મૃત્યુ પામ્યો. વસી હે મહીપાલ ! આ જન્મમાં પણ પૂર્વે કરેલી મુનિહત્યાનાં ફલરૂપ તને કુષ્ઠ થયો; વસી હાંસી-થી પણ જો મુનિની વિરાધના કરવામાં આવે, તોપણ તે દુઃખનો સમૂહ આપે છે, ત્યારે જે મત્સરનાથથી મુનિને પીડે, તેની તો ઘાતજ શી કરવી ? વસી મુનિને કોપાવવાથી એક જન્મમાં કરેલું પુણ્ય જતું રહે છે, અને મુનિનો ઘાત કરવાથી તો સાતમી નરકે જવું પડે છે. માટે મુનિની દત્યારૂપી ઘેસઢી આ લોક અને પરલોકમાં પણ, દુઃખ, દુર્જાગ્ય, તથા દુર્ગતિ આદિક માઠાં ફલો આપે છે. વસી ત્રિકરણ શુદ્ધિથી આરાધન કરાયેલો મુનિ સર્વ પ્રકારનાં મુલો આપે છે, અને તેની વિરાધના કરવાથી નરક તથા તિર્યંચ સંબંધિ દુઃખો મળે છે. વસી ચારિત્રી, તથા મહા પરાક્રમી એવા ધનધારીનું તો એક યાત્રુ રહો, પણ ક્રિયા રહિત અને નિર્ગુણી મુનિની પણ વિરાધના કોઈ પણ વસ્તુ કરવી નહીં. માટે ગમે તેવો પણ ચારિત્રી ધૂપિત થયેલો મુનિ, શ્વસ્યીયે પુણ્યની દ્રાચી ગૌતમ સ્વામીની પેઠે પૂજવો. વસી મુનિનું શરીર કંઈ વંદનીક નથી, પણ તેનો વેપ વંદનીક છે, માટે એવા વેપધારી મુનિને પણ પુણ્યશાસ્ત્રીયે પૂજવો. વસી મુનિનું આચરણ વંદનીક છે, પણ વેપ વંદનીક નથી, માટે મુનિનું આચરણ તપાસીને મોઢની દ્રાયાસાયે તેને પૂજવો. વસી ક્રિયા

રહિત મુનિને પણ પૂજવાથી, સજ્જાથી તે વ્રતને ધરનારો થાય છે, અને ઉત્તમ ક્રિયાવાલો મુનિ પણ, તેની અવજ્ઞા કરવામાં આવે, તો તે વ્રતમાં શિથિલ થઈ જાય છે. વહી જે માણસો વ્રતધારીને જોઈને પણ નમતા નથી, તેડું દાન, દયા, ક્ષમા, તથા શક્તિ સઘળું અલ્પ સિદ્ધિને કરનારું છે, માટે જૈનલિંગને ધરનારા મુનિને ત્રિકરણ શુદ્ધિથી આરાધવા; પણ સ્વાર્થનો નાશ કરનારી એવી તેડુંની નિંદા તો સર્વથા પ્રકારે નજ કરવી. તેથી હે મહીપાલ ! તારા કુટુંબું તેજ પ્રગટ કારણ છે, માટે ક્રોધાતુર મુનિને પણ તારે કોઈ દહાડો વિરાધવા નહીં. હવે સૂર્યાવર્ત કુંડનાં પાણીની કથા તું સાંજલ ? શત્રુંજય પર્વતની નીચે પૂર્વ દિશામાં સૂર્યવન નામે મોહોડું વન છે. તે વનમાં સૂર્ય વેક્રિય શરીરથી સાઠ હજાર વર્ષો-સુધિ, જિનની સેવા માટે રહ્યો હતો, તેથી તેનું નામ સૂર્યોદ્યાન કહેવાય છે. તે વનમાં રૂપજદેવ પ્રજુની દૃષ્ટિરૂપી અમૃતથી જરેલા પાણીથી જરેલો સૂર્યાવર્ત નામનો કુંડ છે. મહા જક્તિથી જિનસ્નાત્રમાં જોડેલું તેનું પાણી દત્તાદિ દોષોને, તથા સર્વ કુટુંબને નાશ કરનારું છે. હવે તે વચ્ચે મણિ-ચૂડ નામનો વિદ્યાધર પોતાની સ્ત્રીસહિત, ઘેઝી પુનેમનાં મહોત્સવમાં વિ-મલાચલપર જિનને નમીને આ સૂર્યોદ્યાનમાં આવ્યો; તથા ત્યાં પણ શ્રી રૂપજદેવ પ્રજુની પ્રતિમાને નમીને, તથા તે કુંડનું પાણી છેડેને, તે પોતાનાં નગર પ્રતે ધાવ્યો. તે વચ્ચે વિમાનમાં ચેઢેલી તેની સ્ત્રીએ તને તેવી રીતનો જોયો, તેથી દયા લાવીને, તથા પતિની આજ્ઞા છેડેને તેણીએ તારાપર તે પાણી રેહ્યું; અને તેથી તે સઘલી વ્યાધિત તારા શરીરથી દૂર ગઈ, તથા તને તે કહેવા લાગીઠ કે, તારે વિષે હવે થમો રહેવાને સમર્થ નથી; વહી પ્રાયે કરીને સર્વે દત્તાઈ નરકાદિક ડુઃખો દેનારી છે, તેમાં પણ મુનિની દત્તા તો વિશેષે કરીને જવજ્રમણનાં કારણરૂપ છે. વહી દૂષણ રહિતોયે વચનથી પણ મુનિને કોપિત કરવો નહીં; વહી પરની નિંદા પ્રાયે કરીને મહાડુઃખનાં સમૂહને દેનારી છે. વહી ઠઠ્ઠ મુનિન-યે, પરનિંદા, પરડોદ, તથા પરધનની ધોરીને, મોટાં પાપો કહેલાં છે. એમ કહીને તે મુનિ ઝ્યારે મૌન રહ્યા, ત્યારે મહીપાલ કહેવા લાગ્યો કે, હે જગન્ન ! તમો મને જંગમ તીર્થ સમાન યાજે મલ્યા ઠો; ધર્મરૂપી ને-પ્રનો પ્રકાશ કરવાથી, તથા સર્વે તીર્થોનાં રૂપદેનાથી, તમો અનુદય તીર્થ

સમાનજ ઠો; થને તેથી તમોજ પ્રાણીર્જને સેવનીક, પૂજનીક, તથા ધ્યાન ધરવાલાયક ઠો, વહી બુદ્ધિવાન પણ ગુરુવિનાં ધર્મનાં તત્ત્વને જાણી શકતો નથી. વહી ગુરુના ઉપદેશ વિનાં ઢાહ્યા માણસને પણ, સુવર્ણસીદ્ધિ, કલા, વિદ્યા, ધર્મતત્ત્વ, તથા ધનાર્જન પણ સિદ્ધ થતાં નથી. વહી માતા, પિતા, જાડ આદિકનાં અનૃણી તો થઈ શકીયેં, પણ ધર્મ દેનારા ગુરુનો અનૃણી વિવિધ ઉપાયથી પણ પ્રાણી થઈ શકતો નથી. વહી પિતા, માતા વિગેરે સર્વ સંબંધિત તો જાયે જાયે મલે છે, પણ ધર્મને દેનારા સકુરુ તો, પુણ્યથી કશિત્ જગોળજ મલે છે. થને તેથી હે જગવન્! આ જગરૂપી સમુદ્રમાં જમતા, તથા પ્રમાદી ચિત્તવાદા, ઇયા મને અમૂલ્ય ચિંતામણિ રત્ન સમાન તમો મહ્યા ઠે; વહી તમોએ મને આ તીર્થ વતાવ્યું, તેથી હું ધન્યોમાં પણ ધન્ય, થને પુણ્યવંતોમાં પણ પુણ્યવંત થયો તું. વહી સઘડી પ્રિયાર્ત ગુરુની માહીયેજ સફલ થાય છે, પણ વીજી રીતે થતી નથી, કેમ કે, જો મૃય ન હોય, તો આંમોવાત્તો પણ વસ્તુને જોઈ શકતો નથી. ઇથી રીતે ગુરુની પ્રાર્થના કરવાથી ગુરુએ કણું કે, મારે પણ અહીંજ રહેવું છે; તે સાંજડી આનંદસદ્દિન મહીપાલ સ્વાંથી બલ્યો; પત્રી વાજાંડનાં નાદોથી સંત્રાંત કરેલ છે, દિશાર્ડનાં પણ જાગો જોણે, તથા મહાપરાક્રમી ઇયા તે સર્વે સેનાસદ્દિન ગુરુની સાથે વાલવા લાગ્યા. ઇથી રીતે અવિશિષ્ટ પ્રયાપોથી મુયંવનમાં જઈને તેરથે ગૃહોની ઠાયામાં સેન્યનો પડાવ નાંદ્યો; તથા સ્વાં ગુરુએ કહેલી વિધિયેં કરીને, તેરથે કુંડમાં તથા ચેત્યમાં ઊરસ-વપૂર્વેક અરિદંત પ્રતુની પૂજા કરી, થને મહોદય મેલવ્યો. વહી સ્વાં વિદ્યાધરોયે વિદ્યાનાં વલ્યથી, જ્વજાનાં સમૂહોથી શોનનાં રત્નનાં વિમાનો વનાવ્યાં. પત્રી વિમાનોનાં સમૂહથી આકાશનત્રને આશાદન કરતા ઇયા તેર, સિદ્ધિરૂપી મેદેશની અગ્રવેદિકા સરસ્વા શત્રુંજયપ્રતે પહોંચ્યા. સ્વાં મંદિરોપર, યાત્રા કરનારાર્ડનાં મંપૂર્ણ પુણ્યનાં ઢગલા સરસ્વી મુવર્ણનાં કલશોની શ્રેણિ જોઈને તેર આનંદ પામ્યા. વહી સ્વાં ગ્રણે ગુવનોમાં ઉત્તમ તીર્થ મમાન ઇયા તે પવનનાં અગ્ર જાગને પામીને, તથા મોક્ષ મુખ દેનારા શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રતુને જોઈને, તેર પવિત્રગણું પામ્યા. સ્વાં વિમાન-માંથી ટતરીને. તથા રાવણનાં ગૃહને પ્રદક્ષિણા દેઈને, તેરથે શ્રીકૃષ્ણ-દેવ પ્રતુનાં વાગ્ડોને નમસ્કાર કર્યો. દૃવગ રદ્દિન ઇયા તેર, જિતનાં પ્રા-

સાદને જોડને આદરપૂર્વક, પ્રીતિથી સંપૂર્ણ અંગવાસા ધયા ધકા, હા-
થો ઝંચા કરીને નાચવા સાગ્યા; વલી આદિદેવનાં દર્શનથી તેડ પોતા-
નાં આત્માની સ્તુતિ કરવા સાગ્યા, તથા તે વચ્ચે રાજાએ અવચનીય પુ-
ણ્ય ઉપાર્જન કર્યું; વલી તેડે પ્રથમ ઉત્તમ કિરણોવાલાં રત્નોથી પ્રગુને
વધાવ્યા, તથા પુણ્યનાં સમૂહથી ઝલતા ધકા પૃથ્વીપર છોટીને તેડ ન-
મસ્કાર કરવા સાગ્યા. વલી ત્યાં તેડે શત્રુંજયી નદીમાં નાહીને, વહારથી
અને અંતરથી શુદ્ધ થયા, અને ત્યાં તેડે યશથી ઝલ્લ થઈને વચ્ચે
પેહેયાં. વલી વિદ્યાધરોએ નંદન વનમાંથી સાચી આપેલાં પુષ્પોયેં કરીને,
તેડે વ્રણે લોકમાં તિલક સમાન એવા પ્રગુની પૂજા કરી. એવી રીતે
ગુરુનાં ઉપદેશથી, મનનાં હર્ષપૂર્વક, તેડે તે તીર્થમાં સર્વ સુખોને આ-
પનારું ધર્મકાર્ય કર્યું. વલી તેડે ત્યાં અત્યંત હર્ષથી, પવિત્ર પદો તથા
અર્ચોવાલાં સ્તવનોથી જિનેશ્વર પ્રગુની સ્તુતિ કરી. વલી ત્યાં તેડે જ-
ક્ષિથી શુદ્ધ ઉપકરણોયેં કરીને, ગુરુને પ્રતિષ્ઠાની, તથા દીનાદિકોને
દયા પૂર્વક દાન દેડને આનંદ મેલવ્યો. વલી જિનની પૂજામાં જે પુણ્ય
ધાય છે, તેથી અનુક્રમે સોગણું, તથા હજાર ગણું પુણ્ય જિનની પ્રતિમા
અને પ્રાસાદ ધનાવવાથી ધાય છે. વલી અરિહંત પ્રગુની પ્રતિમા અને
મંદિર ધનાવવાથી પ્રાણી પાપોથી મુક્ત થડને સ્વર્ગને જનનારો ધાય છે,
તથા તીર્થની રક્ષાથી અનંતગણું પુણ્ય મેલે છે; એવી રીતનું ગુરુનું વચન
સાંજલીને, મહીપાલે અત્યંત જક્ષિથી પ્રતિમા સહિત ઝંચું જિનમંદિર
બંધાવ્યું. એવી રીતે ત્યાં પરમ ઝલ્લથી તેડે અઠાઈ મહોત્સવ કરીને, ગુ-
રુનાં વચન પૂર્વક વિમાનો સહિત રેવતાચલ પર્વતપ્રતે ગયા. ત્યાં પણ
નેમિનાથ પ્રગુનાં ચરણમાં તરત રહીને, તેડે અઠાઈ મહોત્સવ કર્યો.
ત્યાં સૂર્યમણ રાજા, પ્રાસ થઈને મહોદય જેડને એવા પોતાનાં પુત્રોને
વહુ સહિત આવેલા જાણીને, તુરત સામો આવ્યો. જંગમ તીર્થસ-
માન એવા તે પિતાને જોડને, આદરવાસા, તથા જક્ષિયંત એવા તેડે વચ્ચે
પૃથ્વીપર છોટીને તેને નમસ્કાર કરવા સાગ્યા; ત્યારે રાજાએ પણ
ન્યાય અને ધર્મથી જેમ વચ્ચે પહોને તેમ, પોતાના વચ્ચે હાથોથી પૃથ્વી-
પર રહેલા તે ગુણી પુત્રોને ઝંચ્યા. પઠી તેડે અરસપરસ અત્યંત પ્રી-
તિથી જોડ્યા; અને તે વચ્ચે તેડે જે હર્ષ થયો, તે વચનથી પણ કહી

न शकाय तेदलो हतो. पत्नी राजा हाथीपर चडीने, तथा पुत्रोने पण हाथीपर चडाथीने, मागण लोकोने उंचे प्रकारे धन देतो थको नगरां दाखल थयो. त्यां उंचा मांचाउं, तथा धजाउंनां समूहोने, थने मनोहर तोरणोने, तथा नाटकने जोता थका तेउं राजमंदिर प्रते आव्या. त्यां राजाए ते घने विद्याधरोने सुवर्ण, हाथी, घोडा विगेरेथी सत्कार करीने, परिवार सहित तेउंने पोताने स्थानके पहुँचाव्या; तथा तेज दिवसे राजाए महीपालने राज्य आप्युं. गुणोथी मनोहर एवा ते महीपाळे राज्यने यत्नपूर्वक पाखातां थकां, थखंड यश रूपी जंडारोने जयां. ते महीपाल राज्य करते ठते, अन्याय, रिपुनो जय, डुकाल के रोगोनो संजव पण पृथ्वीपर रह्यो नहीं; वली ते वखते वादळांउं इष्टित वृष्टि करतां, वायु तापनो नाश करतो, तथा वृक्षो संपूर्ण फलो आपतां. वली ते महीपाल स्त्री सहित आकाशगामिनी विद्याथी कृत्रिम तथा शाश्वतां मंदिरोमां जिनेश्वरोने पूजतो हतो. वली तेणे शत्रुंजय, तथा गिरनार आदिक पर्यतोपर, शेहेरोमां, गामोमां, तथा वगीचाउंमां जिननां मंदिरो घनाव्यां. वली ते चोरासी गढ, तथा चोरासी पद, थने एक लाख वत्रीस हजार गामोने जोगवतो हतो. वली ते सात लाख घोडा, सातसो हाथी, तथा सातसो रथोनो स्वामी हतो. एवी रीते चारसो वर्ष राज्य पाळीने, थंते पोतानां पुत्र श्रीपालने राज्य सांषीने, महीपाल संसारथी विरक्त थयो. वली तेणे देवपालनां पुत्रने, जलरूपी किल्लावालो, तथा धान्यनां जंडाररूप सिंधदेश आप्यो. एवी रीते ते महीपाल राजा विवेक सहित पुण्यनो समूह वांधीने, स्त्री सहित श्री शत्रुंजय पर्यतप्रते गयो; तथा त्यां श्रीकीर्ति नामनां मुनिवर पासेथी तेणे दीक्षा लीधी; थने थायुनो क्षय होते ठते निर्मल ज्ञानथी जासित थयो थको, ते मोक्ष पाव्यो. तेना वंशमां हे इंद्र ! यश थने पुण्यनां संचयवालो, आ रिपुमल्ल राजा थयो ठे; वली ते रेवताचलनी पासे रहे ठे, माटे ते धन्य ठे, थने ते श्रद्धत शोभावालो थयो थको त्रण जवे मोक्षे जशे. वली हे इंद्र ! स्मरण करवाथीज सर्व इष्टित फलने देनारुं, आ शास्वतुं तथा आदि तीर्थ ठे, थने तेनो महिमा कहेवाने तत्वने जाणनाराउं पण समर्थ नथी. वली हे इंद्र ! अर्हीथी पूर्व दिशामां, विकस्वर थप्लां

नाना प्रकारनां वृक्षोवाहुं, तथा सिद्ध अने अरिहंत प्रभुनी प्रतिमाने नमस्कार करता, तथा तेनुं स्मरण करता एवा माणसोनां पापोने नाश करतारुं, आ सूर्योद्यान ठे, तथा अत्यंत सुगंधिनां समूहथी शोजतुं ठे पाणी जेनुं, तथा प्रजावें करीने मनोहर, अने सघन्ना कोढोने नाश करनारो आ सूर्यावर्त कुंड ठे.

एवी रीते आचार्य महारज श्री धनेश्वरसूरिए रचेला, महातीर्थ श्री शत्रुंजयना महात्म्यमां महीपालना चरित्रना वर्णननो बीजो सर्ग संपूर्ण थयो. श्रीरस्तु.

तृतीयः सर्गः प्रारभ्यते.

राज्यने अवसरे दीठेलां ठे कमलो जेठए एवा युगलीआठए प्रभुना चरणोने कमल सरखा जोडने जखरहित कमलो पृथ्वीपर होप ठे, एहुं जाणीने, आश्चर्य घडू, जेठए पाणीथी सोंच्या नहीं, एवा प्रथम प्रभुना चरणो सर्वथा प्रकारे जवरूपी महा तापने ठेदवा माटे घाउं ?

हवे श्री वीर प्रभु इंद्रने कहे ठे के, हे इंद्र ! एवी रीतें में तीर्थनो आ संक्षेपथी महिमा कसो; हवे आ तीर्थनां प्रजावनी विचित्रताने तुं सांजल ? अनंतो काळ यशे, तो पण आ तीर्थ नाश पामशे नहीं; हवे आ अवसर्पिणी काळमां तेना संवंधमां जे थयुं ठे, तेनी कथा तुं सांजल ? आ जंबूद्वीपनां दक्षिण चरतार्थमां गंगा अने सिंधुना मध्य जागमां युगलीआठ रहेता हता. तेठमां विमल नामनां हाथीपर चडवाथी विमलवाहन नामनो, गुग्मी धर्मवालो, अने सुवर्ण सरखी कांतिवालो, पेहेलो कुलकर थयो. तेनो पुत्र चक्रुष्मान् तेनो पुत्र यशस्वी, तेनो पुत्र अजिचंद्र, तथा तेनो पुत्र प्रसेनजित थयो; तेनो पुत्र मरुदेव, तथा तेनो पुत्र न्यायें करीने उज्ज्वल नाजि नामे थयो, तेनी स्त्री मरुदेवी नामे हती, अने ते हमेशां आर्जव गुणोथी उज्ज्वल हती. हवे आ अवसर्पिणीनां त्रीजा आराने ठेडे, श्री रूपजदेव प्रभुनो जीव सर्वार्थसिद्धथी चवीने ते मरुदेवीनी कुक्षिमां आव्यो. असाढ वद चोयने दवसे, चंद्र उत्तराषाढा नक्षत्रमां आवते सते तेणीए रात्रिने ठेडे नीचे प्रमाणे चौद सप्तो जोयां. वृषज, हाथी, सिंह, लक्ष्मी, पुष्पमाळा, कलश, ध्वजा, अग्नि,

રત્નનો રાશિ, પદ્મ સરોવર, વિમાન, હીરસમુદ્ર, ચંદ્ર અને સૂર્ય, એવી રી-
તે તેણીએ ચૌદ સ્વપ્નો જોયાં. એવી રીતે પ્રજુનોજ્યારે ગર્જનાં અવતાર થયો
ત્યારે ગ્રણે જગતમાં ઉદ્યોત થયો, તથા નારકીર્ણને પણ ઁંચે પ્રકારે સુખ
થયું. પઠી મરુદેવા માતાએ જાણ્યું થઈને, નાજિરાજા પાસે આવીને, તેમ-
ને મિદ્ર વચનોથી તે વ્રતાંત કહ્યો. સરલ સ્વજ્ઞાવી નાજિરાજાએ
પણ વિચારિને કહ્યું કે, હે પ્રિયા ! આ સ્વપ્નનાં પ્રજાવે કરીને, તને અદ્ભૂત
પુત્ર થશે. પટલામાં આસન કંપવાથી ઇંદ્રે ત્યાં આવીને, તથા મરુદેવા મા-
તાને નમસ્કાર કરીને કહ્યું કે તમોને પુત્રની ઉત્પત્તિ થશે. પઠી મનોહર
સુખવાલી તે મરુદેવા માતા, પૃથ્વી જેમ હજ્જવલ રત્નને, તેમ મનોહર
ગર્જને ધારણ કરવા લાગી. જગતનાં આધાર, જગતનાં સાર, તથા
જગતનાં ગુરુ એવા પ્રજુને ધારણ કરતી મરુદેવા માતા, જાણે પ્રાણીર્ણી
દયાથીજ હોય નહીં, તેમ ધીરેધીરે ચાલવા લાગી. તે વલતે ધનદ, ઇં-
દ્રની આજ્ઞાથી, જૂંતક દેવોએ તૈયાર કરેલી ઇષ્ટિત વસ્તુર્ણી તેણીનાં હ-
ર્પને વધારવા લાગ્યો. હવે ગર્જકાલ સંપૂર્ણ થયે ઠતે ચેત્ર વદી આઠમને
દિવસે, તથા ચંદ્ર ઉત્તરાષાઢા નક્ષત્રમાં આવતે ઠતે, અને વ્રીજા ગ્રહો પ-
ણ ઁંચા હોતે ઠતે, નિશીથ સમયે મરુદેવા માતાએ વ્યાધિ રહિત યુગલ-
રત્નને જન્મ આપ્યો. તે વલતે વાયુ સુલેથી વાવા લાગ્યા, તથા નારકીનાં
જીવો પણ આનંદિત થયા, અને ગ્રણે જગતમાં પ્રકાશ થયો, તથા દેવ-
હુંદુજી વાગવા લાગી. તે વલતે તપાવેલાં સુવર્ણસરલો કાંતિવાલા, શૂપ-
જનાં લક્ષણવાલા, સર્વે સુલક્ષણે કરી સંપૂર્ણ, તથા જાણે દેવસંવંધિ શ-
રીર સહિતજ આવ્યા હોય નહીં, તેમ પ્રજુ શોજવા લાગ્યા. તે વલતે આ-
સનો ચલાયમાન થવાથી પ્રજુનો જન્મ થયેલો જાણીને અત્યંત હર્પયુક્ત
થઈને ઠપદ્મ દિક્કુમારીર્ણ ત્યાં આવી; તથા પ્રજુને અને પ્રજુની માતાને ન-
મીને, અને જક્તિથી તેની સ્તુતિ કરીને, પોતાને ધન્ય માનતી થકી તેર્ણ
નૃત્ય કરવા લાગી. વલી તેર્ણયે દર્પણ, કલશ, પંજા, ચામર, રક્ષાવંધન
આદિક પોતાર્ણ સર્વે કાર્ય સંપૂર્ણ કર્યું. વલી આસનો કંપવાથી, અવધિ-
જ્ઞાને કરીને પ્રજુનો જન્મ જાણીને, સઘલા દેવો વિમાનોથી આકાશને
શોજાવતા થકા ત્યાં આવ્યા. તે વલતે સુધર્મેર્ણ પણ જક્તિથી પોતાર્ણ વે-
ક્રિયરૂપ કરીને, સૂતિકાદ્માં જઈ, પ્રજુને અને મરુદેવા માતાને નમ-

સ્કાર કર્યો; તથા માતાને અવસ્થાપિની નિદ્રા દેશ્ને, તથા તેમની આજ્ઞા
 લેશ્ને, અને પ્રજુનું પ્રતિધિંચ ત્યાં રહેવા દેશ્ને તેણે પ્રજુને પોતાના હાથથી
 લીધા. ત્યાં ઈંદ્રે અંતરમાં ઝક્કિજાવ લાવીને પોતાનાં પાંચ રુપો કર્યા; એક
 રૂપથી પ્રજુને લીધા, એક રૂપથી ઠગ ધર્યું, એક રૂપથી વજ્ર લીધું, તથા
 બે રૂપથી ચામર લીધાં. પઠી તે સઘસા દેવો, વિમાનોથી આકાશને ચિ-
 તરતા, તથા રહોથી વંદની કાંતિને ડહોલતા, અને શબ્દોથી જગતને
 પણ ફોડતા થકા મેરુપર્વત તરફ ધાલવા લાગ્યા. ત્યાં પાંડુક નામનાં ડ-
 ધાનમાં અર્ધચંદ્ર સરસા આકારવાલી અતિપાંડુકંચલા નામની શિલાપ્રતે
 ઈંદ્ર પહોંચ્યો. ત્યાં ઈંદ્રોએ આજિયોગિક દેવોની મારફતે રૂપાનાં અને
 રત્નનાં, સોનાનાં અને રત્નનાં, સોનાનાં, રૂપાનાં, અને માટીનાં કલશો
 ધનાવ્યા. પઠી અદ્ભૂત કાંતિવાલો તે ઈંદ્ર ડિવ્ય સિંદાસનપર પૂર્વ સન્મુખ
 પ્રજુને ધોલામાં લેશ્ને બેઠો. પઠી સમુદ્ર, નદી, કુંડ, તલાવ તથા ડહો-
 માંથી પાણી લાવીને ઈંદ્રોએ પ્રજુનો સ્નાનમહોત્સવ કર્યો; પઠી તેડીયે
 મનોદ્દર ઘરાસ, લેપન, પુષ્પ, ફલ, અદ્ભૂત, વજ્ર, આજરણ વિગેરેથી પ્રજુની
 પૂજા કરી. પઠી નિર્મલ જાવવાલા તે ઈંદ્રોએ દર્પથી પ્રજુની આરતી ડ-
 તારીને, નીચે પ્રમાણે સ્તુતિ કરવા માંડી. હે સ્વામી! હે યુગાદીશ! હે
 જગતનાં ગુરુ! હે અર્દન્! હે ધ્યાન ધરવા લાયક! હે નિરંજન! તમો
 જય પામો? વહી અઢાર કોઢા કોઢી સાગરોપમ સુધિ નાશ પામેલો
 ઠે ધર્મ જેઠનો, એવા પ્રાણીઠનો ડહાર કરનારા, તથા અજ્ઞાનરૂપી
 અંધકારનાં સમૂદનો નાશ કરવામાં સૂર્ય સમાન એવા હે પ્રજુ! તમો
 જયવંતા થતો? વહી હે કલ્યાણરૂપ વ્યવહારનાં કરનારા! તથા સર્વ
 સુખનાં સ્થાનક સરસા તમો જયવંતા થતો? વહી હે સ્વામી! આજે જે
 તમારું મને દર્શન થયું, તેથી હું સઘસા પુણ્યશાસ્ત્રીઠમાં વિશેષ પુણ્ય-
 શાસ્ત્રી હું. વહી ધૃદ, પથ્થર, પર્વત તથા પૃથ્વી આદિકને ધરી રાખવાને
 તો કોણક પણ સમર્થ થઈ શકે, પણ હે નાથ! આ જવરૂપી સમુદ્રમાં
 પડતા પ્રાણીઠનાં સમૂદને તો તમોજ ડહાર કરનારા ઠો. વહી રાગ આ-
 દિક શત્રુથી પીડાણલા લોકોને તમો નિર્ભય કરનારા ઠે, વહી મુક્તિરૂપી
 સ્ત્રી મેલપયામાં દૂત સમાન એવા હે ધર્મનાં રાજા! તમો જયવંતા થતો?
 વહી ધાસ અને અંતરંગ શત્રુઠનાં સમૂદોથી પીડાતા પ્રાણીઠનો જીવદ

यानां उपदेशार्थी तमोज उद्धार करशो. वली हे ईश ! पिंडस्य, पदस्य तथा रूपस्य ध्यानार्थी, योगीउ तमोने ध्यावे ठे, अने तेउंनां आठ कर्मोनों नाश करीने, तमो तेमने पोताने स्थानके पहुँचाडशो. वली हे जगवन् ! आपनां प्रसादार्थी ज्यांसुधिमां मने मोक्षसुख मखे, त्यांसुधिह-
मेशां मने आपनां चरणनुं शरणुं थाउ ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करी-
ने कृतार्थ थएला ते इंडे उत्सवपूर्वक प्रजुने लावीने, फरीने तेमनी माता पासे मुक्या. वली त्यां उंसीके वे कुंडल, दीव्य वज्रो, हार अने मुकुट मुकीने तेणे मातानी अक्खापिनी निडा पाठी खेंची सीधी. वली त्यां इंद्र अप्सरारुंने धाव तरीके मुकीने, तथा पोते नंदीश्वर द्वीपमां अगड महोरसव करीने देवलोकां गयो. पठी प्रजाते पुत्रनो ते वृतांत जाणीने नानि राजाये पण पोतानी रुझिने अनुसारे महोरसव कयों. प्रजुना सा-
पसमां रुपजनुं चिन्ह हतुं, तथा स्वप्नमां पण पेहेलां माताये रुपज जोपो हतो. तेथी मानपिताये तेमनुं “रुपज” नाम पाड्युं. इंडे प्रजुनां अंगुठामां मोनीनां सरखुं उज्ज्वल अमृत मुखुं हतुं, तेथी ते कारणने अनुसरीने प्रजुनां दांतो पण मोती सरखा उज्ज्वल थया. वली इंद्रनील मणिनां घनावेला घुघरा, चरणरूपी कमलोमां सीन थयेला अने गुंजारव करता प्रमरानी पेठे शोतता हता. वाद्यपणामां प्रजु पांच धावरूप अ-
प्सरारुंथी सेवाना हता, ते जाणे पांच मुमतिउंरूपी धावमानांथी वृद्धि समाता संपमधारीज होय नहीं तेम शोतता हता. वली त्यां चार नि-
कायनां देवो इंद्रनी थाहाथी वयथी प्रजु जेवडा यइने, (पण गुणोथी प्रजु जेवा नहीं) प्रजुनी साये क्रीडा करता हता. वली कौतुकथी प्रजु जे जे प्रकारे क्रीडा कएवानी इत्ता करता, ते ते प्रकार देवो प्रजुनी स-
न्मुख रजु करता. एवी रीते एक वर्ग गया बाद प्रजु ज्यारे पोताना पिनानां मोक्षामां वेग हता, त्यारे मोक्षमंड तेमनां वंश स्थापनमाडे सेडडीनो मांगो सेडने थाच्यो. जाणखे इंद्रनी इत्ता जेणे एवा प्रजु ते सांगो ते वयने सीधो, अने तेथी प्रजुनां वंशनुं “इंद्राकृ” नाम पाडीने इंद्र मखो. ह्ये अंगुष्ठाननी अक्खामाने ओखेंगी जनारी वयने पामीने प्रजु उत्तरहृदयेप्रमां यतां दिव्य कसोथी संनोय पामरा लाग्या. एम करनां यकां प्रजु अनुक्रमे वृद्धि पामता यका कश्यपूदानी पण स्वर्गा

करवा लाग्या, तथा सौजाग्य अने रूपरूपी राजाने रद्देवानां सुवन स-
रखा यौवनने पाम्या, अने ते बखते तपावेख सुवर्ण संरखी। कांतिवाला,
तथा जन्मनां चार अतिशयोधी उज्ज्वल, अने पांचसो धनुष्यना माननी
कायावाला उत्तम लक्षणो सहित शोजवा लाग्या। पठी एक दहाडो इंझे
प्रभुने कह्युं के, हे करुणानां भंडार ! जो के तमारे आ जगतनो व्यव-
हार प्रकाशवो ठे। तेम तमो संगरहित, तथा जवधी उछिस्र थया ठो,
अने मोक्षसुखमां रक्त थया ठो, तो पण मने तमो आ बखते लभनो
महोत्सव देखाडो ? एवी रीतनां इंद्रनां आग्रहधी प्रभुये ते बात अंगी-
कार करी। एवी रीते ज्यारधी प्रभुये आ लभनो व्यवहार देखाव्यो ठे,
त्यारधी आजसुधी पण तेज व्यवहार प्रवर्ते ठे। एवी रीते ठ लाख पूर्व
गया बाद प्रभुने सुमंगलाधी जगत अने ब्राह्मीनुं युगल थयुं, वली पठी-
धी अनुक्रमे तुल्यरूपवालां ते सुमंगलाधी प्रभुने उगणपचास जोडलां
थयां, तथा सुनंदाधी प्रभुने सुंदर आकृतिवाला, तथा जगतनो उद्धार
करवामां समर्थ, बाहुबलि अने सुंदरी नामनां अपत्यो थयां। हवे प्रभुनां
अतिशय दानधी जाणे लक्षायुक्त थयां होय नहीं जेम, तेम कल्पवृक्षो
अनुक्रमे निष्फल थयां थकां अलक्ष्य थयां, त्यारे ते युगलीआंठ मांहों-
मांहिं कलह करवा लाग्या, तथा एक बीजांठ प्रभुपासे तेनी फर्याद क-
रवा लाग्या, त्यारे प्रभुये तेमने कह्युं के, लोकोपर राजा अमल करे ठे,
अने ते राजा तो माणसोधी जलें करीने अजिपेक करायेसो होवो जो-
इयें, माटे मारो अजिपेक करवामाटे तमे धल करो ? एवी रीतनुं प्र-
भुनुं वचन सांजलीने ते युगलीआंठ पाणी खेवामाटे तलावे गया, एट-
लामां आसन कंपवाधी ते अवसर इंद्रोये जाण्यो, अने तेधी तुरत त्यां
आवीने, तेउये मोटो भंडप रच्यो, तथा तेमां मणिनी पीठिकापर सिं-
हासन स्थाप्युं, ते पर प्रभुने वेसाडीने, जन्मस्रात्रनी पेठे हर्षधी विधिपू-
र्वक तेउये प्रभुनो राज्याजिपेक कयों। वली तेउये प्रभुने योग्य स्थानके
दरेक अंगोपर आचूषण विगेरे पहिराव्यां, तथा देवोये चंद्रनी कांति स-
रखां ठत्र चामरो पण प्रभुपर थयां, तथा सघला इंद्रो, प्रधान, मंडलि-
विकादि सर्व व्यापारने धरता थका एकठा थइने, प्रभुनी पासे वेग।
एटलामां ते युगलीयांठ कमलनां पात्रोपां पाणी खेइने तुरत प्रभुपासे

यानां उपदेशथी तमोज उद्धार करशो. वली हे ईश ! पिंडस्य, पदस्य तथा रूपस्य ध्यानथी, योगीउं तमोने ध्यावे ठे, अने तेउंनां थात कर्मोनों नाश करीने, तमो तेमने पोताने स्यानके पढोंचाडशो. वली हे जगवन् ! आपनां प्रसादथी ज्यांसुधिमां मने मोक्षसुख मखे, त्यांसुधिह-
मेशां मने आपनां चरणनुं शरणुं थाउं ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करी-
ने कृतार्थ थएला ते इंडे उत्सवपूर्वक प्रजुने छावीने, फरीने तेमनी माता पासे मुक्या. वली त्यां उंसीके वे कुंडल, दीव्य वस्त्रो, हार अने मुकुट मुकीने तेणे मातानी अवस्थापिनी निद्रा पाठी खेंची लीधी. वली त्यां इंद्र अप्सराउंने धाव तरीके मुकीने, तथा पोते नंदीश्वर हीपमां अठाइ महोत्सव करीने देवलोकमां गयो. पठी प्रजाते पुत्रनो ते वृतांत जाणीने नाजि राजाये पण पोतानी रुझिने अनुसारे महोत्सव कयों. प्रजुना सा-
थलमां रुपजनुं चिन्ह हतुं, तथा स्वप्नमां पण पेहेलां माताये रुपज जोयो हतो. तेथी भातपिताये तेमनुं “रुपज” नाम पाड्युं. इंडे प्रजुनां अंगुठामां मोतीनां सरखुं उज्वल अमृत मुक्युं हतुं, तेथी ते कारणे अनुसरीने प्रजुनां दांतो पण मोती सरखा उज्वल थया. वली इंद्रनीस मणिनां घनावेला घुघरा, चरणरूपी कमलोमां लीन थयेला अने गुंजारव करता भ्रमरानी पेठे शोजता हता. वाह्यपणामां प्रजु पांच धावरूप अप्सराउंथी सेवाता हता, ते जाणे पांच सुमतिउंरूपी धावमाताउंथी वृद्धि पमाता संयमधारीज होय नहीं तेम शोजता हता. वली त्यां चार नि-
कायनां देवो इंद्रनी आझाथी वयथी प्रजु जेवडा थइने, (पण गुणोथी प्रजु जेवा नहीं) प्रजुनी साथे क्रीडा करता हता. वली कौतुकथी प्रजु जे जे प्रकारे क्रीडा करवानी इच्छा करता, ते ते प्रकार देवो प्रजुनी स-
न्मुख रजु करता. एवी रीते एक वर्षे गया वाद प्रजु ज्यारे पोताना पितानां खोखामां घेठा हता, त्यारे सौधमेंद्र तेमनां वंश स्थापनमाटे सेलडीनो सांगो खेइने थाव्यो. जाणेसठे इंद्रनी इच्छा जेणे एया प्रजुए ते सांगो ते वखते लीधो, अने तेथी प्रजुनां वंशनुं “ईदवाकु” नाम पाडीने इंद्र गयो. हवे थंगुष्टपाननी अवस्थाने थोखंगी जनारी वयने पामीने प्रजु उत्तरकुरुक्षेत्रमां यतां दिव्य फलोथी संतोष पामवा लाग्या. एम करतां यकां प्रजु अनुक्रमे वृद्धि पामता यका कल्पवृक्षनी पण स्वर्धा

करवा लाग्या, तथा सौजाग्य अने रूपरूपी राजाने रद्देवानां जुवन स-
रखा यौवनने पाम्या, अने ते वखते तपावेख सुवर्ण संरखी कांतिवाखा,
तथा जन्मनां चार अतिशयोधी उज्ज्वल, अने पांचसो धनुष्यना माननी
कायावाखा उत्तम लक्षणो सहित शोजवा लाग्या. पठी एक दहाडो इंझे
प्रजुने कहुं के, हे करुणानां चंडार ! जो के तमारे आ जगतनो व्यव-
हार प्रकाशवो ठे. तेम तमो संगरहित, तथा जवयी उद्भिन्न थया ठो,
अने मोक्षसुखमां रक्त थया ठो, तो पण मने तमो आ वखते लग्ननो
महोत्सव देखाडो ? एवी रीतनां इंद्रनां आप्रहृयी प्रजुये ते वात अंगी-
कार करी. एवी रीते त्यारयी प्रजुये आ लग्ननो व्यवहार देखाड्यो ठे,
त्यारयी आजसुधी पण तेज व्यवहार प्रवर्ते ठे. एवी रीते ठ लाख पूर्व
गया बाद प्रजुने सुमंगलायी जगत अने ब्राह्मीनुं युगल थयुं, वली पठी-
यी अनुक्रमे तुल्यरूपवालां ते सुमंगलायी प्रजुने उगणपचास जोडलां
थयां, तथा सुनंदायी प्रजुने सुंदर आकृतिवाला, तथा जगतनो उद्धार
करवामां समर्थ, बाहुबलि अने सुंदरी नामनां अपलो थयां. हवे प्रजुनां
अतिशय दानयी जाणे लज्जायुक्त थयां होय नहीं जेम, तेम कल्पवृक्षो
अनुक्रमे निष्कल थयां थकां अलक्षय थयां, त्यारे ते युगलीआठ मांहों-
मांहें कलह करवा लाग्या, तथा एक बीजाठ प्रजुपासे तेनी फर्याद क-
रवा लाग्या, त्यारे प्रजुये तेमने कहुं के, लोकोपर राजा अमल करे ठे,
अने ते राजा तो माणसोधी जलें करीने अजिपेक करायेखो होवो जो-
इयें, माटे मारो अजिपेक करवामाटे तमे यल करो ? एवी रीतनुं प्र-
जुनुं वचन सांजलीने ते युगलीआठ पाणी खेवामाटे तलावे गया, एट-
खामां आसन कंपवायी ते अवसर इंद्रोये जाखो, अने तेथी तुरत त्यां
आवीने, तेउये मोटो मंडप रच्यो, तथा तेमां मणिनी पीठिकापर सिं-
हासन स्थाप्युं, ते पर प्रजुने वेसाडीने, जन्मलाघनी पेठे हर्षयी त्रिविपू-
र्वक तेउये प्रजुनो राज्याजिपेक कयों. वली तेउये प्रजुने योग्य स्थानके
दरेक अंगोपर आचूषण विगेरे पहिराव्यां, तथा देवोये चंद्रनी कांति स-
रखां ठर चामरो पण प्रजुपर थयां, तथा सघला इंद्रो, प्रधान, मंडलि-
तिकादि सर्व व्यापारने धरता थका एकठा थइने, प्रजुनी पासे वेठा.
एटखामां ते युगलीआठ कमलनां पात्रोपां पाणी खेइने तुरत प्रजुपासे

આવ્યા, ત્યાં તેડયે પ્રજુને ऐश्वर्यથી જૂપિત થયેલા જોયા, તે વચ્ચે
 દેહથી ઉત્પન્ન થતી કાંતિયેં કરીને નાશ કરેલ છે, દેવોની પણ શોજા
 જેણે, તથા જંગમ પ્રતાપની પેઠે ચર્મદષ્ટિથી ન જોઈ શકાય એવા પ્રજુ
 શોજતા હતા. આજૂપણ, લેપ, વસ્ત્ર અને પુષ્પમાલાંથી જૂપિત થયેલા,
 તે પ્રજુને જોઈને, તતક્ષણ ઉત્પન્ન થયેલા વિવેકથી તેડ વિચારવા
 લાગ્યા કે, જો આપણે પ્રજુનાં મસ્તકપર અન્નિપેક કરીશું, તો પ્રજુનાં
 શ્રંગપરનું લેપન વિગેરે નાશ પામશે. એમ વિચારિ તેડયે તે પાણીથી પ્ર-
 જુના ચરણપર અન્નિપેક કહ્યો, અને દેવો તે આશ્ચર્યસહિત જોવા
 લાગ્યા. પછી સુધર્મેડે, તેડને, પ્રજુનાં રાજ્યરૂપી મેહેલનાં દર સ્તંભ સરલા
 અધિકારીતં ઘનાવ્યા, તથા અહીં યુગલીઆંડને સ્વયમેવ વિનય થયો,
 તેથી ઇંડે ત્યાં “ ધિનીતા ” નામની નગરી વસાવવાનો ધનદને હુકમ
 કહ્યો. એવી રીતે પ્રજુનાં રાજ્યાન્નિપેક વચ્ચે ઇંડના હુકમથી ધનદે રત્ન
 અને સુવર્ણના સમૂહોથી નવી નગરી વસાવી. તે નગરી ધારયોજન લાંબી
 નવ યોજન પોહોલી, આઠ દરવાજાવાલી, મોટા કિલ્લાવાલી, તથા તોર-
 ણોથી મનોહર લાગતી હતી. વલી તે નગરીને ફરતો ધારસે ધનુષ્ય
 ડંચો, આઠસે ધનુષ્યનાં પાયાવાલો, તથા એકસો ધનુષ્ય પોહોલો તેણે
 સ્થાપ્તસહિત ગઢ ઘનાવ્યો. તે સુવર્ણનાં ગઢપર રહેલી મણિડંનાં કોંગરાંની
 શ્રેણિ, મેરુપર રહેલી તારાડંની પંક્તિ સરલી શોજતી હતી. વલી તે નગ-
 રીમાં ચોરુણા, ત્રિચુણા, ગોલ, સ્વસ્તિકનાં આકારવાલા, સર્વતોજડ
 (ચારે ધાજુડથી સરલા) એક જોંવાલા, બે જોંવાલા, ત્રણ જોંવાલા,
 તથા ઠેક સાત જોંવાલાસુધિ રાજાના રત્ન અને સુવર્ણનાં કોડો મેહેલો
 હતા. વલી ત્યાં ઇશાન દિશામાં ચોરુણો, તથા સાત જૂમિવાલો, મેહેલ,
 તેણે નાજિરાજામાટે ઘનાવ્યો. વલી પૂર્વદિશામાં સાતજૂમિવાલો, સર્વ
 ધાજુડથી સરલો અને ગોલ, મેહેલ તેણે જરતને માટે ઘનાવ્યો. વલ
 અગ્નિ ચુણામાં તેણે ધાહુયડિમાટે પણ જરતના જેવોજ મેહેલ ઘનાવ્યો,
 અને ધીજા કુમારોનાં મેહેલો તેણે તે ઘઘેની વચ્ચે ઘનાવ્યા, અને તેડની
 વચ્ચે એકવીસ જૂમિવાલો, તથા ત્રેસોમ્યવિવ્રમ નામનો મેહેલ, તેણે શ્રી
 કૃષ્ણદેવ પ્રજુ માટે રલોની શ્રેણિડંથી ઘનાવ્યો, તે મેહેલ સર્વ ધાજુડેથી
 સોનાનાં કસગોથી વીંટાયેલો, અને વસકતી ધજાડંનાં મીશથી જાણે

નાચતોજ હોય નહીં, તેમ શોજતો હતો. વહી તે મેહેલ એક હજાર ને
 આઠ મણિની જાલીઠંધી, તે જાણે તેટલાં મુલોથી પ્રજુનો યશ વોલતો
 હોય નહીં, તેમ શોજતો હતો. વહી તે નગરીમાં કલ્પવૃક્ષોથી વિંટાયેલી,
 કિણ્વાવાલી, અને પતાકાઝંની શ્રેણિને ધારણ કરનારી, હાથી અને ઘોડા-
 ની શાલાઝ હતી. વહી ત્યાં પ્રજુની કૃપાથી મનોહર રત્નમય સુધર્મા સજા
 સરસી, સર્વપ્રજા નામની સજા યજ્ઞ. વહી ત્યાં પંચ વર્ણવાલી કાંતિથી
 આકાશને શોજાવનારી મણિઝનાં તોરણોની શ્રેણિ ચારે દિશાઝમાં શોજતી
 હતી. વહી ત્યાં નગરીની વચ્ચે કુવેરે, એક હજાર ને આઠ મણિનાં ધિંચોથી
 શોજતું ચાર ગાઝ ઝંચું, મણિ રત્ન અને સુવર્ણમય, નાના પ્રકારની જૂમિ
 અને જરુલાવાલું શ્રીરૂપજદેવ પ્રજુનું મંદિર બનાવ્યું. વહી ત્યાં તેણે સામં-
 ત, મંડલિક વિગેરેનાં નંદાવર્તાદિક મનોહર મેહેલો બનાવ્યા. વહી ત્યાં
 તેણે, ધ્વજાનાં અગ્ર જાગથી લેલિત કરેલ ઠે, સૂર્યનાં ઘોડાઝ જેણે, ઇલાં
 ઝંચાં એક હજારને આઠ જિનેશ્વર પ્રજુનાં મંદિરો બનાવ્યાં; તે મંદિરો
 ચોટાઝમાં ધાંધેલાં હતાં, તેથી તેપરનાં સુવર્ણ કણશો અત્યંત શોજતા
 હતા. તેણે કૌવેરી દિશામાં મેરુસરસા ઝંચા, તથા સુવર્ણ અને રત્નમય,
 અને ધજાઝવાલા વેપારીઝનાં મેહેલો બનાવ્યા. દક્ષિણ દિશામાં વિવિધ
 પ્રકારનાં દ્વિઝનાં મેહેલો ચયા, અને જાણે તેમાં રહેનારાઝનાં તેજોજ
 હોય નહીં, તેમ ત્યાં શસ્ત્રશાલાઝ યજ્ઞ. તેવીજ રીતે ચારે દિશાઝમાં દેવ-
 વિમાન સરસી ઉત્તમ શોજાવાલા, નગરનાં લોકોનાં ક્રોડો ગમે મેહેલો
 ત્યાં શોજવા લાગ્યા. વહી ત્યાં કિણ્વાની ઘઠાર સામાન્ય કારિગરોનાં ચારે
 દિશાઝમાં, સર્વ ધનથી જરૂર ક્રોડો ઘરો ચયાં. વહી દક્ષિણ અને પ-
 ધિમ દિશામાં એક જોંધી માંડીને ગ્રણ જૂમિનુધિ ઝંચાં કારુ લોકોનાં
 ઘણાં ઘરો ચયાં. ઇલી રીતે એક રાત્રિ દિવસમાં ધનદે તે નગરી બનાવી,
 તથા તેમાં સુવર્ણ, રત્ન, ધાન્ય, વગ્ન અને આજૂપણો તેણે બનાવ્યાં. વહી
 તેજ રાત્રિદિવસમાં તેણે તણાવો, વાવો, કુવા, દેવાલયો, તથા ધીઝું સયલું
 બનાવ્યું. વહી ત્યાં તેણે ચારે દિશાઝમાં સિદ્ધાર્થ, શ્રીનિવાસ, પુષ્પાકર તથા
 નંદન અને ધીજાં પણ અનેક બનો બનાવ્યાં. તે દરેક બન પ્રતે જિનેશ્વર
 પ્રજુનાં સુવર્ણમય પેલ્યો શોજતાં હતાં, તેઝં વૃદ્ધોધીપણ, પવનં કરીને લા-
 વેલાં પુષ્પોની પંક્તિથી પૂજાઝાં હતાં. તે નગરીની પૂર્વ દિશાએ અઘાપદ

नामनो, दक्षिणमां घणोज उंचो महाशैल नामनो, पश्चिममां सूरशैल नामनो, अने उत्तर दिशामां उदयाचल नामनो पर्वत हतो. एवी रीते त्यां कल्पवृक्षोनी श्रेणिउंची शोजता, मणि अने रत्नोनी खाणोवाला, तथा जिनमंदिरोची पवित्र पर्वतो हता. एवी रीते इंद्रनी आझाची कुवेरे रत्न-मय, तथा जेजुं चीजुं नाम अयोध्या ठे, एवी इंद्रनी नगरी सरखी विनी-ता नगरी घनावी; ते नगरीनां लोको देव, गुरु तथा धर्ममां आदरवाला, स्थिरता आदिक गुणोवाला, तथा सत्य, पवित्रता अने दयावाला, तेमज कलानां समूहोमां कुशल, सत्संगमां रक्त, निर्मल शांत जाववाला, तथा महा उदयवाला हता. ते नगरीमां सुर अने असुरोची नमस्कार कराये-ला अने जगतनो व्यवहार करनारा, एवा रूपजदेव प्रजु जगतने रंजन करता थका राज्य करता हता. वली त्यां अयोध्यानी आसपास चारे वा-जुए नगरो हतां, अने तेज प्रजुए घनावेली शिल्पकलाची तेमनाज वच-नची घनावेलां हतां. प्रजुए वीस लाख पूर्वो कुमारपणामां गाढ्यां, अने पठी त्रण जगतनो उद्धार करवाने तेमणे राज्यस्थिति बांधी. तेमणे रा-ज्यमां सांत अंगो बांध्यां, बैरीनो नाश करवामां ठ गुणोनी रचना करी, स्थिति भाटे पांच करणो कर्या, लश्करनां चार अंगो कर्या, फल ग्रहण करवामां त्रण शक्ति करी, वे न्याय कर्या, अने एक ठत्र कर्तुं. आ प्रजुनी पेहेलां वरसाद, अग्नि, विद्या, कला के कोइ पण व्यवहार नहोतो. वली ते प्रजुनी आझाची पृथ्वीपर वरसाद वृष्टि करवा लाग्यो, पृथ्वी बीजादिकने धारण करवा लागी, तथा अग्नि तेने पकाववा लाग्यो. वली ते प्रजुए खेतीकारो, चाकरो, कुंजारो, वेपारी, उपरी, द्वा-प्रीठ, सुतार, कारीगरो, सोनीठ, चिताराठ, तथा मणीयार विगेरे घनाव्यां. वली तेमणे मोटा पुत्र जरतने व्होतेर कलाठ शिखची, तथा जरते बीजा जाइजेने शिखावी; वली प्रजुए बाहुल्लिने हाथी, घोडा, स्त्री तथा पुरुषनां लक्षणो शिखव्यां, तथा सुंदरीने गणितशास्त्र शिखव्युं; वली तेमणे ज-मणा हाथची, ब्राह्मीने ज्योतिरूप तथा जगतने हितकारी अद्वार लीपी-ठ शिखावी; एवी रीते तेमणे जगतनी स्थिति घनावीने, सघला लोकोने जुदा जुदा कार्योंमां जोड्या. पठी देवोची स्तुति करायेला ते प्रजु, कोइ वखते अद्भुत वगीचामां, तो कोइ वखते समुद्रने कांठे, तो कोइ वखते कि-

ढानां पर्यंतोमां, तो कोइ बखते चित्रशालामां, तो कोइ बखते स्त्रीउंनी रा-
सलीला जोवामां, तो कोइ कोइ बखते किन्नरीउनां मनोहर गीतो
सांभलवामां, तो कोइ बखते इंड्रे हुकम करेली देवांगनाये करेलां नाटक-
मां तत्पर यइने पोतानां कर्मोनी निर्जरा करवा लाग्या. एवी रीते पूर्व स्त्री-
पमां, पूर्व क्षेत्रमां, पूर्व दिशामां अने पूर्वनी नगरीमां त्रेसठ लाख पूर्वो-
त्तुधि प्रभुए राज्य कर्युं. एक दहाडो प्रभु लज्जासहित होय नहीं जेम तेम
आरामक्रीडा करता हता, ते बखते पोतानां कार्यमां तत्पर एवा लो-
कांतिक देवोये आबीने नमस्कार करी जय जय शब्द करीने प्रभुने कह्युं
के, हे जगवन् ! मुक्तिनो मार्ग देखाडो ? एम कहीने ते देवो गया घाद
प्रभुये क्रीडा तजीने, पूर्वनां जिनोनी स्थितिने स्मरण करतां यकां, विर-
क्त यइने, मोटा पुत्रने न्याय युक्त तथा अमृत सरखां वचनोथी शांत क-
रीने, राज्यपर बेसाह्यो; तथा बाहुबलि प्रमुख बीजा पुत्रोने पण यथो-
चित पोतपोतानां नामनां देशो वेहेंची आप्या. एवी रीते राज्यनो चार
तजीने प्रभु जगतने करज रहित करनारुं वर्षिदान देवा लाग्या. बली
इंद्रनी आझायी धनदे, चोवटा आदिकमां रहेलुं नधणीआतुं धन प्र-
भुने पुर्युं. एवी रीते प्रभु हमेशां सजामां आबीने, याचकोने सुवर्ण, रत्न
तथा धनादिक तेउंनी इछा प्रमाणे आपवा लाग्या; अने तेम करीने दि-
नोदयथी मांडीने भोजन बखत सुधि प्रभु एक करोडने आठ लाख सो-
नेयानुं दान देता हता. एवी रीते प्रभुए एक वर्षमां त्रणसो अठ्यासि
श्रोड ने एंसी लाख सोनेयानुं दान आप्युं; त्यारथी मांडीने सयें प्राणीउने
हितकारी दानधर्म चाल्यो; केम के, जेम अरिहंत प्रभु प्रवर्तें ठे, तेमज
लोको पण प्रवर्तें ठे. हवे चैत्रवदी आठमने दिवसे, चंद्र उत्तरापादा न-
क्षत्रप्रते आवते ठते, पाठये पहोरे, देवोथी पूजाएला प्रभुये, कष्ट, महा-
कष्टादिक चार हजार राजाउंनी साथे शकटोथानमां दीक्षा लीधी. ते ब-
खते संह्री प्राणीउनां मननां पर्यायने सूचवनारुं, प्रभुने चोथुं मनःपर्यय
ज्ञान ययुं. जे प्रभु पूर्वे राग, द्वेष, मद, अजिमान आदिक शत्रुउंथी श्लिष्ट
थएला हता, तथा तेउनो नाश करवा माटे ते पृथ्वीतल पर उपाय सहित
त्रमण करता हता, एवा प्रभु नाशिकाना अग्र जागपर वस्त्रे आंखो रा-
खीने, तथा सयली इंद्रिउने वश करीने, जाणे मनमां कंइक विचार कर-

नामनो, दक्षिणमां घणोज उंचो महाशैल नामनो, पश्चिममां सूरशैल नामनो, अने उत्तर दिशामां उदयाचल नामनो पर्वत हतो. एवी रीते त्यां कल्पवृक्षोनी श्रेणिउंची शोभता, मणि अने रत्नोनी खाणोवाला, तथा जिनमंदिरोची पवित्र पर्वतो हता. एवी रीते इंद्रनी आझाची कुवेरे रत्न मय, तथा जेजुं वीजुं नाम अयोध्या वे, एवी इंद्रनी नगरी सरस्वी विनीता नगरी घनावी; ते नगरीनां लोको देव, गुरु तथा धर्ममां आदरवाला, स्थिरता आदिक गुणोवाला, तथा सत्य, पवित्रता अने दयावाला, तेमज फळानां समूहोमां कुशल, सत्संगमां रक्त, निर्मल शांत जाववाला, तथा महा उदयवाला हता. ते नगरीमां सुर अने असुरोची नमस्कार करायेला अने जगतनो व्यवहार करनारा, एवा रूपजदेव प्रजु जगतने रंजन परता यका राज्य करता हता. वखी त्यां अयोध्यानी आसपास चारे बाजुए नगरो हतां, अने तेउं प्रजुए घनावेली शिदपकलाची तेमनाज वचनी घनावेलां हतां. प्रजुए थीस लाख पूर्वो कुमारपणामां गाछां, अने पठीं ग्रण जगतनो उखार करवाने तेमणे राज्यस्थिति बांधी. तेमणे राज्यमां सात थंगो बांध्यां, बैरीनो नाश करवामां ठ गुणोनी रचना करी, स्थिति माटे पांच करणो कर्पां, लडकरनां चार थंगो कर्पां, फल ग्रहण करवामां ग्रण शक्ति करी, वे न्याय कर्पां, अने एक ठग्र कर्पुं. आ प्रजुनी पेहेलां वरसाद, अग्नि, विद्या, कला के कोइ पण व्यवहार न्होतो. वखी ते प्रजुनी आझाची पृथ्वीपर वरसाद वृष्टि करवा लाग्यो, पृथ्वी बीजादिकने धारण करवा लागी, तथा अग्नि तेने पकाववा लाग्यो. वखी ते प्रजुए खेतीकारो, चाकरो, कुंनारो, वेपारी, उपरी, द्वात्रीउं, सुतार, कारीगरो, सोनीउं, चिताराउं, तथा मणीयार विगेरे घनाव्यां. वखी तेमणे मोटा पुत्र जस्तने व्होतेर कषाउं शिखरी, तथा जस्ते बीजा जाइउंने शिखाची; वखी प्रजुए बाहुशिने हाथी, घोडा, स्त्री तथा पुरुषनां लक्षणो शिखल्यां, तथा मुंदरीने गणितशास्त्र शिखळ्युं; वखी तेमणे जमणा हाथची, ब्राह्मीने ज्योतिरूप तथा जगतने हितकारी अडार लीपीउं शिखाची; एवी रीते तेमणे जगतनी स्थिति घनाचीने, सघळा लोकोने जुदा जुदा कार्यामां जोड्या. पठी देवोची स्तुति करायेला ते प्रजु, कोइ वस्तुते अज्ञान वर्गीचामां, तो कोइ वस्तुते समुझने कांठे, तो कोइ वस्तुते क्रि-

पण समतावान प्रजुए पोतानुं राज्य, सैन्य चंडार विगेरे तज्यां हतां, तेथी तेमणे तेमांथी कंइ पण लीधुं नहीं. एवी रीते आहार रहित एक वपे गयावाद प्रजु राजाउं अने देवोथी वींटाया थका गजपुर नगर प्रते आब्या. त्यां कल्याणनां चंडाररुप बाहुवलिनां पौत्र श्रेयांसे प्रजुने जोशने पोतानां पूर्व जन्मोनी यादगीरी करी. ते बखते जातिस्मरण ज्ञानथी श्रेयांसे प्रजुनो अने पोतानो संबंध जाणीने, अनवद्य आहारनुं दान, अने पात्रनो विचार करवा मांड्यो; तेज बखते निर्मल सेलडीनां रसने आवेलो जाणीने, तथा प्रजुने पात्ररुप जाणीने, ते आपवानी तेणे इष्टा करी, अने तेणे प्रजुने कष्टुं के, हे स्वामी ! आ रस निरवद्य ठे, माटे कृपा करीने आप ते ग्रहण करो ? एम कहीने तेणे प्रजुनां हाथमां ते रस रेढ्यो. प्रजुनां हाथमां रहेलो घणो एवो पण ते रस शिखाने धारण करवा लाग्यो; पण नीचे पढ्यो नहीं; केम के जिनने जजनाराउंनी नीची गति यती नथी. ते बखते जगतने जाणनारा प्रजुए अमृत रस सरखा ते रसने पीने, तपथी तपेली पोतानी साते धातुउंने शांत करी. एवी रीतें प्रजुनां पारणा समये सुगंधि पाणी, पुष्प अने सुवर्णनी धृष्टि, देवडुंडुजि, तथा चेलोड्रूय, एवी रीते पांच दीव्यो प्रगट थयां. मांगक्षिक जकिवाला श्रेयांसे, “ प्रजुनां पारणानी जूमिने कोइ स्पर्श न करे, ” तेदखा माटे त्यां रलनी पीठीका बनावी. वेसाक सुदी ग्रीजने दिवसे प्रजुने आ अक्षयदान मढ्युं, त्पारथी अखात्रीजनुं पर्य आजदन सुधि चाखे ठे. जेम डुनीयामां प्रजुथी जगतव्यवहार चालु थयो, तेम श्रेयांस-थी सत्पात्र दान चालु थयुं. एवी रीते श्रेयांसनो उछार करीने, जगतनो उछार करनारा वधस्य प्रजु, कर्मनां नाश माटे पृथ्वीपर विहार करवा लाग्या. अहीं जरत राजा पण धर्मानुशासनथी राज्यने पालवा लाग्या, तथा दिवसे दिवसे पोतानां कुशने दीपावता थका, अद्भुत लक्ष्मीवाला थया. वली ते जरत राजा पितानां चरण कमखनी सेवामां रसिक थया थका, पितानी माता मरुदेवाने हमेशां नमस्कार करता. एवी रीते राज्य पालतां थकां एक हजार वर्षो गया वाद, जकिथी हमेशां जेनी उपासना करेली ठे, एवी मरुदेवा भाताने नमस्कार करवा माटे जरत राजा प्रजातमां गया. हमेशां पोतानां पुत्रनां स्मरणथी करना आंसुउंथी आ-

ता होय नहीं, तेम ते बखते देखावा लाग्या. पठी सर्व प्राणीउंनी द-
याथी ईर्यासमिति पूर्वक, पोतानां शरीरमां पण निरीह थया थका प्रजु
पृथ्वीपर विहार करवा लाग्या.

हवे ज्यां वेरीउं पण उपद्रव नथी करता, एवी अयोध्या नगरीमां पु-
ण्यमां रक्त जरत राजा पोतानां पितानुं राज्य चलावता हता. ते जरत
राजा सूर्यनी पेठे, तेजनां समूह सरखा, हमेशां उदयमां स्थिर, वेरीरुपी
अंधकारने हरनारा, तथा कलावानोने (चंद्रने) धननां (तेजनां) दे-
नारा हता; वली ते समुद्रनी पेठे गंजीर, सिंहनी पेठे शूरा, चंद्रनी पेठे
कलावान, वरसादनी पेठे जगतनां जीवन तुल्य, कल्पवृक्षनी पेठे
दानेश्वरी, कलहंसनी पेठे विवेकी, चैत्यनी पेठे उंचा, तथा कोयलनी
पेठे मधुर स्वरवाला हता, वली पवननां मोटां मोजांउंथी जेम मेरु, तेम
ते शत्रुउंथी अचल, तथा प्रजातनी पेठे मित्रनां (सूर्यनां) उदयमां
तत्पर, अने धनने बधारनारा हता. वली ते शेषनागनी पेठे उत्तम
जोगोथी (फणाउंथी) लाखित, पृथ्वीनां चारने घरनारा, नंदनवननी
पेठे हमेशां पुष्पोनी श्रेणिउं सहित, हारनी पेठे गुणो सहित, (दोरी-
सहित) तथा मोतीनी पेठे उत्तम व्रतने (गोलाकारने) धरनारा, अने
पृथ्वीमंडलने शोभावनारा हता. जेनो प्रतापरुपी सूर्य जगतने दोपर-
हित (रात्रिरहित) करतो थको, लक्ष्मीना श्रीडारुप कलाधरने
(चंद्रने) उत्पन्न करतो हतो. वली तेनां प्रतापरुपी सूर्यथी त्रास पामीने
सूर्य आकाशगामी थयो, अने ते अज्यासथी तेने हजुसुधि पण स्थान
मळतुं नथी. सूर्यादिकोनो तो “ तापज ” होय ठे, पण जरतनो तो
“ प्रताप ” हतो, केम के ते प्रतापथी बखेला शत्रुरुपी वृक्षो फरीने उ-
गतांज नहोतां. वली ते जरत राजा न्यायी, विनयमां आसक्त, मनोहर
दृष्टिवालो, विचारवंत, कलावान, अने दोपने नहीं धारण करनारो हतो.

हवे सर्व प्राणी प्रते हीतकारी एवा प्रजु, युगमात्र पृथ्वीपर दृष्टि क-
रता थका, कर्मथी गेराइने एक देशथी बीजे देश विहार करवा लाग्या.
वली ते बखते लोको मुग्ध होवाथी, निरवय आहारने जाणता नहोता,
अने तेथी प्रजु एक वर्षसुधि आहार विनां रह्या, केमके, लोको मुग्धप-
णाथी तेमने रथ, घोडा, हाथी, कन्या, सुवर्ण तथा बल्लो देवा लाग्या;

णाशे. एवी रीते जरत महाराज मरुदेवा माता साये जेटखामां वात करे
 ठे, तेटखामां कोइ पोलीठं जक्तिपूर्वक हाथ जोडीने, तथा पृथ्वीपर म-
 स्तक नमावीने तेमने कहेवा खाग्यो के, हे स्वामि ! यमक अने शमक
 नामनां वे पुरुषो आपने कंडक कहेवा माटे आख्या ठे, अने तेठं वारणे
 उजा ठे. पठी जरत माहाराजे तेने अज्ञा आपवाची पोलीआए तेउने
 त्यां प्रवेश कराव्यो, त्यारे तेठं पण हर्षधी “जय जय” शब्द करता त्यां
 आख्या, तथा तेउमांथी शमक नमस्कार करीने घोळ्यो के, हे देव !
 हुं वधामणी आपुं तुं के, पिताजीने केवलज्ञान उत्पन्न थयुं ! वली पुरी-
 मताल नामनां नगर पासे शकटानन नामनां वनमां, ते व्रण जगतनां प्रजु-
 तुं इंद्रोए समवसरण वनाव्युं ठे; तथा त्यां सर्व दिशाउंमांथी पुरुषो,
 स्त्रीउं, देवो अने देवीउं, पोतानी इषियी स्पर्धा करता थका आख्या
 ठे. पठी यमक पण नमस्कार करीने, हर्षयुक्त थयो थको उंचे स्वरे
 कहेवा खाग्यो के हे स्वामि ! हुं पण वधामणी आपुं तुं के, स्फुराय-
 मान प्रजाए करीने देदीप्यमान सूर्यना विवनी पेठे उज्ज्वल, हजार
 आरावाहुं, तथा स्फुर्लिंगोनी श्रेणियी शोजितुं अने देवाधिष्ठित चक्ररत्न
 आपणी शस्त्रशालामां उत्पन्न थयुं ठे. जरत राजाये ते सांजलीने तेउं
 वनेने उचित दान थापी वितर्जन कयां, तथा पोते अबचनीय आनंद
 पाम्या. पठी तेनुं चित्त हिंचोखा खावा खाग्युं के, पेहेलां मारे तातनां के-
 वलज्ञाननो महोत्सव करवो, के चक्ररत्ननो महोत्सव करवो ? एम
 विचारतां ठेवटे तेणे निश्चय कयां के, अहो ! जगतने अन्नयदान
 देनारा तात कयां ? अने जगतने जय थापनारुं आ चक्र कयां ? माटे
 आटलो वखत जे में विचार कयां, ते फोकट कयां; तेथी हवे मारे
 प्रथम प्रजुनां केवलज्ञाननी उत्पत्तिनो महोत्सव करवो. एम विचारि तेणे
 मरुदेवा माताने विनंति करी के, हे माता ! तमो जे कहो ठो के, मारो
 पुत्र हमेशां वनमां जमीने, झुधा, त्पा, ताप आदिकथी पीडित थइने
 दुःख भोगवे ठे; पण हवे सुरअसुरोधी सेवित, एवा तमारा पुत्रनी,
 व्रणे जगतने आश्चर्य करनारी खड्गीने जोइने तेनी तपस्यानुं फल जुउं ?
 एम कहीने, तेणीनी अनुज्ञापूर्वक ते वाक्यथी हर्षित थएलां मरुदेवा मा-
 ताने, विद्वानोमां शिरोमणि एवा जरत माहाराजे हाथीपर चढाव्यां;

पठी ते सज्ज करेला घोडा, हाथी, रथ, तथा पायदलसहित त्यांथी चाल-
वा लाग्यो. सुवर्ण, तथा माणिक्यनां उलसायमान थनां किरणोथी वि-
चित्र थयेलुं, अने कोडो गमे शस्त्रोथी चलकतुं थएलुं ते लश्कर विजली-
नां भ्रमने करावनां हंतुं. वली विविध प्रकारनां उत्सवोमां उत्साहवाला
नगरनां लोकोथी वींटायेलो ते भरत राजा प्रजुने वांदवा माटे उद्यमवंत
थयो थको मरुदेवा मातासहित चालवा लाग्यो. ते वखते “हुं पेहेलां प्र-
जुने वांडुं, हुं पेहेलां प्रजुने वांडुं” एवी रीते केटलाको अगाडी अगाडी जवा
लाग्या. वली ते वखते प्रजुपासे जनारा लोकोने अमार्ग पण मार्गरूप थयो;
अने एवा जकितोने आगल जतां मोक्ष मार्ग पण मलशे. ते वखते पिता
पुत्रनी, जाइ जाइनी, शेठ चाकरनी, के चाकर शेठनी राह जोता नहोता.
एवी रीते दीनतारहित सैन्योथी तथा वेगयुक्त घोडांथी जतां थकां भरत
माहाराजे अगाडी अरिहंतपणाने सूचवनारो रत्नध्वज जोयो. त्यां ग्रण
गढोमां रहेलां रत्नोनी चलाचल कांतिनां किरणोथी, तेने धर्मरूपी सूर्यनो
उदय करनारा प्रजातनी त्रांति थइ. पठी त्यां भरत माहाराजे मरुदेवा
माताने कछुं के, हे माता! आ अगाडी रहेला प्रजुनां समवसरणने तमो
जुड ? ते समवसरण ग्रण लोकोमां रहेनारा देवोये रत्नोनी श्रेणिंथी व-
नाव्युं ठे, अने उठलता किरणोनां समूहोथी ते सूर्योनी श्रेणि सरलुं सुं-
दर लागे ठे. वली आ धाजुए सेवा माटे आवेला देवोनो, सांजलनाराठ-
नां श्रवणोने प्रिय लागतो “जय जय” शब्द संजलाय ठे. वली आ धा-
जुए पांच जातिनां रत्नोनी कांतिरूपी आंगळींशालो, प्रजुने उल्लावना-
रो, धर्मेज पोतानो हाथ उंचो कयों होय नही, तेवो आ रत्नध्वज शोभे ठे.
वली आ धाजुए जाणे तातना गुणोनेज कहेतो होय नही, एवो नवा
... रंगवालो अद्भुत देवहुंडुजि संजलाय ठे. वली प्रजुनां गुणो-
थीज होय नही, तेम मांजरोथी पिंजर थएलो आ अशोक वृक्ष, पल्ल
वानां समूहोथी जाणे नाचतो होय नही, तेम देखाय ठे. ते सांजलीने
मरुदेवा मातानां, दुःखाश्रुथी उत्पन्न थएलां थांखोनां पडलो हर्षाश्रुथी
दूर थयां. ते वखते आनंदित थएला देवोथी कराती पोतानां पुत्रनी स्तुति
जेम जेम ते सांजलतां गयां, तेम तेम ते अत्यंत उलसायमान थयां. सर्व
अतिशयोथी संपूर्ण, तथा जिनरूप एवां ... प्रेमथी ध्यावतां

યકાં મરુદેવા માતા તન્મયપણાને પામ્યાં. પઠી સંસાર સંવંધિ વ્યાપારને
 જુલી જણે, પ્રજુને ચિંતવતાં યકાં તે કણવારમાં જિનમય થયાં; વહી તે
 વલ્લતે હૃદયમાં, દૃષ્ટિમાં, આગણ, પડણે, પાઠણ, વચનમાં અને સર્વ જગા-
 ણ મોક્ષ સુખના કારણરૂપ જિનનેજ તે જોવા લાગ્યાં પઠી કર્મોનો ફય
 કરનારી ફપકથ્રેણિપર ચઢીને, નાનાશ્રુતવિચાર, એકશ્રુત વિચાર, સૂક્ષ્મ-
 ક્રિયા, સમુદ્ધિન્નક્રિયા તથા અનુક્રમે તે શુદ્ધ ધ્યાનને પામ્યાં. પઠી અંત-
 કૃત કેવલીપણાથી કર્મનો ફય કરી કેવલોત્તરતિ સમયેજ મરુદેવા
 માતા મોક્ષે ગયાં. એવી રીતે પુણ્ય કર્યાંજિના પણ, જે માણસ સ્નેહથી અં-
 તકાણે અરિહંત પ્રજુનું સ્મરણ કરે છે, તે માણસ આ મરુદેવા માતાની
 પેઠે શિવગામી થાય છે. હવે તે વલ્લતે ઇંડોયે સમવસરણમાંથી આવીને
 મરુદેવા માતાનાં શરીરનો સંસ્કાર કરીને, તેને ફીરસમુદ્રમાં પધરાવ્યું; તથા
 તેડું ડુંચે સ્વરે કહેવા લાગ્યા કે, આ અવસર્પિણી કાલમાં આ મરુદેવા માતા
 પ્રથમ કેવલી થઈને મોક્ષે ગયાં (તિહુ થયાં.) એવી રીતની ડુંધોપણા કરી-
 ને, દેવો, આંનુનાં જલથી ઝીંજાપણા જરતને અગાડી કરીને પ્રજુપાસે લેઈ
 જવા લાગ્યા. ત્યાં જરત રાજાએ પ્રજુની લક્ષ્મી જોઈને, તથા દેવોનાં કહેવાથી
 શોકનો ત્યાગ કર્યો, અને પ્રજુને નમવાને ડત્સુક થયો. ત્યાં ઠગ્ર, ચામર
 આદિક રાજાનાં ડપકરણો તજીને, જરત રાજા ડતરાસંગ વારીને પ્ર-
 જુની પાસે જવા લાગ્યા. વહી ત્યાં વાવમાં નાહીને, અને ધોણાં વલ્લો પેહે-
 રીને, જરત મહારાજ પૂર્વદ્વારથી સમવસરણમાં દાલલ થયા. પઠી તેણે
 વિધિપૂર્વક પ્રજુને પ્રદક્ષિણા દેઈને, તથા પૃથ્વીપર મસ્તક નમાવીને નમ-
 સ્કાર કર્યો; પઠી જક્ષિથી ડલસાયમાન થતી રોમરાજીથી કંજુકિત
 થણા, તથા પ્રફુલ્લિત લોચનવાણા, જરત રાજા, હૃદયમાં નહીં માતા
 દર્પને વાણીનાં મિશથી વહાર કદાહવા લાગ્યા કે, હે ત્વામી ! ત્રણે લો-
 કમાં તિલક સમાન, જિનેશ્વર, અનંત, અવ્યક્ત, ચિદ્રૂપ, તથા યોગીશ્વર
 એવા તમો પ્રતે નમસ્કાર ધાડું ? વહી હે નાથ ! એકાંત હિતકારી એવા
 તમોએ આ સંસારમાં અવતાર લેઈને, વહુરૂપવાલો જગતની વ્યવસ્થાનો
 માર્ગ દેલાહ્યો. વહી હે જગત્પ્રજુ ! અમોનેજ આ જવરૂપી સમુદ્રમાંથી
 ડહારવાની ઇચ્છાથી, તથા મોક્ષમાર્ગ દેલાહવા માટે તમોએ સંયમ લીધું
 છે. વહી હે પ્રજુ ! તમોજ આ જગતનાં ફેશ્વર, દયાલુ, અને પ્રાણીડને

શરણું લેવા લાયક છે. વહી આપ, પોતાની મેલેજ અમોને તારવામાં ત-
 સર થયા છે, માટે હવે આપની હું કેટલીક યાચના કરું ? પૃથ્વી રીતે
 પ્રજુની સ્તુતિ કરીને, ઝરત રાજા, ઇંદ્રને અગાડી કરીને પ્રજુની પાસે
 વેઠા. પૃથ્વી તત્વને જાણનારા પ્રજુ પણ એક યોજનસુધિ ગમન કરતી, સર્વ
 જાણનાં સ્વરૂપવાણી, અને ગંજીર વાણીથી ક્લેશને નાશ કરનારી દેશના
 દેવા સામ્યા. (ધર્મમાં પ્રીતિ કરવી, અને પાપોથી યદ્યપૂર્વક વિરક્ત થવું;
 પૃથ્વી રીતનો જેમાં માણસો પ્રતે ઉપદેશ હોય, તે દેશના કહેવાય છે.)

જિનપૂજા, સુગુરુની સેવા, સાધ્યાય, નિર્મલ તપ, દાન, અને દયા,
 પૃથ્વી રીતનાં ઠ કાવ્યોં, હમેશાં ઉત્તમ ગૃહસ્થીઁને કરવાનાં છે. વહી માતા
 વિતા, મમાય રહિત ગુરુ, ધર્મશાસ્ત્ર જાણનાર, અજયદાન દેનાર, અન્ન-
 પાત્રી દેનાર, તથા કલા શિખવનાર, ઘટલાઁનાં ચરણ કમલોની સે-
 વાથી પુણ્ય ઉપાર્જન કરવું. વહી પ્રાણીઁ પ્રતે દયા, શુદ્ધ પાત્ર પ્રતે દાન,
 મરીશોનો ઉદ્ધાર કરવાની બુદ્ધિ, અને યયોચિત સર્વ જનોપ્રતે ઉપકાર,
 પૃથ્વી રીતનો ધર્મ મંત્રારથી તારનારો છે. વહી જ્ઞાન, અજય, ઔપય,
 સ્વાન અને વસ્ત્રવું દાન, અરિદંત પ્રજુની પૂજા, સમતાયંત મુનિઁને નમ-
 સ્કાર પોતાનીજ સ્ત્રીમાં તૃપ્તિ, તથા અન્ય સ્ત્રીઁથી વિરક્તપણું, પ સપક્ષાં
 પુરુષોને અદાય મંદનરૂપ છે. વહી ચાહી, ઠેપ, પરધનની ચોરી, જીવ-
 હિંસા, નિંદા, રાત્રિનોજન, તથા કન્યાદિક મોટાં જૂઠ, ઘટલાં વાના વ-
 જંશાં, કેમ કે, તેના સરણું થીતું પાપ નથી. વહી પાપ, તથા મરકી આ-
 દિકને દૂરનારાં ગ્રણ રહોને ઘટ્ટણ કરવાં; કેમ કે, તેથી શુદ્ધ નામગુણ
 થયા થકા મંત પુરુષો ગ્રણ નવોમાંજ સુલેથી મુક્તિ મુલ્ય પામે છે.
 પૃથ્વી રીતે, મનોદૂર મોક્ષાર્થી પાસને ઉત્પન્ન કરનારાં, ઘચનરૂપી પાણીને,
 ધવિકરૂપી ધૃત્વીમાં વરમીને, પ્રણવ ઠલુદ સંપદા માટે ગ્રણ રત્નરૂપી
 (જ્ઞાન, દર્શન અને ચારિત્રરૂપી) થીજ ત્યાં વાઙ્યું. પૃથ્વી રીતની પ્રજુની
 પવિત્ર દેશનાને અવળાગોનર કરીને, ઝરતનો પુત્ર રૂપનસેન પ્રજુને ત્રિ-
 નતિ કરવા સામ્યો કે, હે સાનિ ! આ ત્રરૂપી અરણ્યમાં દિદ્મૂદ ત્રિ-
 સ્ત્રી ઘટ્ટકનાં થકાં અરુન્નાન સાયંપતિની પેઝે, પુણ્યોર્થી મને આગનો
 આગે મેષાન થયો છે; અને તેથી આપ મને તારો ? જે રાગ્યમાં આ રાગ
 આદિય શત્રુઁ ભાગ પુન્યરૂપી તંત્રારને છુંટી જાય છે, ને રાગ્યનું ત્રિષ્

યોધી વિરક્ત થયેલા મને હવે શું પ્રયોજન છે ? વહી ધનાદિકની લોલ-
તાથી આ જયંકર સંસારસમુદ્રમાં જટકતા બુદ્ધિવાનો પણ (મઘીમારો
પણ) જાણુ, પુત્ર આદિકની જાણમાં ફસાઈ પડે છે; માટે હે જગવન્ !
હવે આપ મને શરણારૂપ ઠો, અને તેથી ચારિત્રદાન દેશ મારું રક્ષણ
કરો ? નહીંતર આ વિપયો ફરી મને પોતાનાં સપાટામાં લેશે. ત્યારે પ્ર-
જુષ પણ તેને જલ્પ જાણીને, ચારિત્ર આપી તેનાપર ઉપકાર કર્યો; કેમ
કે સજ્જાનો હમેશાં પરનો ઝડાર કરનારાજ હોય છે. પછી તેણે આ જવ-
રૂપી તાપની શાંતિમાટે પ્રજુનાં ચરણારવિંદો મસ્તકે ધર્યાં. વહી તે સ-
મયે જરતનાં ધીજા ચારસેં પુત્રોષ, તથા સાતસેં પૌત્રોષ પણ ચારિત્ર અંગી-
કાર કર્યું. વહી તે વચ્ચે ક્રોડો દેવોધી પ્રજુને સેવાતા જોઈને, જર-
તનાં પુત્ર મરીચીષ પણ દીક્ષા લીધી; તથા ઝજ્જલ શીષને ધરનારી
બ્રાહ્મીષ પણ જરતની રજા લેઈને તે વચ્ચે ઘણી રાજકુમારીઝ સાથે દી-
ક્ષા લીધી. વહી તે વચ્ચે મુંદરીને પણ વ્રત ગ્રહણ કરવાની ઇચ્છા હતી,
પણ જરતે વિચાર્યું કે, પ્રજુનાં ચતુર્વિંશ સંઘમાં આ મુંદરી આવિકા યશે,
એમ વિચારિ તેણીને તેણે દીક્ષા લેતી અટકાવી. વહી તે વચ્ચે જરત
મદારાજે પણ પ્રજુ સન્મુખ સમ્યક્ત્વ અંગીકાર કર્યું, કેમ કે, સમતા-
ધંતોને પણ જોગાવહી કર્મ તો અવશ્ય જોગવવુંજ પડે છે. વહી તે સમયે
કેટલાક વિદ્યાધરો તથા મનુષ્યોષ ચારિત્ર લીધું, કેટલાકોષ આવકવ્રત
અંગીકાર કર્યા, તથા કેટલાકો જડ પરિણામને સ્થાપિત થયા. વહી
કઢ, મદાકઢ શિવાયનાં અગાઠ તાપસ ઘણા રાજાઝંણ પણ પ્રજુનાં
ચરણ સમીપે આવીને, આનંદયુક્ત વ્રત અંગીકાર કર્યું. પુંડરિક આદિ
સાધુઠ, બ્રાહ્મી આદિક સાધવીઠ, ઐયાંસ આદિક આવકો, તથા મુંદરી
આદિક આવિકાઠ, ઈતી રીતે પ્રજુષ ચતુર્વિંશ સંઘની જે સ્થાપના કરી,
તે આજદન નુષિ પણ મોજુદ છે, કેમ કે તેજા મદાન પુરુષોની આજ્ઞાનું
ઠહંપન ઘડ શકતું નથી. ઈતી રીતે તીર્થંકરોને પણ માનનીક, પુલ્કવા-
નોને પણ પૂજનીક, અને સુરાનુગ્રેહોને પણ સેવનીક ઈતી સંઘ હમેશાં જય
પામે છે. હવે પ્રજુષ જેમ ચતુર્વિંશ સંઘની સ્થાપના કરી, તેમ ઈંડ, ચક્રી
વિંગેરેષ મહીને દુષ્પજત્તન આદિક ચોરાસી ગણધરોની પ્રજુની આજ્ઞા પ્ર-
નાયે સ્થાપના કરી. મદા બુદ્ધિવાન તે ગણધર મદારાજોષ પ્રજુ પાસેથી

त्रिपदी मेलवीने तुरत छादशांसीनी रचना करी; अने प्रजुनी कहेली तेज व्यवस्था आजे पण चाली आवे ठे, केम के, अरिहंत प्रजुनी आ-
 झानुं विवेकी माणस उल्लंघन करता नथी. पठी देव, गंधर्व, विद्याधर,
 तथा राजाउ प्रजुने नमस्कार करीने, तेमनी देशनानुं स्मरण करता थ-
 का पोतपोताने स्थानके गया. प्रजु पण जविक जीवोने बोध देता थका
 चोंत्रीश अतिशय सहित पृथ्वीतलपर विहार करवा लाग्या. एकज ज-
 गोए स्थिरता करवाथी परनो उपकार नहीं थइ शके, एवा हेतुथीज
 होय नहीं जेम, तेम प्रजुए एकज जगोए स्थिति करी नहीं. हवे पुण्यशा-
 ली, तथा लोकोथी नमाएला जरत राजा पण मनोहर मेहेलोवाली अयो-
 ध्या नगरीमां परिवार सहित आन्या; तथा उलसाय मान बेजबवाला चक्रने
 जोवानी इच्छाथी ते शस्त्रशालामां गया, त्यां तेमणे सूर्यविंवनी पेठे उठ-
 लता किरणोनी श्रेणिथी शोजायुक्त थएलुं, तथा शस्त्रशालाने पण चक्र-
 काटयुक्त करतुं चक्ररत्न जोयुं, ते वखतेज तेमणे तेने पंचांग प्रणाम
 कथ्यो, केम के, द्वात्रिंशने शस्त्र उत्कृष्ट देवरूप ठे. पठी तेमणे पवित्र जा-
 लथी आनंदपूर्वक ज्ञान करीने, धोयेलां, सुगंधयुक्त करेलां, तथा श्वेत
 वस्त्रो शरीरपर धारण कथ्यां, अने शस्त्रशालामां आवी ते चक्र हाथमां
 ग्रहण कथुं, अने जाणे वधारे चक्रकाटवालुं करता होय नहीं जेम तेम
 तेमणे यत्ने हस्तोथी तेनुं प्रमार्जन कथुं. पठी तेणे सहस्र आरावालुं ते
 चक्र सुवर्णनां सिंहासनपर स्थापन कथुं, अने तेम करीने ते उदयाच-
 लनां शिखरपर रहेला सूर्यविंवने याद करवा लाग्यो. पठी राजाये पो-
 तानांज हस्तथी निर्मल जलथी ते चक्रने ज्ञान कराव्युं, त्यारे समुद्र-
 मांथी उललता बडवानल सरलुं ते शोजवा लाग्युं. पठी तेणे चंदन, अ-
 गर, कपूर, कस्तुरी, कुंकुम विगोरेथी तेनुं पूजन कथुं. वली ते चक्र दशे
 दिशाउनुं चक्रिपणुं तेमने आपशे, तेथी तेमणे पंच वर्णनां पुष्पोथी तेनुं
 पूजन कथुं वली ते चक्र तेमने मंगल करनारुं ठे. तेथी तेमणे तेनी
 आगल अखंड चोखाथी अष्ट मंगलो चितथ्यां; तेम हीरा, वैडूर्य, माणिक,
 मोती, कर्केतन आदिकथी तेमणे तेनी पासे खस्तिक कथ्यो, वली तेमणे
 मंगलदीपकपूर्वक तेनी आरती उतारी. “द्वात्रिंशना गुरुसमान, तथा
 प्रत्यह देवरूर, एवा तमो प्रते नमस्कार थाउ?” एम कहीने जरत रा-

જાણ તે શસ્ત્રાધિપતિને નમસ્કાર કર્યો. એવી રીતે થાઠ દિવસોસુધી ચક્રિયે મનોહર જેટોપૂર્વેક તેનું પૂજન કર્યું. પઠી એક હજાર ચક્ષોથી અધિષ્ઠિત, દિવ્ય શક્તિવાળું, હજાર આરાઠવાળું, મહાન્ જ્વાલાઠની શ્રેણી સાલિત થયેલું, ગોલાકારવાળું, આકાશમાં ઝ્રમણ કરનારું અને હુદ દેત્ય તથા શત્રુઠનો નાશ કરનારું, તે ચક્ર ઝરતનાં પ્રતાપની પેઠે દીપવા લાગ્યું. પઠી તે ચક્રી જયસ્થાનમાટે મનુષ્ય અને દેવોણ વનાવેલા મણિમય સિંદાસનપર પૂર્વસન્મુલ્ય વેઠા, તે વલતે કોણક સ્ત્રી, તેનાંરૂપથી મોહિત થઈને, મણિનાં કુંજમાંથી પડતા જલને પોતાનાં કટાક્ષોથી વેવડાં કરીને તેનો અજિપેક કરવા લાગી, વલી કોણક મદોન્મત્ત સ્ત્રી તો પોતાનાં કુંજ સરલાં સ્તનોની વચ્ચે, તેવડાજ (સ્તન જેવડાજ) કલશને છેડેને અજિપેક કરવા લાગી. વલી તે વલતે કોણક સ્ત્રી તો પોતાનાં હસ્તરૂપી કમલમાં કર્ણિકાસરલા કલશને છેડેને ઝરત રાજાપર જલ સીંચવા લાગી. તે વલતે ધવલધ્વનિઠની સાથે વાર્જિત્રોનાં નાદો, તે મંડપને પૂરીને દિશાઠનાં મૂલમાં મૂર્છા પામવા લાગ્યા. એવી રીતે જય જય શબ્દ પૂર્વેક અજિપિક્ત થયેલા ચક્રી અધિક કાંતિવાલા થઈને સૂર્યવિવનું અનુકરણ કરવા લાગ્યા. સોનેરી કાંતિવાલા તે ઝરત મહારાજાએ જ્યારે સફેદ વસ્ત્રો પહેર્યાં, ત્યારે તે મેલલાસુધી શરદશુનાં વાદલાંઠથી વીંટાયેલા મેરુસરલા શોજવા લાગ્યા. દરેક અંગપ્રતે ધણાં આજૂપણોથી જૂપિત થયેલા, તથા પૃથ્વીપર ચાલતા તે ઝરત રાજા જંગમ કલ્પલુહ સરલા શોજવા લાગ્યા. પઠી જ્ઞકિથી પ્રેરાઈને તેમણે, પુષ્પ, અક્ષત, સ્તુતિ આદિકથી પ્રથમ પ્રણતું આરાધન કર્યું. પઠી તપસ્વીઠને દાન દેઈને, જોજન કરીને, અને તાંબુલ ચાવીને તે સજામાં ગયા. ત્યાં ચામરોથી વીંજાતા, તથા ઘઘ્રી આઘાદિત થયેલા, તે ઝરત રાજા, વર્ષાકાલમાં કરણોવાલા પર્વતસરલા શોજવા લાગ્યા. વલી તે ઝરત રાજા મહા પરાક્રમી, અને જ્ઞકિવંત સોલ હજાર ચક્ષોથી વીંટાયા થકા શોજતા હતા. હવે તે ચક્ર આયુધશાલામાંથી નિકલીને, પ્રયાણને સૂચવતું થકું આકાશમાં પૂર્વસન્મુલ્ય રહ્યું. પઠી પ્રજાતમાં સર્વ શુભ લક્ષણોથી સંવેલી ઠે, સંપદા જેણે, તથા યશ સરલા શ્વેત હસ્તીરૂપર રાજા ચઢ્યા. અત્યંત ગર્જના કરતો તે હાથી, તે વલતે મદની ધારાઠથી વીજા મેઘ સરલો દેલાવા લાગ્યો.

આકાશને જાણે નવપલ્લવ કરતા હોય નહીં જેમ તેમ ઊંચા દ્વારો કરીને, તે વલ્લભે વંદિલોકોણ જય જય શબ્દ કયોં. વલી તે વલ્લભે પ્રયાણસમયનો ડુંડુજિનાદ થવા લાગ્યો, અને તેથી સઘલી દિશાડ ગાજવા લાગી. વલી તે વલ્લભે દ્વોજિત કરેલ છે, યુવનનો મધ્યજાગ જેણે, એવો માંગલિક વાજાનો નાદ દૂતની પેઠે સર્વ દિશાડમાં રહેલાં સૈન્યને ઘોસાવવા લાગ્યો. પઠી ઝરતો છે મદનો સમૂહ જેઠને એવા ઝરણાવાલા પર્વતો સરસા હાથીઝંથી, તથા સમુદ્રનાં મોજાં સરસા અને ચપલ ઘોડાઝંથી, તથા જંગમ ઘર સરસા અને ઝળકાર કરતા મોટા રથોથી, તથા વૈરીઝંને વિદારવામાં શક્તિવાલા પાલાઝંથી, વીંટાયા થકા, તથા ઇંદ્ર સરસા પરાક્રમવાલા ઝરત રાજા, સૈન્યનાં ચાલવાથી ડહાંટી રજોથી સૂર્યને આઘાદિત કરતા થકા પ્રથમ પૂર્વદિશા તરફ પ્રયાણ કરવા લાગ્યા. ત્યાં અગાડીના જાગમાં સુપેણ નામનાં સેનાપતિરત્ન, અશ્વરત્નપર ચઢીને, તથા હાથમાં દંડરત્ન લેઈને ચક્રની પેઠે ચાલવા લાગ્યા. વિગ્નનાં સમૂહનાં નાશ માટે દેહધારી જાણે શાંતિરત્નજ હોય નહીં, એવા પુરોહિત રત્ન જક્તિથી પ્રજુને પૂજીને ચાલવા લાગ્યા. વલી જંગમ વાનશાલા સરસા, તથા દરેક સ્થાનકપ્રતે ક્ષણવારમાં સૈન્ય માટે દીવ્ય અન્ન ઉત્પન્ન કરનાર શુદ્ધી રત્નપણ ચાલવા લાગ્યા. વલી વિશ્વકર્મા સરસા, તથા સ્કંધાવારાદિક ધનાવવામાં સમર્થ વાર્ધકીરત્ન પણ ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. વલી સુરાસુરોથી આશ્રિત થયેલાં ચર્મરત્ન, સ્વર્ગરત્ન, મણિરત્ન તથા કાકિણીરત્ન પણ ચક્રિની સાથે ચાલવા લાગ્યાં. એવી રીતે પૃથ્વીનો સ્વામી થઈને પણ કોઈ વીજામાં તેણીને ઉત્કંઠીત જાણવાનાં ગુસ્તાથીજ જાણે હોય નહીં જેમ તેમ સૈન્યના નિર્ઘાતોથી પૃથ્વીને ચલિત કરતો, તથા પર્વતોને પણ ચલાયમાન કરતો થકો તે રાજા વલ્લયુક્ત લશ્કરસહિત ચાલવા લાગ્યો; તથા તે હમેશાં ચક્રની પાઠલ ચાલીને એક યોજનનું પ્રયાણ કરતો, અને શત્રુનાં પ્રાણોને પ્રયાણ કરાવતો હતો. વલી જે જગોયે સૈન્ય પઢાવ નાખતું, ત્યાં વાર્ધકી ક્ષણવારમાંજ નગરની પેઠે આવાસ વનાવતો. તેમાં અયોધ્યાની પેઠેજ ચક્રિનો શિવિર, ચોવંટા, ત્રેવંટા, શિલ્પશાલા, તથા, વજારની શ્રેણિઝં થતી. વલી ત્યાં માર્ગમાં રાજાઝં, હાથી, ઘોડા વિગેરેની ષેટોસહિત વિનયથી નમ્ર થયા થકા, દેવોથી સેવાયેલા

जरतने आवीने नमता हता. एवी रीते सैन्यानां समूहनां मर्दनची आ-
काश पाताळने होज पमाडता थका जरत राजा मागधतीर्थप्रते आव्या.
त्यां तेमणे पूर्व समुद्रने कांठे नव योजन पोहोळो, तथा वार योजन
खांबो सैन्यानी पडाव नांख्यो. त्यां वार्धकीचे अयोध्यानी पेठे सैन्याने
माटे आवासो वनाव्या, अने रत्नोनी श्रेणिठची तेणे एक पौषधशाखा
पण घनावी. पठी राजाठमां हस्ती समान ते जरत राजा पर्वतपरधी जेम
केसरी सिंह, तथा उदयाचलधी जेम सूर्य तेम हाधीपरधी उतर्या; तथा
पठी तेणे पोतानां कार्यमाटे पौषधशाखामां नवुं दर्जनुं आसन पाथयुं.
तथा आचूपण, माला त्रिगेरेनो त्याग करीने, अने श्वेत वस्त्रो पेहेरीने,
तेणे मागध देवना निमित्ते पौषध लीधो. तथा तेणे शुद्ध संयारापर बेसीने,
अने सर्व सावयने तजीने, मुनिनी पेठे अष्ठम तप कर्यो. पठी पौषध पूर्ण
यया वाद शरद ऋतुनां वादखांमांघी जेम सूर्य, तेम पौषधशाखामांघी ते
अधिक कांतिवाखो ययो चको निकळो. पठी तेणे विधिपूर्वक स्नान क-
रीने, तथा प्रभुने पूजीने कृद्ध देवोनी प्रीति माटे वखिदान कर्युं. पठी ते
उठवती पताकावाला, दिव्य शस्त्रोनी श्रेणिठची शस्त्रशाखा सरखा, घंटा-
नां जंकारधी दशे दिशाठमांघी खप्पीने घोळावता, तथा चोकडांघी खें-
चायेख ठे मुख जेठुं, अने वेरीनां अहंकारुं जक्षण करनारा, एवा उंचा
घोडाठवाला रयमां ते वेळो. पठी इंद्रनो जेम मातली, सूर्यनो जेम थरुण,
तेम राजानां अग्निप्रायने जाणनारो तेनो संगर नामे सारधी ययो. पठी
फक्त दोरीनां चलावामाघयीज उठवता घोडाठ वेगधी राजाने पूर्वसमु-
द्रप्रते खेड गया. पठी कांठापर रहेखां वृक्षोनां पडतां पांढांनां अवाजधी
जखचर जीवोने ग्रास होते ठते, ते नाजिसुधि रथ पाणीमां बुडे त्यांसुधि
समुद्रमां गयो. घोडानां वायुधी वडवानखनी शंका करावता, एवा समु-
द्रनां पाणीधी होज पामेसुं, तथा मध्य जागमां धनदे आश्रय करेसुं,
अने आठमनां चंडसरखुं तेणे धनुष्य चढाव्युं. पठी तेणे शत्रुनां प्राणो-
नां प्रयाणमाटे पटह्पनि सरखा, तथा धनुर्वेदनां उँकारसरखा, खवण
समुद्रने होज पमाडनार, तटपरनां पर्वतोने फाडनार, तथा जखचरोने
ग्रास आपनार एवो धनुष्यनो टंकार कर्यो. मंदराचखना ज्रमणधी
यता समुद्रनां शब्द सरखा निदुर एवा ते धनुष्यनां टंकारने सांजखीने

ત્રણે જગતનાં મનો તે વચ્ચે દ્વોજાયમાન થયાં. વલી તે ટંકારનાં શબ્દ-
થી સૂર્યનાં ઘોડાં પળ જડકીને ઝનમાર્ગપ્રતે જવા લાગ્યા, તેથી તેનાં ર-
થનું એક ચક્ર જાંગી ગયું. પઠી વિલમાંથી જેમ જયંકર સર્પને, તેમ તેણે
સુર અને અસુરોને પણ દ્વોજ પમાડનારું વાળ જાયામાંથી કહાડ્યું. પઠી
શત્રુની પંક્તિમાં જેમ દંદ, તેમ તેણે પોતાનાં નામવાલું વાળ દોરીપર ચ-
ડાવ્યું. તે વચ્ચે વાળનાં કિરણોયેં કરીને વેરીરૂપી તણાવને શોપાવતા તે
જરત રાજા રથમાં બેઠા થકા સૂર્યની પેઠે શોજવા લાગ્યા. પઠી નલનાં
કિરણોથી ઝજ્જલ થયેલા તે વાળને તેણે કર્ણસુધિ સ્વેચ્છું. પઠી એક પ-
ગને સ્વેચ્છીને ઝજેલા, તથા જાયાંડરૂપી પાંચવાલા, અને વાળનાં અગ્રજા-
ગરૂપી તીવ્રણ ચાંચવાલા, તે જરત રાજા ગરુડની પેઠે તર્ક કરાવા લાગ્યા.
તે વચ્ચે તેવા જરત રાજાને જોઈને સમુદ્રને યથી શંકા થઈ કે, શું આ
મને સુકાઘી નાલશે ? કે મને સ્વેચ્છી લેશે ? પઠી પૂર્વ દિશા, અને પૂર્વાચ-
લને દ્વોજાવનારું, તેમ નાગકુમાર, દેવો વિગેરેથી આશ્રિત થયેલું, અને પ-
ર્વતોમાં પણ નહીં અટકતું તે વાળ ચક્રીય ઠોડ્યું. તે વાળને જોઈ લવણ
સમુદ્ર અત્યંત દ્વોજાયમાન થયો, અને તે અચ્ચાસને આજે પણ તે ચલા-
યમાન મોજાંડથી યાદ કરે છે. વલી તે વચ્ચે જલમાં રહેલા પર્વતો પણ તે
વાળને જોઈ શંકા કરવા લાગ્યા કે, શું ક્રોધથી ફરીને ઇંડનાં હાથમાંથી
વજ્ર આવે છે !!! પઠી સમુદ્રનાં જલને ઝઠાલતું, તથા આકાશમાં વિ-
જલીનાં સરણું તે વાળ ઘાર યોજન ઝલંગીને, માગધેશનાં હૃદયમાં શણ-
સરણું, થયું થકું તેની સજામાં જઈને પડ્યું. તેનાં પડવાથી થણા સંઘટનથી
રલનાં સિંહાસનમાંથી ચારે બાજુએ અગ્નિનાં તણલાડ નિકલવા લાગ્યા;
અને તેજ તેનાં ક્રોધરૂપી અગ્નિનાં કારણરૂપ થયા, અને તેનાં રાજ્યરૂપી
વૃક્ષનાં મૂલમાં અગ્નિની તુલના કરવા લાગ્યા. વલી તે વાળને જોઈને તે
દાણવાર તો દિડ્મૂઢ થયો, અને તે વાળની પાંચનાં પવનથી તેનો ચિત્ત-
રૂપી દીપક વધારે વલવા લાગ્યો. પઠી નાશિકાને નચાવતાં થકાં તેની
આંહો ચણોઠી સરણી લાલ થઈ, અને તેથી તેનું ક્રોધરૂપી વૃક્ષ જાણે
નવપલ્લવ થયું હોય નહીં, તેમ દેલાવા લાગ્યું. પઠી તેણે ત્રણ પ્રકારનાં કો-
પને સૂચવનારી ત્રણ વલીડં કપાલપર ધારણ કરી, અને હોઠને સ્ફુરાય-
માન કરીને તેણે મ્યાનમાંથી તણવાર સ્વેચ્છી કહાડી. પઠી તે પોતાના

कोपरूपी अग्निनी ज्वालानी श्रेणि सरस्त्री, अने जेर तुल्य वाणी बोलवा लाग्यो के, अग्निने दाघधी पकडवाने, दिग्गजोने पकडवाने, तथा शेष-नागनां मस्तकपर रहेला मणिने हरवाने कोण उद्यमवंत थयेलो ठे ? तेम अणिदार जालांथी पोतानी आंखमां खरज करवाने कोण इष्टे ठे ? तथा सिंहनी केशवालीने खेवाने कोण इष्टे ? बली फरती अरघटमाखामां पोतानो पग नाखवाने कोण उत्सुक थाय ? तेम आ मारी सजामां क्या कुबुद्धिये बाण फेंक्युं ठे ? एम कहीने क्रोधयाम थयो थको, डावा हा-घधी बैरीनां कपोलने जेम तेम पोतानां सिंहासनने थाप मारीने, सर्पनी पेठे फुंफाटा मारतो, तथा पोतानां अंगने मरडतो थको ते एकदम सिं-हासनपरथी उठ्यो. ते बखते तेनो परिवार पण तेनी पेठेज कोपधी जा-ज्वल्यमान घइने उठ्यो; केमके किरणोनो समूह सूर्यनुं अनुकरण करेज ठे. ते बखते केटलाको तो क्रोधरूपी वृक्षनां पल्लव सरस्त्री तलवारो न-चाववा लाग्या, अने केटलाको बैरीनी ठातीमां शय्य सरस्त्रा जालां उ-ठाववा लाग्या. केटलाको आकाशने फोडता होय नहीं जेम, तेम मु-झरो उठाववा लाग्या, तथा केटलाको यमनी झुकुटी सरस्त्रा बाणो च-डाववा लाग्या. केटलाको क्रोधनां गुहासरस्त्रा बज्रो धारण करवा लाग्या, तथा केटलाको आकाशने दांताबाहुं करता थका त्रिशूलो धारण करवा लाग्या. केटलाको आकाशपाताखने फोडता थका जुजास्फोट करवा लाग्या, तथा केटलाको मेघनादनुं अनुकरण करता थका सिंहनाद क-रवा लाग्या. बली केटलाको कहेवा लाग्या के, घुबड जेम सूर्यप्रते, तेम आ कोइ दुर्विनीत माणस थापणा स्वामीप्रते करे ठे, माटे तेने पकडो अने मारो ? एवी रीते प्रह्वयकालमां होजायमान थयेला समुद्रनां ना-दनुं अनुकरण करनारो सघला परिवारनो एकी बखते कोलाहल थवा लाग्यो. एटलामां तेना प्रधाने ते बाण खेइने, क्रोधरूपी अग्निने शमव-वाने मंत्रसरस्त्रा ते परनां अक्षरो वांच्या के, “हे देवो ! जो तमारे राज्य अने जीवितनुं प्रयोजन होय, तो अमोने तमारुं सर्वस्व स्वाधिन करीने तमो थमारी सेवा करो ? एवी रीते तमोने सुर, असुर अने मनुष्यनां स्वामी श्री इषजदेव प्रभुनां चक्रवर्ती जरतपुत्र आइहा करे ठे.” एवी रीतनां अक्षरोने जोइने, तथा अवधिज्ञानधी ते वाघत जाणीने, ते मंत्री

પોતાનાં સ્વામીને તે ઘણ દેલાડતો થકો સર્વને કહેવા લાગ્યો કે, હે રાજન્યો ! હતાવલ કરનારા યવા તમોને ધિકાર છે !! કેમ કે, તમો સ્વામીનું હિત ચિંતવતા થકા હલડું અહિત કરવા લાગ્યા છો. આ જરત દેત્રમાં પ્રથમ તીર્થંકરનાં પુત્ર, તથા ચેરીરૂપી ચંદ્રપ્રતે રાહુસરલા આ જરત ચક્રી થયા છે. વલી મેરૂને તોલી શકાય, પૃથ્વીને ઉપાડી શકાય, અને લવણ સમુદ્રને પણ સુકાવી શકાય, તોપણ ચક્રીને જીતી શકાય નહીં. હવે તે ઇંદ્ર સરલો ચંદ્ર આજ્ઞાવાલો ચક્રી તમારીપાસેથી દંડ માગે છે, અને મુરામુરોથી માન્ય યવી તેની આજ્ઞા, તમોને મનાવવાની તેની ઇચ્છા છે. પક્ષી દેવોને વિષે સર્વેજ્ઞ જેમ જિનેશ્વર પ્રજુ છે, તેમ આ પણ પોતાની શક્તિથી માણસોમાં ઇંદ્ર સરલો ચક્રી થયેલ છે. માટે ન્યાયી યવા તમોપે આ ધરતે તેનો વિનય કરવો લાયક છે, અને પોતાને કાલ-રાત્રિ સરગી લડાઈની તો ઘાતજ કરવી નહીં. વલી સૂર્યપ્રતે જેમ પતંગીઠં તેમ ચક્રીપ્રતે દ્રવ્ય કરનાર આ લોકોને પણ આપે નિવારવા. માટે હવે દંડ દેવાની વસ્તુઠં ઇકઠી કરો ? અને તે ચક્રીને જડ નમસ્કાર કરો ? કેમ કે ગર્વે છે તે, હૃદયને ધાસ્યતો થકો સર્વસ્વનો નાશ કરે છે. યવી રીતની મંત્રીની ઘણી સાંત્વણીને તથા તે અદ્યારો જોઈને, પરમેષ્ટીના સ્મરણથી જેમ પાપ, તેમ તે માગધેશનો ગુસ્સો નરમ પડ્યો. પત્રી તે જોટ તથા તે ધાણ હોઈને મંત્રીની સાથે ચક્રીપાસે જડ વિનતી કરવા લાગ્યો કે, હે સ્વામિ ! ધાતકને જેમ વરસાદનું પાણી, તેમ ઘણા કાલથી હલકું વિન થયેલા મને આજે આપનું દર્શન થયું, તે અત્યંત શ્રેષ્ઠ કાર્ય થયું. વસી આપ અમારા સ્વામી યવાથી અમો આજે સનાય થયા, કેમકે સુ-પોંદયથી કમણોની સંપદા વૃદ્ધિ પામે છે. વસી સૂર્યસમાન કોઈ તેજસી નથી, પવન સમાન કોઈ ગતિવાહો નથી, અને મેરૂસમાન કોઈ પર્યન નથી, તેમ આપ સમાન કોઈ પરાક્રમી નથી. વસી હે સ્વામી ! પ્રમાદનાં ઘટાથી મેં આપની તુરત મેલા કરી નહીં, તે આપ દુમા કરશો, કેમકે મંત્ર પુરુષો નમનાગ્રતે પ્રીતિવાણા હોય છે. વસી હવેથી હે નાથ ! હું આપનાં ચણકમગ્રતે વ્રમગ્મમાન તું, તથા જિનની આશિષની પેઠે આપની આજ્ઞા હું મન્નરૂપર ચડાવીશ. વસી હે સ્વામી ! આપની આજ્ઞાથી હું જનિવાણો થઈને, દુર્મેદિશાનાં આ માગધ તી-

धनं जपस्नाननी पेठे रद्दीश. वली हे श्यामी ! आ श्यामी, आ राज्य, खाणो, खद्दी विगेरे थापनांज ठे, माटे थापनी इन्ना प्रमाणे सेवकने आशा. फरमाचो ? पटखुं कद्दीने तेणे चक्रीने हार, मुकुट, कुंडल, मा-
गध तीर्धनुं पाणी, थने ते घाण थाप्यां. वली तेणे पूर्वें मेळवेलां रवो,
मोती, मणी, थने धीजी पण दीव्य वस्तुं थापी. पठी जरते पण तेने
इनाम थापीने, तथा पोतानां सेवकोमां गणीने रजा थापी. पठी तेज
मार्गे रच पावो वालीने, जरत राजा, इंड्र जेम देवखोकमां, तेम पाठा
पोतानां सैन्यमां थाव्या; तथा त्यां रचणी उत्तरीने, थने विधिपूर्वक
स्नान करीने, परिवार सहित तेमणे अठमनुं पारणुं कर्युं. पठी त्यां मा-
गधेशने जाणे सामी जेटज आपता होय नहीं तेम, तेमणे थळाइ म-
होरसव कर्यो. पठी ते चक्ररत्न तेजथी सूर्यनी पेठे वखकतुं थकुं आका-
शमां घालवा लाग्युं. पठी उन्नतोने नमावता, नम्रोने स्थापन करता,
पर्यंतोने दखता, दीनोनो उखार करता, जेटो खेता, तथा चक्री पाठज
हमेशां जोजनसुधि प्रयाण करता, ते चक्री दीव्य शक्ति पूर्वक दक्षिण
समुद्र प्रते पडोंव्या. पखची, खर्विंग, चारोखी, कंकोख, तथा सोपारी-
वाळा ते दक्षिणसमुद्रना कांठापरनां धनमां तेणे खश्करनो पडाव नाख्यो.
त्यां पण थगाठनी पेठे वार्धकीए खश्करमाटे थावासो तथा उत्तम पौ-
पधशाळा धनाची. त्यां वरदाम देवने मनमां धारीने, थर्थ साधनार, पौ-
पध सहित थठमनो तप चक्रीए कर्यो; तथा पठी वखिनो विधि करीने
सुवर्णनां रचपर चढी, धनुष्य खेड्ने ते समुद्रने कांठे गयो. त्यां रचथी
नाजिसुधिनां पाणीमां जड्ने, तेणे धनुष्य खेची दीव्य घाण ठोळ्युं. पठी
सोनेरी थद्दरोवाळुं ते घाण दिशाठनां जागने उज्ज्वल करतुं थकुं, वार
जोजन जड्ने तेनी सजामां पड्युं. पवी रीते थकस्मात घाणनां पड-
वाची चंडघातथी जेम सर्प, तेम ते वरदाम गुस्ते थयो, तथा समुद्रनी
पेठे गाजवा लाग्यो; थने मत्सर खावीने परिवार सहित ह्थीयारो
एकठां करवा लाग्यो. पण पठी ते घाणनां थद्दरो जोड्ने, तथा चक्रीने
थावेखो जाणीने, जेटो तथा ते घाण खेड्ने ते जरत पासे गयो; पठी
तेनां विनयथी जरत राजा संतोष पाम्या, केम के, मोटाठनो गुस्तो प्र-
णिपातसुधिज होय ठे. पठी त्यां तेने पर्यंतनी पेठे स्थापीने, चक्री, सिं-

હની પેઠે સંપૂર્ણ માનવાલા થયા થકા તેજ માર્ગે પાઠા વહ્યા; તથા તે ન્યમાં આવીને અઘમનું પારણું કરી પૂર્વની પેઠેજ તેમણે ચક્રરત્નનો ત્ય અઘાશ્મહોત્સવ કર્યો. પઠી વાયુ જેમ ફોતરાંડને, તેમ શત્રુનાં સમૂહોં ઉડાવતા, તથા સર્વેફની પેઠે સુરાસુરથી નમાતા, મેઘની પેઠે જગતં જીવિતદાન દેનારા, તે ચક્રી ચક્રની પાઠલ ચાલતા થકા અનુક્રમે પશ્ચિમ સમુદ્રને તીરે આવ્યા. ત્યાં પણ પૂર્વની પેઠેજ તપપૂર્વક રથમાં વેસી તેમણે ઘાણ ઠોડ્યું, અને તે પ્રજાસેશની સજામાં પડ્યું. ત્યાં ઘાણનાં અદ્ધરોથી ક્રોધને સમાધીને, જેટ સહિત જરત પાસે આવી, નમસ્કાર કરી કહેવા લાગ્યો કે, હે સ્વામી ! મને અનાયને આજે પુણ્યથીજ આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી હવે આપના હુકમથી હું અહીં આપનો સામંત થઈને રહીશ. એમ કહીને તેણે તે ઘાણ મુકુટ, કડાં તથા કંદોરો જરતને આપ્યાં. પઠી તેના હાથમાં રહેલા સુવર્ણકુંજમાં રહેલું પાણી જોઈને રાજાપ કહ્યું કે, હે પ્રજાસેશ ! આ જીવની પેઠે તે સાંચવેલું શું છે ? ત્યારે પ્રજાસેશ કહેવા લાગ્યો કે, હે સ્વામી ! તેની કયા તમો સાંજલો ? આ સુરાદ્રૂ દેશમાં શત્રુંજય નામનું તીર્થ છે; તે તીર્થ અનંત મહિમાવાલું, અનંત પુણ્યોનું સ્થાનક, નાના પ્રકારનાં રત્ન, ઓપધિ, કુંડ અને રસકુંપિકાની રુઢિવાલું, તથા દર્શનથી, શ્રવણથી, સ્પર્શનથી અને કીર્તનથી પણ પાપોને હરનારું છે, અને તે ફળવારમાંજ પ્રાણીંડને સ્વર્ગ અને મોક્ષનું સુલ આપે છે. વહી તીર્થરૂપ એવાં નગર, વગીચા, પર્વત, દેશ, જૂમિ વિગેરેમાં શત્રુંજય સમાન ગ્રણ લોકને પવિત્ર કરનારું તીર્થ નથી. વહી અન્ય તીર્થોમાં સંકડો યાત્રાઈથી માણસોને જે પુણ્ય થાય છે, તે પુણ્ય આ શત્રુંજયપર એક યાત્રાથીજ થાય છે. તે તીર્થથી દક્ષિણ દિશામાં, પ્રજાવિક જલથી ઝરેલી, અને જિનચેત્યોથી મંડિત થપ્લી શત્રુંજયી નામની નદી છે. વિશેષ પ્રકારે તીર્થોથી સંગત થપ્લી આ પવિત્ર શત્રુંજયી નદી, ગંગા, સિંધુ આદિકનાં પાણીથી પણ અધિક ફલને દેનારી છે. પવિત્ર તીર્થની વેણી સમાન, તથા કમલોનાં સમૂહથી શોજતી આ શત્રુંજયી નદી સ્નાન કરનારાંડનાં સર્વ પાપોને જલનાં સ્પર્શથી નાશ કરે છે. વહી તે ગંગાની પેઠે અપૂર્વ પુણ્યને ઉત્પન્ન કરતી થકી, ઘણાં ઢહોનાં પ્રજાવહાલી તથા આશ્ચર્ય કરાવનારી છે. વહી તેનાં શત્રુંજયી, જાહવી, પું-

હરિકીર્ણી, પાપંકપા, તીર્થજૂમિ, હંસી વિગેરે નામો ઠે. કદંબ તથા પુંડ-
રિક ગિરિની ઘણે, આ નદીમાં મહા પ્રજાધિક કમલ નામનો હૃદ ઠે.
આ હૃદની માટીનો, તેનાંજ જલથી પિંડ કરીને આંખે ઘાંધવાથી અંધ-
પણું, પડલ વિગેરે રોગો નાશ પામે ઠે. વલી દે સ્વામી ! તેનું પાણી કાંતિ,
કીર્તિ અને (શુભ) ગતિને દેનારું ઠે, તથા શાકિની, જૂત, વેતાલ, વાયુ,
પિત્ત વિગેરેનાં દોષોને હરનારું ઠે. વલી તેથી થતા ઉપસર્ગોને તે પાણી
સ્પર્શમાત્રથીજ નાશ કરે ઠે; અને તે પાણીમાં જીવની ઉત્પત્તિ થતી નથી.
વલી હું તે પુંડરીક તીર્થપ્રતે હમેશાં નમસ્કાર કરવાને જાતું હું, અને અહીં
મારા ઘરમાં રહેલા જિનેશ્વર પ્રજુના છાત્ર માટે તે હૃદમાંથી જલ લાવું
હું. વલી આ પાણી સઘણા શત્રુઝનાં નાશ માટે મેં રાખેલું ઠે, અને તે મને
ઘણું પ્રીય ઠે, માટે તે આપને આપવામાટે હું લાવેલો હું; માટે તેને આપ
પલથી રાખજો, કેમ કે, તે આ દિગ્ચાત્રમાં સર્વ દોષોને હરનારું ઠે. એવી
રીતનું તેનું વચન સાંજલીને સ્પૃહાવાલા થયા થકા જરત રાજા, તેણેજ વ-
નાવેલા વિમાનમાં વેસીને શત્રુંજય પર્વતે ગયા. ત્યાં શત્રુંજયી નદીમાં
જ્ઞાન કરીને, તથા તે ઉત્તમ તીર્થનો સ્પર્શ કરીને, ફરીથી વેગવાલા
વિમાનથી પોતાનાં આવાસપ્રતે આવ્યા. પઠી તેમણે પ્રીતીથી તે પ્રજા-
સેશને, તે સ્થાનકમાં વૃદ્ધની પેઠે ફરીને સ્થાપ્યો. વલી તેજ વચ્ચે રહી-
રહે, દીવ્ય રસવતીથી જરત મહારાજને અઠમનું પારણું કરાવ્યું. ત્યાં તે
પ્રજાસેશને નિમિત્તે અઠાઈ મહોત્સવ કરીને, સૂર્યની પાઠલ જેમ તેજ,
તેમ તે ચક્રની પાઠલ ચાલવા લાગ્યો. પઠી તે ચક્રીય મહાસિંધુનાં દ-
ક્ષિણ કાંઠાપર જઈને, પૂર્વ સન્મુખ લશ્કરનો પડાવ નાખ્યો. પઠી ચક્રીયે
ત્યાં તે સિંધુ દેવીનું મનમાં ધ્યાન ધરીને અઠમનો તપ કર્યો, અને તેથી
ચંદ્રાપમાન થતા પવનથી જેમ મોજાં તેમ તેણીનું આસન કંપવા લાગ્યું.
પઠી અવધિજ્ઞાનથી તેણીય ચક્રીને આવેલા જાણીને, જેટો લેઈને તે તેને
પૂજવા માટે ગઈ. ત્યાં ચક્રીને આશિષ દેઈને, તથા જય જય શબ્દ કરીને
આકાશમાં રહી થકી કહેવા લાગી કે, હું આપની દાસી હું અને મારે
શું કરવું? તેનો આપ હુકમ ફરમાવો? એમ કહીને મહા તેજથી તિરસ્કાર
કરેલ ઠે અંધકારનો સમૂહ જેઝળ, એવા એક હજાર ને આઠ રત્નનાં ઘ-
ડાઈ તેણીય ચક્રીને આપ્યા. વલી તેણીય તેમને મનોહર રત્નનાં સિંહાસન,

मुकुट, वाजुबंध, कडां, हार, अने कोमल वस्त्रो पण आप्यां. पठी चक्रीए पण ते सघलुं खेडने तेणीने विसर्जन करी, तथा अछमनुं पारणुं कर्युं. पठी त्यां पण तेणे सिंधुदेवीने निमित्ते अठाइमहोत्सव कर्यो; अने पठी ते चक्र-
रत्ने देखाडेला मार्गप्रते जवा लाग्या. एवी रीते उत्तरपूर्व दिशातरफ जतां
थकां अनुक्रमे ते चक्री वैताढ्य पर्वत प्रते पहुँच्या. त्यां तेणे पचीश जो-
जन उंचो, तथा पचाश जोजननां विस्तारवालो रूपानो वैताढ्य पर्वत
जोयो. ते पर्वत जिनेश्वर प्रजुनां चेत्योथी, मोटां बनोथी, विद्याधर अने
देवोनां स्थानकोथी, तलावोथी तथा लाखो गामोथी शोजतो हतो. त्यां
दक्षिण वाजुए सैन्यनो पडाव नांखी, तेनां स्वामीने मनमां धरी तेणे अ-
छमनो तप कर्यो. त्यारे वैताढ्याद्रिकुमारनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने पठी
तेणे अवधिज्ञानथी चक्रीने त्यां आवेला जाण्या. त्यारे ते चक्री पासे आ-
धीने आकाशमां रही कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी! आप जय पामो?
हुं आपनो किंकर हुं, माटे मने आज्ञा आपो? एम कहीने तेणे जकिथी
चक्रीने मणि, रत्नां आजूपणो, सिंहासनो तथा देवदूष्य वस्त्रो आप्यां,
त्यारे ते सघलां खेडने तेणे तेने त्यां स्थाप्यो. पठी तेणे अछमनुं पारणुं
करीने, ते देवने निमित्ते त्यां अठाइमहोत्सव कर्यो. पठी त्यांथी चक्रीनी
पठाडी चालता थका चक्री तमिसा गुफाप्रते पहुँच्या, अने त्यां सैन्यनो
पडाव नांख्यो. त्यां कृतमालने मनमां धारीने तेणे अछमनो तप कर्यो,
त्यारे तेनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने तेथी तेणे त्यां चक्रीने आवेला जा-
ण्या. पठी तेनी सेवा करवामाटे ते त्यां आव्यो, अने नमस्कार करीने क-
हेवा लाग्यो के, हे स्वामी! हुं आ गुफानां द्वारप्रते तमारा द्वारपालनी
पेठे रह्यो हुं. एम कहीने तेणे चक्रीने दीव्य आजूपणोनो समूह तथा
स्त्रीने योग्य चौद अनोपम रत्नो, तेने योग्य पुष्पो, तथा दीव्य वस्त्रो आप्यां.
पठी चक्रीए तेने त्यां स्थाप्या वाद ते पोताने स्थानके गयो, अने तेणे पण
राजाठ सहित त्यां अछमनुं पारणुं कर्युं. पठी चक्रीए पोतानां सेनापतिने
हुकम कर्यो के, हवे तमो सिंधुसागर, वैताढ्यनी सीमा, तथा सिंधुनां नि-
ष्कटने साधो? पठी सुपेणे पण अर्थ सैन्यसहित चर्मरत्नथी सिंधुनदी उत-
रीने, लीलामात्रमांज वर्धर, जिल्ल, सिंदल, टंकण, यवन, कालमुख, म्हेठ, योनक
विगेरेने जीत्या. पठी तेणे चक्री पासे आधीने तेने रत्नोनां समूहो, घोडा,

રથ તથા હાથી વિગેરે સૌંપી આપ્યાં. ત્યાં કેટલાક દિવસો રહીને રાજા-
 ણ સેનાપતિને કહ્યું કે, આ તમિલ્લા ગુફાનાં ઘણે દ્વારો ઉઘાડો? પઠી
 તેમની આજ્ઞાથી સુપેષ સૈન્યસહિત ત્યાં ગયો; તથા ત્યાં તપ કરીને, અને
 સુલ્કથી જ્ઞાન કરીને, તેણે શ્વેત વસ્ત્રો પહેર્યાં. પઠી સોનાનું ધૂપધાણું લે-
 અને તે ગુફાપાસે ગયો, અને તેને દેશ્વતાંજ તેણે નમસ્કાર કહ્યો. ત્યાં
 અઘાઈ મહોત્સવ કરીને, તથા ચોલાથી અષ્ટમંગલ સ્વીતરીને, તેણે હા-
 થમાં દંડરત્ન લીધું. પઠી સાત આઠ પગલાં પાતાં દૃઢીને, તેણે વેગથી ઘણ
 વાર તે દંડરત્નથી કપાટપ્રતે તાડના કરી. તે દંડઘાતથી તે કમાડો તડ-
 તડ અવાજ કરતા થકાં ઊઘડી ગયાં. પઠી સેનાપતિયે વિનંતિ કરવાથી
 ચક્રી હસ્તીરત્નપર ચઢીને તે ગુફાસમીપ આવ્યા. પઠી તેણે વિચાર્યું કે,
 અહીં ધાત, આર્તિ, અંધકાર, જૂત આદિકનાં ઊપસર્ગો આપણને ઘણે,
 એમ વિચારિ તેણે ચાર અંગુલનું મણિરત્ન સાથે લીધું. પઠી તેણે તે હા-
 થીનાં કુંજસ્યલપર રાખ્યું; અને પઠી તે ચતુરંગી સેનાસહિત ચક્રની પા-
 ઠલ ચાલતા થકા ગુફામાં દાક્ષલ થયા. ત્યાં તેણે આઠ સૌનેયાનાં પ્ર-
 માણવાણું, આઠ કર્ણિકાવાણું, તથા ચાર યોજન સુધિ અંધકારનો નાશ
 કરનારું કાકિણીરત્ન પણ સાથે લીધું. યજ્ઞોનાં સમૂહથી આશ્રિત થઈતાં
 તે કાકિણી રત્નથી, યોજન યોજનપ્રતે, તે ગુફાની ઘણે બાજુમાં માંડલાં
 કરતા થકા તે ચક્રી જવા લાગ્યા. એવી રીતે તેના ઊયોતથી જતા થકા
 ચક્રી આજ્ઞાક્ષેત્ર સરસી નિમ્નગા અને ઊન્નિમ્નગા નામની ગંજીર નદી-
 પ્રતે પહોંચ્યા, તેમાંથી એક નદીમાં તુંવડાની પેઠે પથ્થરની શિલા પણ
 તરતી હતી, અને લીંડીમાં શીલાની પેઠે તુંવડું પણ ઘુડી જતું હતું. તે
 નદીઉપર વાર્ધકીય કરેલા પુલપરથી તે ઊતર્યા, અને એવી રીતે તે ગુ-
 ફાનાં ઉત્તરદ્વાર પ્રતે પહોંચ્યા. પેઢેલા દ્વારનાં ઊઘાડવાનાં જયથીજ હોય
 નહીં જોમ, તેમ તે ઉત્તરનાં દ્વારો પણ પોતાની મેલેજ ઊઘડી ગયાં, અને
 તેથી ચક્રી તે દ્વારે બહાર નિકળ્યા. એવી રીતે પચાશ યોજનનાં વિસ્તા-
 રવાલી તે ગુફાને ઊલંગીને ચક્રી ઉત્તર જરતાર્ધને જીતવામાટે ચાલ્યા.
 તે વચ્ચે ત્યાં વસતા સ્થેઓનાં ઉત્પાતો થવા લાગ્યા. તે સ્થેઓનાં કાલ-
 વક્ત, કાલદંટૂ, કરાલ, કાલદારૂણ, વડવામુલ, સિંદ્ધમુલ વિગેરે ઊપરીડ
 હતા. તેને દરેકની પાસે પાંચ કરોડ ઘોડા, દશ કરોડ રથો, એક કરોડ

मुकुट, धातुबंध, कडां, द्वार, अने कोमल वस्त्रो पण आप्यां. पत्नी चक्रीए पण ते सघलुं खेडने तेणीने विसर्जन करी, तथा अछमनुं पारणुं कर्युं. पत्नी त्यां पण तेणे सिंधुदेवीने निमित्ते अठाइमहोत्सव कर्यो; अने पत्नी ते चक्र-
 रत्ने देखाडेखा मार्गप्रते जवा लाग्या. एवी रीने उत्तरपूर्व दिशातरफ जतां
 थकां अनुक्रमे ते चक्री वेताळ्य पर्वत प्रते पहांच्या. त्यां तेणे पचीश जो-
 जन उंचो, तथा पचाश जोजननां विस्तारवालो रूपानो वेताळ्य पर्वत
 जोयो. ते पर्वत जिनेश्वर प्रजुनां चेत्योथी, मोटां बनोथी, विद्याधर अने
 देवोनां स्थानकोथी, तळावोथी तथा लावो गामोथी शोजतो इतो. त्यां
 दक्षिण धातुए सैन्यनो पडाव नांथी, तेनां स्वामीने मनमां धरी तेणे अ-
 छमनो तप कर्यो त्यारे वेताळ्याडिकुमारनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने पत्नी
 तेणे अवविज्ञानथी चक्रीने त्यां आवेखा जाण्या. त्यारे ने चक्री पासे आ-
 पीने आकाशमां रद्दी कहेया लाग्यो कं. हे स्वामी! आप जय पामो?
 हुं आपनो किंकर नुं, माटे मने आझा आपो? एम कहाने तेणे नक्तिथी
 चक्रीने मणि, रत्ननां आनूपणो, सिंहासनो तथा देवदूत्य वस्त्रो आप्यां,
 त्यारे ते सघलां खेडने तेणे तेने त्यां स्थाप्यो. पत्नी तेणे अछमनुं पारणुं
 करीने, ते देवने निमित्ते त्यां अठाइमहोत्सव कर्यो. पत्नी त्यांथी चक्रीनी
 पठाडी चाखता थका चक्री नमिळा गुफाप्रते पहांच्या, अने त्यां सैन्यनो
 पडाव नांथ्यो. त्यां कृतमाखने मनमां धारीने तेणे अछमनो तप कर्यो,
 त्यारे तेनु आसन कंपवा लाग्युं, अने तेथी तेणे त्यां चक्रीने आवेखा जा-
 ण्या. पत्नी तेनी सेवा करवामाटे ने त्यां आच्यो, अने नमस्कार करीने क-
 हेया लाग्यो कं. हे स्वामी! हुं आ गुफानां छाग्रते तमाग द्वारपावनी
 पेठे रसो नुं. एम कहाने तेणे चक्राने दीड्य आनूपणोनां समूह तथा
 श्रीने योग्य चौद थनोपम रत्नां. तेन योग्य पुष्पो, तथा दीड्य वस्त्रो आप्यां.
 पत्नी चक्रीए तेने त्यां स्थाप्या वाट ने पोताने स्थानके गयो, अने तेणे पण
 राजाउं सहित त्यां अछमनुं पारणुं कर्युं. पत्नी चक्रीए पोतानां मेनापतिने
 हुकम कर्यो कं इवे नमो सिंधुमागर, वेताळनी मीमा, तथा सिंधुनां नि-
 प्कटने साधो? पत्नी मुपेण पण अर्ध सैन्यमहित चर्मरत्नथी सिंधुनदी उत-
 रीने, खीळानाप्रमाज वयर, निख सिंदूर, रंकरण, यवन, कासमुख, म्हेउ, योनक
 रिंगरेने जीला. पत्नी तेणे चक्री पामे आधीने तेने रत्नोनां समूहो, घोडा,

रथ तथा हाथी विगेरे सोंपी आप्यां. त्यां केटलाक दिवसो रहींने राजा-
ए सेनापतिने कहुं के, आ तमिस्रा गुफानां वन्ने छारो उघाडो ? पठी
तेमनी आझाची सुपेण सैन्यसहित त्यां गयो; तथा त्यां तप करीने, अने
सुखची खान करीने, तेणे श्वेत वस्त्रो पह्येयां. पठी सोनानुं धूपधाणुं ले-
इने ते गुफापासे गयो, अने तेने देखतांज तेणे नमस्कार कख्यो. त्यां
अष्टाश् महोत्सव करीने, तथा चोखाची अष्टमंगल चीतरिने, तेणे हा-
थमां दंडरत्न लीधुं. पठी सात आठ पगलां पाठां हठीने, तेणे वेगची व्रण
वार ते दंडरत्नची कपाटप्रते ताडना करी. ते दंडघातची ते कमाडो तड-
तड अवाज करता घकां उघडी ग्यां. पठी सेनापति ए विनंति करवाची
चक्री हस्तीरत्नपर चडीने ते गुफालमीप आब्या. पठी तेणे विचार्युं के,
अहीं घात. आर्ति, अंधकार, चूत आदिकनां उपसर्गों आपणने थशे,
एम विचारि तेणे चार अंगुलनुं मणिरत्न साये लीधुं. पठी तेणे ते हा-
थीनां कुंजस्यलपर राख्युं; अने पठी ते चतुरंगी सेनासहित चक्री पा-
ठव चाखता घका गुफामां दाखव घया. त्यां तेणे आठ सोनैयानां प्र-
माणवालुं, आठ कर्णिकावालुं, तथा वार योजन सुधि अंधकारनो नाश
करनारुं काकिणीरत्न पण साये लीधुं. यद्दोनां समूहची आश्रित थपलां
ते काकिणी रत्नची, योजन योजनप्रते, ते गुफानी वन्ने वाजुडमां मांडलां
करता घका ते चक्री जवा लाग्या. एवी रीते तेना उद्योतची जता घका
चक्री आझाखेल सरखी निम्नगा अने उन्निसगा नामनी गंज्जीर नदी-
प्रते पहुँच्या, तेठमांची एक नदीमां तुंचडानी पेठे पठरनी शिला पण
तरती हती, अने बीजीमां शीलानी पेठे तुंचहुं पण चुडी जतुं हतुं. ते
नदीउपर वार्धकीए करेखा पुसपरची ते उतयां, अने एवी रीते ते गु-
फानां उत्तरद्वार प्रते पहुँच्या. पेहेसा द्वारनां उघाडवानां जयचीज होय
नहीं जेम, तेम ते उत्तरनां द्वारो पण पोतानी मेखेज उघडी ग्यां, अने
तेची चक्री ते द्वारे घटार निकल्या. एवी रीते पचाश योजननां विस्ता-
रवासी ते गुफाने ठसंगीने चक्री उत्तर जरतार्धने जीतवामाटे धाड्या.
ते वखते त्यां वसता म्खेठोनां उत्पातो थवा लाग्या. ते म्खेठोनां कास-
वन्त, कासदंद्, करास, कायदारूप, बडवामुस, सिंदमुख विगेरे उपरीउं
हता. तेने दरेकनी पासे पांच करोड घोडा, दश करोड रथो, एक करोड

मुकुट, वाजुबंध, कडां, हार, अने कोमल वस्त्रो पण आप्यां. पठी चक्रीए पण ते सघलुं खेडने तेणीने विसर्जन करी, तथा अष्टमनुं पारणुं कर्युं. पठी त्यां पण तेणे सिंधुदेवीने निमित्ते अठाश्महोत्सव कर्यो; अने पठी ते चक्र-
रत्ने देखाडेला मार्गप्रते जवा लाग्या. एवी रीते उत्तरपूर्व दिशातरफ जतां
थकां अनुक्रमे ते चक्री वैताढ्य पर्वत प्रते पहोंच्या. त्यां तेणे पचीश जो-
जन उंचो, तथा पचाश जोजननां विस्तारवालो रूपानो वैताढ्य पर्वत
जोयो. ते पर्वत जिनेश्वर प्रभुनां चेत्योथी, मोटां बनोथी, विद्याधर अने
देवोनां स्थानकोथी, तलावोथी तथा खाखो गामोथी शोजतो हतो. त्यां
दक्षिण वाजुए सैन्यनो पडाव नांखी, तेनां स्वामीने मनमां धरी तेणेश्च-
ष्टमनो तप कर्यो. त्यारे वैताढ्याद्रिकुमारनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने पठी
तेणे अवधिज्ञानथी चक्रीने त्यां आवेला जाण्या. त्यारे ते चक्री पासे आ-
वीने आकाशमां रही कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी! आप जय पामो?
हुं आपनो किंकर तुं, माटे मने आझा आपो? एम कहीने तेणे जकिथी
चक्रीने मणि, रत्ननां आचूपणो, सिंहासनो तथा देवदूष्य वस्त्रो आप्यां,
त्यारे ते सघलां खेडने तेणे तेने त्यां स्थाप्यो. पठी तेणे अष्टमनुं पारणुं
करीने, ते देवने निमित्ते त्यां अठाश्महोत्सव कर्यो. पठी त्यांथी चक्री
पठाडी चालता थका चक्री तमिस्रा गुफाप्रते पहोंच्या, अने त्यां सैन्यनो
पडाव नांख्यो. त्यां कृतमालने मनमां धारीने तेणे अष्टमनो तप कर्यो,
त्यारे तेनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने तेथी तेणे त्यां चक्रीने आवेला जा-
ण्या. पठी तेनी सेवा करवामाटे ते त्यां आव्यो, अने नमस्कार करीने क-
हेवा लाग्यो के, हे स्वामी! हुं आ गुफानां द्वारप्रते तमारा द्वारपालनी
पेठे रह्यो तुं. एम कहीने तेणे चक्रीने दीव्य आचूपणोनो समूह तथा
स्त्रीने योग्य चौद अनोपम रह्यो, तेने योग्य पुष्पो, तथा दीव्य वस्त्रो आप्यां.
पठी चक्रीए तेने त्यां स्थाप्या वाद ते पोताने स्थानके गयो, अने तेणे पण
राजाठ सहित त्यां अष्टमनुं पारणुं कर्युं. पठी चक्रीए पोतानां सेनापतिने
हुकम कर्यो के, हवे तमो सिंधुसागर, वैताढ्यनी सीमा, तथा सिंधुनां नि-
ष्कुटने साधो? पठी सुपेणे पण अर्ध सैन्यसहित चर्मरत्नथी सिंधु नदी उत्त-
रीने, लीलामात्रमांज वर्धर, जिल्ल, सिंहास, टंकण, यवन, कालमुख, स्लेठ, योनक
विगेरेने जीत्या. पठी तेणे चक्री पासे आवीने तेने रह्योनां समूहो, घोडा,

ए तथा द्वाधी विगेरे सोपी आप्यां. त्यां केटसाक दिवसो रहीने राजा-
ए सेनापतिने कलुं के, आ तमिस्रा गुफानां वझे छारो उघाडो ? पठी
तेमनी आझाधी सुयेण सैन्यसहित त्यां गयो; तथा त्यां तप करीने, अने
सुखधी खान करीने, तेणे श्वेत वस्त्रो पहेयां. पठी सोनानुं धूपधाणुं ले-
इने ते गुफापात्ते गयो, अने तेने देखतांज तेणे नमस्कार कऱ्यो. त्यां
अछाइ महोत्सव करीने, तथा चोखाधी अष्टमंगल चीतरीने, तेणे हा-
थसां दंडरत्न लीधुं. पठी सात आठ पगलां पाठां हठीने, तेणे वेगधी व्रण
वार ते दंडरत्नधी कपाटप्रते ताडना करी. ते दंडघातधी ते कमाडो तड-
तड अवाज करता थकां उघडी गयां. पठी सेनापतिए विनंति करवाधी
चक्री हस्तीरत्नपर चडीने ते गुफासमीप आव्या. पठी तेणे विचार्युं के,
अहीं घात, आर्ति, श्रंधकार, जूत आदिकनां उपसर्गों आपणने थशे,
एम विचारि तेणे चार श्रंगुलनुं मणिरत्न साये लीधुं. पठी तेणे ते हा-
धीनां कुंजस्थलपर राखुं; अने पठी ते चतुरंगी सेनासहित चक्री पा-
ठल चाखता थका गुफामां दाखल थया. त्यां तेणे आठ सोनैयानां प्र-
माणवालुं, आठ कर्णिकावालुं, तथा चार योजन सुधि श्रंधकारनो नाश
करनालुं काकिणीरत्न पण साये लीधुं. यक्षोनां समूहधी आश्रित थपलां
ते काकिणी रत्नधी, योजन योजनप्रते, ते गुफानी वझे धाजुठमां मांडलां
करता थका ते चक्री जवा लाग्या. एवी रीते तेना उद्योतधी जता थका
चक्री आझाखेल सरखी निम्नगा अने उन्ननिम्नगा नामनी गंजीर नदी-
प्रते पहोंच्या, तेठमांथी एक नदीमां तुंचडानी पेठे पठरनी शिला पण
तरती हती, अने बीजीमां शीलानी पेठे तुंचडुं पण जुडी जतुं हतुं. ते
नदीठपर वार्धकीए करेला पुलपरधी ते उतर्या, अने एवी रीते ते गु-
फानां उत्तरछार प्रते पहोंच्या. पेहेला छारनां उघाडवानां जयथीज होय
नहीं जेम, तेम ते उत्तरनां छारो पण पोतानी मेलेज उघडी गयां, अने
तेधी चक्री ते छारे बहार निकळ्या. एवी रीते पचाश योजननां विस्ता-
रवाली ते गुफाने ठंळंगीने चक्री उत्तर जरतार्धने जीतवामाटे चाल्या.
ते वखते त्यां वसता म्हेठोनां उत्पातो थवा लाग्या. ते म्हेठोनां काख-
वक्त, काखदंद्, करास, काखदारुण, वडवामुख, सिंहमुख विगेरे उपरीठ
हता. तेने दरेकनी पात्ते पांच करोड घोडा, दश करोड रथो, एक करोड

मुकुट, घाजुबंध, कडां, हार, अने कोमल वस्त्रो पण आप्यां. पठी चक्रीए पण ते सघलुं लेइने तेणीने विसर्जन करी, तथा अछमनुं पारणुं कर्युं. पठी त्यां पण तेणे सिंधुदेवीने निमित्ते अठाइमहोत्सव कर्यो; अने पठी ते चक्र-
 रत्ने देखाडेला मार्गप्रते जवा लाग्या. एवी रीते उत्तरपूर्व दिशातरफ जतां थकां अनुक्रमे ते चक्री वैताढ्य पर्वत प्रते पहांच्या. त्यां तेणे पचीश जो-
 जन उंचो, तथा पचाश जोजननां विस्तारवालो रूपानो वैताढ्य पर्वत जोयो. ते पर्वत जिनेश्वर प्रभुनां चेत्योथी, मोटां वनोथी, विद्याधर अने देवोनां स्थानकोथी, तलावोथी तथा लाखो गामोथी शोजतो हुतो. त्यां दक्षिण घाजुए सैन्यनो पडाव नांखी, तेनां स्वामीने मनमां धरी तेणे अ-
 छमनो तप कर्यो. त्यारे वैताढ्याद्रिकुमारनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने पठी तेणे अवधिज्ञानथी चक्रीने त्यां आवेला जाण्या. त्यारे ते चक्री पासे आ-
 धीने आकाशमां रही कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आप जय पामो ? हुं आपनो किंकर हुं, माटे मने आझा आपो ? एम कहीने तेणे चक्रिथी चक्रीने मणि, रत्ननां आचूषणो, सिंहासनो तथा देवदूष्य वस्त्रो आप्यां, त्यारे ते सघलां लेइने तेणे तेने त्यां स्थाप्यो. पठी तेणे अछमनुं पारणुं करीने, ते देवने निमित्ते त्यां अठाइमहोत्सव कर्यो. पठी त्यांथी चक्रीनी पठाडी चालता थका चक्री तमिस्रा गुफाप्रते पहांच्या, अने त्यां सैन्यनो पडाव नांख्यो. त्यां कृतमालने मनमां धारीने तेणे अछमनो तप कर्यो, त्यारे तेनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने तेथी तेणे त्यां चक्रीने आवेला जा-
 ण्या. पठी तेनी सेवा करवामाटे ते त्यां आव्यो, अने नमस्कार करीने क-
 हेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! हुं आ गुफानां द्वारप्रते तमारा द्वारपालनी पेठे रह्यो हुं. एम कहीने तेणे चक्रीने दीव्य आचूषणोनो समूह तथा स्त्रीने योग्य चौद अनोपम रत्नो, तेने योग्य पुष्पो, तथा दीव्य वस्त्रो आप्यां. पठी चक्रीए तेने त्यां स्थाप्या वाद ते पोताने स्थानके गयो, अने तेणे पण राजाउ सहित त्यां अछमनुं पारणुं कर्युं. पठी चक्रीए पोतानां सेनापतिने हुकम कर्यो के, हवे तमो सिंधुसागर, वैताढ्यनी सीमा, तथा सिंधुनां नि-
 प्कुटने साधो ? पठी सुपेणे पण अर्ध सैन्यसहित चर्मरत्नथी सिंधु नदी उत-
 रीने, लीलामात्रमांज वर्धर, जिल्ल, सिंदल, टंकण, यवन, कालमुख, स्लेठ, योनक विगेरेने जीत्या. पठी तेणे चक्री पासे आधीने तेने रत्नोनां समूहो, घोडा,

तथा हाथी विगेरे सोंपी आप्यां. त्यां केटलाक दिवसो रहीने राजा-
 र सेनापतिने कणुं के, आ तमिस्रा गुफानां वन्ने छारो उघाडो ? पठी
 तेमनी आझाथी सुपेण सैन्यसहित त्यां गयो; तथा त्यां तप करीने, अने
 मुखथी स्नान करीने, तेणे श्वेत वस्त्रो पह्नेयां. पठी सोनानुं धूपधाणुं ले-
 इने ते गुफापासे गयो, अने तेने देखतांज तेणे नमस्कार कश्यो. त्यां
 अष्टाष्ट महोत्सव करीने, तथा चोखाथी अष्टमंगल चीतरीने, तेणे हा-
 थमां दंडरत्न लीधुं. पठी सात आठ पगलां पाठां हठीने, तेणे वेगथी व्रण
 वार ते दंडरत्नथी कपाटप्रते ताडना करी. ते दंडघातथी ते कमाडो तड-
 तड श्रवाज करता थकां उघडी गयां. पठी सेनापतिण विनंति करवाथी
 चक्री हस्तीरत्नपर चडीने ते गुफासमीप आव्या. पठी तेणे विचारुं के,
 अहो घात, आर्ति, अंधकार, चूत आदिकनां उपसगों आपणने थशे,
 एम विचारि तेणे चार श्रंगुलनुं मणिरत्न साये लीधुं. पठी तेणे ते हा-
 थीनां कुंजस्थलपर राखुं; अने पठी ते चतुरंगी सेनासहित चक्री पा-
 वल चाखता थका गुफामां दाखल थया. त्यां तेणे आठ सोनेयानां प्र-
 माणवाळुं, आठ कर्णिकावाळुं, तथा चार योजन सुधि अंधकारनो नाश
 करनां काकिणीरत्न पण साये लीधुं. यक्षोनां समूहथी आश्रित थपलां
 ते काकिणी रत्नथी, योजन योजनप्रते, ते गुफानी वन्ने वाजुठमां मांडलां
 करता थका ते चक्री जवा लाग्या. एवी रीते तेना उद्योतथी जता थका
 चक्री आझाखेख सरखी निम्नगा अने उन्निस्रगा नामनी गंजीर नदी-
 प्रते प्होंच्या, तेठमांथी एक नदीमां तुंगडानी पेठे पठरनी शिखा पण
 तरती हती, थने बीजीमां शीलानी पेठे तुंगडुं पण बुडी जतुं हतुं. ते
 नदीठपर वार्धकीए करेखा पुलपरथी ते उतर्यां, थने एवी रीते ते गु-
 फानां उत्तरछार प्रते प्होंच्या. पेहेसा छारनां उघाडवानां जयथीज होय
 न्हो जेम, तेम ते उत्तरनां छारो पण पोतानी मेसेज उघडी गयां, अने
 तेथी चक्री ते छारे बहार निकश्या. एवी रीते पचाश योजननां विस्ता-
 रवाली ते गुफाने उलंगीने चक्री उत्तर भरतार्थने जीतवामाटे चाव्या,
 ते वखते त्यां वसता म्हेगेनां उत्पातो थवा लाग्या. ते म्हेगेनां काख-
 वकल, काखदंडू, कराख, काखदारुण, बडवामुख, सिंदमुख विगेरे उपरीठ
 हता. तेने दरेकनी पासे पांच करोड घोडा, दश करोड रथो, एक करोड

मुकुट, वाजुबंध, कडां, हार, अने कोमल वस्त्रो पण आप्यां. पठी चक्रीए पण ते सघलुं लेइने तेणीने विसर्जन करी, तथा अष्ठमनुं पारणुं कर्युं. पठी त्यां पण तेणे सिंधुदेवीने निमित्ते अठाश्महोत्सव कर्यो; अने पठी ते चक्र-
रत्ने देखाडेला मार्गप्रते जवा लाग्या. एवी रीते उत्तरपूर्व दिशातरफ जतां
थकां अनुक्रमे ते चक्री वैताढ्य पर्वत प्रते पहुँच्या. त्यां तेणे पचीश जो-
जन उंचो, तथा पचाश जोजननां विस्तारवालो रूपानो वैताढ्य पर्वत
जोयो. ते पर्वत जिनेश्वर प्रभुनां चेत्योथी, मोटां वनोथी, विद्याधर अने
देवोनां स्थानकोथी, तलावोथी तथा लाखो गामोथी शोजतो हतो. त्यां
दक्षिण वाजुए सैन्यनो पडाव नांखी, तेनां स्वामीने मनमां धरी तेणे अ-
ष्ठमनो तप कर्यो. त्यारे वैताढ्याद्रिकुमारनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने पठी
तेणे अवधिज्ञानथी चक्रीने त्यां आवेला जाण्या. त्यारे ते चक्री पासे आ-
वीने आकाशमां रही कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी! आप जय पामो?
हुं आपनो किंकर तुं, माटे मने आज्ञा आपो? एम कहीने तेणे चक्रिथी
चक्रीने मणि, रत्ननां आचूपणो, सिंहासनो तथा देवदूष्य वस्त्रो आप्यां,
त्यारे ते सघलां लेइने तेणे तेने त्यां स्थाप्यो. पठी तेणे अष्ठमनुं पारणुं
करीने, ते देवने निमित्ते त्यां अठाश्महोत्सव कर्यो. पठी त्यांथी चक्रनी
पठाडी चालता थका चक्री तमिस्रा गुफाप्रते पहुँच्या, अने त्यां सैन्यनो
पडाव नांख्यो. त्यां कृतमालने मनमां धारीने तेणे अष्ठमनो तप कर्यो,
त्यारे तेनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने तेथी तेणे त्यां चक्रीने आवेला जा-
ण्या. पठी तेनी सेवा करवामाटे ते त्यां आव्यो, अने नमस्कार करीने क-
हेवा लाग्यो के, हे स्वामी! हुं आ गुफानां द्वारप्रते तमारा द्वारपालनी
पेठे रह्यो तुं. एम कहीने तेणे चक्रीने दीव्य आचूपणोनो समूह तथा
स्त्रीने योग्य चौद थनोपम रह्यो, तेने योग्य पुष्पो, तथा दीव्य वस्त्रो आप्यां.
पठी चक्रीए तेने त्यां स्थाप्या वाद ते पोताने स्थानके गयो, अने तेणे पण
राजाठ सहित त्यां अष्ठमनुं पारणुं कर्युं. पठी चक्रीए पोतानां सेनापतिने
हुकम कर्यो के, हवे तमो सिंधुसागर, वैताढ्यनी सीमा, तथा सिंधुनां नि-
ष्कुटने साधो? पठी सुपेणे पण अर्ध सैन्यसहित चर्मरत्नथी सिंधु नदी उत-
रीने, लीलामात्रमांज वर्वर, जिह्व, सिंद्दल, टंकण, यवन, कालमुख, स्लेठ, योनक
विगेरेने जीत्या. पठी तेणे चक्री पासे आवीने तेने रह्योनां समूहो, घोडा,

रथ तथा हाथी विगेरे सोंपी आप्पां. त्यां केटस्राक दिवसो रहीने राजा-
ए सेनापतिने कागुं के, आ तमिस्रा गुफानां घने छारो उघाडो ? पठी
तेमनी आहाथी सुपेण सेन्यसहित त्यां गयो; तथा त्यां तप करीने, अने
मुखची स्नान करीने, तेणे श्वेत वस्त्रो पह्यो. पठी सोनातुं धूपधाणुं ले-
इने ते गुफापासे गयो, अने तेने देखतांज तेणे नमस्कार कस्यो. त्यां
अछाइ महोत्सव करीने, तथा चोखाथी अष्टमंगल चीतरीने, तेणे हा-
थमां दंडरत्न लीधुं. पठी सात आठ पगलां पाठां हठीने, तेणे वेगथी घण
घार ते दंडरत्नची कपाटप्रते ताडना करी. ते दंडघातथी ते कमाडो तड-
तड अवाज करता थकां उपडी गयां. पठी सेनापतिए विनंति करवाथी
चक्री हस्तीरत्नपर चडीने ते गुफासमीप आल्या. पठी तेणे विचारुं के,
अहीं घात, आर्ति, अंधकार, जूत आदिकनां उपसगां आपणने बरो,
एम विचारि तेणे चार अंगुलनुं मणिरत्न साथे लीधुं. पठी तेणे ते हा-
थीनां कुंजस्थलपर राखुं; अने पठी ते चतुरंगी सेनासहित चक्री पा-
ठल चाखता थका गुफामां दाखल थया. त्यां तेणे आठ सोनेयानां प्र-
माणवालुं, आठ कर्णिकावालुं, तथा चार योजन मुधि अंधकारनो नाश
करनाखं काकिणीरत्न पण साथे लीधुं. यद्दोनां समूहथी आश्रित थएलां
ते काकिणी रत्नची, योजन योजनप्रते, ते गुफानी घने बाजुठमां मांडलां
करता थका ते चक्री जवा लाग्या. एवी रीते तेना उद्योतथी जता थका
चक्री आहालेख सरखी निम्नगा अने उन्निसगा नामनी गंजीर नदी-
प्रते पहुँच्या, तेठमांथी एक नदीमां लुंवडानी पेठे पठरनी शिला पण
तरती हती, अने बीजीमां शीलानी पेठे लुंवडुं पण जुडी जतुं हतुं. ते
नदीठपर बार्धकीए करेला पुलपरथी ते उतर्या, अने एवी रीते ते गु-
फानां उत्तरछार प्रते पहुँच्या. पेदेसा छारनां उघाडवानां जयथीज होय
नहीं जेम, तेम ते उत्तरनां छारो पण पोतानी भेजेज उघडी गयां, अने
तेथी चक्री ते छारे बहार निकल्या. एवी रीते पचाश योजननां विस्ता-
रवाली ते गुफाने उलंगीने चक्री उत्तर जरतार्धने जीतवामाटे चाल्या.
ते वखते त्यां वसता म्हेठोनां उत्पातो थका लाग्या. ते म्हेठोनां काख-
वकल, काखदंडू, कराख, काखदारूण, वडवामुख, सिंदमुख विगेरे उपरीउं
हता. तेने दरेकनी पासे पांच करोड घोडा, दश करोड रथो, एक करोड

मुकुट, धाजुबंध, कडां, हार, अने कोमल वस्त्रो पण आप्यां. पठी चक्रीए पण ते सघलुं लेइने तेणीने विसर्जन करी, तथा अछमनुं पारणुं करुं. पठी त्यां पण तेणे सिंधुदेवीने निमित्ते अठाइमहोत्सव कयों; अने पठी ते चक्र-
 रत्ने देखाडेला मार्गप्रते जवा लाग्या. एवी रीते उत्तरपूर्व दिशातरफ जतां
 थकां अनुक्रमे ते चक्री वैताढ्य पर्वत प्रते पहुँच्या. त्यां तेणे पचीश जो-
 जन उंचो, तथा पचाश जोजननां विस्तारवालो रूपानो वैताढ्य पर्वत
 जोयो. ते पर्वत जिनेश्वर प्रजुनां चेत्योथी, मोटां वनोथी, विद्याधर अने
 देवोनां स्थानकोथी, तलावोथी तथा लाखो गामोथी शोजतो इतो. त्यां
 दक्षिण धाजुए सैन्यनो पडाव नांखी, तेनां स्वामीने मनमां धरी तेणे अ-
 छमनो तप कयों. त्यारे वैताढ्याडिकुमारनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने पठी
 तेणे अवधिज्ञानथी चक्रीने त्यां आवेला जाण्या. त्यारे ते चक्री पासे आ-
 वीने आकाशमां रही कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी! आप जय पामो?
 हुं आपनो किंकर तुं, माटे मने आइा आपो? एम कहीने तेणे चक्री
 चक्रीने मणि, रत्ननां आचूपणो, सिंहासनो तथा देवदूष्य वस्त्रो आप्यां,
 त्यारे ते सघलां लेइने तेणे तेने त्यां स्थाप्यो. पठी तेणे अछमनुं पारणुं
 करीने, ते देवने निमित्ते त्यां अठाइमहोत्सव कयों. पठी त्यांची चक्री
 पठाडीं चालता थका चक्री तमिस्रा गुफाप्रते पहुँच्या, अने त्यां सैन्यनो
 पडाव नांख्यो. त्यां कृतमाखने मनमां धारीने तेणे अछमनो तप कयों,
 त्यारे तेनुं आसन कंपवा लाग्युं, अने तेथी तेणे त्यां चक्रीने आवेला जा-
 ण्या. पठी तेनी सेवा करवामाटे ते त्यां आव्यो, अने नमस्कार करीने क-
 हेवा लाग्यो के, हे स्वामी! हुं आ गुफानां द्वारप्रते तमारा द्वारपावनी
 पेठे रक्षो तुं. एम कहीने तेणे चक्रीने दीव्य आचूपणोनो समूह तथा
 स्त्रीने योग्य चौद अनोपम रत्नो, तेने योग्य पुष्पो, तथा दीव्य वस्त्रो आप्यां.
 पठी चक्रीए तेने त्यां स्थाप्या वाद ते पोताने स्थानके गयो, अने तेणे पण
 राजाड सहित त्यां अछमनुं पारणुं करुं. पठी चक्रीए पोतानां सेनापतिने
 हुकम कयों के, हवे तमो सिंधुसागर, वैताढ्यनी सीमा, तथा सिंधुनां नि-
 प्कुटने साधो? पठी सुपेणे पण अर्ध सैन्यसहित चर्मरत्नथी सिंधु नदी उत-
 रीने, लीलामात्रमांज घर्घर, जिह्व, सिंहा, टंकण, यवन, कालमुख, स्लेठ, योनक
 विगेरेने जीत्या. पठी तेणे चक्री पासे आवीने तेने रत्नोनां समूहो, घोडा,

रथ तथा हाथी विंगेरे सोंपी आप्यां. त्यां केटवाक दिवसो रहीने राजा-
ए सेनापतिने कलुं के, आ तमिस्रा गुफानां वन्ने छारो उघाडो ? पत्नी
तेमनी आझाधी सुपेण सैन्यसहित त्यां गयो; तथा त्यां तप करीने, अने
सुखची खान करीने, तेणे श्वेत वस्त्रो पह्येयां. पत्नी सोनानुं धूपधाणुं ले-
इने ते गुफापासे गयो, अने तेने देखतांज तेणे नमस्कार केल्यो. त्यां
अछाइ महोत्सव करीने, तथा बोखाची अष्टमंगल चीतरीने, तेणे हा-
थमां दंडरत्न लीधुं. पत्नी सात आठ पगळां पाठां हवीने, तेणे वेगची ग्रण
बार ते दंडरत्नची कपाटप्रते ताडना करी. ते दंडघातची तें कमाडो तड-
तड अवाज करता थकां उघडो गयां. पत्नी सेनापतिए विनंति करवाची
चक्री हस्तीरत्नपर चडीने ते गुफासमीप आब्या. पत्नी तेणे विचार्युं के,
अही घात, आर्ति, श्रंधकार, चूत आदिकनां उपसर्गों आपणने यशे,
एम विचारि तेणे चार श्रंगुसनुं मणिरत्न साये लीधुं. पत्नी तेणे ते हा-
थीनां कुंजस्यस्रपर राख्युं; अने पत्नी ते चतुरंगी सेनासहित चक्री पा-
ठव चाखता थका गुफानां दाखव यया. त्यां तेणे आठ सोनैयानां प्र-
माणवाधुं, आठ कर्पिकावाधुं, तथा चार योजन सुवि श्रंधकारनो नाश
करनां काकिपीरत्न पण साये लीधुं. यक्षोनां समूहची आश्रित थपळां
ते काकिपी रवची, योजन योजनप्रते, ते गुफानी वन्ने बाजुठमां मांडळां
करता थका ते चक्री जवा लाग्या. एवी रीते तेना उघातची जता थका
चक्री आझाडेव सरखी निन्नगा अने ठन्निन्नगा नामनी गंजोर नदी-
प्रते पडोंच्या, तेठनांची एक नदीमां तुंबडानी पेटे पठरनी शिखा पण
तरती होती, अने बीजीमां शीखानी पेटे तुंबडुं पण बुडी जतुं हतुं. ते
नदीठपर बायंकीए करेखा पुडपरची ते उतर्या, अने एवी रीते ते गु-
फानां उतरछार प्रते पडोंच्या. पेहेसा छारनां उघाडवानां जयचीज होय
नहीं जेम, तेम ते उतरनां छारो पण पोतानी मेखेज उघडी गयां, अने
तेथी चक्री ते छारे बहार निकल्या. एवी रीते पचाश योजननां विस्ता-
रवाची ते गुफाने टंजंगीने चक्री उतर जरनार्धने जीतवामाटे चाझा.
ते वखते त्यां वसता म्हेजोनां उल्हातो थका लाग्या. ते म्हेजोनां काड-
वन्न, काडदंडू, करास, काष्ठदारूप, बडवासुन्न, सिंदुसुन्न विंगेरे ठपरीठ
हता. तेने दरेकनी पाठे पांच करोड घोडा, दस करोड रथां, एक करोड

हाथीउं अने पचास करोड पायदल हतुं, अने तेउं एवा बलवान हता
 के, रणसंग्राममां देवो पण तेउंनां पराक्रमने सहन करी शकता न होता.
 मदोन्मत्त थएला ते स्लेठो पोतानां सैन्यो एकठां करीने चक्रीप्रते पो-
 कार करवा लाग्या. वली तेउं क्रोधांध यइने जगतने त्रणसमान गणता
 थका वस्तर अने हथीयारबंध यइने आमतेम दोडवा लाग्या. तेउं प्र-
 ह्वयकालनां वरसादनी पेठे वाणोनी श्रेणीउंने वरसावता थका चक्रीनां
 अग्रसैन्यनी साथे लडवा लाग्या. तेउं उठलता थका, गर्जना करता थका,
 तथा जुजपीडन करता थका रणांगणमां प्रगट रीते नटनी पेठे शोजवा
 लाग्या. वली क्रोधयी जयंकर आंखोवाला थया थका साक्षात द्वित्रि
 संबंधि तेजतुल्य शोजवा लाग्या. ते वखते घोडाउंना हेपारवोथी, हाथी-
 उंनी गर्जनाउंथी; रथोनां चित्कारोथी तथा मुजटोनां सिंहनादोथी ज-
 गत जयथी क्षोज पामवा लाग्युं. ते वखते योधाउं पोतपोताना जयमां उ-
 त्सुक थया थका पर्वतोनां शिखरोथी वृक्षोथी तथा लोखंडनां हथीया-
 रोथी लडवा लाग्या. केटलाको जयंकर वंडोथी, तो केटलाको मुजरोथी
 तो केटलाको वाणोथी, फरसीथी, तथा खड्गोथी शत्रुउंनी साथे लडवा
 लाग्या. ते वखते प्रचंड वायुथी जेम वन, तथा दुर्जनथी जेम सज्जन,
 तेम ते फूर स्लेठोथी चक्रीनां सैन्यने उपडव थयो. वली त्यारे ते स्ले-
 ठोनां शस्त्रोथी चक्रीनो परिवार नाशवा, ब्रष्ट थवा, पडवा, मुर्छा खावा,
 तथा जोवा लाग्यो. ते वखते पोतानां हाथीउंने नाशता, रथोने जांगता, तथा
 ण्णाउंने त्रास पामता जोइने सेनापतिने कोप चड्यो. पठी ते सुपेण
 हेवा लति ज्यारे रणसंग्राम करवा लाग्यो, त्यारे स्लेठनां लइकरीउं त्रास
 पेठे रह्यो गुण्यम तथा दिशाउंने जोवाने पण समर्थ थया नहीं. पठी तेउं
 ने योग्य चौद अकठा यइने, पीडीतो जेम माताप्रते तेम विचारमादे
 तेने त्यां त्यां वखो तजीने, वेलुपर रहीने, तपस्याथी पोतानां
 त्यां अछने लाग्या. ते वखते तेउंनां आसन
 ते आवीने आकाशमां रही कहे-
 आराध्या ठे ? त्यारे तेउं कहेवा
 पण पराजव कयों नथी,
 आवेल ठे, अने तेणे

જન્મ કર્યા. તે સાંજલીને તે આગ્રહી મ્હેઠોને તે મેઘકુમારો કહેવા
કે, આ શ્રી યુગાદિદેવનાં મહા પરાક્રમી પુત્ર છે; વલી તે જર-
નામનાં આ જરતલંડનાં પેહેલા ચક્રી છે, તથા તે મંત્ર, યંત્ર, વિષ,
અગ્નિ તથા વિદ્યાદિકથી પણ જીતી શકાય તેમ નથી. તો પણ ત-
ઉપરોધથી અમો તેને ઉપસર્ગ કરીશું, એમ કહી તેડું અંતર્યામિ
પઠી આકાશમાં શ્યામ રંગનાં મેઘો ફેલાવા લાગ્યા, તથા જયં-
ર્જના અને વીજલીનાં કડાકાઉં ચઘા લાગ્યા. પઠી તેડું અંધકા-
રમાણુની પેઠે મૂસલધારાથી સમસ્ત પૃથ્વીને વ્યાપ કરવા લાગ્યા.
તે વૃક્ષોનાં મૂળોને લોદી નાલતા, તથા પર્વતનાં શિખરોને પાડતા
મેઘો જલના પ્રવાહોથી ત્રાડાદિકોને પૂરવા લાગ્યા. પઠી, હુદ્ડ રા-
જેમ અન્યાયો, રાત્રિપ્રતે અંધકારો, તથા કલિકાલમાં જેમ ચોરો,
મેઘનાં સમૂહો પૃથ્વીમાં વ્યાપવા લાગ્યા. તે વલ્લભે ચક્રીએ કરસ્પ-
ચર્મરત્ન વિસ્તાર્યું, અને જિનેશ્વરે જેમ જીવનને, તેમ તેણે તેમાં તે
ને ઠંધર્યું. વલી તેની પેઠેજ તેમણે ઠંધર રત્નને વિસ્તાર્યું, અને તે પાં-
ચિહ્નુઈની પેઠે ચર્મરત્નની સાથે મલી ગયું. પઠી સમુદ્રનાં જેમ વા-
, તેમ તે ચર્મરત્ન પાણીમાં તરવા લાગ્યું, અને ઠંધરત્ન ઉપર પડતા મે-
રોકવા લાગ્યું. એવી રીતે નૂતનસૃષ્ટિ સરલા તે લક્ષ્મીને ચક્રીએ પિ-
પેઠે રક્ષણ કર્યું, અને ત્યારથી બ્રહ્માંડની કલ્પના થઈ. વલી ત્યાં
કેળી, મણિ અને, ચક્રરત્નથી અંધકારનો સમૂહ નાશ હોતે ઠતે, ત-
જ બત્પદ્મ થયેલા ધાન્યોથી તે સૈન્ય સુલે રહેવા લાગ્યું. એવી રીતે તે
કુમારોએ કલ્પાંતકાલની પેઠે સાત રાત્રિ દિવસો સુધિ પાણી વર-
યું. “ આ કોણ પાણીડું ઉઘેગ કરવા લાગ્યા છે ? ” એવી રીતનાં જ-
નાં જાણને જાણીને, તેનાં સોલ્હ હજાર અંગરક્ષક યક્ષો કોપ પામીને,
તુણીરો (જાઘાં) વાંધીને મેઘકુમારોને કહેવા લાગ્યા કે, અરે રાં-
ડિં ! તમો આ ચક્રીને ક્રોધ ચડાવવાને ઇચ્છમવંત થયેલા કોણ છો ?
તમો મૂર્ખો આ જરતેશ્વર ચક્રીને જાણતા નથી !! માટે હવે તમો
આવીને આ ચક્રીને પગે પડો ? અને તમો શરણે આવ્યાથી તે ત-
અપરાધ દામા કરશે. અને જો તમો તેમ નહીં કરશો, તો તેનાં
અથવા અમો તમોને દુઠ્ઠથી મારશું; તે સાંજલીને મેઘકુમારોએ આ-

युगादीश प्रभुनी पेवेज सेववालायक ठो. वली हे स्वामि ! आपनुं आ सैन्य मंद तेजवाहुं केम जणाय ठे ? केमके, सूर्य अने पाणी ठतां कमलोनी संकोच केम संजवे ? त्यारे चक्रीये कथुं के, मंत्र अने ओपधिठंधी पण असाध्य रोग अकस्मात आ सैन्यमां फाटी निकल्यो ठे, तेथी प्राणीउने म्लानि थएली ठे. ते सांजली ते विद्याधरो चक्रीशने कहेवा लाग्या के, हे राजन् ! शत्रुंजय पर्यंतपर शाश्वतुं रायणनुं वृक्ष ठे. तेनो प्रजाव शा- किनी, जूत, वेताल, तथा दुष्ट देवादिकनां दोपने हरनारो ठे, एम अ- मोए बहु बखत युगादीश प्रभुनां मुखथी सांजल्युं ठे. अने ते वृक्षनी ठाख, माटी, शाखा, पत्र आदिक अमारी पासे ठे, तेनुं पाणी करी, ते सेववाथी तमारुं सैन्य जखे निरोगी थाय. पठी चक्रीए तेम करवानी आझा आपवाथी तेउंए सैन्यने निरोगी कथुं; पठी चक्रीए तेमने स- न्मान आप्यायाद तेउं पण पोताने स्यानके गया. पठी पोतानां सैन्यने निरोगी जोइने हर्षित चित्तवाला थइ, चक्री पोतानुं मस्तक धुणाववा लाग्या. पठी ते हर्षेनेज जाणे वहार कहाडता होय नहीं, तेम ते कहे- वा लाग्या के, अहो ! आ उत्तम तीर्थनो महिमा तो वचनातीत ठे; वली हुं एम मानुं हुं के, आ शिवाय कोइ उत्तम तीर्थ त्रणे जगतमां पण नथी, वली तेनां चिंतनमात्रथी पण यन्ने लोकनुं सुख मले ठे. वली अगाड पण में आ तीर्थनो अतिशय महिमा प्रजास देवनां मुखथी सां- जल्यो हतो; वली आ दिग्जय कर्मा बाद संघ सहित ज्यारे हुं आ ती- र्थनी यात्रा करीश, त्यारेज आ मनुष्य जन्मने हुं सफल मानीश. एवी रीतनी अमृत सरखी वाणी बोलता ते चक्री, सर्व सजासदोने परम प्री- तिनां हेतुरूप थया. पठी चक्रीए फरीने क्रोधयुक्त थइने म्हेछो प्रते शक्र मेढ्युं; त्यारे तेनां अधिष्टायक देवो तेउंने तुरत वांधीने लाव्या. त्यारे चक्रीए तेमने दीन मुखवाला, तथा दीन वाक्योवाला जोइने, शिखा माटे तेउंनां हाथी रत्नादिक खेइने, तेउंने जता मेळ्या. पठी सु- पेण पण गिरि अने सागरनी मर्यादावाला सिंधुनां उत्तर निष्कटने च- क्रीनी आझाथी जीतीने त्यां आव्यो. त्यां विविध प्रकारनां जोगोने जोगवता थका चक्री धणो काख रह्या; पठी एक दहाडो चक्ररत्न आयुध- शालामांथी निकलीने वहारचाव्युं. पठी ते मार्गे अनुक्रमे चाखता थका

કાશમાંથી વાદલાંડનો સમૂહ સેંચી લીધો. પઠી તે મેઘકુમારો યક્ષોની સાથે ચક્રીપાસે આવીને નમસ્કાર કરવા લાગ્યા, તથા પોતાનાં અપરાધોનું પ્રાયશ્ચિત્ત કરવા લાગ્યા. પઠી ચક્રીએ પણ તેમનું સન્માન કરીને, તેડને ઠોડી મેલ્યા, ત્યારે તેડ સ્લેઘોપાસે આવી કહેવા લાગ્યા કે, આ ચક્રી અમારાથી પણ જીતાય તેમ નથી, માટે તમો તુરત તેમને જ નમસ્કાર કરો ? એવી રીતે શરણાગ્રૂત મેઘકુમારોએ તેમને તેમ કહાણી, તે સ્લેઘો મુખમાં તરણાં લેઈને લોટતા થકા ચક્રીને નમવા લાગ્યા. તથા પઠી તેડે રત્નોનાં સમૂહો, ઘોડા, હાથીડ, અને મેઠુ સરલા સોનાનાં ઢગલા ચક્રીનાં ચરણપાસે મેલ્યા; તથા વહુ ઝક્તિ પૂર્વક તેડ મિથ વચનો બોલવા લાગ્યા. પઠી ચક્રીએ પણ તેમને રજા આપ્યાથી તેડ પોતાને સ્થાનકે ગયા. એવી રીતે સન્માનિત કરેલા પણ સ્લેઘોએ, મનમાં મત્સર લાવીને, ક્રુદ્ધ મંત્રોથી ચક્રીનાં સૈન્યમાં અનેક રોગો ફેલાવ્યા. તે વખતે સુબુદ્ધિ મંત્રી નમસ્કાર કરીને, તથા મુકુટપર વસ્ત્રે હાથો જોડીને ચક્રીને કહેવા લાગ્યો કે, હે સ્વામી ! આપણા સૈન્યમાં હાથી, ઘોડા અને માણસોને અગ્રૂત રોગની પીડા થઈ છે, અને તે દીવ્ય શક્તિ તથા ઔષધોથી પણ મટતી નથી, માટે તે કોઈ ડુપ્પને અજિચારાદિકથી ઉત્પન્ન કરેલી લાગે છે. એવી રીતે તે મંત્રી જેટલામાં ચક્રી સાથે વાત કરે છે. તેટલામાં આકાશતલને ઉદ્યોતવાલું કરતા થકા મહા તેજસ્વી બે વિદ્યાધરો ત્યાં આકાશમાંથી ઉતર્યા. તે વખતે આદરથી ઝંચાં મુલોવાલા સૈન્યનાં લોકોથી જોવાતા તે વિદ્યાધરો ચક્રીને નમીને તેમની પાસે બેઠા. ત્યારે ચક્રીએ પણ ઉત્તમ આકૃતિવાલા, તથા મહા તેજસ્વી એવા તેડ વસ્ત્રેને જોઈને વહુમાન પૂર્વક પુચ્છું કે, તમો કોણ ઠો ? ત્યારે ચક્રીની મૂર્તિ અને વાણીથી સુશી થયેલા તે વિદ્યાધરો પણ પ્રસન્ન મુલવાલા થયા થકા, નમીને ચક્રીને કહેવા લાગ્યા કે, હે સ્વામી ! અમો વસ્ત્રે વાયુસરસ્વી ગતિવાલા વિદ્યાધરો ઠીયે, તથા આજે આપનાં તાતને વાંદવાને ગયા હતા. ત્યાં તે યુગાદીશ પ્રજુનાં મુલથી શત્રુંજયની કથા સાંજલીને, અમો વસ્ત્રે ત્યાં જઈ, તે ઉત્તમ તીર્થને સ્પર્શ કર્યો. ત્યાં આનંદપૂર્વક અઘ્ઘાઘ્મહોત્સવ કરીને, વૃષજ્ઞેશ પ્રજુનાં પુત્ર આપને અમો જોવાને અહીં આવ્યા ઠીયે. વહી સ્વામિનાં પુત્રપ્રતે પણ સ્વામિની પેઠેજ વર્તવું, એવો ક્રમ હોવાથી આપ પણ અમોને

युगादीश प्रभुनी पेटेज सेववालायक ठो. वली हे स्वामि ! आपनुं आ
 सैन्य मंद तेजवाहुं केम जणाय ठे ? केमके, सूर्य अने पाणी ठतां कमलोनी
 संकोच केम संजवे ? त्यारे चक्रीये कणुं के, मंत्र अने औपधिठंधी पण
 असाध्य रोग अकस्मात आ सैन्यमां फाटी निकल्यो ठे, तेथी प्राणीउने
 म्झानि घएली ठे. ते सांजली ते विद्याधरो चक्रीशने कहेवा खाग्या के,
 हे राजन् ! शत्रुंजय पर्वतपर शाश्वतुं रायणनुं बृह्म ठे. तेनो प्रजाव शा-
 किनी, भूत, वेताल, तथा दुष्ट देवादिकनां दोपने हरनारो ठे, एम अ-
 मोए बहु बखत युगादीश प्रभुनां मुखधी सांजल्युं ठे. अने ते बृह्मनी
 ठाख, माटी, शाखा, पत्र आदिक अमारी पासे ठे, तेनुं पाणी करी, ते
 सेववाधी तमारुं सैन्य जखे निरोगी घाय. पठी चक्रीए तेम करवानी
 आझा आपवाधी तेउए सैन्यने निरोगी कर्युं; पठी चक्रीए तेमने स-
 न्मान आप्यावाद तेउ पण पोताने स्थानके गया. पठी पोतानां सैन्यने
 निरोगी जोइने हर्षित चित्तवाला यहु चक्री पोतानुं मस्तक धुणाववा
 खाग्या. पठी ते हर्षनेज जाणे बहार कहाडता होय नहीं, तेम ते कहे-
 वा खाग्या के, अहो ! आ उत्तम तीर्थनो महिमा तो वचनातीत ठे;
 वली हुं एम मानुं हुं के, आ शिवाय कोइ उत्तम तीर्थ अणे जगतमां
 पण नथी, वली तेनां चिंतनमात्रधी पण बने सोकनुं सुख भसे ठे. वली
 अगाड पण में आ तीर्थनो अतिशय महिमा प्रजास देवनां मुखधी सां-
 जल्यो हतो; वली आ दिग्जय कर्मा बाद संघ सहित ज्यारे हुं आ ती-
 र्थनी यात्रा करीश, त्यारेज आ मनुष्य जन्मने हुं सफल मानीश. एवी
 रीतनी अमृत सरखी वाणी बोलता ते चक्री, सर्व सजासदोने परम प्री-
 तिनां हेतुरूप थया. पठी चक्रीए फरीने क्रोधयुक्त यइने म्झेछो प्रते
 चक्र मेळ्युं; त्यारे तेनां अधिष्टायक देवो तेउने तुरत बांधीने लाव्या.
 त्यारे चक्रीए तेमने दीन मुखवाखा, तथा दीन बाक्योवाखा जोइने,
 शिक्षा माटे तेउनां हाधी रक्षादिक खेइने, तेउने जता मेळ्या. पठी सु-
 पेण पण गिरि अने सागरनी मर्यादावाखा सिंधुनां उत्तर निष्कुटने च-
 क्रीनी आझाधी जीतीने त्यां थाव्यो. त्यां विविध प्रकारनां जोगोने जोग-
 वता थका चक्री घणो कास रह्या; पठी एक दहाडो चक्ररत्न आयुध-
 शाखामांधी निकलीने बहारचाळ्युं. पठी ते मार्गे अनुक्रमे चाखता थका

काशमांथी वादलांठनो समूह खेंची लीधो. पठी ते मेघकुमारो यद्दोनी
 साये चक्रीपासे आधीने नमस्कार करवा लाग्या, तथा पोतानां अपरा-
 धोनुं प्रायश्चित्त करवा लाग्या. पठी चक्रीए पण तेमनुं सन्मान करीने,
 तेउने ठोडी मेढ्या, त्यारे तेउं म्हेछोपासे आवी कहेवा लाग्या के, आ
 चक्री अमारार्थी पण जीताय तेम नथी, माटे तमो तुरत तेमने जइ न-
 मस्कार करो ? एवी रीते शरणाज्जुत मेघकुमारोए तेमने तेम कळायी,
 ते म्हेछो मुखमां तरणां लेइने खोटता थका चक्रीने नमवा लाग्या. त-
 था पठी तेउंए रत्नोनां समूहो, घोडा, हाथीउं, अने मेरु सरखा सोना-
 नां ढगळा चक्रीनां चरणपासे मेढ्या; तथा बहु जक्ति पूर्वक तेउं मिष्ट
 वचनो बोलवा लाग्या. पठी चक्रीए पण तेमने रजा आप्याथी तेउं पो-
 ताने स्थानके गया. एवी रीते सन्मानित करेला पण म्हेछोए, मनमां
 मत्सर लायीने, छुड मंत्रोथी चक्रीनां सैन्यमां अनेक रोगो फेलाव्या. ते
 वखते सुगुडि मंत्री नमस्कार करीने, तथा मुकुटपर वझे हाथो जोडीने
 चक्रीने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आपणा सैन्यमां हाथी, घोडा अने
 माणसोने अद्भुत रोगनी पीडा यइ ठे, अने ते दीव्य शक्ति तथा थोपथोथी
 पण मटती नथी, माटे ते कोइ दुष्मने अजिचारादिकथी उत्पन्न करेली
 लागे ठे. एवी रीते ते मंत्री जेटलामां चक्री साये वात करे ठे. तेटलामां
 आकाशतलने उद्योतवायुं करता थका महा तेजस्थीवे विद्याधरो त्यां आ-
 काशमांथी उतर्या. ते वखते आदरथी उंचां मुखोवाळा सैन्यनां लोकोथी
 जोवाता ते विद्याधरो चक्रीने नमीने तेमनी पासे वेठा. त्यारे चक्रीए
 पण उत्तम आकृतियाळा, तथा महा तेजस्थी एवा तेउं वझेने जोइने बहु-
 मान पूर्वक पुत्रुं के, तमो कोण ठो ? त्यारे चक्रीनी मूर्ति अने बाणीथी
 खुशी यपळा ते विद्याधरो पण प्रसन्न मुखवाळा यया थका, नमीने चक्रीने
 कहेवा लाग्या के, हे स्वामि ! अमो यझे वायुसरस्वी गतिवाळा विद्याधरो
 ठीपें, तथा आज्ञे आपनां तातने वांदवाने गया हुता. त्यां ते युगादीश
 प्रभुनां मुग्घथी शत्रुञ्जयनी कथा सांतडीने, अमो वझेए त्यां जइ, ते उत्तम
 तीर्धने स्पर्श कर्ग्यो. त्यां आनंदपूर्वक अठाश्मद्दोत्सव करीने, नृपनेश
 प्रभुनां पुत्र आपने अमो जोवाने अही आळ्या ठीपे. वडी स्वामिनां
 पुत्रप्रते पण स्वामिनी पेंठेज वर्तवुं, एवो ऋम होवाथी आप पळ अमाने

युगादीश प्रभुनी पेठेज सेववालायक ठो. वली हे स्वामि ! आपनुं आ
 सैन्य मंद तेजवायुं केम जणाय ठे ? केमके, सूर्य अने पाणी ठतां कमलोनी
 संकोच केम संजवे ? त्यारे चक्रीये कथुं के, मंत्र अने ओपधिठंघी पण
 असाध्य रोग अकस्मात आ सैन्यमां फाटी निकट्यो ठे, तेथी प्राणीउने
 म्खानि घण्णेली ठे. ते सांजली ते विद्याधरो चक्रीशने कहेवा छाग्या के,
 हे राजन् ! शत्रुंजय पर्यंतपर शाश्वतुं रायणनुं वृद्ध ठे. तेनो प्रजाव शा-
 किनी, भूत, वेताळ, तथा छुष्ट देवादिकनां दोपने हरनारो ठे, एम अ-
 मोए बहु बखत युगादीश प्रभुनां मुखची सांजल्युं ठे. अने ते वृद्धनी
 ठाळ, माटी, शाखा, पत्र आदिक अमारी पासे ठे, तेनुं पाणी करी, ते
 सेववाची तमारुं सैन्य जसे निरोगी घाय. पठी चक्रीए तेम करवानी
 आडा आपवाची तेठण सैन्यने निरोगी कर्युं; पठी चक्रीए तेमने स-
 न्मान आप्यायाद तेठ पण पोताने स्यानके गया. पठी पोतानां सैन्यने
 निरोगी जोशने हर्षित चित्तवाळा घड, चक्री पोतानुं मस्तक धुणाववा
 छाग्या. पठी ते हर्षनेज जाणे घटार कदाटता द्योप नही, तेम ते कहे-
 वा छाग्या के, अहो ! आ उत्तम तीर्थनो महिमा तो वचनातीत ठे;
 वली हुं एम मानुं हुं के, आ शिवाय कोइ उत्तम तीर्थ ग्रंथे जगतमां
 पण नथी, वली तेनां चिंतनमात्रची पण यत्रे लोकनुं सुख मखे ठे. वली
 अगाठ पण में आ तीर्थनो अतिशय महिमा प्रजास देवनां मुखची सां-
 जळो हतो; वली आ दिग्जय कर्यां पाद संप सहित ज्यारे हुं आ ती-
 र्थनी यात्रा करीश, त्यारेज आ मनुष्य जन्मने हुं सफल मानीश. एवी
 रीतनी अमृत सरस्त्री बापी पोखता ते चक्री, सर्व सजासदोने परम प्री-
 तिनां हेतुरूप पया. पठी चक्रीए करीने कोथपुक घडने म्खेठो प्रते
 चक्र मेळ्युं; त्यारे तेनां अष्टिदायक देवो तेउने तुरत पांधीने छाग्या.
 त्यारे चक्रीए तेमने दीन मुखवाळा, तथा दीन वास्योवाळा जोशने,
 शिष्टा मांटे तेउनां हापी रक्षादिक सेइने, तेउने जना मेळ्या. पठी सु-
 पेण पण गिरि अने सागरनी मर्षादावाळा निंधुनां उभर निष्कृष्टने च-
 क्रीनी आशपी जीनीने त्यां आव्यो. त्यां विविध प्रकारनां जोगोने जोग-
 वता पदा चक्री घणो काड रखा; पठी एक दहाडो चक्ररत्न आवुप-
 शाजामांधी निकसीने घटारवाळुं. पठी ते मागे अनुक्रमे पाडना दवा

चक्री कुण्डहिमाद्रिनां दक्षिण प्रदेश प्रते आब्या. त्वां सैन्यनो पडाव
 नाखीने, अष्टम तप करीने, रथमां चडी चक्री तुरत कुण्डहिमाद्रिपर
 गया. त्वां रथनां शीपेर वणवार ताडन करीने, पोतानां नामनुं बाण
 तेनां अधिष्टायक देवप्रते तेणे मेढ्युं. त्वारे ते बाण चहोतेर जोजन वेग-
 धी आकाशमागें जइने पड्युं, अने तेथी हिमवंत कुमारने गुस्तो चड्यो,
 पण तेपरनां अहरो वांचवाथी तेनो गुस्तो उतरी गयो, तथा हाथमां
 जेट खेइने ते चक्री पासे आवी नमस्कार करवा लाग्यो. एवी रीते चक्री-
 नुं आराधन करीने, तेमनी रजा खेइ ते पोताने स्थानके गयो, अने
 चक्री पण पोगानी सेनाप्रते आब्या. पत्री रुपजकूट पर्यंत प्रते जइने
 गंगे वणवार रथपर ताडना करी, तथा काकीणी रथघी त्वां खड्युं के,
 “आ अरगर्पिणीमां प्रीजा आराने वेडे, श्री युगादीश प्रभुनो पुत्र,
 तथा खड्गीथी इंद्र सरयो, हुं भरत नामे चक्रवर्ती भयो तुं.” पत्री
 त्यांथी ते चक्री खड्कर सहित तेज मागें जता थका चरतार्थ प्रते रहे.
 खा वेनाट्य पर्यंत पामे गया. ह्ये पेहेलां ज्यारे आदिदेव प्रभु राज्य
 करता हुता, त्वारे कठ महाकृशनां नमि अने विनमि नामनां पुत्रोने
 प्रभुए केंद्रक कार्य माटे क्यांक मोक्या हुता; अने ज्यारे नेत्र ते कार्य
 करीने पाडा आब्या, त्वारे तो तेमणे प्रभुने संयममहित जोया. एवी
 रीते निर्मम प्रभुने नही जाणीने “हे तान ! हे तान !” एम कहेता
 थका पुत्रनी पेंते नेत्र प्रभु पामे राज्य वाचवा लाग्या. पत्री नेत्र “नर-
 तने तो मेवशुं नही,” एम प्रणिज्ञा करीने, तखवार खेइ प्रभुनी गंगा
 करवा लाग्या. एक दहाटो पानानेंद्र प्रभुने वांदवा आब्यो, त्वारं
 तेणे तेमने प्रभुनी अत्यंत नक्ति करना जोया; अने तेथी तेणे तेमने
 हर्षधी मोउ हजार विघात्र, तथा वेनाट्यनी दक्षिण अने उत्तर धेणितुं
 राज्य आण्युं. त्वां ते नमि अने विनमि मूयें पंड्रनी पेंते आनंद पुर्वक
 राज्य करता हुता. हवे भरत चक्री पण रथपर बेसी त्वां आब्या, अने
 पानानां नामनुं बाण तेणे नेत्रप्रते फेंक्युं. ते बाणने जोइ नेत्र कडे
 पग्लर दिवावा लाग्या के, जंघुडीरनां जग्न हेथमां आ जग्न प्रथम
 चक्री थका ठे. अने ते पोतानां पुत्रावधारी गरिब पडने आरक्षीवा-
 मुंदी पण दंडनी वाचना करे ते; पण तेरी पामे केंद्र विद्यामंत्र नथी; एम

विचारि क्रोधघ्नी लासचोल यश् तेऽ लडवाने तैयार थया. हवे तेऽनी आ-
 झाघ्नी वीजा विद्याधरो पण महा सैन्योघ्नी त्रींटाया थका त्यां आव्या. के-
 टलाको तो पोतानां विमानोघ्नी आकाशने सैंकडो सूर्यवाहुं करता थका,
 तथा केटलाको रथोघ्नी आकाशने गरुडमय करता थका, केटलाको मद-
 ऊरता हाथीउंथी आकाशने जंगम पर्वतमय करता थका, केटलाको घणा
 पालाउंथी आकाशने बाणमय करता थका, अने केटलाको गर्जना कर-
 ता छुंछुजिनां अवाजोघ्नी पर्वतोने पण गजावता थका, तथा हाथमां ह-
 थियारो लेइने त्यां आव्या. हवे दिवसे पण विमानोघ्नी आकाशने ज्यो-
 तिष्वक्रवाहुं करता थका ते विद्याधरो रणसंग्राम करवा लाग्या. हवे चक्री-
 नुं सैन्य पण कोइ बखते यक्षोयें रचेलां विमानोघ्नी, तो कोइ बखते रथ,
 हाथी अने घोडाउंथी पण ते विद्याधरोनी साये लडवा लाग्युं. ते बखते वि-
 मानो विमानोनी साये, घोडा घोडाउंनी साये, हाथी हाथीउंनी साये, पाला
 पालाउंनी साये तथा रथो रथोनी साये, धनुषधारीउं धनुषधारीउंनी साये,
 तथा तलवारवालाउं तलवारवालाउंनी साये, एम यत्ने सैन्यो लडवा लाग्यां.
 हवे अहीं विद्याधरोए पोतानी विद्याउंघी जेजे लश्करमां बनाव्युं, ते ते सयहुं
 चक्रीनां अंगरक्षक यक्षोए दूर कयुं. एवी रीते बार वपोंसुधि लड्यायाद
 चक्रीए तेऽने जीत्या, त्यारे तेऽ हाथ जोडीने, तथा नमस्कार करीने ज-
 रत महाराजने कहेवा लाग्या केहे स्वामि ! मेरुठपरांत घीजो पर्वत कयोठे ?
 वायु उपरांत कोण वेगवालो ठे ? वज्रसमान शुं तीक्ष्ण ठे ? तेम तमाराघी
 वीजो कोण शूरो ठे ? बली हे स्वामी ! आजे तमोने जोवाघी तो अ-
 मोए साक्षात प्रजुनेज जोपा ठे, माटे श्री युगादिदेवनी पेठेज तेनां
 पुत्र एवा तमोने अमो सेवगुं. बली आपनी आझाघी अमो आ बैता-
 छपर दुर्गपालोनी पेठे रहीशुं. एम कही विनयना आधारजूत एवा
 विनमि राजाए सर्व अंगे आवेला तारुण्यथी मनोहर अंगवाली, तथा
 नेत्र, मुख, हाथ, हृदय अने पगरूपी कमलोए करीने कामदेव रूपी
 राजाने क्रीडा करवाने तखाव सरखी, तथा चखकती कांतिरूपी
 अमृतनां समूहघी जरेखी, सर्व रोगोने शांत करनारी, अने इष्टा प्र-
 माणे दीव्य जखनी पेठे शीतोष्णनां स्पर्शवाली, सर्व शुचलक्षणोघ्नी सं-
 पूर्ण, तथा सर्व अवयवोघ्नी सुंदर, एवी पोतानी सुजझा नामनी कन्या

चक्रीने आशी. पत्नी चक्रीए तेमने रजा आपवायी, तेउए पोतानां पुत्रोने राज्य सांपी संसारथी विरक्त थइ, श्री कृपजदेव प्रजुनी पासे व्रत लीधुं. पत्नी चक्री चक्रीनी पाठस चालता थका गंगाने किनारे पहुँच्या, अने त्यां तेमणे नहीं अति दूर, तेम नहीं अति नजदीक लइकरनो पडार नाख्यो. त्यां पण सुपेण सेनापति चक्रीनी आझाथी सिंधुनी पेठे गंगा नदी उतरीने; तथा उत्तर निष्कुट साधीने पाठो आव्यो. त्यां अक्षम तपथी सिद्ध थपसी गंगा देवीए चक्रीने बे सुवर्णनां सिंहासनो, एक हजार ने आठ रखोनां कुंजो, हार, बाजुबंध, मुकुट, रत्नशय्या, दीव्य वस्त्रो तथा दीव्य पुष्पो आप्यां. पत्नी लावण्यनां मनोहर सुंदरपणाथी चाकर-रूप फरेल ठे कामदेवने जेणे, एवा ते चक्रीने जोइने, तेनी साथे विज्ञास फरपानी इजाथी ते मनमां चितववा लागी के, शुं आ इंड ठे ? के नंड ठे ? के कृवेर ठे ? के सूर्य ठे ? अथवा देवोनुं ते आधुं रूप क्यांथी होय ? आ तो जगतनां ग्यामी श्री युगादिप्रजुनां पुत्र जरत ठे, केम के, रखा-कर विनां आधुं रत्न धीजी जगोए कंइ उत्पन्न थतुं नथी. एवी रीते कामदेवनां घाणथी व्यग्र थइने ते कटाक्षो मारवा लागी, तथा जरतनी प्रापंना करवा लागी, तेथी जरते तेणीने रतियेश्ममां दाखल करी. पत्नी त्यां तेणीनी साथे विविध प्रकारनां जोगो जोगवनां थकां चक्रीए एक दिवसनी पेठे एक हजार वर्षों निर्गमन कयां. ह्ये एक वद्दाडो इंड जे-म देवो सहित सुधर्मां मजाने, तेम जरत राजा राजाउं सहित पोनानी मजाने शोभावता ह्ता. एटखामां मूर्तिबंध चंद्रमूर्य सरखा सौम्य कां-तिवाडा बे चारणमुनिउं आकाशमांथी ठनयां. ते वयते जरत चक्रीए संद्रम सहित उठीने वक्ति पूर्वक साक्षात विवेक अने विनय सरखा ते मुनिउंने नमस्कार कयों. पत्नी तेमने मिंद्रामनपर बेगाडीने, चक्री हाथ जोडीने तेनी सन्मुख बेगा. पत्नी श्री युगादीज प्रजुना पुत्रने ते न-वनां मोक्षगामी जागीने ते मुनि गंवीर वाणीथी तेने कहेया साग्या के, मेथीचनुष्क, अडांग योगनो अन्याम, ठरमगांनुं गहनपणुं, आर्जवना, कषाद, विषय अने आरंभोनों दग्दिह, अग्रमाडीपणुं, प्रमत्तपणुं, काम-सुता, तथा मन्ता एटखा मोक्षनां मार्गो बे. पत्नी ते देजनाने अने ग-

जाए मुनिने नमस्कार करी पृथुं के, परोपकारमां रक्त एवा आप अर्ही
 क्यांधी आबो ठो ? बली मने एम जणाय ठे के, रागद्वेषधी मुक्त थएला
 तथा पोतानां शरीरमां पण ममता विनाना एवा तमो केवल मने पवित्र
 करवा माटेज अर्ही पधारेखा लागो ठो. त्यारे तेठमांधी एक मुनिए
 राजाने कएुं के, हे राजन् ! अमो श्री युगादि प्रजुने वांदवा माटे
 गया हता. त्यां तेमनां मुखधी श्री पुंडरिक गिरिनुं उज्ज्वल माहात्म्य
 सांजलीने तेनो स्पर्श करवा माटे अमो आकाशमागें जवा लाग्या. त्यां
 देवो सहित इंशानेंडे अमोने जोइ आनंदित मनवाखा थइने मस्तक
 घुणावी कएुं के, हे जगवन् ! आ पवैतनुं आश्चर्यकारक माहात्म्य त-
 मो जुठ ? आ हुं नरकगामी हतो, त्यांधी हुं आ इंद्र थयो हुं. हुं माहा-
 विदेह क्षेत्रनां पशुग्राममां सुशर्मा नामे ब्राह्मण हतो, ते दुःख अने दा-
 रिद्रनो तो एक मुख्य स्थानकरूप हतो. एक दहाडो ते आखा गाममां
 जिहा माटे जस्यो, पण त्यां तेने कंइ पण नर्ही मलबाधी, ते केवल
 खाली हाथे पाठो पोताने घेर आव्यो. एवी रीते खाली हाथे तेने आ-
 वेखो जोइ, तेनी स्त्री क्रोधधी हाथमां सांवेयुं खेइ तेने मारवा दोडी.
 सुशर्मा दरिद्रताधी पेहेलेधीज पीडित थयो हतो, अने स्त्रीना आ आ-
 क्रोशधी तो ते बधारे क्रोधातुर थयो. पठी तेणे स्त्रीने वारी तो पण ते
 क्रोधधी शांत थइ नर्ही, त्यारे तेणे तेणीने जोरधी पाणो मायों. ते पाणो
 मर्मस्थानमां लागवाधी ते मुर्छित थइने पठी, अने तुरत मृत्यु पामी. ते
 जोइ तेनो पुत्र क्रोधायमान थइ कहेवा लाग्यो के, अरे कुलचंडाल ! आ
 तैं शुं अकार्य कयुं ? ते वचनधी क्रोधायमान थइ ते ब्राह्मणे, पूर्वनां ता-
 पधी तप्त थइने, तेने तथा रडती एवी पुत्रीने पण मारी नांखी. पठी
 जयज्जीत थएखो तथा क्षोत्र पामेल ठे सघली इंद्रिठ जेनी एवो थयो
 पको, ते जवा लाग्यो, एटसामां कोइ गाय साथे अथडावाधी तेणे ते-
 णीने पण मारी नांखी. पठी तेने पकडवा माटे कोटवाखो तेनी पाठल
 दोड्या. त्यारे जयत्रांत थइ, अंध तुल्य थयो थको ते पोतानां पापधी
 नरक सरखा कुवामां पड्यो, धिक्कार ठे क्रोधने ! ! ! के जेने वश थइ
 मूढ लोको कृत्याकृत्यनो विचार करता नधी, अने नरकना खाडामां
 पडे ठे. ! ! ! हवे ते कुवामां पडतां थकां ते ब्राह्मणनां टुकडे टुकडा थइ

गया, अने ते पीडाथी ते मृत्यु पामी जयंकर दुःखदायक सातमी नरके गयो. त्यां बंधन, वेदन, ताप, ताडन, आदिक महादुःखो जोगवीने. मृत्यु पामी ते सिंह थयो. त्यां घणां निरपराधी जंतुंने हणीने ते फरीने पाठो चोथी नरकमां गयो. त्यांथी चवी चांडाखकुलमां क्रूर काणं करनारो थयो, अने फरीने पाठो ते सातमी नरके गयो. त्यां बहु कष्ट सहन करीने ते दृष्टिथि सर्प थयो, त्यां एक दहाडो तेणे पोतानां विखपासे केटलाक घतधारी मुनिंने जोया. त्यारे क्रोधथी फुंफाडा मारतो थको, तेउने डंग्रवानी इग्राथी ते दोडवा लाग्यो; पत्री तेउने जोशने ते चित्तगग लाग्यो के, आ तो मूर्तिथी शांत, तथा व्याधिरहित देखाय वे, एम विगारि ते धीरे धीरे चालवा लाग्यो. त्यां तेणे ते मुनिंने विद्या-परोप्रते शुभम धर्मेनो उपदेश देता, तथा शत्रुंजयनुं माहात्म्य कहेता दीठा, अने ते माहात्म्य तेणे पोते पण सांनदुं. ते शत्रुंजयमाहात्म्य सांनदुंयाथी, तथा कर्मानां लघुपणाथी तेने जातिस्मरण ज्ञान उत्पन्न थयुं. अने तेथी ते पोतानां पूर्वजवोने याद करवा लाग्यो. पत्री ते विज्ञमांथी निकसीने, पोतानी मंषदानां निदाननूत मुनिनां चरणोने कुंडाळारूप पडने नमतो ह्यो. पत्री तेनां जावने जाणीने मुनिण तेने अन्नशन फरावुं, तथा विद्याधरनी माथे तेने पुंडरिक गिरिप्रते पद्मचंडादयो. लांथी ते काष्ठ करीने आ हुं इंद्ररूप थयेखो हुं. माटे हे मुनिं ! हुं एम मानुं हुं के, पृथ्वीवरनां सद्यक्षा तीयांमां तेना सरलुं बीजुं कोइ पाषोने हरनाक तथा उत्तम तीयं नथी. पत्री ते महाशक्तिवान इंद्र ते वान नरनाथीशने निवेदन करीने, बंदन अने कपुगनां काष्टोथी ते सर्पना पुनः सुनी मत्क्रिया करी. त्यां दादगूमिपर रवोनुं मिंद्रासन करीने, तथा ते महातीर्थने नमस्कार करीने इंद्र पोतानुं गग्य पावत्रा लाग्यो. एवी रीतनुं चरित्र सांनदुंने हे चर्को ! अमो गमाधिथी वारंवार ते नीधेनो स्मरुं करीवनी. हे ते नीधेने जनां अमोए आ नमार्ग गग्य गोपुं. अने तमो अनाग पुत्रनां पुत्र गो, तेथी आदरपूर्वक अमोए नमार्ग आज्ञा दहने करुं. हे आर अमोने गजा आगो ? केम के अमार्ग नीधेने जनुं वे; वही अमोए अमोने अति उत्तम विवेक अने विनय गोपेता वे. पत्री चर्को ! नमस्कार कयां वाद तेउं त्यांथी पावत्रा थका; अने चर्को !

पण ते वात सांजली मनोरथ करवा लाग्या के, ते दिवस, ते क्षण अने ते रात्रि ध्यारे आवशे !! के जे वखते हुं संघसहित श्रीशत्रुंजय तीर्थनी यात्रा करीश. हवे चक्री गंगाने समजावीने, तथा तेनी आझा लेइने प्रवल लश्कर सहित खंडप्रपात नामनी गुफासन्मुख चालवा लाग्या. त्यां जइ अष्ठम तप करवाची चळितासन धएलो नाट्यमाल देव भेटणां सहित चक्रीपासे आव्यो; तथा तेणे चक्रीने आज्ञापणप्रमुख आप्यां. पठी चक्रीए तेने धहुमान पूर्वक रजा आपवाची ते पोताने स्थानके गयो. पठी त्यां चक्रीनी आझाची सुपेण सेनापतिए तमिस्रानी पेठेज खंडप्रपातनां छारो पण क्षणवारमां उघाड्यां. पठी चक्रीए हाथीपर चडीने तथा तेनां जमणा कुंजस्थलपर मणिरत्न राखीने ते गुफामां प्रवेश कऱ्यो. त्यां सैन्यसहित चालतां ते चक्रीए पूर्वनी पेठेज काकिणी रत्नची गोमुत्रिका आकारनां मंडलो लऱ्यां; तथा निम्नगा अने उन्निम्नगा नदी ते उतर्या; अने त्यां ते गुफानुं दक्षिण छार पण पोतानी मेलेज उघडी गयुं. पठी ते गुफानां छारमांथी निकलीने गंगानां पश्चिम कांठापर तेणे पडाव नांऱ्यो, तथा अष्ठमनो तप कऱ्यो. ते अष्ठमने थंते एक हजार यक्षो-धी अधिष्ठित थयेला प्रख्यात नवे निधानो तेनी समीप आव्यां. तेउंनां नामो नैसर्प, पांडुक, पिंगल, सर्वरत्नक, महापद्म, काळ, महाकाळ, माणवक अने शंखक इतां. तेउंनी उंचाइ आठ योजननी, पोहोलाइ नव योजननी, तथा लंबाइ चार योजननी होती. वली तेउंनांज नामवाला तथा एक पट्योपमनां आयुष्यवाला, तेउंनां नागकुमार नामनां अधिष्ठा-यको चक्रीने आवीने नमस्कार करवा लाग्या; अने कहेवा लाग्या के, अमो गंगानां मुखपर मागधतीर्थनां रहेनारा ठीए, तथा हे महाजाग ! तमारां जाग्योथी वश चइने अमो तमारी पासे आव्या ठीयें. वली हे चक्री ! तमारां जाग्यनी पेठे अमो कदी पण क्षय पामनारा नथी, माटे तमारी इष्टा प्रमाणे तमो अमोने दान तरिके आपो ? अने जोगवो ? एवी रीते ते निधानो प्राप्त थवाची चक्रीए थछाइ महोत्सव कऱ्यो; तथा कल्पवृक्षची पण अधिक दान ते पोतानी इष्टा मुजव देवा लाग्या. पठी चक्रीनी आ-झाची सुपेण पण गंगानो दक्षिण निष्कट साधीने पाठो त्यां आव्यो. हवे त्यां केटलोके वखत हर्षपूर्वक रह्या याद चक्ररत्न अयोध्याप्रते आ-

काशमार्गे जवा लाग्युं. एवी रीते ठ खंड पृथ्वीनां स्वामि, सुर अमुर अने नरोथी विंटापला, तथा अखंड आझावाला चक्री केटलेक दिवसे अयोध्या नजदीक पहोंच्या. चोरासी लाख हाथी, तेटलाज घोडा अने तेटलाज रथो, तथा ठन्नु क्रोड सुजटोनां परिवारवाला ते जरत चक्री, पेहेला प्रयाणनां दिवसथी मांडीने साठ हजार वर्षों गया वाद पोतानां नगरमां आव्या. त्यां विनीता नगरथी थोडे दूर तेमणे लश्करनो पडाव नांख्यो, तथा त्यांनी अधिष्टायक देवीप्रते तेमणे अछमनो तप कस्यो. पठी वादलांमांथी जेम सूर्य, तेम पौषधशाखामांथी निकलीने चक्रीए सर्वसंपदानां कारणरूप अछमनुं पारणुं कस्युं. पठी अयोध्यामां लोकोए पगळे पगळे तोरणो घांघ्यां, तथा केसर अने कुंकुमनां जलथी पृथ्वीपर ठंटकाव कस्यो. वली जरतनां चरित्रोथीज होय नहीं जेम, तेम लोकोए घरोमां चित्रामणो कस्यो, तथा सर्व जगोए त्यां मंगलध्वनिठ फेलावा लागी. वली ते वखते त्यां लोकोए हर्षथी उमदा उमदा पोपाको पेहेयां, तथा जगोजगोए सोनानां स्तंजोपर मांचाठ मांड्या. वली त्यां चक्रीने जोवामाटे जाणे सूर्यविंजोअ आठ्यां होय नहीं, तेम दरेक मांचाठपर रत्ननां वासणोनां तोरणो शोजतां हतां. वली त्यां चाखता फुवाराठथी अचानक जर्तारनां दर्शनथी अयोध्यारूपी स्त्री जाणे पसीनावालीज थश होय नहीं, तेम देखावा लागी. वली ते अयोध्यारूपी स्त्री विचित्र प्रकारनी पताकाठरूपी हाथोथी घणे काळे थावेला पोताना पतिने जाणे ललुक्ताथी थखिंगन करवाने इच्छती होय नहीं, तेम देखावा लागी. वली ते अयोध्यारूपी स्त्री, लोकोए धूपधाणामां करेला धूपमांथी निकलता अत्यंत धुंवाडानां मिशथी जाणे पोतानां जर्तारनां धियोगने दूर करती होय नहीं, तेम लोकोथी तर्क करावा लागी. ह्ये ते वखते ते नगरीमां प्रवेश करवानी इच्छाथी चक्री ऐरावण सरखा हाथीपर स्वार थया. जगतनां था एकज पतिने सूचवनारा, तथा तेनां थश सरखा श्वेत ठत्रथी ते चक्री शोजवा लाग्या. वली भानस सरोवरमांथी तेनां मुखरूपी कमलप्रते थावेला हंसोथीज होय नहीं जेम तेम घन्ने पडले वीजातां चामरोथी ते शोजवा लाग्या. मांढोमांढे जटुकानां किरणोथी जाणे युद्ध करतां होय नहीं, एवां रलोथी शोजता तथा इष्ठित दान देवाथी जंगम

કલ્પવૃક્ષ સરસા તે ચક્રી દેસાવા સામ્યા. વહ્ની તે તે દિગ્જયથી ઘણાં
 ત્રિચિત્ર ચરિત્રોનાં વચનોથી પગલે પગલે સુજટોથી જેમ, તેમ સુરાસુરો-
 થી તે સ્તુતિ કરાવ્યા સામ્યા. એવી રીતે લોકોનાં શરીરોથી પગલે પગલે
 નમાતા તે ચક્રી નગરીમાં, અને ગુણોથી માણસોનાં હૃદયમાં પણ પ્રવેશ
 કરવા સામ્યા. પઠી તે સાલો ઝરુલાઈ રૂપી નેત્રોથી ઝલ્સુકપણે જોતા,
 તથા ઝલ્કંગા અને હર્ષથી પતાકા રૂપી હાથોથી નાચતા, તથા કોઈ જ-
 ગોણે ઇંડનીસ મણિંથી શ્યામ, તો કોઈ જગોણે સ્ફટિકોથી નિર્મલ, તો
 કોઈ જગોણે માણિકથી સાલ, તો કોઈ જગોણે સુવર્ણથી પીલા, અને ત્રિ-
 ચિત્ર વર્ણોથી દેવલોક સરસા એકવીસ ચૂમિવાલા પોતાનાં પિતાનાં મહે-
 લ પ્રતે પહોંચ્યા. પઠી ચક્રી વેદિકાપર પગ મુકીને, પર્વતપરથી જેમ
 કેસરી તેમ હાથીપરથી નીચે ઇતર્યા; અને ધીજાઈ પણ પોતપોતાનાં વા-
 હનોપરથી ઇતર્યા. પઠી ત્યાં ચક્રી લોકોની જેટોને સ્વીકારતા, તથા ન-
 મસ્કાર કરતા માણસોને પ્રીતિથી ઘોલાવતા થકા ફાળવાર થોડ્યા.
 પઠી તેમણે પોતાનાં શોભા હજાર અધિષ્ઠાત્રક ચક્ષોને યયોચિત પૂજીને
 વિસર્જન કર્યા; વહ્ની તેવીજ રીતે તેમણે વત્રીસ હજાર રાજાઈને, સેનાપ-
 તિને, પુરોહિતને, ગૃહપતિને અને વાર્ધકીને પણ વિસર્જન કર્યા; તથા
 એવી રીતે તેણે સઘલાઈને વિસર્જન કર્યા પઠી ઇંડાળી સહિત જેમ ઇંડ,
 તેમ સુજડા નામે સ્ત્રીરક્ષસાચે, તથા વત્રીસ હજાર વીજી રાણીંથી,
 તથા તેટલીજ જનપદરાજાઈની કન્યાંથી તથા વત્રીસ પાત્રો અને વ-
 ત્રીસ નાટકોથી ઘોંટાણા તે ચક્રી, મણિ અને રત્નોની શિલાઈની શ્રે-
 ãણિંથી આપેલ ઠે, દૃષ્ટિને ઇત્સવ જેણે એવા મહેલમાં, ધનદ જેમ કે-
 સમાં તેમ પ્રવેશ કરતા હવા. ત્યાં શ્રી રૂપજદેવ પ્રજુની મૂર્તિને નમસ્કાર
 કરીને, ચક્રી જ્ઞાનપીઠપર ગયા, તથા પઠી જાક્ષી, પુષ્પ, ધૂપ, અદ્ભુત
 વિગેરેથી તેજ મૂર્તિની તેમણે પૂજા કરી. પઠી ચંદ્રશાલામાં જઈને રાજા-
 ઈનાં સમૂહની સાથે, માણસોને આશ્ચર્ય કરનારાં ઝોજનોથી તેમણે આ-
 હાર કર્યો. પઠી તાંબુલ, ચંદન, પુષ્પમાલા, શ્રેતવસ્ત્રો, તથા આચૂપણો-
 થી તે ચક્રી ઇંડ સરસા શોજવા સામ્યા. પઠી ત્યાં દીવ્ય સંગીત, નાટક
 તથા સ્ત્રીઈનાં વિલાસોથી તેમણે કેટલોક કાલ સુખમાં ગાળ્યો. એક દ-
 હાડો દેવો અને મનુષ્યોણ આવી ચક્રીને વિનંતિ કરી કે, હે ઠ સંઘનાં

स्वामी ! तमो महाकृत्रीय गो; अने तेथी हे प्रभु ! अमोने आन न
 दाराज्यनां अतिपेक माटे आह्ता आपो ? केम के जिनप्रते जेन इंजे
 तेम चक्रीप्रते अमारं ते कार्य ठे. पत्री चक्रीए तेमने तेम करवानी क-
 हा आपवाची कणवारमांज विद्याधरो, तथा चक्रो एकना तथा, ठे
 तेठए पूर्य दिशानां मंडनरूप खोनां समूहोत्री मंडप रच्यो. पत्री ते
 उद्दो, नटीउ. क्षीरसमुद्र, अने तीर्थोमांथी पाणी, माटी तथा वे-
 खाच्या. पत्री चक्रीए पोषधशास्त्रांमां जइ अठमत्तप कयों; केम के तार्य
 मंजुं राज्य तपचीज वृद्धि पामे ठे. पत्री उत्तम वस्त्रो पेहेरीने ते रापी
 महिन, नाटारसमां मस यइने ते मंडपमां गया. मेरुने जेम सूर्य, ते
 चक्रीए सिंहासन, तथा मणिमय स्नानपीठने प्रदक्षिणा करी. पत्री पूं
 तरफनां पावडीथांउंथी सिंहासनपर चडीने, श्री महित ते पूषेसन्तुन
 घेना. वसी त्यां बीजी वशीस हजार श्रीउं पण आसनोपर बेठी; पत्री
 ब्रह्मिबान राजाउं उतर तरफनां पावडीथांउंथी ते स्नानपीठपर चढा.
 वसी मेनापति, वृद्धपति, वार्धकी, पुगेहिन तथा श्रेष्ठि आदिको दक्षिण
 पावुनां पावडीथांउंथी त्यां चढ्या. वसी ते वस्यते बीजाउं पण चडीने
 जोइ हाथ जोडीने, दर्पिन तथा यका ययायोग्य आसनोपर बेठा. तां
 चारण धमणोण प्रथम जेन आगममां कहेसी विधिपूर्वक चक्रीने मंत्र
 स्नान करावुं. पत्री तेनां आतियोगिक देवोण, इंजोण जेम जिनने तेन
 शुद्ध तीर्थोदक्यी तेमनो अतिपेक कयों. पत्री शुभ हाणे वशीम हजार
 राजाउं तथा बीजा गोत्रवृद्धोण अने मेनापति प्रमुखोण पण तेमनो अ-
 तिपेक कयों. पत्री धंदनथी खिन ठे श्रंग जेमनुं, तथा चांदनी मग्ना
 श्वेन वयवाया ठे चक्री, शरद हनुनां वादखांउंथी बीटाणखा मंगरुने
 मग्ना गोतवा खाच्या. पत्री देवोण चेत्यपर जेम कखश, तेम तेमनां म-
 न्दकर हदन प्रभुने इंजे आपेखो मुकुट स्थापन कयों. वसी तेठए पवित्र
 मोतीउंथी हुंयेखो द्वार तेमनां केंठमां स्थापन कयों. ते द्वारां का-
 निव्यरताने नेदनारी पारिजाननां पुष्पोनी अत्यंत सुगंधिवासी मांड
 तेठए चक्रीनां केंठमां स्थापन करी. पत्री चक्री ते ग्यनां सिंहासनपर
 टव्या, अने तेज वस्यते तेनां प्रतिविंबोनी वेठे बीजाउं पण त्यांथी टव्या.
 पत्री जे मार्गेथी सिंहासन पर चढा द्या, तेज मार्गेथी उतरीने चडी

जंगम मेढ्रेल सरखा हाथीनां स्कंधपर चढ्या. पठी फरीने स्नानगृहमां
जइ, स्नान करी तथा प्रजुने पूजीने तेमणे अछमनुं पारणुं कर्युं. एवी
रीते जुदा जुदा देशोमांघी आवेखा राजाउंए, देवोए, तथा विद्याधरोए
तेमनो चार वषांसुधि अजिपेक कर्यो, ते वखते ते अजिपेकधी मनोहर
एकांत सुखमकाल सरखो त्यांनां लोकोनो काल निर्गमन थयो. एवी
रीते चंडनी पेठे सौम्य, सूर्यनी पेठे शत्रुठं प्रते तीव्र, कुवेरनी पेठे धन-
वान, वरुणनी पेठे बुवनेश, तेजधी अग्नि सरखा, धर्मनी पेठे प्रसाद
अने वंड करनार, कामदेव सरखारूपवाला, दिवसे बिकखर यएखा क-
मल सरखा मुखवाला, देवोधी पण नयी मेखवातो मध्यजाग जेनो ए-
वा हीर समुद्रनी पेठे गंजीर, अधिकारीउं प्रते आझाधी इंडनी पेठे
समर्थ, वरसादनी पेठे प्राणीउंने हमेशां जीवितदान देनार, तथा तारा-
उंमां जेम चंड, तेम सधखा विद्याधरो, राजाउं अने जरतनां देवोमां
पण ते चक्री एकज राजा होता ह्वा. वसी ते हमेशां चौद रत्नोधी शो-
जता ह्ता, तथा नवे निधानो तो तेनां चरणकमलनी पासेज रहेतां
ह्तां. वसी ते नीचेनी वस्तुउंनां स्वामि यपा यका शोख हजार यक्षोधी,
परिवार सहित घत्रीस हजार राजाउंधी, घत्रीस हजार जानपद क-
न्याउंधी, घत्रीस हजार राजकन्याउंधी, ग्रणसो साठ रसोइआउंधी,
चोरासी छाख रयोधी, चोरासी छाख हाथीउंधी, चोरासी छाख घोडा-
उंधी, वहुं फोड पासाउंधी, घत्रीत्र हजार जनपदराजाउंधी, यहोतेर ह्-
जार नगरोधी, नवाणु हजार झोषोधी, थडतालीस हजार पत्तनोधी,
घोवीस हजार कंधंटोधी, बीस हजार खाणोधी, सोख हजार खेटको-
धी, चौद हजार संवापोधी, उपनसो छीपोधी, तथा ठत्रीस हजार बंद-
रोधी शोजता ह्ता. वसी ते उंगणपचास कुराज्योनां, जरत खंडनां थने
धीजां राज्योनां एण स्वामी ह्ता. वसी आदीश्वर प्रजुए यतावेसी नी-
तिने जाणनारा, विश्वंजर, श्रीधर, मुबुद्धि तथा बुद्धिसागर नामनां ते-
मनां मंत्रिउं ह्ता. वसी तेउंना थंश सरखा एकसो आठ, थने वसी घ-
ए फोड एण मंत्रिउं तेमनां ह्ता. वसी जरत महारजनां थंश सरगा,
थने जगतमां एक धीर सरगा, तेमनां नुपेए, श्रीपेए, दुर्जय थने ज-
गल्लय नामनां सेनापतिउं ह्ता. वसी तेमनां जीशानंद, भट्टानंद, संजी-

वन, अने सुजीवन नामनां चार मुख्य नरवैद्यो, तथा बीजा
 साख नरवैद्यो हता. वली तेमनां जांगल, कृतनाख, विशाल अने कि-
 ल नामनां चार मुख्य गजवैद्यो अने बीजा त्रण साख गजवैद्यो हता.
 वली तेमनां विश्वरूप, परब्रह्म, हंस अने परमहंस नामनां चार मुख्य
 पंडितो, अने सात साख बीजा पंडितो हता. वली तेमनां श्रीकुंठ, वैकुं-
 ठ, नृकुटि, अने धुर्जटि नामनां चार मुख्य धनुर्विद्या जाणनाराठ, तथा
 बीजा पण घणा हता. वली तेमनां ज्योतिषीठ, धर्मांग जाणनारा, अने
 दंडनीति जाणनाराठ पण घणा हता. हवे एक दहाडो जरत राजा ह-
 र्पपी क्रीडा करता थका पोतानां साठ हजार वीरोने संनासवा लाग्या.
 ते पगते राजपुरुषोण तेमने नामो खेड खेडने देखाड्या, अने जरत रा-
 जा पण तेमने थानंद सहित जोया तथा बोलाववा लाग्या. पत्नी दि-
 से रदेसी चंद्रनी कला सरखी कांति विनानी, तथा हिमथी क्लिष्ट प-
 र्खी कमलनी सरखी विरूप थपली तथा सेवकोथी देखाडाती सुंदरीने
 जरत राजाण जोड. त्तारे साख आंखोथी चित्तमां थपला क्रोधनी रसावे
 देखाडता थका जरत राजा कठिन वचनोथी सेवकोने कहेवा लाग्या के,
 अरे सुधारु ! शुं थमारा घरमां कंड नोजन आदिक खावा मखनु न-
 थी ? थयवा तमो शुं थ्या सुंदरीने कंड आदर करता नथी ? वसी शुं
 थ्या कंड खाती नथी ? के थ्याने शुं कंड रोग थयो ठे ? थयवा ते ते कि-
 याने जाणनारा वैद्यो शुं मरी गया ? वली थ्या मदरहित हायणीनी के
 म्खान केम थड ठे ? थ्याने थ्या उपरथी खातरी थाय ठे के, त्तारेखर क-
 मोण मारुं बीजुं पण नुकशान कयुं होशे !!! एवी रीते घोसता ते रा-
 जाने ते सेवको नमीने हाय जोडी कहेवा लाग्या के, हे स्वामी ! श्री क-
 रत महाराजने घेर तो सधखी संपदारुं ठे, केम के, इंद्रने घेर कंड वरिष्ठ
 पणुं होय ? वसी थ्या सुंदरी कुसदेवीनी पेठे थमोने हमेशां पूजनीक के
 तेम मृत्युप्रते उगाय करनारा वैद्यो पण घणा जीवता वेठा ठे. पण हे स्वामी !
 थ्या उपरथी दिग्यात्रामाटे सिधावेखा ठो, ते दिवसथी थ्या सुंदरी के
 प्राण धारवामाटेज आंखो करे ठे. वसी ते वखते थापे तेणीने प्रनुपासे
 दीक्षा सेनी अटकावी हती, तेथी ते थ्या गृहस्थाश्रममां पण जावसाव-
 यडने रदेसी ठे. पत्नी जरत महाराजाण सुंदरीने पुत्रुं के, त्तारे दीक्षा

खेची ठे ? त्वारे तेणीए ह्या पाढ्याची जरत राजा कहेवा लाग्या के, हे सुंदरि ! तूं जे आ संसारची विरक्त थड् माटे तने धन्य ठे. वली तातना अपत्योने आ सुखदाइ कार्यज करवुं उत्तम ठे. वली हे सुंदरि ! विषय-रूपी चोरची हुंटाएला अमो तातनां अपत्यो यइने पण तुठ सुखवाला आ राज्यमां माची रह्या ठीए, माटे हे महासत्वे ! हवे तारी इठाप्रमाणे कर ? एवी रीते जरत राजाए आझा आपवाधी ते हृदयमां अत्यंत आनंद पामी. हवे एटलामां त्रण जगतनां नाथ श्री रूपजदेव प्रभु पण जीवोनी अनुकंपाची पृथ्वीपर विहार करता थका अष्टापद पर्वतप्रते आव्या. त्यां इंद्रोनां समूहोए हर्षेची आवीने रत्नोनी श्रेणिठधी प्रभुनुं समवसरण घनाव्युं. ते वखते त्यांनो उद्यानपाख बांदरानी पेठे कुदीने, हर्षेची जरतपात्ते आवी जय जय शब्द करवा लाग्यो; तथा पठी पृथ्वीपर मस्तक नमावीने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! हुं आपने कळ्याणकारी वार्तानी वधामणी आणुं तूं के, श्री तातपादोए अष्टापद पर्वतने पवित्र करेखो ठे, तथा त्यां देवोए पण हमणाज समवसरण रच्युं ठे. ते सांचली हर्षे पामेखा चक्रीए प्रफुल्लित मनवाला थइने तेने साडा चार करोड सोनामोहोरोनुं इनाम आप्युं. पठी जरत राजाये सुंदरीने फल्युं के, आ तारो मनोरथ पण संपूर्ण थयो. एम कहीने तेमने तेणीने अंतःपुरनीखीठ मारफते शुद्ध तीर्थोदकोची स्नान कराव्युं. पठी तेठेए तेणीनां मनसरखां पवित्र अने निर्मल श्वेत वस्त्रो पहेराव्यां; तथा अंगे विसेपन क्युं. पठी ते पाखळीमां वेसीने उत्र चामरची बीजाती थकी जरतनी पाठख अष्टापद पर्वतप्रते गइ, त्यां तेणीए जवनां तापची दुःखित थएला पोतानां चित्तप्रते केलनां वृक्षसरखुं समवसरण जोयुं. हवे जरत अने सुंदरी बाह्मनांची उतरीने, तथा प्रभुने प्रदक्षिणा देइने जकिसहित नमस्कार करवा लाग्या. मुक्तिसुखनी स्पर्धा करता एवा जिनना चरण-कमळोने साठ हजार वर्षे मेखवीने जरत चक्री अत्यंत आनंद पामवा लाग्या. पठी मनमां रहेखा आनंदनेज जाणे व्हार कदाडता होय नहीं तेम, त्रण जगतने स्तुति करवा सायक एवा रूपजदेव प्रभुनी जरत महाराज स्तुति करवा लाग्या के, हे स्वामी ! तमो सर्व प्राणीउने ध्यान धरवा सायक ठे, पण तमो कोझुं ध्यान धरता नयी, तेम तमा इंद्रोने

पण पूजनीक ठो, पण तमोप्रते कोइ पूजनीक नथी; वली तमोज जगतनां पेहेला नाथ ठो, पण तमाराथी कोइ पेहेलो नथी, वली जगदीश्वरपणार्थी स्तुति करवा सायक ठो, पण तमो कंइ कोइनी स्तुति करनारा नथी. वली तमो सर्वने शरणारूप ठो, पण तमोने कंइ कोइनुं शरणुं नथी, वली तमो आ जगतनां स्वामी ठो, पण तमारो कोइ स्वामी नथी. वली मो-
हनुं सुख पण आपनेज स्वाधिन ठे, केम के ते देनारो आप शिवाय धीजो कोइ नथी. वली उत्कृष्टमां उत्कृष्ट पण आपज ठो, आपशिवाय कोइ उत्कृष्ट नथी. वली आप अनादि, अनंत तथा ज्योतिरूप ठो, तेम पंडितो आपनुंज ध्यान धरे ठे, अने आपनाथीज आ त्रणे जगतोने धन्य माने ठे. माटे आ जवरूपी समुद्रमां बहाणसमान एवा आपप्रते नमस्कार थाळ; वली हे नमनारप्रते वत्सल जाव राखनारा प्रभु ! आपनी पासे हुं मोहसुखनां आनंदनी याचना करुं तुं. वली हे प्रभु ! हुं तो आपनो दास तुं, अने आपना तरफथी सनाथपणानी मागणी करुं तुं, माटे हे जगतने शरणाजूत प्रभु ! मारापर कृपा करी मारुं रक्षण करो ? एवी रीते ते चक्रीश्वर प्रभुनी स्तुति करीने, जिनरूपी चंद्रपासेथी नीचे प्रमाणे देशनारूपी अमृत पीवा लाग्या के, शीलथी सौजाग्य-
पणुं मळे ठे, सुपात्रदानथी जोगो मळे ठे, देवपूजनथी साम्राज्य मळे ठे, तथा तपथी कर्मोनी ह्य थाय ठे. आ सयलुं जावनाथी क्षणवार पण सेवार्थी अनुक्रमे चिन्मयपणाने पमाडी मुक्तिनां कारणरूप थाय ठे. पठी ते देशनाने अंते सुंदरी प्रभुने नमस्कार करीने कहेवा लागी के, हे नाथ ! कृपा करीने मने दीक्षा आपो ? तथा मारो तुरत उद्धार करो ? एवी रीतनां तेणीनां आग्रहथी प्रभुए तेने हर्पथी दीक्षा आपी, अने तेथी ते पण पोताने अत्यंत धन्य मानवा लागी. पठी जरतराजा पण एवी रीते सुंदरीनो दीक्षामहोत्सव करीने, तथा प्रभुने नमीने, पोतानी नगरीमां आव्या, एक दहाडो दिग्जयमां पण नही आवेला पोतानां जाइउने जो-
वानी श्वाथी जरत राजा तेमने संजाखवा लाग्या. पठी तेमणे प्रीतिथी तेमने बोलाववामाटे दूतो मोकळ्या; केम के राजाउं प्रायें करीने दूतरूपी पगोवाखा होय ठे. ते दूतो तेउंपासे जइ प्रथम साम बाक्योथी तेउंने सम-
जाववा लाग्या; पण तेउंये तेम नही मान्याथी आकरां वचनोथी तेउं ते-

मने कहेवा लाग्या के, जो तमारे जीवित अने राज्यनी पण इछा होय, तो तुरत जरतनी पासे आब्री हमेशां तेमनी सेवा करो? एवी रीतनी तेउनी कडवी बाणी सांजलीने, ते राजाउं मानघी अष्टापदप्रते रदेसा प्रजुपासे गया; त्यां प्रजुने नमीने तथा स्तवीने, आंखोमां किंचित आंसु लावीने पोतानो घतांत तेउं कहेवा लाग्या के हे तात ! आपे दीक्षा लेती वेलाए अमोने अने जरतने पण यथायोग्य, आपनी इछामुजब राज्यो आप्यां हतां; हवे दावानलनी पेठे परनी उन्नतिने नहीं सहन करीने जरते आखा ठ खंडनो घास कयों. अने अमो तो आपनी जक्तिमां तत्पर धरने अमारां राज्योधीज संतुष्ट यथा यका, मुखेयी दिवसो गाखता हता. पण हवे तो आ मोटा जाइ अमारां राज्योने पण सेवाने इछे ठे, माटे हवे अमारे शुं करवुं ? ते माटे पूर्वनी पेठेज आप अमारां हितनीइछाधी फरमावो ? ते सांजलीने जगतनां नाथ जगतने पण प्रिय लागे एवुं वचन कहेवा लाग्या के, पराक्रमी द्वात्रीउंए शत्रुउंने मारवाज जोइयें !!! अने तेयी हमेशां ठखमां तत्पर अने पासेज रहेता एवा रागछेपरूपी महाशत्रुने तमो मारो ? आ संसाररूपी समुद्रमां राग ठे. ते पत्यरनां ढगला सरखो ठे, तथा छेप ठे ते सम्यक्स्वरूपी कल्पवृक्षने धाखवामां अग्नि सरखो ठे. माटे हे वत्सो ! व्रतरूपी राज्य मेखवीने, अति जयंकर तपरूपी हथीपारोयी, ते रागछेपरूपी शत्रुने हणो ? एवी रीते प्रजुपासेयी बोधिधीज पामीने, अत्यंत वैराग्ययुक्त यथा यका, मोक्षसुखनी इछाधी तेउंए तुरत दीक्षा लीधी. पठी ते सघली बात दूतोए जरतने जइ कही; त्यारे सूर्य जेम सघलां तेजोने, तथा समुद्र जेम पाणीनां समूहोने, तेम जरते तेउंनां सघलां राज्यो लेइने स्वाधीन कयां; अने तेउंनां पुत्रोने पोतानी आझामां राखीने राज्यो सोंप्यां; केम के, राजाउं पोतानी आझा मनाववानेज इछे ठे. हवे सूर्यनां दर्शन सरखो, वरसादनी धारासरखो, पवननी गतिनी पेठे सर्वव्यापी, तथा पर्वतसरखो वजनदार जरतनो प्रताप शत्रुउंथी सहन न करातो हवो. पोतानां हाथधी दीधेलां दानोयी याचकोनी दरिद्रताने, तथा धर्मरूपी सूर्यधी अज्ञानरूपी अंधकारना समूहने, अने चक्रधी शत्रुनां कुलने हणता एवा श्री जरत महाराजा जयवंता वर्तो ? ते चक्रीश्वरे सकल जग-तमां धर्मेने एवो तो फेलाव्यो के. जेना ध्वनिथी सर्व पापो तथा (अंत-

પણ પૂજનીક ઠો, પણ તમોપ્રતે કોઈ પૂજનીક નથી; વહી તમોજ જગતનાં પેદેલા નાથ ઠો, પણ તમારાથી કોઈ પેદેલો નથી, વહી જગદીશ્વરપણાથી સ્તુતિ કરવા લાયક ઠો, પણ તમો કંઈ કોઈની સ્તુતિ કરનારા નથી. વહી તમો સર્વને શરણારુપ ઠો, પણ તમોને કંઈ કોઈનું શરણું નથી, વહી તમો આ જગતનાં સ્વામી ઠો, પણ તમારો કોઈ સ્વામી નથી. વહી મોક્ષનું સુખ પણ આપનેજ સ્વાધિન છે, કેમ કે તે દેનારો આપ શિવાય બીજો કોઈ નથી. વહી ઉત્કૃષ્ટમાં ઉત્કૃષ્ટ પણ આપજ ઠો, આપશિવાય કોઈ ઉત્કૃષ્ટ નથી. વહી આપ અનાદિ, અનંત તથા જ્યોતિરુપ ઠો, તેમ પંડિતો આપનુંજ ધ્યાન ધરે છે, અને આપનાથીજ આ ગ્રણે જગતોને ધન્ય માને છે. માટે આ જાવરૂપી સમુદ્રમાં વહાણસમાન એવા આપપ્રતે નમસ્કાર થાઉં; વહી હૈ નમનારપ્રતે વત્સલ જાવ રાખનારા પ્રજુ ! આપની પાસે હું મોક્ષસુખનાં આનંદની યાચના કરું તું. વહી હૈ પ્રજુ ! હું તો આપનો દાસ તું, અને આપના તરફથી સનાથપણાની માગણી કરું તું, માટે હૈ જગતને શરણાજૂત પ્રજુ ! મારાપર કૃપા કરી મારું રક્ષણ કરો? એવી રીતે તે ચક્રીશ્વર પ્રજુની સ્તુતિ કરીને, જિનરૂપી ધંદ્રપાસેથી નીચે પ્રમાણે દેશનારૂપી અમૃત પીવા લાગ્યા કે, શીઘ્રથી સૌનામ્ય-પણું મલે છે, સુપાત્રદાનથી જોગો મલે છે, દેવપૂજનથી સામ્રાજ્ય મલે છે, તથા તપથી કર્મોનો ફાય થાય છે. આ સઘણું જાવનાથી ફાળવાર પણ સેવવાથી અનુક્રમે ચિન્મયપણાને પમાડી મુક્તિનાં કારણરૂપ થાય છે. પઠી તે દેશનાને અંતે સુંદરી પ્રજુને નમસ્કાર કરીને કહેવા લાગી કે, હૈ નાથ ! કૃપા કરીને મને દીક્ષા આપો? તથા મારો તુરત ઉદ્ધાર કરો? એવી રીતનાં તેણીનાં આગ્રહથી પ્રજુએ તેને હૃપેથી દીક્ષા આપી, અને તેથી તે પણ પોતાને અત્યંત ધન્ય માનવા લાગી. પઠી જરતરાજા પણ એવી રીતે સુંદરીનો દીક્ષામહોત્સવ કરીને, તથા પ્રજુને નમીને, પોતાની નગરીમાં આઠ્યા. એક દહાડો દિગ્જયમાં પણ નહીં આવેલા પોતાનાં જાણીને જોવાની ઇચ્છાથી જરત રાજા તેમને સંજાલવા લાગ્યા. પઠી તેમણે પ્રીતિથી તેમને ઘોલાવવામાટે દૂતો મોકલ્યા; કેમ કે રાજાઈ પ્રાયે કરીને દૂતરૂપી પગોવાલા હોય છે. તે દૂતો તેડપાસે જઈ પ્રથમ સામ વાક્યોથી તેડને સમજાવવા લાગ્યા; પણ તેડયે તેમ નહીં માન્યાથી આકરાં વચનોથી તેડ તે-

मने कहेवा लाग्या के, जो तमारे जीवित अने राज्यनी पण इछा होय, तो तुरत जरतनी पासे आबी हमेशां तेमनी सेवा करो? एवी रीतनी तेउनी कडवी वाणी सांजलीने, ते राजाठ मानधी अष्टाषदप्रते रहेला प्रजुपासे गया; ह्यां प्रजुने नमीने तथा स्तवीने, आंखोमां किंचित आंसु लावीने पोतानो घतांत तेउ कहेवा लाग्या के हे तात ! आपे दीक्षा लेती वेलाए अमोने अने जरतने पण यथायोग्य, आपनी इछामुजब राज्यो आप्यां हतां; हवे दावानलनी पेठे परनी उन्नतिने नहीं सहन करीने जरते आखा ठ खंडनो प्राप्त कयों, अने अमो तो आपनी जक्तिमां तत्पर यइने अमारां राज्योधीज संतुष्ट थया थका, नुखेयी दिवसो गावता हता. पण हवे तो आ मोटा जाइ अमारां राज्योने पण सेवाने इछे ठे, माटे हवे अमारे शुं करबुं? ते माटे पूर्वनी पेठेज आप अमारां हितनीइछाधी फरमावो? ते सांजलीने जगतनां नाथ जगतने पण प्रिय लागे एबुं वचन कहेवा लाग्या के, पराक्रमी क्षत्रीउए शत्रुने मारबाज जोइयें!!! अने तेयी हमेशां ठझमां तत्पर अने पासेज रहेता एवा रागछेपरूपी महाशत्रुने तमो मारो? आ संसाररूपी समुद्रमां राग ठे. ते परयरनां ढगला सरखो ठे, तथा छेप ठे ते सम्यक्त्वरूपी कल्पवृक्षने घासवामां अग्नि सरखो ठे. माटे हे बरतो ! व्रतरूपी राज्य मेखवीने, अति जयंकर तपरूपी हथीपारोधी, ते रागछेपरूपी शत्रुने हणो? एवी रीते प्रजुपासेयी बोधिबीज पामीने, अत्यंत वैराग्ययुक्त थया थका, मोहसुखनी इछायी तेउए तुरत दीक्षा लीधी. पठी ते सघली बात दूतोए जरतने जइ कही; त्यारे सूर्य जेम सघलां तेजोने, तथा समुद्र जेम पाणीनां समूहोने, तेम जरते तेउनां सघलां राज्यो लेइने स्वाधीन कयों; अने तेउनां पुत्रोने पोतानी आझामां राखीने राज्यो सोंप्यां; केम के, राजाठ पोतानी आझा मनाववानेज इछे ठे. हवे सूर्यनां दर्शन सरखो, वरसादनी धारासरखो, पवननी गतिनी पेठे सर्वव्यापी, तथा पर्वतसरखो वजनदार जरतनो प्रताप शत्रुउंयी सहन न करातो हवो. पोतानां हाथयी दीधेलां दानोयी याचकोनी दरिद्रताने, तथा धर्मरूपी सूर्ययी अज्ञानरूपी अंधकारना समूहने, अने चक्रीय शत्रुनां कुलने ह-
 णता एवा श्री जरत महाराजा जयवंता बतों? ते चक्रीश्वरे सकल जग-
 तमां धर्मने एवो तो फेलाव्यो के, जेना ध्वनियी सर्व पापो तथा (अंत-

रंगं) शत्रुंज नाश पामवा लाग्या. नमता राजांरुनां मुकुटनां किरणोनां समूहोथी मनोहर थएल ठे पादपीठ जेनुं, तथा लोकोनां तापने इतरां-रां, श्री जरतराजारूपी चंद्र शत्रुनी कीर्तिरूपी तारांरुने पोतानां गुणरूपी किरणोनां समूहोथी त्रास आपवा लाग्या; (ए आश्चर्य ठे)

एवी रीते आचार्य महाराज श्री धनेश्वरसूरिए वनावेला श्री शत्रुंजय महा तीर्थनां माहात्म्यमां श्री कृपजदेव प्रजुनो जन्म, राज्याजिपेक, दीक्षा, केवलोत्पत्ति अने जरतनां दिग्जयनां वर्णनरूप त्रीजो सर्ग समाप्त थयो.

चतुर्थः सर्गः प्रारभ्यते.

जे प्रजु रूपी व्यापारीना देव, असुर, ज्वनपति, अने मनुष्य अरु-ग्रहवाला ठे, तथा कमल, समुद्र, चंद्र अने विद्याधरो संपदा रूप ठे, तथा कामधेनु, कडपवृक्ष, दक्षिणावर्त शंख अने रत्नरूपी आकरो (खाणो) ठे, एवा श्री आदिनाथ प्रजु तमारुं रक्षण करो. ? हवे श्री वीरप्रजु इंडने कहे ठे के, हे इंड ! वली पण आ तीर्थतुं वखाणवा लायक तथा आश्चर्यबाहुं माहात्म्य तुं सांजल ? एक दहाडो जलसायमान सुवर्ण कुंडलवाला जरत चक्री इंड जेम मेरुपर तेम सिंहासनपर बेठा हता. ते बखते त्यां रद्देला घत्रीस हजार राजांरुनां मुकुटोना किरणोथी तेनी वरसाद सरखी स-जा, बिजलीउं सहित देखाती हती. वली ते बखते तुह्य अलंकार तथा बखोवाला मंडलीक अने सामंतोथी, सामानिक देवतांरुथी जेम इंड तेम जरत चक्री शोजता हता. एटलामां सुपेण सेनापति पृथ्वीपर म-स्तक राखीने, तथा धने हाथो मस्तकपर जोडीने जरतने विनंति करवा लाग्यो के हे स्वामी ! सर्व जगोए विस्तार पामती आपनी आझाने, जि-ननी आशिपनी परें राजांरुं मस्तके चडावे ठे. वली आपना चक्ररत्न उदय थवाथी सधला रुद्र उपद्रवो नाश पाम्या ठे, केम के, सूर्यतुं बिं-तपते ठते शुं तारांरुनो समूह रही शके ठे ? वली तमोए दानथी दारि-द्रींरुनां दारिइने, तथा तखवारथी शत्रुंरुने नाश कर्या ठे. तो पण हे स्वामी ! अंजव्यनां मनप्रते जेम जिननो बोध, तेम आपणुं चक्ररत्न आ-युधशालामां प्रवेश करतुं नथी. ते सांजलीने चक्रीए मंत्रिनां मुखसामुं जोयुं. केम के, राजांरुं प्राएं करीने मंत्रीमुखा होय ठे. पठी विश्व-

जर नामनो मुख्य मंत्री जरतने नमीने, हाथ जोड़ी, बिनयची वामन
 थयो थको कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! विस्तार पामता आपना प्रता-
 पने अटकाववाने समर्थ त्रणे लोकमां कोइ देव के पुरुष नथी; बली मो-
 टा मोटा घंटी सरखा पत्थरोनी गणना कराय, पण पर्वतनी खीणोमां
 रहेखा कांकराजने ते कोण गणे ? तो पण कोइक वीरपणांतुं डोल घाल-
 तो पृथ्वीपर रहेलो लागे ठे, के जे दुर्नयी घरमां शूरो यइने आपनी
 आझा मानतो नथी. हवे भाबुम पड्युं !!! हे स्वामी ! जिताएला राजा-
 ठमां आपनो जाइ बाहुबलि के जे, बलवान अने गर्वची पर्वत सरखो
 ठे, ते हजु याकी रहेल ठे. बाहुबलिना हाथनां बलने रणसंग्राममां इंड
 पण सहन करवाने समर्थ नथी, ते पण हवे आपनी पासे निर्वल थशे;
 केम के इंडनां बल सरखा आपना दोर्दंडनां घातची पर्वतनी पेठे सध-
 खा राजाठ चूर्णपणाने पामे ठे. बली आपे आ दिग्जयनां मिशयी केवल
 हिमिरीक्षणज कर्पुं ठे, हवे आ बाहुबलिने जीतवाची तमारं चक्रीपणुं
 सफल थशे. बली हे स्वामी ! “आ मारो जाइ ठे ” एम विचारि आपे
 तेनी उपेक्षा करवी नहीं, केम के, शरीरनो रोग पण शुं मूखमांथी न उ-
 खेडवो ? बली आझा ठे मूअ जेनुं एवुं राज्य पंडितोए कहेलुं ठे, केम के
 पोतानुं पेट जरनारा तो बीजा घणा होय ठे, तेमां यश शानो ? ते सां-
 जलीने स्नेह अने कोपने बल थएला चक्री जरा विचार करीने आदर-
 सहित मंत्रीने कहेवा लाग्या के, एक धातुयी “मारो आ जाइ ठे ”
 तेयी मारं मन गंका पामे ठे, अने बीजी धातुयी ते मारी आझा मानतो
 नथी, तेयी क्रोधबुद्धि आवे ठे. बली पोतानां जाइ साये युद्ध करवामां
 मारा मनने सज्जा आवे ठे, अने शत्रुने नहीं जीतवाची चक्र शांत धतुं
 नथी. बलीजेनी आझा घरमां पण पछाती नथी, तेनी आझा वद्दार पछाती
 केम कहेवाय ? अने नाना जाइनी साये युद्ध करवाची लोकापवादो पण
 जय रहे ठे. ते सांजली अवसर ठंडखनारो, तथा राजानां अजिप्रायने जा-
 पनारो ते मंत्री कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आपनो नानो जाइ आ-
 पनुं संकट दूर करदोज; केम के एहस्थीज्जो एवो सामान्य आचार ठे के,
 मोटो जाइ आझा आपे, अने नानो जाइ ते मस्तकपर धारण करे; माटे
 प्रथम दूत भारफते आपनी आझा मानवामाटे तेमने कहेवरावो, पण ते.

रंग) शत्रुंज नाश पामवा लाग्या. नमता राजाठनां मुकुटनां किरणोनां समूहोथी मनोहर थएल ठे पादपीठ जेनुं, तथा लोकोनां तापने हरेनारा, श्री जरतराजारूपी चंद्र शत्रुनी कीर्तिरूपी ताराठने पोतानां गुणरूपी किरणोनां समूहोथी प्रास आपवा लाग्या; (ए आश्चर्य ठे)

एवी रीते आचार्य महाराज श्री धनेश्वरसूरिए वनावेला श्री शत्रुंजय महा तीर्थनां माहात्म्यमां श्री कृष्णदेव प्रभुनो जन्म, राज्याभिषेक, दीक्षा, केवलोरपत्ति अने जरतनां दिग्जयनां वर्णनरूप त्रीजो सर्ग समाप्त थयो.

चतुर्थः सर्गः प्रारब्धते.

जे प्रभु रूपी व्यापारीना देव, असुर, पुवनपति, अने मनुष्य अनुग्रहवाला ठे, तथा कमल, समुद्र, चंद्र अने विद्याधरो संपदा रूप ठे, तथा कामधेनु, कल्पवृक्ष, दक्षिणावर्त शंख अने रत्नरूपी आकरो (खाणो) ठे, एवा श्री आदिनाथ प्रभु तमाहं रक्षण करो, ? हवे श्री वीरप्रभु इन्द्रने कहे ठे के, हे इन्द्र ! बली पण आ तीर्थतुं बखाणवा लायक तथा आश्चर्यवाह माहात्म्य तुं सांजल ? एक दहाडो जलसायमान सुवर्ण कुंडलवाला जरा चक्री इन्द्र जेम मेरुपर तेम सिंहासनपर बेठा हता. ते बखते त्यां रक्षे घत्रीस हजार राजाठनां मुकुटोना किरणोथी तेनी बरसाद सरली स जा, विजलीं सहित देखाती हती. बली ते बखते तुह्य अलंकार तथा बखोवाला मंडलीक थने सामंतोथी, सामानिक देवतांथी जेम इन्द्र तेम जरा चक्री शोजता हता. एटखामां सुपेण सेनापति पृथ्वीपर मस्तक राखीने, तथा धन्ने हाथो मस्तकपर जोडीने जरातने विनंति करवा लाग्यो के हे स्वामी ! सर्व जगोए विस्तार पामती आपनी आज्ञाने, जिननी आशिपनी परं राजाठ मस्तके चडावे ठे. बली आपना चक्ररत्नो उदय थवाथी सघळा हुड्ड उपडवो नाश पाम्या ठे, केम के, सूर्यतुं धिंव तपते ठते शुं ताराठनो समूह रही शके ठे ? बली तमोए दानथी दारिद्र्योनां दारिद्र्यने, तथा तखवारथी शत्रुठने नाश कर्या ठे. तो पण हे स्वामी ! थजव्यनां मनप्रते जेम जिननो बोध, तेम आपणुं चक्ररत्न आ-
 युधशालामां प्रवेश करतुं नथी. ते सांजलीने चक्री मंत्रिनां मुखसामुं जोयुं. केम के, राजाठ प्राण करीने मंत्रीमुखा होय ठे. पवी विश्व-

जर नामनो मुख्य मंत्री जरतने नमीने, हाथ जोडी, विनयधी वामन
 थयो थको कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! विस्तार पामता आपना प्रता-
 पने अटकाववाने समर्थ त्रणे लोकमां कोइ देव के पुरुष नथी; वली मो-
 टा मोटा घंटी सरखा पत्थरोनी गणना कराय, पण पर्वतनी खीणोमां
 रहेखा कांकराउने ते कोण गणे ? तो पण कोइक वीरपणांतुं डोल घाल-
 तो पृथ्वीपर रहेखो लागे ठे, के जे दुर्नयी घरमां शूरो यइने आपनी
 आझा मानतो नथी. हवे मालुम पळ्युं !!! हे स्वामी ! जिताएखा राजा-
 उमां आपनो जाइ बाहुवल्लि के जे, वलवान अने गर्वधी पर्वत सरखो
 ठे, ते हजु बाकी रहेख ठे. बाहुवल्लिना हाथनां वलने रणसंग्राममां इंड
 पण सहन करवाने समर्थ नथी, ते पण हवे आपनी पासे निर्वल थशे;
 केम के इंडनां वज्र सरखा आपना दोर्दंडनां घातधी पर्वतनी पेठे सघ-
 खा राजाउ चूर्णपणाने पामे ठे. वली आपे आ दिग्गजयनां मिशधी केवल
 द्विसिरीक्षणज कर्युं ठे, हवे आ बाहुवल्लिने जीतवाधी तमारुं चक्रीपणुं
 सफल थशे. वली हे स्वामी ! “आ मारो जाइ ठे ” एम विचारि आपे
 तेनी उपेक्षा करबी नही, केम के, शरीरनो रोग पण शुं मूलमांथी न उ-
 खेडवो ? वली आझा ठे मूल जेनुं एवुं राज्य पंडितोए कहेखुं ठे, केम के
 पोतानुं पेट जरनारा तो बीजा घणा होय ठे, तेमां यश शानो ? ते सां-
 जलीने स्नेह अने कोपने वश थएखा चक्री जरा विचार करीने आदर-
 सहित मंत्रीने कहेवा लाग्या के, एक बाजुधी “मारो आ जाइ ठे ”
 तेथी मारुं मन शंका पामे ठे, अने बीजी बाजुधी ते मारी आझा मानतो
 नथी, तेथी क्रोधबुद्धि आवे ठे. वली पोतानां जाइ साथे युद्ध करवामां
 मारा मनने खळा आवे ठे, अने शत्रुने नही जीतवाधी चक्र शांत थतुं
 नथी. वली जेनी आझा घरमां पण पलाती नथी, तेनी आझा वहार पलाती
 केम कहेवाय ? अने नाना जाइनी साथे युद्ध करवाधी लोकापवादनो पण
 जय रहे ठे. ते सांजली अवसर उलखनारो, तथा राजानां अजिप्रायने जा-
 णनारो ते मंत्री कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आपनो नानो जाइ आ-
 पनुं संकट दूर करशेज; केम के गृहस्थीउनो एवो सामान्य आचार ठे के,
 मोटो जाइ आझा आपे, अने नानो जाइ ते मस्तकपर धारण करे; माटे
 प्रथम दूत मारफते आपनी आझा मानवामाटे तेमने कहेवरावो, पण ते,

हाथी जेम कमलनीनां बंधने, तेम तमारी आझाने सहन करशे न्हों.
 अने एवी रीते ते अविनयीने शिक्षा करवाथी तमारो लोकापवाद पशे
 न्हों, अने तेथी तमारी पण जीत यशे. एवी रीतनुं सचीवनुं वचन सां-
 जलीने चक्रीए, नीति जाणनार, तथा वाचाल एवा सुवेग नामनां दूतने
 बाहुवलिप्रते मोकड्यो. पठी ते सुवेग पण पोतानां स्वामीनी आझा वे-
 झने, तथा वेगवाला रथमां वेसीने, राजनां मूर्तिवंत उत्साहनी पेठे वा-
 लवा लाग्यो. उत्तम सैन्यनां परिवारवाला ते सुवेगे पण मार्गे चासतां
 शत्रुसरखां अपशुकनोने जरा पण गणकार्यां न्हों. ते वखते गघेडो ज-
 श्मादिक स्थानमां रहीने खराव रीते चुंकवा लाग्यो; तथा धूलि उडा-
 डतो वायु तेनी सन्मुख वावा लाग्यो, अने प्रचंड कालदंडनी पेठे कृष्ण
 सर्प तेनी अगाडी यझने जवा लाग्यो; एवी रीतनां अपशुकनोने जाण-
 तां यकां पण दूत वेगथी जवा लाग्यो, केम के, तेवा माणसो स्वामीना
 कार्यमाटे विलंब करता नथी. वली सिद्धा मार्गमां पण तेनो रथ जडना
 चित्तनी पेठे स्खलना पाम्यो, तेम तेनी डावी आंख फरकवा लागी. ए-
 वी रीतनां अरिष्टोथी पगळे पगळे वारण करातो पण ते अनुक्रमे हुड
 जंतुंथी छुस्तर वनमां गयो. त्यां कोइ जगोए जयंकर हाथी सरखा
 ज्रीखोने, तो कोइ जगोए मारेख ठे हाथीं जेठे, तथा लाल चणोरी
 सरखी आंखोवाला सिंहोने, तो कोइ जगोए हाथींथी उखेडाता पर्व-
 तनां टुकडा सरखा वृक्षोने, तो कोइ जगोए आश्चर्यकारी चित्रांने,
 अने झूडनां समूहोने, तेम पोकार करता, चाखता तथा युद्ध करता अ-
 ने बलवानोने पण जय आपता केटलाक छुष्ट जंगली प्राणींने जोतो
 थको, मृत्युनां क्रीडावन सरखां, तथा कालरात्रिने आनंद आपनारां,
 तथा वृक्षोनी घटाथी नथी देखातो सूर्य ज्यां एवा वनने ते सुवेग उ-
 खंगी गयो. पठी अनुक्रमे ते ठ खंडथी बीजा, तथा अखंड लक्ष्मीनां स्था-
 नक सरखा, अने झंझने रद्देवानां घर सरखा बाहुवलीना बहुलि देशमां
 पहोंच्यो. ते त्यां ठेकाणे ठेकाणे तथा गाम गाम प्रते मनोहर गोपींथी
 गवाता श्री युगादीश प्रभुनां गुणग्रामोने सांजलवा लाग्यो. वली पर्वत, गाम,
 सीमा विगेरेमां बाहुवलिना लोकोत्तर बलनुं मांहींमांहीं थतुं वर्णन तेणे
 वारंवार सांजळ्युं. वली त्यां तेणे बाहुवलि शिवाय बीजा राजाने न्हों जा-

एता, तथा लक्ष्मीधी कुवेर सरस्वा लोकोने जोया. वली सर्व जगोए प-
 र्यतनां शिखरो सरस्वा धान्यनां दगळाउने तथा फलद्रूप वृक्षोने जोतो
 यको ते मनमां चमत्कार पामतो पामतो जवा साग्यो. एवी रीते अनुक्रमे
 वेगधी ग्रण लाख गामोने उलंगीने, ते बाहुवलीनी राजधानी तक्षशिला
 नगरीप्रते पहुँच्यो. त्यां तेणे उंचां अरिहंत प्रजुनां मंदिरोपर रहेली ध-
 जाउनी पंकिंधी योजाती, तथा मोतीनां दगळाउंधी जाणे पसीनावाली,
 तथा कुवेर सरस्वा सामंत लोकोवाली, अने लीलाधी मनोहर, तथा अ-
 द्य संपदावाली, इंद्रपुरी सरस्वी ते नगरीने जोइ. त्यां तेनी आं-
 खोने दृपे आपता, अने कवायत खेखवाधी खिल यएखा द्वात्रीउने क-
 णवार जोइने तेना मनमां जय ययो. पठी जुकानोनी श्रेणिपर रहेखा,
 तथा पोताने “अद्भिंद्र” मानता शाहुकारोनां पुत्रोने जोतो यको
 अनुक्रमे ते राजानां राजदरबारमां आच्यो. पठी महेनत विना रत्नोनां
 किरणोनां समूहोधी आकाशने चित्रित करता, तथा, कृत्रिम अने अ-
 कृत्रिम सिंहो, अने दीपडाउंधी घीता ठे हाचीउं ज्यां एया, तथा हाय-
 मां खुळां दृपीवारोनां समूहवाखा, अने घीजानी ठाया जोवाधी पण
 सायधान रहेता द्वारपालोधी आश्रित कराएखा, तथा कोइ जगोए ख-
 रती कस्तुरीधी जरेखा, अने कोइ जगोए शत्रुनां हृदयनी पेठे घोडानी
 खरीउंधी खोदाएखा, तथा मंडपोधी देवलोकनी पेठे मंडित यएखा, प-
 वा अति सुंदर राजमहेख प्रते ते पहुँच्यो. त्यां दणवार सुधि द्वारपा-
 लोधी रोकी रत्नाएखो, अने पठी ठडीदारे राजानी आङ्गाधी प्रवेश क-
 राएखो ते सुवेग बहु जयसहित राजसत्तामां दाखख ययो. त्यां तेणे शि-
 खरोधी जेम मेरु, तेम बाहुवलि सरस्वाज स्वरूपवाखा मुकुटबंध ह-
 जार राजाउंधी सेवाएखा, किरणोधी जेम सूर्य, तेम उत्तम दृंगार वाखा,
 अने मूर्तिवंत उत्साह सरस्वा कुमारोधी अधिष्ठित यएखा, वली रत्नोनी
 रीत अने मण्डितां स्तंभोमां पडतां प्रतिघियोनां मिश्री अमात्योए क-
 रीने अनेक मूर्तिशाला, सुखरूपी सोनेरी कमखनी शंकाधी आवेखा हंस-
 सरस्वा पामरोए करीने, देवांगनोउंधी जेम इंद्र, तेम वारांगनाउंधी
 योजाता, पवित्र वेपवाखा, तथा सुवर्णदंटेने धरनारा ठडीदारधी ना-
 ममहपूर्यक. धर्पन करारुं ठे नमता राजाउंधुं जेनी पांचे एया, तथा

પોતાનાં તેજોથી સકલ જગતને તૃણ સમાન ચિંતવતા, એવા વાહુવલિને સિંહાસનપર વેઠેલા જોયા. અપૂર્વ કૃત્રીય તેજવાલા તે વાહુવલિને જોઈને પ્રથમ તો ક્ષોજ પામેલો તે સુવેગ દૂત આકાર ગોપવીને તેમને નમતો હ્વો. પછી મસ્તકપર જોડેલ ઠે હાથ જેણે, તથા વાહુવલિનાં મુખપર રાણેષ્વરે દૃષ્ટિ જેણે એવો તે દૂત રાજાએ ત્રુકુટીસંજ્ઞાથી દેખાડેલા આસનપર વેઠો. પછી વાહુવલિ પડઠંદાથી સજ્ઞાની રીતેને પણ વાચાલ કરતા થકા ગં-જીર વાળીથી તેને કહેવા લાગ્યા કે, હે સુવેગ ! તાતની પેઠે મને પૂજવા યોગ્ય એવા મારા મોટા જાણ તો ખુશીમાં ઠે ની ? તથા અયોધ્યા નગરી તો કુશલતામાં ઠેની ? વલી પિતાજીયે લાંબા કાલસુધિ લાલન કરેલી એવી પ્રજા પણ કુશલ ઠેની ? તેમ આર્ય એવા મોટા જાણનો ઠે લંડનો વિજય તો અલંકારીતે થયો ઠેની ? વલી તે દિગ્જયમાં ચોરાસી લાલ રથો, ચોરાસી લાલ હાથીઝં અને ચોરાસી લાલ ઘોડાઝંને કંઈ વાધા તો થઈ નથી ને ? તેમ સઘલા રાજાઝં પણ કુશલતામાં ઠે ની ? તેમ ત્યાં કોઈને કંઈ પણ વિગ્ન તો થયું નથી ને ? ઇટલું ઘોલીને વાહુવલિ રહી ગયા વાદ સુવેગ પણ તેમને નમસ્કાર કરીને, તથા તેમની વાળીથી ક્ષોજ પામીને જરા વિચાર કરી કહેવા લાગ્યો કે, તે તમારા મોટા જાણની કૃપાથી અન્યોને ઘેર પણ કુશલપણું થાય ઠે, ત્યારે તેમના કુશલમાટે તો પુઠવુંજ શું ? વલી જે વિનીતા નગરીનાં તમારા મોટા જાણ અધિપતિ ઠે, તે નગરીને જિનનાં વચનમાં જેમ સંશય, તેમ વિગ્નનો અંશ પણ ક્યાંથી હોય ? વલી જેનાં શત્રુઝંને ચક્રરત્ન પોતાની મેલેજ ખેંદી નાલે ઠે, તેની પ્રજામાં તો સર્વદા કુશલજ હોય ઠે. વલી જેની સેવા સર્વે સુર, અસુર અને મનુષ્યો કરે ઠે, તેની સામે થવાને ઠે લંડના વિજયમાં કોણ હિન્મત ધરી શકે તેમ હતું ? વલી જણે લોકનો વિજય કરવામાં જે સમર્થ ઠે, એવા ખરત વક્ત્રી જેનાં સ્વામી ઠે, તેવા તેનાં ઘોડા, રથ અને હાથીઝંને કોણ વિગ્ન કરી શકે તેમ ઠે ? વલી તે લાલ યક્ષો, તથા રાજાઝં, વિદ્યાધરો અને દેવોથી સેવાય ઠે; તો પણ વાંધવો વિના તેને કેન પડતું નથી. સર્વ રાજ્યોમાં ખમતાં થકાં તેમણે ક્યાંય પણ જાણને જોયા નહીં, અને તેથી લલંગાસહિત તે વાંધવોને મલવાને ઇચ્છે ઠે. વલી દિગ્જયમાં તેમ ધાર વર્ષનાં રાજ્યાન્નિપેકમાં પણ તેઝં આવ્યા નહીં; વલી

मोटे तेज सघला निरीह तथा पोतानां शरीरमां पण निस्पृह यथा ठे.
 हवे तमारामां जरत महाराजनी उत्कंठा होवाची मने अहीं तेमणे मो-
 कलेलो ठे. माटे हवे तमो त्यां आवो, अने तमारा संगथी तेमने सुख
 आपो ? केम के धंधुविना तेमनुं राज्य दीपतुं नथी. वली कुलीनोने पो-
 तानो मोटो जाइ तातनी पेठेज पूजनीक होय ठे, अने तमो तेमने न-
 मवाची तमारं मान पण विशेष घशे. वली ते चक्रीनां चरणोने देवो पण
 मने ठे. तेथी तेमनी सेवा करवाची तमोने खज्जा यशे नहीं. वली 'हुं
 आटला दिवस्तुधि गयो नथी' एवी शंका तमो करशो नहीं, केम के,
 ते मोटा जाइ ठे, माटे तमारो अपराध क्षमा करशे. वली तमारा
 संगमथी ते मोटा जाइ सुख पामीने वात्सल्यपणाची तमोने अधिक
 राज्य आपशे, तेम तमारं सर्व कष्टोची ते रक्षण करशे. वली तमो वझे
 ईड अने उपेंडनी पेठे, तथा अश्विनीकुमारोनी पेठे, बैरीनां हृदयमां
 शल्यरूप यथा यका मलीने राज्य करो ? वली 'ते मारो जाइ ठे' एम
 विचारि त्तमारे निर्जय यनुं नहीं. केम के अहंकारीने शिक्षा आपवानी
 दारुण राजनीति ठे. वली जूठा निमित्तिआनुं अष्टदिनुं वचन, वरसाद
 वरसवाची जेम निष्फल घाय ठे, तेम तमारा विपे जरतने खोडुं सम-
 जावनारार्डनुं वचन निष्फल यशे. वली जरत महाराजनुं सघलुं सैन्य तो
 एक बाजु रहुं, पण हाथमां दंड धारण करता एक सुपेण नामना तेमना
 सेनापतिनुं वल पण रणसंग्राममां कोण सहन करी शके तेम ठे ? वली
 रणसंग्राममां पर्वतोनी पेठे उठवता तेनां चोरासी लाख हाथीउने तथां
 समुद्रनां मोजांउनी पेठे उठवता तेढळाज घोडाउने रोकवाने पण कोण
 समर्थ ठे ? वली तेनां अन्य सैन्योनी तो गणनाज शुं करवी ? केम के,
 जरत राजानां संग्रामने वलवान ईड पण सहन करी शके तेम नथी !!!
 वली ते जरत महाराजाने ईड पण पोतानुं अरधुं आसन आपीने पासे बे-
 साडे ठे, तेवा तमारा मोटा जाइने नमवामां तमोने खज्जा शानी ? वली
 तमोने राज्यनी अने जीवितनी पण जो इठा होय, तो जरत महाराजनां
 चरणकमलने तमो तुरत सेवो ? एवी रीतनां सुवेग दूतनां वचनो सांज-
 लीने वलवान् बाहुवलि पोतानां खजार्डपर दृष्टि करता यका, तथा
 (क्रोधची) खाल आंखोवाखा यइने तेने कहेवा सांग्या के, 'हे दूत !

તું સ્વચ્છ વાચાલ છે, તથા પરસ્થાનમાં આવીને પણ જે તું આવાં ક-
 હિતકારી વચનો ઝંચે પ્રકારે વોલ્યો, તેથી સ્વચ્છ તું તારા સ્વામીનું
 કાર્ય કરનારો છે. તે જરત ચક્રી મારા મોટા જાણ છે, માટે તે મારે
 જનીક છે, તેમાં સંશય નથી; કેમ કે, મોટા જાણને પિતાની પેઠે પૂજા.
 ય કુલીનોનો આચાર છે; પણ મોટો જાણ પોતાની મોટાણે જ્યાંસુધિ
 જાણથી રાણે, ત્યાંસુધિ તો તે નાના જાણને પૂજનીક છે, પણ જ્યારે તે
 પોતાની મોટાણે ઝંઝંગી જઈ કાર્ય કરે, ત્યારે તેને શી રીતે સેવા?
 વહી તેમણે ઠસ કરીને નાના જાણનાં રાજ્યો ઠીનથી લીધાં, માટે અહીં
 તેનું જાણપણું થયે એકદમ પળ કેટલો વધો મોટો છે !!! વહી તેણે સ-
 પ્તા પણ તાતનાંજ પુત્રો હતા; અને રણસંગ્રામથી કંઈ હરતા નહોતા;
 પણ “આ મોટા જાણ સાથે કલહ કરવો !!” એમ વિચારિ તેણે સજા
 પડ. પત્રી તેણે વિચાર્યું કે, આ મોટા જાણને તો શરમ નહીં આવી; પણ
 અમોને સજા થાય છે, એમ વિચારિ તેણે પિતાજી પાસે જઈ વીદ્યા લીધી.
 વહી તે જરતને જે રાજાઈ સેવે છે, તેણે તો અધિક રાજ્ય આધિકની
 ઇચ્છા છે, પણ હું તો પિતાજીએ આપેલાં રાજ્યથી સંતુષ્ટ થયેલો છું, માટે
 મારે તેની સેવા શામાટે કરવી જોઈયે? વહી વંધુઓનાં રાજ્યોને પ્રદ-
 કરતાં થકાં મેં જે તેમની ઉપેક્ષા કરી, ધવી રીતનો મારો દોષ શું છે
 પાઠીઆઈ તેને સૂચવશે ??? વહી તું જે કહે છે કે, તે તમારો અપરાધ
 હમા કરશે, તે શું મેં તેમનાં કંઈ ગામ આદિક જાગ્યાં છે? કે શું? વહી
 ઇંડ પણ જે તેને અરધા આસનપર બેસાડે છે, તે પણ “આ શ્રીરૂપને
 પ્રભુનાં જ્યેષ્ઠ પુત્ર છે, માટે માનનીક છે” એવું વિચારિનેજ બેસાડે છે
 તેમાં કંઈ જરતનો પોતાનો પ્રભાવ નથી. વહી જ્યારે હું રણસંગ્રામ
 ચઢીશ, ત્યારે તેનું તે મૈન્ય, તે વિચારો મુખે, તે ચક્ર અને તે જર-
 ત શું હિમાયમાં છે? વહી અગાઉ અમો વધે જ્યારે ગંગાનાં કાંઠા
 કલાપત કરતા હતા, ત્યારે હું તેને આકાશમાં ઝગાવતો, અને દગ-
 લાવી તેને પાત્રો ડીસી લેતો; તે સચરું હમણા આ રાજ્યમદથી શું
 વહી ગયો? કે જેથી હુદ આગયથી મારાગ્રતે તારાસરના દૂતને મો-
 કડો !!! વહી તેનાં જાણુન સંકરીઈ તો રણસંગ્રામ વચ્ચે ક્યાંનામ્યાં
 જાગ્યા જશે; અને તે વચ્ચે જરતનેજ મારા આ યુદ્ધનાં વચ્ચે

दुःख सहन करुं पडशे!! माटे हे दूत ! तुं चाल्यो जा ? केम के न्यायी राजाए दूतने मारवो जोइए नहीं. फक्त ते जरतनेज तेनां अन्यायनुं फल हुं चखाडीश. एवी रीतनी गंजीर वाणीधी मनमां चमत्कार पामीने ते दूत पोतानो जीव लेइ ते आसनपरधी धीरे रहींने उठ्यो. दिङ्मूढ यवाधी तथा आंखनां चपलपणाधी तथा जयधी आंटीमां आवता पोताना दुपट्टाधी स्वखना पामतो थको, अने उगामेखा हृद्यारो-वाला कुमारो अने राजाउंधी पोताने हणाएखो मानतो थको ते धीरे रहींने सजमांधी निकल्यो. पठी ते जीवितव्यनां देहधारी मनोरथ सरखा रथपर जयजीत थयो थको बांदरो जेम वृक्षपर तेम चडी वेगो. ते दूतने जोइ त्यांना सोको नीचे प्रमाणे मांहोमांहें वातो करवा लाग्या.

एक-आ कोइक नवीन माणस क्षणवारमां सजामांधी निकल्यो !!

वीजो-अरे ! हुं तो एम तर्क करुं तुं के, आ जरत राजानो दूत ठे.

एक-अरे ! शुं बाहुबलिविना आ पृथ्वीपर कोइ वीजो राजा ठे शुं ? !!

वीजो-आज आपणा बाहुबलि राजानो मोटो जाइ, तथा श्री क्षत्र-व प्रभुना जरत नामे पुत्र राजा ठे.

एक-त्यारे शुं ? ते आटखो बखत कोइ देशांतर गया हता ?

वीजो-ते चक्रवर्ती ठे; अने तेयी ठ खंड जरतक्षेत्रने ते जीतवा या हता.

एक-पण त्यारे तेणे आ बाहुबलिप्रते दूत शामाटे मोकल्यो होशे!!?

वीजो-शा माटे शुं ? पोतानां हुकममां रहीं सेवा माटे बाहुबलिने लेखाववा माटे ? !!! बली वीजुं शुं ? समज्यो !!!

एक-त्यारे शुं ! तेनी पासे कोइ शिखामण आपनार मंत्री नहीं होय !!! के जे तेने आवां कार्यधी निवारे !!!

वीजो-आए कोक उठुं लागे ठे !!! तेनी पासे तो सैंकडो मंत्रीउं ठे, अने तेउंएज आ कार्य माटे तेने विशेषे करीने प्रेरणा करी ठे. !!

एक-त्यारे तो ते जरत सुखे सुतेखा सिंहने खाकडी मारी जगामवा जेवुं करे ठे !

वीजो-एमज ठे !!! केम के, प्राणीउंनुं जेवुं जाग्य तेवी तेने बुद्धि आवे ठे !!!

एवी रीतनी नगरीनां लोकोनां मुखमांथी निकलती कथाने
तो थको ते सुवेग रथने वेगथी हांकीने तुरत नगरी वहार निकल्यो.
ठी सुजटोनां जुजास्फोटोथी, तथा तेउनां विविध प्रकारनां हथी
नर्तनोथी, अने शुरवीरोनां सिंहनादोथी जडकता ठे रथना
एवो थयो थको ते दूत चालवा लाग्यो. पठी सिंहनां टोलांनी
मुक्त थएला अने दिङ्मूढ थइ गजराएला हरिणनी पेठे, नगरमांथी नि
छायाद ते थोडी थोडी जीवितव्यनी आशा राखवा लाग्यो. पठी मार्ग
नगर नगरप्रते बेरनी वातोमां आदरवाला, तथा खुल्लां हथीयारोवाला
अने पोतानां जुजामदथी अहंकारयुक्त थएला सुजटोने, तथा थासको
पण रणसंग्रामनी उत्कंठावाला, अने हाथमां शस्त्रवाला जोइने ते दूत
नमां विचारवा लाग्यो के अहींनां आ छी बालको विगेरेपण युद्धनी
छायाला ठे, तो शुं आ पृथ्वीनोज तेवो गुण ठे? के बाहुबलिनां
ठे!!! वस्ती जेवा राजा तेथी प्रजा पण होय ठे; अने तेथीज आ लोकां
पण पोतानां स्वामिनां बलनां माहात्म्यथी शूरा थएला ठे. वस्ती तेउनां
मुखथी ते दूते जरतनी साये बाहुबलिनां युद्धनी बात तो उपहास तरी
के जाणी; ते बात युक्तज ठे, केम के पोतानां स्वामिनां बलथी माणमां
परनी अक्का करेज ठे. वस्ती त्यां तेउ पोतानां स्वामिनां तेजनेज जेम तेन
हथीयारोने सजवा लाग्या, तेम केटसाको थोडाउने खेसाववा लाग्या,
तथा रथोने समारवा लाग्या; तेम केटसाको जंगम मेहेलो सरग्रा तंज
सज्ज करवा लाग्या, अने केटसाको कवचो तथा जायाउने दड कर
लाग्या. पठी ते दून ज्यारे मार्गमां चालतो हतो, त्यारे त्यांना लोको जा
बापमापांनुं बेर होय नहीं, तेम तेना तरफ करडी नजरे जोता हता; व
ते दूते त्यां सर्व जगोये पर्वतमां रहेता राजाउने पण बाहुबलिप्रते
नक्तिवाला, रणसंग्राममाटे सज्ज थयेला, तथा खुल्लां हथीयारोवाला जो
एवी रीतनुं जोइने सुवेग दूत लोकापवादथी ढरीने पोताना आत्माने
दवा लाग्यो के, आ यत्रे जाइउनां बेररूप हुं थयो; वस्ती ते विचारवाला
के, चक्रीने हनु शुं ग्योट रही गइ हती के, आ बाहुबलिनी पासथी
वानी इशा करी!! फोकट आ केसरी सिंहने जगाडवा जेनुं कयुं ठे।
एवी रीते बारंवार विचारनो थको ते दूत केटसेक दिवसे रथना वेग

सुखे समाधे पोताना स्वामिना देशमां आव्यो. त्यारे तेणे पोतानां लोको-
नी एवी वाणी सांजली के अरे जाइउं! जेटलामां बाहुबलि पासेयी दूत
पाठो आव्यो नथी, तेटलामां स्त्री, ठोकरां विगेरे सर्व सामान तुरत कि-
छाउंमां दाखल करो? वली नहीं पाकेलां धान्यो पण तुरत लणी ल्यो?
तथा जूमिमां डाटी मेखो? के जेयी सर्वनो नाश न थाय. वली केटला-
को कहेवा लाग्या के, अरे! ठोकरां ठेयां तो एक बाजु रखां, पण पोता-
तुं शरीर सांचवुंण दुर्लज ठे; वली ज्यारे बाहुबलि गुस्से थयो, त्यारे तो
आपणुं किछाउंनुं बल पण फोकटज ठे. एवी रीतनी लोकोनीवाणी सां-
जलीने दूत विचारवा लाग्यो के, आ लोको तो मारायी पण वधारे बेग-
वाला लागे ठे! के जेउं आवी रीतनो पोतानो जय प्रगट करे ठे. एम वि-
चारतो, तथा बाहुबलिनां वचनने याद करतो थको ते दूत तुरत अयो-
ध्यामां आवी जरत महाराजने नमस्कार करतो हवो. पठी ते जकिथी
हाथ जोडीने नैगमेयी देवनी पेठे जरत महाराजनी सामे बेठो. त्यारे
चक्री जरा हसीने तेने स्नेहयी पूठवा लाग्या के, हे दूत! तुं तुरत आव्यो,
तेयी मारा जाइने कुशलतो ठेनी? अथवा में तेनी बालक्रीडा बखते घ-
णीवार परीक्षा करी ठे, के ते गंधहस्तीनी पेठे अन्यनी आज्ञा सहन करे
तेम नथी. ते सांजली सुवेग पण नमस्कार करीने जरतेश्वरने कहेवा
लाग्यो के, हे स्वामि! ते बाहुबलिने अकुशल करवाने आ पृथ्वीपर कोण
समर्थ ठे? वली में तेमने प्रथम सामवाक्योयी घणा समजाव्या; अने
पठी विविध उपायोयी समजाव्या, पण ते तो कंइ गणकारता नथी, वली
सुपेण, सैन्य अने चक्रादिकनां वर्णन बखते अवज्ञा करीने, तेणे ठ खंड
विजयनी तो बात पण सांजली नहीं; पण उलटुं पोतानां खजाउंतरफ
दृष्टि करीने तेणे मने कष्टुं के, हे दूत! तुं तुरत तारा स्वामी पासे जा ?
अने तेनां राज्य अने जीवितमाटे तुरत तेने मारीपासें मोकल? वली ते
देशनां सघला लोको तेनाज रागी ठे, अने पोतानां जीवितदानथी पण
तेनीज खष्टीने इछे ठे. वली तमो बेरी थवायी तेउं रणसंग्राम माटे ताता-
माता थइ रह्या ठे, केम के, तेउंमां पोतानां स्वामिनी शक्तिनां गुणो आ-
वेला ठे. एवी रीते दूत कही रह्या वाद चक्री क्रीडापूर्वक कहेवा लाग्या
के, ते मारो नाहानो जाइ शशुरूपी काष्ठप्रते अग्निसरखोज ठे. वली हुं

તે મારા જાણની સાથે રણસંગ્રામરૂપ દુઃખદાયક વિરોધ કરીશ નહીં; કેમ કે સર્વે દેશોમાં હુંદતાં પણ સગો જાણ મલી શકતો નથી. વલી માત્ર સોને સંપદા રાજ્ય વિગેરે સર્વે જગોણ મલે છે, પણ સગો જાણ તો જાણ વિના ક્યાંય પણ મલી શકતો નથી. વલી મન વિનાનું જેમ દાન, ચક્ર વિનાનું જેમ મુલ, તથા મંત્રિવિનાનું જેમ રાજ્ય તેમ વંધુવિના થા જગ પૃથા છે; વલી જે ધન વંધુનાં ઉપકારમાટે થતું નથી, તે ધન પૃથા છે તથા જે જીવિત દુઃખીનાં દુઃખો મટાડવામાટે થતું નથી, તે જીવિત પણ પૃથા છે. વલી જેના ઘરમાં ગોત્રીઝનાં ઘાતથી મલેલી લક્ષ્મી વિજા કરે છે, તે ઘરનાં સ્વામિને પતિત જાણવો, તથા તેનું રાજતેજ ન જોતનું નથી. વલી “થા પરાક્રમહીન છે” એમ લોકો જલે મારી હાંમલ કરે, પણ હું થા નાના જાણની સાથે યુદ્ધ કરીશ નહીં. હવે પોતાને (વાહુયસ્ત્રિય કરેલી) નિંદાથી અંતરમાં ગુસ્સે ચણ્ણો, તથા મહા રાજાહી મુખેણ સેનાપતિ, રાજાની તે વાણી સાંજસીને ધીર અને મંદી વાણીથી કહેવા લાગ્યો કે હે સ્વામી! યુગાદીશ પ્રજાનાં પુત્ર પણ તેમોને હમા લાયકી યુક્તજ છે, અને વંધુ સંવંધિ અપૂર્વ સ્નેહ તમોને હમા કરાવે છે. પણ હે સ્વામી! થાપનો થા સ્નેહ એક હાથની તાર સરખો છે, કેમ કે, થાપનાપર તેની દૃષ્ટિ શત્રુતાવાલી છે, અને તમો ઉપર તેનાપર સ્નેહ કરો છો! વલી રાજાહી તો પોતાની આજ્ઞાનો જંગ કરના પદ જાણની પણ ઉપદ્રા કરવી જોઈએ નહીં, કેમ કે રાજાહીને તો આજ્ઞા જ જ્યોત્સ્નાની પેઠે સર્વે તેજની કરનારી છે. વલી પોતાનાંજ રાજ્યથી કુતા ચણ્ણ રાજાહીને દિગ્જય કરે છે, તે કંઈ લોજથી નહીં, પણ પોતાનાં પરાક્રમની વૃદ્ધિમાટેજ કરે છે. વલી થાગામિ કાસમાં પોતાનું હિત શત્રુનાર માણે શત્રુની ઉપદ્રા કરવી નહીં, કેમ કે તે કાયરોગની પેઠે વૃદ્ધિ પામતો થકો પેતાનેજ દષ્ટે છે. માટે જ્યાંમુધિ તમારાં સેન્યની રજોની શ્રેણીથી થા સૂર્યમંદ સ તથાનું નથી, ત્યાંમુધિ તે વાહુયસ્ત્રિ જાંમો થઈને પોતાનો દેશ ઝાંડે નહીં. વલી જ્યાંમુધિ તમારાં દાર્થીનાં સેન્યનાં નારથી થા પૃથ્વી નમી નથી, ત્યાંમુધિ અદંકારથી ઢલન ચણ્ણ તે વાહુયસ્ત્રિની ગરદન કેમ નમશે! માટે હે સ્વામી! અને થા કાર્યમાં જરા પણ વિચંચ કરવો લાયક નથી. જો મારા વચનપર શ્રદ્ધા ન હોય, તો તમો થા મંત્રિ પ્રમુખોને પણ ર-

जनीतिमाटे पूठो ? पठी मंत्रिउं पण सुपेणना वचननां पडधानी पेठेज
 वोळीने विशेष प्रकारे चक्रीने उत्साहित करता ह्वा. पठी चक्रीए पण
 रणकार्यमां तत्पर एवुं जंजा नामनुं वाजित्र वगडाव्युं, अने तेना शब्दधी
 सर्व जगोएधी राजाउं त्यां आवी एकठा थया. पठी चक्रीए पण शुज
 दिवसे स्नान करीने तथा पवित्र वस्त्रो पेहेरीने उत्तम पुण्पोधी श्री यु-
 गादीश प्रभुनी सेवा करी. वली तेणे वांठित सिद्धिमाटे पौपधशालामां
 रहेला मुनिउंने नमस्कार कयां; अने तेउंनी धर्मलाजनी आशिष पण
 तेने अधिक सिद्धिने आपनारी थइ. पठी ते महा पराक्रमी चक्रीए
 शानंद अने वेगधी पोताना नगरनी समीपे सैन्यनो पडाव नाख्यो. ते
 वखते चमकपापाणधी जेम लोखंड तेम जंजानादधी खेंचाइने देश दे-
 शनां सघला राजाउं त्यां आव्या. वली त्यां जंगम पर्वतो सरखा हाथीउं
 तथा घोडाउं आव्या, अने तेउं मनुष्योनां समूहरूपी समुद्रमां मोजां-
 उंनी पेठे शोजवा लाग्या.

हवे पतिवाली तथा पुत्रोवाली कुजकन्याउंथी अखंड चोखाउंए करीने
 वधावेळ ठे मंगल जेउं, तथा वंदीउंनां समूहोधी स्तुति कराता, देवो
 अने राजाउंथी सेवाता, नगरनी खीउंथी गवाता, तथा महाजनोधी जो-
 वाता, एवा ते चक्री प्रजात समये, अत्यंत लंचा, पोतानां यश सरखा सफेद,
 वस्त्रे पडखेधी जरता मदें करीने करेल ठे कस्तुरी सरखी पत्रवल्ली जेनी,
 तथा लीजामात्रधीज पर्वतो अने समुद्रोने ललंगवामां समर्थ, हमेशां
 एक हजार यक्षोधी अधिष्ठित थएला, एवा सुरगिरि नामनां हाथीपर,
 सूर्य जेम पूर्वाचलपर तेम, यात्रानां आरंभमाटे चढ्या. पठी तेमना अंश
 सरखा बीजाउं पण वखतर तथा ह्थीधार सहित थइने, तेज वखते द्वा-
 णवारमां हाथी, घोडा, रथ, खचर विगेरे पर स्वार थया. पठी शेषनाग-
 नां मस्तकपर जेम मणि, तेम संपूर्ण चंद्रसरखुं, तथा मंगलीक कलशोधी
 विंटाएवुं, हजारो नागकुमार तथा देवोधी अधिष्ठित थएलुं, तथा पर
 राज्यने त्रास करनारुं, जय नामनुं ठररल चक्रीनां मस्तकपर शोजवा
 लाग्युं. पठी लीजायुक्त खीउंथी चामरोए करी वींजाता ते चक्री पगना
 थंगुवाधी हाथीने चखाववा लाग्या. एवी रीते हुंहुजिनां थवाजोधी
 दिशाउंने वधिर करता, तथा जंजानां नादोधी ब्रह्मांडने वाचास करता,

मांगलिक वाजांठनां अवाजोथी हाथीनां गर्जारवोने पुष्ट करता, ते चक्री किरणो सहित जेम सूर्य, तेम सैन्यो सहित चालवा लाग्या. पठी सूर्य-मंडलनी पेठे चारे वाजुंथी दीपतुं, तथा एक हजार आरावां चक्ररत्न पण तेमनी आगल आगल चालवा लाग्युं. वली, हे दिशां! तमो दूर जाउं? पृथ्वी! तुं मोटी था? आकाश! तुं पण तुरत धवकाश थाप? केम के, आज्ञे आ ज़रत चक्री सैन्यनां समूहना ज़ारथी, तथा वाजां अने डुंडुजिनां नादोथी तमोने दली नाखशे, एवी रीतनी धंदिउंनी वाणीने सांजलता थका, तथा रथोनां चित्कारोथी बाचाव फरेल ठे दिव्मुख जेणे एवा, ते चक्री अगाडी अगाडी चालवा लाग्या. एवी रीते सैन्यथी उडती धूलनां अंधकारथी सूर्यने पण पतंगीथां सरखो करता, पृथ्वीने पण अस्थिर करता, मार्गमां आवती नदीउंने सूकावता, तलावोने स्थलरूप करता, हाथीउंनां मदथी नवां तलावो करता, तथा थमार्गने पण मार्गरूप करता थका ते चक्री हमेशां योजनतां प्रपाणे करीने अनुक्रमे केटलेक दिवसे बहलि देशनी पासं पहाँच्या.

हवे चक्रीए सैन्यनां पडावमाटे पेहेलेथी केटलाक माणसोने त्यां मो-कट्या हता, तेउं तेमनी पासे आधीने हपेथी कहेवा लाग्या के, हे सा-मी! थाप जय पामो? अर्हीथी उत्तर दिशामां गंगानां कांठापर वृक्षो-नां डाळांथी सूर्यने पण आठावित करतुं एक धन ठे; त्यां हृदयने आ-श्रयजुत, तथा मनोहर सुवर्ण, मणि, रत्न विगेरेथी वनावेलुं तातुं मंदिर ठे. ते मंदिरमां पंडितनां कुलमां मंडनरूप, तथा उत्तम ध्यानमां रहेल ठे अंतःकरण जेनुं एवो, अने उत्तम बुद्धिवालो कोशक साधु सु-खेथी रहेलो ठे. ते सांजलीने पुण्यमां आदरवाला ते ज़रत चक्री ते व-नमां श्री प्रयमप्रनुने वांदवामाटे गया. त्यां विधिपूर्वक श्री रूपनदेव प्रनुने नमीने, तथा ज़क्तिथी पूजीने, रत्नमय वेदिकापर चक्री वेग. पठी आम तेम जोपावाद ते मुनिने जोड तेणे नमस्कार कयां, अने उत्तम व-चनोथी कहेवा लाग्या के, हे मुनि! तमो रणसिंहनी पेठे नमि विनमिनी जोडे मारी साये युद्ध करवामां उत्सुक यणसा विद्याधर ठो. अने हवे तो सर्व प्राणीउंनां समस्तनाववाला तमो थया ठो, माटे हे कृपायु! तमो तमारा वैराग्यनुं मने कारण कहे? तयारे मुनि कहेवा लाग्या के,

हे चक्री ! ते बखते तमोए नमिविनमि तथा मने पण जीत्यो; पठी
 अमोए अमारा पुत्रोने राज्य आपी वेराग्यथी दीक्षा लीधी, अने त्या-
 रथी श्री युगादीश प्रजुनी हुं सेवा करुं तुं; केम के, वझे जवोमां साधा-
 ज्यने आपनारनी कोण सेवा न करे ? पठी चक्रीए पुत्रुं के, हमणा तात
 क्यां ठे ? त्वारे मुनिए कछुं के, हे चक्री ! तुं ते कुतुहल सांजल ? हम-
 णा ते प्रजु श्रीप्रज उद्यानमां देवोधी सेवाया थका रहे ठे, त्यां अनंत
 नामनां नागकुमारनी साघे धरणेंऊ आव्यो हतो. पठी धरणेंऊ प्रजुने
 नमीने पुत्रुं के, हे, स्वामी ! सर्वे देवोमां आ अनंत देवनां शरीरनी
 कांति अधिक केम ठे ? त्वारे प्रजुए कछुं के, आ अनंत देव आजथी
 चोथे जवे एक आजीर थयो हतो, त्यां ते मुनिने पराजव करीने घणुं
 पाप उपार्जन करतो हतो. त्यांची मृत्यु शमी नरकमां जइ, घणी वेदनाठ
 सहन करीने सुग्राम नामनां गाममां कुटी ब्राह्मण थयो. तेणे त्यां अ-
 मारा एक सुवत नामनां शिष्यने पुठवाथी तेणे कछुं के, तें पूर्व जवमां
 मुनिने कष्ट आप्युं ठे, तैथी तुं कुटी थयो तुं. माटे उत्तम माणसोए मु-
 निनी आराधना करवी, पण तेने विराधवो नहों; ते मुनि कदाच क्षमा-
 वान होय, तो पण (तेनां विराधननुं) पाप तो पावळ आवेज ठे. वली
 मुनिनुं सन्मान करवाथी ते उत्तम स्वर्गादिकनी गति आपे ठे, अने तेनुं
 अपमान करवाथी मूलमां पडेला अग्निनी पेठे अनंत कुत्रोने ते घाली
 माखे ठे. पठी ते ब्राह्मणे ते रोग मटवानो उपाय पुठ्यो, त्वारे ते मुनिए
 कछुं के, हवे तुं शत्रुंजय गिरिवरनी सेवा कर ? त्यां रागद्वेष रहित थइ
 समतारसमां रहेवाथी कर्मोनों क्षय करी तुं निरोगी थइश. वली आकरा
 तपथी प्राणी जेम वज्ररूप कर्मोंची मुकाय ठे, तेम आ शत्रुंजयनी सोवाथी
 पण ते कर्मोंची मुकाय ठे. वली आ तीर्थना माहात्म्यथी, शुद्ध आशयवाला
 अहों रहेनारा तिर्यचो पण प्राण करीने पाप रहित थया थका सुग-
 तिमां जाय ठे. वली ते शत्रुंजय तीर्थनां स्मरणथी माणसोनो, सिंह, अग्नि,
 समुद्र, सर्प, राजा, फेर, युद्ध, चोर, शत्रु, तथा मरकीनो जय पण नाश
 पामे ठे. वली उग्र तपथी, तथा ब्रह्मचर्यथी पण जे पुण्य मखे ठे, ते पुण्य
 आ शत्रुंजय प्रते रहेवाथी मखे ठे. वली श्री विमलाचलनुं दर्शन कर्याथी
 त्रणे लोकनां तीर्थोमां जे कंडं ठे, ते सघळुं जोणुं कहेवाय. एवी रीतनी

मांगलिक वाजांउनां श्रवाजोथी हाथीनां गर्जरवोने पुष्ट करता, ते चक्री किरणो सहित जेम सूर्य, तेम सैन्यो सहित चालवा लाग्या. पठी सूर्य मंडलनी पेटे चारे वाजुंथी दीपतुं, तथा एक हजार श्रावण चक्ररत्न पण तेमनी आगल आगल चालवा लाग्युं. बली, हे दिशात! तमो दूर जात? पृथ्वी! तुं मोटी था? आकाश! तुं पण तुरत ध्वजक थाप? केम के, आज्ञे आ जगत चक्री सैन्यनां समूहना जारथी, तथा वाजां अने डुंडुजिनां नादोथी तमोने बली नाखशे, एवी रीनवी पंडितनी बाणीने सांजलता थका, तथा रथोनां चित्कारोथी वाचाव फरेल ठे दिझुल जेणे एवा, ते चक्री अगाडी अगाडी चालवा लाग्या. एवी रीते सैन्यथी उडती धूलनां अंधकारथी सूर्यने पण पतंगीयां सरखो करता, पृथ्वीने पण अस्थिर करता, मार्गमां आवती नदीउने सूकायता, तलावोने स्थलरूप करता, हाथीउनां मदथी नवां तलावो करता, तथा अमार्गने पण मार्गरूप करता थका ते चक्री हमेशां योजननां प्रयाणे करीने अनुक्रमे केटसेक दिवसे बहलि देशनी पासं पहोच्या.

हवे चक्रीए सैन्यनां पडावमाटे पेहेलेथी केटलाक माणसोने त्यां मो कड्या हता, तेउं तेमनी पासं थावीने हपेथी कहेवा लाग्या के, हे सा-मी! थाप जय पामो? अर्हीथी उत्तर दिशामां गंगानां कांठापर पृश्नो नां डाडांउथी सूर्यने पण आग्रादित करतुं एक वन ठे; त्यां हृदयने था-अपजुत, तथा मनोहर सुवर्ण, मणि, रत्न त्रिगेरेथी घनावेसुं तातुं मंदिर ठे. ते मंदिरमां पंडितनां कुलमां मंडनरूप, तथा उत्तम ध्यानमां रहस ठे अंतःकरण जेतुं एवो, अने उत्तम बुद्धिवालो कोशक साधु सु-लेथी रहसो ठे. ते सांजलीने पुण्यमां आनंदवासा ते जगत चक्री ते व-नमां श्री प्रथमप्रभुने वांदवामाटे गया. त्यां त्रिधिपूर्वेक श्री श्रवणदेव प्रभुने नमीने, तथा जक्तिथी पूजीने, रत्नमय वेदिकापर चक्री बेठा. पठी आम तेम जोयावाद ते मुनिने जोइ तेणे नमस्कार कयो, अने उत्तम व-चनोथी कहेवा लाग्या के, हे मुनि! तमो रणसिंहनी पेटे नमि विनमिनी जोडे मारी साये युद्ध करवामां उत्सुक यणसा विद्याधर वो. अने हवे तो सवे प्राणीउमां समस्तनाववासा तमो यया वो, माटे हे कृपाडु! तमो तमारा विसाग्यनुं मने कारण कदो? तयारे मुनि कहेवा लाग्या के.

हे चक्री ! ते वस्त्रते तमोऽ नमिविनमि तथा मने पण जीत्यो; पठी
 अमोऽ अमारा पुत्रोने राज्य आपी वैराग्यधी दीक्षा लीधी, अने त्या-
 रधी श्री युगादीश प्रभुनी हुं सेवा करुं हुं; केम के, वस्त्रे जवोमां साम्रा-
 ज्यने आपनारनी कोण सेवा न करे ? पठी चक्रीए पुत्रुं के, हमणा तात
 क्यां ठे ? त्वारे मुनिए कहुं के, हे चक्री ! तुं ते कुतुहल सांजल ? हम-
 णा ते प्रभु श्रीप्रज उद्यानमां देवोधी सेवाया थका रहे ठे, त्यां अनंत
 नामनां नागकुमारनी साथे धरणेंद्र आव्यो हतो. पठी धरणेंद्र प्रभुने
 नमीने पुत्रुं के, हे, स्वामी ! सर्व देवोमां आ अनंत देवनां शरीरनी
 कांति अधिक केम ठे ? त्वारे प्रभुए कहुं के, आ अनंत देव आजथी
 चोये जवे एक आजीर थयो हतो, त्यां ते मुनिने पराजव करीने घणुं
 पाप उपार्जन करतो हतो. त्यांथी मृत्यु पामी नरकमां जइ, घणी वेदनाउं
 सहन करीने सुप्राम नामनां गाममां कुष्टी ब्राह्मण थयो. तेणे त्यां अ-
 मारा एक सुव्रत नामनां शिष्यने पुठवाथी तेणे कहुं के, तें पूर्व जवमां
 मुनिने कष्ट आप्युं ठे, तेथी तुं कुष्टी थयो हुं. माटे उत्तम माणसोए मु-
 निनी आराधना करधी, पण तेने विराधवो न्हई; ते मुनि कदाच दामा-
 वान होय, तो पण (तेनां विराधननुं) पाप तो पाठल आवेज ठे. वली
 मुनिनुं सन्मान करवाथी ते उत्तम स्वर्गादिकनी गति आपे ठे, अने तेनुं
 अपमान करवाथी मूलमां पडेला अग्निनी पेठे अनंत कुखोने ते धाली
 नाखे ठे. पठी ते ब्राह्मणे ते रोग मटवानो उपाय पुठ्यो, त्वारे ते मुनिए
 कहुं के, हवे तुं शत्रुंजय गिरिवरनी सेवा कर ? त्यां रागद्वेष रहित थइ
 समतारसमां रहेवाथी कर्मोनां हय करी तुं निरोगी थइश. वली आकरा
 तपथी प्राणी जेम वज्ररूप कर्मोधी मुकाय ठे, तेम आ शत्रुंजयनी सोवाथी
 पण ते कर्मोधी मुकाय ठे. वली आ तीर्थना माहात्म्यथी, शुद्ध आशयवासा
 थहीं रहेनारा तीर्थचो पण प्राण करीने पाप रहित थया थका सुग-
 तिमां जाय ठे. वली ते शत्रुंजय तीर्थनां स्मरणथी माणसोनो, सिंह, अग्नि,
 समुद्र, सर्प, राजा, ऊँ, युद्ध, चोर, शत्रु, तथा मरकीनो जय पण नाश
 पामे ठे. वली उग्र तपथी, तथा ब्रह्मचर्यथी पण जे पुण्य मखे ठे, ते पुण्य
 आ शत्रुंजय प्रते रहेवाथी मखे ठे. वली श्री विमलाचलनुं दर्शन कयांथी
 प्रणे लोकनां तीर्थोमां जे कंई ठे, ते तपसुं जोएलुं कहेवाय. एवी रीतनी

मांगलिक वाजांठनां अवाजोथी हाथीनां गर्जारवोने पुष्ट करता, ते चक्री किरणो सहित जेम सूर्य, तेम सैन्यो सहित चालवा लाग्या. पठी सुवें मंडलनी पेठे चारे वाजुंथी दीपतुं, तथा एक हजार आराखे चकरल पण तेमनी आगल आगल चालवा लाग्युं. वली, हे दिशां! तमो दूर जाउं? पृथ्वी! तुं मोटी था? आकाश! तुं पण तुरत धवकां थाप? केम के, आजे आ जरत चक्री सैन्यनां समूहनां जारथी, तथा वाजां अने छुंछुजिनां नादोथी तमोने दली नाखशे, एवी रीननी घंदिंठनी बाणीने सांजलता थका, तथा रयोनां चित्कारोथी वाचां फरेल ठे दिव्हुल जेणे एवा, ते चक्री अगाडी अगाडी चालवा लाग्या. एवी रीते सैन्यथी उडती धूलनां अंधकारथी सूर्यने पण पतंगीयां सरखो करता, पृथ्वीने पण अस्थिर करता, मार्गमां आवती नदींउने सूकायता, तलायोने स्थलरूप करता, हाथींउनां मदथी नयां तलावो करता, तथा थमार्गने पण मार्गरूप करता थका ते चक्री हमेशां योजननां प्रपाणे करीने अनुक्रमे केटलेक दिवसे बहलि देशनी पासें पडोंच्या.

हये चक्रीए सैन्यनां पडावमाटे पेहेलेथी केटलाक माणसोने त्यां मो कड्या हता, तेउं तेमनी पासे थावीने हपेथी कहेवा लाग्या के, हे सा-मी! थाप जय पामो? अर्हांथी उत्तर दिशामां गंगानां कांठापर शूरोनां डाखांथी सूर्यने पण आघादित करतुं एक वन ठे; त्यां हृदयने आ-अपजूत, तथा मनोहर सुवर्ण, मणि, रत्न विगेरेथी वनावेनुं तातुं मंदिर ठे. ते मंदिरमां पंडितनां कुसमां मंडनरूप, तथा उत्तम ध्यानमां रहेल ठे अंतःकरण जेनुं एवो, थने उत्तम बुद्धिवालो कोशक साधु सु-लेथी रहेलो ठे. ते सांजलीने पुण्यमां आदरवाला ते जरत चक्री ते व-नमां श्री प्रयमप्रगुने बांदवामाटे गया. त्यां त्रिधिपूर्वक श्री रूपनंद प्रगुने नमीने, तथा जक्तिथी पूजीने, रत्नमय वेदिकापर चक्री बंठा. पठी आन तेन जोषावाद ते मुनिने जोड तेणे नमस्कार कयों, थने उत्तम व-चनोथी कहेवा लाग्या के, हे मुनि! तमो रणसिंहनी पेठे नमि विनमिनी जोडे मारी साथे युद्ध करवामां उत्सुक थण्ळा विद्याधर ठो. अनेहं तो सर्व प्राणींउनां समस्तनाववाला तमो थया ठो, माटे हे कृपाडु! तमो तनारा वैराग्यनुं मने कारण कदो? तयारे मुनि कहेवा लाग्या के,

हे चक्री ! ते वखते तमोए नमिविनमि तथा मने पण जीत्यो; पठी
 अमोए अमारा पुत्रोने राज्य आपी वैराग्यधी दीक्षा लीधी, अने त्या-
 रधी श्री युगादीश प्रभुनी हुं सेवा करुं तुं; केम के, वझे जवोमां साम्रा-
 ज्यने आपनारनी कोण सेवा न करे ? पठी चक्रीए पुठ्युं के, हमणा तात
 क्यां ठे ? त्वारे मुनिए कहुं के, हे चक्री ! तुं ते कुतुहल सांजल ? हम-
 णा ते प्रभु श्रीप्रभ उद्यानमां देवोधी सेवाया यका रहे ठे, त्यां अनंत
 नामनां नागकुमारनी साये धरणेंद्र आढ्यो हतो. पठी धरणेंद्र प्रभुने
 नमीने पुठ्युं के, हे, स्वामी ! सर्व देवोमां आ अनंत देवनां शरीरनी
 कांति अधिक केम ठे ? त्वारे प्रभुए कहुं के, आ अनंत देव आजयी
 चोये जवे एक आजीर ययो हतो, त्यां ते मुनिने पराजव करीने घणुं
 पाप उपार्जन करतो हतो. त्यांधी मृत्यु पामी नरकमां जइ, घणी वेदनाउं
 सहन करीने सुप्राम नामनां गाममां कुष्टी ब्राह्मण ययो. तेणे त्यां अ-
 मारा एक सुव्रत नामनां शिष्यने पुठवाधी तेणे कहुं के, तें पृथ जवमां
 मुनिने कष्ट आप्युं ठे, तेधी तुं कुष्टी ययो तुं. माटे उत्तम माणसोए मु-
 निनी आराधना करवी, पण तेने विराधवो नहीं; ते मुनि कदाच क्षमा-
 वान होय, तो पण (तेनां विराधनतुं) पाप तो पाठव आवेज ठे. वली
 मुनिनुं सन्मान करवाधी ते उत्तम स्वर्गादिकनी गति आपे ठे, अने तेनुं
 अपमान करवाधी मूलमां पडेखा अग्निनी पेठे अनंत कुखोने ते वाळी
 नाखे ठे. पठी ते ब्राह्मणे ते रोग मटवानो उपाय पुठ्यो, त्वारे ते मुनिए
 कहुं के, हवे तुं शत्रुंजय गिरिवरनी सेवा कर ? त्यां रागद्वेष रहित इइ
 समतारसमां रहेवाधी कर्मोनों हय करी तुं निरोगी यइश. वली अहं
 तपधी प्राणी जेम वज्ररूप कर्मोधी मुकाय ठे, तेम आ शत्रुंजयनी
 पण ते कर्मोधी मुकाय ठे. वली आ तीर्थना माहात्म्ययी, शुद्ध अहं
 अहीं रहेनारा तिर्यंचो पण प्राप्त करीने पाप रहित यया कर्म
 तिमां जाय ठे. वली ते शत्रुंजय तीर्थनां स्मरणयी माणसोनों, शत्रु, शत्रु,
 समुद्र, सर्प, राजा, जेर, युद्ध, चोर, शत्रु, तथा मरकीनों
 पामे ठे. वली उग्र तपधी, तथा ब्रह्मचर्ययी पण जे पुण्य कर्म
 आ शत्रुंजय प्रते रहेवाधी मखे ठे. वली श्री विमलादित्य
 प्रणे लोकनां तीर्थोनां जे कंई ठे, ते सपहुं जोएहुं कंई ठे.

मुनिना मुखनी वाणी सांजलीने, ते शत्रुंजय पर्वत प्रते गयो, अने त्यां मुनिना कहेवा प्रमाणे करवाची अनुक्रमे ते निरोगी थयो. त्यां वेराग्य-युक्त थइ अनशन करी, मृत्यु पामीने अधिक कांतिवालो आ अन्नंतदेव थयो ठे. वली ते तीर्थसेवानां प्रजावथी आजथी ग्रीजे जवे, सधवां कर्मोनो क्य करी, अन्नंत चतुष्टयवालो थइ मोदे जशे. ते सांजलीने ते अन्नंत नागकुमार शत्रुंजयप्रते गयो, अने हुं पण तेनी सायेज आग्रह सहित ते तीर्थने ज्हेशीने गयो, पठी ते देव त्यां महोत्सव पूर्वक अछाइ करीने, जक्तिथी तीर्थनुं स्मरण करतो थको पोताने स्थानके गयो. माटे हे चक्री ! ते शत्रुंजय समान वीजुं कोइ पण तीर्थ त्रणे जुवनोमां पण नथी, केस के, जेनां स्पर्शमात्रथीज आपदाउं दूर जाय ठे. एवी रीते हे राजन् ! तीर्थोप्रते जमतो थको हुं अहीं श्री युगादीश प्रजुने नमवामाटे आव्यो हतो, त्यां प्रसंगे तमारुं पण दर्शन थयुं. वली श्री बाहुवलिना सोमयशा नामे पुत्र ठे, तेमणे आ श्री युगादीश प्रजुनुं मंदिर धंधाव्युं ठे. श्री युगादीश प्रजु त्रणे लोकोनां नायक ठे, अने तमो तेमनां पुत्र ठो, माटे आपनां दर्शनथी मने बहु आनंद थयो ठे. ते सांजलीने चक्री शत्रुंजयनुं तथा श्रीयुगादीश प्रजुनुं स्मरण करता थका पोतानां सैन्यप्रते आव्या, वृद्धोनी घटावाला तेज प्रदेशमां तैणे सैन्यने पडाव पण नांख्यो. अने ते मुनि पण त्यांथी चाखता थया.

हवे बाहुवलि पण जरतने आवेला जाणीने पोताना सिंहनादसहित जंजावाजित्र वगडाव्युं. तयारे सैन्यसहित जरतने “हुं जीतीश, हुं जीतीश” एम स्पर्धा करता थका सर्वे योद्धाउं त्यां आवी पहोंच्या. ते सुजटो जाणे पोतानां थंतरंग तेजनेज देखाडता होय नहीं तेम, हथीपारोथी आकाशने दांतावालुं करता थका शोजवा लाग्या. वली ते बाहुवलिनां सुजटो ते रणसंग्रामने तो आवेला उत्सव तरीके खेखवा लाग्या. पठी उत्तम शृंगारवाला तथा देहधारी वीररस सरखा त्रण लाख पुत्रोथी धीं-टाएला ते बाहुवलि पण चतुरंगी सेना तैयार करी. पठी ते सैन्यसहित जंजानां शब्दोथी दिशाउंने वाचाल करता, ठत्रवाला, तथा चामरोथी विजाता, तथा करेलुं ठे मंगल जेनुं एवा ते बाहुवलि उत्तम दिवसे कट्या-णकारी जईकर हाथीपर चढ्या. पठी उत्तम परिवारवाला ते बाहुवलि

राजाए पण पोताना देशनां सिमाडापर लडकरनो पढाव नांख्यो. पठी प्रजातमां सर्व राजाउनी सम्मतीधी बाहुबलिण पोतानां पुत्र सिंहरथने सेनापति तरिके नीम्यो. पठी राजाए पोते तेनां मस्तकपर रणपट्ट बांध्यो, तेधी ते छंचे चढता तेजथीज होय नही जेम, तेम शोजवा लाग्यो. वली चरत चक्रीए पण पोतानां राजाउनी संमतिधी, बेरीनी सेनाने मर्दन करनार सुपेणने सेनापति नीम्यो. वली चरत चक्रीए सर्व राजाउने तथा पोतानां सवा क्रोड पुत्रोने दूतो मारफते घोखावीने, तथा दरेकने बहु मानथी नामो लेइ घोखावीने, इंड्र जेम बेमानिकोने तेम, तेउने तेणे कलुं के, दिग्जय करीने सघला राजाउ, बियाधरो, देवो तथा दुर्मद जीलोने पण जीत्या, पण तेउमां आ बाहुबलिनां सामंत सरखो जोरावर पण कोइ नहोतो, वली आ बाहुबलिपासे रणसंग्राममां कुशख एवा घणां शूरवीरो ठे. वली परनी सेनामां जेम एक महा पराक्रमी होय ठे, तेम आनी सेनामां तो सघला वीरो पराजयने जेदनारा (महापराक्रमी) ठे. वली आ बाहुबलिनो महापराक्रमी सोमयशा नामनो पुत्र ठे, ते एक लाख हाथीउ, णण लाख घोडाउ अने रथोनी साथे छडी शके तेवो ठे. वली ते सोमयशानो नानो जाइ सिंहरथ नामे ठे, ते पण महा शूरवीर अने हाथमां दीव्य शस्त्रोने धरनारो ठे. वली ते बाहुबलिनो दोऊ पामेला समुद्र सरखा ध्वनिवालो सिंहकर्ण नामनो पुत्र ठे, ते पोताना बलथी हाथे करीने पर्वतोने पण अधर उपाडे ठे. वली तेने जगतनां वीरोधी पण न जीती शकाय तेवो, तथा सिंह सरखा पराक्रमवालो, अने शत्रुनां सैन्यनो ह्वय करवामां समर्थ सिंहसेन नामनो पण पुत्र ठे. वली ते कुमारोमां जे सर्वथी नानो ठे, ते पण दुःखे करीने जीती शकाय तेवो ठे. वली तेउमांही कोइक तो अहोहिणी सेनाने पण जीती शके तेवो ठे, एम सांजव्युं ठे. वली हे राजाउ ! दिग्जयनां मिशथी तो केवल दिशाउनुं जोवापणुंज थयुं ठे; खरेखरं युद्ध तो आ बाहुबलि साथे करवानुं ठे. माटे समुद्र प्रते जेम प्रवाहो, तेम तमारे आ सुपेण सेनापतिनी पाठल रहेवुं. एवी रीतनी चक्रीनी आइा धारण करीने हर्षित थया थका, तथा पोतानां स्वामी प्रते सेवकपणानो बदलो बालवानी इष्टावाला थया थका तेउ पोतपोताने स्थानके गया; तथा त्यां तेउए वज्र,

મુક્તર, ચક્ર, તલ્લવાર, ખાસાં, વાણ વિગેરે હથ્થીઆરોની વિવિધ પ્રકારનાં પુષ્પોથી પૂજા કરી; વલી તેડે નૃત્ય સહિત જયલક્ષ્મીનાં પ્રારંભ સરસાં મંગલ વાજિંત્રો શત્રોની પાસે વગાડવા લાગ્યા. વલી આઠે દિશાઈમાંથી લક્ષ્મીને મેંચવા માટે જ હોય નહીં જેમ તેમ તેડે હથ્થીઆરોની આગ લ શ્રદ્ધા અને રત્નોથી શ્રદ્ધ મંગલો આલેસ્યાં. પ્રજાતમાં યુદ્ધની ઇચ્છા વાણ વધે સેન્યના ધીરોને તે રાત્રી પણ સાંઝી થઈ પડી. “હવે પ્રજાત વધારે વધે.” એવા વિચારથી તેડે ઊઠી ઊઠીને વારંવાર અસ્તાચલ પ્રતે જગા ચંડને જોતા હતા. તે વચ્ચે તે ધીર પુરુષોનાં મનને જાણીને રણ મંદ્રામની ઇચ્છાથી તેડેની આંખોમાં લીકાથી જ હોય નહીં જેમ તેમ નિહા રાખી નહીં. હવે તે શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રતુનાં વધે પુત્રોનાં યુદ્ધને જોવાની ઇચ્છાથી જ હોય નહીં જેમ, તેમ સૂર્ય પણ ઊદયાચલની ચૂલિકાપ્રતે તુરંત ચલ્યાં. હવે રાત્રી લાગ્ય વાજિંત્રોનાં દૃઢ શબ્દોથી દિગ્ગજો તો જાણે શબ્દવિનાનાં અને ચેત્રાવિનાનાં જ થયા હોય નહીં, તેમ થયા. વલી તે વચ્ચે અદાર લાગ્ય ઘુંઘુનિત્ર વાગતી થકી ચંડનાં હાથીને અને સૂર્યના ધોડાઈને પણ જય દેવા લાગી. જરતનાં સેન્યમાં ધીરોનાં પ્રાણોને હરનારા શોભ લાગ્ય રણસંગાઈ વાગવા લાગ્યાં. તે વચ્ચે કાદ્દલીડેનાં તથા જૈ-રીડેનાં માંકારોથી ધૃષ્ટીનલ જોવા લાગ્યું. વલી તે વચ્ચે વાજાઈના શબ્દોથી તારામંડલ ગ્રાસ પામવા લાગ્યું, તથા ધીરોનાં સિંહનાદોથી જ-ગન શબ્દમય થઈ ગયું. વલી તે સમયે, “હે ધીરપુરુષો ! તમો વચ્ચે પહેરો ? ધોડાઈને પાવરો પહેરાવો ? શત્રો તથા સ્વાદિક તેવાર કરો ? હનવા રણમંદ્રામ વધે;” એવી રીતે વારંવાર કહેતા થકા રાત્રપુરુષો વધે સેન્યોમાં ફરવા લાગ્યા. તે વચ્ચે ધીરપુરુષો રાજાની આજ્ઞાથી શરીર રોમાંચ ધારણ કરવા લાગ્યા. વલી તેડે ધોડાઈને પાવર પહેરાવતા થકા તેડેનાં જય મૂવવનારા દેવાઓથી અત્યંત આનંદ પામવા લાગ્યા. તે વચ્ચે રણસંગાઈનાં અવાજોથી ધોડાઈ જટકના હતા, તેથી તેડેને મધુર શબ્દોથી જાંત કરીને તેડે પાવરો પહેરાવના હતા. વલી તેડે તે ધોડાઈની વધે વાજાઈનાં મનની વાંચો મગ્ગાં નાણાં વાંચ્યાં. તે વચ્ચે રાત્રનાં સમૂહને મઝવા માટે કેટલાક ધોડાઈ મિંદ્રમુગ્ગા, મરુદમુગ્ગા, દ-મ્મીમુગ્ગા અને વહુમુગ્ગા પણ થયા. વલી વચ્ચેનાં તથા મગ્ગનાં કર-

ता हाथीठ, मेखलापर उगेला वृक्षोवाला जंगम पर्वत सरखा शोजता
हता. वली ते बखते वीर पुरुषोए हाथीठनी सुंदोमां परशु, जालां तथा
मुजरो आप्यां, तथा तेठनां दांतोमां लोखंडनां बल्यो पहेराव्यां. वली
ते बखते कुंडुजिनां नादोधी जडकता घोडाठने चोकडांठधी खेंचीने
घणी मेहेनते रयोमां जोड्या. क्रोधायमान थएला योझाठ, जाथांठ धां-
धीने वेगधी वारंवार चालता रथोपर पण चडवा लाग्या.

हवे वाहुयसि पण स्नान विलेपन करीने, तथा श्वेत वस्त्रो पेहेरीने
प्रजुने पूजवा माटे गया. त्यां तेमणे श्री आदिनाथ प्रजुनी प्रतिमाने
जखधी स्नान करीने विविध प्रकारनां पुष्पो, अक्षत, तथा स्तवनोधी ते-
मनुं पूजन कर्युं. पठी ते देवसमांधी निकलीने, तेमणे वज्रनुं बखतर तथा
टोप पहेर्यां. वली तेणे पीठपर बाणोधी जरेलां जाथांठ धांध्यां, अने
तेधी ते चार हाथोवाला देखावा लाग्या. वली जेनां टंकारधी आकाश-
मांधी ताराठ पण खरी जाय ठे, एवुं धनुष्य तेणे डावा हाथमां पकड्युं.
पठी ऊरता मदधी ऊरणावाला पर्वत सरखा, तथा जंगम उत्साह सर-
खा महाजझ नामनां गंधहस्तीपर ते वाहुयसि चड्या. पठी सिंदनां चि-
हवाली धजानां मिशधी जाणे नाचताज होय नहीं एवा वाहुयसि, ज-
गतने त्रण समान गणता चका सैन्यसहित समरांगणमां आव्या. ते ब-
खते लीला घोडावालो चंडनी ध्वजावालो तथा चंडरघवालो सोमयशा
शत्रुठने रोकवा माटे वाहुयसिनी आगल ययो. वली त्यां यमनी पेठे
डुःखे जोइ शकाय एवो, कूर्मनी धजावालो, अने सिंदघोडावालो, महा-
यशा पण जालां सहित आव्यो. तेनी आगल सिंदनी धजावालो तथा
जगज्जाय नामनां रघवालो, महा पलवान सिंदरघ पण अनेक शस्त्रो-
सहित घाखवा लाग्यो. वली त्यां मयूरकेतुवालो, महासागर सरखा ध्व-
निवालो, अने कालदंष्ट्र नामनां रथपर चढेखो सिंदकर्ण पण आव्यो. तेम
त्यां रक्तबीजहंसकेतुवालो, सर्वे शत्रुंठी न जीताय एवो, तथा महावल
रघपर चढेखो सिंदविक्रम पण आव्यो. वली घट्टकेतुवालो, तथा रण-
संग्राममां सर्वे शत्रुठने जीतनारो अने कालांगल नामनां रथपर चढेखो
सिंदासन पण त्यां आव्यो. इत्यादि वाहुयसिनां पुत्रो, तथा राजाठ नाना
प्रकारनां वाहनो तथा शस्त्रो सहित उत्साहधी त्यां आव्या.

हृवे जरत महाराज पण स्नान करी, शुद्ध वस्त्रो पेहेरीने देवसमां गया; केम के, संत पुरुषो पोतानां कायोंमां गाफळ रहेता नथी. त्यां श्री कृपजस्वामिनी प्रतिमाने स्नान करी, तेणे पोतानां यशस्वी जेम पृथ्वीने, तेम ते प्रतिमाने केसरथी खेपन करुं; पठी संपूर्ण जक्तिथी तेमणे सुगंधि पुष्पोथी ते प्रतिमानुं पूजन करुं, तथा धूप उखेवीने स्तुति करी. पठी तेणे जगतने जीतनार, अने वज्रथी पण जेदाय नहीं तेवुं वखतर तथा उन्नम शोभावाळुं शिरग्राण (टोप) पेहेरुं. पठी तेमणे अक्षय तथा खोमंजनां पाणोथी जरेखां जय अने पराजय नामनां वे तुणीरो बांध्यां. पळी तेमणे डाया हाथमां ग्रणे खोकोने दंभ करनारुं, तथा देवोनां समूहोथी आश्रित, अने जयंकर टंकारवाळुं धनुष्य धारण करुं. वळी तेमणे देवोप्रते दायानक्ष सरसुं, तथा बेरीउने नाश करनारुं खड्ग धारण करुं, तथा धीजां हृथीफारोने पण चक्रीए हाथथी स्पर्श कर्यां. पठी ते जरता मदनां समूहवाळा, तथा थोरवण सरखा सुरगिरि नामनां हाथीपर शक्र-केतु सहित वेठा. पठी सिंदनी धजावाळो मुपेण पण पवनंजय नामनां रथपर चढ्यो, अने तेनो नानो ज्ञाड गरुड नामनां रथपर वेठो. वळी ते मुपेण सेनापतिए काखानक्ष खड्गने तथा धीजळी सरस्वी कांतियाळा अग्नि-मुख जाखाने हाथमां धारण करुं; पठी त्यां महा पराक्रमी सवा साक्ष कुमारो पण सज्ज यज्ञे आख्या. तेउमां सर्वथी मोटो सूर्यपशा नामे हतो, के जे ग्रणे खोकोनो जय करवामां समय, तथा दीव्य शस्त्रोथी रणमां बेरीउथी न जीनाय तेवो हतो. वळी ते देवसंबंधि सूर्यहास खड्गने, इंद्र धनुष्यने तथा सुरसन्नाह नामनां वयतरने धारण करनां यको शोजनो हतो. वळी ते सूर्यवजवाळो, लीळा घोडावाळो, वैनतेय नामनां रथमां चट्टीने रणमंघ्राममां आख्या. वळी देवोथी पण न जीनाय तेवो, सफेद घोडावाळा रथपर चढ्यो, अने सिंदवजवाळो देवपशा कुमार पण त्यां आख्या. वळी गरुडपनाकावाळो तेनो नानो ज्ञाड धीरपशा पण, उग्र व-यतर तथा धनुष्यने धारण करतो यको त्यां आख्या. वळी कपिंहेतु-राजो तथा कुंजय नामना रथपर चढ्यो, सुपशा नामना चक्रीनां पुत्र पृथ्वीने कंसवतो यको त्यां आख्या. वळी पोतानां नादर्थी आका-नानावाडेने पय गजावतो, मत्स्यनां केतुवाळो अने धनुष्यने धारण

करनारो महापराक्रमी मेघनाद कुमार पण त्यां आव्यो. वली वरसा-
दनी पेठे घाणोनी घारा वरसावनारो, तथा हाथीनी पताकावालो, र-
थपर चढीने सर्व शस्त्रोत्तहित कालमेघ कुमार पण त्यां आव्यो. वली
वेरीउंनां सुजटोनुं मर्दन करनारो, पीसा घोडावालो तथा धुवडानी प-
ताकावालो महाकाल कुमार पण रणसंग्राममां उत्सुक ययो थको रथ-
मां वेसीने त्यां आव्यो. वली अश्वनी पताकावालो श्याम घोडावालो,
अने रणमां पांच अक्षौहिणी सेनाने पण जीतनारो, वैरिसिंह कुमार
पण त्यां आव्यो. वली ते वखते वीरपणानुं मान धरावनारो, लीजा घो-
डावालो, हंसनी पताकावालो, अने हाथमां गदा धारण करनारो वीर-
सेन कुमार पण रणसंग्राम माटे उत्सुक ययो. इत्यादि चक्रिना पुत्रो
अने वीजा महा वलवान राजाउं पण विविध प्रकारना वाहनोपर वेसीने
त्यां रणसंग्राम माटे आव्या.

हवे ते वखते रथमांथी निकसता शब्दोथी गर्जना करतो, अने फोडो
सुजटोथी वींटाएलो महावलवान सुपेण सेनापति सैन्यनी थगाडी ययो.
वली वीजा पूर्णरथी तथा अर्धरथी एवा राजाउं अने कुमारो पण हाथी,
घोडा, रथ विगेरे वाहनोपर घेसता हवा. ते वखते केटलाक सुजटो तो
रस्तातुर घडने प्रयमथीज रणसंग्राममां जटकवा लाग्या, तेउंने स्वामिना
हुकमथी ठडीदारो वेगथी रोकवा लाग्या. वली ते वखते चाखता खडकरी-
उंनां पदघातोथी, पृथ्वी पण शेषनागनी फणोनी पंक्तिने नमावती थकी
कंपवा लागी. वली ते वखते वने सैन्योनां महायोझाउंनां वलातिशयथी
रंजित घडने जाणे मस्तको धुणावता होय नहीं तेम, महान पर्वतो पण
कंपवा लाग्या. हवे प्रलयकासनां प्रारंभमां उठसता समुद्रनी पेठे गर्जा-
रवा करता, एवा ते वने खडकरो एकठां मझां. ते वने सैन्योनां डुंडु-
जिनां नादोथी पुष्ट थयेला वाजिंत्रोनां शब्दोथी त्रणे लोको होज पा-
मवा लाग्यां. ते वेलाए स्वारोनी साथे स्वारो, रथवालाउंनी साथे रथवा-
लाउं, विद्याधरोनी साथे विद्याधरो, राजाउंनी साथे राजाउं, सुजटोनी
साथे सुजटो, सामंतोनी साथे सामंतो, तथा जिह्मोनी साथे जिह्मो
मझ्या. वली ते समये वने सैन्योनां हाथीउंनां दांतो एक वीजा साथे
मलीने जयजयानीं पलंगपणाने जजता हता. ते वखते वाणधाराउंनां

वरसादर्थी दिशाउने आछादित करता, विचित्र प्रकारना धनुष्योने धरता, सिंहनादर्थी गर्जना करता, जालाउनां अग्रजागोने खद्योतरूप करता, खड्गोने विजलीरूप करता, पताकाउने वगलीरूप करता, उठलती धूलिने वादलारूप करता, कीर्तिरूप बेलडीनी वृद्धिमाटे रुधिररूपी पाणीथी पृथ्वीने सिंचता, पाठलनां योद्धाउने जीवितदानर्थी चातकोनी पेठे संतुष्ट करता, तथा बाहनोथी पृथ्वीने पण स्पर्श नहीं करता, एवा ते सुजटो रणसंग्राममां आम तेम जमता प्रह्वयकालनां मेघसरखा शोजता हुता. वली. सैन्यरूपी समुद्रमां उठलता मोजाउनी पेठे क्रोधातुर थया थका तेउं, घोडा, रथ के हाथीने पण गणकारता नहोता. वली ते बखते त्यां हाथीउं सुंदमां योद्धासहित रथने छेइने तथा तेने आकाशमां जमाडीने पद्दिनां माखानी पेठे फेंकवा लाग्या. एवी रीते ते जयानक रणसंग्राम चालते ठते कोइक साहसी योद्धो, पोतानी स्त्रीनां स्तननां वेरथी हाथीनां कुंजस्थलोने ताडना करवा लाग्यो. ते बखते सुपेण सेनापति पोतानां सैन्यनुं जरा मंदपणुं देखीने क्रोधातुर थयो थको, हथिआरसहित घोडापर बेसीने प्रह्वयकालना अग्निनी पेठे आगल धर्यो. एवी रीते ते सुपेणे लीलामात्रथी सुजटोनां समूहोने तृणनी पेठे कापवा मांड्यथी तेनी सामे कोइ पण सुजट उजी शक्यो नहीं. एटला-मां अनिलवेग नामनो महाविद्याधर सुजट बाहुबलिनां चरणोने नमीने पवन सरखा वेगथी सुपेणनी सामे दोड्यो, अने तेने कहेवा लाग्यो के, हे सुपेण ! तुं सेनापति ठे, अने हुं तो एक बाहुबलिनो पालो तुं, पण मारुं जुजावल तुं जो ? तेने जोइ महापराक्रमी सुपेण पण समुद्रसरखी गर्जनाथी आकाशपातालने पण गजाववा लाग्यो. तुह्य चलवाला तेउं वने हर्षयुक्त थया थका रोमांचकंचुकथी ते बखते बखतरने पण फाडवा लाग्या. पठी तेउं वने बाणोथी लडता थका देवोने पण जगतनां नाशनी शंका कराववा लाग्या. वली तेउं आकाशमां रही जोता देवोनां विमानोने बाणोनां स्पर्शथी त्रास पमाडवा लाग्या. मदोन्मत्त थएला हाथीउनी पेठे एक धीजानां यशनी इछा राखता, तथा क्रोधथी लाल आंखोवाला तेउं वने, सैनिकोने डुःखे जोवालायक थया. प्रह्वयकालमां पर्वतनी साथे जेम पर्वत अथडाए, तेम अथडातां थकां ते विद्याधरे सुपे-

एने जरा हठाव्यो. ते वखते ते विद्याधरे वीर्योद्धासथी वरसा-
दनी पेठे महाध्वनिवालो सिंहनाद कयों. ते सिंहनादथी अत्यंत
हर्षित थएला बाहुबलिनां लश्करीठ तेनां पडधानी पेठे चारे को-
रथी गर्जना करवा लाग्या. ते वखते क्रोधथी लाल थएलो, विकराल
आंखोवालो, तथा साक्षात कल्पांतकाखनां अग्निसरखो सुपेण सेनापति
खड्गरत्न लेहने दोड्यो. ते वखते खोको एवी तर्क करवा लाग्या के, शुं आ
सुपेण आखा जगतनो संहार करशे ? के पर्वतोने उखेडी नाखशे ? के पृ-
थ्वीने फाडी नाखशे ? हवे तेवी रीते सुपेणने धसी आवतो जोहने सिं-
हरथ कुमारे वायुसरखा वेगवाला घोडाठंथी रघने वच्चे नांख्यो. त्यारे कां-
ठापरनां पर्वतथी अटकावेखो समुद्रनो मोजो जेम अटकी जाय, तेम
महाबलवान सुपेण पण तेथी अटकी गयो. ते वखते युद्धनो साही सूर्य
पण बहु पडतां एवां सुजटोनां वाणोथी जाणे घास पाम्यो होय नहीं,
तेम अस्ताचलप्रते गयो. त्यारे घेने राजाठंनी आज्ञाथी पूर्वापर समुद्रो-
नी वेलानी पेठे वच्चे सैन्यो पाठां बट्यां. पठी ते महापराक्रमी वीरो
केटलीक मेहेनते ते रात्रि गालीने, प्रजात काल थवाथी नाचवा
लाग्या. पठी तेठ पोतपोतानां घस्त्रोतथा हथियारो धारण करीने
तैयार करेला पोतपोतानां बाहनोपर चढ्या. पठी तेठ बाजांठनां शब्द
प्रमाणे चालता थका रणभूमिपर आब्या; तथा प्रसिद्ध पताकाठंथी
उलखीने तथा एकवीजानां कुखादिकनुं वर्णन करीने, तथा घोसावीने
घाणोनो वरसाद वरसाववा लाग्या. ते वखते पोतानां स्वामिना कृ-
पारूपी समुद्रने पार पडोचवानी इछाथी तेठ तीक्ष्ण अणिवालां वा-
णोने पण गणकारता नहोता. वली ते समये घाणो, घाणोनी साये
घसाववाथी अग्निने उत्पन्न करता थका, जोवा थावेछा देवोने पण जय
उपजाववा लाग्या. वली ते वखते घासथी जेम दरिद्रिजुं घर, तेम रा-
जाठं वाणोथी आकाशने आछादित करवा लाग्या, अने तेथी देवोने ते
रणसंग्राम जोत्रामां विघ्न थवा लाग्युं. ते भयंकर रणसंग्रामने जोहने
कायरो तो घास पामवा लाग्या, अने वीर पुरुषो तो ते महापातोथी
पण जाणे वेवडा थवा लाग्या. त्यां वीर पुरुषो, छोटीथी सोंचाएली, तथा
घोडाठंथी चूर्णित चपली पृथ्वीपर, दाचीनां कुंजस्थलोने जेदीने मोतीठ-

रूपी वीजो वाववा लाग्या; ते वीजोमांथी तेजुंनुं यशरूपी वृद्ध डाळां-
 उंथी विस्तार पामीने अक्षय थयुं थकुं, त्रणे जगतमां व्यापवाने समर्थ
 यशे. हवे सिंहस्थ कुमार क्रोधातुर थइने, सर्व शस्त्रोथी स्फुरायमान
 थयो थको चक्रीनी सेना प्रते पोतानो रथ वेगथी दोडाववा लाग्यो; ते
 वखते सिंहकर्ण कुमार, अग्निनी पाठल जेम वायु, तेम सर्वेने संहार कर-
 वामां समर्थ थयो थको तेनी पाठल आव्यो. पठी ते वझे वीरो चक्रीनी
 सेनाने होजाववा लाग्या, अने पृथ्वीने कंपाववाथी देवोने पण डुप्पेदय
 थया. तेजुंनां वाणोना पडवाथी ते न्हों सहन करी शकावाथी लश्करी-
 उंनी आंखो मीचाइ गइ. तेजुं संग्राममां रसिक थया थका हाथी, घोडा,
 रथ, पाखा के राजाउंने पण गणवा लाग्या न्हों. एवी रीते तेजुंना स्वतंद
 रीते चालवाथी लश्करमां आंतरो पडी गयो. त्यारे सुपेण पण मात्स-
 र्यपणाथी प्रह्वयकालनां समुद्रनी पेठे, विविध प्रकारनां हथियारो स-
 हित पवनवेगे दोड्यो. त्यारे वाहुवलिनां सैन्यनां राजाउं धोलवा ला-
 ग्याके, अरे ! आने मारो ! मारो ! पकडो ! पकडो ! पठी सुपेणे
 वाहुवलिनी सेनाने एवी तो विखेरी नाखी के, तेनी सामे कोइ पण
 आवी शक्यो न्हों. पठी त्यां सुपेणे पेला विद्याधरनां पुत्रने जोइने
 त्रणे जगतने होजावनारो धनुष्यनो टंकार कयों; अने तेने कथुं के,
 हे विद्याधर ! ते वखते सिंहस्थे वचमां रथ नाखीने तारुं रक्षण कयुं
 हतुं, पण आ समये तारुं रक्षण कोण करी शके तेम ठे ? ते सांज-
 लीने अनिलवेग पण महावेगथी तेनी सामे आव्यो. पण ततक्षण सु-
 पेणनां हथीपारोथी व्याकुल थइ ते पाठो बड्यो. पठी त्यांथी वेगसेहित
 गजनीने ते चक्रीनी हाथीनी सेनामां आव्यो, त्यां ते दडाउंनी पेठे हा-
 आकाशमां उठाववा लाग्यो, तथा तेजुंने पडता जीलीने मुष्टी-
 तेजुं ग लाग्यो. ते कोइ वखते पृथ्वीपर, तो कोइ वखते आकाशमां,
 मारो लाग्ते तीठों, तो कोइ वखते फुदडी फरतो, तो कोइ वखते क-
 कोइ वखते थोथी देखावा लाग्यो. तेवी रीतनो तेने जोइने, हथीपर वेठेला
 सुरंगी सेनामां यशंज्ज जेम वज्जने तेम सेनापर चक्रने मुक्युं. हजार आ-
 चक्रीए क्रोधथी, डु ज्याखारुंनी श्रेणिवाळां सूर्यविंय सरखां ते चक्रने
 राउंमांथी निकलती अथर्वविद्याधर जय पाम्यो. पठी तेणे विचारुं के, अ-
 जोइने घुवडनी पेठे ते ।

गेंची नाशी जवुं तेज घेष्ट ठे, एम विचारि वारंवार चक्रने पातुं वाली
 तोतो थको ते नाशवा लाग्यो. पठी ते मेरु, गुफा, समुद्र, रुचकद्विप,
 गीजा छीपो, अने पाताळ विगेरे ज्यां ज्यां जवा लाग्यो, त्यां त्यां ते चक्र-
 ने पूर्वार्जित कर्मनी पेठे पाठव आवतुं जोडू, तेणे वज्रपंजर वनाव्युं. त्यारे
 तेने चक्राधिष्ठापक देवो हस्तीने कहेवा लाग्या के, रे रंक ! तें आ चक्री-
 श्ते शुं करवा मांड्युं ठे ? बली हे रंक ! ते चक्री ज्यारे तारापर कोपा-
 पमान घया, त्यारे देवोमांघी पण तारुं कोण रक्षण करी शके तेम ठे ?
 माटे हवे तें पक्षीनी पेठे पंजर शामाटे धारण कर्युं ठे ? पठी ते अनि-
 लवेग विद्याधर ठमास पठी पोतानां ते पिंजरमांघी निकड्यो, त्यारे चके
 तेतुं माथुं कापी नांळ्युं. पठी ते चक्र पातुं बलीने चक्रीना हाथमां आ-
 व्युं, अने चक्रीनां सैन्ये वारंवार जय जय शब्द कयों. हवे सिंहस्थ
 तथा सिंहकर्णने तेवी रीतना जोडने मेघनाद अने सिंहनाद नामनां
 चक्रीनां पुत्रो तेनी तरफ दोड्या. पठी ते चारे वीरो परस्पर युद्ध करता
 थका, देवोने पण चारे दिशाठनां प्रलयनी प्रांति सूचववा लाग्या. ज-
 गतने क्षोभ पमाडनारा ते चारे वीरो वज्रोनी साथे जेम वज्रो तेम अ-
 त्यंत बळधी खडवा लाग्या. हवे ते बळते तेजनां रणसंग्रामधी जाणे ड-
 यों होय नहीं तेम, सूर्य अस्ताचलप्रते गयो; अने वझे खडकरो पण पो-
 तपोताने स्थानके गयां. त्यां पुरोहिते काकिणी रत्ननां पाणीधी बैरिनां
 मारधी धायख धएली सेनाने पाठी नवी जेवी करी; अने चंद्रयशाय
 चंद्रघी मेखवेसी विद्यानां योगधी बाहुबलिनी सेनाने शस्त्ररहित करी.
 पठी प्रजातमां पोतपोतानी पताकाठधी थकाशने चित्रित करता थका,
 थंदर क्रोधवाखा घडने सर्वे शस्त्रो सहित त्यां आवी पडोच्या. त्यां
 सरखा मायांवाखो रत्नारि नामनो विद्याधर बाहुबलिनां वगैरे
 मीने, तथा तेनी आझा खेडने, साख पारनां वजननी खोळने न-
 हायमां धारण करीने, घंटोलीथानी पेठे गर्जना करतो थको केवडी
 दोड्यो. यमनी पेठे हाथमां गदावाखा, ताडनां धूक मरणा वगैरे
 ती अग्निसरखी पीळी आंखोवाखा, उगता सूर्य सरखा मुकुराळा, धूक-
 नां डाखां सरखा हाथोवाखा, शीखातळ सरखा दडकणाळा, धोडा विद्या-
 धरोधी घोंटाळा, महा जयंकर तथा महा बलवान धूक के विद्याधरने

जोड़ने लश्करीज कंषवा लाग्या. ते विद्याधर, वरसादनी पेठे गर्जना क-
 रतो थको चक्रीनां सैन्यमां प्रह्लयकालनां अग्निनी पेठे गदानां मारथी
 कांकराजनी पेठे हाथीजने, पतंगीथांजनी पेठे घोडाजने, पक्षिनां मा-
 लाजनी पेठे रथोने, तथा कुड्र कीडाजनी पेठे पाखाजने मारवा लाग्यो.
 त्यारे माहेंद्रचूड नामनो विद्याधर पण चरतने नमी, हाथमां जयंकर
 मुजलने जमावतो थको क्रोधथी तेनी सामे दोड्यो. पठी ते महा वज्र-
 वान विद्याधरे वज्रथी जेम पर्वतने, तेम ते रत्नारिने मायां, अने तेथी
 ते पृथ्वीपर खोटवा लाग्यो. ते वखते सूर्य पण तेनी साथे तेनीज आकृ-
 तिने धारण करतो थको पश्चिम समुद्रमां जश्ने पड्यो. ते रात्रिण वाहु-
 वल्लिनुं सैन्य कमलनी पेठे मुकुलित थइ गयुं; पण प्रजात होते ठते पातुं
 द्वाणवारमां प्रफुल्लित थयुं. हवे रत्नारिने ह्णाएखो जाणिने अमित-
 केतु क्रोधथी वलतो थको, धनुष्य अने फरसी खेइने चक्रीनां सैन्यप्रते
 दोडी आव्यो. ते वाणोनी धाराजथी वेरीजनां समूहमां दुर्दान करतो
 थको मेघनी पेठे तेजनां मुखोने जलटां करवा लाग्यो. पठी क्षीरसमु-
 द्रनी पेठे गर्जना करतो, तथा प्रह्लयकालनां सूर्यनी पेठे तीव्र अने अ-
 झूत तेजोथी तपतो, तथा दोपोनी खाणसरखा (चंद्र सरखा) शत्रुनां
 समूहोने कलंक सहित करतो थको सूर्ययशा रथ सहित तेनी सामे
 आव्यो. ते सूर्ययशानां नादथी चक्रीनां लश्करीजने जाणे घेवडो हर्ष
 थयो होय नहीं तेम, तेज समरांगणपर आव्या. एवी रीते धसी आवता
 सूर्ययशानां केतुने अमितकेतुए द्वाणवारमां वाणथी ठेदी नाख्यो. ते
 जोइ धूमकेतुनी पेठे उठखेला सूर्ययशाए अर्धचंद्र नामनां वाणथी तेंतुं
 गळुं कापी नाख्युं. ते वखते चक्रीनी सेनामां जय जय शब्द थयो, तथा
 सूर्य यशापर आकाशमांथी पुष्पवृष्टि थइ. एवी रीते मंथानक सरखो ते
 सूर्ययशा वाहुवल्लिनी सेनाने वलोवीने पाठो पोतानां सैन्यमां आव्यो.
 पठी वाहुवल्लिण राजाजने बोलाव्याथी वीस क्रोड पाला, तेदखाज घोडा,
 रथ, तथा हाथीजनां स्वामी, तथा वेताड्यनी दक्षिण श्रेणिनो सुमति ना-
 मनो नायक, वाहुवल्लिने नमीने रणसंग्राममां धस्यो. ते वखते साक्षात
 क्षत्रीधर्म सरखो, तथा सिंद्ही पेठे महापराक्रमी शार्दूल नामनो चक्रीनो
 पुत्र ते सुमतिने धस्यो आवतो जोइने, वीररसथी आकुल थयो थको, हा-

धीपर वेत्ती सिंहनाद करी समरांगणमां आब्यो. तेनां वाणोतुं आक-
पेण, संधान, के मोक्ष कंइ पण शत्रुनां समूहो जोइ शक्या नही; एवी
रीतनां ते शार्दूलने वाणोधी दुर्जय जोइने सुमतिए देवोधी पण
ने जेदाय एवां दीव्य शस्त्रो तेनापर फेंक्यां. त्यारे प्रेमपाशोधी जेम
प्राणी, तेम ते शार्दूल सिंहनी पेठे नागपाशोधी बंधायो चको चाल-
वाने अशक्त ययो. तेनी पीडा जरा वेठीने, तथा तुरत सूर्यधी प्राप्त
घण्टी विद्यानुं स्मरण करीने, हाथी जेम कमलनां तंतुठने, तथा
योगी जेम कुकर्मोने तेम तेणे तुरत ते नागपाशोनां बंधनो ठोडी
नांल्यां. पठी वादखांमांघी निकलता सूर्यनी पेठे अधिक कांतिवा-
खो घण्टो ते शार्दूल खड्ग उगामीने क्रोधधी मुमतिप्रते दोड्यो.
पठी सिंह जेम पर्वतने तेम हाथीने ठोडीने तेणे मुमतिने क्रोधधी मस्त-
कमां खड्गधी नायों. ते घाधी ते विद्याधरनां काचा घडानी पेठे वे टुकडा
घइ गया; थने रणसंग्राममां शार्दूलनो प्रताप पण वेवडो ययो. ते वख-
ते सूर्य पण कमलोनां निमीलनने नही सहन करवाधी जय पामीने थ-
पर समुद्रप्रते गयो. पठी प्रजाते बैरीरूपी कमलोने नाश फरनारो सो-
मयशा, तेजधी जाज्वल्यमान घइने चक्रीनी सेनासाथे छडवा लाग्यो.
फालसरग्वो जयंकर एवो ते सोमयशा चक्रीनी सोनामांघी सर्व शस्त्रो ए-
कठां फरीने घहु क्रोधधी तेनो वरसाद वरसाववा लाग्यो; त्यारे तेनी
साथे चक्रीनां सैनिको सूर्यसाथे जेम थंधकारो तेम छडवा लाग्या. एक
घयो पण ते सोमयशा रणमां थनेक सरग्वो घइने, हरिणोनी साथे जेम
सिंह, तेम ते सपझाठनी साथे छडवा लाग्यो. एवी रीते बंटोलीथानी पेठे
तेणे चक्रीनी सेनाने ठन्मार्गे चडावी दीधी. ते वखते सूर्यपशानो मुररा-
ज नामनो महायज्ञवान् पुत्र, सोमयशाने तेवी रीते नुकसान करनां जो-
इने तेनी सामे धर्यो. एवी रीते जयनी इडावाडा तेठं घन्ने ज्यारे एकठा
यया, त्यारे सोकोनां मनमां हाणवारसुधि प्रह्वयकाखनी शंका यइ. ते व-
खते तेठनी पीकधीज जेम, तेन सूर्य अस्त ययो; तथा पाठो तेठने जोया-
माटे ते फोटुकी सूर्य उदय ययो. ते वखते शब्दबंधु थने धीरबंधु, महा-
पाहु थने सुपाहुक. भूषण ने भूमकेतु, जयवीर थने महाजय, धातुक ने
प्रिज्ञाक, तथा कामजोज थने चंद्रक. एवी रीते चक्री थने धातुयज्ञिनां

वीरो मांहोंमांहें लडवा लाग्या. एवी रीते ते वने सैन्योनो जयंकर रण-
संग्राम चार वर्षोंसुधी चाल्यो. हवे प्रजातमां रणतुरींथी फरीने आवी
पहोंचेला लश्करीं महाक्रोधथी शस्त्रोनो वरसाद वरसाववा लाग्या. ते
वखते जरतनां कालसेन अने वीरसेन नामनां पुत्रो, तथा महायश अने
सिंहसेन नामनां बाहुबलिनां पुत्रो लडवा लाग्या; वली कालमेघ अने
महाकाल, सिंहविक्रम अने सुंदर एवी रीतनां कुमारो मांहों मांहें रण-
संग्राम करवा लाग्या. तेजनां रथोनां चित्कारोथी पृथ्वीतल कंपवा लाग्युं.
अने घाणोनां प्रहारोथी आकाशमां रहेला देवो पण त्रास पामवा
लाग्या; वली तेजनां सिंहनादोथी सिंहादिक पशुं पण हरिणोनी पेठे
दूर नाशवा लाग्या; तथा तेजनां जुजास्फोटोथी पर्वतो पण फाटवा
लाग्या. ते वखते श्री जरत महाराजाना मोटा पुत्र सूर्ययशाए कल्पांत-
काले उज्जांत यएला समुद्रनी पेठे गर्जना करी; पठी ते उंचे प्रकारे नाद
करतो थको तथा पोतानां हाथमां धनुष्य धारण करतो थको, घाणोनां
समूहोने फेंकतो थको, सैन्यनां समूहने मूर्तित करतो थको, वायुथीजेम
पर्वतो, तेम वेगथी हाथींउने लोटावतो थको, मूर्तिवंत यमनी पेठे सुज-
टोनां समूहने हणतो थको, रथोने चूर्ण करतो थको, घोडांउनां समूह-
ने घुमावतो थको, रथनां चक्रनां शब्दोथी पृथ्वीमंडलने दोज पमाडतो
थको, वीरोनां कलेवरोथी गीधो अने शियालोने लोचावतो थको, दुः-
सह पराक्रमथी पोताना पिताने आनंद आपतो थको, महान राजांउने
जडमूखथी काढी नाखतो थको, तथा अगल रहेलांउने जडमरूप करतो
थको, बाहुबलिनां लश्करप्रते दोड्यो. एवी रीते पोतानी सेनानो संहार
करता सूर्ययशाने जोड्ने, क्रोध पामेला बाहुबलि तेनी सामे रणभूमिमां
आव्या; तथा पृथ्वीने धडो अने मस्तकोवाली, आकाशने शस्त्रोवाहुं, तथ
दिशांउनां चक्रने रुधिरवाहुं करवा लाग्या. पठी ते सूर्ययशाने कहेव
लाग्या के, हे वत्स! तुं क्षीरकंठ (बालक) उतां पण मारी सेनामां आर्व
रीते जुंजे ठे, तेथी हुं खुशी ययो तुं, केम के, तें वंशनी शोजा वधारी ठे
वली त्रणे लोकमां पण एवो कोइ माणस नथी के, जे मारा क्रोधने स
हन करी शके, माटे तुं जखदी मारी दृष्टिथी दूर था? केम के, तुं मने
मारा सोमयशा सरखो ठे. ते सांजलीने, सूर्ययशा उत्साह सहित जाणें

छलटो तेमने तर्जना करतो होय नहीं, तेम गंजिर वाणीची बाहुबलिने कहेवा लाग्यो के, हे काकाजी ! आजे तो मंगल ठे; वली तमो मने ता-
ततुल्य ठो, तेथी हुं तमोने जक्तिची नमुं तुं. वली पिताजी ज्यारे दिग्ज-
यमाटे गया हता, त्यारे तेउं मने विनीतामांज ठोडी गया हता, तेथी में
जरा पण रणसंग्राम जोयो नथी: माटे आजे कृपा करीने आपनां आ पुत्रनी
सुजाउं तुं पराक्रम जुउं? एम कही तेणे धनुर्दंडनो टंकार कयों. ते वखते
घणे लोकनां नाशनी शंकाची संग्रांत घएला देवो, आकाशमां एक बी-
जापर पडता थका टोळांचंध एकठा थया; अने विचारवा लाग्या के,
अहो ! पोतानां वने हायोसरखा, आ वे रूपजदेव प्रजुनां प्रत्रोनो रणसं-
ग्राम केवो जयंकर निवडशे ! एम विचारि तेउंए वने सैन्योनां सुजटोने
कणुं के, हे सुजटो ! ज्यांसुधि अमो तमारा वने स्वामिठने समजावीयें,
त्यांसुधि तमोए कोइए युद्ध करवुं नहीं; अने ते माटे तमोने श्री रूप-
जदेव प्रजुनी “आण” ठे. एवी रीते घणे जगतनां स्वामिनी आणाची
वने सैन्योनां सुजटो चित्रेलाउं नी पेटे स्थिर थइ गया. अने देवो जरत
महाराजापाते गया. त्यां जइ तेउंए जरतने कणुं के, हे ठ खंड जरतनां
स्वामी ! तया हे चक्रीशिरोमणि ! तमोए ठ खंड पृथ्वीनो जय सुखेची
कयों; अने तेमां देवोमांथी पण कोइ तमारी सामे थयुं नहीं; अने हवे तमो
घनेए श्रीरूपजदेव प्रजुनां पुत्रो घइने, पोतानां हायचीज पोतानां हायनो
वध केम आरंज्यो ठे? तमारा पिताजीएज आ जगतनी सृष्टि घनावी, अने
ते सृष्टिनो तमो घने संदार करो ठो, ते तेमनां पुत्रपणाने सायक ठे? वली
तमो ज्यारे सामा चालीने छडवा आल्या ठो, त्यारे ते बाहुबलि पण सामा
आवेस ठे, माटे तमो चाट्या जबाची ते पण चाट्या जशे. वली ते तमारा नाना
पाइ ठे; माटे कारणे कारज नीपजे ठे. माटे हे राजन् ! जगतने संदार
करवानां कारणरूप आ रणसंग्रामची तमो विरमो ? के जेची आप जेवानो
उदय घण जगतनां दुर्पमाटे थाय. एवी रीते कहीने देवो मॉन रघावाद
चक्री तेउंने कहेवा लाग्या के हे देवो ! तमो हमेशां पिताजीनां जक्तो
ठो, अने अमो पण तेज पिताजीना पुत्रो ठीयें; माटे युक्तायुक्तनो वि-
चार करीने, तमो अमोने शिखामण आपो ? “हुं यज्ञवान हुं” एवा हे-
नुची अथवा मात्सर्यची हुं कंइ रणसंग्रामनी इवावाखो नथी, पण आ

चक्र आयुधशालामां प्रवेश करतुं नथी, माटे तेनुं मारे शुं करवुं ? वसी साठ हजार वर्षोंसुधिमां दिग्जय करीने हुं आव्यो, अने ते वखते पण नहीं आवेला जाइजेने में माणसो मारफते घोलाव्या, त्यारे तेउं तो मनमां कंइंक लावीने तातनां अनुयायिउं थया; पण आ बाहुवलि मारो अविनय करवा लाग्यो. पेहेलां तो ते मने तातनी पेठे विनयथी आराधतो हतो, अने हमणां तो ते देवयोगे मारी आझा पण मानतो नथी. हवे एक बा-
 जुथी जोउं तुं तो आ मारो नानो जाइ माराज अंशतुल्य ठे; अने बीजी बाजुथी आ चक्ररत्न पोतानां स्थानकमां प्रवेश करतुं नथी. माटे एकज परत ते मारो जाइ मारी पासे आवे; अने पठी ते आ हाथी, घोडा, रथो, राज्य विगेरे मारुं सघसुं तुरत जखे खेइ जाय. माटे हे देवो ! एथी रीते संफटनां रहेला मने न्यायदृष्टिथी विचारिने तमो शिखामण आपो ? एथी रीतनी चक्रीनी वाणी सांचलीने ते देवो तेमने कहेवा लाग्या के, हे महीपति ! चक्ररत्ननां अग्रवेशथी अमो तमोने कंइं पण अटकाथी श-
 कता नथी. पण हवे जो ते बाहुवलि राजा पण माने तो, तमोण छंद्यु-
 ङ्गथी लडवुं, के जेथी जगतनो क्षय थाय नहीं, अने तेथी तमो वघेण दृष्टि, वचन, मुष्टि, अने दंडथी युद्ध करवुं; के जेथी तमारां वघेनां पराक्रमनी सिद्धी यशे, अने प्राणीउंनो नाश यतो अटकशे. पठी ते यात भरते कबुल करवाथी ते देवो बाहुवलिनां सैन्यमां गया, त्यां तेउंण बा-
 हुवलिने जोया; त्यारे तेउंण तेमने आशिष थापी के, हे युगादीश प्र-
 जुनां पुत्र बाहुवलि ! तमो जय तथा आनंद पामो ? एम कही तेउं ते-
 मने कहेवा लाग्या के, हे बाहुवलि ! वखवान एवा तमोण जुजदंडनी स्वरजना मिशथी जगतना मंदारनां कारणरूप था शुं आरंभ्युं ठे ? वसी हे राजन् ! तमो यशनां थर्यो तथा गुरुनक्र ठो, तो था मोटा जाइ साथे तमोण रणमंग्रामनो संरंज शुं मांठ्यो ठो ? माटे तमो चाओ ? अने भरतराजाने नमस्कार करो ? केम के तेथी रीतनी गुरुसेवाथी तमारुं विशेष मान यशे. वसी पोतेज मेखवेखा धननी पेठे व खंड भरतनुं राज्य तमो करो ? अने कयांथी मर्यादा तमारी शोना वघशे, केम के, अ-
 दंकार तो अज्ञानांटे तुं पोने होय ठे; पटसुं कहीने देवो मोन रया याद बाहुवलि तेमने कहेथे, ते के, सख आशयवासा तमो तातनां अत्यंत

नक ठो, अगाड श्री पिताजीए याचकोप्रते जेम धन, तेम अमोने अने
 जरतजीने पण राज्य वेहेंची आप्युं ठे. त्योरे अमो तो पिताजीनी आ-
 झापूर्वक तेदलाज राज्यधी संतुष्ट रखा; अने जरतजी तो असंतुष्ट यश्ने
 समस्त जरतखंड गली गया; तेदलेधी पण तेनी आशा संपूर्ण न थवाधी
 तेमणे जाइउनां राज्यो लेइ लीधां; अने तेम करीने तेमणे तेवी रीतनी
 पोतानी गुरुता देखाडी !!! अने तेधी मिथ्यात्वधी मूढ मनवालो अतत्त्वने
 पण जेम तत्वबुद्धिधी माने ठे, तेम में पण गुरुबुद्धिधी तेमनी फोकट तातनी
 पेठे तेवा करी. वलीते बक्री यश्ने पण मारुं राज्य अन्यपणानी बुद्धि लावी
 हरवानी इठा करे ठे, पण ते एम नयी जाणता के, आ बाहुबलि तो तेनुं सर्व
 कंइ हरी खेसे ! माटे ते मोटा जाइने पण गुरुबुद्धिधी फोकट केम नमुं ? अने
 तेधी पोतानां पराक्रमधी जो ते राज्य लेइ शके, तो जले लीए. वली हे देवो !
 जे सामो खडे नहीं, तेनी साचे खडबुं नहीं; माटे ते जेवा आव्या ठे,
 तेवाज जो पाठा जाय, तो समर्थ एवो पण हुं तेमनी उपेक्षा करीश. वली
 तेमनां दीधेखा जरतखंडने हुं जोगबुं, एवुं तमोळ सांजल्युं पण क्यांधी ?
 केम के, जो पिताजीनां आपेक्षांधी पण तृप्ति न यइ, तो पठी शाधी थवानी
 हती ? माटे हे देवो ! जो तमो अमारुं हित इच्छता हो तो, तेमनीपासे
 जइ तेमने खोजांधनेज समजावो ? वली हुं तेमना जेवो कंइ खोजी पण
 नधी. एवी रीतनी बाहुबलिनी वाणी सांजलीने देवो मनमां आश्चर्य पामी
 कहेवा लाग्या के, चक्रनां अग्रवेशधी जरतने पण अटकावी शकाय तेम
 नधी, माटे हवे तमो यत्रेए उत्तम ऊंछ बुद्धोधी खडबुं, पण अधम यु-
 द्धोधी खडबुं नहीं. ते वात बाहुबलिए कबुख करवाधी देवो जोताथका
 नजदीकमां आकाशमां उजा.

हवे बाहुबलिनो ठडीदार हाधीपर चडीने, हाथ उंचो करी, मोटा
 शब्दोधी सुजटोने कहेवा लाग्यो के, हे सधला राजपुरुषो ! तमो आ
 वांठित रणसंग्रामधी पाठा हठो ? तथा हाधी घोडा आदिक वाहनोने
 पण सर्व जगोएधी पाठा खेंची ल्यो ? केम के, देवोनी मागणीधी आ-
 पणा स्वामीए ऊंछयुद्ध करवुं कबुल्युं ठे; माटे तमो ते दूर रहीने जुड ?
 ते सांजली सर्व सुजटो पोतानी जुजाउने फोकट बुद्धि पामेली मानता
 यका, राजानी आझाधी वांठित रणधी दूर खस्या. पठी जरतनां खडक-

रीठ पण पाठा हठता थका एवं चिंतववा लाग्या के, अमो वेग ठत
 आपणा स्वामीए छंछयुऊनो शामाटे आश्रय कयों हशे ? वली सैन्यन
 मृत्युथी तथा जागवार्थीज सर्वथा रक्षण करवा लायक एवा राजाठे
 छंछयुऊ करवुं लायक गणाय. वली एक आ बाहुवल्लि शिवाय समस्त
 खंड जरतमां पण आपणा स्वामि सरखो कोइ बलवान नथी, अने तेथीज
 अमोने आ बावत शोच थाय ठे. एवी रीते एकठा अइने शोचमां पडेल
 पोतानां सैनिकोनेजोइने जरते पोतानुं बल देखाडवा माटे तेउने आझा
 आपी के, तमो एक मोटो खाडो खोदो ? ते सांजली तेउए एक विस्तार
 वालो खाडो खोदो. पठी महा बलवान चक्री ते खाडानां कांठापर वेग,
 अने पोतानां बन्ने हाथो सांकलोथी वांध्या. एवी रीते सेंकडो ठेडावाली
 सांकलोथी विंटाएल ठे शरीर जेमनुं एवा ते चक्री, बडवायोथी विंटाएला
 बडनी पेठे, तथा किरणोथी विंटाएला सूर्यनी पेठे शोजवा लाग्या. पठी
 तेमणे पोताना लइकरीउने हुकम कयों के, हवे तमो सघला सर्व बाह-
 नोसहित, तथा तमारां समस्त बलथी मने खेंचीने आ खाडामां तुरत
 पाडो ? के जेथी तमोने मारा बलमाटे निर्जयपणुं थाय. पठी तेउं सघला
 तेमने खेंचीखेंचीने थाकी गया, पण तेथी चक्रीने जरा पण तेउं बलावी
 शक्या नहीं. पठी चक्रीए हृदयपर हाथ फेरववानां मिशथी तेउने जरा
 खेंच्या; स्यारे सघला राजाठे विगेरे सैनिको पोतानां बाहनो अने परि-
 वारोसहित, लताप्रते जेम पडिउं, तेम सांकलमां लटकता थका खाडामां
 पड्या. एवी रीतनां पोतानां स्वामिनां बलनां माहात्म्यथी खुशी थएला
 एवा तेउं रणसंग्राममां पराङ्मुख अइने साङ्किउंनी पेठे नजदीक उजा.

हवे देवोए ते रणजूमिने गंधोदकथी सींची, तथा त्यां पचरंगी पु-
 प्पोनी श्रेणि पाथरी. पठी चक्री अने बाहुवल्लि दृष्टियुऊनी प्रतिज्ञा क-
 रीने, रणजूमिपर सामसामा उजा. एवी रीते अनिमेष रीते जोता थका
 तेउं बन्ने चिरकाखनां अनासोकदोपनुं मार्जन करता होय नहीं, तेम
 शोजवा लाग्या. विस्तारवाली आंखोवाला, लाल मुखवाला, तथा पर्वत-
 सरखा उंचा, एवा ते बन्ने वीरो, एक वीजाने ग्रस्त करवानी, इष्टावाला
 होय नहीं, तेम जयंकर देखावा लाग्या. पठी बाहुवल्लिनां सूर्य सरखा
 रोड मुखने जोवाथी चक्रीनी आंखोमां पाणी आवी ते बीडाइ गइ. ते

वखते जरतेशनां खरकरीडनां मुखो नीचां ययां, अने तेनी स्पर्धाधीज
 होय नहीं जेम, तेम बाहुबलिनां सैनिकोनां मुखो उंचां ययां, पठी नीचुं
 मुख करी रहेखा जरतने वखवान बाहुबलि कहेवा खाग्या के, हे स्वामी!
 तमो उछिन्न केम घाउं ठो ? हजु मारी साये वाग्युद्ध करो ? एवी री-
 तनां तेनां वचनधी, पदधातधी जेम सर्प, तेम आमर्षयुक्त घइने चक्री
 कहेवा खाग्या के जसे तेम करो ? पठी चक्रीए मंदराचखधी वखोवाएला
 समुझना ध्वनि सरखो, तथा ऐरावणी गर्जना सरखो, अने कष्पांतका-
 खनी मेघनी गर्जना सरखो, तथा आकाशमांघी नक्षत्रोनां समूहने पा-
 डतो, एवो महाजपंकर सिंहनाद कयों. ते सिंहनादधी कुञ्जपर्यंतोनां शि-
 खरो कंपवा खाग्यां, तथा समुद्र उठखवा खाग्यो, अने तेनां पाणी गगनां-
 गणमां पटोचवा खाग्यां, वली ते वखते नागकुमारो एक पाताळमांघी बीजा
 पाताळमां, तथा सिंहादिक दूध प्राणीउं एक गुफामांघी बीजी गुफामां
 जवा खाग्या. वली ते समये डुबुंझिठ, जेम सुबुझिने तेम घोडाउं खगा
 मने, तथा हाथीउं थंकुशने, न गणकारवा खाग्या. वली चाडीआउं जेम
 उत्तम बाणीने तेम रयनां घोडाउं राशने, अने खचरो जाणे नूतनरायसां
 ययां होय नहीं तेम, बायुकना मारने न गणकारवा खाग्या. वली
 सर्वे खरकरीड तो घूर्णित तथा निधेतनोनी पेठे, पोतानुं सयेंख दराइ
 गयुं होय नहीं तेम मूर्छित यया. पठी क्रोधातुर ययेखा बाहुबलिये पण
 सयें गयें अने सर्प तेजधी ब्रह्मांडने पण फोडी नाले, एवो सिंहनाद
 कयों. ते वखते अंदर पडेखा मंयाचखनां मयननां शब्दनी शंकाधी स-
 मुझमां रहेखा जखचरो ग्रास पामवा खाग्या. वली फरीने ईडे मुकेखा
 वजनी ध्वनिनां प्रमधी पोतानां हयनी शंका करता यका कुञ्जपर्यंतो
 पण कंपवा खाग्या. वली ते समये अंतःकरणमां जाणे शब्द पेठुं होय
 नहीं, तेम प्रणे जगत चेतनरहित ययां. वली देवांगनाउं पण दिग्मूढ
 घइने पोतानां जरतारनां हृदयनुं शरणुं सेवा खागी, पठी चक्रीए फरीने
 डुःखद सिंहनाद कयों. त्वारे बाहुबलिये पण कानने वेहेरा करी नाले एवो,
 तथा स्फिर वस्तुउंने पण चक्षायमान करे तेरो, सिंहनाद फरीने कयों. तेम
 करतां यकां अनुक्रमे डुर्जननी मित्राइननी पेठे चक्रीनो सिंहनाद पटवा
 खाग्यो. अने पालुपडिनो सिंहनाद नदीनां प्रवाहनी पेठे, तथा सङ्गननी

मित्राक्षनी पेठे वृद्धि पामवा लाग्यो. एवी रीते शास्त्र संबंधि वादमां पण सर्वनी साक्षीए बाहुबलिनी जीत थइ. पठी बाहुबलिए फरीने चक्रीने कहुं के, हे जगन्नाथ! आ काकतालीय न्यायथी में तमोने जीला ठे, पण तेथी तमो विषाद करो नहीं? हजु मुष्टियुरू करो? एवी रीतनां बाहुबलिना वचनथी उत्साहवंत थयेला जरताधिपे मुष्टियुरूमाटे उंचे प्रकारे जुजास्फोट कयों. पठी तेउं वन्ने कटीपर पट्टा बांधीने, तथा पगनां धवकाराउंथी पृथ्वीने उंची नीची करता थका खेलवा लाग्या. पठी तेउं सिंहनाद करता थका वायुवेगथी जेम वृद्धो, तेम आकाशपाताखने उंचुं नीचुं करता थका शोजवा लाग्या. वली तेउं बारंवार कुदीकुदीने पगोथी पृथ्वीने ताडन करता थका कूर्मराजने पण प्राणसंदेहनां संकटमां पाडवा लाग्या. वली तेउं नजदीक नजदीक रहेलां वृद्धोनी पेठे, एक बीजानी जुजाउंने मरडता थका जेटवा लाग्या, तथा ततक्षण विखुटा पडवा लाग्या. पठी बाहुबलिए क्रोधायमान थइने चक्रीने हाथमां खेइने दडानी पेठे आकाशमां वेगथी उठाल्या. ते वखते “आ चक्री ठखंडने जीतीने हवे शुं आकाशने पण जीतवानी इछा करे ठे?” एवी शंकावाला देवोथी कौ-तुके करीने जोवोता, ते चक्री योगीनी पेठे आकाशने तेजस्वी करता थका तेने उलंगीने अदृश्य थया. ते वखते वन्ने सैन्योमां मोटो हा-हाकार थइ रह्यो; तथा आकाशमां रहेला देवोने पण म्लानि आबी गइ. ते वखते बाहुबलि शोचवा लाग्या के, धिक्कार ठे मारा आ उलूखल धलने! तथा मने अविबेकीने! तथा धिक्कार ठे! मारा आ राज्यमादेनां लोचने! थने वन्ने राज्योनां मंत्रिउंने पण धिक्कार ठे!!! पण हवे आबी शोचनाथी शुं थवानुं ठे? माटे जेटखामां आ मारा मोटा जाइ पृथ्वीपर पडीने चूर्णन थइ जाय, तेदखामां तेनो उपाय करुं. एम विचारि तेमणे पोताना वन्ने हाथोने शय्यानी पेठे विस्तार्या; तथा उंची दृष्टि करीने पगनां थग्र जागथी पृथ्वीने स्पर्श करीने उच्चा. पठी आकाशने दीपा-वता एवा विद्युदंडनी पेठे पडता चक्रीने बाहुबलिए ज़ीली लीधा. पठी चक्री अत्यंत उग्र मुष्टिने उगामीने खेचरोने त्रास पमाडता थका बा-हुबलिप्रते दोड्या. पठी चक्रीए ते मुष्टि बाहुबलिने माथामां मारवाथी, ते जाणे जरा आंखो विंचीने कंझंका याद करता होय नहीं, तेवा देखावा

लाग्या. पठी पवन जेम पर्यतना शिखरने, तेम बाहुवलिण खस्य घया
 घाद मुष्टिची जरतनी ठातीमां ताडना करी. ते घाधी चक्री, जाणे पोता-
 प्रते पृथ्वीनां समस्त रागने जाणवानी इष्टावाखा घया होय नहीं तेम
 पृथ्वीतलपर पडी गया. ते वखते पोतानां स्वामिनां दुःखधी दुःखी घण्टा
 जरतना सर्व सैनिको मूर्धा पाम्या; केमके मोटार्ठनी थापदा कोने दुःख-
 दायक थती नथी ? ते वखते बाहुवलि विचारवा लाग्या के, अहो ! में दु-
 र्मदीए आ कुलनो नाश करनारुं शुं कार्य आरंभ्युं ठे ? वली ज्यारे आ
 मोटा जाइ जीवे नहीं, त्यारे तो हुं पण जीवी शकुं नहीं; एम विचारि
 ते आंखमां आंसु लावी जरत महाराजने पोतानां दुपटाधी पवन ना-
 खवा लाग्या. पठी संज्ञा आख्या घाद चक्रीए नाना जाइने चाकरनी
 पेठे पासे उजेला, तथा पोताने तेवी स्थितिमां रहेला जोया. पठी ते
 चक्री उठीने क्रोधांध घया घका खोखंडनो दंड जमावता थका बाहु-
 वलिप्रते दोड्या. पठी हाथी दांतोथी जेम नगरनां दरवाजाने, तेम च-
 क्रीए क्रोधथी बाहुवलिने तुरत ते दंडधी ताडना करी. एवी रीतना च-
 क्रीना दंडघातथी बाहुवलिनां मस्तकपर मोटो ध्वनि थयो, तथा तेमनो
 सुकृष्ट जीर्ण घडानी पेठे चूर्णित थइ गयो. अने तेनी व्यथाथी बाहुव-
 लिनां नेत्रो धीडाइ गयां, तथा तेनां दुःसह शब्दथी लोकोए कानोपर
 हाथ मेळ्या. पठी ते व्यथाने नहीं गणकारीने तेणे पण खोखंडनो दंड
 छेइ जमाववा मांड्यो; ते वखते लोकोने एवी शंका थइ के, शुं आ पर्य-
 तोना शिखरोने जांगी नाखशे ? के पृथ्वीने फाडी नाखशे ? पठी हाथी
 जेम पोतानां मजबूत दांतोथी नगरनां दरवाजाने, तेम तेणे ते दंडथी
 चक्रीना हृदयमां ताडना करी. ते घाथी चक्रीनुं दड वखतर पण चुर्चुर
 थइ गयुं; अने तेथी घादखांमांथी निकलेला सूर्यनी पेठे प्रगट व्हांदि-
 वाखा ते देखावा लाग्या. पठी कल्पांत काखनो मेघ तडिदंडथी जेम पद-
 तने, तेम चक्रीए ते दंडथी बाहुवलिने ताडना करी. ते वखते बाहुवलि-
 प्रते पोताना अंपराधनां जयधीज होय नहीं जेम तेम ते खोखंडनो दंड
 जांगी गयो. ते दंडघातथी बाहुवलि घुंटाणसुधि पृथ्वीमां मलाइ गया; अने
 ध्यानमां रहेला योगीनी पेठे ह्णवार वेजान रह्या. पठी बाहुवलि
 वेला हाथीनी पेठे पोतानुं थंग कंपावीने ते तुरत दडा निरुद्धा; तथा

हायमां लोहदंड लीधो. ते वखते " शुं आ ताराउने पाडी नाखशे ? के पर्यतोने चूरी नाखशे ? के पक्षिनां माछाउनी पेठे आकाशमांथी विमानोने फेंकी देशे ? " एवी रीते लोकोथी शंका कराता, अने जोयाता एवा बाहुबलि एमनी पेठे चक्रीने वखथी ताडना करी. ते दंडघातथी चक्री ठेक कंठमुधि जमीनमां डुबी गया; अने तेथी राहुथी जरा मसा-एखा चंड सरखा ते देखवा लाग्या. ते वखते बाहुबलि शोचवा लाग्या के, अहो ! जाइनां वधथी मने मोडुं अने दुःसह पाप थयुं ! तथा अरे ! में कुप्रे तातना यंशने कलंकित क्यों ! ! एवी रीते बाहुबलि जेटसामां शोच करे ठे, जेटसामां सूर्य सरखी कांतिवाखा चक्री ते व्यथाने तजीने एषीमांथी पटार निकड्या; तथा विचारवा लाग्या के, देवोथी जेम इंड, एरिणोथी जेम सिंह, तथा ताराउथी जेम चंड, तेम चक्री बीजा राजा-उथी जीनाप नहीं ! ! माटे साठ हजार वर्षांमुधि में जे दिग्जय क्यों, ते शुं आ बाहुबलिमाटेज क्यों ? के जेथी आ मने मारवाने उघम-घंन थयो ठे ! ! वखी बामुदेयनी पेठे एकी वखते वे चक्री घाय पण नहीं; केम के जिनागमनी वाणी शुं गृथा थाय ? माटे खरेखर हुं चक्री नथी, पण आ चक्री ठे; अने आजदनमुधि में तेना सेनापतिनी पेंते दिग्जय क्यों. एवी रीते मनमां चिंतानुर यणखा ते चक्रीना हायमां तेज वखते सूर्यसरखी कांतिवाखुं, तथा अग्निकणोने उडाउतुं चकरल थाव्यु. ते चक्रनां आववाथी पोनाने चक्री मानीने, तथा चक्रने जमारीने गर्व-थी तेणे बाहुबलिने कशुं के, हे बाहुबलि ! हनु पण कंडे बगडी गर्व नथी; माटे देवोण पण मानेखी, एवी मारी आइतने तुं मान गोटीने अंगीकार कर ? वखी तुं नानो जाइ ठे, तेथी तारा पुयेना सचखा अप-गथो हुं इत्ता करीश, अने ताग वधथी मने ब्रातृहरयानुं पाप पण न खागे ना मां ! वखी नीयंचोमां पण जेम हाथीथी मोटो मिह, अने नेथी मोटो अटपट ठे, पण तेउ सचखा शुं राजाने बरा नथी यता ! एवी रीते बाहुनां वखथी नारे पण गर्व करयो खायक नथी, केम के म-एखा वखवान राजाउ पण चक्रीनी आइता माननागउं थाय ठे. एवी रीते बोलना चक्रीने बाहुबलि पोनानां मजाउंग दडि नामना ददा मंजीर वाजीथी कहेना लाग्या के, हे थार ! आ नमानी दायीयनानी

बुद्धि तथा तमारं तातपुत्रपणुं तो अहो ! धनु सारं शोजे ठे !! केमके
 दंडयुद्धनी प्रतिज्ञा करीने पण तमोए चक्र ग्रहण कयुं ठे !!! वली हे
 गुणज्येष्ठ ! पतंगीठं जेम सूर्यने तेम तमो आ खोखंडनां ठुकडार्थी आ
 बाहुबलिना बाहुनां बलने शामाटे निंदो ठो ? वली तमारा बाहुनुं बल
 तमोए जोयुं ! हवे आ चक्रनां बलने पण तमो जुठं ? वली हे जाइ ! तमो
 कंष्टं पण शंका करशो नहीं ! केम के क्षत्रीयो नो ते व्यवहार ठे. ते वचनधी
 क्रोध पामेला चक्रीए ते चक्ररत्नने जवामीने, तथा जोनाराठने जय
 उत्पन्न करीने, तुरत ते ठोष्टुं. ते बलते बाहुबलि विचारवा खाग्या के,
 शुं आ चक्रने हुं खोहदंडधी घडानी पेठे फेंदी नाखुं ? के दडानी पेठे
 लीजामात्रधी आकाशमां उठाली नाखुं ? अथवा मारा यशरूपी धृ-
 क्रमाटे तेने पृथ्वीमां बीजनी पेठे दाटी देठं ? अथवा चकलीनां घच्चांनी
 पेठे हाथमां खेइने तेने चूर्ण करी नाखुं ? अथवा मूष्टी मारीने तेने कोइ
 दिशामां फेंकी दठं ? नहीं ! पण तेनुं पराक्रम तो जोळं !! बाहुबलि
 एम विचारते ठते, ते बलतुं चक्र तेने प्रदक्षिणा करीने, फरीने चक्रीना
 हाथमां गयुं. (चक्रीनां सामान्य गोत्रींउपर पण ते चक्र चाली शकतुं
 नधी; त्यारे आवा सिद्धिबंत पुरुषनी तो वातज शी करवी ?) पठी बा-
 हुबलिये विचारुं के, हवे तो आजे आ चक्रने, तेनां अधिष्टायक हजार
 यक्षोने, तथा अन्याय करनारा ते चक्रनां स्वामी जरतने पण मुष्टिधी
 चूर्ण करी नाखुं; एम विचारि बाहुबलि कल्पांतकाले मूकेला इन्द्रनां
 बज्र सरखी निघूर मुष्टि उगामीने चक्रीप्रते दोढ्या. पठी समुद्र जेम
 मर्यादाजूमिप्रते तेम, बाहुबलि रणजूमिपर चक्रीनी पासे आबी विचारवा
 खाग्या के, अरे !! चलाचल राज्य माटे, तथा मारा धन्ने जवोने नष्ट क-
 रवा माटे, में आ जाइनो बध करवानुं कार्य प्रारंभ्युं ठे !!! वली मोटा
 जाइने मारीने, तथा नाना जाइठने ठलधी ठगीने जे राज्य आ दुति-
 यामां मेलवाय ठे, तेहुं मनोहर राज्य पण मारे जोइतुं नथी. वली लेशमात्र
 सुखनी प्राप्तिधी त्रमित थएला अधम नरोज नरकागारनां कारणरूप का-
 र्यमां पडे ठे; जो एम न होत तो जिनेश्वर प्रभु शामाटे तेवा राज्यनो
 त्याग करत ? माटे हवे आजे तो हुं पिताजीने मार्गे चालनारो थजं !! एम
 मनमां विचारिने ते महाबुद्धिवान बाहुबलि, जरा उप्पण अश्रुजलोधी पृ-

ध्वीने सिंचता थका चक्रीने कहेवा लाग्या के, हे ज्येष्ठबंधु ! आप हवे मारो अपराध क्षमा करो ? वली हे जगत्प्रभु ! मैं राज्यमाटे आपने बहु खेद आप्यो ठे; वली हे बढीलजाइ ! मारे हवे संपदानुं प्रयोजन नथी; हुं तो हवे पिताजीने मार्गे चालनारो थइश; एम कही बाहुवलि महाराजे तेज उगामेली मुष्टीथी पोताना मस्तकपरनां केशोने उखेडी नाख्या. (लोच कयों.) ते बखते “अहो ! उत्तम कार्य ! अहो ! उत्तम कार्य !” एवी रीते देवो आनंद सहित बोलवा लाग्या; तथा बाहुवलि महाराजपर पुष्पोनी वृष्टि करवा लाग्या, पठी श्रंगीकार करेल ठे महाव्रतो जेणे एवा बाहुवलि मुनिराज विचारवा लाग्या के, अनंत सुखनी संगतिवाला श्री पिताजीनां चरणकमलप्रते हवे हुं जठं; अथवा अर्हीज रहूं; केम के त्यां जवायी प्रथमधी दीक्षित, तथा ज्ञानें करीने मनोहर एवा मारा नाना जाइजनी मध्ये मारी लघुता थशे. माटे अर्हीज ध्यानरूपी अग्निथी धातिकमोंने वालीने, केवलज्ञान मैलव्यावाद हुं प्रभुनी सजामां जइश. पठी ते पंडितशिरोमणि बाहुवली मुनिराज एम विचारता थका, त्यांज वझे हाथो लांबा करीने कायोत्सर्ग ध्यानमां लीन थया.

पठी चक्री, बाहुवलिने तेवी रीतनां, तथा पोतानुं तेथी उलटुं कार्य जोइने, नीचुं मुख करी जाणे पृथ्वीमां समाइ जवानी इष्टा करता होष नहीं तेम देखावा लाग्या. पठी आंखोमां आंसु लावीने चक्रीए ततरुण पोतानां नाना जाइने नमस्कार कयों; तथा पोतानी निंदारूप तथा तेमनी प्रशंसारूप नीचे प्रमाणे वचनो ते बोलवा लाग्या.

हे बांधव ! आ पुनीयामां जेटखा खोज अने मत्सरधी प्रस्त थएखा माणसो ठे; तेज्जो हुं सरदार तुं ! अने आप तो बलवान, कृपाबु, अने धर्मीजनां सरदार ठो. वली हे बंधु ! आपे मने प्रथम युद्धथी जीत्यो, तथा हवे तमोए व्रतरूपी हथीयारथी रागादिक शत्रुजने जीत्या; माटे आपसखो आ पुनीयामां कोइ पण बलवान नथी. वली हे जाइ ! आपज खरे खरा तातनां पुत्र ठो ! केम के, तेमना मार्गमां आप वतों ठो ! अने हुं तो जाणतां ठतां पण रागछेपथी कदर्थित थयो तुं. माटे हे जगवन ! आप हवे मारापर कृपा करो ? अने आ समस्त पृथ्वीनुं माहं राज्य ग्रहण करो ? अने हुं आपनुं संयमरूपी साम्राज्य ग्रहण करीश. एवी रीते बाहुवलि

मुनिराजप्रते बालकनी पेठे आलाप करता ते चक्रीने, पवित्र बुद्धिवाला मंत्रीउंए पठी समजाव्या.

पठी ते चक्री बाहुबलिनां पुत्र सोमयशाने अगाडी करीने, तद्दशीला नगरीपासे रद्देला जिनमंदिरमां गया. त्यां उद्यानमां हजार आरावाला, तथा विचित्र मणिउंधी जडेला, मंदिर सहित धर्मचक्रने नमस्कार करीने सोमयशा चक्रीने कहेवा लाग्यो के, हे तात ! पूर्वे कळमप रद्दीत श्री कृपजस्वामी ठास्य अवस्थामां पृथ्वीपर विहार करता थका रात्रिए आवी अर्ही समोसयां हता; त्यारे पिताजीए (बाहुबलिए) एम विचारुं के, हुं प्रजातमां सर्व राजाउं तथा सर्व लोको साये मोटा उत्सवपूर्वक तातपासे जइ तेमने बांदीश; एवी प्रतिज्ञा करीने, तेमणे मांचाउं, ऊरुखा, बजार विगेरे शणगाराव्यां; तथा त्रेवटा अने चोवटाउं विगेरे सर्व मार्गोंपर कपूर अने चंदननां ठंढकावपूर्वक कस्तूरीथी मंडळो कराव्यां; तथा त्यां पुष्पमालाउं, रंगवेरंगी पताकाउं अने मणिनां तोरणो बंधाव्यां. पठी प्रजाते पवित्र यज्ञे, परिवार तथा सर्व लोको सहित, तातनी स्तुतिनुं स्मरण करता थका ते अर्ही आख्या; पण तेढलामां तेमणे सूर्य विनानुं जेम आकाश, पुत्र विनानुं जेम उत्तम कुल, तथा जीवविनानुं जेम शरीर, तेम पिताजी विनानुं आ वन जोयुं. त्यारे मनमां खुंचेला दुःखरूपी खीलाथी पीडित थएला पिताजी, पडखे रद्देला घृक्षोने पण रोवरावता थका रुदन करवा लाग्या के, विलंब करनार, तथा धर्मनो घिघात करनार एवा मने धिक्कार ठे ! ! केम के, में रात्रिये जइने पण पिताजीनां चरणकमळोने नमस्कार कयों नर्ही ! ! वस्त्री हे जगवन् ! तमो खरेखर बीतरागज ठो, थाप समान धीजो कोइ पण आ पृथ्वीपर ममतारहित नथी. केम के, पुत्रप्रते पण तमोए जरा पण राग धयों नर्ही. एवी रीते रुदन करता पिताजीने मंत्रि प्रमुखोए समजाव्या वाद, तेमणे पिताजीना पगळांनी प्रतिमाने नमस्कार कयों; पठी तेमणे विचारुं के, पिताजीना आ पगळांना स्यानकने कोइ स्पर्श न करे तो सारुं, एम विचारि तेमणे आ उंचां प्रास्ताद सहित आ धर्मचक्र अर्ही स्थापन कराव्युं. (माटे बुद्धिवाने नानुं अथवा मोटुं प्रारंभेयुं धर्मकार्य विलंबविना प्रयत्नयी करवुं, धर्मकार्यना विस्तार माटे विलंब करवोज नर्ही, केम के, विलंबयी रात्रि गया-

धाद बाहुबलि पण प्रजुने नमी शक्या नही) ते सांजली चक्री ते धर्मचक्रने नमीने तक्षशिलामां गया, तथा त्यां सोमयशानो अजिपेक करी राज्यपर वेसाढ्यो. अने त्याथी सेंकडो शाखांवालो सोमवंश (चंद्रवंश) चालु थयो, केमके पुरुपरलोनी उत्पत्तिनुं कारण तेवुं तेवुं एक होय ठेज. ते सोमयशाने रूपवंती, तथा कुलीनएवी सुव्रतादिक चोवीस हजार स्त्रीं हुंती, तथा जगतमां प्रख्यात पराक्रमवाला अने पवित्र श्रेयांस आदिक व्होतेर हजार तेमने पुत्रो हुता; वली ते बत्रीस लाख गामोनुं, एकसो पत्तनोनुं, तथा त्रणसो नगरोनुं रक्षण करता हुता. वली तेमने चुमाळीस लाख रथो, एक लाख हाथी, तथा सूर्यनां घोडासरखा पांत्रीस लाख घोडां, तथा सवा क्रोड पालां हुता; तेम सातसो राजां तेमनी आज्ञा धारण करता हुता.

हवे सोमयशाथी, तथा त्यांनां सर्व राजांथी पूजाएला चक्री फरीने पण श्रीबाहुबलि मुनिराजनां चरणोने नमीने पोताना नगरप्रते गया, तथा त्यां सुर, असुर अने मनुष्योनां समूहोथी सेवाएला ते चक्री पितानी पेठे प्रजाने पालवा लाग्या.

हवे त्यां बाहुबलि मुनिराजे सर्व सावय व्यापारथी रहित थइने, तथा सर्व प्राणींप्रते हितकारी थइने, कर्मांनो नाश करवामाटे ध्यान धरवा मांड्युं. नाशिकापर राखेल ठे दृष्टि जेमणे, निर्मल ज्योतिवाला, प्रभुं ध्यान धरता, तारानां प्रचारोथी रहित मेरुसरखा निष्कंप, घुटणसुधि लंघावेल हाथोवाळा, रोकेल ठे सर्व आश्रवो जेमणे एवा, तथा गोपवेल ठे, चित्तरूपी पवन जेमणे एवा ते बाहुबलि मुनि शोजता लाग्या. सर्व शतुनां दोपोथी दूपिन नही थएला, तथा छेप अने रागथी नही लेपाएला योगी, तेम टाड, तडको, तथा वरसादथी नही लेपाएली मूर्तिवाला ते बाहुबलि मुनि पर्वत सरखा शोजता हुता. वली परस्पर जन्मवेरवाळा जीवो पण सहोदरतुल्य थइने, तेमनो आश्रय करता हुता; तथा तेमना मस्तकपर, डाढीमूठोपर अने जुजादिकमां पक्षिं माळां बांधी रहेता हुता. वली कर्मरूपी खतां उखडी जवाथी, वनखतांथी बींटाया थका, वादळांनं समूहोथी जेम मेरुपर्वत तेम अधिक कांतिवाळा ते गंज्जीर मुनिराज शोजता हुता. वली छुट माणसो जेम सज्जनोनां चित्तने, तेम

जलथी वृद्धि पामेला, अने तीक्ष्ण मुखवाला दर्जनं अंकुरो, पगमां प्र-
वेश करीने, तेमनां शरीरने जेदवा लाग्या. एवी रीते ते मुनिराज राग-
क्षेपने जीतीने, हृदयकमलमां प्रजुनुं ध्यान धरता थका, तथा मत्सररहि-
त वृद्धिवाला थया थका, समजावमां एक वर्षसुधि रहीने घातिकर्मोनां
पटलोने वालवा लाग्या. पठी श्री युगादीश प्रजुए तेमनी केवलोत्पत्तिना
समयने, तथा तेमां विघ्न करनारा तेमनां मानने जाणीने, तेमने प्रति-
बोधवामाटे ग्राह्यी अने सुंदरी सतीउने त्यां मोकली; अने तेउं पण अनु-
क्रमे ते मत्सररहित मनुष्यवाला वनमां आवी. त्यां ते साधवीउं वादळांमां
रहेला सूर्यनी पेठे, वेखडीउंनां समूहोथी विंटाएला ते मुनिराजने कैट-
लीक महेनते उलखीने, आदरपूर्वक तेमने प्रजुनां वचनो कहेवा लागी
के, हे जाइ! श्रीयुगादीश प्रजु आपने अमारा मुखथी संदेशो कहेवरावे
ठे के, हाथीपर चढेला पुरुषोने शुं केवलज्ञान थाय? माटे ते तमारा वे-
रीने तमो जीतो? वली हे युगादीश प्रजुनां पुत्र! तमो ते तरुण गजेंद्रथी
नीचे उतरो? वली हे बांधव! तमो आवा उत्कृष्ट मुनि थइने पण केम
मोहमां पडो ठो? माटे बोध पामो? एटहुं कहीने ते वझे वेहेनो श्री
आदिदेव प्रजुनां चरण समीपे गइ; पठी ते वचनो सांजलीने बाहुवळि
पण तेनुं तत्त्व विचारवा लाग्या के, आ वझे मारी वेहेनो सर्वज्ञ एवा श्री
पिताजीनी शिष्यो ठे; माटे ते कोइ पण वखते जतुं घोखे नहीं, पण तेमणे
जे हाथी कह्यो ते क्यां ठे? वली में तो हमेशने माटे आ सतांग राज्य
तो तज्युं ठे! अने हुं तो कायोत्सर्ग ध्यानमां तुं! त्यां मने हस्तीनी प्राप्ति
क्यांथी? पण अहो! हवे माझुम पड्युं!! “नाना जाइउने कोण नमे?”
एथी रीतनो मानरूपी हाथी मारी पासेज रहेलो ठे, माटे ते मारुं डुक्क-
त हवे मिथ्या थाउं? हुं तेउने जइ नमीश. मानथी तो पुण्य, कीर्ति, यश,
लक्ष्मी तथा स्वर्गनुं साम्राज्य पण जतुं रहे ठे, अने ते डुर्गतिनी संगति
करावे ठे. वली मान ठे ते म्खानि करनारुं, गुणोने हरनारुं, धर्मरूपी ल-
क्ष्मीने चोरनारुं, नीचगोत्ररूपी वृक्षप्रते वरसादसरखुं, सौजाग्यनो नाश
करनारुं, कीर्तिने घटाडनारुं, मोक्षमुखने दूर करनारुं, तथा पुण्योनी श्रे-
णिरूप रात्रिने नाश करवामां सूर्यसरखुं ठे, तेथी सत्पुरुषो प्राये करी तेनो
त्याग करे ठे. वली पूर्वे जेउंए चारित्रनो चार अंगीकार करेलो ठे, एवा

મારા નાના જાણીને પણ હું તાતની પેઠેજ વંદના કરીશ, એમ પોતાનાં મનમાં વિચારીને, જેવા તેણે તાતપાસે તુરત જવાને ફેરે છે, તેટલામાં કેવલજ્ઞાનરૂપી લક્ષ્મી, કે જે પેહેલેથીજ તેમનાપ્રતે અત્યંત રાગવાલી હતી, તે તેમનાં માનરહિત ચિત્તરૂપી મંદિરમાં તુરત દાખલ થઈ, અને તેથી તે બાહુબલિ મહામુનિરાજ સમકાલેજ સમસ્ત જગતને જોવા લાગ્યા. પત્ની ત્યાં દેવોણ આપેલા મુનિનાં વેપને ધારણ કરીને જ્ઞાનથી શુદ્ધ ચિત્તવાણા તે બાહુબલિ મુનિરાજ ત્યાં જઈ પ્રજ્ઞને પ્રદક્ષિણા કરીને કેવલીની સન્નામાં બેઠા. એવી રીતે બલવાનોમાં પણ મહાબલવાન આ બાહુબલિ મુનિરાજ છે; કેમ કે, તેમણે એકી વચ્ચેજ રણસંગ્રામમાં જરત ચક્રીને અને કર્મોને પણ તુરત જીત્યાં; તથા પોતાનું માન પણ તેમણે તજી દીધું.

એવી રીતે આચાર્ય મહારાજ શ્રી ધનેશ્વરસૂરિય વનાવેલા મહાતીર્થ શ્રી શત્રુંજયનાં મહાત્મ્યમાં જરતચક્રી અને બાહુબલિનાં સંગ્રામનાં વર્ણનનો ચોથો સર્ગ સંપૂર્ણ થયો. શ્રીરસ્તુ.

પંચમઃ સર્ગઃ પ્રારમ્ભતે.

શ્રી શત્રુંજય પર્વતરૂપી ઐરાવળમાંથી ઉત્પન્ન થયેલા મુક્તામણિ સરલા, લક્ષ્મીની શ્રેણિસરલા, પુણ્યનાં સૂર્યસરલા, શુભ યશની વેણિસરલા, પ્રજા લોકોનાં ગુરુ, નાજિરાજાના વંશથી (વાંસથી) ઉત્પન્ન થયેલા મણિસરલા તથા કુવલયને (ચંદ્રવિકાસી કમલને) ઉદ્બોધ કરવામાં ચંદ્ર સરલા, શ્રીયુગાદીશ પ્રજા અલંકૃત સુખ આપો? હવે શ્રી ધીરપ્રજા ઇંદ્રને કહે છે કે, હે ઇંદ્ર! હવે તે ચક્રિનાં બાહ્ય શત્રુની જીતની પેઠે, તેમનો અંતરશત્રુ ઈનો જય, તથા શ્રી શત્રુંજય તીર્થની સિદ્ધિને તું સાંજલ?

હવે અતિશયોરૂપી કિરણોવાલા, તથા ચક્રવાકોથી જેમ સૂર્ય, તેમ પ્રણે જગતનાં લોકોથી સેવાતા, શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજા પૃથ્વીને પવિત્ર કરતા થકા, તથા જલ્પરૂપી કમલોને ઉદ્ભાસિત કરતા થકા પૂર્વાચલપ્રતે જેમ સૂર્ય, તેમ શ્રીશત્રુંજય પર્વતપ્રતે આવ્યા. કલ્પવૃક્ષ, પારિજાત, સંતાન, હરિચંદન, સવંગ, ચારોલી, આંબા, ચંપક, અશોક, નાલીયરી, નાગરવેલ, સોપારી, કેલ, સાલરી, શાલ્મલી, તથા શાલ આદિક વૃક્ષોથી શોજતા,

सर्वे पर्वतोनां स्वामिपणाधी चमरी गायोनां पुंठंडारूपी चामरोधी वीं-
जाता, जिनमंदिरोरूपी ठत्रो अने उंचां कलशोधी वींटाएला, हजारो
उंचां शिखरोधी प्रगट रीते मुकुटयुक्त थएला, विचित्र प्रकारनां मणि
अने रत्नोनां किरणोधी आकाशने पण देदीप्यमान करता, नदी, झहो,
कुंडोनां समूहो, तथा वावोधी उत्तम शोजाने धारण करता, कमलोधी
देवलोकनी पण हांती करता, कटपवृक्षोनी घाटी ठायामां चर्तारो सहित
वेठेली किन्नरीउंधी गवाती ठे, युगादीश प्रभुनां गुणोनी पंक्ति ज्यां एवा,
दर्शनमात्रधी पण जगतने पवित्र करता, स्पर्शमात्रधी पण पापोनां समू-
हने हरता, नेत्रप्रते एक रसांजन सरखा, मोक्षनी इष्ठावाला अनेक गां-
धर्वो, विद्याधरो, मनुष्योनां समूहो, देवो, असुरो, नागकुमारो, तथा सिं-
हादिकोधी सेवाता, अनंत सिद्धोनां स्थानरूप, अनंत सुख देनारा, प्रा-
णीउंप्रते अनंत जवरूपी समुद्रमां छीपसरखा, एक लाख वत्रीस हजार
गामोधी विज्रूपित थएला, हमेशां समुद्रना रलोधी बंधाएली मेखलावाला,
ठत्रसरखी ठायावाला वृक्षोधी मध्याह्नकाले पण ताप विनाना, सौराष्ट्र
देशनी स्त्रीठनां गीतोनां कंकारोधी खुशी थएल ठे देव, मनुष्य अने ना-
गकुमारो ज्यां एवा, मूलमां पचाश योजनवाला, शिखरपर दश योजन-
वाला, तथा आठ योजन उंचा, एवा ते पर्वतपर प्रभु चढ्या. वली मो-
क्षनी नीसरणीनां पगथीआं सरखा ते उंचा पर्वतपर पुंडरिक प्रमुख मु-
निठ, तथा सुंदरी प्रमुख साधवीठ विगेरे चढ्या. पठी तीर्थंकर जेम ती-
र्थने, तेम श्रीयुगादीश प्रभु ते रायणने विशेषधी पवित्र करता थका, रा-
त्रिए तेनी नीचे समोसर्या. हवे आसन कंपवायी प्रजाते देवोए त्यां आ-
वीने, जवज्जीरूठने शरणातुल्य समवसरण धनाढ्युं. त्यां प्रभुए पोरसीसुधी
धर्मदेशना आपी; तथा पठी पुंडरिकजीये प्रभुनां पादपीठपर वेसीने
धर्मदेशना आपी के, तीर्थ, जिन, अने गुरुमां जक्ति, धर्मशास्त्रनी रुचि,
दया, सुपात्रेदान, प्रिय वचन अने विवेक एटलां सम्यक्त्वनं लक्षणो ठे.
वली आर्यदेश, मनुष्यपणुं, दीर्घ आयुष्य, उत्तम कुल तथा न्यायोपा-
र्जित धन, एटलां माणसोनां पुण्योपार्जननां हेतुठ ठे. वली आर्य-
देशमां जो मनुष्य जव मलेखो होय, तोज पापकार्योधी खज्जा, धर्मना
आगमोनुं सांजलवुं, कल्याणलनो विचार, दयालु बुद्धि, गुरुनी सेवा,

અપયશની વીક, પાપનાં નાશની ઇચ્છા, તથા ઉત્તમ ધર્મમાં પ્રીતિ થાય છે. વલી જે મનુષ્યજવેં કરીને ધર્મ, અર્થ, કામ અને મોક્ષ નામનાં ચારે પુરુષાર્થોં સાધી શકાય છે, તે મનુષ્ય જવની સ્તુતિ કરવાને કોણ સમર્થ છે ? વલી ઉત્તમ ન્યાયમાર્ગથી ઉપાર્જન કરેલી સંપદા પણ દાનેશ્વરીને ધેરજ કૃતાર્થ થાય છે; તથા આર્ય દેશમાં વિવેકી કુલમાં જે મનુષ્યપણું મળે છે, તેજ પ્રશંસવા લાયક છે. વલી જે ઉચ્ચમવંત માણસો પોતાનાં આયુષ્યનાં ક્ષણમાત્રને પણ પ્રમાદથી ફોકટ ગુમાવતા નથી, એવાં વિવેકી માણસો આ જગતમાં ધર્મકાર્યોપ્રતે લાંબાં આયુષ્યવાલા થાઉં ? વલી જે માણસ ચાંસી, શ્વાસ, સંગ્રહણી, અર્શ, રક્તપિત્ત, તથા જ્વર આદિક રોગોથી હમેશાં પીડાણા છે, તેડ શી રીતે પુણ્યોપાર્જન કરી શકે ? વલી પ્રાર્થે કરીને પરાક્રમ દેન્યમાટે, શૌર્યતા પરાજયમાટે, ઉચ્ચમપણું દરિદ્રતામાટે, તથા હજ્જવલ કુલ પાપમાટે થતું નથી. પઠી તે દેશનાને થંતે પ્રત્ન પુંડરિક મહારાજને કહેવા લાગ્ય કે, આ શત્રુંજય પર્વત મોડું તીર્થ છે, તથા મોક્ષનાં ઘરરૂપ છે. વલી આ તીર્થપર આવવાથી પ્રાણીર્થ હુર્લજ લોકાગ્રને પણ મેલવે છે, તેમ આ ગિરિરાજ શાશ્વતો છે. વસી આ તીર્થ થનાદિ છે; તથા અહીં થનંત તીર્થકરો પોતાનાં કર્મસમૂહનો નાશ કરીને સિદ્ધ થયા છે. વલી આ તીર્થપર જે પહિંડ, તથા ઘીજા પણ દુઝ્ઝ અને હિંસક જંતુડ રહે છે, તેડ પણ ત્રણ જવોમાં મોક્ષે જશે. વસી જે જીવો અજવ્ય તથા પાષી છે, તેડ આ પર્વતને જોઈ શકતા નથી. વસી રાજ્યાદિક તો મલી શકે છે, પણ આ તીર્થ મલી શકતું નથી. વલી તીર્થકરો મોક્ષમાં ગયે ઠતે, તથા કેવલજ્ઞાનનો લય થયે ઠતે, આ તીર્થ અશ્રવણથી તથા સ્તુતિથી પણ લોકોને તારનારું છે, તેમ આ હુઃસમ કાલમાં કેવલજ્ઞાનનો લય થવાથી, તથા ધર્મની પડતી આવવાથી આ તીર્થજ જગતનું દિત કરનારું છે. વલી જિનોમાં જેમ હું મુખ્ય તું; તથા પર્વતોમાં જેમ મેરું છે, તથા દ્વીપોમાં જેમ જંબૂદ્વિપ છે. તેમ સવલાં તીર્થોમાં આ મુખ્ય તીર્થ છે. વલી જે માણસો પોતાની જાંદગીમાં આ તીર્થનું દર્શન કર્યું નથી, તેડને મનુષ્યરૂપધારી પશુર્વજ જાણવા. તેમ આ તીર્થપ્રતે થનંતા તીર્થકરો, તથા કેવલીર્થ આઘ્યા છે, તેમ મોક્ષે ગણા છે, તથા જશે. વસી અતીતકાલમાં થઈ ગણા તથા દ્વે થનારા તીર્થકરો

आ तीर्थमां रायणनां वृद्धतले समोसर्यां ठे, तथा समो सरशे, वली आ सुराष्ट्र देश, आ शत्रुंजय गिरि, आ रायण, तेम वर्तमान तीर्थकर ए स-
 घला तीर्थरूप ठे. वली समुद्रमां रहेलो जेम बडवानल, तेम आ दुःखम
 काखमां आ तीर्थनो महिमा अधिक अधिक यशे, माटे आ मोटामां
 मोटुं तीर्थ ठे. आ तीर्थमां श्री अरिहंत प्रभुनी पुष्प, अद्भुत विगेरेयी
 पूजा करवायी, तथा स्तुति करवायी प्राणीजनुं जन्मसुधि करेलुं पाप
 नाश पामे ठे. वली अन्य तीर्थ करतां आ तीर्थमां जिननी पूजा करवायी
 अनंतगणुं फल मखे ठे. तेम अहीं फक्त एकज पुष्पयी प्रभुपूजा कर-
 वायी स्वर्ग अने मोक्ष दुर्लभ यतां नयी. वली आ तीर्थमां जे माणस
 प्रभुनी अष्टप्रकारी पूजा करे ठे, ते नवे निधानो पामीने अरिहंत तुल्य
 थाय ठे. वली पुण्यशाली माणसज अरिहंत प्रभुनी पूजा, सुगुरुनी जक्ति,
 शत्रुंजय तीर्थनी सेवा, तथा चतुर्विध संघनो संगम करे ठे. वली अहीं
 शुभ गुरुनी त्रिकरणशुद्धिपूर्वक आराधना करवायी ते तीर्थकर पद आपे
 ठे, तथा सामान्य मुनिनी आराधनायी चक्रीनी लक्ष्मी मखे ठे. वली
 जेणे पोतानां धननां समूहयी गुरुनी सेवा करी नयी, तेनो जन्म, तथा
 तेनी सर्व लक्ष्मी पण निष्फलज ठे. वली पूर्व जन्मां तीर्थकरोने पण घो-
 धिघीजनां हेतुरूप गुरुज ठे, माटे बुद्धिवाने सेवा गुरुनी अहीं विशेष पूजा
 करवी. वली अहीं सघली धर्मक्रीयाळ पण गुरुनी साथे रहीं करवी;
 केम के गुरु बिना ते सघली निष्फल ठे. माटे पोतानां अनृष्यपणाने
 इठनारा माणसे आ तीर्थमां धर्म थापनार गुरुनी वस्त्र, अन्न, पाणी आ-
 दिकयी सेवा करवी. वली आ शत्रुंजय तीर्थमां गुरुने वस्त्र, अन्न, तथा
 जखनुं दान देवायी, तथा तेनी जक्ति करवायी आ लोक अने परलो-
 कमां सर्व संपदाळ मखे ठे. आ शत्रुंजय तथा जिन, ए धन्ने स्यावर तीर्थो
 ठे; पण गुरु तो जंगमतीर्थरूप ठे, माटे तेमनी अहीं अत्यंत सेवा करवी.
 वली आ तीर्थमां अन्नदान, अनुकंपादान, सुपात्रदान, तथा कीर्त्यादिक
 मोटुं दान, तेम अन्नदान, ज्ञानदान, औषधदान, अते जलनुं दान देवुं;
 एम जिनेश्वरोए कहेलु ठे. वली जे माणस अहीं दीन, तथा अनायादिकोने
 दान आपे ठे; तेने घेर अटकाव रहित निरंतर लक्ष्मी नाच्या करे ठे.
 माटे महा बुद्धिवाने मोक्ष देनारुं दान आ तीर्थमां देवुं; केम के, दान-

વિના પ્રાણીંત જવસાગરને તરી શકતા નથી. વલી આ તીર્થમાં અત્યંત
 ગુણવાહું તથા મોક્ષસુખ આપનારું તથા સર્વ દુઃખ હરનારું શીલ ત્રિક-
 રણશુદ્ધિથી પાલવું. પોતાનું અહિત ઇચ્છનારા ધવા જે માણસે આ તીર્થમાં
 શીલજંગ કર્યું છે; તેની ક્યાંય પણ સિદ્ધિ થાય નહીં; તથા તે ચાંડાલથી
 પણ વધારે નિંદનીક છે. વલી આ તીર્થમાં તપ કરવાથી નિકાચિત કર્મો,
 તથા જન્મસુધિનું પાપ પણ નાશ પામે છે. વલી ઠઠ અને અઠમ આ-
 દિક તપથી ઉત્તમ ફલ મેલે છે; માટે સર્વ ઇચ્છિત આપનારો તે તપ અહીં
 વિશેષે કરીને કરવો. વલી અહીં અઘાણનો તપ કરવાથી કર્મોનો નાશ
 કરી પ્રાણી સ્વર્ગ અને મોક્ષનાં સુખ ફળવારમાં મેલવે છે. વલી અહીં
 વૈધી પુનેમનો વપવાસ કરવાથી સુવર્ણનો ચોર, તથા શુભ જાવથી સાત
 આંવેલ કરવાથી વસ્ત્રનો ચોર શુદ્ધ થાય છે. રત્નની ચોરી કરનારો અહીં
 અત્યંત ઉત્તમ જાવથી દાન દેતો થકો, કાર્તિક માસનાં સાત દિવસનાં
 તપથી શુદ્ધ થાય છે. વલી રુપું, કાંસું, ધાંવું તથા પિત્તલની ચોરી કર-
 નારો, તે પાપથી અહીં સાત વહાડાઈ સુધી પરમાર્થ નામનો પૃથક રીતે
 તપ કરવાથી મુક્ત થાય છે. વલી મોતી તથા પરવાલાંનો ચોર, અહીં
 ત્રિકાલ જિન પૂજાથી, તથા પંદર આંવેલોથી નિર્મલ થાય છે. વલી ધા-
 ન્ય તથા જલનો ચોર અહીં સુપાત્રે દાન લીધાથી, તથા રસનો ચોર
 મહાદાનથી શુદ્ધ થાય છે. વલી વસ્ત્ર અને આજૂપણનો ચોર અહીં જિન-
 પૂજન કરવાથી પોતાનાં આત્માનો ઘાડા સરલા જવમાંથી ઉઘાર કર-
 નારો થાય છે. વલી દેવઢવ્ય તથા ગુરુઢવ્યને ચોરનારો માણસ અહીં
 જિનપૂજનથી શુદ્ધ થાય છે; તથા ધ્યાન અને સુપાત્રે દાન દેવાથી તે
 અંતરંગ શત્રુર્જનો નાશ કરનારો થાય છે. વલી જે માણસે કુમારિકા,
 લીલિત સ્ત્રી, વટલેલી, સધવા, વિધવા, તથા ગુરુસ્ત્રીસાથે ગમન કર્યું
 હોય, તે માણસ પણ મનને રોધીને જિનનું ધ્યાન ધરતો થકો અહીં જો
 ઠ માસસુધી તપ કરે, તો શુદ્ધ થાય છે. વલી ગાય, જૈંસ, ઘોડા, હાથી,
 પૃથ્વી તથા ઘરનો ચોર, અને મંત્ર તંત્ર દેનારો પણ અહીં જાતિથી જિ-
 નનું ધ્યાન ધરવાથી શુદ્ધ થાય છે. વલી અન્યનાં ચેત્ય, ઘર, ઘગીચા, પુ-
 સ્તક તથા પ્રતિમાદિક ઉપર જે દુષ્ટ શુદ્ધિ “આ મારું છે” એમ ધારી
 પોતાનું નામ નાલે છે, તે માણસ પણ અહીં સામાયિકથી પવિત્ર થઈ ઠ

માત્ર સુધિ તપ કરવાથી પાપોને નાશ કરી શુદ્ધ થાય છે. વલી અહીં પરમેષ્ઠિનું ધ્યાન, તથા, દેવાર્ચન આદિકથી સમકીર્તી શ્રાવક સર્વ પાપોથી મુકાય છે. એવું કોઈ પણ પાપ નથી, કે જે અહીં અરિહંત પ્રજાનાં ધ્યાનથી નાશ ન પામે; તેમ તેવું કોઈ પણ પુણ્ય નથી, કે જે અહીં અરિહંત પ્રજાનાં ધ્યાનથી ન મળે. વલી પોતાના ચિત્તમાં ચિંતવેલાં એવાં નહીં કરેલાં પણ પુણ્યો અહીં ઉત્તમ જાવનાઈથી થાય છે, માટે અહીં ઉત્તમ ધ્યાન ધરવું. સપ્તમા વ્યાપારોમાં “મનોવ્યાપાર” મુખ્ય છે, અને તેજ પ્રાણીઈને સ્વર્ગ, નરક તથા મનુષ્ય જન્મમાં લેઈ જાય છે; માટે આ તીર્થમાં કૃષ્ણ, નીલ, અને કાપોત લેશ્યા ચિંતવવી નહીં; પણ કર્મોનાં ફળ માટે પદ્મ, સિત વિગેરે લેશ્યાઈ ચિંતવવી, વલી શુદ્ધ જંતુઈ પ્રતે પણ અહીં મનથી કે વચનથી કે શરીરથી પણ હિંસા કરવી નહીં; કેમ કે, તે ધર્મરૂપી શૂદ્ધને ઘાસવાને દાવાનલ સરસી છે. કંઘુઆ સરસા જીવને પણ જે માણસો મારે છે, તેઈનું સાતમી નરક શિવાય ધીજું સ્થાનક નથી. માટે નરકપ્રતે દૂતી સરસી હિંસા તો સર્વથા પ્રકારે કરવીજ નહીં, કેમ કે, જે માણસ પરને પીઠા ડપજાવે છે, તેની પાસે ધર્મરૂપી રાજા થાવતો નથી. ઘસી સપ્તમા જંતુઈ અર્નત જવોની અપેક્ષા કંઘુસરસાજ છે; માટે તેઈનું પોતાના આત્માની પેઠે રક્ષણ કરવું; અને જાણવું કે, કોઈ કોઈના શત્રુ નથી. ઘસી. પ્રાપ્ત જાય તો પણ ઉત્તમ બુદ્ધિવાને જૃતું ઘોષવું નહીં; અને સત્ય ઘોષનારો અપવિગ્ર પણ પવિગ્રજ છે. અસત્ય ઘોષવાથી પ્રાણીઈને મુશ્કેલી પડે, પર, કીડા વિગેરેની વ્યાધિ પાય છે. વલી કોઈપ નહીં દીધેલી પાણીની અંજલિ પણ શૂદ્ધ કરવી નહીં; કેમ કે અદત્તાદાનથી જીવો નિર્ધન તથા સ્વસ્થ આયુષ્યવાણ થાય છે. ઠાસા માપને ચોરી કરવી નહીં, કેમ કે ધન છે તે જીવોને પ્રાપ્તમાન છે, અને તેથી પ્રાપ્ત દરનાર કરનાં પણ ધન દરનાર વધારે જયંકર છે. ઘસી આ તીર્થમાં ઉત્તમ માપને પોતાની અંતે પણ સેવવી નહીં; ત્યારે ઘસે સોરનો નાશ કરનારી પરશ્વીની તો ઘાનજ શી કરવી? પરધનની ચોરી, પાડી તથા પરનો ઢેપકરવાથી નદા પાપ પાય છે. આ જયંકર સંસારરૂપી સમુદ્રમાં પરિપ્રદનાં જારથી પ્રાણી દોટીની પેઠે ટુપી જાય છે, માટે તે જેમ પને તેમ અલ્પ કરવો; ઘસી તે જને જને કરીને તેથી રીતે અલ્પ

કરવો, કે જેથી છોજરૂપી જયંકર પિશાચ ઠલી શકે નહીં. વલી સર્વ પ્રાણીર્જને વિષે પોતાના આત્માની પેઠે સમપણું (સામાયિક) ચિંતવવું; કેમ કે, તેવા સમપણાવિના સઘલી ક્રિયાઈ નિષ્ફલ છે. વલી જે માણસ સમતામાં રહે છે, તેને ત્રણે જગત વશ થાય છે; તથા તેને દેવો પણ જરા પણ પરાજીત કરી શકતા નથી. વલી પોપધપ્રતિમાને પ્રાપ્ત થયેલો માણસ દરેક વારમાં જ કર્મોનો નાશ કરે છે, અને તે ચારિત્રધારીની પેઠે દેવ અને મનુષ્યોથી પણ ઘંદાય છે. વલી આ તીર્થમાં પોપધવૃત્ત કરવાથી માસરૂપણનું પુણ્ય મેલે છે, તથા અતુલ્ય કેવલજ્ઞાન પણ મેલે છે. વલી અતિશિ સંવિજાગ્રત કરવાથી નરક અને તિર્યંચ ગતિનો નાશ કરી પ્રાણી મોક્ષસુખ મેલે છે; જોજન વલ્લભે આવેલા મુનિર્જને દાન દેવાથી મોક્ષરાશ દૂર રહેતું નથી; ત્યારે (આલોક સંવંધિ) રાજ્યસુખની તો વાતજ શી કરવી! જે માણસ ગુરુદેવપ્રતે આહાર તથા નૈવેદ્ય દર્શને જોજન કરે છે, તેજ સર્વ જોજન જાણવું; અને તે શિવાયનું તો દેહને પોષણ કરનારું ફક્ત પશુપ્રાણી સરવું જોજન જાણવું. વલી ગ્રહણ કરેલું દેવઙ્ગ તથા ગુરુઙ્ગ અંગારાની પેઠે સાત કુલોને ચાલી નાંખે છે, માટે તે બુદ્ધિવાનોએ લેવું હાયક નથી. દેવઙ્ગ તથા ગુરુઙ્ગથી થયેલી ધનની વૃદ્ધિ જેરની પેઠે પ્રથમ સ્વાદિષ્ટ લાગે છે, પણ પાઠલથી તીવ્ર વેદના આપે છે. જે માણસો હમેશાં દેવઙ્ગ તથા ગુરુઙ્ગ જઘણ કરે છે, તેર્જની શુદ્ધિ સર્વ તીર્થોનાં આશ્રયોથી પણ થતી નથી. છોજાંધચિત્તથી દેવઙ્ગ તથા ગુરુઙ્ગ જો લેવામાં આવે, તો તે નિર્યંચ તથા નરકાદિક દુર્ગતિ આપે છે. વલી એકેન્દ્રિઆદિક જીવોને નિરર્થક જે તાડન કરવું, તે “અનર્થદંડ” કહેવાય; તેવા અનર્થ-દંડથી ચલપૂર્વક વિરતિ કરવી. અનર્થદંડ કરવાથી માણસ શરણારહિત થઈને આ જીવરૂપી સમુદ્રમાં મગરોસરલા કર્મોથી પીડાય છે. વલી કલ્યાણના અર્થો માણસે વિશેષે કરીને આ તીર્થમાં વૃક્ષનાં ડાલાં, પાંદડાં, ફલ, અંકુરા વિગેરે ઠેદવાં નહીં. આ શત્રુંજય તીર્થમાં સર્વ જગોએ હમેશાં દેવોનો વાસ છે, માટે તેર્જને ઠેદવાં નહીં. વલી યશરૂપ ધનવાલાર્જ પણોથી પણ ઉપકાર કરવો; કેમ કે, તે સર્વધર્મરૂપ, તથા મોક્ષસુખનાં કારણરૂપ છે. પરોપકારથી ઉત્પન્ન થયેલું પુણ્ય જીવજીવપ્રતે વૃદ્ધિ પામે છે; અને જે પરોપકાર કરે છે, તે સર્વ જગોએ અટકાવ રહિત દેવની પેઠે ધાણી શકે છે.

वली इहानी अने पुस्तकोनी अन्न वस्त्रादिकधी करेली सेवा सूर्यनी कांतिनी पेठे प्राणीउंनी जडतानो नाश करे ठे. ज्ञानपूजार्थी ज्ञानावरणीय कर्मो-
नो नाश यइ, मुक्तिस्त्रीनां कारणरूप केवलज्ञान प्राप्त घाय ठे. वली
आ शत्रुंजय तीर्थपर जिननी पूजानी पेठे ज्ञाननी पूजा पण प्राणीउने
ठेक मोक्षसुधिनुं अधिक अधिक फल आपे ठे. वली आ तीर्थमां रात्रि-
जोजन करवाची माणस गीध, घुवड, प्रमुख जवो पामीने अत्यंत दुःखी
ययो थको नरकमां जाय ठे. सदा रात्रिजोजनमां तत्पर रहेला एवा अ-
पवित्र माणते आ तीर्थनो कोइ पण वखते स्पर्श पण करवो लायक नथी.
वली आ तीर्थमां रहीने जे माणसो सम्यक्स्वमूल वार व्रतोने पाखे ठे,
तेनां तुल्य वीजो कोइ धन्य नथी, तथा तेउं मोक्षमां जाय ठे. वली अन्य
तीर्थमां जप, तप, तथा दानधी जे फल घाय ठे, तेथी क्रोडगणुं फल
आ तीर्थनां स्मरणधी पण घाय ठे. वली आ तीर्थमां जे माणस रथ, घोडा,
जमीन, हाथी, सुवर्ण तथा मणिनी जेट आपे ठे, ते हर्ष सहित चक्री-
पणाने तथा इंद्रपणाने जोगवे ठे. वली जे माणस आ तीर्थमां इंद्रोत्स-
वादि कार्य करे ठे, ते सघला जोगो जोगवीने निश्चय करी मोक्ष मेखवे
ठे. वली हे पुंडरिक ! सघला तीर्थमां आ तीर्थराज ठे, तथा सघला प-
र्वतोमां ते उचम पर्वत ठे; माटे जेम मने, तेम मोक्षनां कारणरूप आ
गिरिवरने तुं सेव ? वली हे मुनि ! माराधी जेम आ जगतनी स्थिति,
तेम तारा नामधी आ अवतरपिणीमां आ तीर्थ प्रसिद्धि पामशे. वली नहीं
वखधी तेम नहीं अनन्यासधी, तेम इंद्रिउने तथा मनने रोधिने तुं अहीं
रहे ? स्फटिकसरखा निर्मल आत्माने त्रण ध्यानधी (पिंडस्थ, पदस्थ,
अने रूपस्थधी) ध्यावतां थकां, अने कंइ पण चिंता रहित आश्रव परि-
णामने रोक्रीने, विकल्प रहित लयमां प्राप्त यइ, पांच ह्रस्व अक्षरोनां
उच्चारनां परिमाणवाला कालमां शुचाशुचनो नाश करी, तथा घाति-
कर्मोने वालीने, अने केवलज्ञान पामीने, आज तीर्थनां माहात्म्यधी तुं
मुक्तिरूपी स्त्रीनो स्वामी यइश. एवी रीते पुंडरिक महामुनिने कहीने जग-
दान पण त्रिलोकनां हितनी इहाधी वीजी जगोये विहार करी गया. पठी
त्रणे लोकमां रहेनारा लोको पण तेवी रीतनां सर्वज्ञ प्रजुनां वचनने सांजलीने
आनंद सहित, तीर्थमां अनुराग धरता थका पोतपोताने स्थानके गया,

हवे पुंडरिक महाराज पण त्यां पांच क्रोड मुनिंथी वींटाया घका चं
 डनी पेठे समता धारीने रह्या. तथा ते मुनिंठने परम वैराग्यरूपी अमृ
 तथी जरेली वाणी कहेवा लाग्या के, क्षेत्रानुजावथी आ गिरि मोक्षमुक्
 नां स्थानकरूप ठे; अने कपायरूपी शत्रुंठने जीतवामाटे किंवासमान वे
 हवे आपणे अर्ही मोक्षनां कारणरूप संलेखना करवी; ते संलेखना अ
 व्यथी अने जावथी, एम वे प्रकारनी ठे. सघला उन्माद, तथा महारा
 गनां कारणरूप एवी सर्व धातुंठनुं चारे वाजुथी जे शोषवुं; तेने अमृ
 संलेखना मानेली ठे. मोह अने मात्सर्यवाला रागद्वेषादिक कपायोने
 समताथी जे ठेद करवो, तेने जाव संलेखना कहेली ठे. एम कहीने पुं
 रिकजी महाराज ते साधुं सहित सघला सूक्ष्म अने वादर अतिचारोने
 आलोचवा लाग्या. वली तेमणे फरीने पण पोतानां महाव्रतोने दड कयां
 केम के, वारंवार अग्निनो ताप सुवर्णनी शुद्धि माटे थाय ठे. चौत्रीस अ
 तिशयोवाला, मोतीसरखी निर्मल कांतिवाला तथा व्रणे लोकनां स्वामी एव
 सर्व जिनेश्वरो अमोने शरणारूप थाउं? अनंत अने अक्षय स्थानप्रते प्राप्त
 थयेला, परवालांसरखी कांतिवाला, अने पंदर जेदे सिद्ध थपला सिद्धो
 अमोने शरणारूप थाउं? महाव्रतोने धरनारा, धीर, सावधानां आश्रयवि
 नानां, इंडनीलमणिसरखी कांतिवाला एवा मुनिंठ अमोने शरणारूप
 थाउं? केवली प्रजुण कहेलो, सर्व दयामय, तथा स्फटिकोपल सरखो तं
 झारहित एवो धर्म अमोने शरणारूप थाउं? वली चोरासी लाख जीवा
 योनि मांहे जे कंइ दुष्कृत थयुं होय, ते सघलुं अमाहं अपुनः क्रिया
 पूर्वक मिथ्या थाउं? वली अज्ञानताथी जे अद्वार पापस्थानको सेव्यां होय,
 ते सघलांठने त्रिकरणशुद्धिथी वोसरावुं तुं. वली एकेंद्रियादिक सर्व जंतु
 ठने हुं खमावुं तुं; अने तेउं पण वैररहित एवा हुं प्रते क्षमा करो? वली
 कर्मोथी आ संसारमां जमता एवा सर्व प्राणीं प्रते मने मित्राइ ठे; हुं
 एकसोज तुं; मारुं कोइनथी; अने आ मारा आत्माने अरिहंत प्रजुं श
 राणुं ठे. षट्ठुं कहीने पुंडरिकजी महाराजे सघला साधुंठनी साथे उ
 प्कार निराकार अनशन अंगीकार कयुं. एवी रीते ते रूपकश्रेणिपर च
 ह्या; अने त्यां जीर्ण दोरडांती पेठे चारे वाजुथी तेमनां तथा पांच क्रोड

મુનિઝનાં પણ ઘાતિકર્મોં ટુટી ગયાં; કેમ કે, તપ સર્વને સરસો છે. ત-
પથી રાજ્ય, સ્વર્ગની સંપદા, તથા મોક્ષસુખ મહે છે; અને ત્રણે લોક વશ
ધાય છે. ત્યાં ચૈત્રસુદી પુનેમને દિવસે પુંડરિકજી મહારાજને પ્રથમ કે-
વલજ્ઞાન થયું; તથા પઠી તે મુનિઝને થયું. પઠી તે યોગિઝ કૃણવાર ચોથા
શુક્રધ્યાનમાં રહીને, સર્વ કર્મોં ફીણ થવાથી મોક્ષે ગયા. તે વખતે ત્યાં
સર્વ દેવોં આવીને મરુદેવા માતાની પેઠે, તેમનો નિર્વાણમહોત્સવ કર્યો.
જેમ આ અવસર્પિણીમાં શ્રી કૃપજદેવ પ્રજુ પેદેલા તીર્થકર છે, તેમ આ
પેદેલું તીર્થ થયું; જ્યાં એક મુનિ પણ સિદ્ધ થાય છે, તે તીર્થ કહેવાય છે,
ત્યારે જ્યાં આટલા વધા મુનિઝ સિદ્ધ થયા, તેને તો મોટામાં મોટું તીર્થ જા-
ણું. હવે શ્રીકૃપજદેવ પ્રજુ ફાગણસુદિ આઠમને દિવસે આ શત્રુંજયપર
આવ્યા, ત્યારથી અષ્ટમીપર્વ થયું. આઠમ, પાછી તથા પુર્ણિમાને દિવસે
પ્રાણીઝને શુભાશુભ આયુનો વંધ પડે છે. તે વત્રે પર્વને દિવસે આ તી-
ર્થમાં જાકિધી અદ્ય આપેલું દાન પણ ક્ષેત્રમાં રોપેલા વીજની પેઠે વધુ
ફલ આપે છે. તપ, દાન તથા શીલાદિકથી જિનજાકિની પેઠે આરાધેલું
અષ્ટમી પર્વ પ્રગટ રીતે પ્રાણીઝના આઠે કર્મોંનો નાશ કરે છે. ચૈત્રસુદી પુ-
નેમને દિવસે આ તીર્થપર પુંડરિકજી મહારાજ મોક્ષે ગયા, ત્યારથી ચૈત્રી-
પુનેમનું પર્વ થયું; તથા આ પર્વેતનું નામ પુંડરિકગિરિ પડ્યું. જે માણસ સંઘ-
સહિત ચૈત્રી પુનેમને દિવસે આ પુંડરિકગિરિપર રહેલા પુંડરિક મહા-
રાજને પૂજે છે, તે લોકોચર સ્થિતિવાલો થાય છે. વલી નંદીશ્વરાદિક છી-
પોમાં રહેલા શાશ્વતા પ્રજુઝનાં પૂજનથી જે પુણ્ય થાય છે, તેથી પણ અ-
ધિક પુણ્ય શત્રુંજય ગિરિની ચૈત્રીની યાત્રાથી થાય છે. વલી વીજે વલતે
દાન, શીલ, તપ તથા પૂજા પ્રમુખથી જે પુણ્ય થાય છે, તેથી ક્રોડગણું
પુણ્ય ચૈત્રી પુનેમને દિવસે અહીં શત્રુંજયપર જિનપૂજનથી થાય છે. ચા-
રિત્ર, ચંદ્રપ્રજ પ્રજુ, ચૈત્રી પુનેમ, શત્રુંજય પર્વત, તથા શત્રુંજયી નદી પુ-
ણ્યવિના મલી શક્તાં નથી. જે માણસ આ તીર્થપર ચૈત્રી પુનેમને દિવસે
જિનાશ્રયમાં શાંતિસ્નાત્ર, ઘજારોપણ, તથા આરતિ કરે છે, તે પોતાનાં
નિર્મલ જીવોને મેલવે છે. વલી વીજી જગોયે પણ ચૈત્રી પુનેમને દિવસે સં-
ઘપૂજન કરવાથી માણસ જ્યારે દેવનાં સુખોને મેલવે છે, ત્યારે આ વિમ-
લાચલપરની તો વાતજ શી કરવી ? ચૈત્રી પુનેમને દિવસે વદ્ર, અત્ર અને

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાજેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંડ્રની પદવી આપીને ઠેવટે મોક્ષ આપે છે. ચૈત્રી પર્વ સર્વ પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વ પુણ્યને વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ ફલને દેનારું છે. વલી ચૈત્રી પુનેમની અઠાઈ અષ્ટ સિદ્ધિર્જને આપનારી છે. વસી સઘલા દેવો પણ આ ચૈત્રી પર્વને નંદીશ્વર છીપમાં જઈ જિનપૂજાદિકથી જક્તિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં હેતુ રૂપ કલહ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચૈત્રી પર્વને જજવું. વસી અક્ષય સિદ્ધિમાટે ચૈત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચૈત્ય, સિદ્ધાંત, ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જક્તિ કરવી.

હવે શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુ વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા વિનીતા નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. ત્યાં ઇંડ્રાદિક દેવો પ્રજુની જક્તિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા તે ઊંચ ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ગ્રણ ગઢોવાલું પ્રજુનું સમવસરણ રચ્યું. ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે જાતજીવ પણ તેને હર્ષથી વાર ક્રોડ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પત્રી પાલા, ઘોડા, હાથી, રયો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિ, રાજા, રાણી, તથા માણસોથી ઘાંટાણલા, તથા સાહુકારો, સાર્થવાહો, ચારણો, થંદિ, ગાંધર્વો, અને સઘલાં લશ્કરોથી સેવાણલા જરત મહારાજ આકાશને ઠગમય કરતા થકા, દિશાંને ચામરો તથા ધજાં સહિત કરતા થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પત્રી ત્યાં પૂર્વ તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજુને પ્રદક્ષિણા દે-
 ઇને ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી ! હે જિનાધીશ ! હે કરુણાસમુદ્ર ! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા ! તથા હે વત્સલ પ્રજુ ! તમો જય પામો ? ઘણાં કાલથી ઉત્કંઠા કરતા એવા મને જે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને એમ લાગે છે કે, આજે મારું નું કરેલું શુભ કર્મ ફલીજૂત થયું. વલી હે પ્રજુ ! આપ વીતરાગનાં હું વસું હું, એમ કેમ કહેવાય ? પણ આપ મારા ચિત્તમાં વસી-
 ઠો, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુખમાં, દુઃખમાં, નગરમાં, અરણ્યમાં, જલમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં અને

रात्रिमां पण मारा चित्तमां थापना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने तथा पंचांगधी प्रजुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठल वेठा. त्वारे प्रजु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनमुधि संजलाय एवी वाणीधी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं लखावबुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पुण्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-रत महाराजा प्रजुने मस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोधी समुद्रने पण खल्लित करता चका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्युं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-राय ? तथा तेधी शुं फल मले ? त्वारे श्री युगादीश प्रजुए कणुं के, हे राजन् ! जेबुं तीर्थकर पद ठे, तेबुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-कतुं नधी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते बन्ने-धी पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाधी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेखवे ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने तेवा संघनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनधिंवेने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां चकां, दीनोनो उद्धार करतां चकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां चकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वैजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वधी देवपूजन करतां चकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां थयवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां चकां संघपति घवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मखवा बरोवर ठे. वली उत्तम यात्रांनुं फल इष्टनार माणसे, मिथ्यात्विर्जनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नही. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नही; पण त्रिकरण शुद्धि-धी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पाखबुं. वली संघयात्रा करनारे साधुठ तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાજેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંડ્રની પદવી આરોપે ઉઘડે મોઢા આપે છે. ચેત્રી પર્વ સર્વ પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વ પુણ્યો વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ ફલ દેનારું છે. વલી ચેત્રી પુનેમની અઠાઈ અષ્ટ સિદ્ધિઠને આપનારી છે. વ. સઘલા દેવો પણ આ ચેત્રી પર્વને નંદીશ્વર છીપમાં જઈ જિનપૂજાદિક જ્ઞાતિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં દે. રૂપ કલહ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચેત્રી પર્વને જજવું. આ અદ્ય સિદ્ધિમાટે ચેત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચૈત્ય, સિદ્ધાંત ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જ્ઞાતિ કરવી.

હવે શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુ વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા નીતા નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. ત. ઇંડ્રાદિક દેવો પ્રજુની જ્ઞાતિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા ઈંડ્ર ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ગ્રણ ગદોવાહું પ્રજુનું સમવસરણ રહ્યું ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે તજીઈ પણ તેને હર્ષથી ઘાર ક્રોડ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પ. પાલા, ઘોડા, હાથી, રથો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિઠ, રાજાઠ, રાણ તથા માણસોથી વીંટાણલા, તથા સાહુકારો, સાર્થવાહો, ચારણો, દિઠ, ગાંધર્વો, અને સઘલાં લશ્કરોથી સેવાણલા જરત મહારાજ આવ શને ઠગમય કરતા થકા, દિશાઠને ચામરો તથા ધજાઠ સહિત કર થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પઠી ૧ પૂર્વ તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજુને પ્રદક્ષિણા ઇને ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી ! હે નાધીશ ! હે કરુણાસમુદ્ર ! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા ! તથા વત્સલ પ્રજુ ! તમો જય પામો ? ઘણાં કાલથી ઉત્કંઠા કરતા એવા આજે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને એમ લાગે છે કે, આજે મ. પૂર્વનું કરેલું શુભ કર્મ ફલીજૂત થયું. વલી હે પ્રજુ ! આપ વીતરાગનાં ચિત્તમાં હું વસું હું, એમ કેમ કહેવાય ? પણ આપ મારા ચિત્તમાં વસી રહ્યા છો, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુલમાં, કુલમાં, નગરમાં, અરણ્યમાં, જલમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં અને

गत्रिमां पण मारा चित्तमां थापना चरणोनुं ध्यान रद्देजो ? गवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने तथा पंचांगत्री प्रजुने नमीने चक्री इंजनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठ्य वेवा. त्वारे प्रजु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजननुपि संजसाय गवी वाणीधी देशना देवा साग्या के, मुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं सखायबुं, चामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान गट्ठां पूण्यनां स्थानको ठे. ते देशनाने अंते ज-रत महाराजा प्रजुने मस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोधी समुज्जने पण दक्षित करता यका पुत्रया साग्या के, हे स्वामी ! थापे संधाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्युं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-राय ? तथा तैधी शुं फल मसे ? त्वारे श्री युगादीश प्रजुप फलुं के, हे राजन् ! जेवुं नीर्थकर पद ठे, तेवुंज संधाधिपनुं पद ठे. वली ठती संध-दाप पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यधिना संधाधिपतिनुं पद मली श-कतुं नधी, इंजपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा सायक ठे; अने ते धत्ते-धी पण संधाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाधी यधारे प्रशंसनीक ठे. संध-पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेखवे ठे. संघ तो अरिहंतोने पण द्मेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने तेवा संघनो जे अधिपति घाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो घाय. चतु-र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनयिंयने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां यकां, दीनोनो उद्धार करतां यकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां यकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वैजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वधी देवपूजन करतां यकां, तथा गुरुनी थाइा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां अथवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां यकां संधपति यवाय ठे. वली द्मेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मखवा घोवर ठे. वली उत्तम यात्रांनुं फल इष्टनार माणसे, मिथ्यात्विठनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नही. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नही; पण त्रिकरण शुद्धि-धी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पाखबुं. वली संधयात्रा करनारे साधुं तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાજેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંડ્રની પદવી આરીને ઠેવટે મોઠુ આપે છે. ચૈત્રી પર્વે સર્વે પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વે પુણ્યોને વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ ફલે દેનારું છે. વલી ચૈત્રી પુનેમની અઠાઈ અષ્ટ સિદ્ધિઠેને આપનારી છે. વડી સઘલા દેવો પણ આ ચૈત્રી પર્વેને નંદીશ્વર છીપમાં જઈ જિનપૂજાદિકની જાતિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં દેવો રૂપ કલહ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચૈત્રી પર્વેને જજવું. વડી અક્ષય સિદ્ધિમાટે ચૈત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચૈત્ય, સિદ્ધાંત ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જાતિ કરવી.

હવે શ્રી રૂપજદેવ પ્રજુ વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા નિ નીતા નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. તે ઇંડ્રાદિક દેવો પ્રજુની જાતિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા તે ડંપ ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ગ્રણ ગઢોવાલું પ્રજુનું સમવસરણ રહ્યું ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે જ તજીણ પણ તેને હર્ષથી ધાર ક્રોડ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પા પાલા, ઘોડા, હાથી, રથો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિડ, રાજાડ, રાણી તથા માણસોથી વીંટાણલા, તથા સાહુકારો, સાર્થવાહો, ચારણો, દિડ, ગાંધર્વો, અને સઘલાં લશ્કરોથી સેવાણલા જરત મહારાજ આવ શને ઠગમય કરતા થકા, દિશાડને ચામરો તથા ધજાડ સહિત કર થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પઠી પૂર્વ તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજુને પ્રદક્ષિણા ઇને ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી ! હે નાધીશ ! હે કરુણાસમુદ્ર ! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા ! તથા વત્સલ પ્રજુ ! તમો જય પામો ? ઘણાં કાલથી ઉત્કંઠા કરતાં એવા મ આજે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને એમ લાગે છે કે, આજે મ પૂર્વનું કરેલું શુભ કર્મ ફલીજૂત થયું. વલી હે પ્રજુ ! આપ વીતરાગ ચિત્તમાં હું વસું તું, એમ કેમ કહેવાય ? પણ આપ મારા ચિત્તમાં વ રહ્યા ઠો, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુલમાં, ડુ માં, નગરમાં, અરણ્યમાં, જલમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં ઇ

नम्रिमां पण माग चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एयी रीते प्रनुनी स्तुति करीने तथा पंचांगथी प्रनुने नमीने चक्री इंझनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठस वेठा. त्यारे प्रनु पण सर्वे जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजसाय एवी वाणीथी देशना देवा लाग्या के, मुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्यक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खयाययुं, चामीयात्सव्य, गुरु तथा अग्रमोनों महोत्सव, समना, अने शुजध्यान गृहसां पुण्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-रत महाराजा प्रनुने मस्तकथी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोथी समुझने पण खज्जित करता थका पुठया लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संधाधिपनां पदनुं बहुत वर्णन कर्युं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-राय ? तथा तेथी शुं फल मखे ? त्यारे श्री युगादीश प्रनुए फलुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थंकर पद ठे, तेवुंज संधाधिपनुं पद ठे. वली ठसी संध-दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संधाधिपतिनुं पद मली श-कतुं नथी. इंझपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते पठे-थी पण संधाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाथी वधारे प्रशंसनीक ठे. संध-पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थंकरनामगोत्रने पण मेलवे ठे. संध तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने तेवा संधनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-र्विध संध सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्यक जिनधिंवने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वैज्जार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वथी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आझा प्रमाणे ते सर्वे तीर्थोमां थयवा एक तीर्थमां पण इंजोत्सवादिक कार्य करतां थकां संधपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्य माटे जे आरा-धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मलवा धरोवर ठे. वली उत्तम यात्रां फल इठनार माणसे, मिथ्यात्विल्लनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-थी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पासवुं. वली संधयात्रा करनारे साधुउं तथा

पाणीआदिकथी प्रतिज्ञाजेखा मुनि चक्रीनी अने इंद्रनी पदवी आनी
 ठेवटे मोक्ष आये ठे. चेत्री पर्व सर्व पर्वोमां उत्तम ठे; तथा सर्व
 वधारनाहं ठे; तेतुं पुंडरिकगिरिपर आराधन करवाथी ते उत्कृष्ट
 देनाहं ठे. वसी चेत्री पुनेमनी अठाइ अष्ट सिद्धिउने आपनारी ठे.
 सद्यज्ञा देवो पण आ चेत्री पर्वने नंदीश्वर ह्रीपमां जइ जिनपूजारी
 जक्ति पूर्वक आराधे ठे. माटे धर्ममां प्रीतिवाळा माणसे प्रमादनां
 रूप कसह, क्रीडा तथा अनर्थदंडादिक तजीने चेत्री पर्वने जजवुं.
 अहाय सिद्धिमाटे चेत्रीपुनेमने दिवसे प्रजावना, जिन, चेत्य, सिद्धि
 गुरु अने मुनि प्रते जक्ति करयी.

हृष्ये श्री रुक्मदेव प्रनु विहार करी पृथ्वीने पावन करता यका
 भीजा नगरीनी पामे रहेला सिद्धार्थ नामनां उद्यानमां पहांच्या.
 इंद्रादिक देवो प्रनुनी जक्तिथी आकाशमांथी उतरीने आढ्या; तथा
 उंद त्यां योजन सुविनी जूमिमां ग्रण गढोवाळुं प्रनुनुं समवसरण
 एतारे उद्यानपाळके तेनी जरत महाराजने वधामणी थापी; एतारे
 मजीए पण तेने हृष्येथी वार क्रोड सोनामोहोरोनुं इनाम थाप्युं.
 पाळा, घोडा, ह्याथी, रथो, पुत्रो, सामंतो, सेनापतिउं, राजाउं, राणी
 तथा माणसोथी थोंटाणळा, तथा साहुकारो, सार्यवाहो, वारणो,
 दिठ, गांधवां, अने सद्यज्ञां लश्करोथी सेवाएखा जरत महाराज
 शने वधमय करता यका, दिशाउंने चामरो तथा धजाउं सहित
 यका, अने सेन्योथी पृथ्वीने पूरता यका त्यां चाखवा लाग्या. पत्नी
 पूर्व तरफनां द्वारथी समवसरणमां थायीने, तथा प्रनुने प्रदक्षिणा
 इने चक्री नीचे प्रमाणे नेमनी म्नुनि करवा लाग्या के हे मामी!
 नाथीन ! हे करुणाममुद्र ! हे संसार रूपी वनमांथी तारनारा ! तथा
 वन्मत्र प्रनु ! तमो जय पामो ? घणां काष्ठथी उत्कंठा करता एता
 याजे थापवुं दर्शन यथुं ठे, अने तेथी मने मम लागे ठे के, याजे
 पुर्वेनुं करेनुं शुभ कर्म फलीजून यथुं. वसी हे प्रनु ! थाप दीवग
 चितमां हे वसुं नुं, मम केम कहेवाय ? पण थाप मारा निनमां
 रत्ना गो, माटे हवे मारे बीजा कोडनी पण जरत नथी. सुगमां, दुः
 मं, नगरमां, अग्न्यमां, जलमां, अग्निमां, रणसंग्राममां, दिवसमां अने

रात्रिमां पण मारा चित्तमां आपना चरणोलुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रभुनी स्तुति करीने तथा पंचांगथी प्रभुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठल वेठा. त्यारे प्रभु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजलाय एवी वाणीथी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोलुं खलावबुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुभध्यान एटलां पुण्यनां स्थानको ठे. ते देशनाने अंते ज-रत महाराजा प्रभुने मस्तकथी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोथी समुद्रने पण लज्जित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्युं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त कराव ? तथा तेथी शुं फल मले ? त्यारे श्री युगादीश प्रभुए कह्युं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थंकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली उती संप-दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-कलुं नथी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते वस्त्रे-थी पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाथी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेलवे ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने तेवा संघनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-र्विध संघ सहित, शुभ जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंघने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वैजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मत्तशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वथी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां अथवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां संघपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मखवा वरोवर ठे. वली उत्तम यात्रांनुं फल इष्टनार माणसे, मिथ्यात्विर्जनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-थी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पाखबुं. वली संघयात्रा करनारे साधुं तथा

पाणीआदिकथी प्रतिखाजेला मुनि चक्रीनी अने इंद्रनी पदवी आरीने ठेवटे मोक्ष आपे ठे. चेत्री पर्व सर्व पर्वोमां उत्तम ठे; तथा सर्व वधारनारं ठे; तेनुं पुंडरिकगिरिपर आराधन करवाथी ते उत्कृष्ट देनारं ठे. वली चेत्री पुनेमनी अठाइ अष्ट सिद्धिने आपनारी ठे. वर सघला देवो पण आ चेत्री पर्वने नंदीश्वर छीपमां जइ जिनपूजादिक जक्ति पूर्वक आराधे ठे. माटे धर्ममां प्रीतिवाला माणसे प्रमादनां हेतु रूप कलह, क्रीडा तथा अनर्थदंडादिक तजीने चेत्री पर्वने जजवुं. वर अक्षय सिद्धिमाटे चेत्रीपुनेमने दिवसे प्रजावना, जिन, चैत्य, सिद्धांत गुरु अने मुनि प्रते जक्ति करवी.

हवे श्री कृपजदेव प्रभु विहार करी पृथ्वीने पावन करता थका नि नीता नगरीनी पासे रहेला सिद्धार्थ नामनां उद्यानमां पहांच्या. ला इंद्रादिक देवो प्रभुनी जक्तिथी आकाशमांथी उतरीने आव्या; तथा ते उंण त्यां योजन सुधिनी भूमिमां ग्रण गढोवाळुं प्रभुनुं समवसरण रघुं. त्यारे उद्यानपालके तेनी जरत महाराजने वधामणी आपी; त्यारे तजीए पण तेने हर्षथी वार क्रोड सोनामोहोरोनुं इनाम आप्युं. पत्नी पाला, घोडा, हाथी, रथो, पुत्रो, सामंतो, सेनापतिउं, राजाउं, राजीउं तथा माणसोथी वींटाएला, तथा साहुकारो, सार्थवाहो, चारणो, वं दिउं, गांधवो, अने सघलां लश्करोथी सेवाएला जरत महाराज आकाशने ठग्रमय करता थका, दिशाउंने चामरो तथा धजाउं सहित करता थका, अने सैन्योथी पृथ्वीने पूरता थका त्यां चालवा लाग्या. पत्नी त्यां पूर्व तरफनां छारथी समवसरणमां आवीने, तथा प्रभुने प्रदक्षिणा हे इने चक्री नीचे प्रमाणे तेमनी स्तुति करवा लाग्या के हे स्वामी! हे विनाधीश! हे करुणासमुद्र! हे संसार रूपी वनमांथी तारनारा! तथा हे वत्सल प्रभु! तमो जय पामो? घणां काळथी उत्कंठा करता एवा मने आजे थापनुं दर्शन थयुं ठे, अने तेथी मने एम लागे ठे के, आजे मां पूर्वनुं करेयुं शुभ कर्म फलीभूत थयुं. वली हे प्रभु! आप वीतरागनां चित्तमां हुं वसुं तुं, एम केम कहेवाय? पण आप मारा चित्तमां वसी रक्षा ठो, माटे हवे मारे बीजा कोइनी पण जरूर नथी. सुखमां, दुःख मां, नगरमां, शरणमां, जलमां, अग्निमां, रणसंग्राममां, दिवसमां अने

रात्रिमां पण मारा चित्तमां थापना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने तथा पंचांगधी प्रजुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठस वेठा. त्वारे प्रजु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजलाय एवी वाणीधी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खलावचुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पुण्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-रत महाराजा प्रजुने नस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोयी समुद्रने पण खलित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपतां पदनुं बहु वर्णन कर्युं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त कराय ? तथा तेथी शुं फल मसे ? त्वारे श्री युगादीश प्रजुए कणुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-कनुं नथी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते वझे-धी पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाधी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेखवे ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने तेवा संघनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनधिंवने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वैज्जार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वधी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां अथवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां संघपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मखवा वरोवर ठे. वली उत्तम यात्रांनुं फल इठनार माणसे, मिथ्यात्विठनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-धी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पासवुं. वली संघयात्रा करनारे साधुउं तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાજેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંદ્રની પદવી આરોઢે
ઠેવટે મોક્ષ આપે છે. ચૈત્રી પર્વે સર્વ પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વ
વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ
દેનારું છે. વલી ચૈત્રી પુનેમની અઘાઈ અષ્ટ સિદ્ધિઝને આપનારી છે. વડી
સઘલા દેવો પણ આ ચૈત્રી પર્વને નંદીશ્વર છીપમાં જઈ જિનપૂજાદિક
જક્તિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં દેવ
રૂપ કલહ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચૈત્રી પર્વને જજવું. વડી
અદ્વાય સિદ્ધિમાટે ચૈત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચૈત્ય, સિદ્ધાંત
ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જક્તિ કરવી.

હવે શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુ વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા વિ
નીતા નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. આ
ઇંદ્રાદિક દેવો પ્રજુની જક્તિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા
ઉંપ ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ત્રણ ગઢોવાલું પ્રજુનું સમવસરણ રણું
ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે
તજીય પણ તેને હર્પથી ધાર કોડ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પત્રી
પાલા, ઘોડા, હાથી, રથો, પુત્રો, સામંતો, સૈનાપતિઠ, રાજાઠ, વડી
તથા માણસોથી ઘીંટાણલા, તથા સાહુકારો, સાર્થવાહો, ચારણો,
દિઠ, ગાંધર્વો, અને સઘલાં લશ્કરોથી સેવાણલા જરત મહારાજ
શને ઇત્રમય કરતા થકા, દિશાઠને ચામરો તથા ધજાઠ સહિત
થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પત્રી
પૂર્વ તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજુને પ્રદક્ષિણા
ફેરવે ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી ! હે
નાધીશ ! હે કરુણાસમુદ્ર ! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા ! તથા
વત્સલ પ્રજુ ! તમો જય પામો ? ઘણાં કાલથી ઉત્કંઠા કરતા એવા
આજે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને એમ લાગે છે કે, આજે મને
પૂર્વેનું કરેલું શુદ્ધ કર્મ ફલીજૂત થયું. વલી હે પ્રજુ ! આપ વીતરામ
ચિત્તમાં હું વસું તું, એમ કેમ કહેવાય ? પણ આપ મારા ચિત્તમાં વસી
રહ્યા ઠો, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુલમાં, કુ
માં, નગરમાં, અરણ્યમાં, જલમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં અને

रात्रिमां पण मारा चित्तमां थापना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने तथा पंचांगधी प्रजुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठव वेठा. त्यारे प्रजु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनमुधि संजलाय एवी वाणीधी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खलावबुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पुण्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-
रत महाराजा प्रजुने मस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोधी समुद्रने पण सज्जित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संधाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्युं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-
राय ? तथा तेथी शुं फल मले ? त्यारे श्री युगादीश प्रजुए कणुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संधाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-
दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संधाधिपतिनुं पद मली श-
कतुं नथी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते वस्त्रे-
धी पण संधाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाथी वधारे प्रशंसनीक ठे. संध-
पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेलवे
ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने
तेवा संघनो जे अधिपति घाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो घाय. चतु-
र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंघने रयमां
स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां,
नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर,
गिरनारपर, वैजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर
शुद्ध सम्यक्त्वधी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते
सर्व तीर्थोमां थयवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां
संधपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-
धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मलवा वरोवर ठे. वली उत्तम यात्रांनुं फल
इष्टनार माणसे, मिथ्यात्विलनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो
नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-
धी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पाखबुं. वली संघयात्रा करनारे साधुठ तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાજેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંદ્રની પદવી ઠેવટે મોક્ષ આપે છે. ચૈત્રી પર્વ સર્વ પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વ વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ દેનારું છે. વલી ચૈત્રી પુનેમની અઘાઝ અષ્ટ સિદ્ધિને આપનારી છે. સઘલા દેવો પણ આ ચૈત્રી પર્વને નંદીશ્વર દ્વીપમાં જઈ જિનપૂજાદિ જ્ઞાતિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં રૂપ કસહ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચૈત્રી પર્વને જાણું. અક્ષય સિદ્ધિમાટે ચૈત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચૈત્ય, સિદ્ધિ ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જ્ઞાતિ કરવી.

હવે શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજા વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા નીતા નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. ત્યાં ઇંદ્રાદિક દેવો પ્રજાની જ્ઞાતિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા તે ઊંચ ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ગ્રણ ગઢોવાલું પ્રજાનું સમવસરણ હતું. ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે તજીય પણ તેને હર્ષથી ધાર ક્રોડ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પત્રી પાલા, ઘોડા, હાથી, રથો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિ, રાજા, રાણી તથા માણસોથી વોંટાણલા, તથા સાહુકારો, સાર્થવાહો, ચારણો, કંદિ, ગાંધર્વો, અને સઘલાં લશ્કરોથી સેવાણલા જરત મહારાજ આજ્ઞા શને ઠગમય કરતા થકા, દિશાને ચામરો તથા ધજાઈ સહિત કરતા થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પત્રી ત્યાં પૂર્વ તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજાને પ્રદક્ષિણા દે છે. અને ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી! હે ત્રિ નાધીશ! હે કરુણાસમુદ્ર! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા! તથા હે વત્સલ પ્રજા! તમો જય પામો? ઘણાં કાલથી ઉત્કંઠા કરતા એવા મને આજે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને એમ લાગે છે કે, આજે મને પૂર્વનું કરેલું શુભ કર્મ ફલીજૂત થયું. વલી હે પ્રજા! આપ વીતરાગનાં ચિત્તમાં હું વસું તું, એમ કેમ કહેવાય? પણ આપ મારા ચિત્તમાં રહ્યા છો, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુખમાં, દુઃખમાં, નગરમાં, શરણમાં, જલમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં અને

रात्रिमां पण मारा चित्तमां थापना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रचुनी स्तुति करीने तथा पंचांगची प्रचुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठख वेठा. त्यारे प्रचु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनमुधि संजलाय एवी वाणीची देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संधनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं लखावडुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पूष्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-
रत महाराजा प्रचुने भक्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोर्थी समुद्रने पण ललित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन करुं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-
राय ? तथा तेथी शुं फल मले ? त्यारे श्री युगादीश प्रचुण कहुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थंकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे, वली ठती संप-
दाय पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-
कतुं नथी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते धन्ने-
ची पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाथी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-
पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लज तीर्थंकरनामगोत्रने पण मेलवे
ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने
तेवा संघनो जे अधिपति घाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो घाय. चतु-
र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंवेने रथमां
स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां,
नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर,
गिरनारपर, बैजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर
शुरू सम्यक्त्वची देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते
सर्व तीर्थोमां थयवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां
संघपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमादे जे आरा-
धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मलवा वरोवर ठे. वली उत्तम यात्रांनुं फल
इष्टनार माणसे, मिथ्यात्विर्लनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो
नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-
ची जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पाखडुं. वली संघयात्रा करनारे साधुं तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાજેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંદ્રની પદવી આપીને ઠેવટે મોક્ષ આપે છે. ચેત્રી પર્વે સર્વ પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વ વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ દેનારું છે. વલી ચેત્રી પુનેમની અઠાઈ અષ્ટ સિદ્ધિઝંને આપનારી છે. કં સઘલા દેવો પણ આ ચેત્રી પર્વને નંદીશ્વર છીપમાં જઈ જિનપૂજાદિક જ્ઞાતિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં દેવ રૂપ કલહ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચેત્રી પર્વને જજવું. અદાય સિદ્ધિમાટે ચેત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચેત્ય, સિદ્ધાંત ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જ્ઞાતિ કરવી.

હવે શ્રી કૃષ્ણદેવ પ્રજુ વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા નીતા નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. ઇંદ્રાદિક દેવો પ્રજુની જ્ઞાતિથી આકાશમાંથી ઊતરીને આવ્યા; તથા ઊંચ ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ગ્રણ ગઢોવાલું પ્રજુનું સમવસરણ રણુ ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે તજીએ પણ તેને હર્ષથી ધાર ક્રોડ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પત્રી પાલા, ઘોડા, હાથી, રથો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિઝં, રાજાઝં, રાણીઝં તથા માણસોથી વીંટાણલા, તથા સાહુકારો, સાર્થવાહો, ચારણો, વં દિઝં, ગાંધર્વો, અને સઘલાં લશ્કરોથી સેવાણલા જરત મહારાજ આકાશને ઊગ્રમય કરતા થકા, વિશાઝંને ચામરો તથા ધજાઝં સહિત કરતા થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પત્રી પૂર્વ તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજુને પ્રદક્ષિણા દે અને ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી ! હે જિનાધીશ ! હે કરુણાસમુદ્ર ! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા ! તથા હે વત્સલ પ્રજુ ! તમો જય પામો ? ઘણાં કાલથી ઉત્કંઠા કરતા એવા મને આજે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને એમ લાગે છે કે, આજે મને પૂર્વેનું કરેલું શુભ કર્મ ફલીજૂત થયું. વલી હે પ્રજુ ! આપ વીતરાગનાં ચિત્તમાં હું વસું છું, એમ કેમ કહેવાય ? પણ આપ મારા ચિત્તમાં વસી રહ્યા છો, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુખમાં, દુઃખમાં, નગરમાં, અરણ્યમાં, જલમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં અને

रात्रिमां पण मारा चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रभुनी स्तुति करीने तथा पंचांगधी प्रभुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठख वेठा. त्वारे प्रभु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजलाय एवी वाणीथी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संधनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खखावतुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अंने शुभध्यान गटलां पूण्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-
रत महाराजा प्रभुने मस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोथी समुद्रने पण ललित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संधाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्तुं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-
राय ? तथा तेथी शुं फल मळे ? त्वारे श्री युगादीश प्रभुए फलुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संधाधिपनुं पद ठे. वली ठती संध-
दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संधाधिपतिनुं पद मली श-
कतुं नथी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते वस्त्रे-
धी पण संधाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाथी वधारे प्रशंसनीक ठे. संध-
पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेलवे
ठे. संध तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने
तेवा संधनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-
र्विध संध सहित, शुभ जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनधिंवेने रथमां
स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां,
नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर,
गिरनारपर, वेजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर
शुरू सम्यक्त्वथी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते
सर्व तीर्थोमां अथवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां
संधपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-
धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मखवा धरोवर ठे. वली उत्तम यात्रातुं फल
इष्टनार माणसे, मिथ्यात्विठनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो
नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-
थी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पासतुं. वली संधयात्रा करनारे साधुं तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાજેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંડ્રની પદવી આપીને
 ઠેવટે મોક્ષ આપે છે. ચેત્રી પર્વે સર્વે પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વ
 વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ
 દેનારું છે. વલી ચેત્રી પુનેમની અઠાઈ અષ્ટ સિદ્ધિઠને આપનારી છે. વલી
 સઘલા દેવો પણ આ ચેત્રી પર્વને નંદીશ્વર દ્વીપમાં જઈ જિનપૂજા
 જક્તિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં ફે
 રૂપ કલહ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચેત્રી પર્વને જજવું. વલી
 અદ્ય સિદ્ધિમાટે ચેત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચૈત્ય, સિદ્ધાંત
 ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જક્તિ કરવી.

હવે શ્રી કૃપજદેવ પ્રજુ વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા વિ
 નીતા નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. તે
 ઇંડ્રાદિક દેવો પ્રજુની જક્તિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા તે
 ડે ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ગ્રણ ગઢોવાલું પ્રજુનું સમવસરણ રહ્યું
 ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે જ
 તજીઈ પણ તેને હર્ષથી ઘાર ક્રોડ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પ
 પાલા, ઘોડા, હાથી, રથો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિ, રાજા, રાણી
 તથા માણસોથી વીંટાણલા, તથા સાહુકારો, સાર્થવાહો, ચારણો, બં
 દિ, ગાંધર્વો, અને સઘલાં લશ્કરોથી સેવાણલા જરત મહારાજ આક
 શને ઇત્રમય કરતા થકા, દિશાઠને ચામરો તથા ધજાઠ સહિત કલ
 થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પત્રી લા
 પૂર્વ તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજુને પ્રદક્ષિણા ફે
 ઇને ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી ! હે જિ
 નાધીશ ! હે કરુણાસમુદ્ર ! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા ! તથા
 વત્સલ પ્રજુ ! તમો જય પામો ? ઘણાં કાલથી ઉત્કંઠા કરતા એવા મને
 આજે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને એમ લાગે છે કે, આજે મારું
 પૂર્વનું કરેલું શુભ કર્મ ફલોન્નૂત થયું. વલી હે પ્રજુ ! આપ વીતરાગનાં
 ચિત્તમાં હું વસું તું, એમ કેમ કહેવાય ? પણ આપ મારા ચિત્તમાં વલી
 રહ્યા ઠો, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુખમાં, દુઃખ
 માં, નગરમાં, અરણ્યમાં, જલમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં અને

रात्रिमां पण मारा चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रभुनी स्तुति करीने तथा पंचांगधी प्रभुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठल वेठा. त्यारे प्रभु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजलाय एवी वाणीधी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संपनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खखावडुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा श्रगमोनो महोत्सव, समता, श्रने शुजध्यान एटलां पूष्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने श्रंते ज-
रत महाराजा प्रभुने मस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोधी समुद्रने पण सज्जित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संधाधिपनां पदनुं बहु वर्णन कर्तुं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-
राय ? तथा तेथी शुं फल मले ? त्यारे श्री युगादीश प्रभुए कर्तुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थंकर पद ठे, तेवुंज संधाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-
दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संधाधिपतिनुं पद मली श-
कर्तुं नथी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसत्वा सायक ठे; श्रने ते वस्त्रे-
धी पण संधाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाधी वधारे प्रशंसनीक ठे. संध-
पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थंकरनामगोत्रने पण मेखवे
ठे. संघ तो श्ररिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; श्रने
तेवा संघनो जे अधिपति घाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो घाय. चतु-
र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनाविंधने रथमां
स्यापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां,
नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर,
गिरनारपर, बेजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर
शुरू सम्यक्त्वधी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते
सर्व तीर्थोमां श्रथवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां
संधपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमादे जे श्रा-
धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मखवा बरोबर ठे. वली उत्तम यात्रांनुं फल
इष्टनार माणसे, मिथ्यात्विर्जनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो
नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-
धी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पाखनुं. वली संघयात्रा करनारे साधुं तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાજેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંડ્રની પદવી આને વેવટે મોકળ આપે છે. ચેત્રી પર્વ સર્વ પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વ પુરુષ વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ ફલ દેનારું છે. વલી ચેત્રી પુનેમની અઠાઈ અષ્ટ સિદ્ધિર્ઠને આપનારી છે. સપ્તમા દેવો પણ આ ચેત્રી પર્વને નંદીશ્વર દ્વીપમાં જઈ જિનપૂજાશિ જ્ઞાતિ પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં નિરૂપ ફલહ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચેત્રી પર્વને જજવું. અદ્યપ સિદ્ધિમાટે ચેત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચેત્ય, સિદ્ધ ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જ્ઞાતિ કરવી.

હવે શ્રી રૂપનદેવ પ્રતુ વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા ઘસા મીના નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. તે ઇંડ્રાદિક દેવો પ્રતુની જ્ઞાતિથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; ત્યાં ઉપર ત્યાં યોજન સુધિની જૂમિમાં ગ્રણ ગઢોવાયું પ્રતુનું સમવસરણ રણે ત્યારે ઉદ્યાનપાલકે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે જ તજીપ પણ તેને હપંથી ચાર કોઢ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પાણા, પોઢા, હાથી, રયો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિઠ, રાજાઠ, રાણી તથા માણસોથી ઘાંટાણા, તથા સાહુકારો, સાર્યવાહો, ચારણો, દિઠ, ગાંધર્વાં, અને સવજાં લશ્કરોથી સેવાણા જરત મહારાજ આજ શને ઉપમય કરતા થકા, દિશાઠને ધામરો તથા ધજાઠ સહિત આજ થકા, અને સેન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પત્રી પૂર્વ તરફનાં દ્વારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રતુને પ્રદક્ષિણા અને થકી નીચે પ્રમાણે નેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે સ્વામી! હે નાધીશ! હે કરુણામમુદ્ર! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા! તથા વત્સવ પ્રતુ! નમો જય પામો? ઘણાં કાષ્ટથી ઉત્કંઠા કરતા આજ આજે આપનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને ઈમ લાગે છે કે, આજે જ પૂર્વેનું કરેલું શુભ કર્મ ફક્તીનૂન થયું. વલી હે પ્રતુ! આપ યીનામ ચિન્તમાં હું થમું નું, ઈમ કેમ કહેવાય? પણ આપ મારા ચિન્તમાં રહ્યા તો, માટે હવે મારે યીજા કોઢની પણ જરૂર નથી. મુશ્તમાં, ડુ માં, નગરમાં, અરણ્યમાં, જણમાં, અગ્નિમાં, રણસંપ્રામમાં, દિવસમાં

रात्रिमां पण मारा चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रचुनी स्तुति करीने तथा पंचांगधी प्रचुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठ्य वेठा. त्यारे प्रचु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनमुधि संजलाय एवी वालीधी देशना देवा खाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खखावहुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पूछनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-रत महाराजा प्रचुने मस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोधी समुद्रने पण खझित करता यका पुठवा खाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहुत वर्णन कयुं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-राय ? तथा तेधी शुं फल मले ? त्यारे श्री युगादीश प्रचुए कहुं के, हे राजन् ! जेहुं तीर्थंकर पद ठे, तेहुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-कतुं नधी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा खायक ठे; अने ते वस्त्रे-धी पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाधी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थंकरनामगोत्रने पण मेलवे ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने तेवा संघनो जे अधिपति धाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो धाय. चतु-र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनधिंवेने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, वैजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुरू सम्यक्त्वधी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां अथवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां संघपति धवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मखवा बरोबर ठे. वली उत्तम यात्रांनुं फल इठनार माणसे, मिथ्यात्विउनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नही. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नही; पण त्रिकरण शुद्धि-धी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पासतुं. वली संघयात्रा करनारे साधुउं तथा

रात्रिमां पण भारा चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने तथा पंचांगची प्रजुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठल वेठा. त्यारे प्रजु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संजलाय एवी वाणीची देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं लखावडुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुजध्यान एटलां पूष्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज- रत महाराजा प्रजुने मस्तकची नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोची समुद्रने पण लज्जित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं धहु वर्णन कर्युं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क- राय ? तथा तेची शुं फल मले ? त्यारे श्री युगादीश प्रजुए फलुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थंकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे, वली ठती संप- दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श- कतुं नची. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा लायक ठे; अने ते वक्षे- ची पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाची वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ- पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लज तीर्थंकरनामगोत्रने पण मेळवे ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने तेवा संघनो जे अधिपति घाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु- र्विध संघ सहित, शुज जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंवने रथमां स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां, नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर, गिरनारपर, बैजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर शुद्ध सम्यक्त्वची देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते सर्व तीर्थोमां थयवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां संघपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा- धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मलवा वरोवर ठे. वली उत्तम यात्रांनुं फल इठनार माणसे, मिथ्यात्विर्जनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो नही. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नही; पण त्रिकरण शुद्धि- ची जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पाखडुं. वली संघयात्रा करनारे साधुठ तथा

પાણીઆદિકથી પ્રતિલાજેલા મુનિ ચક્રીની અને ઇંડ્રની પદવી ઠેવટે મોઢા આપે છે. ચેત્રી પર્વે સર્વે પર્વોમાં ઉત્તમ છે; તથા સર્વે વધારનારું છે; તેનું પુંડરિકગિરિપર આરાધન કરવાથી તે ઉત્કૃષ્ટ દેનારું છે. વલી ચેત્રી પુનેમની અઘાઈ અષ્ટ સિદ્ધિઠેને આપનારી છે. સપ્તમા દેવો પણ આ ચેત્રી પર્વેને નંદીશ્વર છીપમાં જઈ જિનપૂજા જાત્રી પૂર્વક આરાધે છે. માટે ધર્મમાં પ્રીતિવાલા માણસે પ્રમાદનાં રૂપ કસદ, ક્રીડા તથા અનર્થદંડાદિક તજીને ચેત્રી પર્વેને જાજું. અદાય સિદ્ધિમાટે ચેત્રીપુનેમને દિવસે પ્રજાવના, જિન, ચેત્ય, સિદ્ધાંત ગુરુ અને મુનિ પ્રતે જાત્રી કરવી.

હવે શ્રી શુભનદેવ પ્રજા વિહાર કરી પૃથ્વીને પાવન કરતા થકા નીના નગરીની પાસે રહેલા સિદ્ધાર્થ નામનાં ઉદ્યાનમાં પહોંચ્યા. તે ઇંડ્રાદિક દેવો પ્રજાની જાત્રીથી આકાશમાંથી ઉતરીને આવ્યા; તથા તે ઇંદ્રે ત્યાં યોજન સુધિની જમીમાં ગ્રણ ગઢોવાલું પ્રજાનું સમવસરણ ત્યારે ઉદ્યાનપાસે તેની જરત મહારાજને વધામણી આપી; ત્યારે તજીઈ પણ તેને હપંથી ઘાર ક્રોડ સોનામોહોરોનું ઇનામ આપ્યું. પત્રી પાલા, ઘોઢા, હાથી, રથો, પુત્રો, સામંતો, સેનાપતિઠે, રાજાઠે, રાણી તથા માણસોથી ઘીંટાણલા, તથા સાહુકારો, સાર્યવાહો, ચારણો, દિઠે, ગાંધર્વો, અને સપ્તમાં સદકરોથી સેવાણલા જરત મહારાજ આજ્ઞાને ઉપમય કરના થકા, દિશાઠેને ચામરો તથા ધજાઠે સહિત કાળ થકા, અને સૈન્યોથી પૃથ્વીને પૂરતા થકા ત્યાં ચાલવા લાગ્યા. પત્રી પૂર્વ તરફનાં દારથી સમવસરણમાં આવીને, તથા પ્રજાને પ્રદક્ષિણા કરીને ચક્રી નીચે પ્રમાણે તેમની સ્તુતિ કરવા લાગ્યા કે હે શ્યામી ! હે નાધીશ ! હે કળ્યાસમુદ્ર ! હે સંસાર રૂપી વનમાંથી તારનારા ! તથા ! વત્સવ પ્રજા ! તમો જય પામો ? ઘણાં કાષ્ઠથી ઉત્કંઠા કરતા પદા આજે આગનું દર્શન થયું છે, અને તેથી મને ઇમ લાગે છે કે, આજે પૂર્વેનું કરેલું ગુન કર્મ ફક્તીનૂત થયું. વક્ત્રી હે પ્રજા ! આપ વીનાગ ચિન્તમાં હું વમું નું, ઇમ કેમ કહેવાય ? પણ આપ મારા ચિન્તમાં રહ્યા છે, માટે હવે મારે વીજા કોઈની પણ જરૂર નથી. સુખમાં, દુઃખમાં, નગરમાં, અરણ્યમાં, જંગમાં, અગ્નિમાં, રણસંગ્રામમાં, દિવસમાં

रात्रिमां पण मारा चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रभुनी स्तुति करीने तथा पंचांगथी प्रभुने नमीने चक्री इंद्रनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठल बेठा. त्यारे प्रभु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुधि संज्ञलाय एवी वाणीथी देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं सखावबुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुद्धध्यान एटलां पुण्यनां स्थानको ठे. ते देशनाने अंते ज-
रत महाराजा प्रभुने मस्तकधी नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोथी समुद्रने पण ललित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहुत वर्णन करुं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-
राय ? तथा तेथी शुं फल मले ? त्यारे श्री युगादीश प्रभुए कथुं के, हे राजन् ! जेबुं तीर्थकर पद ठे, तेबुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-
दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-
कतुं नथी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा सायक ठे; अने ते वल्ले-
थी पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाथी वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-
पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने दुर्लभ तीर्थकरनामगोत्रने पण मेलवे
ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने
तेवा संघनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-
र्विध संघ सहित. शुद्ध जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनधिंचने रथमां
स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उद्धार करतां थकां,
नगर नगर प्रते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर,
गिरनारपर, बेजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेशिखरपर
शुरू सम्यक्त्वधी देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते
सर्प तीर्थोमां थपवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां
संघपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-
धाय ठे. ते सुवर्णमां सुगंध मलवा धरोवर ठे. वली उत्तम यात्राबुं फल
इष्टनार माणसे, मिथ्यात्विर्तनो संग, तथा तेनां घाम्योमां आदर करवो
नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण प्रिकरण शुद्धि-
धी जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पासबुं. वली संघयात्रा करनारे साधुं तथा

पाणीआदिकथी प्रतिलाजेला मुनि चक्रीनी अने इंद्रनी पदवी ठेवटे मोक्ष थापे ठे. चैत्री पर्व सर्व पर्वोमां उत्तम ठे; तथा सर्व वधारनारुं ठे; तेनुं पुंडरिकगिरिपर आराधन करवाथी ते उत्कृष्ट देनारुं ठे. वली चैत्री पुनेमनी अठाइ अष्ट सिद्धिर्जने आपनारी ठे. सधला देवो पण आ चैत्री पर्वने नंदीश्वर स्त्रीपमां जइ जिनपूजादि जक्ति पूर्वक आराधे ठे. माटे धर्ममां प्रीतिवाला माणसे प्रमादनां रूप कलह, क्रीडा तथा अनर्थदंढादिक तजीने चैत्री पर्वने जजवुं. अक्षय सिद्धिमाटे चैत्रीपुनेमने दिवसे प्रजावना, जिन, चैत्य, सिद्धि गुरु अने मुनि प्रते जक्ति करवी.

हवे श्री रूपजदेव प्रभु विहार करी पृथ्वीने पावन करता थका निनीता नगरीनी पासे रहेला सिद्धार्थ नामनां उद्यानमां पढोंव्या. इंद्रादिक देवो प्रभुनी जक्तिथी आकाशमांथी उतरीने आव्या; तथा ते उंए त्यां योजन सुधिनी जूमिमां ग्रण गढोवाळुं प्रभुनुं समवसरण रचुं. त्यारे उद्यानपालके तेनी जरत महाराजने वधामणी आपी; त्यारे तजीए पण तेने हर्षथी धार कोड सोनामोहोरोनुं इनाम आप्युं. फकी पाला, घोडा, हाथी, रथो, पुत्रो, सामंतो, सेनापतिउं, राजाउं, राणीं तथा माणसोथी धोंटाएला, तथा साहुकारो, सार्यवाहो, चारणो, दिउं, गांधवो, अने सधलां लश्करोथी सेवाएला जरत महाराज आशने ठग्रमय करता थका, दिशाउंने चामरो तथा धजाउं सहित करत थका, अने सैन्योथी पृथ्वीने पूरता थका त्यां चालवा लाग्या. पत्री तूं पूर्व तरफनां छारथी समवसरणमां आवीने, तथा प्रभुने प्रदक्षिणा हे इने चक्री नीचे प्रमाणे तेमनी स्तुति करवा लाग्या के हे स्वामी! हे जिनाधीश! हे करुणासमुद्र! हे संसार रूपी वनमांथी तारनारा! तथा हे वत्सल प्रभु! तमो जय पामो? घणां काखथी उत्कंठा करता एवा आजे थापनुं दर्शन थयुं ठे, अने तेथी मने एम लागे ठे के, आजे मां पूर्वनुं करेखुं शुभ कर्म फलीजुत थयुं. वली हे प्रभु! आप वीतराग चित्तमां हुं वमुं हुं, एम केम कहेवाय? पण आप मारा चित्तमां वली रक्षा ठो, माटे हवे मारे वीजा कोइनी पण जरूर नथी. सुखमां, दुःखमां, नगरमां, थरप्यमां, जलमां, अग्निमां, रणसंग्राममां, दिवसमां अने

रात्रिमां पण मारा चित्तमां आपना चरणोनुं ध्यान रहेजो ? एवी रीते प्रभुनी स्तुति करीने तथा पंचांगची प्रभुने नमीने चक्री इंजनां नाना जाइनी पेठे तेमनी पाठष बेठा. त्यारे प्रभु पण सर्व जापारूप, तथा एक योजनसुवि संजलाय एवी वाणीची देशना देवा लाग्या के, सुपात्रे दान, श्री संघनी पूजा, उत्तम प्रजावना, महोत्सव पूर्वक तीर्थयात्रा, सिद्धांतोनुं खखावुं, स्वामीवात्सल्य, गुरु तथा अगमोनो महोत्सव, समता, अने शुद्धध्यान एटसां पुण्यनां स्यानको ठे. ते देशनाने अंते ज-
रत महाराजा प्रभुने मस्तकची नमस्कार करीने, तथा पोतानां शब्दोयी समुद्रने पण खलित करता थका पुठवा लाग्या के, हे स्वामी ! आपे संघाधिपनां पदनुं बहु वर्णन करुं ठे; ते शी रीते उत्तम प्रकारे प्राप्त क-
राय ? तथा तेयीं शुं फल मसे ? त्यारे श्री युगादीश प्रभुए कलुं के, हे राजन् ! जेवुं तीर्थकर पद ठे, तेवुंज संघाधिपनुं पद ठे. वली ठती संप-
दाए पण पुंडरिकगिरिनी पेठे जाग्यविना संघाधिपतिनुं पद मली श-
कतुं नयी. इंद्रपद तथा चक्रीपद पण प्रशंसवा सायक ठे; अने ते वझे-
ची पण संघाधिपनुं पद पुण्योत्पादक होवाची वधारे प्रशंसनीक ठे. संघ-
पति उत्तम दर्शनशुद्धि पामीने पुर्वज तीर्थकरनामगोत्रने पण मेखवे
ठे. संघ तो अरिहंतोने पण हमेशां माननीक तथा पूजनीक ठे; अने
तेवा संघनो जे अधिपति थाय, ते तो लोकोत्तर स्थितिवालो थाय. चतु-
र्विध संघ सहित, शुद्ध जाव सहित महोत्सव पूर्वक जिनविंबने रथमां
स्थापन करीने, पंचविध दान देतां थकां, दीनोनो उच्चार करतां थकां,
नगर नगर ग्रंते जिनमंदिरोपर ध्वजारोपण करतां थकां, शत्रुंजयपर,
गिरनारपर, बैजार पर्वतपर, अष्टापद पर्वतपर, तथा सम्मेतशिखरपर
शुरू सम्यक्त्वची देवपूजन करतां थकां, तथा गुरुनी आज्ञा प्रमाणे ते
सर्व तीर्थोमां थयवा एक तीर्थमां पण इंद्रोत्सवादिक कार्य करतां थकां
संघपति थवाय ठे. वली हमेशां पूजनिक एवा गुरु पुण्यकार्यमाटे जे आरा-
धाय ठे, ते सुवर्णमां सुगंध मखवा वरोवर ठे. वली उत्तम यात्रांनुं फल
इष्टनार माणसे, मिथ्यात्विर्जनो संग, तथा तेनां वाक्योमां आदर करवो
नहीं. वली परतीर्थनी निंदा के स्तुति करवी नहीं; पण त्रिकरण शुद्धि-
ची जीवित पर्यंत सम्यक्त्व पासवुं. वली संघयात्रा करनारे साधुं तथा

સાધર્મીઝને વચ્ચે, અન્ન, તથા નમન આદિકથી પ્રત્યક્ષ રીતે પૂજવા. વડી
 આર્જવયુક્ત સંઘપતિ પાદિકાદિક પર્વો, દાનાદિક ધર્મો, તથા શ્રી
 સંઘની પૂજા કરવી. એવો સંઘપતિ દેવોને પણ પૂજનીક થાય છે, તથા
 કોઈ સંઘપતિ તો તેજ જવમાં અંધે કોઈક ગ્રાણ જવોમાં સિદ્ધ થાય છે.
 પૃથ્વી રીતનો વ્રતાંત પ્રજુ પાસેથી તથા ઇંદ્ર પાસેથી પણ સાંજલીને શ્રી
 જરત મહારાજા પ્રજુનાં ચરણોને નમીને જાકિથી કહેવા લાગ્યા કે, હે
 ગ્રાણે જગતોને આરાધવાલાયક પ્રજુ ! મારાપર આપ કૃપા કરો ? કે
 જેથી હું નિર્મલ સંઘપતિપદ મેલું. પઠી પ્રજુએ ઇંદ્રાદિક દેવો તથા
 સંઘ સહિત ઊઠીને, જરત મહારાજા ઉપર અક્ષત તથા વાસકેપ નાલ્યો.
 તે વચ્ચે ઇંદ્રે પણ દીવ્ય માલા લાવીને ચક્રીના તથા તેમની પટરાણી
 સુજઙાનાં કંઠમાં તે નાંચી. પઠી ચક્રી માર્ગે રાજાઈથી પૂજાતા થકા સં-
 ઘવા સાંમંતો સહિત અયોધ્યામાં આવ્યા. પઠી ત્યાં તેમણે વહુમાન પૂ-
 ર્વક સંઘનાં લોકોને બોલાવ્યા, તથા પાપરૂપી શત્રુઝને નસાડવા માટે
 ઊંચે પ્રકારે જંજા વાજિત્ર વગાડાવ્યું. પઠી ચક્રીએ ત્યાં આવેલા સંઘનાં
 લોકોને સન્માનદેવા પૂર્વક નગરમાં રહેલાં જિનચેત્યોમાં અઠાશ મહો-
 ત્સવ કરાવ્યો. પઠી તેમણે ગણધરોને બોલાવીને પોતાનાં ઘરમાં સર્વ વિ-
 ઘ્નોને નાશ કરવા માટે શાંતિલાત્ર કરાવ્યું. તે વચ્ચે ગણધરોનાં મં-
 ગ્રોથી સઘલા દેવોએ પ્રત્યક્ષ થઈને નિર્વિઘ્ન યાત્રા કરવા માટે પોતાની
 ગતિ અંગીકાર કરી. ષટ્કામાં ઇંદ્રે સ્વર્ણનાં દેવાસ્યવાલી શ્રી યુગાદીશ
 પ્રજુની પ્રતિમા ચક્રીને આપી. તે વચ્ચે જરત રાજાએ ઇંદ્રને પૂછ્યું કે,
 હે ઇંદ્રરાજ ! સર્વે પ્રજુ તો સર્વ સાવચ રહિત તથા સર્વ કાર્યોમાં મૂક-
 પણાને જનનારા છે, તો સાવચમય એવા આ સંઘાધિપતિપણામાટે મને તે-
 મણે કેમ ઉપદેશ કર્યો ? ત્યારે ઇંદ્રે કહ્યું કે, હે ચક્રીશ્વર ! જેમાં વહુ
 પુણ્ય તથા અલ્પ પાપ થાય, તેવું કાર્ય કોણ આદરતા નથી ? વલી પ્રાપ્ત
 કરીને પ્રદસ્તીઝનું પુણ્યકાર્ય તો સાવચ હોય છે, અંધે સાધુઝનું કાર્ય
 નિવચ હોય છે. વલી માનવસહિત જેમ સુવર્ણ, તથા ઓપધિ, તેમ
 ધર્મ પરિણામે હિંમ કેમ કે સલી સાવચના અંશવાલા દાન, શીષ
 યજ્ઞદાન આદિકે વીજા કોઈ પુણ્ય થાય છે. વલી જે સરલસ-
 માણસ સર્વ આરં જલમાં, અગ્નિમાંની પ્રજાવના કરે છે, તે સર્વ

तथा मोहनं सुख मेखवे ठे. वली तीर्थयात्रा तथा प्रतिष्ठादिक कार्य पण सावयधी घाय ठे, पण तेवी रीतनो सावयनो वेश पण बहु पुण्य माटे घाय ठे. एवी रीते जरत संघपतिने शिखामण देइने, तेनी रजा वेश इंड पोताने स्थानके गयो.

हवे चक्री शुज दिवसे वार्धकीए घनावेला मणि, रत्न तथा सुवर्ण-मय आवासमां संघसहित नगरनी बहार रखा. ते संघावासमां रहेलुं सुवर्णमय जिनमंदिर जंबूद्वीपमां रहेला, तथा नक्षत्रोधी शोजता मेरु सरलुं शोजता खागुं. तेज आवासना दक्षिण भागमां क्षणवारमां वार्ध-कीए घनावेली पौषधशाखामां गणो सहित गणधरो रखा. तेवी डावी बाजुए चक्रीनो अद्भुत आवास हतो, तथा तेनी चारे बाजुए धीजा सं-घमाटेनां आवासो हता. एवी रीते मार्गमां सर्व मुकामे जकिवंत वार्ध-कीए संघनां आवासो घनाव्या. वली त्यां सुवर्णमय जिनमंदिरमां रत्न-मय प्रभुनी मूर्ति शोजती होती; वली त्यां गणधरोए ते जिनालयमां वा-हुयसिनां पुत्र चंद्रयशाने, त्रिनमि विद्याधरनां पुत्र गगनवल्लभने, पूर्व दिशानां राजा वज्रनामने, तथा कल्याणकेतुने सूरिमंत्रोधी प्रतिष्ठित कर्पा. वली जरत चक्रीनां ते संघमां धर्मनां चारनी धोंसरीने धरनारा धीजा पण हजारो राजाठे हता. ते बखते विकस्वर पुष्पमालावाली सुज-झाधी चक्री, वनमालाधी जूषित थएला जंगम वसंत श्नु सरखा शो-जता हता. साधमींठुं वात्सल्य करीने, संघनी पूजा करीने, तथा जि-ननी सेवा करीने करेख ठे प्रस्थानमंगल जेणे एवा, तथा शुज दिवसे द्वाधीपर चढेला, ठत्र चामरधी शोजता, चारण धमणोए करेख ठे प्र-थम मांगल्य जेमनुं एवा, तथा इंड जेम सामानिकोधी तेम चारे दिशा-ठमां राजांठी विटाएला, अष्टराठुं संगीत जोता यका, तथा हे ज-रत महाराजा ! तमो “ जय पामो ? खांवा काख मुधि जीवो ? आनंद पामो ? ” एवी रीते देवोधी जेम तेम बंदींठी स्तुति कराता, सामंतो-धी, मंडलीकोधी, कुमारोधी, राजांठी, मंत्रींठी, संघपुरुषोधी, तथा च-तुरंगी सेनाना समूहोधी, पर्यंत सरखा द्वाधींठी, समुद्रनां मोजां सर-खा घोडांठी, (जंगम) घर सरखा रपोधी, पोतानां उत्साह सरखा पासांठी, अष्टवत धरनारा धावक आविकांठी, श्रीनाज प्रमुख क्रोडो

રાંધેલાં, તથા સિદ્ધ કરેલાં નૈવેદ્યોથી, રુપાથી, સુવર્ણથી, વસ્ત્રોથી તથા પુ-
 પ્પમાલાડથી પ્રથમ પૂજા કરવી; તથા જતિકથી સ્વામીવત્સલ, અને સંઘપૂજા
 કરવી; તથા અનંત ફલ દેનારું સંગીત જિનમંદિરમાં કરવું. પઠી ત્યાં મ-
 હાધરોણ તથા વીજા શુજ આશયવાલાડયે સંઘપતિની સ્ત્રી સહિત, આચૂ-
 પ્પણ, વસ્ત્ર, તથા પુષ્પમાલાડથી પૂજા કરવી. પઠી ત્યાં ગુરુજતિ કરતાં
 થકાં સંઘવાસીડે ધર્મકથા સાંજલવા પૂર્વક રહેવું. એવી રીતે ગુરુની
 વાણી સાંજલી અત્યંત આનંદ થણા ચક્રીએ વિમલાચલની પાસે આવાસ
 કર્યો. પઠી સ્નાન કરી પવિત્ર થઈ, શ્વેત વસ્ત્રો પહેરી, મહાધરો તથા સ્ત્રી
 સહિત તે જિનમંદિરમાં ગયા. ત્યાં અષ્ટાપદનાં (સુવર્ણનાં) પાત્રોમાં ર-
 હેલાં પદ્માનો, જાણે જરત પાસે અષ્ટાપદ પર્વતનાં શિખરો આવ્યાં હોય
 નહીં, તેમ શોજતાં હતાં. પઠી ત્યાં ચક્રીએ ગણધર મહારાજની સાક્ષિયે
 પુષ્પ, અદ્ભુત, સ્તુતિ વિગેરેથી પ્રભુની પૂજા કરીને સંગીત કર્યું. પઠી ગુરુ
 વતાવેલી વિધિપૂર્વે પવિત્ર જગોપર ચક્રકર્દમથી મંડલ કરીને તેમણે
 મોતીનો સાથીડ પૂર્યો. તે વચ્ચે ત્યાં રલાકર તથા રોહણાચલ પર્વતનાં
 જાણે ચોરોજ હોય નહીં, તેવા મેઠુ પર્વતનાં કકડાડ સરલા સુવર્ણનાં ઢ-
 ગલાડ હતા. એવી રીતે ગુરુએ વતાવેલા વિધિમાર્ગમાં રહીને ચક્રીએ પુંડ-
 રિક ગિરિની સંઘ સહિત પૂજા કરી. પઠી પૃથ્વીપર પંચાંગ નમસ્કાર ક-
 રીને તેમણે નીચે પ્રમાણે તીર્થની સ્તુતિ કરવા માંડી. જે તીર્થને પાતાલમાં
 રહેનારા ધરણેડ પ્રમુખ નાગકુમારો સેવે છે, એવા આ તીર્થપ્રતે નમસ્કાર
 થાડ? વલી જેને ચમરેડ તથા વર્ણાદિક સર્વે જુવનયાસિડ સેવે છે,
 એવા આ તીર્થરાજ પ્રતે નમસ્કાર થાડ? જેને કિશ્કરો કિંપુરુષો, તથા કિ-
 શ્કરોનાં ઇંડ્રો સેવે છે, એવા આ તીર્થરાજ પ્રતે નમસ્કાર થાડ? વલી જે
 તીર્થને રાક્ષસોનાં અધિપો તથા યદ્દેશ્વરો પરિવાર સહિત સેવે છે, એવા આ
 તીર્થરાજપ્રતે નમસ્કાર થાડ? વલી જેને અણપત્ની પણપત્ની પ્રમુખ વ્યતર-
 ડ્રો સેવે છે, એવા આ તીર્થપ્રતે નમસ્કાર થાડ? વલી જેને ચંડસૂર્ય ના-
 મનાં જ્યોતિપનાં ઇંડ્રો, તથા વીજા લેચરો પણ સેવે છે, એવા આ તીર્થરાજ
 પ્રતે નમસ્કાર થાડ? વલી જેને મનુષ્ય લોકમાં રહેનારા વાસુદેવો તથા
 ચક્રીડ પણ સેવે છે, એવા આ તીર્થરાજપ્રતે નમસ્કાર થાડ? વલી
 જેને ઇંડ્રો, ઊપેંડ્રો તથા સિદ્ધો અને વિદ્યાધરનાં સ્વામીડ પણ સર્વે

ठे, एवा आ तीर्थराजप्रते नमस्कार थाउं? वली जेने प्रवेयक तथा अनुत्तर विमाननां देवो पण सेवे ठे, एवा आ तीर्थराजप्रते नमस्कार थाउं? एवी रीते ग्रणे लोकमां रहेनारा भुवनपतिउं, मनुष्यो, तथा देवो जेने नमस्कार करे ठे, एवा आ तीर्थराजप्रते नमस्कार थाउं? वली अन्त, अक्षय, नित्य, तथा अन्त फलने देनारुं आ तीर्थ जय पामो? तथा ते प्रते नमस्कार थाउं? वली जेपर अन्ता तीर्थकरो सिद्ध घया ठे, तथा यशे, तथा जे मुक्तिरूपी स्त्रीनुं क्रीडाग्रह ठे, एवा आ तीर्थराजप्रते नमस्कार थाउं? एवी रीतनी आ पुंडरिक गिरिनी स्तुति जे माणस ह्मेशां जणे ठे; ते माणस घेर वेठां पण यात्रांनुं उत्तम फल मेखवे ठे. एवी रीते चक्रीए श्री शत्रुजय पर्वतनी स्तुति करीने गणसहित श्रीनाथ गणधर महाराजने नमस्कार कयों. नमता एवा चक्रीनी पीठपर गणधर महाराजनो हाथ, जाणे कर्मरूपी हाथीने मारवाने मेरुपर सिंह चढ्यो होय नहीं, तेम शोजतो हुतो. पठी धर्मध्यानमां तत्पर रहीने, तथा गुरुनां वचनरूपी अमृतथी सिंचायां यकां आनंद सहित चक्रीए दिवस व्यतीत कयों. पठी प्रजाते चक्रीए संघसहित चैत्यमां रहेला प्रजुने तथा गुरुने नमीने पुण्यकारी पारणुं कयुं. पठी तेमणे त्यां पुंडरिक गिरिनी समीपमां वार्धकीरत्न मारफते विनिता नगरी सरखुं नगर वसाव्युं. त्यां मोटा मेहेखोनां ग्रण क्रोड ऊरखाउं, जाणे ते पर्वतने जोवा भाटे निमेष रहित थपला नेत्रोनां समूहो होय नहीं, तेम शोजता हुता. त्यां मेहेखोपर रहेली मणीमय आगासीठंथी अमावास्याने दिवसे पण माणसोने हजारो चंडोनी प्रांति यती हती. त्यां सोनानां मेहेखोनां शिखरोने जोइ जोइने, खोको मेरुने तो तेनां कचरानां ढगलासरखो मानवा लाग्या. वली त्यां समुद्रोमां जेम पाणीने तेम समस्त देशोनी वस्तुउने खोको जोता हुता. वली त्यांना मोहोटा गढनी आकाशमां अडती शिखाउं क्षणवारसुधि, चालता एवा सूर्यनां घोडाउने पण विघ्नकारी यती हती. वली निकलती ठे रत्ननी कांतिउं जेमांथी एवां द्वाररूपी मुखोयें करीने, शोचाथी जाणे देवनगरीनी पण हांसी करती होय नहीं, तेम ते नगरी शोजती हती. तेनी अंदर निर्मल कांतिवाहुं श्री युगादीशप्रजुनुं मंदिर, जाणे भरतनो अक्षय यशनो कंद उंचो जतो होय नहीं, तेम शोजतुं हुतुं; ते कंद व-

धिने शिखरोथी शाखावालो, धजाळथी पांढडावालो, कलशोथी फलोवालो
 तथा मोक्षरूपी अमृत रसने उत्पन्न करनारो हतो. वली त्यां वावो, कुवा,
 तलावो, दीर्घकाळ, पट्टवलो, तथा वगीचाळ उंचे प्रकारे शोजता होता.
 एवी रीते सौराष्ट्र देशनी सीमामां आनंद आपनारुं ते आनंदपुर नामतुं
 नगर वसावीने, ते शक्तिसिंहने चक्रीए सोंप्युं. पठी तीर्थयात्रामां उ-
 त्सुक थयेला चक्री श्रीनाज गणधरपासे आढ्या, त्यारे ते पण गणो स-
 हित साथे चालवा लाग्या. पठी पुण्यनी सेना सरखो संघ पण उंचुं मुख
 राखी पर्यतने जोतो थको हर्षथी जरतजीनी पठवाडे चालवा लाग्यो, ते व-
 खते पोतानां कसुंवी वस्त्रोथी जाणे प्राणींने राग देखाडतीं होय नहीं,
 तेम छींठ धवलमंगलो गावा लागी. वली ते वखते चारे कोरे आका-
 शामां जंजा, निशान, कंसाळ, ताळ, वीणा, तथा मृदंगोनां अवाजो सं-
 जलावा लाग्या. ते वखते उंचां मुख करी पर्यतपर चडता संघनां लोको
 जाणे प्रगट रीते मुक्तिनां घरनी मनोहरताने जोता होय नहीं, तेम शो-
 जता होता. चक्री उत्तर दिशाएथी चडता होता, अने बीजाळ कौतुकथी
 सर्व मार्गेथी ते पर चडता होता. सुधर्म गणधरनां महा तपस्वी चिह्ण
 नामनां शिष्य लोकोथी वींटाया थका पश्चिम मार्गेथी ते विमलाचखपर
 चडवा लाग्या. एवी रीते दश योजन चड्या बाद तृपातुर थएला श्रावको
 ते मुनिने कहेवा लाग्या के, अमोने प्राण जाय तेवी तृपा पीडा करे ठे;
 अने तेथी प्रजुनां चरणकमळोने जोया विनांज अमारां प्राणो पाणी-
 विनां फोकट जता रद्देशे. एवी रीते तेउने पीडित जोडने मुनिए तेमने
 पाणी देखाड्युं. त्यारे तेउए कड्युं के, हे मुनिराज ! आटलां पाणीथी अ-
 मारी तृपा जाय तेम नथी, माटे तपस्विथी एवुं करो के, जेथी अमो
 सघला सुखी थइयें. पठी संघनां लोकनुं सानिध्य इछता ते मुनिए, तपस्-
 विथी ते पाणीयें करीने मोडुं तलाव वनाव्युं. मंद मंद पवननी खेहेरो-
 थी हासतां मोजांउए करीने मनोहर ठे पाणी जेमां एवा ते तलावथी
 लोकोनुं मन विश्राम पास्युं. ते पाणी पी पीने लोकोनां मनो अमृत रस-
 नां पानथी पण अधिक आनंद पास्यां. एवी रीते संघनां लोकनां उपरो-
 धथी चिह्ण मुनिए तपनां प्रजावथी ते तलाव वनाव्युं; तेथी ते “ वि-
 ह्वण ” नामतुं तलाव कहेवावा लाग्युं. आ तीर्थमां प्रोढ तपनां प्रजावथी

મુનિએ સંઘનાં વાક્યથી સર્વને ઉપકાર કરનારું તે તલાવ વનાવ્યું, માટે તે પવિત્ર જાણવું. તેનાં પાણીનાં સ્નાનથી, પાનથી, તથા જિનનાં અન્નિપેકથી પાપની શુદ્ધિ થાય છે. તે તલાવનાં પાણીથી સ્નાન કરીને, તથા જિનચરણોને પછાલીને માણસ એકાવતારી થઈ મોક્ષમાં જાય છે. હવે સંઘનો સમૂહ પાણીથી ટૂંત થઈને, તથા તેનાં વાયુથી વિશ્રાંત થઈને સુખેથી પ્રથમ શિવરપર સ્થાવર સામ્યો. હવે ચક્રોએ ત્યાં જતાં થકાં, ઘૂંટીથી પંથિડનાં થાકને દૂર કરનારું એક વન જોયું. તે સદ્ગતિવિલાસ નામનું વન એક યોજનનાં વિસ્તારવાળું, વાવો તથા કુંડોથી શોભતું, તથા નંદનવન સરખું હતું. ઉત્તર દિશા-રૂપી સ્ત્રીનાં મુખપર તિલક સરસા તે મનોહર વનને જોઈને શક્તિસિંહ ચક્રીને કહેવા સામ્યો કે, હે સ્વામી ! આ તમાલ ઘૂંટીની લીલી શ્રેણિ અગાડી દેશાય છે, તે જાણે પર્વતની મેલસાપર ઇંડનીમ મણિની કાંચી (કંદોરો) હોય નહીં તેમ શોભે છે. વલી આ ઘૂંટીની પંક્તિ, આ પુષ્પોને ગુણ યોગ્ય (દોરીમાં પરોવવા સાયક) જાણીનેજ જેમ, તેમ પોતાનાં મસ્તકોપર ધારણ કરે છે. વલી વર્ષાકાલનાં મેઘ સરખું શ્યામ, તથા વગલીડં સરસી પુષ્પોની શ્રેણિથી મંદિત થયેલું આ વન કોના તાપને દૂરનારું નથી ? વલી આ વન શ્વેત પુષ્પોનાં ગુચ્છાંથી, આકાશને સેંકડો સંજોવાળું કરે છે; તથા તેમાં રહેલા વ્રમરો તેડના કલંકપણને ધારણ કરે છે. વલી શ્વેત પુષ્પોનાં સમૂહોથી, સર્વ જગોએ લીધું યવું આ ઇલાન, પર્વત-રૂપી સદ્ગતિના માંતીડથી ગુંથેલા કેશપાશ (ચોટલા) સરખું શોભે છે. વલી અહીં આ કસ્પઘૂંટી પંથિડ પ્રતે ઇચ્છિત દાન આપીને પોતાનાં નામની સપ્તતા કરે છે. વલી આ વાનુષ કેલનાં ઘૂંટી કરતા પાણીનાં પોતાના પાંદડાંથી, સૂર્યનાં કિરણોથી તથા ચપ્પા પ્રાણીને પવન નાંચે છે. વલી એક મૂલથી તે શાખાડં સુધિ પસડૂપ થયેલાં આ પસડનાં ઘૂંટી, જાણે છોકોને તીર્થસેવાથી ઉત્પન્ન થયેલાં પસડોનેજ કહેતાં હોય નહીં, તેમ સાગે છે. ચારે કોરેથી નાગરવહીડંથી વીંટાણા સોપારીનાં ઘૂંટી કિન્નરોને શું “સતાવેદિક” નામનાં નૃત્યને ફિલ્મી રસાં છે !!! વલી અહીં અશોક, આંબા, ચંપક, ગુલાબ, સવંગ, ચંગ, નારંગ વિગેરે વીજાં ઘૂંટી પપ શોભી રસાં છે. વલી અહીં કિન્નર, ગાંધર્વ તથા વિદ્યાધરોની આ સીન યીડં, શ્રી યુગાદીન પ્રહ્લાં શુભને ગાતી થકી પોતાનાં વાવોને

नाश करे ठे. वली तमाख, हिंताख, तथा ताखोनी श्रेणिउंथी व्यास थ-
एला आ वनमां संघनां लोकोनुं मन कणवार विश्राम पामे ठे. माटे
नदीनां चपल मोजाउंठां समूहथी व्यास थएला आ किनारापर संघ
जखे पोतानो पसिनो तथा थाक उतारे; तेम मधुपानमां आनंद पा-
मता जमराउंठां जंकारथी मनोहर लागता एवा आ पर्यंतपर, कण वार
सुधि हरिणाक्षी स्त्रीउं जखे आपने पण आनंद आपे; वली हे राजन्!
आ वखते सूर्य पण आकाशनां मध्य जागमां आवेल ठे, माटे अहीं
तापनी पीडाने नाश करनारो शितल पवन आप पण सेवो ? वली हे
स्वामी ! चित्तने स्थिर करीने अहीं विश्राम करो ? केम के, विश्राम पण
पंथिउंठी व्यथानो नाश करे ठे. एवी रीतनां तेना वचनथी चक्रीए पण
मनथी विचारिने वार्धकी मारफते हर्पथी त्यां आवास कयों.

त्यां केटलाको स्त्रीउं सहित पुष्पोनी श्रेणिउं लेवा लाग्या; तथा के-
टलाको वांदराउंठी तुलना करीने आंवानां फलो तोडवा लाग्या. केट-
लाको तो हरिणाक्षी स्त्रीनां नयननां ठेडाउं सरखा चंचल, तथा मार्गेनो
थाक उतारनारा, एवा नदीनां पाणीमां स्नान करवा लाग्या. केटलाको
तो त्यां पुष्पोथी धिठानां करवा लाग्या, तथा केटलाको वननां मनो-
हर पणाने तुरत वर्षववा लाग्या. चंपा सरखा गौर अंगवाली, तथा
हरिण सरखी आंखोवाली, केटलीक स्त्रीउं त्यां गोलाकार थइने रंग स-
हित रास रमवा लागी. केटलीक स्त्रीउं हींचका खाती थकी नजदीक
उजेला पोतानां जरतारने, दिवसे पण पोतानां मुखथी तेजस्वी चंद्रनो
त्रम उपजाववा लागी. एवी रीते सघला लोको ज्यारे हर्पथी क्रीडा क-
रवा लाग्या, त्यारे जरत राजा पण शक्तिसिंहनी साथे ते उद्यानमां
गया. त्यांनी सघली वातोने जाणनार शक्तिसिंह पण चक्रीने नाम खेइ
खेइने दरेक पगले ते वननी चारुता देखाडवा लाग्यो. त्यां चक्रीए मो-
तीनां चूर्ण सरखा पाणीथी जरेला, तथा आंखोने आनंद आपनारा एक
कुंडने जोयो. ते कुंड शतपत्रादिक सोनेरी कमलोथी, तथा कलहंस प-
क्षिना शब्दोथी मनोहर लागतो हुतो. हवे चक्रीए मंद गर्जारववाला
मेघने पण जीती जाय एवी वाणीथी हर्पपूर्वक शक्तिसिंहने कहुं के, हे
पुत्र ! तुं अहींनो जाणीतो ठे, माटे आ कुंडनां प्रजावनी वार्तारूपी अमृ-

તનાં તેવનથી મારા કર્ણને પવિત્ર કર ? એવી રીતનું ચક્રીનું વચન સાંજ-
લીને શક્તિસિંહ કહેવા લાગ્યો કે, હે ચક્રી ! જ્યારે અહીં પિતાજી (શ્રી
યુગાદીશ પ્રજુ) પધાર્યા હતા, ત્યારે હું તેમને વાંદવા ગયો હતો; ત્યાં મેં
પ્રજુને પુઠવાથી ઈંદ્રે મને, તે તે પાપોરૂપી શત્રુઝને નાશ કરવામાં શસ્ત્ર
સરસી, તથા પવિત્ર કરનારી આ પર્વતની કથા કહી; અને તે વચ્ચે
તેણે મને આ કુંડનું જે મહાત્મ્ય કહ્યું છે, તે આપ સાંજલો ? આ મોટા
કુંડનું નામ " સર્વેતીર્થાવતાર " છે. આ તીર્થમાં ઋત્સર્પિણી કાલમાં કે-
વલનાળી પ્રજુનાં મંદિરમાં સૌધર્મોદ્ધ આઘ્યા હતા. તેમણે તીર્થંકર પ્ર-
જુનાં સ્નાત્રમાટે આ કુંડમાં ગંગા, સિંધુ, પદ્મહ્રદ આદિક તીર્થોનાં જ-
લાશયો કર્યાં. આ કુંડમાં સ્નાન કરવાથી સર્વ તીર્થોનું ફલ મહે છે;
તથા આના પાણીથી સ્નપિત કરેલા પ્રજુ મુક્તિ આપે છે. વલી જિનનાં
ચરણનાં પ્રક્ષાલનથી પવિત્ર થયેલા આ કુંડનાં પાણીથી ત્રણ પ્રકારની
વિપની જપંકર પીઢા પણ નાશ પામે છે. વલી આ જલનાં સ્નાનથી કુદા-
દિક સયલી આધિવ્યાધિઠ નાશ પામે છે, તથા કાંતિ, કીર્તિ અને વુદ્ધિ
પ્રાપ્ત થાય છે. ઘણા કાલથી તથા પડતા પત્યરોનાં સમૂહથી આ કુંડ જી-
ર્ણ થયેલો છે, તો પણ તેનો પ્રજાવ તો હમણા વુદ્ધિ પામેલો છે. એવી રીતે
શક્તિસિંહનાં મુલથી તે કુંડનો પ્રજાવ જાણીને ચક્રી ઋત્તમ જાવસહિત
અત્યંત આનંદ પામ્યા. પઠી ચક્રીએ વાર્ધકીને કહીને તે કુંડને દૃઢ કરાવ્યો,
તથા તેથી ઋત્પન્ન થયેલા પુલ્કનાં સમૂહોથી તેણે પોતાનાં જવપંજરને
જર્જરિત કર્યું !! પઠી વૈદુર્ય, હીરા, માણિક્ય, પુલ્કરાજ વિગેરેની કાં-
તિથી મંદિત થયેલો તે કુંડ, વિચિત્ર પ્રકારનાં પાણીનાં મોજાંઝંપુક શો-
જવા લાગ્યો, તથા ત્યારથી તે જારતકુંડનાં નામથી પ્રસિદ્ધ થયો. પઠી તે
ત્રિયામાને (રાત્રિને) એક યામની (પહોરની) પેઠે ત્યાં ગાલીને ચક્રીએ
પ્રસ્થાન કરનારની દૂતી સરસી જંજા વગડાવી. પઠી ચક્રી તે કુંડમાં
સુજઘ્રાપટરાળી સહિત સ્નાન કરીને, તથા મનોહર વસ્ત્રો પેહેરીને, પે-
હેલા શિખરપર ચઢ્યા, તે વચ્ચે ત્યાં સૌધર્મોદ્ધ પણ જક્તિના રંગથી પ્રે-
રાયો થકો, સ્નેહથી તેને જોવાની ઇચ્છાથી વિમાનમાં બેસી આવ્યો. પ-
ઠી તે ચક્રી તથા ઈંદ્ર જાણે પોતાના શરીરનું ઔક્ષ્પણું કરતા હોય
નહીં, તેમ ત્યાં આનંદથી જોયા. પઠી તે ઈંદ્ર તથા ચક્રીએ શ્રીનાજ ગુ-

रुसहित सूर्यचंद्रनी पेठे मुख्य शिखरने हृषीं स्पर्श कयों. पठी चक्रीए इंद्र सहित रायणने प्रदक्षिणा करी; त्यारे ते रायण पण पुष्करावर्त मेघनी पेठे तेमनापर तुरत क्षीर ऊरवा लागी. पठी चक्रीए तेनी नीचे रहेलां, तथा इंद्र वनावेलां अने देखाडेलां श्री युगादीश प्रभुनां पगलांउने नमस्कार कयों. पठी तेमणे महान जक्तिथी ते पाडुकापर यक्ष-कईमथी खेपन करीने, तेनुं गुलाब आदिक पुष्पोथी पूजन कर्युं. पठी ज्ञानथी उज्ज्वल एवा प्रभुनेज साक्षात मनमां चिंतवीने तेणे ते पगलांने नमस्कार कयों. पठी इंद्र आनंद सहित अमृतने पण दूर करनारी वाणीथी चंद्र सरखा चक्रीने कहेवा लाग्यो के, हे चक्री ! कालनां दोपथी प्रायें करीने हीन गुणोने जजनारा माणसो मूर्तिविनां आ पर्वत-प्रंते श्रद्धा करशे नहीं; वली तीर्थकरोनां चरणोथी पवित्र थएलो आ पर्वतज तीर्थरूप ठे; तो पण विशेष श्रद्धामाटे अहीं प्रभुनुं मंदिर जंघे थाय. वली जे जे काले जे जे तीर्थकरोनी अहीं स्थिति थाय ठे, ते ते काले ते ते तीर्थकरोनी अहीं मूर्तिउं थाय ठे. माटे आ वखते श्री रूपज-देव प्रभु प्रथम तीर्थकर विचरे ठे, तेथी तमारां नगरनी पेठे अहीं पण तेमनी मूर्ति अने तेमनुं मंदिर वनावो ? वली जेम बाहुबलिय पोतानी तक्षशिला नगरीमां चोरासी मंडपनो प्रासाद बंधाव्यो ठे, तेवो प्रासाद तमो पण अहीं वनावो ? एवी रीतनां इंद्रनां वचनथी विशेष थएली ठे सुवासना जेनी, एवा चक्रीए वार्धकीने सोमयशानां कहेवा मुजब चैत्य वनाववानो हुकम कयों. त्यारे दिव्य शक्तिवाला वार्धकीए पण जरत महाराजनी आज्ञाथी मणि अने रत्नोए करीने “त्रैलोक्यविज्रम” नामनो प्रासाद वनाव्यो. ते प्रासादमां पूर्वदिशा तरफ भुवनाजोगनां उग्र सरखा सिंहनाद प्रमुख एकविंश मंडपो शोचता हता; तेम दक्षिण दिशामां जद्रशाल प्रमुख एकवीश, तथा पश्चिम दिशामां मेघनाद प्रमुख एक वीश मंडपो, अने उत्तर दिशामां श्रीविवास प्रमुख एकवीश मंडपें शोचता हता; तथा ते सगलां माणिक्यनां किरणोथी आकाशने पण चित्रित करता हता. ते प्रासाद एक गाउ उंचो, अढी गाउ लांबो, तथा एक हजार धनुष्य पोहोखो हतो. वली त्यां चक्रीनां यशथी पूर्ण थएली दिशा-उंनां जाणे हास्यो होय नहीं, तेवी मणिनां तोरणोनी श्रेणिउं चारे दि

શાઠમાં શોજતી હતી. વલી તેમાં છાલો ગમે કરુણાઠ, રત્નમય વેદા-
કાઠ, જાલીઠ તથા કટેરાઠ શોજતા હતા. વલી તેમાં સંકડો સૂર્યની
કાંતિના ઢગલા સરસી કાંતિવાલી, શ્રી યુગાદીશ પ્રજુની રત્નમય ચતુ-
ર્મુખી મૂર્તિ શોજતી હતી. તેની વન્ને ઘાજુઠે અત્યંત કાંતિવાલી શ્રી પું-
ડરિક મહારાજની મૂર્તિઠ શોજતી હતી. વલી ત્યાં ચક્રીય કાયોત્સર્ગમાં
રહેલા પ્રજુની મૂર્તિ પણ કરાવી; તથા તેની વન્ને ઘાજુઠે હાથમાં સ્વેચ્છેલી
તલવારવાલી નભિવિનમિની મૂર્તિઠ પણ કરાવી. વલી ઘગડા ગઢમાં ર-
હેલા, કેવલજ્ઞાની તથા ધર્મતત્ત્વ કહેતા એવા પ્રજુની, એવી રીતની ચતુ-
ર્મુખી મૂર્તિ પણ તેમણે કરાવી. વલી તેમણે હાથ જોડેલી, તથા પ્રજુસ-
ન્મુલ દૃષ્ટિવાલી, પોતાની મૂર્તિ પણ કારિગરપાસે કરાવી. વલી તેમણે હ-
પંચી શ્રી નાજિરાજાની; તથા મરુદેવા માતાની, અને ધીજા પૂર્વજોની પણ
પ્રાસાદસહિત મૂર્તિઠ કરાવી. વલી તે ચેત્યમાં રહ તથા મણિની ધના-
વેલી મુનંદા તથા મુમંગલાની મૂર્તિઠ પણ શોજતી હતી; તેમ ત્યાં સર્વ-
જ્ઞાનમય બ્રાહ્મીની શુજ મૂર્તિ, તથા સર્વ સંપદા દેનારી નિધાનપર રહેલી
સુંદરીની મૂર્તિ પણ શોજતી હતી. વલી ત્યાં પોતપોતાનાં વર્ણ, લાંઠન,
અને માનવાલી જાણે તીર્થકરોની મૂર્તિઠ પણ નવઘરમાં રહી ચક્રી, શા-
સન દેવતાઠસહિત શોજતી હતી. વલી ત્યાં જરત મહારાજાણ કરાવેલી
પોતાનાં ધીજા જાણેની પણ મણિ અને રત્નોની પ્રાસાદસહિત મૂર્તિઠ
અત્યંત શોજતી હતી. એવી રીતે વિચિત્ર પ્રકારની ચેત્યોની ઘેણે તે તી-
ર્થમાં ધનાવીને, ચક્રીય ત્યાં કારિગરો, ચિતારાઠ, રહેવાલો, તથા પૂજા-
રીઠને રાખ્યા, તેમ ત્યાં જિનપૂજામાટે તેમણે જારી, ઘાણ, ઘણશ, ઠગ્ર,
પામર, દીપક, આજુપણ, આરતિપ્રમુલ ઉપકરણો મુન્યાં. વલી તે તીર્થ-
માં દાપીનાં આસનવાણો, ઘણે જમણા દાપોમાં ઘરદામ તથા અદામાણા
ધરનારો, અને ઘણે ઢાપા દાપોમાં ધીજોઠ તથા નાગપાણ ધરનારો, તથા
તપેણા મુવર્ણ સરસી ઠત્તમ કાંતિવાલો ગોમુલ નામનો યદ્ધ પોતાની
જ્ઞાપીજ રદ્ધક ધયો. વલી સોનેરી કાંતિવાલી, ગરુડનાં આસનવાલી,
જમણા દાપોમાં ઘરદામ, અદામાણા, ચક્રી, તથા પાણને ધરનારી, ઢાપા
દાપોમાં પનુપ્પ, વજ્ર, ચક્ર તથા અંકુશને ધરનારી, અને દદ્ધ એવી અ-
પ્રતિચક્રા નામની શાસનદેવી તે તીર્થમાં રદ્ધક ધદ્ધ.

હવે શુદ્ધ દિવસે વાહુવલિ, શ્રીનાજ, નમિ, વિનમિ આદિક સૂરિઁ, તથા ઇંદ્રો આદિક દેવો પણ ત્યાં એકઠા થયા. તે વખતે ઇંદ્રનાં હુકમથી જ્ઞકિવંત આજિયોગિક દેવો, ગુરુષ કહેલો પૂજાનો સામન તુરત લાવ્યા. પઠી ત્યાં તે ક્ષપિઁ શાંતિસ્નાત્રસહિત દ્વાદશાંગોમાં કહેલી વિધિપૂર્વક ચૈત્યોની તથા પ્રતિમાઁની પ્રતિષ્ઠા કરી; તથા સંઘસહિત સૂરિમંત્રથી પવિત્ર કરેલા ઘાસ અને અદ્ધતોને ધ્વજદંડોપર તથા મૂર્તિઁપર તેઁ નાંખ્યા. તે વખતે ત્યાં સર્વ વાજિત્રોનો મંગલિક ધ્વનિ સર્વના કર્ણોને પવિત્ર કરવા લાગ્યો. એવી રીતે ચક્રીય કરેલો પ્રતિષ્ઠા મહોત્સવ ત્યાં થયો, તથા અધિષ્ઠાયક દેવો પણ ત્યાં પ્રત્યક્ષ થયા. પઠી ચક્રીય ત્યાં ઉત્તમ મંત્રના ઉચ્ચારપૂર્વક સુવર્ણનાં કલશોથી જન્મોત્સવની પેઠે પ્રજ્ઞુઁ સ્નાત્ર કર્યું. પઠી તેમણે કર્પૂર, અગર, કંકોલ, કસ્તુરી, ચંદન આદિકથી પ્રજ્ઞુની પ્રતિમાને લેપન કર્યું; તથા સાથે પોતાની કીર્તિથી જગતને પણ લિપ્ત કર્યું; પઠી ચક્રીય જ્ઞાની ગુરુઁને જમણી ઘાજુષ વેસાડ્યા, તથા સાધવીઁને અંતઃપુરની લ્લીઁસહીત ડાઘી ઘાજુષ વેસાડી. પઠી ચંદન, મંદાર, સંતાન, હરિચંદન, પારિજાત, કલ્પવૃક્ષ, મહ્લી, ઘકુલ, કમલ, કેતકી, માલતી, જુહ, કરવીર, શતપત્ર, જાસુદ, તથા કલ્હાર પ્રમુખનાં, તથા વિચિત્ર પ્રકારની સુગંધિનાં ઁલાસથી સ્વંચાણા જમરાઁપ કરેઁ ઁ સ્પષ્ટ નૃત્ય જ્યાં, ઁવાં પુષ્પોઁ કરીને, ઇંદ્ર તથા ચક્રી પ્રમુલોષ પ્રજ્ઞુની પૂજા કરી. પઠી સર્વ જનોષ અદ્ધત, ફલ, ધૂપ, દીપક, નૈવેદ્ય, જલ વિગેરેથી પૂજા કરી. પઠી હાથમાં આરતી ધારણ કરતા, તથા સ્ફુરાયમાન મુલ્લવાલા શુજારંજી ચક્રી, દિવસે ઁગતા સૂર્યસરલા શોજવા લાગ્યા. પઠી ઇંદ્ર પ્રમુલોષ જવતાપને ઁદનારી તિલકની શ્રેણિઁ કરી. સર્વ (અજ્ઞાનરૂપી) અંધકારને નાશ કરનારી આરતિને જમણી ઘાજુથી ફેરવતા ચક્રીપર પુષ્પોની વૃષ્ટિ પડવા લાગી, અને તેથી તે અત્યંત શોજવા લાગ્યા. વલી તેનાં હાથમાં રહેલો, તથા ઁક શિલાવાલો મંગલદીવો, જગતમાં દીપકસમાન ઁકજ આ પ્રજ્ઞુ ઁ, ઁમ જાણે કહેતો હોય નહીં, તેમ શોજવા લાગ્યો. તે વખતે હર્ષિત થઈને ચક્રીય જે જે કાર્ય કર્યું, તેનું ફલ તો ચક્રીજ જાણી શકે તેમ ઁ. પઠી કમોંની સાથેજ શરીરને નમાવીને ચક્રીય શ્રીયુગાદીશ પ્રજ્ઞુને નમસ્કાર કર્યો. પઠી રોમાંચરૂપી

चुंकेने धारण करीने, तथा ऊरता हर्षाश्रुयी जीजाइने, अने पोताना
 यथोने मस्तकपर जोडीने चक्री नीचे प्रमाणे स्तुति करवा लाग्या के,
 प्रभु ! बुद्धिरूपी धनयी हीन थएलो हुं क्यां ? अने गुणोना समुद्र-
 त्व आप क्यां ? पण आपनी जक्तिथी वाचाल थएलो हुं आपनी स्तुति
 करुं तुं. हे प्रभु ! तमो अनंत, तथा जगत्पूज्य ठो, तेम अनादिरूपने
 राजनारा ठो अने आपनां यथावस्थित स्वरूपने तो योगिष्ठ पण जाणी
 कता नथी. वली हे प्रभु ! आपे अन्योथी सर्वथा पुर्जय तथा आत्मा-
 र्थो नाश करनारा एवा रागादिक शत्रुंने तपरूपी हृथीयारथी हृष्टा
 ; वली बीजा नामधारी देवो तो रागादिकथी विडंबना पामेला ठे; तेउं
 प्रंतरंग शत्रुंने नहीं मारतां वहारना शत्रुंने मारे ठे. वली हे अनंत
 ज्ञाननां माहात्म्यवाला एवा चारित्रमां चतुर ! तथा जगतमां प्रदीप स-
 नान; एवा हे नाजेय जगवन् ! आपनाप्रते नमस्कार थाउं ? वली हे प्रभु !
 आपे योगनां थाठे अंगो एवी रीतें बनाव्यां ठे के, तेउं थाठे कर्मोना
 नाश करे ठे. वली श्रीशत्रुंजय पवेतप्रते रत्नसरखा, तथा श्री नाजिरा-
 ज्ञानां कुक्षमां सूर्यसरखा, तथा स्वर्ग अने मोक्षनां व्यापारवाला एवा
 आपनी हुं स्तुति करुं तुं. वली हे प्रभु ! रत्नथी जेम सुवर्ण, तथा तेजथी
 जेम सूर्य, तेम आपनाथी आ शत्रुंजय पवेत अलंकृत थयो ठे. वली
 हे प्रभु ! हुं आपनी पासेथी स्वर्गसुख, के मोक्ष, के लक्ष्मी भागतो नथी;
 पण फक्त आपनां चरणकमलो मारा भनमां वसो ? एवी रीते स्तुति
 करीने चक्रीए मुकुटथी पृथ्वीतलने स्पशं करीने श्रीयुगादीश प्रभुने पं-
 चांग नमस्कार कयों. पठी श्री प्रथम प्रभुनी माता, तथा प्रथम सिद्ध
 एवां मरुदेवी मातानी पूजा करीने चक्रीए तेमनी नीचे प्रमाणे स्तुति
 करवा सांडी के, आ जगतने शत्रुंथी पराजय पामतुं जोइने, दया लावी
 जेणीए, अजयदान देनार प्रथम प्रभुने पोतानी कुक्षिमां धारण कयां,
 एवां मरुदेवी माताने हुं बहुवार नमस्कार करुं तुं. वली जेणीए अक्षय
 सुखवाला मोक्षमां वास करेसो ठे, तथा चिद्रूपपणाथी जगतनो स्वज्ञाव
 जाण्यो ठे, तथा महा अतिशयवंत, एवां ते मरुदेवी माताने हुं त्रिविधें
 त्रिविधें नमस्कार करुं तुं. वली तेणीना समान परम योगने धरनारी कोइ
 पण छी नथी; केम के, तेमणे हाथीना कुंजस्यसपर रहीने पण पोतानां

અંતરંગ શત્રુંજને હૃદ્યા; વલી પુત્રપર વહુ પ્રેમવાલાંજ હોય નહીં જેમ, તેમ તે પોતાનાં પુત્રને થનારું સુખ જોવા માટે પ્રથમથીજ મોહમાં ગયાં. વલી દે માતા ! જગતમાં ઝૂપણ સમાન, યોગીશ્વરી, તથા સમસ્ત જાતોને જાણનારાં એવાં જો તમો ન હોત, તો આ યુગાદીશ પ્રભુ, જગત, યોધિજ્ઞાન, જ્ઞાન, મોહ, તથા (અંતરંગ) વેરીંતનો નાશ ક્યાંથી હોત ? વલી દે માતા ! આપનાં ચરણોનાં નલ્લોનાં સંગથી મારું નિવિઢ અજ્ઞાનરૂપી સર્વ અંધ-કાર નાશ પામો ? વલી આપ જગતનાં પ્રથમ ગુરુના કારણરૂપ ઠો, તેથી હું આપની સ્તુતિ કરું તું, તથા આપને નમું તું, અંધે ચિંતયું તું. જગતનાં ઇશ્વરની માતા, યોગિની તથા જગતની ઇશ્વરી, અંધે દેવોથી પણ સંજા-પણાં એવાં મહાદેવી માતા મારાપ્રતે મંગલ કરો ? એથી રીતે મહાદેવી માતાની સ્તુતિ કરીને ચક્રી ગ્રાહ્યીની મૂર્તિને પૂજીને તેની સ્તુતિ કરવા સામ્યા કે, જે સર્વ વિશ્વની સ્થિતિરૂપ છે, તથા યોગિંતને પણ ધ્યાન પ-રવા સાધક છે, જવનપને દુરનારી છે, માણસોને તારનારી છે, દિવ્ય શ-ક્તિવાલી છે, મનુષ્ય અંધે દેવોથી પૂજાણ્ણી છે, તથા જે મંત્રરૂપ સ્વરૂપ-વાલી છે, એવી યુગાદીશ પ્રભુની પુત્રી શ્રી ગ્રાહ્યી માતા મને સુખ આપો! વલી ડોહરસરથી નિર્મલ એવી જે ગ્રાહ્યી માતાને, ઉલ્કૃષ્ટ સમાધિમાં ર-હેલા યોગીંત પોતાનાં હૃદયકમલમાં ધારણ કરીને સ્મરણ કરતા થકા પા-પાનાં સમૂહને તત્ત્વીને પરમ તત્ત્વ જાણે છે, એવી નિર્મલ શીલને ધરનારી તે ગ્રાહ્યી માતાને હું નમસ્કાર કરું તું. મુર, અમુર અંધે મનુષ્યોને જા-ણવાસાધક, તથા શ્રી યુગાદીશ પ્રભુની પુત્રી, અંધે ગ્રહ શબ્દને ઉત્પન્ન કરનારી તે ગ્રાહ્યી માતા વિદ્યોની શાંતિમાટે યાત્ર ? એથી રીતે તેમની સ્તુતિ કરીને, તથા તેમને નમીને, ચક્રી મુંદરીનાં ચૈત્યમાં જઈ, તેને પૂ-ર્જીને સ્તુતિ કરવા સામ્યા કે, દે મુંદરી વેદેન ! તમો આ પૃથ્વીનાં વ-પનરૂપ સ્વદેવી ઠો, તથા શુભ સદ્ગુણવાલાંત્રપ્રતે તમો નિત્યરૂપે ઠો, વલી તમારે માટે પ્રાર્થ કરીને આ જગત નષ્ટો કરે છે, તથા નમોને માને છે: વલી આ જગતનાં કાંકગ, તથા હાટકારૂપ પદાર્થો પણ જે રત્ન અંધે ગ-ંધરૂપ થાય છે, તે તમારી દૃષ્ટિનાં પ્રભાવથી થાય છે. વલી દે જગતની ! નાંચ યંત્રનાં ઉત્પન્ન થયેલાં માણસ પણ આપનાં આશ્રયથી કૃત્રીન અંધે સંહિતોને પણ મેશ્વરીક થાય છે. એથી દે દેવી ! તમારા પ્રસાદથી આ

ત્રણે જગત પણ સઘલા લોકોને સેવનીક ધાય છે. વલી સક્ષીને લીધે લોકોના મનમાં ધર્મનો પણ આદર ધાય છે, માટેલોકો તમારી સેવા કરે છે. વલી હે જગતનું હિત કરનારી સુંદરી ! તુંજ વુક્તિ, ધૃતિ તથા મતિ છે; તથા હે આદિ દેવનાં કુલરૂપી સમુદ્રપ્રતે સક્ષી સમાન દેવી ! હું તારી સ્તુતિ કરું હું. એવી રીતે જાકિનાં સમૂહથી ઉત્તર થયા થકા ચક્રીએ સુંદરીની સ્તુતિ કરીને, તથા નમીને ઝટકા રીતે પ્રજુની પૂજા કરી. પઠી તેમણે સુવર્ણ, રૂપું. તથા વલ્લોધી, ગણધરોએ પ્રતિષ્ઠિત કરેલા મહાધ્વજો સઘલા પ્રાસાદોપર ચડાવ્યા. પઠી ચક્રીએ ઇચ્છાસંગ કરીને, ગુરુપાસે આવી, તથા પ્રદક્ષિણા દેશને, તેમનાં ચરણોનું ચંદનથી પૂજન કર્યું. પઠી શ્રીનાજ ગણધરે “સૂરિમંત્રથી પ્રતિષ્ઠિત થયેલું, દૃષ્ટિદોષને નાશ કરનારું તથા ગુરુનાં હાથરૂપી કમલોધી ઉત્પન્ન થયેલું, તિલક તમોને મંગલ આપો ?” એવી રીતે કહીને હૃપેથી મુક્તિને વશ કરવામાં ઓપધસરલું તિલક જરત મહારાજના કપાલમાં કર્યું. પઠી ચક્રીએ હે ક્રમાધમણ ! હું આપને બાંધવાને શું હું, એમ કહીને તેમની અનુજ્ઞા મળ્યા વાદ, તેમણે શ્રીનાજ ગણધરને નમસ્કાર કર્યો. ત્યારે ગુરુએ પણ સર્વ સક્ષીઝને વશ કરવામાં ઓપધરૂપ, આપદારૂપી સર્પપ્રતે ગરુડ સમાન, તથા સંસારને તારનારો ધર્મસાજ તેમને આપ્યો. પઠી ચક્રી હૃપેપૂર્વક તેમનાં મુલરૂપી ચંડમાંથી નિકલ્લતી વાણીરૂપી અમૃતને પીવાને ચકરોની પેઠે તેમની પાસે વેઠા. તે વખતે તે ચક્રીનાં મુલરૂપી ચંડનાં ઉદયથી ગુરુનો જ્ઞાનરૂપી સમુદ્ર જાણે અંદરથી ઇચ્છારાવો હોય નહીં, તેમ દેશનાના મિશથી વહાર નિકલ્યો. જે માણસો આ તીર્થમાં જિનને પૂજે છે, તેઝંજ ધન્ય, તથા કૃતાર્થ છે, અને તેઝંજીજ આ પૃથ્વી જૂપિત થયેલી છે. જે રાજ્યમાં વેગવાલા ઘોડા, મદોન્ધ હાથીઝ, સર્વ સંપદા, અનુરક્ત સેવકો, ચામરસહિત શ્વેત ઇન્દ્ર, સિંહાસન, ઉત્તમ શય્યા, શુરુ રાણીઝ, સંગીત, મુગંધિ વસ્તુઝ વારાંગનાઝનાં વિલાસ, ઠગીસ જાતનાં નાટકો તથા તેઝંજનાં વિનોદો, મહે છે; તે રાજ્ય જિનપૂજાથી મહે છે. જે માણસ દહીં, દૂધ, ઘી, સાકર, તથા ચંદન, એવી રીતે પંચામૃતથી જિનની પૂજા કરે છે, તે દેવરૂપ ધાય છે. વલી જે માણસો હનૈશાં પ્રજુને પોતાને હાથે પૂજે છે, તેઝંજ મોક્ષમાં જાય છે; દિવસમાં એકવાર પણ જો જિનની પૂજા કરવામાં આવે, તો અનેક જીવોનું ઉપા-

જન કરેલું પાપ પણ નાશ પામે છે. વલી જે માણસ પ્રજુની તીર્થોદકથી
 ત્રાટકરીને ચારવાર કુસુમાંજલિ મુકે છે, તે ચારે ગતિને જનનારો થતો
 નથી; (અર્થાત્ મોક્ષ પામે છે.) વલી જલ, પુષ્પ, અક્ષત, ધૂપ, ફલ, ને-
 વેદ્ય, દીપક, સ્તુતિ, અને પત્રાદિકથી પણ જાતિપૂર્વક પ્રજુને પૂજવા. પરી-
 રીતે જિનાઝા પૂર્વક જે માણસ અષ્ટાંગથી પ્રજુની પૂજા કરે છે, તેની પાને
 આઠે સિદ્ધિ પ્રગટ થઈને આવે છે. વલી જે શુભ જાવવાલા માણસો સાતે
 દેવોમાં ઉત્તમ ડ્રવ્ય વાલીને સમય આવ્યે તેને જાવનારૂપી પાણીથી
 સિંચે છે; તેડું આ ચોદ રજુ પ્રમાણ લોકને જેડીને સમાધિથી અનંત
 જ્ઞાન તથા અનંત સુખમય મોક્ષને મેલવે છે. તેમાં પ્રથમ મણિ, રત્નાદિ-
 ફ, સુવર્ણ, રૂપું, પથ્થર, અથવા કાષ્ટનું જિનમંદિર વંધાવવું; વલી જેડું
 ફલ, પાસનાં પણ જિનાલયો વંધાવે છે, તેડું પણ દેવલોકમાં અલંકાર
 યિમાનોને મેલવે છે. વલી તમારી પેઠે જેડું ઉત્તમ રત્ન અને સુવર્ણ આદિ-
 કથી જિનમંદિરો વંધાવે છે, તેવા પુણ્યશાસ્ત્રીડંનાં ઉત્તમ ફલને તો કોણ
 જાણી શકે તેમ છે? જિનમંદિરમાં જેડલાં કાષ્ટાદિકનાં પરમાણુડં હોય
 છે, તેડલા સામ્ય પદ્મોપમ મુદિ, તેનો ઘનાવનાર સ્વર્ગમુલ્ય જોગવે છે. વલી
 નવું જિનમંદિર વંધાવવામાં જેડલું ફલ થાય છે, તેથી આઠગણું ફલ તેનો
 જિણોંઘાર કરવાથી ત્રિવેકીને થાય છે. વલી શત્રુંજયાદિક તીર્થોમાં જેડું
 પ્રાસાદો તથા પ્રતિમાડં કરાવે છે, તેડનાં પુણ્યને તો જ્ઞાનીજ જાણી શકે-
 માટે મણિ, રત્ન, સુવર્ણ, રૂપું કાષ્ટ, પથ્થર અને માટીનાં પણ એક થં-
 ઘાનાં પ્રમાણથી માંડીને એકસોને સાત થંઘાનાં પ્રમાણમુદિનાં, જેડું
 શુભ જાવથી જિનચિંથો કરાવે છે, તેડને મુક્તિરૂપી લક્ષ્મી વશ થાય છે.
 વલી જે માણસ એક થાંઘુડનાં પ્રમાણવાલું પણ જિનચિંથ ઘનાવે છે, તે
 ઘણાંતરમાં એક ઠંઘવાલું (સમસ્તપૃથ્વીનું) રાજ્ય મેલવે છે. વલી જેમ મેરુડી
 કોડ ધીજો પર્વત મોટો નથી, તથા જેમ કદ્ધપટ્ટકથી ધીજું કોડ પટ્ટ ઘેડ
 નથી, તેમ જિનચિંથ કગવવા સમાન ધીજો કોડ ધર્મ નથી. જિનચિંથ
 ઘનાવીને ધુગંતિથી કોને જાય છે? કેમ કે, જેડું મિંદપર ચડેલા છે, તેડને
 શિયાણ ક્યાંથી પરાજય કરી શકે તેમ છે? જેડયે ગુરુની આજ્ઞા પ્રમાણે
 જિનચિંથો જરાવ્યાં છે, તેડનાં ઘરનાં થાંઘણામાં પ્રણેલોકોની સંપદા ધા-
 મીડ થઈ રહે છે. વલી જે માણસ સૂરિમંત્રથી અરિહંત પ્રજુની પ્રતિજ્ઞ

કરાવે છે, તે અરિહંતપદવી પામે છે; કેમ કે, વાઘ્યાપ્રમાણે ફલ નિપજે છે. જેટલા હજાર વર્ષોસુધિ લોકો જિનની પૂજા કરે છે, તેટલા કાલસુધિ તે વિંબનાં કરનારને તેનાં ફલનો અંશ-મહે છે. વલી વિંબોની પ્રતિષ્ઠા કરવાથી વન્ને લોકમાં હિતકારી એવું જે ફલ પ્રાણીને થાય છે, તે તો કેવલીજ જાણી શકે. વલી (દરેક કાર્યમાં) કરનારને, કરાવનારને, અનુમોદન કરનારને તથા સહાય કરનારને શુચાશુચ વન્ને તુલ્ય ફલ થાય છે, એમ શ્રી જિનેશ્વર પ્રજુષ કહેલું છે. વલી જે દેશમાં અથવા જે નગરમાં અરિહંત પ્રજુનાં વિંબની પ્રતિષ્ઠા થાય છે, ત્યાં રોગ, હુકાલ કે, વેર હોતાં નથી. વલી જે શુદ્ધ ચિત્તવાલી સ્ત્રી જિનેશ્વર પ્રજુનાં સ્નાત્ર માટે પાણીથી ઝરેલી ગાગર પોતાનાં મસ્તકપર ડાબે છે, તે ચક્રવર્તીની પટરાણી થઈને, મોઢે જાય છે. વલી જીવલિનાનું જેમ શરીર, વિદ્યાલિનાનો ઉત્તમ પુત્ર, આંલો-લિનાનું ઉત્તમ મુલ, પુત્ર લિનાનું ઉત્તમ કુલ, પાણી લિનાનું તલાવ, તથા સૂર્ય લિનાનું જેમ આકાશ તેમ પ્રતિષ્ઠા લિનાનું વિંબ શોજતું નથી. વલી જ્ઞાનલિના સંસાર ઝ્રમણ થાય છે, અને જ્ઞાનથી મોઢનો સંગમ થાય છે. સિદ્ધાંતનાં આરાધનરૂપ જ્ઞાન, ડ્રવ્યથી અને જાવથી એમ બે પ્રકારનું છે. જ્ઞાનનાં પુસ્તકોની રક્ષામાટે કવલી, પાઠાં, રૂમાલ લિગેરે આપવાં; તેનીપાસે, દીપક અને ધૂપ કરવો, તેપર વાસદેપ નાલવો, તેની પાસે સંગીત કરવું, અષ્ટમંગલ આલેલવાં, તથા તેઠનું ફલ, પુષ્પ, અદ્ભુત લિગેરેથી પૂજન કરવું. એ જ્ઞાનનું ડ્રવ્યારાધન છે. જ્ઞાનને સાંજલવું, તેપર શ્રદ્ધા રાલવી, જણાવવું, તેમ તે જ્ઞાનનાં જાણનારની જક્તિ કરવી, તે જ્ઞાનનું જાવારાધન છે. હે રાજન્ ! એવી રીતે કરેલી આગમની પૂજા જવરૂપિ જડતાનો નાશ કરનારી, તથા કેવલજ્ઞાનને ઉત્પન્ન કરનારી છે. જ્ઞાનની પૂજા કરવાથી માણસો ચક્રીના તથા ઇંડાલિકનાં જવને મેલવીને મોઢે જાય છે. ચતુર્વિંધ સંઘની પૂજા અને ડપાસના કરવી; તે ચારે દેંત્રો લોકોત્તર મુલ દેનારાં છે. જેને ઘેર સંઘ આવે છે, તેના હાથમાં વિંતામણિ રલ્લ, તેના આંગણામાં કલ્પવૃક્ષ, તથા તેનીપાસે કામધેનું આવી જાણવી; તેમ તેનું કુલ કલંકર-હિત જાણવું. વલી જેનાં મસ્તકને સંઘનાં ચરણોની રજ સ્પર્શ કરે છે, તે પલિત્ર માણસને તીર્થ સેવાનું ફલ થાય છે. પાપોનાં સમૂહરૂપી ગર્મીને દૂર કરવામાં મેઘની શ્રેણિ સરલો, દારિદ્રરૂપી રાત્રિને નાશ કરવામાં

सूर्यसरस्वो, तथा कर्मरूपी हाथीने मारवामां सिंहसरस्वो सनातनः ।
जयवंतो वतों ? जेणे फल, तांबुल, वस्त्र, जोजन, चंदन तथा पुष्पोष्ठी
संचनी सेवा करी ठे, तेने सर्व उत्तम फल मळ्युं ठे. एवी रीते हे च
जेन राज्यमां रद्देलां आ साते क्षेत्रो हमेशां फलदायक ठे; अने ते
वायेसुं धनरूपी बीज विघ्नरहित उदय पामे ठे. एवी रीते मुनिना व
नरूपी अमृतने पीपीने पण जाणे अतृप्त तथा होय नही, तेम मन
आश्चर्य घडने ते चक्री मस्तक धुणाववा लाग्या. पठी गुरुनां चरण
तथा पीजा मुनिर्जने पण नमस्कार करीने, मुनिनी वाणीतुं स्मरण क
यका चक्री पोताने स्थानके आख्या. त्यां तेमणे अत्यंत रसवाली
रानी रसयती जमीने, आनंदित थड हाणवार उत्तम जडासन
निजा करी. पठी चक्री सोमयशा, शक्तिसिंह, तथा सुपेण आदिकपी
दापा यका इंद्रना आवासे आख्या. ते बलते इंद्र पण पोतानां आग
प्रते चक्रीने आवना जोडने आनंद पामतो यको पोतानां आसन
उठ्यो. पठी महोदयवाळा तेठ यझे एक आसनपर बेठा यका अत्यंत
शोभवा लाग्या. पठी त्यां परस्पर कंटलीक कथाउं कयां पाद, इंद्र चक
ने कहेवा लाग्या के, हे चक्री ! श्री युगादीश प्रभु अमारे पूजवा यो
ठे, केम के, अमो तेठनां चाकरो ठीयें; अने तमो तेमना चरमशरी
पुत्र ठो; बली तमो संपत्ति तथा तीर्थनो उद्धार करनारा ठो, तेथी
पैया प्रकारे पूजनिक ठो; बली तमोण करेली आ पूजानां अनुरक्त
छोको पण तेम करशे; तेम बली जो हुं तेम करीश, तो बली विशेष
नेतुं अनुकरण यशे; पठी चक्रीण पण तेम करवुं थंगीकार कयांथी ई
देवो सहित विधिपूर्वक कृमुमादिकयी पूजा करी; अखिलंत प्रभुनी अ
शिष्यी, विविध प्रकारनां उच्योवाळा पुष्पनी माळा हर्षयी तेणे पोत
कंठनां ग्यापन करी. पठी देवोसहित क्षीरसमुद्रे जड त्यांथी कषणां
उत्सवमहित जड जरी, पात्रा आथी तीर्थकरनां चरणोतुं तेणे हर्ष
स्नात्र करुं; तथा त्यां मुगग्रोने दान आण्युं. ते दिवसथी छोकोमां तेम
दान इंद्रोन्मत्त प्रसिद्ध ययो, केम के, जेम महान पुरुषो वतें ठे, तेम
छोको पण ते करे ठे. एवी रीते नरन चक्रीण, तथा इंद्र पूजा करी
क्षारपी, विविधोदयवाली बहुविध जिनपूजाउं प्रचलित यड. पठी इंद्र

ગ્રાહ્યાથી ત્યાં અપ્સરાઝે, તથા હાહા હુહુ વિગેરે ગાંધર્વોએ લોકોને હાપે આપનારું સંગીત કયું. સંગીત ત્રણે લોકોને વશ કરનારું, સ્વર્ગાદિક સુખ આપનારું, તથા સર્વે લોકોનાં સર્વે અર્થોને સાધનારું છે; સંગીત સુખહુ:-લમાં સરસું છે; તથા તે ડાહ્ય અને શેલહીના રસથી પણ અધિક (મિઠા-શવાલું) છે, તેમ જિન પૂજામાં તે સંગીત પાપને હરનારું છે; વલી તેણે સુવર્ણ પ્રતે જાણે સુગંધ લાવવાની ઇચ્છાથીજ હોય નહીં તેમ, તે તીર્થમાં વિશેષે કરીને મુનિઝની ત્રિવિધે પૂજા કરી. વલિ ત્યાં તેણે સુવર્ણ, રત્ન, રૂપું, જલ, અન્ન તથા વસ્ત્રોથી, ફરીને ન આવે એવું યાચકોનું દારિદ્ર દૂર કયું. વલી જરત રાજાએ તે તીર્થની પૂજા માટે તે સુરાષ્ટ્ર દેશ આપી દીધો; અને ત્યારથી તે પૃથ્વીમાં “દેવદેશ ” તરિકે પ્રસિદ્ધ થયો.

હવે એક દિવસે તે ચક્રી અને ઇંદ્ર એક આસનપર બેસીને પરસ્પર કથા રૂપી અમૃતરસને પીતા હતા. તેટલામાં મોટા હલોનાં આવતોંરૂપી નાજિવાલી, વિકલ્પર કમલરૂપી મુલવાલી, કાંઠાઝ રૂપી જઘનથી મનો-હર, રસવલી, (પાણીવાલી) અંદર રહેલા બેટોરૂપી સ્તનોથી મનોહર લાગતી, હંસોરૂપી વલ્લવાલી, લાવણ્યને ધરનારી, વૃદ્ધોની ઘટાથી સૂર્યને ન જોતી, શુભને ધારણ કરનારી, પુણ્યની સોવતવાલી, પૂર્વાધિરૂપી પતિના સંગવાલી, પોતાના તરંગોથી નાચતી, ચકોરરૂપી આંલોવાલી, સ્વસ્થ, તથા ઉત્તન પર્વતથી (રાજાથી) ઇત્તમ થયેલી એવી કુલલ્લી સરલ્લી શત્રુંજયી નદીને જરત મહારાજે આગલ રહેલી દીઠી. ચકોર, ચાતક, ચક્રવાક, હંસ, તથા સારસથી શોષીતી થયેલી, મોજાંઝથી ચપલ કમલોવાલી, જમરાઝના ગાયનોવાલી, તથા વન્ને શિખરો વન્ને મર્યાદાની પેઠે રહેલી, એવી તે શત્રુંજયી નદીને જોડેને જરત રાજાએ ઇંદ્રને પૂછ્યું કે હે ઇંદ્ર ! આ નદી કણ છે ? ત્યારે ઇંદ્રે પણ કહ્યું કે, હે ચક્રી ! આ શત્રુંજયી નામની નદી છે, અને તે શત્રુંજય પર્વતનાં આશ્ર-વથી ગંગાથી પણ અધિક ફલ દેનારી છે. આ નદીમાં રહેલા હલોનું જો જુહું જુહું માહાત્મ્ય કહેવામાં આવે, તો સરેસર વૃદ્ધસ્પતિના પણ સંકડો વર્ષો વીતી જાય. પૂર્વે કેવલનાણી નામના તીર્થકરનાં સ્નાત્ર માટે અહીં ઇશાનેંડે ગંગાને ઉતારી હતી. તે નદી બેતાલ્ય પર્વતથી જમીનની અંદ-રજ વહે છે, તથા આ શત્રુંજય પાસે તે પ્રગટ થાય છે, અને તેથી તેનું

“શત્રુંજયી” નામ પડેલું છે. આ નદીનાં જલનાં સ્પર્શથી કાંતિ, કીર્તિ, લક્ષ્મી, વૃદ્ધિ, ધૃતિ, તથા સમાધિ થાય છે, અને સિદ્ધિ વશ થાય છે. વલી હંસ, સારસ, ચક્રવાક આદિક જે પક્ષિ પણ આ નદીના પાણીને સ્પર્શ કરે છે, તેને પાપરૂપી મેલ ચોંટતો નથી. વલી આ નદીનાં પાણીથી સર્વ મહારોગો નાશ પામે છે; વલી જે માણસો આ નદીના કાંગ પર ઊગેલાં વૃક્ષોના ફલો ખાય છે, તથા ઠ માસસુધિ જેઠં થાવું પાણી પીય છે, તેઠં યાત્ત, પિત્ત, ક્રુષ્ઠ આદિક રોગોને ક્રિડામાત્રમાં જીતીને સુવર્ણ સરસી કાંતિલાલા થાય છે; વલી આ નદીનાં જલનાં સ્નાનથી શરીરમાંથી પાપો પણ ચાલ્યા જાય છે, ત્યારે ઔષધોથી સાધ્ય એવા વાતવિસાદિકની તો વાતજ શી કરવી? આ શત્રુંજયી નદી સ્પર્શથી પણ સર્વ સીધોનાં ફલો દેનારી, તથા સર્વ પાપોને હરનારી છે; વલી હૈ યશી! જેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી શાંતનુ રાજાનાં પુત્રો સુખ પામ્યા, એવા આ નદીના કહનું તમો માહાત્મ્ય સાંજલો?

આ ધરતિ લંઢમાં શ્રીપુર નામનું નગર છે, ત્યાં શત્રુંજને નાશ કરનારો શાંતનુ નામે રાજા હતો; તેની મુશીલા નામની સ્ત્રીએ એક વહાડો લક્ષ્મણમાં અતિ ધૂસર ધૂમકેતુને જોડેને, તે વાત પોતાના સ્વામીને તુરત કહી. અનુક્રમે તે સ્વપ્નને અનુસારે તેણીને કુલદાણો પુત્ર થયો; અને તેજ વચ્ચે રાજ્યલક્ષ્મીના મુખ્ય અંગરૂપ દાધીઝનું સૈન્ય નાશ પામ્યું. વલી ફરીને પણ તેણીને હુદ સ્વપ્નથી સૂચિત હીન પુત્ર થયો, અને તે વચ્ચે ઘોડાઝનું સૈન્ય નાશ પામ્યું. તેવીજ રીતે શ્રીજો પુત્ર થવાથી, જીતિ હિંસાથી જેમ ધર્મ, તથા હોજથી જેમ સર્વ યુગો, તેમ રાજાની સર્વ સંતાન નાશ પામી. ચોથા પુત્રની જન્મવાતાં સાંતલતાંજ શત્રુંજ સૈન્ય નાશ થઈતી આવીને તે શ્રીપુર નગરને ઘેરો ઘાલ્યો. ત્યારે સવસો ખંડાર ત્રિશેષ દીપ થવાથી તે શાંતનુ રાજા પોતાની સ્ત્રી મુશીલાને તથા પુત્રોને જોઈને રાત્રિએ કંઈક નામી ગયો. તેનાં નીલ, મહાનીલ, કાલ, તથા મહાકાલ નામના તે ચારે પુત્રો સાથે વ્યસનોમાં લીન થયા. જુગાર, માંજોજન, મદિરાપાન, વેશ્યાગમન, ચોરી, શિકાર, તથા પરસ્ત્રીગમન, આ નામનાં સાત વ્યસનો સ્વત્તમ જનોએ કહેલાં છે. જુગારથી યીજાં વ્યસનો પણ થાય છે, માટે યદ્યે લોકમાં અદિતકારી જુગારનો ત્યાગ કરવો. વલી

જે માંસ, પોતાનાં શબ્દધીજ કહે છે કે, “જેને તુરત નરકમાં જવું હોય, તે મને જઠ્ઠાણ કરે” માટે તે માંસ જઠ્ઠાણનો ત્યાગ કરવો. જુગારથી ધન, યશ, ધર્મ, ધંધુવર્ગ તથા કુસનો ક્ષય થાય છે, તથા તેથી દુઃખનાં સમૂહો દેનારી નરક અને તિર્યંચની ગતિ મહે છે. જે દુર્બુદ્ધિઝં જીજ્ઞાસાથી માંસ ખાય છે, તેઝંને શીયાલ, અને પિશાચ સરખા નરકગામી જાણવા. જે મદિરાપાન અનર્થોનું મૂલ્ય, બુદ્ધિ, કાંતિ અને યશનો નાશ કરનારું, તથા પોતાની માતા અને પોતાની સ્ત્રી વચ્ચેના અંતરને પણ નહીં જણાવનારું છે, તે મદિરાપાન કોણ અંગીકાર કરે? વસી થતે લોકનો વિઘાત કરનારું પરસ્ત્રીગમન તજવું; તેમ પાપરૂપ વેશ્યા પ્રતે જરા પણ પ્રીતિ કરવી નહીં. જે ચોરી આ લોકમાં પણ પ્રત્યક્ષ રીતે વધ, ધંધનાદિક દુઃખો કરનારી છે, તેમ પરલોકમાં પણ દુઃખદાયી છે, એમ ધારી ઉત્તમ બુદ્ધિવાને તેનો ત્યાગ કરવો. ચોરીથી આ લોકમાં પણ કર્ણ, નાક, આંખ, હાથ, પગ વિગેરેને પીડા થાય છે, તથા પરલોકમાં ચાંડાલ-કુલમાં ઉત્તરિ થાય છે. ધર્મ રૂપી ઘૃહનાં મૂલમાં અગ્નિ સરખા, કીર્તિ-રૂપી મહેલપર મશીના લેપ સરખા, એવા શિકારને સર્વજ્ઞ પ્રજુષ ધિક્કારેલ છે, માટે તેની વાર્તા પણ સાંજલવી નહીં. જે શિકારના વ્યસની માણસો પ્રાણીઝંને મારે છે, તેઝં દુઃખ, દરિદ્રતા, તથા દુષ્ટ પીડાનાં જોગવનારા થાય છે. એવી રીતના સાતે વ્યસનો સેવનારા તે ચારે પુત્રો કુટ્ટી થયા. કદરૂપા, કૂર, દ્રેપી, તથા કુસંગમાં પહેલા તે પુત્રો, કુમ્મહો જેમ ચંડને, તેમ રાજાને વીંટીને રહેતા હતા. એવી રીતે તે પુત્રો સહિત તે તા એક દેશમાંથી ઘીજા દેશમાં, તથા એક વનમાંથી ઘીજા વનમાં તમવા લાગ્યો, પણ કોઈ જગોઈ સુખ પામ્યો નહીં. હમેશાં અત્યંત જોતન કરતાં ઠતાં પણ રોગથી ઘસ્ત થયેલા તે પુત્રો રાજાના મનમાં એવી ચિંતા ઉત્પન્ન કરવા લાગ્યા કે, દારિદ્ર્યપણામાં પણ વૈરીઝં વિગેરેથી ડરીને જે જીવિતાશા પ્રાણીઝં કરે છે, તે કેવલ ક્લેશમાટેજ થાય છે; માટે હવે તો આજે ગમે તેમ કરીને પણ આ સ્ત્રી તથા પુત્રોને ઘેતરીને, તુરત હું આપઘાત કરીશ. એમ વિચારીને તે કોઈક મોટા પર્વતપર ચઢ્યો; ત્યાં તેણે એક ઝંબું જિનમંદિર જોયું. પ્રાણ પ્રયાણના પ્રસ્થાન સમયે જાયે તે નાતું સેવાની શ્રદ્ધા કરતો હોય નહીં, તેમ તે, કુટુંબ સહિત તે જિનમં-

दिरमां गयो. त्यां तेणे श्रद्धूत आकारवाला, तथा सर्व तेजोनां सार
 अने जिननां चरणोने नमता एक पुरुषने जोयो. तेने जोवाची था
 जाववालो थएलो ते राजा, पोताना आत्माने जिननी साथे ऐक्य
 रतो थको तेमने नमस्कार करवा लाग्यो, (मनशुद्धिची करेली अ
 जिनजक्ति पण परलोकनी पेठे आ लोकमां पण उत्तम सुख देन
 ठे.) पठी ते पुरुषे ते राजाने कळुं के, हे जडाकृति ! हुं नागकुमारो
 स्वामी धरणेंद्र हुं; तथा तारी जिनजक्तिची हुं तारापर युष्टमान
 लो हुं, माटे कंई वर माग ? तेनां वचनची खुशी थएलो ते राजा
 नमस्कार करीने कहेवा लाग्यो के, आपनुं दर्शन खरेखर मने संप
 देखाडनारं ठे. वली हे धरणेंद्र ! हुं आपनी पासेची वर तो पठी मागी
 पण मने प्रथम ते वात कहो के, मारा आ पुत्रोना जन्म थते ठते, अ
 क्रमे मारी संपदानो नाश केम थयो ? त्यारे धरणेंद्रे ज्ञानची तेनां
 वोने जाणीने कळुं के, महा वनमां आ नील द्वाय नामनो पूर्व जवे ग्री
 हतो. क्रूर आशयवालो, तथा लोकोने मारनारो ते जित्थ एक दहा
 यात्रिक लोकोने लुंटीने मार्गे पाठो बळ्यो; त्यां ते धनुष्य चडावीने
 नमां हरिणने शोधतो हतो, तेटलामां तेणे ध्यानमां रहेला एक मुनि
 जोया. त्यारे तेणे मुनिने हरिण विषे पुठवार्थी मुनि ज्यारे घोड्या न
 त्यारे ते जित्थे ते मुनिनेज वाणची मार्या; त्यारे मुनि पण “नमोऽर्हज्जय
 एम कहेता थका मृत्यु पाम्या; अने तेज दिवसे ते जित्थेने पण ए
 सिंहे मारी नांख्यो; त्यारे ते जित्थ मरतां थकां चिंतववा लाग्यो व
 थरे ! में छुटे आ निरपराधि मुनिने मार्या, तेजुं खरेखर मने आ फ
 मळ्युं. पठी ते जित्थ त्यांची मरीने मुनिहिंसानां पापची सातमी न
 गयो, अने त्यां तेणे तेंत्रीस सागरोपम सुधि अधिक अधिक दुःख
 घून कयुं. पठी बीजा पण सिंहु, वाघ आदिकनां बहु जवो करी
 शेनो तेनरकमां गयो; माटे हे राजन् ! मुनिनी हिंसा महा
 गल ठे; तेम मुनिनी निंदा पण महा दुस्तर ठे, अने मुनिनी
 पावन, ण महा पापोनी करनारी ठे. हवे थंत समये तेणे मुनिहिं
 यंकर ण सावनी जे गर्हणा करी हती, तेथी ते नरकमांथी उघरीने आ
 पेक्षा पण ठे, भामनो पुत्र थयो ठे; अने हजु पण तेजुं केटलुंक पाप वा
 सानां पाप

ॐ रहुं ठे; हवे आ तारो महानीज पुत्र पूर्वे कंका नामनी नगरीना
 तेम राजानो स्वल्प धनवालो शूर नामनो क्षत्रीय सेवक हतो. एक द-
 ढो राजानो प्रधान वदसाइ जवाधी पोतानो गरास पोताने नहीं म-
 वाधी, दरिद्रपणाधी दुःखित चइ, पोताने घेर गयो. त्यां ते रसोइने
 मारी नरती करवा लाग्यो, त्वारे तेनी स्त्रीए तेने कयुं के, हे प्राणेश !
 मारी वस्तुल मारी पासे नथी, माटे हुं शुं करुं ? स्त्रीनां ते वचनधी को-
 तायमान चइने तेणे तेणीने पछर मायों, त्वारे ते मुर्वा खाइ मृत्यु पामी.
 मारे तेनी पुत्रीए त्यां कोलाहल करवाधी, त्यां जमतो कोटवाल, ते सां-
 तली आधी पढोंच्यो, पढी कोटवाल तेने बांधीने राजापासे खेइ गयो;
 पारे राजाए तेने शूलीए चडाववानो हुकम कयों. त्यां कोइ मुनि पा-
 ण्धी पंच नमस्कार सांजलीने, तथा तेमां आदरयुक्त चइने, ते शूखिनी
 रंजना सहन करी, मृत्यु पामी ते नरके गयो. त्यां स्त्रीवधधी उत्पन्न
 रथेलुं कर्म जोगवीने, हे राजन् ! नमस्कारनां स्मरणधी ते आ तारा
 पुत्रपणे उपज्यो ठे. माटे शरणविनानी तथा हमेशां वीकण एवी स्त्रीने
 नारवी नहीं, केम के कुपित थएली स्त्री वझे लोकनां घातमाटे घाय ठे.
 हवे आ तारो ग्रीजो पुत्र पूर्वे कोइ महाकामी, तथा वेश्या आदिकनुं
 गमन करनारो शैवनी पुत्र हतो, ते हमेशां देवगुरुनी निंदा करनारो
 तथा धर्मनो नाश करनारो हतो, तेम इव्य अने यौवननां मदधी मा-
 तापितानी पण ते आह्मा मानतो नहीं. देव, धर्म अने तत्त्वोनां कारण-
 रूप सुगुरुज ठे; माटे जेणे सुगुरुनी निंदा करेली ठे, तेणे ते त्रणेनो नाश
 कयों ठे. वली हे राजन् ! जे देव, धर्म अने गुरुनी निंदा करे ठे, ते
 बांडाखोभां जव करी, खरेखर नरकमां जाय ठे. देवनिंदा करनारने घो-
 धिविज, मोक्ष, स्वर्ग, उत्तमकुल, के शुद्ध इव्यनी प्राप्ति थती नथी.
 जिननी निंदाधी, मुंगापणुं, गुंगलापणुं, पिच्छ, कोढ आदिक रोगो घाय
 ठे, तेम गुरुनिंदा करवाधी अपवश, अकालमृत्यु, दुःख, दुर्गधिपणुं,
 तथा पाठां आदिक रोगो पण घाय ठे. धर्मनी निंदा करनार माणस
 बारंबार नरक अने तिर्यंच योनिमां जाय ठे, तथा तेने मनुष्य जव
 मल्ली शकतो नथी. वली ते त्रणेनी निंदा करनार घोर पापी ठे, अने
 तेना संगधी बीजाळ पण मल्लीन घाय ठे. पढी ते पुत्रने एवो जाणीने

શેઠે વિચાર્યું કે, આ ડુરાચારી આપણા કુલને કલંક લગાડનારો છે. માટે તેને કચરાની પેઠે ઘરમાંથી કઢાડી મેલવો; એમ વિચારી તે શેઠે તેને ક્રોધથી નગરમાંથી કઢાડી મેલ્યો, ત્યારે તે (ટોલાંથી) ત્રણ થપ્પ હરિણની પેઠે ઘનમાં જમવા લાગ્યો. પઠી તે લૂતાપ્રમુખ મુલનાં રોગના પીડાથી મૃત્યુ પામીને ઠઠી નરકે જઈ આ તારો કાલ નામનો પુત્ર થયો છે. વલી આ તારો ચોથો મહાકાલ નામનો પુત્ર પૂર્વજને ગ્રાહ્યનો પુત્ર હતો, તથા તે જિહ્વા માગી આજીવિકા ચલાવનારો તથા ડુઃખી હતો. ડુઃખેં જરી શકાય એવા ઊદરને જરવામાટે તે દેશોદેશમાં જમતો હતો; ઠેવટે તે કોઈક જિનનાં પૂજારાને ઘેર ચાકરી રહ્યો. એક દહાડે તે દેવનાં આજૂપણો તથા મુનિનાં ઉપકરણો ચોરીને, એક વેશ્યાને દાસ્ય આપ્યો, કેમ કે તે, તે વ્યસનમાં અનુરક્ત થયો હતો. દેવઢવ્ય પ્રહાર કરવાથી સાત પેઢેડીઝનો ઢાહ થાય છે; વલી દેવઢવ્યનાં વિનાશથી પ્રાણ સાત વાર અત્યંત ડુઃખદાયી નરકમાં જાય છે; તેમ ગુરુઢવ્ય વિપસહિત જોજન સરહું છે. દેવઢવ્ય તથા ગુરુઢવ્યથી જીવિતની જે આશા રાખવી, તે ધતુરાથી તથા વિપથી મિશ્રિત અન્નનાં જોજન સરહું છે. પઠી ઠેવટે કુષ્ઠના રોગથી પીડિત થઈને કેટલેક દિવસે મૃત્યુ પામીને, નરકમાં જઈ આવી, તે ચાંડાલકુલમાં ઉત્પન્ન થયો. અને ત્યાંથી મરીને આ તારો પુત્ર થયો છે. એવી રીતે તેઠ મુનિહિંસાથી, સ્ત્રીહિંસાથી, દેવગુરુની નિંદાથી, તથા દેવઢવ્યનું અને ગુરુઢવ્યનું નરક કરવાથી, તારા કુલમાં ઉત્પન્ન થયા છે; વલી તે જિહ્વ અંતકાલે મુનિસ્મરણથી, ક્ષત્રી પરમેષ્ઠીનાં સ્મરણથી, દેવગુરુનો નિંદક સત્કુલની ઉત્પત્તિથી, તથા ચોર જિનદર્શનથી આ મનુષ્યપણે ઉપન્યા છે. વલી તેઠનાં ઘાકી રહેલાં પાપથી તું રાજ્યત્રણ થયો છે, અને તેથી તું હવે આપઘાતની ઇલા કર નહીં. હવે તું સુરાદ્ર દેશમાં જઈ, શત્રુંજયગિરિપાસે રહેલી શત્રુંજયા નદીને સેવ ? કેમ કે, તે સર્વ પાપોને નાશ કરનારી છે. વલી તે નદીનાં કાંઠાપર રહેલાં ઘટ્ટોનાં ફાલોને સ્વાજે, અને તારા પુત્રોને પણ સ્વરાવજે, તથા તે શત્રુંજી નદીનાં જલથી શ્રી જિનેશ્વરપ્રત્યુન્ન સ્નાત્ર કરજે. વલી તેજ નદીનાં કાંઠાપર પ્રાણીઝનાં સર્વ પાપોને હરનારું, તથા પૂર્વે સૂર્યે ઘનાવેલું જિનમંદિર છે. વલી તે પાપોની શાંતિમાટે વિધિપૂર્વક ત્રિકરણશુદ્ધિથી જિનપૂજન કરહું, તથા

जीवोनी रक्षा करवी. वही त्यां रद्दीने शुरू मनची, टाढतडका आदिकने सहन करीने ठठ, अष्टम आदिक तप करजे. एम करतां थकां ग्रण, चार, पांच अथवा ठ मासमां ते तारा पुत्रो निरोगी यश्ने सुखी थशे. एवी रीते कुकमोंची मुकाश्ने देवसरखा शरीरवाखा थश्ने तेउं पोतानुं राज्य जोगवशे, तथा ठेवटे स्वर्गनुं राज्य पण जोगवशे. एवी रीतनां धरणेंडनां वचनो सांजलीने, ते राजाए छी तथा पुत्रोसहित तेने नमस्कार कयों. पठी धरणेंडे तेने कथुं के, हे राजन् ! ठ मास पठी ते नदीने किनारे तुं मारुं स्मरण करजे, जेची हुं तारा शत्रुउने जीती तने तारुं राज्य अपावी देइश. एम कहीने धरणेंड गयो. पठी राजा पण त्यां प्रभुने नमीने, मनमां ते धरणेंडनुं वचन स्मरण करतो थको चाखवा लाग्यो. पठी घणा देशोने उलंगीने ते सौराष्ट्र देशमां पढोंच्यो, तथा आश्चर्यसहित समताची ते शत्रुंजयगिरिने जोवा लाग्यो. पठी त्यां ते शत्रुंजयी नदीने कांठे तृणनी कुटीर (जुंपडी) करीने कुटुंबसहित समताची रह्यो. हवे त्यां तेउं सघसा ते नदीना किनारापरनां वृक्षोनां फलो खाता थका, तथा हमेशां त्रिकास जिनस्नात्र करता थका, तथा प्रभुने नमता थका रद्देवा लाग्या. त्यां एक मासमांज तेणे पोतानां पुत्रोने नुषर्णसरखी कांतिवाखा जोया, तो पण धरणेंडनी आझाची ते त्यां ठ माससुधी रह्यो. पठी ठ मासने थंते धरणेंडनुं स्मरण करवाची, तेणे विमानमां येसाडी तेनां राज्यपर तेने येसाह्यो. पठी ते शांतनु राजा त्यां पुत्रोसहित जिनमंदिरमां रद्देसी प्रभुनी पूजा करवा लाग्यो. एवी रीते चोसठ लाख वषोंमुधि सुखमां रद्दीने, तेणे छी तथा पुत्रोसहित संपम सीवुं. पठी शत्रुंजयपर अवनशन करीने, तेउं सघसा सवे कर्मबंधोनो दय घयाची केवळज्ञान पामी मोक्ष गया. एवी रीते अनेक प्रजावोवासी आ शत्रुंजयी नदी तेने सेवषाची राज्यव्रधने राज्य, सुखव्रधने सुख, विद्याव्रधने विद्या, तथा कांति, कीर्ति, बुद्धि, सत्त्वी अने स्वर्ग सुख पण क्रीडामात्रमांज आपे ठे. वसी हे चक्री ! जेन सघसा देवोमां श्री युगादीश प्रभु मुख्य ठे, तथा सघसा तीर्षोमां जेन आ शत्रुंजय तीर्ष नुषप ठे, तेन सर्व तीर्षभूत नदीठेमां आ शत्रुंजयी नदी मुख्य ठे, एम श्री जिनेश्वर प्रभुए फदेसुं ठे. तेन आ उत्तर दिशामां मनोदूर अने पश्चिम जखोयी

જરેલી, તથા સંપૂર્ણ વૈજવવાલી આ “ઍંડી” નદી દેખાય છે. તે ન
 ઇશાનેંડની સ્પર્ધાથી સોધમેંડ જિનજક્તિથી પદ્મહમાંથી લાવેલા
 જિનજક્તિની સ્પર્ધાથી આ નદી આણેલી છે, માટે તે પણ શત્રુંજયી સ
 સીજ પ્રજાવવાલી, તથા હુટ દોપોને હરનારી છે. આ નદીનીજ માટી
 ઘનાવેલા કુંતમાં આનુંજ પાણી જરીને જે માણસ જિનનાં શ્રંગપર ન
 છે, તેને મુક્તિ વશ થાય છે. વહી આ પૂર્વદિશાને શણગાર કરનારી
 દીને, જિનજક્તિથી ધરણેંડ પાતાલનાં મૂલમાંથી લાવ્યો છે, તે નદી
 નરદિશામાંથી નિકલીને સૂર્યોદ્યાનમાં ચડ દક્ષિણમાં જાય છે, તે નદી
 જિનસ્નાત્રમાટે અહીં નાગેંડ લાવેલ છે, માટે તે સર્વે પાપોને હરના
 “નાગેંડી” નાં નામથી પ્રસિદ્ધ થયેલી છે. વહી શ્રીપ્રથમ પ્રતુનાં સ
 પ્રમાટે સર્વે મુરુમુરોષ મલીને, હ્રોથી શોનિતી આ ચમસહદા ન
 ઘનાવેલી છે. જે માણસે આ નદીનાં પાણીનાં સમૂહોથી શ્રી જિનેશ્વર
 પુતું સ્નાત્ર કરેલું છે, તેણે આ મનુષ્યજવરૂપી વૃદ્ધનાં સર્વે ફલો મેલ
 છે. હે ચક્રીંડ ! ઈવી રીતે જિનસ્નાત્રમાટે ઘનાવેલી ચોદ મોટી નદી
 આ શત્રુંજયપાસે શોને છે. ઇ સઘલી નદીઝમાંથી, તથા કુંટો, સમુ
 થને હ્રોમાંથી જલ લેને પ્રતુનું સ્નાત્ર કરવું, ઇવો સંઘપતિ શ્રાવકો
 હમેશનો આચાર છે, તથા તે ચક્રીની અને ઇંડની લક્ષ્મી આપીને મો
 આપે છે. પવિત્ર જલવાહી, કષ્ટાણ કરનારી, નાના પ્રકારના પ્રનાથો
 જરેલી, તથા સર્વે તીર્થોનાં થંશથી જૂપિત થયેલી આ સઘલી નદીઝ
 જે પ્રાણી સ્પર્શ કરે છે, તેને હત્તમ કીર્તિ, હુઃખનો નાશ, તથા શુભ
 હૃદય થાય છે, તેમ સગાંદિકની સંપદા તો તેની હયેલીમાંજ આવે
 તેમ સઘલા નિધાનો તેની સમીપે આવે છે, તેના આંગણમાં કામયે
 આવે છે, પ્રણે છોક્રો તેને વશ થાય છે, તથા તે પ્રાણી પવિત્ર થા
 છે; વહી તેને જૂન, પ્રેન કે પિશાચાદિકો પરાનવ કરી શકના નર્વ
 તેમ કૃષ્ટાદિક હુટ દોપો પણ તેને કોઈ પણ વગરે થના નર્વ
 વહી સ્નાન અને (જિનનાં) સ્નાત્રાદિકથી જે પ્રાણી તેડું આગમ
 કરે છે, તેને દેવો તો ચાકરૂપ થાય છે, તથા તેને ઘેર સર્વે સંપદા
 આવે છે. વહી હે જરતેશ્વર ! આ જગોળ ચંડ, મૂર્ચ તથા વ્યંતેંડ
 કરેલાં યીજાં પણ ઘણાં જલાશયો છે. તે વચનો સાંભરીને દુર્પિત થણ

ए इन्द्र सहित ते नदीउमां स्नान कर्तुं. वली ते नदीउमां कांठा-
 णं पुष्पो, तथा कमलो लेईने, अने तेना पाणीधी कलशो जरीने तेणे
 नुं पूजन कर्तुं. पठी त्यां तेणे पूर्व तथा दक्षिण दिशामां इंदुनी न-
 सरखां नगरो वसाव्यां; तथा वार्षकीने कहीने तेणे त्यां अनेक
 लो, तथा वगीचाळधी शोजितुं श्री युगादीश प्रभुनुं मोटुं मंदिर वं-
 थुं. ज्यां चक्रीनां पुत्र ब्रह्मर्षि मुनिउमां समूहोनी साये सिद्ध यया,
 ते "ब्रह्मगिरि" नामनुं महान तीर्थ प्रसिद्ध ययुं. वली त्यां पण
 हीए पापोनुं नाश करनारुं "सुरविश्राम" नामनुं श्री युगादीश प्र-
 भु मंदिर वंधाव्युं. पठी चक्री दुंदुजि तथा वाजाउमां मंगलध्वनि पू-
 गुरुजने अगाडी करीने, इन्द्र तथा राजाउ सहित, तथा सघसां पा-
 स अने संघनां लोको सहित जुदां जुदां शिखरोनी भूमिपर बैत्य-
 ाडी माटे चाल्या. आ शिखरपर कपर्दीयह अधिष्ठाता धनार ठे,
 ते तेनां नामनां शिखरपर इंद्र ते यक्षनी मूर्ति सहित प्रभुनुं मंदिर
 ाव्युं. वली ते शिखरपर इंदुनां वचनधी माहासुदि पुनेमने दिवसे
 हीए श्री युगादीश प्रभुनी माता मरुदेवानी स्थापना करी; तेथी ते
 देवा नामनां शिखरपर लोको, नाम लीधाधी पण पापोने हरनारां
 देवा माताने पूजवा लाग्या. ते माहासुदी पुनेमने दिवसे जे माणसो
 म सिद्ध एवा श्री मरुदेवा मातानी पूजा करे ठे, तेउं स्वर्गनुं राज्य
 मी मोक्ष जाय ठे. वली लीउं पण तेमनी पूजा करीने चक्री, तथा
 इंदुनी पटराणीउं यई, पुत्रवाली तथा सौजाग्यवंती यईने अनुक्रमे मो-
 जाय ठे. पठी त्यांथी वे योजन ठेठे एक योजननां प्रमाणवाला, अने
 यंचोने पण देवसुख स्थापनारां स्वर्ग नामनां शिखरने चक्रीए नमस्कार
 यो. तथा त्यां पण तेमणे अधिष्ठायक सहित, महान जक्षिधी श्री
 गादीश प्रभुनुं मंदिर वंधाव्युं. आ उत्कृष्ट शिखरपर ज्ञाननां समुद्र
 रखा धाहुवजि मुनिराजे मुनिरूप यपसा पोतानां एक हजारने आठ
 योने कर्तुं के, आ तीर्थनां माहात्म्यधी तमोने पुंडरिकजीनी पेठे के-
 सज्ञान यई, कर्मोनां क्षयधी मोक्ष घाउं? माटे हे सुत्रतो! अर्ही
 ही तमो निर्यामणा करो? ते सांजली तेउं तेमनी साये त्यांज समा-
 यधी रहा; पठी तेउं सघसा अनुक्रमे केवखज्ञान पामी मोक्ष गया,

तेथी ते वाहुवली नामना शिखरपर पण जरते प्रासाद कराव्यो. प
चक्रीए इंद्रने प्रीतिथी पूठयुंके, हे इंद्र! आ सधलो पर्वत तीर्थमय
माटे आ मुनिर्जनो अग्निसंस्कार क्यां करवो? त्यारे तेणे पण पोता
ज्ञानथी जाणीने, जाणे सर्व लोकोनी प्रवृत्ति कराववा माटेज होय नई
तेम कळुं के, हे चक्री! मरूदेवाथी मांडीने पुंरुरिकजी सुधि सि
थपलाउनां शरीरो में क्षीरसमुद्रमां पधराव्यां ठे; केमके ते अमां
आचार ठे. हवे आ तीर्थमां शत्रुंजयनुं शिखर मुख्य ठे, केमके, ते स
तीर्थमय तथा युगादीश प्रभुनां चरणोथी सेवित थएलुं ठे, तेम सर्व वे
बोनां समूहोथी ते शोजितुं थएलुं ठे. माटे ते शिखरपर दाहादिक दु
ष्कार्य करवुं लायक नथी, केमके, तेथी तीर्थनो लोप तथा जिनाइए
खंडन थाय. माटे आ मुख्य तीर्थनी सर्व बाजुनी वे योजन चूमि ठोडीने
स्वर्ग नामनां शिखरपर अग्निसंस्कार करवो. तथा त्यां तेज सर्वनी पत्यर
मय मूर्तिं करवावी, केमके तेम करवाथी हवे पठी धीजाउं पण तेम
करशे. एवी रीतनुं इंद्रनुं युक्तिवाळुं वचन सांजलीने चक्रीए तेवी रीतनो
तेमनो पुण्यनां समूह सरखो अग्निसंस्कार कयो; तथा तेज शिखरपर
तेमणे पूर्व दिशारूपी स्त्रीनां मुखपर रत्ननां तिखक सरखुं प्रभुनुं मंदिर
बनाव्युं. वली त्यां वार्धकी मारफते सोमयशाए पण पोतानां पिताउं,
तथा वंधुर्जनां हर्षथी प्रासादो कराव्यां. पठी चक्रीए तालध्वजनां (त
लाजानां) शिखरपर, हाथमां खड्ग, ढाल, शूल, तथा सर्पवाला ताल
ध्वज देवनी स्थापना करी. पठी कदंब गिरिपर जईने चक्रीए श्रीनाज
गणधरजीने पूठयुं के, हे जगवन्! आ शिखरनो शुं प्रजाव ठे. ? त्यारे
गणधर महाराज पण कहेवा लाग्या के, हे चक्री! तेनी कथा तमो
सांजलो? गइ उत्सर्पिणीमां चोवीसमा संप्रति नामना तीर्थकरना
कदंब नामनां गणधर क्रोड मुनिं सहित अहीं मोक्षे गएला ठे, माटे
ते “ कदंबगिरि ” कहेवाय ठे. अहीं महा प्रजाविक ओषधिं, रसकुं
पिका, रत्ननी खाणो, तथा कल्पवृक्षो ठे. दीवालीने दिवसे, शुभवारो, उ
त्तरायन संक्रांत होते ठे, अहीं मंडल करवाथी देवो प्रत्यक्ष थाय ठे.
ी एवी कोइ पण ओषधिं, के रसकुंपिकां, के सिद्धिं आ पृथ्वीमां
के जे आ पर्वतपर न होय. जे सौराष्ट्र देशमां सिद्धनां .

સરહો આ કદંબગિરિ છે, ત્યાંના સાકો તે દારિદ્રી પીઠાપજ કેમ ?
 વહી જેનાપર આ પથેત તુષ્માન થણ છે, તેને કામધેનું, કલ્પવૃક્ષો,
 તથા ચિંતામણિ આદિક સર્વે તુષ્માન થણાં જાણવાં. અહીં રાત્રિ
 ઔપધિત પોતાની કાંતિરૂપી દીપકોનાં સમૂહોથી, નિર્જાગ્યનાં મં-
 દિરથી જેમ દારિદ્રનો તેમ અંધકારનો નાશ કરે છે. વહી અહીં રૂ-
 ચકાડિની પેઠેજ હમેશાં કલ્પવૃક્ષો વહુ વાંઝિત અર્યોને આપે છે. વહી
 વર્ષા શુભમાં વાદલાંઠંથી ઠવાણા સૂર્યકિરણોની પેઠે હીન કાલનાં
 પ્રસંગથી તેડ માણસોને ગોચર થશે નહીં. વહી મુખ્ય શિખરની પેઠે
 આ શિખર પણ પાપોને નાશ કરનારું, તથા ઘણે જીવોનો ઉપકાર કરનારું
 હોવાથી અત્યંત પ્રણ્યાતિ પામશે. ધર્મી રીતનો તેનો મહિમા સાંજણીને
 ચક્રી, તે અનેક વૃક્ષોવાલાં ધર્મોદ્યાનમાં, ઇંડની સમ્મતિ પૂર્વક વાર્ધકી
 મારફતે ચોવીસમા જાણે તીર્થંકર શ્રી વર્ધમાનસ્વામીનું મંદિર યનાવ્યું.
 હવે તે કદંબ ગિરિથી પશ્ચિમ દિશા તરફ શશુંજયી નદીને કાંઠે ચક્રી
 પોતાની સેનાનો પઢાવ નાંચ્યો. ત્યાં કેટલાક હાથી, ઘોડા, વસદ વિગેરે
 અધિષ્ઠાની પ્રાણીંડ પણ રોગની પીઠાવીનાં તીર્થનાં યોગથી સ્વર્ગમાં ગયા.
 પઠી તેડ પણ સ્વર્ગમાંથી ત્યાં આવીને ચક્રીને નમીને પોતાની સ્વર્ગપ્રાપ્તિ
 તુરત કહેવા લાગ્યા. તથા તેડે ત્યાં પોતાની મૂર્તિંડવાલા પ્રાસાદો ધં-
 ધાવ્યા, અને ત્યારથી તે “દસ્તિસેના” (દસ્તિગિરિ) નામનો મહાન
 પથેત પ્રણ્યાત થયો. ધર્મી રીતે ચક્રી શશુંજય ગિરિના સર્વ શિખરોપર
 હપેનાં આવેશથી જિનાલયો ધંધાવ્યાં. વહી મુખ્ય શિખરની પ્રદક્ષિણા
 દેશને ચક્રી પોતાને સ્થાનકે પાઠા કરીને શ્રી યુગાદીશ પ્રજુને નમ-
 સ્કાર કર્યો. પઠી ચક્રી મુખ્ય શિખરની નીચે સુવર્ણ ગુફામાં થણા,
 યનારા તથા ચિચરતા તીર્થંકરોની રત્નમય મૂર્તિંડ સ્થાપી.

હવે ગિરનાર પ્રતે જવાની તૈયારી કરતા ચક્રીને, નમિ અને વિનમિ
 મુનિંડે મધુર વચનોથી કરું કે, હે નૃપેશ ! અમો જે ક્રોડ મુનિંડ સાથે
 અહીંજ રહીશું. કેમ કે, અહીંજ અમોને મોદ પવાનો છે. તે સાંજણીને
 ચક્રીયે તેડેને, તથા ધીજા મુનિંડને નમસ્કાર કર્યો, ત્યારે તેડ તરફથી તેને
 ધર્મલાજની આશિષ મહી. ધર્મી રીતે તે નમિ વિનમિ, તે મુનિંડની સાથે
 પાગલપુદી દશમીને દિવસે પુંદરિકાજીની પેઠેજ મોદે ગયા. માટે પાગલ-

સુદી દશમીને દિવસે જેઠ વિમલાચલનો સ્પર્શ કરે છે, તેઠ સઘલા પાપોને નાશ કરીને મોક્ષને જનનારા થાય છે. પઠી ત્યાં ચક્રીય તથા દેવોષ્ તેમનાં નિર્વાણમહોત્સવ કર્યો, તથા તેમની ત્યાં રત્નમય મૂર્તિઠે સ્થાપીને વે મા પઠી તેઠ ચાલવા લાગ્યા. ત્યાં પશ્ચિમ દિશાપરનાં ચોથા શિલ્પરપર રા જાણે તીર્થની રક્ષામાટે નંદી નામનાં મહા વલવાન દેવને સ્થાપ્યો; અને તેથી તે પર્વત પણ નંદીના નામથીજ પ્રસિદ્ધ થયો, કેમ કે જ્યાં જે સ્વાર્મ હોય, ત્યાં તેનું નામ થાય છે. આ શિલ્પરપર નમિ રાજાની વર્ચાદિક્ષ્ણો સઠ વ્રતધારી પુત્રીઠે ચેત્ર વદી ચૌદશને દિવસે નિશિથ સમયે એકી વાલે સ્વર્ગે ગઈ, તેથી તે “વર્ચ” નામનો પર્વત પ્રસિદ્ધ થયો. ત્યાં રહેલી તેઠ શ્રી યુગાદીશ પ્રજુનાં ચરણકમલો સેવનારાઠનાં વાંઠિતો પૂરે છે, તથા વિશ્વોને હરે છે. પઠી સઘલા યાત્રિકો વારુણી દિશામાં વાલતા થકા, વિસ્તાર પામેલી શાલાઠનાં અથ જાગોથી રોકાણો છે, સૂર્યનાં કિરણોનો સમૂહ જ્યાં, એવા ચંદ્રોદ્યાનમાં આવ્યા. ત્યાં લોકોષ્ વૃદ્ધોની ઠાયામાં વેઠેલી કિન્નરીઠથી ગવાતા અરિહંત પ્રજુનાં ગુણોનાં ઝંકાર શબ્દો સાંજલ્યા. વલી ત્યાં વૃદ્ધોની ઠાયાથી શ્રમનો નાશ કરીને, લોકો મનોહર સ્વાદિષ્ટ ફલો લાતા થકા તથા નિર્મલ પાણી પીતા થકા રહ્યા. વલી ત્યાં બ્રાહ્મી નદીનાં વૃદ્ધોનાં કલ્લોલોથી લાલીત થણા કિનારાપર સંઘના લોકોને મનમાં આનંદ થયો. હવે ત્યાં સોમયશા કુમાર પોતાના સરલ્લી ઝમરવાલા કુમારોની સાથે તે વનની શોજાને જોવા ગયો. “આ મનોહર છે, આ મનોહર છે” એમ જોતો થકો તે બ્રાહ્મી નદીના કિનારાને જોવા લાગ્યો. એમ જોતાં જોતાં તે ઝ્યાનમાં ગયો, ત્યાં તેણે જટાધારી, તથા થંગે જતુતી ચોલેલા કેટલાક જિતેંદ્રિ તપસ્વીઠને જોયા. મૂર્તિથી શાંત હૃદયવાલા તથા શરીરનાં તેજથી અદ્ભૂત વૈજવવાલા તે યોગીઠને જોઈને સોમયશાણ તેમનો આચાર પૂઠ્યો. ત્યારે તેઠ કહેવા લાગ્યા કે, અમો વૈતાલ્યપર રહેનારા વિદ્યાધરો ઠીય, તથા અજ્ઞાનપણથી કરેલી મુનિહત્યાદિકનાં પાપોથી ઝીરુ થણા ઠીય; અમોષ્ વૈરાગ્યથી તાપસી દીક્ષા લીધી હતી; પણ એક દહાડો કર્મયોગે અમોષ્ શ્રી યુગાદીશ પ્રજુને વાંચા; અને તેમને પુઠ્યું કે, હે જગવન્ ! અમારો મોક્ષ ક્યારે થશે ? ત્યારે તેમણે કહ્યું કે, શ્રી ચંદ્રપ્રજ્ઞ તીર્થકરનાં તીર્થમાં શ-

जुंजय नजदीक तमारो मोक्ष थशे. ते सांजली अमो श्री चंद्रप्रज प्रजु-
 नी मूर्ति करावीने, आ मोक्ष स्थानकमां आवी हमेशां तेनी पूजा करीए
 ठीए. वली हे राजन् ! अहीं ते आठमा तीर्थकरनुं समवसरण थवानुं
 ठे, तेथी विशेषें करीने अमो अहीं रह्या ठीए. ते सांजलीने सोमयशाए
 दर्पित थइ, चक्री पासे आवी, ते घृतांत कह्यो, तेथी ते पण आनंदित
 थया. पठी तेमणे त्यां चंद्रप्रज प्रजुनुं समवसरण थनारुं जाणीने, वा-
 र्धकी मारफते जिनप्राप्ताद सहित एक मोटुं नगर वसाव्युं. एवी रीते
 त्यां तीर्थनी प्रतिष्ठा करीने, चक्री विशेष पुण्यनी इछाथी संघसहित रे-
 वताचक्षप्रते चाल्या. पठी तेमणे सुवर्ण, रत्न, तथा माणिक्यनी कां-
 तिथी आकाशने देदीप्यमान करता, तथा पृथ्वीरूपी स्त्रीना, इंद्रनीक्ष-
 मणि साथे परोवेलां स्फटिक रत्नोवाला, अने माखतीनां पुण्योवाला वे-
 णिदंड (चोटला) सरखा, तथा स्फुरायमान थती धीजलीठनी शिखा-
 वाला श्याम मेघनी पेठे, वघे वघे सुवर्णनी रेखावाला, अने लीलमनी
 शिलामय, एवा उंचा रेवताचक्षने जोपो. त्यां फिडा करता फिन्नरोनां
 घालकोए उंचा उठाखेला रत्ननां कंडुको (दडाठ) दिवसे पण आका-
 शमां ताराठनी त्रांति उपजावता हता. वली अहीं रात्रि चंद्रकांत म-
 णिठनां शिखरोमांथी ऊरतां अमृत सरखां ऊरणो यत्नविनाज वननां
 वृक्षोनुं पोषण करतां हतां. वली अहीं पचरंगी मणिठनां किरणोवालां
 विचित्र वृक्षो पवनथी प्रेरायां थकां, त्यां आवनाराठने मयूरनां नृत्यनो
 त्रम उपजावतां हतां. वली कोइ जगोए तो ते पर्वत चारे वाजुंथी स्त्री-
 लमनी शिखावालो, तथा मध्यमध्यमां स्फटिकनी शिखांवालो थयो
 थको, स्फुरायमान ताराठ सहित आकाशवालो शोजतो हतो. वली
 चारे वाजुंथी वृक्षोथी वॉटापलां सुर्णनां शिखरवालो ते पर्वत पृथ्वी-
 रूपी स्त्रीना रक्षामणि (राखडी) नी पेठे शोजतो हतो. वली त्यां र-
 सकुंपिकाठ तो एमज बोल्या करे ठे के, धर्म कोने साक्षिरूप ठे ? तथा
 अमो कोना दारिद्र्यने लक्ष्मीथी हणीयें ? वली ते पर्वत फल सहित के-
 लनां वृक्षोथी, तथा आंवाठथी तोरणोवालो, अने विद्याधरनी स्त्रीठनां
 गायनोथी जाणे महोत्सववालो होय नहीं, तेम लागे ठे. वली ते पर्वत
 दिवसे वलता सूर्यकांत मणिठवालो, तथा रात्रि ओपधिठनां तेज-

વાલો, અને કેલરૂપી ધ્વજાઈવાલો જાણે અનલાધિપતિ (અમિતેશ) હોય નહીં, તેવો છાગે છે. વહી પોતાનાં શિશ્વરોનાં અગ્ર જાગોપર રહેલાં મણિઝનાં સમૂહોથી દિવસે પણ તે આકાશને સંકડો ચંડોવાણું બનાવે છે. વહી શેયનાગપર તથા ચંડ્રપર જેમ ચંદનનું લેપન, તેમ અહીં સ્ફટિકની ઘાંધેલી નેદેરોમાં ઝરણાઈનું જલ શોષે છે. વહી તે નીચાણ જૂમિપર ક્રીડા કરતા હાથીઝનાં ગર્જારવોથી, તથા હમેશાં ઝરતા ઝરણાઈનાં શબ્દોથી સર્થ જગોષ વાચાલ ચણ્ણો દેલાય છે. વહી કસ્તૂરીયાં મૃગોની કસ્તૂરીથી લેપન કરાતો, તથા ચમરી ગાયોનાં ચામરોથી ઘીંજાતો તે પર્યત ગિરિરાજ સરલો દેલાય છે. વહી અહીં અંશ પયનનાં જરાયારી ઘાંસો યાગતે ઠતે, નદીનાં ઝરણોનાં શબ્દો તથા ઘાંગનાનાં ગાયનો સંજલાતે ઠતે, મયૂરો તેમાં રક્ત થઈ નાચે છે. વહી અહીં શ્વાસ રોકીને સ્પિર વૃત્તિવાલા મુનિઝ ગુફામાં રહી આત્મસંયધિ તે જને પ્યાવે છે. વહી હમેશાં દેવોથી, યદ્ધોથી, અગ્નિરાઈનાં સમૂહોથી, વિદ્યાપરોથી તથા ગાંધર્વોથી આ પર્યત સ્વાર્થસિદ્ધને માટે હમેશાં સેવાય છે. વહી અહીં સૂર્ય તથા ચંડ્ર પણ દ્વણવાર પોતાનાં વાહનો યોજાવીને તેની સ્તુતિ કરતા થકા આનંદ પામે છે. વહી આ પર્યતપર રહેલાં, લવંગ, ધારોડી, નાગરવહી, માલતી, તમાલ, કદંબ, જાંબુ, આંબા, લાંબડા, ચંપક, ધિથિક, નાઘીપરી, તાડી, તિલક, લોદર, વડ, ચંપક, ઘકુલ, અશોક, અશ્વત્થ, પલાશ, આંબલી, પીપલા, માધવી, કેલ, ચંદન, કમ્પટુલ, કપેર, ઘીજોરાં, દેવદાર, ગુલાય, થંકુશ, જામુદ, તથા કુરચક આદિક વૃક્ષો, ઠાપા, ફલ, પત્ર, તથા પુષ્પોથી લોકોનાં સમૂહોને આનંદ આપે છે. ઘવી રીતના, રોહણાચલ, વૈતાલ્ય, તથા મેરુની સંપદાને દરનારા તે રેવતાચણને જોડને ચક્રીષ અપવાસ સહિત ત્યાં આવાસ કર્યો, પત્રી ત્યાં ચક્રીસ સંપ્રમદિત દુષેકરીને, ગુરુની આજ્ઞા પ્રમાણે શત્રુંજયની પેઠે તે પર્યતની પણ પૂજા કરી. ત્યાં શક્તિસિદ્ધે મનોદર રસથી અમૃતને પણ તુલકારનારી રસવતી સંપ્રમદિત ચક્રીને જમાડી. તે રેવતાચણને મોદની પેઠે હુર્ગમ જાણીને તેર મુખે ચઢવામાટે કેવડી સિદ્ધાંતથી જેમ, તેમ ચક્રીષ દ્વાર યદ્ધો મારક્તે દાન, શીષ, તથા અને જાવસરખી ચાર પાવટીઝ બનાવી. વહી ત્યાં તે તે પાવટીઝનાં મુખોપર ચક્રીષ યાત્રામુઝનાં મુખમાટે, યાત્રો.

धगीचा, नदी, चेत्यो, विसामा विगेरे घनाव्या. ते पावडीं मारफते, पोतानां मनोरथपर जेम तेम संधना खोको ते रेवताचलपर चढ्या. त्यां हवे घनारा नेमिनाथ प्रजुनां व्रण कल्याणकोने जाणीने चक्रीए शिखरी (वार्धकी) मारफते एक ठंचुं जिनमंदिर बंधाव्युं. ते जिन-मंदिरमां रेवताचलनां अमृत्य पचरंगी मणि अने रत्नोना किरणो-पी पल विनां चित्रामण थड रल्लुं. ते सुरसुंदर नामनो प्रासाद दरेक दिशां प्रते अग्यार अग्यार मंडपोवाखो, चार छारोवाखो, तथा अत्यंत ठंचो शोजतो हतो. वली ते जिनप्रासाद जालीं, ऊरुखालं, तथा तोरणोपी, अने सयें झुलुंठनां धगीचालंपी मंडित थयो थको देदी-प्यमान लागतो हतो. स्फटिकनां घनावेला ते प्रासादमां लीलमनी घ-नावेली श्रीनेमनाथ प्रजुनी मूर्ति नेत्रनां पांडुर जागमां रहेली कनीकी (कीकी) सरखी शोजती हती. जगतनां खेदने नाश करनारो ते जि-नप्रासाद मुख्य शिखरनी नीचे पश्चिम दिशामां एक योजन दूर हतो. वली नाश करेल ठे अज्ञानना समूह जेणे, एवो "स्वस्तिकावर्तिक" नामनो श्री आदिदेव प्रजुनो प्रासाद पण त्यांज चक्रीए कराव्यो. त्यां पण विमलाचलनी पेठेज सुवर्ण, रूपुं, माणिक्य, रत्न तथा धातुंठनी घनावेली घणी मूर्तिं शोजती हती. पढी त्यां पण चक्रीए अरिहंत प्रजुनी जकिनां समूहपी, गणधरोए कहेली विधिपूर्वक विविध प्रकारनी जेठो सहित प्रतिष्ठा करी. हवे ते समये हर्षपी प्रेराएलो इंद्र पण पोतानां ऐरावण हाथीपर चढीने, नेमनाथ प्रजुने बांदवा माटे त्यां आव्यो. त्यां ऐरावणे पोतानो वलवान पग मुकीने, पृथ्वीने दवावी, अने तेथी त्यां कुंड थयो, तेनुं पाणी अरिहंत प्रजुनी पूजामां उपयोगी थयुं, अने ते कुंड गजपगलांना (हाथी पगलांनां) नामथी प्रसिद्ध थयो. तेनी अंदर व्रणे जगतनी पवित्र नदींठनां प्रवाहो पळ्या, तथा तेनी फेलाती दीव्य सुगंधिपी जमराळं त्यां गुंजारव करवा लाग्या. तेना पाणीनी आगल अमृत तो फोकट थयुं, साकर तो कांकरारूप थड, अगार तो हलको थयो, तथा कस्तुरीने तो कोड संजालवा पण लाग्युं नहीं; वली तेनां पाणी आगल चंदन तो तेनां एक टुकडा सरलुं थयुं, तथा सरस्वती अने सिंधु नदी तो रसविनानी थड; तेम तेना पाणी आ-

ગલ ગંગા અને ફીરસમુદ્રનું પાણી પણ કંઈ હિસાવમાં રહ્યું નહીં. વલી વીજાં તીર્થોને જોવાથી, સાંજલવાથી, સ્પર્શ કરવાથી, તથા સેવવાથી જે ફલ થાય છે, તે ફલ ફક્ત આ કુંડનું પાણી જોવાથીજ થાય છે. વલી દેવો જેને અમૃતકુંડો કહે છે, તે તો ફોકટ કહે છે, કેમ કે, આ કુંડજ અજરામરપણું આપે છે, પણ વીજા કુંડો આપતા નથી. તે કુંડ દીવ્ય તીર્થોનાં જલોથી ઝરેલો છે, તથા દોષોષ કરીને રહિત છે, તેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી આધિ તથા વ્યાધિ નાશ પામે છે. વલી અહીં નાગેંડ્રે નેમનાથ પ્રજુની જ્ઞાતિથી પોતાનાં વાહન સર્પ મારફતે જે કુંડ ઘનાવ્યો, તે “નાગ-જર” નામથી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થયો, અને તેનું પાણી પણ ઘણુંજ પવિત્ર થયું. વલી મયૂરનાં પગનાં આક્રમણથી જે ઝરણું વહેવા માંડ્યું, તે “મ-યૂરનિર્જર” નાં નામથી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થયું; અને તે ચમરેંડ્રે પ્રજુની જ્ઞાતિથી પોતાનાં વાહન મયૂર મારફતે કરાવ્યું હતું. વલી અહીં રહેલા ચંદ્રકુંડ, સૂર્યકુંડ વિગેરેનો પ્રજાવ પણ વચનથી ન વર્ણવ્યો જાય તેવો છે, કેમ કે, તેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી પાપો અને કુષ્ટો પણ નાશ પામે છે. વલી અહીં શંવાકુંડ નામનો જે મહાપ્રજાવિક કુંડ છે, તેનાં પાણીની સેવાથી હત્યાદીક જયંકર પાપો પણ નાશ પામે છે. વલી અહીં વીજા દેવોષ પણ ઘણા કુંડો ઘનાવ્યા છે, તેડનાં પ્રજાવની સ્થિતિ તો તેજ જાણે છે.

હવે અહીં દેવતાઈ “હું પેહેલાં પ્રજુને પૂજું, હું પેહેલાં પ્રજુને પૂજું” એવી રીતે પરસ્પર સ્પર્ધા કરતા ચકા, પોતાની શક્તિથી લાવેલાં પુષ્પોથી તેડ નેમનાથ પ્રજુને પૂજવા લાગ્યા. પઠી ઝરત મહારાજે પણ તે ગજેંડ્ર-પદ કુંડમાં સ્નાન કરીને, તથા શુદ્ધ વસ્ત્રો પહેરીને નેમનાથ પ્રજુની પૂજા કરી. પઠી તેમણે પૂર્વની પેઠેજ અહીં પણ પ્રજુની આરતિ ઉતારીને, જ-મણી ઘાંજુથી મંગલદીવો પણ ઉતાર્યો. પઠી હૃદયમાંથી ઝજરાઈ જતી હર્ષની સંપદાને જાણે વહાર કહાડતા હોય નહીં, તેમ ચક્રી પ્રજુનાં ચ-રણતરફ દૃષ્ટિ રાખીને નીચે પ્રમાણે સ્તુતિ કરવા લાગ્યા. હે શ્રી શિવા-દેવીનાં પુત્ર ! અનંત ગુણોરૂપી રહ્યોનાં મહાસાગર સરસ્વા, સંસારનો પાર પહોંચવામાં આધારજૂત, તથા અપાર સંસારથી તારનારા એવા તમો જય-વંતા વર્તો ? હે કૃપાલુ શ્રી નેમિનાથ પ્રજુ ! અજ્ઞાનમાં મમ્મ, તથા જવથી થયેલા, એવા મને આપનાં સ્વાજાવિક તેજથી મારો ઝડાર કરો?

વહી હે દેવ ! આપેં પૂર્વે જે રાગાદિક શત્રુ ઊને જીત્યા છે, તેજ શત્રુ ઊં આપનાં
 વિરોધથી મને દુઃખ આપે છે. આપે તો સર્વ જાવોમાં સામાન્યપણારૂપ ડ-
 દાસીનપણું ધારેલું છે, અને તેથી જો મારાતરફ આપ હપેક્ષા કરશો, તો
 આપનું ઉત્તમ સ્વામિપણું શીરીતે રહી શકશે ? આ સંસારરૂપી સમુદ્રની
 અંદર મોહરૂપી આવર્તમાં (ધુમરીમાં) પડેલો હું, આપનાં ધ્યાનરૂપી
 વહાણનો ક્યારે આશ્રય કરીશ ? વહી હે જગત્પ્રજુ ! આ મારું મદોક્ત,
 તથા કદાપ્રહમાં હીન થયેલું ચિત્ત દુઃખાય નહીં, તેવી આપ કંઈક મા-
 રાપર કૃપા કરો. વહી હે સ્વામી ! તૃપ્ણાથી ચપલ થયેલું, તથા કામદેવનાં
 તાપથી વિવ્હલ થયેલું મારું ચિત્ત આપનાં ધ્યાનરૂપી અમૃતનાં સેવનથી
 શાંતિ પામે છે. વહી હે પ્રજુ ! આપનાં સમતાનાં સારરૂપ માર્ગમાં જે મા-
 ણસ ફણવાર પણ ગમન કરે છે, તેડું કોઈ પણ વસ્તુતે ક્રોધરૂપી સ્વરાય
 માર્ગે ચડતા નથી. હે સ્વામી ! પાર્થિવ્યાદિક સ્ફુરાયમાન થતી આપની
 પિંડસ્ય ધારણાને ઇત્કુષ્ટ જ્ઞાનવંત યોગીઠ ધ્યાવે છે. જ્યારે પ્રજુ હોકોને
 હપદેશ આપે છે, તે વસ્તુતનું પ્રજુનું જે ધ્યાન ધરેલું તેને પદસ્યધ્યાન ક-
 હીય. તથા રાગદ્વેષરહિત, યોગયુક્ત, નિરાશ્રય, સ્ફુરાયમાન ઘાતિકર્મો
 વિનાનાં કરુણામાં તત્પર, કેવલજ્ઞાનવાલા આત્માને જે તન્મયપણાથી
 ધ્યાવે, તે મુનિ રૂપસ્ય ધ્યાનને જાણનારો છે. નાના શ્રુતવિચારથી, યેક્ષ્ય-
 શ્રુતવિચારમાં, તથા તેથી સૂક્ષ્મક્રિયામાં, અને તેથી સંમુશ્ચિન્નક્રિયામાં,
 યેવી રીતે આત્મસંવેદનથી ચાર પ્રકારનાં શુદ્ધ ધ્યાનપ્રતે ચઢીને યોગી
 ચિન્મયપણાને હુણે છે. વહી હે પ્રજુ ! પેહેલેથીજ નાના પ્રકારનાં ધ્યા-
 નોથી મેં આપનું આરાધન કરેલું છે, પણ અનુક્રમે આત્માસાથે આત્માને
 મેં સવવાની મારી દેવે છતાં છે. વહી હે દેવ ! તત્વનાં જાણનારાડ આપને
 પરમાર્યથી નિરાકાર, નિરાધાર, નિરાદાર, તથા નિરંજન કહે છે. વહી
 હે પ્રજુ ! તમારું પરમ બ્રહ્મમય તેજ, સર્વવ્યાપી ઠતાં પણ મારા મોહરૂપી
 અંધકારનો નાશ કેમ કરતું નથી ? વહી હે સ્વામી ! જ્યારે હોકો આ-
 પનાં ચિદાનંદમય ચરણકમલોને વાંદે છે, ત્યારેજ તેમનો જવરૂપી ધીમ્મ-
 ર્જતુનો તાપ નાશ પામે છે. નિદ્રામાં શૂન્ય ચિત્તપણું, તથા જાણત અવ-
 સ્થામાં અત્યંત કલ્પનાડ યાય છે, પણ તે ઘણેથી અવગા યવા તમો
 કોઈ દૂર રહેલા ઘંડ ઠો. વહી હે પ્રજુ ! આપ ધ્યેયરૂપ હોતે ઠતે, ધ્યા-

ગલ ગંગા અને ક્ષીરસમુદ્રનું પાણી પણ કંઈ હિસાવમાં રહ્યું નહીં. વલી વીજાં ત્રીયોંને જોવાથી, સાંજલવાથી, સ્પર્શ કરવાથી, તથા સેવવાથી જે ફલ થાય છે, તે ફલ ફક્ત આ કુંડનું પાણી જોવાથીજ થાય છે. વલી દેવો જેને અમૃતકુંડો કહે છે, તે તો ફોકટ કહે છે, કેમ કે, આ કુંડજ અજરામરપણું આપે છે, પણ વીજા કુંડો આપતા નથી. તે કુંડ દીવ્ય ત્રી-યોંનાં જલોથી ઝરેલો છે, તથા દોષોષ કરીને રહિત છે, તેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી આધિ તથા ઘ્યાધિ નાશ પામે છે. વલી અહીં નાગેંડ્રે નેમનાથ પ્રજુની નક્ષિથી પોતાનાં વાહન સર્પ મારફતે જે કુંડ ઘનાવ્યો, તે “નાગ-કર” નામથી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થયો, અને તેનું પાણી પણ ઘણુંજ પવિત્ર થયું. વલી મયૂરનાં પગનાં આક્રમણથી જે કરણું વહેવા માંડ્યું, તે “મ-યૂરનિર્જર” નાં નામથી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થયું; અને તે ચમરેંડ્રે પ્રજુની નક્ષિથી પોતાનાં વાહન મયૂર મારફતે કરાવ્યું હતું. વલી અહીં રહેલા ઘંડકુંડ, સૂર્યકુંડ વિગેરેનો પ્રજાવ પણ વચનથી ન વર્ણવ્યો જાય તેવો છે, કેમ કે, તેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી પાપો અને કુષ્ટો પણ નાશ પામે છે. વલી અહીં અંબાકુંડ નામનો જે મહાપ્રજાવિક કુંડ છે, તેનાં પાણીની સેવાથી દત્ત્યાદીક જ્ઞયંકર પાપો પણ નાશ પામે છે. વલી અહીં વીજા દેવોષ પણ ઘણા કુંડો ઘનાવ્યા છે, તેડનાં પ્રજાવની સ્થિતિ તો તેજ જાણે છે.

હવે અહીં દેવતાડ “હું પેહેલાં પ્રજુને પૂજું, હું પેહેલાં પ્રજુને પૂજું” એવી રીતે પરસ્પર સ્પર્ધા કરતા થકા, પોતાની શક્તિથી લાવેલાં પુષ્પોથી તેડ નેમનાથ પ્રજુને પૂજવા લાગ્યા. પઠી ઝરત મહારાજે પણ તે ગમેંડ્ર-પદ કુંડમાં સ્નાન કરીને, તથા શુદ્ધ વસ્ત્રો પહેરીને નેમનાથ પ્રજુની પૂજા કરી. પઠી તેમણે પૂર્વની પેઠેજ અહીં પણ પ્રજુની આરતિ ઉતારીને, જ-મણી યાત્રુથી મંગલદીવો પણ ઉતાર્યો. પઠી હૃદયમાંથી ઝનરાઈ જતી હર્ષની સંપદાને જાણે યદ્દાર કદાહતા હોય નહીં, તેમ ચક્રી પ્રજુનાં ચ-રપતરફ દટિ રાણીને નીચે પ્રમાણે સ્તુતિ કરવા લાગ્યા. હે શ્રી શિવા-દેવીનાં પુત્ર ! અનંત ગુણોરૂપી રણોનાં મહાસાગર સરલા, સંસારનો પાર પહોંચવામાં આધારજૂત, તથા અપાર સંસારથી તારનારા યવા તમો જય-વંતા વર્તો ? હે શુભાશુ શ્રી નેમનાથ પ્રજુ ! અજ્ઞાનમાં મમ્મ, તથા જયથી ઘણા, યવા મને આપનાં સ્વાનાવિક તેજથી મારો ઇક્ષાર કરો?

વલી હે દેવ ! આપેં પૂર્વે જે રાગાદિક શત્રુઝને જીત્યા છે, તેજ શત્રુઝ આપનાં
 વિરોધથી મને ડુઃખ આપે છે. આપે તો સર્વ જાવોમાં સામાન્યપણારૂપ ડ-
 દાસીનપણું ધારેલું છે, અને તેથી જો મારાતરફ આપ ઉપેક્ષા કરશો, તો
 આપનું ઉત્તમ સ્વામિપણું શીરીતે રહી શકશે ? આ સંસારરૂપી સમુદ્રની
 અંદર મોહરૂપી આવર્તમાં (ધુમરીમાં) પડેલો હું, આપનાં ધ્યાનરૂપી
 વદાણનો ક્યારે આશ્રય કરીશ ? વલી હે જગત્પ્રજુ ! આ મારું મદોરૂત,
 તથા કદાગ્રહમાં લીન થયેલું ચિત્ત ડુઃખાય નહીં, તેથી આપ કંઈક મા-
 રાપર કૃપા કરો. વલી હે સ્વામી ! તૃપ્ણાથી ચપલ થયેલું, તથા કામદેવનાં
 તાપથી વિવ્હલ થયેલું મારું ચિત્ત આપનાં ધ્યાનરૂપી અમૃતનાં સેવનથી
 શાંતિ પામે છે. વલી હે પ્રજુ ! આપનાં સમતાનાં સારરૂપ માર્ગમાં જે મા-
 નસ દાણવાર પણ ગમન કરે છે, તેઝ કોઈ પણ વસ્તુને ક્રોધરૂપી ચરાચ-
 રોં ચડતા નથી. હે સ્વામી ! પાર્થિવ્યાદિક સ્ફુરાયમાન થતી આપની
 હ્રદય ધારણાને ડહાણ જ્ઞાનવંત યોગીઝ ધ્યાવે છે. જ્યારે પ્રજુ લોકોને
 પદેશ આપે છે, તે વસ્તુનું પ્રજુઝ જે ધ્યાન ધરેલું તેને પદસ્યધ્યાન ક-
 ળે. તથા રાગદ્વેષરહિત, યોગયુક્ત, નિરાશ્રય, સ્ફુરાયમાન ધાતિકર્મો
 નાનાં કરુણામાં તત્પર, કેવલજ્ઞાનવાલા આત્માને જે તન્મયપણાથી
 પાવે, તે મુનિ રૂપસ્ય ધ્યાનને જાણનારો છે. નાના શ્રુતવિચારથી, પેક્ષ-
 ત્તવિચારમાં, તથા તેથી સૂક્ષ્મક્રિયામાં, અને તેથી સંસુષ્ટિત્ત્વક્રિયામાં,
 ત્રી રીતે આત્મસંવેદનથી ચાર પ્રકારનાં શુદ્ધ ધ્યાનપ્રતે પડીને યોગી
 વેન્મયપણાને જુએ છે. વલી હે પ્રજુ ! પેહેલેથીજ નાના પ્રકારનાં ધ્યા-
 નથી મેં આપનું આરાધન કરેલું છે, પણ અનુક્રમે આત્માસાચે આત્માને
 લિખવાની મારી હવે ઇચ્છા છે. વલી હે દેવ ! તત્ત્વનાં જાણનારાઝ આપને
 રમાર્થથી નિરાકાર, નિરાધાર, નિરાદાર, તથા નિરંજન કહે છે. વલી
 હે પ્રજુ ! તમારું પરમ બ્રહ્મમય તેજ, સર્વવ્યાપી ઠતાં પણ મારા મોહરૂપી
 અંધકારનો નાશ કેમ કરતું નથી ? વલી હે સ્વામી ! જ્યારે લોકો આ-
 પનાં ચિદાનંદમય ચરણકમલોને વાંદે છે, ત્યારેજ તેમનો જવરૂપી ગ્રીક્ષ-
 મહતુનો તાપ નાશ પામે છે. નિદ્રામાં શૂન્ય ચિત્તપણું, તથા જાણત અવ-
 સ્થામાં અત્યંત કલ્પનાઝ થાય છે, પણ તે વલ્લેથી અલગા પવા તમો
 કોઈ દૂર રહેલા પંડિતો. વલી હે પ્રજુ ! આપ ધ્યેયરૂપ હોતે ઠતે, ધ્યા-

ગલ ગંગા અને હીરસમુદ્રનું પાણી પણ કંઈ હિસાવમાં રહ્યું નહીં. વસી વીજાં તીર્થોને જોવાથી, સાંજલવાથી, સ્પર્શ કરવાથી, તથા સેવવાથી જે ફલ થાય છે, તે ફલ ફક્ત આ કુંડનું પાણી જોવાથીજ થાય છે. વસી દેવો જેને અમૃતકુંડો કહે છે, તે તો ફોકટ કહે છે, કેમ કે, આ કુંડજ અજરામરપણું આપે છે, પણ વીજા કુંડો આપતા નથી. તે કુંડ દીવ્ય તીર્થોનાં જલોથી જરેલો છે, તથા દોષોષ કરીને રહિત છે, તેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી આધિ તથા વ્યાધિ નાશ પામે છે. વસી અહીં નાગેંડે નેમનાથ પ્રજુની જ્ઞાતિથી પોતાનાં વાહન સર્પ મારફતે જે કુંડ ઘનાવ્યો, તે “નાગ-જર” નામથી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થયો, અને તેનું પાણી પણ ઘણુંજ પવિત્ર થયું. વસી મયૂરનાં પગનાં આક્રમણથી જે જરણું વહેવા માંડ્યું, તે “મ-યૂરનિર્જર” નાં નામથી પૃથ્વીમાં પ્રસિદ્ધ થયું; અને તે ચમરેંડે પ્રજુની જ્ઞાતિથી પોતાનાં વાહન મયૂર મારફતે કરાવ્યું હતું. વસી અહીં રહેલા ચંદ્રકુંડ, સૂર્યકુંડ વિગેરેનો પ્રજાવ પણ વચનથી ન વર્ણવ્યો જાય તેવો છે, કેમ કે, તેનાં પાણીનાં સ્પર્શથી પાપો અને કુષ્ટો પણ નાશ પામે છે. વસી અહીં અંબાકુંડ નામનો જે મહાપ્રજાવિક કુંડ છે, તેનાં પાણીની સેવાથી હત્યાદીક જયંકર પાપો પણ નાશ પામે છે. વસી અહીં વીજા દેવોષ પણ ઘણા કુંડો ઘનાવ્યા છે, તેડનાં પ્રજાવની સ્થિતિ તો તેજ જાણે છે.

હવે અહીં દેવતાડ “હું પેહેલાં પ્રજુને પૂજું, હું પેહેલાં પ્રજુને પૂજું” ઇવી રીતે પરસ્પર સ્પર્ધા કરતા થકા, પોતાની શક્તિથી લાવેલાં પુષ્પોથી તેડ નેમનાથ પ્રજુને પૂજવા લાગ્યા. પઠી જરત મહારાજે પણ તે ગજેંડ-પદ કુંડમાં સ્નાન કરીને, તથા શુદ્ધ વસ્ત્રો પહેરીને નેમનાથ પ્રજુની પૂજા કરી. પઠી તેમણે પૂર્વની પેઠેજ અહીં પણ પ્રજુની આરતિ ઉતારીને, જ-મણી વાજુથી મંગલદીવો પણ ઉતાર્યો. પઠી હૃદયમાંથી ઉજ્જરાઈ જતી હર્ષની સંપદાને જાણે વહાર કહાડતા હોય નહીં, તેમ ચક્રી પ્રજુનાં ચ-રણતરફ દૃષ્ટિ રાખીને નીચે પ્રમાણે સ્તુતિ કરવા લાગ્યા. હે શ્રી શિવા-દેવીનાં પુત્ર ! અનંત ગુણરૂપી રહ્યોનાં મહાસાગર સરલા, સંસારનો પાર પહોંચવામાં આધારજૂત, તથા અપાર સંસારથી તારનારા એવા તમો જય-વંતા વતો ? હે કૃપાલુ શ્રી નેમિનાથ પ્રજુ ! અજ્ઞાનમાં મમ્મ, તથા જવથી ઉદ્ધિમ થયલા, એવા મને આપનાં સ્વાજાવિક તેજથી મારો ઉદ્ધાર કરો?

વલી હે દેવ ! આપેં પૂર્વે જે રાગાદિક શત્રુઠને જીત્યા ઠે, તેજ શત્રુઠ આપનાં વિરોધથી મને દુઃખ આપે ઠે. આપે તો સર્વ જાવોમાં સામાન્યપણારૂપ હ-
દાસીનપણું ધારેલું ઠે, અને તેથી જો મારાતરફ આપ ઉપેક્ષા કરશો, તો
આપનું ઉત્તમ સ્વામિપણું શીરીતે રહી શકશે ? આ સંસારરૂપી સમુદ્રની
અંદર મોહરૂપી આવર્તમાં (ધુમરીમાં) પડેલો હું, આપનાં ધ્યાનરૂપી
વહાણનો ક્યારે આશ્રય કરીશ ? વલી હે જગત્પ્રજુ ! આ મારું મદોરૂત,
તથા કદાપ્રહ્માં છીન થયેલું ચિત્ત દુઃખાય નહીં, તેથી આપ કંઈક મા-
રાપર કૃપા કરો. વલી હે સ્વામી ! તૃણાથી ચપલ થયેલું, તથા કામદેવનાં
તાપથી વિવ્હલ થયેલું મારું ચિત્ત આપનાં ધ્યાનરૂપી અમૃતનાં સેવનથી
શાંતિ પામે ઠે. વલી હે પ્રજુ ! આપનાં સમતાનાં સારરૂપ માર્ગમાં જે મા-
ણસ ક્ષણવાર પણ ગમન કરે ઠે, તેઠ કોઈ પણ વસ્તુતે ક્રોધરૂપી ચરાવ
માર્ગે ચઢતા નથી. હે સ્વામી ! પાર્થિવ્યાદિક સ્ફુરાયમાન થતી આપની
પિંડસ્ય ધારણાને ઊલ્કૃષ્ટ જ્ઞાનવંત યોગીઠ ધ્યાવે ઠે. જ્યારે પ્રજુ લોકોને
ઉપદેશ આપે ઠે, તે વસ્તુતું પ્રજુનું જે ધ્યાન ધરું તેને પદસ્યધ્યાન ક-
હીય. તથા રાગદ્વેષરહિત, યોગયુક્ત, નિરાશ્રય, સ્ફુરાયમાન ધાતિકર્મો
વિનાનાં કરુણામાં તત્પર, કેવલજ્ઞાનવાલા આત્માને જે તન્મયપણાથી
ધ્યાવે, તે મુનિ રૂપસ્ય ધ્યાનને જાણનારો ઠે. નાના શ્રુતવિચારથી, પેક્ષ્ય-
શ્રુતવિચારમાં, તથા તેથી સૂક્ષ્મક્રિયામાં, અને તેથી સંમુઞ્ઞિક્રિયામાં,
યવી રીતે આત્મસંવેદનથી ચાર પ્રકારનાં શુદ્ધ ધ્યાનપ્રતે ચઢીને યોગી
ચિન્મયપણાને જુએ ઠે. વલી હે પ્રજુ ! પેહેલેથીજ નાના પ્રકારનાં ધ્યા-
નોથી મેં આપનું આરાધન કરેલું ઠે, પણ અનુક્રમે આત્માસાથે આત્માને
મેલવવાની મારી હવે ડૂઝા ઠે. વલી હે દેવ ! તત્ત્વનાં જાણનારાઠ આપને
પરમાર્થથી નિરાકાર, નિરાધાર, નિરાહાર, તથા નિરંજન કહે ઠે. વલી
હે પ્રજુ ! તમારું પરમ બ્રહ્મમય તેજ, સર્વવ્યાપી ઠતાં પણ મારા મોહરૂપી
અંધકારનો નાશ કેમ કરતું નથી ? વલી હે સ્વામી ! જ્યારે છોકો આ-
પનાં ચિદાનંદમય ચરણકમ્લોને વાંદે ઠે, ત્યારેજ તેમનો જવરૂપી પ્રીત્મ-
સ્તુનો તાપ નાશ પામે ઠે. નિદ્રામાં શૂન્ય ચિત્તપણું, તથા જાગૃત અવ-
સ્થામાં અત્યંત કલ્પનાઠ થાય ઠે, પણ તે વસ્ત્રેથી અલગા યવા તમો
કોઈ દૂર રહેલા ઘંડ ઠો. વલી હે પ્રજુ ! આપ ધ્યેયરૂપ હોતે ઠતે, ધ્યા-

તા ધ્યાનમાં લય થાય છે, અને તેથી વીજા લોકો આપના ...
 મુલ્ય રહે છે. વલી તત્વનાં જાણનારાં, તથા કલ્પનારહિત
 ધ્યેયાદિક ગ્રંથે જોડોને ત્રિલુલ પળ જાણી શકતા નથી. જેનું
 દાસીન અને પદાતીત નથી, તેને ધ્યેય, ધ્યાન, અને ધ્યાતાની બુદ્ધિ
 વલી છે પ્રજુ ! કર્મથી રહિત, નિઃસંગ, સ્વરૂપતાને પ્રાપ્ત થયેલા,
 તથા સદા આનંદમય આપજ ઓ, એમ હું માનું છું. વલી છે નાથ !
 જાણનારાં શત્રુ અને મિત્રમાં, મૂર્ખ અને વિદ્વાનમાં, તથા મુલ્ય
 દુઃખમાં પણ સમજાવવાલા હોય છે. વલી છે પ્રજુ ! જેથી આપનું
 પળું ન થાય, તેવા તપ, જ્ઞાન, વિનય, તથા જપનું પણ હું પ્રયોજતો
 પસી છે સ્વામી ! જેથી મારાં પાપકાર્યોનો નાશ થાય, તથા વિના
 યાસનારૂપ મારા સંકલ્પો ડાંગ થાય, એવો કંઈક ઉપાય આપ કરો
 પસી છે પ્રજુ ! બલુદ આનંદરૂપી હ્રદમાં બુદ્ધિસા એવા મને, આપની
 પાથી ઘેઘઘેદકના જોડનીજ એક શૂન્યતા થાઉં ? વલી છે સ્વામી !
 આપની પાસેથી કંઈ ધનની યાચના કરતો નથી, ફક્ત આપની કૃપા
 મારા મનમાં પરમાત્મસંબંધિ તેજ સ્ફુરાયમાન થાઉં ? એવી રીતનો
 અમૃતસરલા આ સ્તોત્રને જે પુણ્યશાલી હમેશાં ત્રિકાલ જાણે છે, તે
 પના સ્વરૂપને જાણનારો થાય છે. હૈ સ્વામી ! જ્યાંસુધિ આ
 સૂર્યચંદ્ર તપી રહ્યા છે, ત્યાંસુધિ આપનું આ સ્તવન સમૃદ્ધિ પામો ?
 રીતે ચક્રીય સ્તુતિ કરીને, નેમિનાથ પ્રજુને, પોતાનાં કર્મોની સાથે
 રને પણ નમાવીને, વંદના કરી. પછી ગુરુત્તરથી પવિત્ર ચંદ્રવાસ
 ચક્રીય સ્વર્ગ સંપદાના નિદાનરૂપ દાન માગણ લોકોને આપ્યું. પછી
 પરિવાર સહિત જોજન કર્યું, તથા કૃણવાર નિદા કરી, “આ નિદા
 તો તમોરૂપ (અજ્ઞાનરૂપ) છે,” એમ વિચારી, તેમણે નિદાનો
 કર્યો; અને તુરતજ તેમના ચિત્તમાં વિવેકરૂપી દીપક પ્રકટ થયો.
 તે સમયે પોતાનાં નેત્રકમણોને જરા મુકુલિત થયેલાં જાણીને, તેમણે
 શુદ્ધ પાણી ગાંટી પ્રકુલિત કર્યાં. પછી અંતરમાં સ્ફુરાયમાન થતા રંગ
 વર્ણિકા જાણે દેવ્યાડતા હોય નહીં તેમ, તેમણે મુલ્યશોજાનાં
 પ્રદ્ય કર્યું; પછી દાનશાસનાં જઈ તેમણે દરિદ્રીઓને દાન આપ્યું.
 તેમણે રક્ષાનાં નિશિટ રંગોથી આકાશપાતાલને પણ ચિત્રિત કર્યા.

આધ્યર્થકારી તે પર્યતની ઝોજા જોડ; ત્યારે ચક્રી તેનું વર્ગન કરવા લાગ્યા કે,
 આ રેવતાચલની આગલ મેઠ તો ત્રિસ્રકુલ આલ્હાદ કરનારો નથી, તેમ વિ-
 પ્લાચલ તો ધંધરૂપ છે, તેમ હિમાચલ પણ ફોકટજ છે, કેમ કે, તેડે આ
 પર્યતની ઝોજાને પામતા નથી. વલી આ ગિરિ લગ્નનીનો ચરેચર ક્રીડાપર્યત
 છે; કેમ કે, તે મહાસિદ્ધિનું સ્થાનક છે, તથા અહીં રત્નો, રસકુંડીકાંડે અને
 કલ્પવૃદ્ધો છે. વલી આ પર્યત સમવસરણની ઝોજાને સર્વે જગોપધી ધારણ
 કરે છે, કેમ કે, તેનું આ મુખ્ય શિખર મધ્યમાં રહેલા ચૈત્યવૃદ્ધા સરણું શોજે
 છે. વલી તેની ચારે ધાજુણ ધાર દ્વારરૂપ ઝરણાવાણા આ પર્યતો ગઢની શ્રે-
 ણિઠને ધારણ કરે છે; વલી અહીં દ્વેષાં જાતિચરવાણાં પ્રાણીંડ પણ પો-
 તાનું વેર તજીને પરસ્પર મિત્રની પેઠે રહે છે. વલી આ પર્યતને જોવાથી
 મારું મન આનંદ પામે છે, અને તેથી હું એમ ધારું છું કે, તે વિશેષે કરીને
 અજ્ઞાનથી મુકાવણું થયું છે. પટલુંકદીને ચક્રી મોન રહેતે પકે, શક્તિ-
 સિંદ મસ્તક નમાવતો ચક્રો, તથા પડતંદાથી ગુફાઠને પણ ગજાવતો
 ચક્રો. કહેવા લાગ્યો કે, હે સ્વામી ! શ્રી જિનેશ્વર પ્રજુણ શશુંજય પર્યતનું
 આ પાંચમું રેવતાચલનું શિખર કેવલજ્ઞાન આપનારું કણું છે. આ પર્યતની
 ઠંચાઈ ઉત્સર્પિણીમાં ચડતી ચડતી દત્તી, તથા આ અવસર્પિણીમાં ઘટતી
 ઘટતી છે, પણ પ્રાયે કરીને તે પર્યત શાશ્વતો છે. આ આરામાં તેનાં કે-
 લાસ, હજ્જાપંત, રેવત, સ્વર્ણપર્યત, ગિરનાર, તથા નંદજહ્ન નામ ચયાં છે.
 વલી દીવ્ય ઔપધિઠથી ઝરેલો આ પર્યત કોને અધિક પ્રીતિ નથી હપ-
 જાયતો ? અહીં અનંતા તીર્થકરો આલ્યા છે, અને આવશે; અહીં રસકું-
 ડીકાંડ, દિવ્ય રત્નો, કલ્પવૃદ્ધો, તથા ચિત્રાલેલીંડ છે; અને તેથી તે ધણે
 જવોમાં સુખ આપનારો છે. અહીં ઝરણાંડનાં પાણીથી સિંચાણનાં ઇયા-
 નનાં વૃદ્ધો આ તીર્થની શિલ્પામણથીજ જેમ તેમ સર્વે શ્વેતમાં ફલે છે.
 વલી અહીં શ્રીદ, સિદ્ધગિરિ, વિચાધર, અને દેવગિરિનામનાં ચારે પર્યતો
 ચારે ધાજુણ રહ્યા ચકા શોજે છે. મોદારૂપી સુખને દેનારા આ પર્યતને,
 તે સધલા પર્યતો ઉત્તમ સ્વામિને જેમ તેમ સેવી રહ્યા છે. વલી અહીંથી
 પવિત્ર હ્રદોવાલી, તથા પ્રજાવિક નદીંડ જિન સ્નાત્ર માટે વહે છે. ઇશાન
 દિશામાં શ્રીદ અને સિદ્ધગિરિ પર્યતની ઘણે ક્રીડા કરતા છે દેવોનાં સ-
 મૂદ્ધો જેમાં ઇવી ઉદયંતી નામની પ્રહ્યાત નદી વહે છે. વલી દક્ષિણ દિ-

તા ધ્યાનમાં લય થાય છે, અને તેથી વીજા લોકો આપના ધ્યાનમાં
 મુલ્ય રહે છે. વલી તત્વનાં જાણનારાં, તથા કલ્પનારહિત ।૫૫૩:૩:
 ધ્યેયાદિક ગ્રણે જેદોને વિલક્ષણ પણ જાણી શકતા નથી. જેનું મન
 દાસીન અને પદાતીત નથી, તેને ધ્યેય, ધ્યાન, અને ધ્યાતાની બુદ્ધિ
 વલી છે પ્રજુ ! કર્મથી રહિત, નિઃસંગ, સ્વરૂપતાને પ્રાપ્ત થયેલા,
 તથા સદા આનંદમય આપજ ઓ, એમ હું માનું તું. વલી છે નાથ !
 જાણનારાં શત્રુ અને મિત્રમાં, મૂર્ખ અને વિદ્વાનમાં, તથા સુલ
 હુઃસ્વમાં પણ સમજાવવાલા હોય છે. વલી છે પ્રજુ ! જેથી આપનું
 પણ ન થાય, તેવા તપ, જ્ઞાન, વિનય, તથા જપનું પણ શું પ્રયોજન છે
 પસી છે સ્વામી ! જેથી મારાં પાપકાર્યોનો નાશ થાય, તથા
 પાસનારૂપ મારા સંકલ્પો ઊઠા થાય, એવો કંઈક ઉપાય આપ કરો !
 પસી છે પ્રજુ ! ઉત્કૃષ્ટ આનંદરૂપી ક્ષેત્રમાં બુદ્ધિલા એવા મને, આપની
 પાથી ધ્યેયવેદકના જેદનીજ એક શૂન્યતા થાઉં ? વલી છે સ્વામી !
 આપની પાસેથી કંઈ ધનની યાચના કરતો નથી, ફક્ત આપની કૃપા
 મારા મનમાં પરમાત્મસંબંધિ તેજ સ્ફુરાયમાન થાઉં ? એવી રીતનાં કર્મો
 અમૃતસરલા આ સ્તોત્રને જે પુણ્યશાલી હમેશાં ત્રિકાલ જાણે છે, તે
 પના સ્વરૂપને જાણનારો થાય છે. હૈ સ્વામી ! જ્યાંસુધિ આ હુનિયાનાં
 સૂર્યચંદ્ર તપી રહ્યા છે, ત્યાંસુધિ આપનું આ સ્તવન સમૃદ્ધિ પામો ? પરી
 રીતે ચક્રીય સ્તુતિ કરીને, નેમિનાથ પ્રજુને, પોતાનાં કર્મોની સાથે શરિ
 રને પણ નમાવીને, વંદના કરી. પત્રી ગુરુતક્તિથી પવિત્ર અંગવાદા, જે
 ચક્રીય સ્વર્ગ સંપદાના નિદાનરૂપ દાન માગણ લોકોને આપ્યું. પત્રી તે
 પરિવાર સહિત જોજન કર્યું, તથા દાણવાર નિજા કરી; “આ નિઃ
 તો તમોરૂપ (અજ્ઞાનરૂપ) છે,” એમ વિચારી, તેમણે નિજાનાં સ્વર્ગ
 કર્યો; અને તુરતજ તેમના ચિત્તમાં વિવેકરૂપી દીપક પ્રકટ થયો. પત્રી
 તે સમયે પોતાનાં નેત્રકમલોને જરા મુકુષિત થયેલાં જાણીને, તેમણે તેની
 શુદ્ધ પાણી ઝાંટી પ્રકુષિત કર્યાં. પત્રી અંતરમાં સ્ફુરાયમાન થતા રંગ
 વર્ણિકા જાણે દેગાડના હોય નહીં તેમ, તેમણે મુક્તશોનામાટિ તાંબુ
 પ્રદર્શ કર્યું; પત્રી દાનશાસ્ત્રમાં જઈ તેમણે દરિદ્રીને દાન આપ્યું. પત્રી
 તેમણે રત્નોનાં નિશ્ચિત રંગોથી આકાશપાતાલને પણ અલગ કરતી પ્રવૃત્તિ

આધ્યક્ષકારી તે પર્વતની શોજા જોઈ; ત્યારે ચક્રી તેનું વર્ણન કરવા લાગ્યા કે,
 આ રેવતાચલની આગલ મેઠુ તો વિલકુલ આલ્હાદ કરનારો નથી, તેમ વિ-
 ધ્યાચલ તો ધંધ્યરૂપ છે, તેમ હિમાચલ પણ પોકટજ છે, કેમ કે, તેનું આ
 પર્વતની શોજાને પામતા નથી. વલી આ ગિરિ છાત્રીનો સ્વસ્થર ક્રીડાપર્વત
 છે; કેમ કે, તે મહાસિદ્ધિનું ન્યાનક છે, તથા અહીં રત્નો, રસકુંપીકાંઠે અને
 કલ્પવૃક્ષો છે. વલી આ પર્વત સમવસરણની શોજાને સર્થે જગોપચી ધારણ
 કરે છે, કેમ કે, તેનું આ મુખ્ય શિખર મધ્યમાં રહેલા ચૈત્યવૃક્ષ સરણું શોને
 છે. વલી તેની ચારે ઘાઝુણ ચાર ક્ષારૂપ કરણાશાસા આ પર્વતો ગદની શ્રે-
 ણિઠને ધારણ કરે છે; વલી અહીં દુર્મેશાં જાતિવેરવાસાં પ્રાણીઠ પણ પો-
 તાનું વેર તજીને પરસ્પર મિથ્રની પેઠે રહે છે. વલી આ પર્વતને જોવાથી
 મારું મન આનંદ પામે છે, અને તેથી હું એમ ધારું છું કે, તે વિશેષે ફરીને
 અજ્ઞાનથી મુકાવણું ધયું છે. ઘટલું ફરીને ચક્રી મોન રહેતે થકે, શક્તિ-
 સિંદુ મસ્તક નમાવતો થકો, તથા પટઠંદાથી શુફાઠને પણ ગજાવતો
 થકો. કહેવા લાગ્યો કે, હે સ્વામી ! શ્રી જિનેશ્વર પ્રતુણ શયંજય પર્વતનું
 આ પાંચમું રેવતાચલનું શિખર કેવલજ્ઞાન આપનારું કહ્યું છે. આ પર્વતની
 ઠંચાઈ ઉત્તરર્વિણીમાં ઘટતી ઘટતી દત્તી, તથા આ અવસર્વિણીમાં ઘટતી
 ઘટતી છે, પણ પ્રાયે ફરીને તે પર્વત શાશ્વતો છે. આ આરામાં તેનાં કે-
 લાસ, ઝહ્લપંત, રેવત, સ્વર્ણપર્વત, ગિરનાર, તથા નંદજહ્લ નામ ધયાં છે.
 વલી દીવ્ય ઔપધિઠથી ખરેસો આ પર્વત કોને અધિક પ્રીતિ નથી ડપ-
 જાવતો ? અહીં અનંતા તીર્થકરો આવ્યા છે, અને આવશે; અહીં રસકું-
 પિકાંઠ, દિવ્ય રત્નો, કલ્પવૃક્ષો, તથા ચિત્રાવેલીઠ છે; અને તેથી તે ઘણે
 જગોમાં સુખ આપનારો છે. અહીં કરણાઠનાં પાણીથી સિંધાપણાં ડયા-
 નનાં વૃક્ષો આ તીર્થની શિલામણથીજ જેમ તેમ સર્વે ફતુરડમાં પડે છે.
 વલી અહીં શ્રીદ, સિદ્ધગિરિ, ત્રિયાધર, અને દેવગિરિનામનાં ચારે પર્વતો
 ચારે ઘાઝુણ રહ્યા થકા શોજે છે. મોહરૂપી સુલ્કને દેનારા આ પર્વતને,
 તે સઘણા પર્વતો ઉત્તમ લામિને જેમ તેમ સેવી રહ્યા છે. વલી અહીંથી
 પવિત્ર હ્રોવાલી, તથા પ્રજાવિક નદીઠ જિનસ્નાત્ર માટેવહે છે. ઇશાન
 દિશામાં શ્રીદ અને સિદ્ધગિરિ પર્વતની વચ્ચે ક્રીડા કરતા છે દેવોનાં સ-
 મૂહો જેમાં એવી ડદ્યંતી ~~જાણી~~ ^{નહે} છે. વલી દક્ષિણ દિ-

તા ધ્યાનમાં લય થાય છે, અને તેથી વીજા લોકો આપના મુલ રહે છે. વલી તત્વનાં જાણનારાં, તથા કલ્પનારહિત ધ્યેયાદિક પ્રણે જેદોને ત્રિલકુલ પળ જાણી શકતા નથી. જેનું દાસીન અને પદાતીત નથી, તેને ધ્યેય, ધ્યાન, અને ધ્યાતાની બુદ્ધિ વલી છે પ્રજુ ! કર્મથી રહિત, નિઃસંગ, સ્વરૂપતાને પ્રાપ્ત થયેલા, તથા સદા આનંદમય આપજ ઓ, એમ હું માનું છું. વલી છે નાય ! જાણનારાં શત્રુ અને મિત્રમાં, મૂર્લ અને વિદ્વાનમાં, તથા સુલ હુઃખમાં પળ સમજાવવાલા હોય છે. વલી છે પ્રજુ ! જેથી આપનું પળું ન થાય, તેવા તપ, જ્ઞાન, વિનય, તથા જપનું પળ શું પસી છે સ્વામી ! જેથી મારાં પાપકાર્યોનો નાશ થાય, તથા વાસનારૂપ મારા સંકલ્પો ઊઠા થાય, એવો કંઈક ઉપાય આપ કહો પસી છે પ્રજુ ! ઉત્કૃષ્ટ આનંદરૂપી હ્રદમાં બુદ્ધેલા એવા મને, આપની પાથી વેદવેદકના જેદનીજ એક શૂન્યતા થાઉં ? વલી છે સ્વામી ! આપની પાસેથી કંઈ ધનની યાચના કરતો નથી, ફક્ત આપની કૃપા મારા મનમાં પરમાત્મસંબંધિ તેજ સ્ફુરાયમાન થાઉં ? એવી રીતનાં કર્મો અમૃતસરસા આ સ્તોત્રને જે પુણ્યશાસ્ત્રી હમેશાં ત્રિકાલ જાણે છે, તે જ પના સ્વરૂપને જાણનારો થાય છે. હે સ્વામી ! જ્યાંસુધિ આ ડુનિયાનું સૂર્યચંદ્ર તપી રહ્યા છે, ત્યાંસુધિ આપનું આ સ્તવન સમૃદ્ધિ પામો ? પત્રી રીતે ચક્રીય સ્તુતિ કરીને, નેમિનાથ પ્રજુને, પોતાનાં કર્મોની સાથે શરિરને પળ નમાવીને, ચંદના કરી. પત્રી ગુરુજ્ઞતિથી પવિત્ર થંગવાદા, જે ચક્રીય સ્વર્ગ સંપદાના નિદાનરૂપ દાન માગણ લોકોને આપ્યું. પત્રી તેને પરિવાર સહિત ઝોજન કર્યું, તથા ફાળવાર નિદા કરી; “આ નિદા તો તમોરૂપ (અજ્ઞાનરૂપ) છે,” એમ વિચારિ, તેમણે નિદાનો સ્વર્ગ કર્યો; અને તુરતજ તેમના ચિત્તમાં વિવેકરૂપી દીપક પ્રકટ થયો. વત્રી તે સમયે પોતાનાં નેત્રકમણ્ણેને જરા મુકુલિત થયેલાં જાણીને, તેમણે તેની શુદ્ધ પાણી ઘાંટી પ્રફુલિત કર્યાં. પત્રી અંતરમાં સ્ફુરાયમાન થતા રંગી વર્ણિકા જાણે દેખાડતા હોય નહીં તેમ, તેમણે મુલ્લશોનામાટે તંબુલ મદ્ય કર્યું; પત્રી દાનશાધમાં જઈ તેમણે દરિદ્રીઊંને દાન આપ્યું. પત્રી તેમણે રક્ષાનાં નિશિટ રંગોથી આકાશપાતાલને પળ ચિત્રિત કરતી રહ્યાં.

પ્રાશ્ચર્યકારી તે પર્વતની શોજા જોઈ; ત્યારે ચક્રી તેનું વર્ણન કરવા લાગ્યા કે,
 પ્રા રેવતાચલની આગલ મેરુ તો વિલકુલ આલ્હાદ કરનારો નથી, તેમ વિં-
 યાચલ તો ધંધ્યરૂપ છે, તેમ હિમાચલ પણ ફોકટજ છે, કેમ કે, તેનું આ
 પર્વતની શોજાને પામતા નથી. વલી આ ગિરિ લક્ષ્મીનો સ્વરેસર ક્રીડાપર્વત
 છે; કેમ કે, તે મહાસિદ્ધિનું સ્થાનક છે, તથા અહીં રત્નો, રસકુંપીકાઠ અને
 કલ્પવૃક્ષો છે. વલી આ પર્વત સમવસરણની શોજાને સર્વ જગોણી ધારણ
 કરે છે, કેમ કે, તેનું આ મુખ્ય શિખર મધ્યમાં રહેલા ચેત્યવૃક્ષ સરણું શોજે
 છે. વલી તેની ચારે ઘાઝુણ ચાર ધારરૂપ કરણાવાલા આ પર્વતો ગઢની શ્રે-
 ણિઠને ધારણ કરે છે; વલી અહીં હમેશાં જાતિવૈરવાલાં પ્રાણીંડ પણ પો-
 તાનું વૈર તજીને પરસ્પર મિત્રની પેઠે રહે છે. વલી આ પર્વતને જોવાથી
 મારું મન આનંદ પામે છે, અને તેથી હું એમ ધારું છું કે, તે વિશેષે કરીને
 અજ્ઞાનથી મુકાણું થયું છે. ઇટલું કહીને ચક્રી મૌન રહેતે થકે, શક્તિ-
 સિંહ મસ્તક નમાવતો થકો, તથા પડઠંદાથી ગુફાઠને પણ ગજાવતો
 થકો, કહેવા લાગ્યો કે, હે સ્વામી ! શ્રી જિનેશ્વર પ્રજુણ શશુંજય પર્વતનું
 આ પાંચમું રેવતાચલનું શિખર કેવલજ્ઞાન આપનારું કશું છે. આ પર્વતની
 ડંચાઈ ઉત્સર્પિણીમાં ચડતી ચડતી હતી, તથા આ અવસર્પિણીમાં ઘટતી
 ઘટતી છે, પણ પ્રાયે કરીને તે પર્વત શાશ્વતો છે. આ આરામાં તેનાં કે-
 લાસ, ઉજ્જયંત, રેવત, સ્વર્ણપર્વત, ગિરનાર, તથા નંદજડ્ડ નામ થયાં છે.
 વલી દીવ્ય ઔપધિઠથી જરેલો આ પર્વત કોને અધિક પ્રીતિ નથી હપ-
 જાવતો ? અહીં અનંતા તીર્થકરો આવ્યા છે, અને આવશે; અહીં રસકું-
 પિકાઠ, દિવ્ય રત્નો, કલ્પવૃક્ષો, તથા ચિત્રાવેલીંડ છે; અને તેથી તે વસ્ત્ર
 જવોમાં મુલ્ય આપનારો છે. અહીં કરણાઠનાં પાણીથી સિંચાણમાં યયા-
 નનાં વૃક્ષો આ તીર્થની શિલામણથીજ જેમ તેમ સર્વે રુતુંડમાં ફરે છે.
 વલી અહીં શ્રીદ, સિદ્ધગિરિ, વિદ્યાધર, અને દેવગિરિનામનાં ચારે પર્વતો
 ચારે ઘાઝુણ રહ્યા થકા શોજે છે. મોહરૂપી મુલને દેનારા આ પર્વતને
 તે સઘલા પર્વતો ઉત્તમ સ્વામિને જેમ તેમ સેવી રહ્યા છે. વલી અહીં
 પવિત્ર ડહોવાલી, તથા પ્રજાવિક નદીંડ જિન સ્નાત્ર માટે વહે છે. આ
 દિશામાં શ્રીદ અને સિદ્ધગિરિ પર્વતની વચે ક્રીડા કરતા છે. આ
 મૂહો જેમાં એવી ૭૬૫ ને. વલી અહીં

एतत् त्वां श्री युगादीश प्रभुने, तथा श्री नेमिनाथ प्रभुने नमस्कार करे
 ठे, तेनां इधितने ते शुभ मनवालो राक्षस आपे ठे. वली त्पारधी ते तीर्थ
 “कामद” नामची पण प्रसिद्ध थयुं, वली वीजी वस्तुठने नही इधता
 माणसोने ते अनोपम मोक्षसुख पण आपे ठे. पठी चक्री ते राक्षसने त्यां
 स्थापीने पोते नेमिजिननी पूजा माटे मंदिरमां आव्या. पठी त्यां पांचमा
 देवलोकनो स्वामी ब्रह्मंड कोडो देवोसहित जरते घनावेला ते नेमि प्रभुनां
 प्राप्तादमां आव्यो. त्यां नेमी प्रभुनी जकिधी चासुर थएला चक्रीने जो-
 इने ते ब्रह्मंड स्नेहधी तेने कहेवा खाग्यो के, हे श्री युगादीश प्रभुना
 पुत्र ! तथा जरतखंडमां भूषण समान ! चक्री अने चरम शरीरी, एवा
 तमो शाश्वती रीते जयवंता वतों ? वली हे चक्री ! जेम श्री कृष्णस्वामी
 प्रथम तीर्थकर थया ठे, तेम तमोए प्रथम संघपति थइने जिनशासनने
 दीपाव्युं ठे. समस्त पृथ्वीने पूरतो एवो तमारो यशरूपी क्षीरसमुद्र पोता-
 नां कल्लोखोधी अमोने पण तमारी प्रशंसा करवाने त्वरा करे ठे. वली पवन
 जेम जगतनां उपकारी वरसादने प्रगट करे ठे, तेम तमोये आ शत्रुंजय
 तीर्थने प्रकट कयुं ठे. वली आ रेवताचलपर तमोए जे आ नेमिनाथ प्र-
 भुनुं ननुं मंदिर वंधाव्युं, तेथी तमो मने विशेषें करीने माननीक ठो. वली
 गइ उत्तर्पिणीमां सागर नामना तीर्थकरनां मुखधी (ते वलतनां) ब्र-
 ह्मंडे पोता संबंधि एम सांजव्युं इतुं के, अवसर्पिणीमां यनारा धावीसमा
 तीर्थकर श्रीनेमिनाथ प्रभुनां गणधरपदने धामीने तुं मोक्षे जइश; ते
 सांजली हर्षित थइ ते ब्रह्मंडे पोतानां देवलोकमां श्री नेमिनाथ प्रभुनी
 मूर्ति करावी; अने त्पारधी तेनुं अमो पण पूजन करीए ठीयें. वली आ
 पर्वतपर श्री नेमिनाथ प्रभुनां त्रण कज्जाणको घवानां ठे, तेथी कुसुपरं-
 पराधी अमो अही ह्मेशां आविए ठीए. अमो सघला जेनी, तथा वि-
 शेपे श्री नेमिनाथ प्रभुनां सेवको ठीयें; वली तमो अरिहंत प्रभुना पुत्र,
 तथा चक्री ठो, तेथी आपना दर्शनधी अमोने मंगल थयुं. एवी रीते
 चक्री साये बात करीने, तथा जकिधी नेमिनाथजीने नमीने, अने सं-
 घनुं पण आराधन करीने ते ब्रह्मंड पोताने स्थानके गयो. हवे सौधमेंड
 पण जरतनी रजा खेइने, तेनां गुणोने तथा तीर्थने स्मरतो थको पोताने
 स्थानके गयो. एवी रीते थही जरत चक्रीए तीर्थनो उद्धार करीने

શામાં ડહોયી શોજિતી પ્રજાવિક, તથા હુદ્દ દોપોને નાશ કરનારી ઝ-
 હ્ણયંતી નામની નદી વહે છે, નેરુલ્ય દિશામાં નિર્મલ પાણીવાલી, તથા
 પવિત્ર કરનારી સુવર્ણરેસ્યા નામની નદી વહે છે. વલી ઉત્તર દિશામાં મો-
 જાંઝી ચક્ષિત કમલોવાલી લોલા નદી, તીર્થના સંગથી દીન માણસોની
 દીનતાનો નાશ કરે છે. ઇવી રીતે આ પર્વતમાંથી નિકલતી વીજી પળ ડ-
 હોયી શોજતી ઘણી નદીઝ, તથા ઘણાં ઝરણો છે. વલી અર્ધાં પોતપોતાની
 સિદ્ધિની શ્રદ્ધિમાં તરપર ઘણાં વિદ્યાધરો, દેવો, કિન્નરો, અપ્સરાનાં સમૂહો,
 તથા પદ્મો વસે છે. પત્રી ચક્રીએ શક્તિસિંહને પુત્રું કે, આ વાયવ્ય દિ-
 શામાં કયો પર્વત શોજી રહ્યો છે? ત્યારે શક્તિસિંહ કહેવા લાગ્યો કે
 હે સ્વામી! ઘરટ નામનાં કોઈ કુતુહ્લિ વિદ્યાધરે રાક્ષસી વિદ્યા સાધી
 અર્ધાં વાસ કર્યો છે. તે કૂર રાક્ષસથી અધિષ્ઠિત થઈને આ પર્વત તેના
 નામથી પ્રસિદ્ધ થયો છે. જયંકર રાક્ષસોથી વોંટાપલો તથા આકાશવિદ્યા
 થી આકાશમાં ગમન કરનારો તે હુદ્દ, આદ્યા પળ માનતો નથી; ઇથી રીં
 તેને દેશમાં ઝઢેગ કરનારો જાણીને, ચક્રીએ ક્રોધાતુર થઈ તેને જીત
 વાને સુપેષને વિમાન મારફતે જવાની આદ્યા આપી. ત્યારે ચક્રીએ હુ
 કમને માથે ચઢાવીને સેનાપતિ વિમાન માર્ગે ર્યાં પહોંચ્યો, ત્યારે તેને આ
 વતો જોઈ ઘરટ રાક્ષસ પળ ઘણાં રાક્ષસો સહિત યુદ્ધ કરવાને સજ્જ થયો.
 પત્રી ત્યાં સુપેષે ફાળવાર તે રાક્ષસો સાથે લડી, તથા જીતીને, તે ઘરટ
 રાક્ષસને પોતાના વિમાનમાં નાખી લાવ્યો; અને ચક્રીનાં ચરણ સમીપે
 તેને છોડતો કર્યો. તે વચ્ચે તેને દીન, તથા મ્હાન મુલ્યાલો, જોઈને દયા
 આવવાથી શક્તિસિંહે તેને કહ્યું કે, હે અમુર! તેં જીવહિંસારૂપ જે કં-
 દનું આરોપણ કર્યું છે, તેનાં પુણ્યસરભું હજુ આ થયું છે, અને તેનું પ્રજ્ઞ
 તો હજુ તને નરકમાં મગ્નશે. માટે હજુ પણ જો તું જીવહિંસા તત્ત્વીને
 મારી આદ્યા માનશે તો તને અન્નપદાન આપી હું ઘોડાવું. ત્યારે રાક્ષસે
 કહ્યું કે, હે સ્વામી! હું આપની આદ્યા મારા મસ્તકપર ચઢાવીશ, તેન
 કહેવાથી શક્તિસિંહે ચક્રીને કહી તેને ઘોડાવ્યો. પત્રી તે રાક્ષસે ર્યાં
 મુતી થઈને યુગારીશ પ્રત્ન તથા અરિષ્ટનેમિ પ્રત્નનું, ઈમ વે જિનમંદિરો
 યંચાવ્યાં. વલી તે શિશ્વરનાં તટ પાસે તેણે પ્રજાવયી શત્રુંજયીની સ્વર્ણ ક-
 રનારી તથા પૂર્વ દિશામાં ગમન કરનારી ઇક શુન નદી યનાયી. જે મ-

एतत्त्वां श्री युगादीश प्रभुने, तथा श्री नेमिनाथ प्रभुने नमस्कार करे
 ठे, तेनां इधितने ते शुभ मनवालो राक्षस आपे ठे. वली त्यारधी ते तीर्थ
 “कामद ” नामधी पण प्रसिद्ध थयुं, वली वीजी वस्तुछने नहीं इछता
 माणसोने ते अनोपम मोक्षसुख पण आपे ठे. पठी चक्री ते राक्षसने त्यां
 स्थापीने पोते नेमिजिननी पूजा माटे मंदिरमां आव्या. पठी त्यां पांचमा
 देवलोकनो स्वामी ब्रह्मंड फोडो देवोसहित चरते बनावेला ते नेमि प्रभुनां
 प्रासादमां आव्यो. त्यां नेमी प्रभुनी जकिधी जासुर यएला चक्रीने जो-
 इने ते ब्रह्मंड स्नेहधी तेने कहेवा खाग्यो के, हे श्री युगादीश प्रभुना
 पुत्र ! तथा जरतखंडमां नूपण समान ! चक्री अने चरम शरीरी, एवा
 तमो शाश्वती रीते जयवंता वतों ? वली हे चक्री ! जेम श्री रूपजस्वामी
 प्रथम तीर्थंकर घया ठे, तेम तमोए प्रथम संघपति थइने जिनशासनने
 दीपाव्युं ठे. समस्त पृथ्वीने पूरतो एवो तमारो यशरूपी कीरसमुद्र पोता-
 नां कल्लोखोधी अमोने पण तमारी प्रशंसा करवाने त्वरा करे ठे. वली पवन
 जेम जगतनां उपकारी वरसादने प्रगट करे ठे, तेम तमोये आ शत्रुंजय
 तीर्थने प्रकट कयुं ठे. वली आ रेवताचक्षुपर तमोए जे आ नेमिनाथ प्र-
 भुनुं नवुं मंदिर बंधाव्युं, तेधी तमो मने विशेषें करीने माननीक ठो. वली
 गइ उत्सर्पिणीमां सागर नामना तीर्थंकरनां मुखधी (ते वखतनां) ब्र-
 ह्मंडे पोता संबंधि एम सांजव्युं हतुं के, अवसर्पिणीमां बनारा घावीसमा
 तीर्थंकर श्रीनेमिनाथ प्रभुनां गणधरपदने पामीने तुं मोक्षे जइश; ते
 सांजली हर्षित थइ ते ब्रह्मंडे पोतानां देवलोकमां श्री नेमिनाथ प्रभुनी
 मूर्ति करावी; अने त्यारधी तेनुं अमो पण पूजन करीए ठीयें. वली आ
 पर्वतपर श्री नेमिनाथ प्रभुनां ग्रण कल्याणको धवानां ठे, तेधी कुलपरं-
 पराधी अमो अर्ही हमेशां आविए ठीए. अमो सघला जेनी, तथा वि-
 शेषे श्री नेमिनाथ प्रभुनां सेवको ठीयें; वली तमो अरिहंत प्रभुना पुत्र,
 तथा चक्री ठो, तेधी आपना दर्शनधी अमोने मंगल थयुं. एवी रीते
 चक्री साये बात करीने, तथा जकिधी नेमिनाथजीने नमीने, अने सं-
 घनुं पण आराधन करीने ते ब्रह्मंड पोताने स्थानके गयो. हवे सौधमेंद्र
 पण जरतनी रजा खेइने, तेनां गुणोने तथा तीर्थने स्मरतो चको पोताने
 स्थानके गयो. एवी रीते अर्ही जरत चक्रीए तीर्थनो उद्धार करीने.

તથા પૂજીને, અને ઇંદ્રોત્સવાદિક કાર્ય કરીને અત્યંત આનંદ મેલવ્યો. વલી તે વચ્ચે ચક્રીય યાત્રાનો પ્રતે જે દાન દીધું, તે દાન તો નવે નિધાનો વિના વીજો કોઈ પૂરી શકે નહીં. પછી એક માસને અંતે દેવો તથા મનુષ્યોથી વીંટાણા ચક્રી, પોતાનું મન ત્યાં મુકીને તે પરથી ઉતર્યા. ત્યારે શક્તિસિંહે અગાડી આવી, હાથ જોડી નમસ્કાર કરીને વિનયથી ચક્રીને વિનંતિ કરી કે, હૈ સ્વામી ! આજે આપના આ દાસની વિનંતિ અવધારીને આ ગિરિદુર્ગપૂરને પવિત્ર કરો ? એવી રીતનાં તેના આગ્રહથી ચક્રીય નાના પ્રકારનાં લોકોથી ઝરેલા, તથા ક્ષત્રિય સ્વર્ગ નગરસરલા તે શેહેરમાં પ્રવેશ કર્યો. ત્યાં તેમણે જિનમંદિરમાં શ્રી કૃષ્ણ પ્રત્યુત્તરી સેવા કરી, તથા જન્નિજાની જાતિથી અઘાઈ મહોત્સવ પણ કર્યો. પછી વહારના અને અંતરંગનાં શત્રુંજને એકી વચ્ચે જીતવાને હયમીય યજ્ઞ ચક્રી ચતુરંગી સેનાથી વીંટાયા થકા પ્રસ્થાન કરવા લાગ્યા. તે વચ્ચે હાથીઝંની ગર્જનાથી, ઘોડાનાં હેપારવોથી, રથોનાં ચિત્કારોથી, તથા મુજડોનાં સિંહનાદોથી સઘણું જગત શબ્દમય થયું; તથા સૈન્યનાં ઝારથી પર્વતો પણ કંપવા લાગ્યા; એવી રીતે માર્ગે ચાલતાં પણ ચક્રી પાતું વલીને મસ્તક ધુણાવતા થકા જાણે સ્તુતિ કરતા હોય નહીં તેમ તે રેવતાચલને જોવા લાગ્યા, તથા વિચારવા લાગ્યા કે, સર્વ જગોષથી સુવર્ણ, રત્ન, તથા રૂપામય એવો આ પર્વત મેરુ, રોહણાડિ, તથા વૈતાલ્યનાં સારથીજ ઘનાવેલો લાગે છે. વલી આ પર્વતનાં શિખરનાં અગ્રજાગર રહેલાં કસ્પ-વૃક્ષો લોકોને ઇચ્છિત દાન આપે છે, વલી આ દેશનું સુરાષ્ટ્ર નામ લેખેલુ ચુકિયુક્ત છે, કેમ કે, અહીં શત્રુંજય, તથા ગિરનાર આદિક તીર્થો રહેલાં છે. વલી અહીંનાં પર્વતો, નદીઝં, વૃક્ષો, કુંડો, અને જૂમિઝં સર્વ તીર્થણાં પામે છે. વલી આ સુરાષ્ટ્ર દેશ સઘણા દેશોમાં ઉત્તમ દેશ છે, તથા શત્રુંજ તીર્થ સર્વ તીર્થોમાં ઉત્તમ તીર્થ છે. વલી ઊલંદ પૃથ્વીમાં પણ, હમેશાં સંસ્કૃતથી શોજતો સૌરાષ્ટ્ર સમાન સર્વ તીર્થમય કોઈ પણ દેશ નથી. સુરા દેશમાં રહેનારા જે લોકો પરદેશમાં રહેવાની ઇચ્છા કરે છે, તેઝં કલ્પવૃક્ષ ઘોડીને ધતુરો લેવાની ઇચ્છા કરે છે. વલી જે માણસો આ દેશમાં પણ હ ત્યાદિક દોષોથી મુક્ત થતા નથી, તેઝં અન્ય તીર્થોમાં પણ તપથી કે શુદ્ધ થઈ શકે ? આ સુરાષ્ટ્ર દેશમાં ડુકાલ કે પાપોનો સંચય હોતો

नथी, खराब बुद्धि, के छोड़ पण होतो नथी, सघना लोको सरल स्व-
जावी होय ठे. एवी रीते कहेता थका, शत्रुंजय गिरिनी प्रदक्षिणा दे-
इने चक्री केटलेक दिवसे आनंदपुर नगरमां आब्या. त्यां चक्रीए श-
क्तिसिंहने बोलावी, पासे वेसाढ्यो; त्वारे तेणे पण तेमने नमस्कार क-
यों, त्वारे चक्रीए पण तेनी पीठपर पोतानो हाथ स्याप्यो; अने तेने
फलुं के, हे वत्स ! मारी आझाथी तारे अर्ही रद्दी, राज्य पावतां थकां
घने तीर्थोनी रक्षा करवी. वली पवित्र, तथा तीर्थरूप एवा आ सुराष्ट्र
देशनो तुं राजा ठे, तेथी मारां रलोथी पण तुं अधिक धन्य, तथा बीजा
राजाठने पूजवा लायक ठे. जे माणस शत्रुंजयने सेवे ठे, ते तातनेज सेवे
ठे, केम के, जे तीर्थ तातेअधिष्ठितकरेलुं ठे, ते तीर्थ तात तुल्यज ठे. एम
कहीने घने तीर्थनी रक्षानी निशानी माटे चक्रीए तेने बे ठत्रो आप्यां.
पठी तेमणे द्वारादिक आचूषणोथी, हाथी, घोडा, रथ, रत्न, डव्य वि-
गेरेथी तेनुं सन्मान करी तेने विसर्जन कयों. शक्तिसिंह पण पुण्यानु-
बंधि पुण्यने उपार्जन करतो थको, तथा जिननी पूजा करतो थको सु-
राष्ट्र देशनां लोकोने पालवा लाग्यो. पठी चक्रीए अर्बुदगिरिपर (आबु-
पर) जइने गुरुनी आझाथी जूत, जविष्य तथा विचरता तीर्थकरोनां
प्रासादो बंधाव्यां. वली चक्रीए सर्व जगोए हर्षथी आवेला पोतानां
जत्रिजाठने अत्यंत दानथी खुशी कयों. एवी रीते अनवछिन प्रयाणोथी
चाखता थका चक्री मार्गमां ठेकाणे ठेकाणे सर्व तीर्थोने उत्सव सहित
नमता हता. एवी रीतें दीनोनां समूहोनां उच्चार करता थका, मुनिठने
पूजता थका, तथा तेठनी आशिष ग्रहण करता थका अनुक्रमे चक्री मगध
देशमां आब्या. त्यां पण मगधनो पुत्र तथा चक्रीनो जत्रीजो मागध सर्व
शुद्धि सहित तेमनी सन्मुख आब्यो. त्वारे चक्रीए पण, सूर्य पोताना
रथपर जेम अरुणने, तेम तेने पोतानी पासे हाथीपर चढाव्यो. पठी उ-
लसायमान थता मंगलीक शब्दोवाला, तथा उठवती धजावाला, राज-
गद्दी नगरमां तेमणे प्रवेश कयों. पठी त्यां ते मागध कुमार तरफथी
सत्कार तथा भोजनादिक ग्रहण करीने चक्री वैचार पर्वतपर तीर्थयात्रा
माटे गया; तथा त्यां पण तेमणे शत्रुंजयनी पेठेज जावि तीर्थकर श्री
महावीर प्रभुनुं मंदिर वार्षकी मारफते बंधाव्युं. एवी रीते शत्रुंजय, गि-

तथा पूजने, अने इंडोत्सवादिक कार्य करीने अत्यंत आनंद मे-
 व्यो. वल्ली ते वखते चक्रीए याचको प्रते जे दान दीधुं, ते दान तो
 नवे निधानो विना बीजो कोइ पूरी शके नही. पठी एक मासने अंत
 देवो तथा मनुष्योयी बींटाएला चक्री, पोतानुं मन त्यां मुकीने ते परबी
 उत्तर्या. त्यारे शक्तिसिंहे अगाडी आवी, हाथ जोडी नमस्कार करीने
 विनययी चक्रीने विनंति करी के, हे स्वामी ! आजे आपना आ दासनी
 विनंति अग्रधारीने आ गिरिधुर्गपुरने पवित्र करो ? एवी रीतनां तेना
 आपदयी चक्रीए नाना प्रकारनां लोकोयी जरेला, तथा इच्छी रंग
 नगरसरगा ते शेहेरमां प्रवेश कयों. त्यां तेमणे जिनमंदिरमां श्री कृष्ण
 प्रनुनी नेया करी, तथा जत्रिजानी जक्तियी अछाइ महोत्सव पण कयों
 पठी पहारना अने अंतरंगनां शत्रुञ्जने एकी वखते जीतयाने उधमी
 एला चक्री चतुरंगी सेनायी बींटाया थका प्रस्थान करवा लाग्या. ते
 गने हाथीउंनी गर्जनायी, घोडानां हेपारवोयी, रथोनां चिस्कारोयी, तथा
 गुनटोनां सिंहादोयी सघलुं जगत शब्दमय थपुं; तथा सेन्यनां जार
 पर्यतो पण कंपवा लाग्या; एवी रीते मार्गं चाखतां पण चक्री पातुं वाझी
 मस्तक धुणावता थका जाणे स्तुति करता होय नहीं तेम ते रेतवाच
 ने जोवा लाग्या, तथा विचारवा लाग्या के, सर्व जगोएयी सुवर्ण, रु
 तथा रूपामय एवो आ पर्यंत मेरु, रोहणाद्रि, तथा वेताव्यनां सारयी
 यनावेसो लागे ठे. वल्ली आ पर्यतनां शिखरनां अग्रजागपर रहेलां कस
 पृक्षो लोकोने इश्रित दान आपे ठे, वल्ली आ देशनुं सुराष्ट्र नाम सरोव
 युक्तियुक्त ठे, केम के, अहीं शत्रुञ्जय, तथा गिरनार आदिक तीर्थों रहे
 ठे. वल्ली अहीनां पर्यतो, नदीउं, पृक्षो, कुंडो, अने भूमिउं सर्व तीर्थपणां
 पाने ठे. वल्ली आ सुराष्ट्र देश मयला देशोमां उत्तम देश ठे, तथा शत्रुञ्ज
 नीचं मये तीर्थोमां उत्तम तीर्थं ठे. वल्ली उर्वर पृथ्वीमां पण, हमेशां स
 शत्रुञ्जयी शोढनो मोगाष्ट्र समान सर्व तीर्थमय कोइ पण देश नयी. सुरा
 देशमां रहेनाग जे लोकी परदेशमां रहेवानी इना करे ठे, तेउं कडपटा
 ठोडीने धतुरो खेवानी इना करे ठे. वल्ली जे माणसो आ देशमां पण
 त्यादिक दोषोयी मुक्त यना नयी, तेउं अन्य तीर्थोमां पण तपयी के
 शुरु यइ शके ? आ सुराष्ट्र देशमां दुकाव के पापोनो संचय होत

नथी, खराब बुद्धि, के जोह पण होतो नथी, सधला लोको सरल स्व-
 चावी होय ठे. एवी रीते कहेता थका, शत्रुंजय गिरिनी प्रदक्षिणा दे-
 ण्हे चक्री केटलेक दिवसे आनंदपुर नगरमां आब्या. त्यां चक्रीए श-
 क्तिसिंहने बोलावी, पासे वेसाड्यो; त्यारे तेणे पण तेमने नमस्कार क-
 यों, त्यारे चक्रीए पण तेनी पीठपर पोतानो हाथ स्थाप्यो; अने तेने
 कळुं के, हे वत्स ! मारी आझाथी तारे अहीं रही, राज्य पालतां थकां
 धने तीर्थोनी रक्षा करवी. वली पवित्र, तथा तीर्थरूप एवा आ सुराष्ट्र
 देशनो तुं राजा ठे, तेथी मारां रलोथी पण तुं अधिक धन्य, तथा बीजा
 राजाठने पूजवा लायक ठे. जे माणस शत्रुंजयने सेवे ठे, ते तातनेज सेवे
 ठे, केम के, जे तीर्थ तातेअधिष्ठितकरेलुं ठे, ते तीर्थ तात तुल्यज ठे. एम
 कहीने वने तीर्थनी रक्षानी निशानी माटे चक्रीए तेने वे ठत्रो आप्यां.
 पठी तेमणे हारादिक आचूषणोथी, हाथी, घोडा, रथ, रत्न, ड्रव्य वि-
 गेरेथी तेनुं सन्मान करी तेने विसर्जन कयों. शक्तिसिंह पण पुण्यानु-
 वंघि पुण्यने उपार्जन करतो थको, तथा जिननी पूजा करतो थको सु-
 राष्ट्र देशनां लोकोने पाखवा लाग्यो. पठी चक्रीए अर्बुदगिरिपर (आबु-
 पर) जइने गुरुनी आझाथी झूत, जविष्य तथा विचरता तीर्थकरोनां
 प्रासादो बंधाव्यां. वली चक्रीए सर्व जगोए हर्षथी आवेला पोतानां
 जत्रिजाठने अत्यंत दानथी खुशी कर्या. एवी रीते अनवधिन प्रयाणोथी
 चाखता थका चक्री मार्गमां ठेकाणे ठेकाणे सर्व तीर्थोने उत्सव सहित
 नमता हता. एवी रीते दीनोनां समूहोनी उद्धार करता थका, मुनिठने
 पूजता थका, तथा तेठनी आशिष ग्रहण करता थका अनुक्रमे चक्री मगध
 देशमां आब्या. त्यां पण मगधनो पुत्र तथा चक्रीनो जत्रीजो मागध सर्व
 इच्छि सहित तेमनी सन्मुख आब्यो. त्यारे चक्रीए पण, सूर्य पोताना
 रथपर जेम अरुणने, तेम तेने पोतानी पासे हाथीपर चढाव्यो. पठी उ-
 ससायमान घता मंगलीक शब्दोवाला, तथा उठसती धजावाला, राज-
 एही नगरमां तेमणे प्रवेश कयों. पठी त्यां ते मागध कुमार तरफथी
 सत्कार तथा जोजनादिक ग्रहण करीने चक्री वैचार पर्वतपर तीर्थयात्रा
 माटे गया; तथा त्यां पण तेमणे शत्रुंजयनी पेठेज जावि तीर्थकर श्री
 महावीर प्रभुनुं मंदिर वार्धकी मारफते बंधाव्युं. एवी रीते शत्रुंजय, गि-

તથા પૂજીને, થને ઇંદ્રોત્સવાદિક કાર્ય કરીને અત્યંત આનંદ મેઝવ્યો. વલી તે વચ્ચે ચક્રીય યાચકો પ્રતે જે દાન દીધું, તે દાન તો નવે નિધાનો વિના બીજો કોઈ પૂરી શકે નહીં. પઠી એક માસને થંતે દેવો તથા મનુષ્યોથી વીંટાણા ચક્રી, પોતાનું મન ત્યાં મુકીને તે પરથી ઇતર્યા. ત્યારે શક્તિસિંહે અગાડી આવી, હાથ જોડી નમસ્કાર કરીને વિનયથી ચક્રીને વિનંતિ કરી કે, હે સ્વામી ! આજે આપનાં આ દાસની વિનંતિ અવધારીને આ ગિરિદુર્ગપૂરને પવિત્ર કરો ? એવી રીતનાં તેના આપદથી ચક્રીય નાના પ્રકારનાં લોકોથી જરેલા, તથા ક્ષત્રિયી સ્વર્ગ નગરસરલા તે શેહેરમાં પ્રવેશ કર્યો. ત્યાં તેમણે જિનમંદિરમાં શ્રી કૃપા પ્રજ્ઞની સેવા કરી, તથા જત્રિજાની જત્રિયી અઘાઈ મહોત્સવ પણ કર્યો. પઠી ઘટારના થને થંતરંગનાં શત્રુંજને ઇકી વચ્ચે જીતવાને ઇધમી ઇ. ઇલા ચક્રી ચતુરંગી સેનાથી વીંટાયા થકા પ્રસ્થાન કરવા લાગ્યા. તે વચ્ચે હાથીઝંની ગર્જનાથી, ઘોડાનાં હેપારવોથી, રથોનાં ચિત્કારોથી, તથા મુજડોનાં સિંહનાદોથી સઘણું જગત શબ્દમય થયું; તથા સૈન્યનાં જારથી પર્વતો પણ કંપવા લાગ્યા; એવી રીતે માર્ગે ચાલતાં પણ ચક્રી પાતું વાલીને મસ્તક ઘુણાવતા થકા જાણે સ્તુતિ કરતા હોય નહીં તેમ તે રેવતાવચ્ચેને જોવા લાગ્યા, તથા વિચારવા લાગ્યા કે, સર્વ જગોણી સુવર્ણ, રત્ન, તથા રૂપામય ઇવો આ પર્વત મેરુ, રોહણાદિ, તથા વૈતાલ્યનાં સારથી જ ઘનાવેલો લાગે છે. વલી આ પર્વતનાં શિલ્પરનાં અગ્રજાગપર રહેલાં કમ્પવૃક્ષો લોકોને ઇન્નિત દાન આપે છે, વલી આ દેશનું સુરાષ્ટ્ર નામ સ્વેતર યુક્તિયુક્ત છે, કેમ કે, અહીં શત્રુંજય, તથા ગિરનાર આદિક તીર્થો રહેલાં છે. વલી અહીંનાં પર્વતો, નદીઝં, વૃક્ષો, કુંડો, થને જૂમિત સર્વ તીર્થપણને પામે છે. વલી આ સુરાષ્ટ્ર દેશ સઘણા દેશોમાં ઉત્તમ દેશ છે, તથા શત્રુંજય તીર્થ સર્વ તીર્થોમાં ઉત્તમ તીર્થ છે. વલી ઇલંડ પૃથ્વીમાં પણ, હમેશાં સર્વ શત્રુંજી શોજતો સૌરાષ્ટ્ર સમાન સર્વ તીર્થમય કોઈ પણ દેશ નથી. સુરાષ્ટ્ર દેશમાં રહેનારા જે લોકો પરદેશમાં રહેવાની ઇચ્છા કરે છે, તેઝ કમ્પવૃક્ષ ઘોડીને ધજુરો સેવાની ઇચ્છા કરે છે. વલી જે માણસો આ દેશમાં પણ દે. ત્યાદિક દોષોથી મુક્ત થતા નથી, તેઝ અન્ય તીર્થોમાં પણ તપથી કેમ શુરુ થઈ શકે ? આ સુરાષ્ટ્ર દેશમાં ડુકાલ કે પાપોનો સંચય શકે

नधी, खराब बुद्धि, के झोह पण होतो नधी, सघला लोको सरल स्व-
 जाची होय ठे. एवी रीते कहेता थका, शत्रुंजय गिरिनी प्रदक्षिणा दे-
 णे चक्री केटलेक दिवसे आनंदपुर नगरमां आब्या. त्यां चक्रीए श-
 क्तिसिंहने बोलाची, पासे वेसाढ्यो; त्यारे तेणे पण तेमने नमस्कार क-
 यों, त्यारे चक्रीए पण तेनी पीठपर पोतानो हाथ स्थाप्यो; अने तेने
 कलुं के, हे वत्स ! मारी आझाची तारे अर्ही रही, राज्य पावतां थकां
 घने तीर्थोनी रक्षा करवी. वली पवित्र, तथा तीर्थरूप एवा आ सुराष्ट्र
 देशनो तुं राजा ठे, तेथी मारां रलोची पण तुं अधिक धन्य, तथा बीजा
 राजाठने पूजवा लायक ठे. जे माणस शत्रुंजयने सेवे ठे, ते तातनेज सेवे
 ठे, केम के, जे तीर्थ तातेअधिष्ठितकरेलुं ठे, ते तीर्थ तात तुल्यज ठे. एम
 कहीने घने तीर्थनी रक्षानी निशानी माटे चक्रीए तेने वे ठत्रो आप्यां.
 पठी तेमणे द्वारादिक आचूषणोची, हाथी, घोडा, रथ, रत्न, ड्रव्य वि-
 नेरेथी तेनुं सन्मान करी तेने विसर्जन कयों. शक्तिसिंह पण पुण्यानु-
 षंधि पुण्यने उपार्जन करतो थको, तथा जिननी पूजा करतो थको सु-
 राष्ट्र देशनां लोकोने पाखवा लाग्यो. पठी चक्रीए अर्बुदगिरिपर (आयु-
 पर) जइने गुरुनी आझाची जूत, जविष्य तथा विचरता तीर्थकरोनां
 प्रासादो वंधाव्यां. वली चक्रीए सर्व जगोए हर्षेथी आवेला पोतानां
 जजिजाठने अत्यंत दानची खुशी कर्या. एवी रीते अनवधिन प्रयाणोची
 पावता थका चक्री मार्गमां ठेकाणे ठेकाणे सर्व तीर्थोने उत्सव सहित
 नमता हता. एवी रीतें दीनोनां समूहोनो उद्धार करता थका, मुनिठने
 पूजता थका, तथा तेठनी आशिष ग्रहण करता थका अनुक्रमे चक्री मगध
 देशमां आब्या. त्यां पण मगधनो पुत्र तथा चक्रीनो जत्रीजो मागध सर्व
 शक्ति सहित तेमनी सन्मुख आब्यो. त्यारे चक्रीए पण, सूर्य पोताना
 रथपर जेम अरुणने, तेम तेने पोतानी पासे हाथीपर चढाव्यो. पठी उ-
 खसायमान थता मंगलीक शब्दोवाला, तथा उठवती धजावाला, राज-
 यही नगरमां तेमणे प्रवेश कयों. पठी त्यां ते मागध कुमार तरफथी
 सत्कार तथा भोजनादिक ग्रहण करीने चक्री वैचार पर्वतपर तीर्थयात्रा
 माटे गया; तथा त्यां पण तेमणे शत्रुंजयनी पेठेज जावि तीर्थकर श्री
 महावीर प्रभुनुं मंदिर वार्धकी मारफते वंधाव्युं. एवी रीते शत्रुंजय, गि-

ग्नार, सम्मेतशिखर, तथा वैजारपर तीर्थं करोनां नंदिरो यथा. ए
 रीते त्यां पण चक्रीण तीर्थं स्थापीने, पूजा, उत्सव, तथा दानादि
 पेजेज कर्तुं. वैजार पर्यंतनी यात्रा करनाराउने चक्रीनी, तथा इंद्री
 श्री दानी यद् तेउनां घरनां आंगणाउमां रद्दे ठे, तेम तेउने मोह सु
 पण दूर रद्देतुं नथी. वैजार गिरिनुं तीर्थं करज आदिक अनयाने ह
 नारं, जवरूपी समुद्रथी तारनारं तथा यद् तीर्थनां फसो देनारं ठे. र
 धी रीने मंघरतिने सायकनुं सर्वे कार्य करीने चक्रीण मागघेशने मि
 जने कयां. पत्ती मंघ सहित प्रयाण करता थका चक्री अनुक्रमे केटघे
 दिग्गे सम्मेतशिखरपर आठ्या. त्यां पण चक्रीनी आठ्याथी यार्धकीए श्री
 मीपंरुगेनां प्रासादो पांण्या तथा त्यां पण चक्रीण पूर्यनी पेजेज प्र
 धने गणपर दिग्गेरेने पुजीने पाचको प्रते इग्गिन दान आण्युं. सर्वे पागेने
 नात करनारं, सम्मेत शिखर तीर्थं एकवार पूजयाथी पण मोहपद थां
 ठे, त्यां आठ दिग्गां सुधि रद्दीने पणिय दिग्गे चक्री रोना सहित पो
 मारी नगरी तय्य. जया लाण्या; एथी रीने केटघेक दिग्गे ते अपोना
 नजरीकनां नंदनवन राग्या लयानमां आठ्या. पत्ती सूर्यपशा कुमार तत
 महातजने आयेला जाणीने हृष्यथी येग सहित त्यां आठयो; तथा च
 र्हीनां पराणेने तेण नमस्कार कयां, त्यारे चक्रीण पण तेने उवाडीने
 आनंदथी आखिगन कर्तुं. पत्ती त्यां तेमणे केटघाकोने स्मरणथी, तो के
 टघाकोने वचनथी, ना केटघाकोने हृष्यथी एम नगरना खोकोने आनं
 दित कयां. हृष्ये नगरमां नंदन थने केसरना पाणीना ठंडकायो थया.
 तथा पुष्पनां समृद्धो पथराणा. दग्गे धरे फलद्रूप केळोना रंगना मो
 हाय. तथा कल्यकुलोनां मनोहर पांनोनां मोरणां वंधायां. वशी मेहे
 सेनां शिखरगेदर, जाणे पोतानां आसी पामे निधानो आठ्या होय न
 दी. तेम सुवर्णनां कडनां शोभना हुता. अगामीउपर रद्देला रंघमंडप
 सरणा मूरुकांत मारीउनां आगिमाउथी ते विनीता नगरी जाणे पोत
 आनिने इजागे आंमोथी जोनी होय नदी, तेम शोभनी हुती. वशी
 मनये आठरंकारक रंजना, मांया, तथा कुवागउथी ते विनीता न
 ी अमोदगी मग्गी शोभनी हुती. पत्ती उगाह्यन चर्ही पुगंमउ
 उने जेम मूर, तेम इन्दीरकार वज्या. ते वमने देहपारी. पुगना रं-

कुरा सरखुं, तथा पूर्णिमाना चंद्र सरखुं तेमना मस्तकपर वत्र शोजतुं
हतुं. वली तेनां मुखरूपी चंद्रनी सेवा माटे जाणे वे चकोरोज प्राप्त थ-
या होय नही, तेम तेने वीजातां गंगानां मोजां सरखां वे चामरो शो-
जतां दतां. हवे थगाडी चाखता सुजटोपी जय जय शब्द उच्चारण क-
राते ठते, गवैयाठ रागरागणीठ गाते ठते, पाठस कुलस्त्रीठ धवलमंगल
गाते ठते, पुण्योपी जेम तेम गणधरोपी, संगत घण्टा, तथा सर्व शोजा-
वाळा देवालयनी पाठस चाखता चक्रीए संघ, देव, अने अमुरो सहित
नगरीमां प्रवेश कर्यो. पठी नगरनां मुख्य चेलोमां श्री युगादीश प्रजुने
नमीने, तथा गुरुठने पण वांदीने चक्री पोताने स्थानके गया. पठी देह
प्रते जेम आत्मा, वादसांप्रते जेम चंद्र, मेघप्रते जेम पाणी, स्वर्गप्रते जेम
इंद्र, दिवसप्रते जेम सूर्य, देवालय प्रते जेम देव, पुष्पप्रते जेम सुगंधि,
तथा कुलीनप्रते जेम सज्जणो तेम चक्री उत्सवयुक्त मेहेसमां दाखल
थया. पठी यक्षो, राजाठ, विद्याधरो, तथा शेष शाहुकार आदिको, मे-
हेसमां रहेसा चंद्रकांत मणिनां किरणोपी स्फुरायमान मुखरूपी चं-
द्रनी कडावाळा तथा हारमां रहेसा मोतीठ रूपी ताराठवाळा ते च-
क्रीने हर्षपी पोतानां कडाण माटे, देवोनां समूहो जेम इंद्रने तेम ह-
मेशां नमस्कार करवा लाग्या.

एथी रीते आचार्य महाराज श्री धनेश्वर सुरिजीए यनावेसा महा
तीर्थ श्री शृंगजपनां महात्म्यमां श्री जरत चक्रीनी तीर्थयात्रा, तथा
तीर्थोद्धारनां वर्णननो पांचमो सर्ग समाप्त थयो. श्रीरस्तु.

पट्टः सर्गः प्रारब्धते.

अनंत, अग्रकट मूर्तिवाळा, जगतनां सकल विद्यमान, जाधी, तथा
भूत अयोपी मुकाणसा, सपेह, सर्व जोनारा, सघसा खोकोपी नमाणसा,
साधुठनां समूहोपी स्तुति कराणसा, अहय, कनोपी रहित, वचन मार्गने
ठंळंगीने मोहमां रदेनारा, तथा पुण्यपी मसी शके एवा श्री युगादीश
प्रजु तमोने हमेशां मंगल आसो?

श्री वीरप्रजु इंद्रने कहे ठे के, हे इंद्र! कर्योने अचूत सरखुं, तथा
मोह प्राप्त करावनारुं तेज चक्रीनुं दडु तुं चरित्र सांग्रस?

हवे ते मायालु चक्रीए सोमयशा आदिक पुण्यशास्त्रीउने देश आदि-
कोनुं दान देइने केटलीक मेहेनते विसर्जन कर्या. पठी तेमणे सघला सं-
घनां लोकोने जोजन आछादन आदिकथी सन्मान थापीने, सघली
पृथ्वी पीताने वश करी.

हवे जगवान पण विहार करता थका अष्टापदप्रते आवीने समोसयां;
ते वात उद्यानपालक पासेथी सांजलीने चक्री तेमने बांदवा माटे त्यां
आख्या. ते बखते प्रजुनां मुखथी दाननुं मोडुं फल सांजलीने, चक्रीए कहुं
के, हे जगवन् ! आ साधुउं मारुं दान ग्रहण करे तो ठीक, त्यारे प्रजुए
कहुं के, हे राजन् ! निरवय राजर्षिड पण मुनिने खेवो कल्पे नहीं. त्यारे
फरीने चक्रीए पुखुं के, हे स्वामी ! महान सुपात्र तो आ मुनिउं ठे, अने
तेउने तो मारुं दान कल्पे नहीं, माटे शुं करुं ? त्यारे इंडे तेमने कहुं
के, हे चक्री ! आ उत्तरगुणोने धरनारा साधर्मीकोने तुं दान दे ? एवी
रीतनुं वचन प्रजुए प्रतिपेथुं नहीं, तेथी ते चक्री अयोध्यामां आवी
हमेशां नक्तिथी साधर्मीकोने जमाडवा लाग्या. पठी लोको मुग्ध हो-
वाथी ते जोजनशासामां संख्याबंध आववा लाग्या, त्यारे रसोइआउंए
राजाने जइ कहुं के, हे स्वामी ! आ समुदायमां अमोने आवक अथा-
वकनी उलखाण रहेती नथी. ते सांजली चक्रीए काकिणी रत्नथी आव-
कोना कंठमां ग्रण रत्नोनी एंघाणीरूप ग्रण रेखाउं करी; तथा तेउने च-
क्रीए कहुं के, तमारे प्रजातमां मारा मेहेलनां छारपासे कहेतुं के, "त-
मो जीताएला ठो, जय ठे, माटे हणो नहीं, हणो नहीं" एवी रीते तमारे
हमेशां धोखबुं. हवे तेउनां ते वचनो सांजलीने चक्री हमेशां आनंद पा-
मता हता, तथा ते ग्रण रेखाउंवाला आवको "माहन" नामथी पृथ्वीमां
उलखावा लाग्या. पठी चक्रीए तेउने अरिहंत, मुनि, आवक अने धर्मेनां
गुणोनां स्वरूपवाला चार वेदो जणाव्या. एवी रीते प्रजुथी जेम धर्मेनी
प्रवृत्ति थइ, तेम चक्रीथी साधर्मीवात्सल्यनी प्रवृत्ति थइ. हवे श्रीकृपज-
देव प्रजुये पृथ्वीपर विहार करतां थकां नीचे प्रमाणे चतुर्विध संघनी स्था-
पना करी. प्रजुनां परिवारमां एक लाख पचाशी हजारने ठसो पचास
मुनिउं, ग्रण लाख साधवीउं, तथा शुरू समकीती ग्रण लाखने पचास
हजार आवको हता; तथा पांच लाखने साडा चार हजार आवि-

કાઠં હતી; એવી રીતે ત્રણ લાલ પૂર્વ દીક્ષા પાલીને પ્રજુ પોતાનો મોક્ષ-
કાલ જાણીને અષ્ટાપદ પર્વત પ્રતે આવ્યા. ત્યાં શુદ્ધ પ્રદેશમાં પ્રજુએ દશ
હજાર મુનિઠની સાથે અનશન લીધું. તે વખતે યજ્ઞાનપાલકે, કંઠ રૂંધાઈ
જવાથી અપ્રકટ શબ્દથી તે ઘટાંત જરતજીને આવીને કહ્યો; તે સાંજલી
હુઃખિત થઈ ચક્રી પરિવાર વિનાંજ પગે ચાલીને ત્યાં જવા લાગ્યા,
પાઠલ આવતાઠને દૂર મૂકતા, અશ્રુઠને ઝરતા, કાંટા આદિકથી પણ
હુઃખ નહીં ગણકારતા, સ્ત્રીઠં સહિત શોકાતુર થયા થકા તે તુરત અ-
ષ્ટાપદપર ચઢ્યા. ત્યાં સર્વે ઇંદ્રિયનાં આશ્રવોને રોકીને પર્યંકાસને બેઠેલા,
પ્રજુને જોઈ ચક્રીએ અશ્રુજલથી ઝીંજાતાં થકાં તેમને નમસ્કાર કર્યો. તે
વખતે આસનો ચલવાથી સઘલા ઇંદ્રોએ ત્યાં આવી પ્રદક્ષિણા દેઈ શો-
કાતુર થઈને પ્રજુને નમસ્કાર કર્યો. આ અવસર્પિણીનાં સુખમ હુઃખમ
આરાનાં નેઢ્યાસી પલવાડીઆં ધાકી રહ્યાં ત્યારે, મહાવદી તેરસને દિ-
વહે, પહેલે પહોરે, ચંદ્ર અજિચિત નક્ષત્રમાં આવતે ઠતે, પર્યંકાસનપર
રહેલા, સ્થૂલ મન, વચન અને કાયાનાં યોગથી મુકાપલા, સૂક્ષ્મ કાય-
નાં યોગથી વાદર યોગને રૂંધીને, પ્રજુ સૂક્ષ્મક્રિય નામનાં ત્રીજા શુદ્ધ
ધ્યાનપર ચઢ્યા. પઠી સૂક્ષ્મ કાયાનાં યોગપર તથા પઠી ઊઠિત્તક્રિય ના-
મનાં ચોથા શુદ્ધ ધ્યાનપર ચઢીને પ્રજુ મોક્ષે ગયા. પક્ષી તે ધ્યાનાંતરમાં
રહેલા વાહુવલિ આદિક મુનિઠ પણ પ્રજુની પેઠેજ ક્ષણવારમાં મોક્ષ
પામ્યા. તે વખતે નારકીઠને પણ સુખ થયું, તથા ત્રણે જગતમાં ય્યોત
થયો. અને એવી રીતે પ્રજુનું નિર્વાણ કલ્યાણક થયું. એવી રીતે પ્રજુનો મોક્ષ
જોઈ, અત્યંત હુઃખિત થઈ ચક્રી મૂર્તિ લાઈ પૃથ્વીપર પડ્યા. પઠી તે આ-
ક્રંદ કરવા લાગ્યા કે, ત્રણે જગતનાં ત્રાણચૂત પ્રજુ, વાહુવલિ આદિક
જાઈઠ, ગ્રાહીસુંદરી વેહેનો; પુંડરીક આદિક પુત્રો, તથા શ્રેયાંસ આદિક
જત્રિજાઠ પણ કર્મદાય કરીને મોક્ષે ગયા, અને હું હજુ જીવિતને પ્રિય
કરીને બેઠેલો હું !! એવી રીતે આક્રંદ કરતા ચક્રીને જોઈ શોકથી ઇંદ્ર
પણ રુદન કરવા લાગ્યા; તે જોઈ વીજા દેવો, અને તેમને જોઈ ચક્રી
પણ રુદન કરવા લાગ્યા. અને તે દિવસથી શોકરૂપી ગાંઠને દૂર કરનારો
તથા નેત્રનું શોધન કરનારો રુદનનો વ્યવહાર ચાલુ થયો. પઠી ઇંદ્રે ચ-
ક્રીને કહ્યું કે, હૈ ચક્રી ! તમો ત્રણ જગતનાં સ્વામીનાં પુત્ર થઈને, શો-

कथी प्रेराया थका धैर्य ठोडीने वाखकनी पेठे केम रडोवो ? जे प्रजु जगतनां आधारभूत, जगतनी स्थिति करनारा, तथा जगतथी नमवा लायक हुता, ते प्रजुनो शामाटे शोक करवो जोइए ? अन्य कायोंविनाना, वंधन कर्मरहित, एवा मुमुक्षुर्जनो तो आ अक्षीण महोत्सव ठे. हर्ष अने शोक स्वार्थनो नाश करनारा, तथा पातकरूप ठे, माटे तेने तजीने फरीने तमो धैर्य धारण करो ? एवी रीते चक्रीने शांत करीने इडे देवो मारफते गोशीर्ष चंदन विगेरे मगाव्युं. पठी त्यां देवोए प्रजुमाटे ऐंडी दिशामां गोल चित्ता घनावी, तथा बीजा इह्वाकुर्जनी दक्षिणदिशामां त्रिखुणी अने बीजाउर्जनी चोखुणी चित्ता घनावी. पठी इह्वाकुर्जनां तथा बीजा मुनिउर्जनां शरीरो देवोए शिविकामां पधराव्यां. पठी वाजिग्रो वागते ठते, पुष्पो फेंकाते ठते, तथा नृत्य अने गायन हुते ठते तेउए ते शरीरो चित्ताउर्जनां पधराव्यां. पठी अग्नि अने वायु कुमारोए ते चित्ताउर्जने सखगावी; तथा अस्थिशेष रक्षां, त्यारे मेघकुमारोए ते ठारी नांखी. पठी प्रजुनां अने बीजा मुनिउर्जनां पण दांत, अस्थि विगेरे सर्व देवोए पोतपोतानी सत्तामां पूजवा माटे यथायोग्य ग्रहण कयां. पठी त्यां केटलाक थावकोए ते अग्नि भागवाथी देवोए ते ग्रणे कुंडनो अग्नि तेउर्जे दीधो, अने त्यारथी तेउ अग्निहोत्री ब्राह्मणो कहेवावा लाग्या. केटलाक माणसोए जक्किथी तेनी राखने खेइ नमस्कार कयां, अने तेथी तेउ जजुति चोखनारा तापसो थया. पठी ते देवो प्रजुने हृदयमां स्मरता थका पोताने स्यानके गया, तथा विघ्नोनी शांतिमाटे तेउ प्रजुना अस्थिउर्जने पूजवा लाग्या. पठी चक्रीए प्रजुना अग्निदाहनी जगोए वार्धकी मारफते प्रजुनो प्रासाद कराव्यो. ते प्रासाद ठगाउ उंचो, एक योजननां विस्तारवालो, अने तोरणसहित चार द्वारोवाखो हुतो. तेनी आगस स्वर्गमंडप सरखा मंडपो हुता, तथा तेनी अंदर पीठिका, देवछंद, अने वेदिका पण हुती. त्यां उत्तम पिठिकावासी, आठ प्रतिहारोसहित, चोमुखी कमखना आसनपर वेठेसी रत्नमय शाश्वती प्रतिमाउ हुती. वसी त्यां पोतपोतानां परिमाण तथा चिन्होवासी मणि अने रत्नोनी घनावेसी चोवीसे तीर्थंकरोनी प्रतिमाउ शोजती हुती. वसी तेउ प्रत्येकपर ग्रण ठगो घामरो अने ध्वजो शोजतो हुता, तथा तेनां अविष्टायक यक्षो पण त्यां

हता. वली तेउनी आसपास कल्पवृक्षो, तलावो, बावो, मठो विगेरे
हतां. वली चैत्योनी बहार प्रजुनो एक महोदो स्थुज तेमणे कराव्यो,
तथा बीजा जाइउनो पण मणिउनो स्थुज बनाव्यो. त्यां जुजेंय राक्षस
सरखा खोखंडना पुरुषो शोजता हता, तथा जरतनी आझाधी तेनां अ-
धिष्टायक देवो पण थया. एवी रीते चक्रीए “सिंहनिषिद्ध” नामनुं
मंदिर विधिपूर्वक बनावीने, मुनिउं मारफते तेनी प्रतिष्ठा पण करावी.
पठी पवित्र थइ, श्वेत वस्त्रो पहेरी चक्रीए नैपेधिकी करीने, त्यां जइ
त्रण प्रदक्षिणा दीधी. पठी पवित्र जखोधी चक्रीए प्रतिमाउने स्नान क-
रावी, कोमल वस्त्रची प्रमार्जन कर्युं, पठी यशशी जेम पृथ्वीने तेम च-
क्रीए चांदनीनां समूहसरखा चंदनची तेपर खेपन कर्युं; तथा पठी तेमणे
सुगंधि पुष्पोधी खेपन करीने, जाणे कस्तूरीनी धळ्वरी करता होय नहीं,
तेम तेमणे धूप कर्यो. पठी जरा पाठा हठीने तेणे मणिपीठपर शुद्ध तं-
दुखोधी अष्ट मंगखो आखेल्यां, तथा फलो मूक्यां. पठी सर्व बाजुधी
जाणे संघनां (अज्ञानरूपी) अंधकारने हरता होय नहीं, तेम तेमणे
मंगखदीपकस्तहित आरति करी. पठी हर्पाश्रुतहित खलसायमान जावयी
स्तुति करवा लाग्या के, हे त्रण जगतना आधारभूत स्वामी! आप आ
त्रणे जगतने तजीने जो के गया ठो, तो पण ते त्रणे जगत आपनेज चि-
त्तमां ध्यावे ठे. वली आपनां ध्यानरूपी रज्जुनां आखंवनची मारा सरखा दूर
रहेनाराउं पण आपनी पासेज ठे, माटे आप प्रथमची केम चाड्या गया?
वली हे प्रजु! आप जेम अमो निराधारोने तजीने गया ठो, तेम हवे
अमारां चित्तमांयी जशो नहीं. एवी रीते प्रजुनी स्तुति करीने, तथा बी-
जाउने पण भक्तिधी नमीने, चक्रीए विचार्युं के, आ पडता काखनां
अल्प सत्ववाखा खोकोधी आ प्रासादनी आसातना न थाय तो सारुं,
एम विचारि तेमणे पर्वतनी मेखलाउं तोडीने दंड रत्नची योजनयोजनने
अंतरे आठ पावडीठ करी, अने तेची ते पर्वत “अष्टापद” नां नामची
प्रतिष्ठा थयो. पठी चक्री मनने ते पर्वतपर ठोडीने दुःख पामता थका
नीचे उतर्यां. पठी पृथ्वीनां खोकोने दिखगिर करता थका चक्री विनीता
नगरीमां आख्या. त्यां तेमने, गीत, नाटक, कवितारस, मनोहर ग्रीउं,
बावो, नंदनवन, चंदन, मनोहर हार, योजन, जल, आसन, शयन तथा

पान विगेरेमां चेन पढ्युं नहीं; पण फक्त तेमनुं घ्यान प्रजुमांज खाग्युं; त्यारे मंत्रीं तेमने समजाववा खाग्या के, हे स्वामी ! जेमने मेरुउपरे देवोए स्नान कराव्युं, जे इद्वाकुवंशमां थया, जेणे राजानो आचार दे-खाव्यो, तथा जेनाप्रते प्रजा संतुष्ट थइ, जेनाथी धर्म प्रगट थयो, जेमनुं उज्ज्वल चारित्र्य हुतुं, तथा जे केवलज्ञानना धणी हुता, एवा प्रजुप्रते शामाटे थापे शोक करवो जोइए ? वली ते प्रजु स्तुति करवा लायक ठे, माटे तेमनी ज्ञातिथी सेवा करो ? तथा तेमां चित्त जोडो ? वली ते मोक्षमां पधार्या ठे, माटे ते प्रते मोक्ष करो नहीं ? ते सांजली केटलाक प्रयत्न चक्रीए ते जयंकर शोकने तजीने पोतानुं चित्त राजकार्यमां जोड्युं. पठी ते कोइ वखते मेहेसमां, तो कोइ वखते सजामां, एवी रीते क्रीडा करता थका आनंद पामवा खाग्या; वली ते कोइ वखते स्त्रीउंसहित वन-हस्तीनी पेठे वनमां जलक्रीडा करता, तथा त्यां तलावमां जलक्रीडा करी आनंद पामता; वली कोइ वखते मनोहर स्त्रीउं साथे हींचोसेथी पण रमवा खाग्या, तथा पोतानां शरीरपर आनूपणो पण पहेरवा खाग्या. वली कोइ वखते सर्वे थंगे पुष्पोनी माळाउंसहित वनमां कामदेव स-रखा शोभता हुता. तेम कोइ वखते घोडा तथा रथ आदिकनी क्रीडा करता. वली कोइ वखते संगीतमां, काव्यरसमां, तथा नाटकमां मग्न थया थका सर्वे रसनां आश्रयवाला ते थता. वली कोइ वखते ते स्त्रीउं साथे क्रीडा करता थका काम उपजावता हुता. एवी रीते अनंत रसमां मग्न थया थका, पुण्ययुक्त सुखथी कास निर्गमन करवा खाग्या.

हवे एक दहाडो स्नान करीने, सर्वे थंगपर आनूपणो पहेरीने ते आ-रिसाजुवनमां गया. त्यां रत्नना आरिसामां क्रीडाथी पोतानुं रुप जोवा खाग्या. एवी रीते जोतां थकां पोतानी एक थंगुली तेमणे हिमथी दग्ध थएला चंद्रनी पेठे वींटीरहित जोइ, त्यारे विचारवा खाग्या के, जेम वींटीथी मारी आंगलीमां कृत्रिम शोभा हुती, तेम मस्तक आदिकपर पण आनूपणोथीज शोभा ठे. पठी तेमणे मस्तकपरथी मुकुटने, कान-मांथी कुंडलोने, कंठमांथी कंठाने, हृदयपरथी हारने, तथा वस्त्रे हाथोथी पाजुबंधने दूर कर्था; तेमज वली वीरवल्लयो, तथा वींटीउं पण क-दाडी नाखी. तथा शांत मनथी चेराम्यने जजवा खाग्या, पठी फागण

मासमां फलफुलविनानां चपलां वृक्षनी पेठे पोतानां शरीरने आञ्जूपणो-
रहित जोड्ने ते मनमां विचारवा लाग्या के, आ असार कायारूपी जीत
आञ्जूपणोरूपी रंगधी उपरधी चित्रेत्ती ठे, पण अनित्यतारूपी पाणीधी
जीजाड्ने ते पडी जाय तेवी ठे. वली रोगरूपी पवनधी चलायमान घतां
पाकां पांढडांनी पेठे पतनस्वजाववालां आ शरीरनो मोह प्राणीत तजी
शकता नथी. वली शरीरने शोचावनारी आ चांधडीपर चंदन आदिकतुं
लेपन कराय, तो पण ते पोतानुं गंदापणुं तो ठोडती नथी. वली जे आ
शरीरने माटे लोको अकार्योमां रक्त यड्ने पण पापो बांधे ठे, ते शरीर
तो कमलनीनां पत्र पर रहेला जलविंदुनी पेठे चपल स्वजाववाळुं ठे.
वली दुर्गंधवाली, तथा भृंगाररसधी गंदी यएली आ संसाररूपी खालमां
हुकरो जेम खाचोचीआमां तेम प्राणीत निमज्जन कर्या करे ठे. वली में
साठ हजार वर्षांसुधि पृथ्वीपर जमीजमीने पण आ शरीरमाटे अकार्यो
कर्या, माटे मने धिक्कार ठे !! वली धन्य ठे, ते वाहुवस्त्रि आदिक अन्य
बांधवोने, के जेठए आ असार संसार तजीने मोह मेळव्यो ठे. वली
जे संसारमां राज्य, यौवन तथा लक्ष्मी चपल ठे, तेवा आ संसारमां
स्थिर शुं कहेवाय ? वली आ संसाररूपी कुवामां पडता प्राणीने माता,
पिता, स्त्री, बांधवो, पुत्र, संपदा विगेरे कोड पण रक्षण करवाने समर्थ
नथी, माटे हे जगततुं रक्षण करनारा तात ! जेम बीजा पुत्रोने आपे
तार्या, तेम मने पण तारो ? वली तेमणे विचार्युं के, हवे ते उपाखंजधी
सयुं. केम के हुं कुपुत्र होवाधी तेठए मारुं स्मरण कर्युं नथी. हुं नथी,
मारे लक्ष्मी, शरीर, घर, तथा स्त्री विगेरे कंइ नथी, आनंदरूपी अमृत-
समुद्रमां नावावालो हुं एकज हुं. एवी रीते उपाधिरहित शांत, तथा
चिदानंदमय परमतत्वमां तेसीन थया. (रोद्रूप्यानधी, असत्यधी, परद्रो-
हधी, तथा कुकर्मधी जे उग्र पाप बांध्युं होय, ते जावनाधी शांत थाय ठे.)
पठी ते जरत योगीराजे देहरूपी मूपमां ध्यानरूपी अग्निधी मोह माटे
(सुवर्णमाटे) मनरूपी पाराने स्थिर कर्यो. एवी रीते क्षपकप्रेणिपर चढीने,
उपशम क्रमना योगधी, जरतयोगीराज केवलज्ञान पाम्या. पठी इं-
द्रना हुकमधी देवोए तेमने साधुनो वेप थाप्यो, तथा चक्रीए पण सर्व
विरतिरुप सामायिक अंगीकार कर्युं. ते वखते त्यां तेमनी साथे दश

હજાર રાજાઈએ પણ દીક્ષા લીધી; અહો ! આવા સ્વામીની સેવા પર-
લોકમાં પણ સુખકારી નિવડે છે !! પઠી વીજાને નહીં વાંદતા એવા તે
ચક્રી દેવ, અસુર તથા માણસોથી વંદાવા લાગ્યા.

હવે અહીં ઇંડે પૃથ્વીનાં જારમાટે સૂર્યયજ્ઞનો રાજ્યાજિપેક કર્યો.

હવે જરતમુનિરાજે કેવલજ્ઞાનથી માંડીને લાલ્લ પૂર્વસુધિ પૃથ્વીપર
પરિવાર સહિત ગ્રામ, નગર વિગેરેમાં વિહાર કરીને યુગાદીશ પ્રજુની
પેટેજ ધર્મ દેશનાથી જાણ્ય લોકોને ઉપદેશ કર્યો, પઠી અષ્ટાપદપર જઈ
તેમણે વિધિપૂર્વક ચતુર્વિધ આહારના પચ્ચાણ કર્યાં. તે વખતે ઇંડોએ
પ્રજુની પેટેજ પ્રજુના તે પુત્રનો નિર્વાણ મહોત્સવ કર્યો, તથા ત્યાં મંદિરો
પણ બંધાવ્યાં. પઠી એક માસને અંતે ચંદ્ર શ્રવણ નક્ષત્રમાં આવતે ઊઠે,
અનંત ચતુષ્ટયસહિત તે મોકે ગયા; તથા અનુક્રમે વીજા સાધુડ પણ ત્યાં
મોકે ગયા. જરત મહારાજે સીતોતેરે લાલ્લ પૂર્વે કુમાર અવસ્થામાં ગાદ્યાં,
તથા એક હજાર વર્ષસુધી મંડલીકપણે રહ્યા; ઠ લાલ્લ પૂર્વમાં એક હજાર
વર્ષે ડંઠાં ચક્રવર્તીપણામાં રહ્યા; તથા એક લાલ્લ પૂર્વે કેવલજ્ઞાની રહ્યા.
એવી રીતે ચોરાસી લાલ્લ પૂર્વેનું આયુષ્ય પુરું કરી તે મોકે ગયા. ઉત્તમ
જાવવાલો માણસ અષ્ટાપદ ઉપરે આવે કર્મોનો નાશ કરી મોકે પામે
ઠે. આવ પ્રતિહાર્યવાલા પ્રાજુની અષ્ટાપદપર પૂજા કરવાથી આવે કર્-
મોનો નાશ થાય ઠે.

હવે શોકાતુર થયેલા સૂર્યયજ્ઞે ત્યાં આવીને, જરતજીનો નિર્વાણ
મહોત્સવ તથા પ્રાસાદો કરાવ્યાં. પઠી મંત્રીડંબ ન્યાયનાં વચનોથી સમ-
જાણ્યા બાદ શોક મુકીને સૂર્યયજ્ઞ રાજ્યનું કાર્ય કરવા લાગ્યા. પઠી તે
સૂર્યયજ્ઞ પ્રતાપથી શત્રુડને જીતીને, પોતાના ચંદ્ર સરલા ઉજ્જ્વલ યશથી
પૃથ્વીપ્રતે ઉદય કરવા લાગ્યા. તે ત્રણ યજ્ઞનાં સ્વામી થયા થકા નીતિ-
પૂર્વક પોતાનાં અલંકાર શાસનથી ડુષ્ટોનો નાશ કરવા લાગ્યા. આકાશમાં
સૂર્ય અને ચંદ્ર ઘડેનો જેવો પ્રતાપ હતો, તેવોજ એક આ સૂર્યયજ્ઞનો
પૃથ્વીપર પ્રતાપ હતો. રાજ્યસમયે ઇંડે દીધેલો પ્રજુનો મુકુટ સૂર્યયજ્ઞ
પહેરતા હતા. તેનો પ્રતાપ શત્રુડના મેદેલોમાં જઈ તેડનાં યશરૂપી પા-
ણીને સૂકાવતો હતો. રાધાવેધથી ગ્રામ થયેલી, કનકવિદ્યાધરની પુત્રી,
તથા સઘલી સ્ત્રીડંમાં મુકુટ સમાન તેમની જયશ્રી નામની રાણી હતી. વસી

तेमने चीजी विद्याधरो अने राजाठनी पुत्रीरुप वत्रीस हजार पवित्र राणीउं
हती. ते चतुःपर्वीमां अने विशेषें करी आठम अने चौदत्ते पोषधप्रत्या-
स्यान आदिक तप करता. ते पर्वीं तेमने जीवित सरखां प्यारां हतां,
अने तेथी तेनी ते जीवनी पेठे रक्षा करता. जैनधर्म धारण करनारा वा-
सक अने खीउं तथा वनना पशुउं पण ते दिवत्ते आहार करतां नथी.

हवे एक दहाडो सौधर्मा सजामां वेठेछा इंद्र ज्ञानधी ते सूर्यय-
शानी धर्मपरनी हठता जोइ आश्चर्य पाग्या; अने मस्तक धुणाव्युं, ते
वखत्ते जगतने वश करवामां प्रथम औपधरूप उर्वसी नामनी अप्सरा
इंद्रने मस्तक धुणावता जोइ कहेवा खागी के, हे स्वामी ! आ वखत्ते
कोइ कवि काव्यो घोखता नथी, तेम कोइ गुरु मनोहर पदो पण बो-
खता नथी, तेम जरते कहेलुं नाटिक पण रंजा करती नथी, तेम बीजा
दादा हुहु आदिक गांधर्वो पण गायनो करता नथी, तेम बीजुं पण ह-
र्षने उत्पन्न करनारुं आ समये अत्रे कंइ पण कारण नथी, त्वारे आपे
आनंदधी मस्तक केम धुणाव्युं ? त्वारे इंद्र कहेवा खाग्या के, हे उर्व-
शी ! हमणा में पृथ्वीपर ज्ञाननो उपयोग दीधो, तो मने मायुम पद्वुं
के, आ समये श्री युगादीश प्रजुना पौत्र, अने जरत चक्रीना पुत्र, महा
पराक्रमी सूर्यपशा अयोध्या नगरीमां राज्य चलावे ठे. ते अष्टमी अने
चतुर्दशी पर्यने दिवत्ते जे तप करे ठे, ते तपथी तेने देवो पण चलावी
शके तेम नथी. कदाच सूर्य पूर्व दिशा तजीने पश्चिममां उगे, अथवा
पवनधी मेरु कंपायमान घाय, अथवा समुद्र मर्यादा मुके, अथवा क-
ल्पवृक्ष निष्फल घाय, तो पण पोताना प्राण जतां सुधी पण ते जिननी
आज्ञाने अने तेपरनां पोतानां निश्चयने तजे तेम. नथी. ते सांजली पो-
तानां स्वामिने प्रत्युत्तर देवाने अशक्त होवाथी, मनमां जरा हसीने वि-
चारवा खागी के, अहो ! आ स्वामीपणुं केवुं ठे ? के आ इंद्र मनुष्यमां
पण आहुं निश्चयपणुं कहे ठे. सात घातुठनां शरीरवालो, अन्नपर आ-
जिविका चलावनारो एवो मनुष्य देवधी पण चलायमान न घाय, तेवी
वातनी श्रद्धा पण कोने घाय ? वली मारा गायन रूपी रसधी क्या मा-
णसना विवेक आदिक गुणो रजना कणीआठनी पेठे दवाइ जतां नथी ?
माटे हवे पर्वतपरधी नदी जेम खडकने तेम ते सूर्ययशाने व्रतधी च

લાવીને હું મારા સ્વામિના આ સાહસિક વચનને જીતું કરી આપીશ. એવી પ્રતિજ્ઞા કરીને તે ઊર્વસી, રંજા સહિત હાથમાં વીણા લેઈને પૃથ્વીપર આવી. પૃથ્વી અયોધ્યાની નજદીકનાં વગીચામાં રહેલા શ્રી યુગાદીશ પ્રજુના મંદીરમાં આવીને, મોહનીય રૂપ કરીને તેડું ગાયન કરવા લાગી. તે ગાયનથી મૂર્છિત થયેલા વૃક્ષપરનાં પક્ષિડં પણ ક્ષણ વાર સુધિ પોતાના આત્માને પણ જાણવા ન લાગ્યા. વલી તે વચ્ચે ચંદનધો, સર્પ, નોલીઆં વિગેરે પણ પોતાના વિલોમાંથી નિકલીને ચિત્રિતની પેઠે નિશ્ચલ થઈ રહ્યા. વલી તે સમયે મુખમાં અર્ધ ચાંચેલાં ઘાંસવાલા હરિણો પણ, તે ગાયનથી મોહિત થઈને પુતલાંની પેઠે સ્થિર રહ્યા. હવે ત્યાં ક્રીડા માટે રસ્તેથી પાઠા વલતાં સૂર્યયશાષ તે ગાયન સાંજદ્યું. તે વચ્ચે હાથી, ઘોડા, પાલા વિગેરે પણ તે ગાયનમાં આસક્ત થઈ સ્થિર થઈ ગયા. એવી રીતે પોતાનાં લક્ષકરને પોતાનાં કાર્યમાં પણ અસમર્થ જોઈને રાજા મંત્રિને કહેવા લાગ્યા કે, અહો ! મોહરૂપી સમુદ્રની વેલાથી અટકાઈ ગયેલા આપણા સૈનીકોની પેઠે પક્ષિડં પણ નિશ્ચલ થઈ ગયાં છે, તેમ શ્વકો, છીડં, ચિલવાસીડં, હરિણો તથા વૃક્ષો વિગેરે પણ મૂર્છિત થઈને નિશ્ચલ થઈ ગયાં છે. માટે ગાયન, સુખના આધારરૂપ, તથા દુઃખોને નાશ કરનારું છે, તેમ જેની પાસે ગાયન છે, તે પવિત્ર થયો થકો જગતથી પણ પૂજાય છે. જે હરિણ પ્રાણને સાદે પણ ગાયનને અંગીકાર કરે છે, તે મૃગને ચંડે પણ પોતાનાં જોલામાં લીધેલો છે. ગાયનથી દેવો સંતુષ્ટ થાય છે, ધર્મ થાય છે, રાજા પાસેથી ધન મેલે છે, તથા છીડં પણ વશ થાય છે. ગુરુનાં યોગથી પ્રાપ્ત થયેલું ગાયન ક્રીડામાત્રમાં જ પરમાનંદ સુખ આપે છે. માટે હવે આપણે આ મંદિરમાં જઈ શ્રી યુગાદીશ પ્રજુને નમીયે, અને ત્યાં આ ગાયનનો રસ પણ મેલવીશું. એમ કહીને રાજા, મંત્રી તથા સૈનિકો સહિત, તે ગાયનથી મોહિત થયા થકા તે જિનમંદિરમાં ગયા. ત્યાં તેમણે મનોહર કાંતિવાલી, તથા ગાયનરૂપી અમૃતની નદીડં સરસી, અને હાથમાં વીણાવાલી યે કુમારિકાડંને જોઈ. કામદેવની સ્ત્રી સરસી, તે વચ્ચે કન્યાડંને જોઈ, કામના વાણથી વીંધાયા થકા રાજા મનમાં ચિંતવવા લાગ્યા કે, શું આ છીડંનાં કંઠરૂપી અમૃતનાં કુંડમાંથી ગાયનની ઉત્પત્તિ થઈ છે ? કે વિશ્વકર્માણ ગાયનરૂપી અ-

मृतधी. आने घनावी ठे ? आवा निरुपम रूप तथा गायनवाली आ क-
न्याउने जोगवनार कोण पुण्यशाली थशे ? एम विचारि वारंवार तेउ
तरफ दृष्टि करीने राजाए इछित देनारा प्रजुनां चरणोने नमस्कार क-
यों. पठी राजाए वहार ऊरुखामां वेसीने मंत्रीने तेउनां कुछादिक जा-
णवाने आइहा आपी. पठी राजानी आइहाथी मंत्री तेमनी पासे आवीने
अमृत सरखी वाणीथी कहेवा लाग्यो के, हे स्त्रीउ ! तमो आ त्रणे लो-
कोमांथी कोण ठे ? तमारो स्वामी कोण ठे ? तथा तमो अहीं शा भाटे
आवीउ ठे ? ते सचसुं कहो ? त्यारे तेउमांथी एक कहेवा लागी के, अ-
मो घने मणिचूड विद्याधरोनी दीकरीउ ठीए. वली अमो बालपणाथीज
आ कलाना अज्यासमां ठीए. अमो यौवनवंती थइउ, त्यारे “अमोने
कोने आपवी ?” एवी अमारा पित्ताने चिंता थइ. पण अमारा योग्य
पति नहीं मलबाथी अमो जगो जगोए अरिहंत प्रजुनां चेत्योने नमीए
ठीए. केम के आ मनुष्य जन्म फरीने क्यां मलवानो ठे ? वली जिनच-
रणोथी पवित्र थएली आ अयोध्या नगरी पण तीर्थरूप ठे, तेथी आ जर-
रतेश्वरे घनावेला चैत्यमां अमो श्री युगादीश प्रजुने नमीए ठीए. त्यारे
मंत्रीए कसुं के आ सूर्यपशा साये मने तमारो संगम उल्लूख लागे ठे.
ते श्री युगादीश प्रजुना पौत्र, जरत चक्रीनां पुत्र, तथा महा कलावान,
शांत, गुणी अने बलवान ठे. वली खरेखर तमारापर श्री युगादीश प्रजु
तुष्टमान थया ठे, केम के, तमोने तुरत आ सूर्यपशा सरखा स्वामी म-
ह्या. जेम चंद्रथी ज्योत्स्ना तथा रात्री शोजे ठे, तेम तमो पण आ सूर्य-
पशाथी शोजशो. ते सांजली तेउए कसुं के, अमो स्वाधिन पति शिवाय
धीजाने वरसुं नहीं. पठी ते वात राजाए पण कबुल करबाथी त्यां युगा-
दीश प्रजुनी समझज तेमनो विवाह महोत्सव थयो. पठी तेउना प्रीति-
रसमां खेंचाएला राजा संसारने सारजूत मानवा लाग्या; एवी रीते
धर्म, अने अर्थने बाधा करता थका, ते फक्त एक कामपुरुषार्थनेज
साधवा लाग्या. एक दहाडो घने संध्याउंथी जेम दिवस, तेम ते सूर्य-
पशा ते घने स्त्रीउ सहित ऊरुखामां गया. ते बसते नगरमां एवो पटह
घागतो संजलायो के, “हे लोको ! अष्टमीनुं पर्व आच्युं ठे, माटे सावध
थजो ? ते उद्धोपणा पेली कपटस्त्रीउए पण सांजली. त्यारे रंजा जाणे

તેનું કારણ નજ જાણતી હોય નહીં, તેમ અવસર જાણીને રાજાને પુજા
 છાત્રી કે, આ શું છે ? ત્યારે રાજાણ કશું કે, તાતજીણ અટમી અને ચ-
 તુર્દશી વચ્ચે મોટાં પર્વો કહેલાં છે. તેમ જે અઠાઈ પર્વો, ગ્રણ ચતુર્માસી
 પર્વો, તથા એક વર્ષનાં પાપોને નાશ કરનારું, પર્યપણા પર્ય કહેયું છે; વર્ષ
 પંચમીને દિવસે જ્ઞાનરૂપી પ્રથમ રત્નનું આરાધન કરાય છે. તે સપ્તમ
 પર્વો જિનની આજ્ઞાથી મહા પ્રતાવવાલાં, તથા પુણ્યનાં કારણો છે. જો
 અટમી તથા પાસીની વિરાધના ન કરવામાં આવે, તો હમેશ કરાતું પુણ્ય
 મોહમુગ્ધ આપે છે. વસી હે પ્રિયે ! જીવો જે શુનાશુભ કર્મો ધાંચે છે, અને
 તેથી પુરેતરનું જે આયુષ્ય વંધાય છે, તે પ્રાપ્તે પર્યને દિવસે વંધાય છે. ૫
 પર્યને દિવસે સ્નાન, શ્રીસેવન, દ્વેષ, જુગાર, દાસ્ય, માત્સર્ય, ક્રોધાદિ ક-
 પાપો, પ્રિયોને વિષે મમતા, ક્રીડા તથા પ્રમાદ સેવવો નહીં; તે દિવસે
 તો પરમેશ્વરનું સ્મરણ કરી ત્રિવિધે ત્રિવિધે શુભ ધ્યાનમાં રહેવું. પર્યને
 દિવસે સામાપિક, પોષય, તથા ઠઠ, અન્નમ પ્રમુખ તપ અને જિનની પૂજા
 કરીને, ગ્રાણી ઠન્નમ સંયમી થાય છે. વસી તે દિવસે શુભનાં ચરણ સમીપે
 પરમેશ્વરની મુતિનું સ્મરણ કરનાં ચકો, ગ્રાણી નિશિદ આઠે કર્મોનાં નાશ
 કરીને પુણ્ય ઉપાર્જન કરે છે. વસી હે શ્રી ! મારી આજ્ઞાથી તેરસ તથા
 માત્રેમને દિવસે લોકોને ચેનાયકામાદે આથી રીતની પદ્ધતિદ્યોયણા થાય
 છે. વસી તે ચતુર્દશી, તથા અટમી પર્ય ગ્રણે લોકમાં હુલ્લન છે, માટે તેનું
 આરાધન જે જિનતત્ત્વથી કરે છે, તે મોઢું જાય છે. તે સાંતલ્લી પ્રવચ્ચનાં
 ચતુર પક્ષી ટર્વેશી કપટથી કહેલા છાત્રી કે, હે નાય ! તપનાં દ્વેષાદિ-
 કર્મો, તમો આ મનુષ્યપણાને, રૂપને, તથા અચ્ચંદ ગમ્યને શા માટે વિદ-
 યતા પમાડો છો ? માટે જેમ પાતલથી પશ્ચાતાપ ન થાય તેમ, ક્ષતિન મુખ
 ઘોમવો ? કરી કરીને આ મનુષ્ય વ્રત, ગમ્ય, તથા આવા જોગો કયાં મ-
 ચવાના છે ? તે સાંતલ્લી કાનમાં ઠકાવેયું મીમું જેમ પડે, તેમ અંતઃકરણ-
 માં ઢાહીને રાજાણ કશું કે, અરે ! અથમ ! તથા ધર્મે નિંદાથી મર્ચીત શ્રી !
 આ મારી વાણી વિધાયરનાં કૃષ્ણને વિષ્ણુચ્ચ ઠચિત નથી. વસી જેથી આ
 જિનપૂજા તથા તપ આદિક અંગીકાર કરાવું નથી, પણ આ તાગ રૂપ,
 કૃષ્ણ, તથા દાહારણને પણ વિચાર છે !! વસી આ મનુષ્યપણું, રૂપ, યાગો-
 મતા તથા ગમ્ય વિગેરે તદર્થજ મહે છે, માટે કૃષ્ણન અને કૃષ્ણના

स तेनुंज आराधन करे ठे. वली धर्माराधनधी शरीरने विडंबना थती नधी, पण धर्म विना केवल विपयोधीज विडंबना थाय ठे. माटे यथेष्ट रीते धर्मज करवो, केम के फरी फरीने मनुष्य जव मलतो नधी. वली आठम अने पाखीने दिवसे पक्षिउं, हरिणो, तथा सिंहादिको पण आहार करता नधी, तो हुं ते केमज करं ? माटे सर्व धर्मेना कारण रूप पर्वनुं जेणे आराधन करुं नधी, तेउनुं ज्ञान अने मनुष्यपणुं वृथाज ठे. वली प्राण जाय तो पण श्री युगादीश प्रजुए कहेवा पर्वने हुं तपविना वृथा गुमावीश नहीं. वली कदाच आ राज्य, तथा प्राण जाय तो पण जखे, पण हुं ते पर्वधी त्रष्ट थइश नहीं. एवी रीतनां राजानां क्रो-
धयुक्त वचनो सांजलीने उर्वसी कपटवचनो कहेवा लागी के, हे स्वामी! आपनां शरीरने क्लेश न थाय, तेदला माटे में आ प्रेमरसना आवेशधी कहुं ठे, तेधी आपे गुस्ते थबुं नहीं. वली अमोए पिताना वाक्यने जलंधीने स्वतंदचारी राजाने वरी अमारो जव धगाड्यो. वली पूर्व कर्मना परिपा-
कधी अमो तमोने वरी, माटे संसारनुं सुख अने शीख सघबुं एक पद-
मांज समायुं. स्वाधिन स्त्रीपुरुषनो योग विषयसुखनो आनंद आपे ठे, नहींतर तो दिवस अने रात्रिना योगनी पेठे विडंबनारुपज ठे. वली हे स्वामी ! आपे श्री युगादीश प्रजुनी सन्मुखज मारुं कहुं करवाने क-
युष्टुं ठे; अने तेनी परीक्षा माटेज में आ आजे अद्वय मागणी करी; तेमां अरेरे ! आप तो गुस्तेज थइ गया !! वली हे नाथ ! हुं तो शीख अने सुख वनेधी त्रष्ट थइ !! माटे हवे तो अग्निमां पडी हुं आपघात करीश. त्वारे राजा तेनुं प्रीतियुक्त वचन सांजली तेमां लीन थइ, तथा पोते आपेलां वचननुं स्मरण करी कहेवा लाग्या के, हे जामिनी ! जे पर्व तातश्रीए कहेलुं तथा करेलुं ठे, तेनो हुं पुत्र थइने तेनी विराधना केम करं ? वली हे स्त्री ! सघसुं सुवर्ण, पृथ्वी, हाथी, घोडा, तथा जंडार विगेरे तुं ग्रहण कर ? पण जेधी धर्मनो विघात थाय, तेबुं कार्य तुं मारी पासं कराव नहीं ? त्वारे जरा हसीने ते अप्सरा कोमल वाणीधी कहेवा लागी के, हे राजन् ! तमारुं ते कहेबुं तो सत्य ठे; पण हे स्वामी ! जे पापीए पोतानां वचननो विघात कर्पो ठे, ते अपवित्र ठे, तथा तेना जारधी आ पृथ्वी पण विपाद पामे ठे. वली हे नाथ ! जेनाधी

આટલું અલ્પ કાર્ય પણ થતું નથી, તે રાજ્યાદિક શીરીતે આપી શકશે? વલી આપને માટે મેં પિતાનું (વિદ્યાધરનું) ऐश्वर्य પણ તજી દીધું, તો હવે આ તમારાં રાજ્યનું શું પ્રયોજન છે? હવે ઠેવટે કહું તું કે, હે રાજન્ ! જો તમારે પર્વનો ખંગ કરવો ન હોય તો મારી સમીપ આ શ્રી યુગાદીશ પ્રજ્ઞનો પ્રાસાદ તોડી પાડો? તે વાક્ય સાંજલતાંજ જાણે હૃદયમાં વજ્ર લાગ્યું હોય નહીં, તેમ રાજા મૂર્ઠિત થઈને ચૈતન્યરહિત પૃથ્વી પર પડ્યા. તેજ ધ્રુવે મંત્રીની આજ્ઞાથી આકુલ થઈલા પરિવારે રાજાને ધંધન આદિકથી ચૈતન્યસહિત કર્યા. પછી તેમણે તે સ્ત્રીને કહ્યું કે, અરે નીચ ! આ તારા વચનો તારું નીચ કુલપણું પ્રગટ કરે છે, તું વિદ્યાધરની પુત્રી નથી, પણ કોઈ ચાંડાલની પુત્રી છે, સરેસર મેં રત્નના ધ્રમથી કાંચનો ઢુકડો ગ્રહણ કરેલો છે. જે પ્રજ્ઞ ગ્રણ લોકનાં નાથ, તથા ગ્રણ લોકથી પૂજિત છે; તેનાં પર્વ, તથા પ્રાસાદને ખાંગનારો શું કોઈ પણ હયાત છે? માટે હે સ્ત્રી ! તારા વચનથી વંધાઈલા એવા મને અનૃણી કરવાને ધર્મનો લોપશિવાય ઘીજું કંઈક માગી લે ? વલી હે પ્રિયે ! રાજ્ય, થોડા, હાથી, રત્નો વિગેરે સઘલું જલે ચાલ્યું જાય, તો પણ હું પ્રાણ જાતાં પણ પર્વખંગ કરીશ નહીં. તે સાંજલી તે અપ્સરાણ કહ્યું કે, જો એમ છે તો, તમો તમારા પુત્રનું માથું ઠેદીને મને આપો ? ત્યારે રાજાએ વિચારિને કહ્યું કે હે સુલોચને ! તે પુત્ર મારાથીજ થઈ જાય છે, માટે મારું માથુંજ તું ગ્રહણ કર ? એમ કહીને પોતાનું મસ્તક ઠેદવામાટે તલવાર લેઈ જેવા તે પ્રારંભ કરે છે, તેટલામાંજ તેણીએ તે તલવારની ધારા ઘાંધી લીધી; ત્યારે રાજાએ વિલલા થઈને નવી નવી તલવારો લેવા માંડી; એવી રીતે જરા પણ પોતાનાં સત્વથી તે ડરતા નથી, તેટલામાં તેડ પોતાનાં રૂપો પ્રગટ કરીને આદરથી જય જય શબ્દ કરવા લાગી; હે ધૃપજસ્વામિના કુલપ્રતે ચંદ્રસરલા, તથા પરાક્રમીર્ણમાં અગ્રેસર, અંતે ચક્રીના પુત્ર તમો જય પામો ? અહો ! તમારાં સત્વ, ધૈર્ય, તથા મનનાં નિશ્ચયને શાલાશ છે ! કેમ કે, તમોએ આત્મઘાત અંગીકાર કરીને પણ ધૈર્ય તજ્યું નહીં ! ! દેવ-સન્નામાં ઈંડે દેવોની સમક્ષ આપના સત્વમાહાત્મ્યની પ્રશંસા કરી; પણ અમોએ તેપર શ્રદ્ધા નહીં રાખીને આપને, નદીર્ણ જેમ મેરુને, તેમ ક્ષોભાવવાને ઇચ્છ્યું; પણ ઝલતા સમુદ્રને જો રોકી શકાય, પવનને જો ઘાંધી શકાય

તથા જો મેરુને ચલાવી શકાય, તોજ આપના સત્ત્વનો નિર્ણય થાય. વલી
 હે જગત્પ્રજુ ! તથા હે કુલોત્તસ ! આપનાથીજ આ પૃથ્વી “ રત્નને ઉત્પન્ન
 કરનારી ” એવું પોતાનું નામ ધારણ કરે છે. એવી રીતે તેડું જેટલામાં
 સ્તુતિ કરે છે, તેટલામાં હર્ષ સહિત પુણ્યોનો વરસાદ વરસાવતો, તથા
 જય જય શબ્દ કરતો ઇંદ્ર ત્યાં આવી પહોંચ્યો. ત્યાં પ્રતિજ્ઞાથી ઘ્રષ્ટ થ-
 એલી તે ઊર્વશીને તેણે ડપહાસ સહિત જોઈ, અને તે પળ રોમાંચિત થ-
 ઇને ઇંદ્ર આગલ સૂર્યયશાના ગુણો ગાવા લાગી. પઠી ઇંદ્ર પણ રાજાને
 મુકુટ, કુંડલ, ઘાગ્રુવંધ, તથા હાર દર્શને દેવોસહિત પોતાને સ્થાનકે
 ગયો. હવે અનીતિરૂપી અંધકારનો નાશ કરનારા, તથા શત્રુરૂપી તારાડને
 અદૃશ્ય કરનારા, અને સત્યશાલી એવા તે સૂર્યયશા પૃથ્વીને પાલવા લાગ્યા.
 તેમણે પણ જરતજીની પેઠેજ પૃથ્વીને જિનપ્રાસોદોધી મંડિત કરી, તથા
 સંઘયાત્રા કરીને પોતાનો જન્મ પવિત્ર કર્યો; વલી પ્રજુના ચરણની પેઠેજ
 તેમણે હનેશાં ચતુર્દશી, તથા અષ્ટમી પર્વનું આરાધન કર્યું. વલી જ્ઞાન, દર્શન
 અને ચારિત્રને ધરનારા શ્રાવકોને ઊંચલી ઊંચલીને તેમને તે પોતાને ઘેર
 ખોજન કરાવતા. જરતે જેમ કાકિણી રત્નથી શ્રાવકોને અંકિત કર્યા હતા,
 તેમ સૂર્યયશાએ તેમને સુવર્ણની યજ્ઞોપવિતથી અંકિત કર્યા હતા. મહા-
 યશા આદિક કેટલાક રાજાઊંચે રૂપાની યજ્ઞોપવિતથી, તથા પઠી વીજા-
 ઊંચે રેશમની દોરીથી, તથા સુતરની દોરીથી અંકિત કર્યા. સૂર્યયશા રા-
 જાને ઊત્તમ ચરિત્રવાલા, તથા મહાપરાક્રમી મહાયશા પ્રમુખ સવા લાલ
 પુત્રો હતા. જેમ ઘૃપજસ્વામીથી હદવાકુવંશ ચાલ્યો હતો, તેમ સૂર્યયશાથી
 સૂર્યવંશ પૃથ્વીપર ચાલવા લાગ્યો. હવે તે સૂર્યયશા પણ જરતજીની પેઠે
 આરિસાનુવનમાં પોતાનું રૂપ જોતા થકા, તથા સંસારની અસારતાને
 ઘ્યાવતા થકા કેવલજ્ઞાન પામ્યા. પઠી તે સૂર્યયશા મુનીશ્વર પૃથ્વીપર
 વિહાર કરતા થકા લોકોને બોધ દેવા લાગ્યા, તથા પઠી કર્મોને જીતી
 મોકે ગયા. તેમના પઠી મહાયશા, અતિવલ્લ, વલ્લજડ, વલ્લવીર્ય, કીર્તિ-
 વીર્ય, જલ્લવીર્ય, તથા દંડવીર્ય નામના અનુક્રમે રાજાઊંચ થયા, તથા તેડું
 સઘલા શ્રાવકોની પૂર્વની પેઠેજ પૂજા કરતા હતા; વલી તેડું સઘલા અ-
 નુક્રમે આરિસાનુવનમાંજ પોતાના રૂપને જોઈ, વેરાગ્યથી કેવલજ્ઞાન
 પામી મોકે ગયા. તેડું સઘલાએ જરતાર્થનું રાજ્ય કર્યું, તથા ઇંદ્રે આપેલો

પ્રજુનો મુકુટ પેહેયોં હતો, તે પઠીના રાજાઈ તે મુકુટ મોટો હોવાથી ધારણ કરી શક્યા નહીં; કેમકે, હાથીનો ચાર હાથીજ ઉપાડી શકે છે, વીજા ઉપાડી શકતા નથી. તે પઠીના જરતના વંશના સઘલા રાજાઈ અજિતપ્રજુસુધિ સર્વાર્થસિદ્ધિ તથા મોક્ષે ગયા. તેડ સઘલા સંઘપતિઙ્ગ, ચેત્યો કરનારા, તીર્થોનો ઝહાર કરનારા, તથા અલંકાર પ્રતાપવાણ હતા. વહી શ્રી યુગાદીશ પ્રજુના ધર્મથી તેડ સૂર્યયશાની પેટે અંશમાત્ર પણ ચલાયમાન થયા નહીં, તથા તે ધર્મ પણ ઝલકુટ વૃદ્ધિને પામ્યો; મધી રીતે કોડો શાલાઈવાલો, તથા લક્ષ્મી અને કીર્તિના આધારજૂત, નિર્મલ અને ઉત્તમ ચરિત્રવાલા સંતાનરૂપી મોતીઝનાં નિવાસરૂપ, શ્રી યુગાદીશ પ્રજુનો વંશ, ઘણે લોકોને આલંબનરૂપ યદિ (લાકડી) સ-રગો ધયો; ધયો તે વંશ લક્ષ્મી અને સુલના વિલાસરૂપ આનંદમાટે ધાઈ.

ધર્મી રીતે આચાર્ય મહારાજ શ્રીધનેશ્વરસૂરિય બનાવેલા શ્રી શત્રુંજય માહાત્મ્યમાં શ્રી જરતેશનું નિર્વાણ, અષ્ટાવધનો ઝહાર તથા શ્રી સૂર્ય-જ્ઞાનાં ચરિત્રનાં ઘર્ણન નામનો ઠઠો સર્ગ સંપૂર્ણ થયો. શ્રીસ્તુ.

સત્તમ: સર્ગ:

હવે શ્રી શૃપતસ્વામિના ડ્રવિડ નામનાં પુત્ર હતા, જેનાં નામથી બદ્ધ ધાન્યને ઉત્પન્ન કરનારો ડ્રવિડ દેશ પ્રસિદ્ધ થયો. તેમના વિનીત, પરસ્પર સ્નેહવાલા, તથા યશસ્વી ડ્રાવિડ અને વાલ્મિલ્લ નામના બે પુત્રો હતા. મિથિલાનગરીનું રાજ્ય ડ્રાવિડને વડેને ડ્રવિડ રાજાણ શુભ જા-થથી પ્રનુસાંતે દીક્ષા સીધી હતી. “એક રાજ્યથી ઘણે પુત્રો પ્રતે વૈરજાણ ન થાય તો સારું” એમ વિચારિ તેમણે વાલ્મિલ્લને એક લાલ ગામો આપ્યાં હતાં. અનુક્રમે લક્ષ્મી અને કીર્તિથી વાલ્મિલ્લને વૃદ્ધિ પામનાં જોડે ડ્રાવિડને જરા અદેશાઈ થાયી. ત્યારે વાલ્મિલ્લે પણ પોતાના જા-ઈને ક્રોધિત થયેલો જોડેને, વિચાર્યું કે, મારા જાડેને મારા રાજ્યનો પણ લોભ થયો, માટે તે હુઃશ્વદાયી લોભને ધિક્કાર છે!! લોભી માણસો વૃ-ત્તથી લીલાવણની પેટે પિના, માતા, વંધુ, મિત્ર, સ્ત્રી, પુત્ર, તથા શુદ્ધની પણ અવજ્ઞા કરે છે. ધર્મી રીતે ઘણે જણાઈ પરસ્પર દ્રેષી થયા. વહી હુ-જનોથી પ્રેરાવા વહા અવિશ્વાસી થડેને તેડે એક ધીજાનાં ઠઠો જાણ

साग्या. हवे एक दहाडो जाविड राजाये पोताना नाना जाइने दावानस सरखुं वचन करुं के, तारे तारां स्थानमां रद्देवुं, तथा मारुं नगर तजवुं. एवी रीते मोटा जाइनुं वचन सांजली गुस्ते थइने वासखीहू शक्य सहित पोताने नगरे गयो. त्यां ते पोतानां पासाउने तथा गाम अने देशना घणा अधिपतिउने एकठा करी, अहंकारधी मोटा जाइपर छप करवा साग्यो. पठी जाविडे पोताना जाइनो घृत्तांत जाणीने छडाइ माटे जंजा बगहावी. हाथी, घोडा, रथ, तथा पासाउंथी विंटाएखो जाविड राजा पृथ्वीने पण संकोचित करतो थको चालवासाग्यो. तेना प्रयाणथी पृथ्वी एवी तो कंपवा लागी के, हजुसुधि पण कोइ बखते ते कंप्या करे ठे. तेना सैन्यना जारधी समुद्र होजायमान गयो, अने ते अन्यासधी थ्याजे पण ते उठव्या करे ठे. वली तेना सैन्योथी उठेली रजे आकाश अने पृथ्वीने एवी रीते आछादित कयां के, निगोइना गोखाना जावने ते जजवा साग्यां. वली ते बखते लगामथी खेंचाएखा घोडाउं, गुरुए कहेला धर्मधी खेंथाएखा अहंकारी जडोनी पेठे, स्थानमां रद्देवा न साग्या. एवी रीते पृथ्वीने आक्रमण करतो समुद्रांने होजावतो, तथा दिग्गजोने दुःख देतो ते सेना सहित चालवा साग्यो. ते बखते वासखिहू पण तेने पोताना देशमां आवेखो जाणी वेगयी लइकरसहित सामो आव्यो. पठी युद्धनी इछाथी पांच योजननो अंतर करीने, वझेए सैन्यनो पडाव नांख्यो. ते बखते वझे राजाना प्रधान पुरुषोए राजाउने पुठ्याविना सह्याइ माटे दूतो मोकच्या. पण साम, दाम, जेद आदिकना वाक्योथी वझेमां समजावट नहीं बवाथी रणसंग्राम माटे तेउं तैयार थया. पठी वासखिहू जाविडना केटखाक राजा तथा लइकरीउने दान आदिकधी पोताना पक्षमां कयां, केम के दान सर्वने बश करनाहं ठे. ते दरेक सैन्यमां दश क्रोड पासाउं, तथा दश लाख रथो, तथा हाथीउं, अने पंदर लाख घोडाउं हुता; पठी वझे सैन्योनुं त्रणे लोकने जय आपनारुं युद्ध थयुं. हवे युद्धने दिवसे कुलीन शूरवीरो रोमांच धारण करता थका एकठा थया; तथा पठी उदार, स्वामिना जक्त, करेख ठे अनेक महा संग्राम जेउंए एवा, शरीरनी अने घरनी दरकारविना यश अने रणमां उत्सुक. कणे कणे वाजिप्रना नादधी उल्लासयमान वीर्यवाला, तथा पोतानां वलधी जगतने

पण तृण समान गणता, एवा ते लश्करीजं चालवा लाग्या. सात जगो-
 पथी मदने ऊरता, सर्व लक्ष्णोथी लक्षित थएला, उलसायमान शुद्ध-
 डवाला, तथा मोटेथी गर्जना करता, तथा तीक्ष्ण श्म जगवाला दांतो-
 रूपी मूशलोथी शत्रुंजने मारवामां कुशल, तथा पाखरोवाला एवा हाथीजं
 पण योद्धाजं सहित श्म जगमां आव्या. तेजी, विस्तारवाली गरदनो-
 वाला, पोताना श्रंगने कंश्क लागवाथी पण छेपथी चमकता, वायुसरला
 वेगवाला, तथा दरेक श्रंगप्रते प्रगट लक्ष्णोवाला, घोडाजं पण वेगथी
 चालवा लाग्या. सीमंतिनीनी चेठे चक्रोनी नेमीजंथी पृथ्वीपर गर्जारव क-
 रता, तथा सुवर्णनी नाराचथी मुद्रित थएला, दोडता घोडाजंथी खंचाता,
 जंगम घर सरला, तथा बहतर सहित महा योद्धाजंवाला रथो पण चा-
 लवा लाग्या. पठी वझे सैन्योमां लश्करीजनां गुणो गाइ, तेमने शूर ब-
 डायता यका ठडिदारो जमवा लाग्या; थने कहेवा लाग्या के, हे धीरो!
 तमोने थमारा मुखथी तमारा स्वामी कहेवराये ठे के, आजे तमो रण-
 संपादमांथी जयलक्ष्मीने खंची लावजो; वली तमो खरेखर अत्यंत परा-
 क्रमवाला, गुथी, कुसीन, तथा जयलक्ष्मीवाला ठो, एम हुं जाणुं हुं. ते
 सांजली केटलाट धीरपुरुषो तो पोतानी मेखेज उत्सुक थइने, समुद्रनां
 दोज सरली गर्जना करवा लाग्या; वली केटलाकोए तो ब्रह्मांड पण फाटी
 जाय तेवो जुजास्फोट कयां; केटलाको तो कोपरूपी अग्निना खीझासरला
 शत्रो आकाशमां उगलवा लाग्या; केटलाको तो बहतरसहित घोडाजं-
 पर, हाथीजंपर, रथोपर, तथा उंटोपर, चढ्या. ते वखते धनुष्यधारीजं प-
 नुष्यना टंकारो करता यका संचार करवा लाग्या. ते वखते पापदखनी
 सेना पण पृथी मझी गइ के, तेमां एक तख पण पृथ्वीपर पडी शके नहीं.
 वली रयां श्मो पण पोतानुं नाम सफख करीने रथोने थगाडी थगाडी
 भसाववा लाग्या. ते वखते प्राणीजना धानथी क्रोधें करी खाख थानो-
 वाळा पाखरवाळा मदोन्मत्त हाथीजं, पांशोसहित पर्यंतोज होय नहीं जेम
 तेम चाखवा लाग्या. वली ते वखते रणनी झगवाळा वीर पुरुषोनां हृद-
 यमां उलसायमान करनारां रणवाजिओ वागवा लाग्यां. ते वखते तेजनां
 नादरूपी समुद्र एवो तो उठइयो के, आकाश थने पृथ्वीरूपी पोतानी
 मपांजाने ते उलंधी गयो. ते नादथी वीर पुरुषोने शूर चढ्युं, धीकणो जय

पामवा लाग्या, तथा घोडाळं चपल थया. ते वाजित्रोना नादोची, तथा लश्करनां पदघातोची आकाश अने पाताळ त्रुडं त्रुडं थड रड्डं. घणा प्रकारे लावन थपेली पृथ्वी, ते वखते रेणुपणाने प्राप्त थड, तथा घोडाळना फुंफाटाची आकाशमां गड, अने त्यां पण न मावाची जगतनी आंखोने ते आघादित करवा लागी. पठी अग्रेसरी वीरो पोतपोतानां गोत्र, पदवी, तथा बलतुं वर्णन करता थका वाणोची खडवा लाग्या; तथा तेवी रीते सघला सैनिको सर्व बलथी रणवाजित्र वागते ठते खडवा लाग्या. ते वखते कोइक घोडेस्वार शत्रुने हाथीपर चढेलो जोड, त्यां वेगथी घोडाने खेड जड, हाथीनां दांतोपर घोडाना पगो रखावीने, तलवार खेंची वीरवृद्धनां फल सरखुं शत्रुनुं माथुं कापवा लाग्यो; तलवारने धारण करनारो कोइक पालो वाणथी आकुल थडने आडी ढाल धरवा लाग्यो, तथा वोखतो थको, पांजरामां रद्देला पोपटनी तुखना करवा लाग्यो. कोइक सुजट तो कमखनालनी पेठे वाणोने पण नहीं गणकारीने, पोताना स्वामीना देखतां शत्रुने मारतो हवो. हथीयार रहित थपला कोइक सुजटे तो हाथीना मुखमांथी दांतो खेंचीने, तेनाथी शत्रुने हणीने पोताना स्वामीनी कृपा मेखवी. कोइक तो पडता शत्रुना शरीरथी उढेला लोहीना विंडुळथी, पोताना शरीरपर जयलक्ष्मीए ठांटेला ठांटाळवालो देखावा लाग्यो. कोइ सुजटे तो शत्रुना मांसोथी, गीध, शीयाळ, वेताळ, शाकिनी, प्रेत अने राक्षसोने परिवार सहित जोजन करावुं. ते वखते त्यां त्यलपर पण, उठखता घोडाळं रूपी भोजाळंवालो तथा हाथीळं रूपी खराबाळं वाळो रुधिरनो समुद्र थयो; एवी रीते सात मास सुधि ते रणसंग्राम थयो, अने तेमां घत्रे सैन्योना दश फोड माणसोनो हय थयो. ते वखते गर्जारवथी हाथीर्जना मदोने उतारनारो, तथा काजळ सरखो श्याम वर्षाकाल आव्यो. बरसाद थवाची, जेशूरा सुजटो कदापि पण रणसंग्रामथी पाठा हट्या न होता, तेड पण पाठा हट्या. मृशाल सरखी मेघनी धाराथी पीडाएला सुजटो, त्राणरहित थवाची, पोतानुं रक्षण करवा माटे ढाळो तैयार करवा लाग्या. ते वखते राजानी आझाथी वस्त्रे सशकरो हठीने उंच प्रदेशमां कुंपडाळं करी रक्षा. ते समये समस्त पृथ्वीपरथी कचरो धोवाड गयो, तथा त्यां फरीने घास आदिक

ઝમી નિકલ્યું. વરસાદ રૂપી પોતાનો સ્વામી આવ્યાથી પૃથ્વીરૂપી સ્ત્રી
 રાગથી રોમાંચિત થઈને જાણે ઘાસના મિશથી લીલી સાડો પેહેરી દોષ
 નહીં, તેમ તે દેખાવા લાગી. તે વચ્ચે વરસાદે ચાલતાં પાણીઝંથી ટાડા,
 સ્ત્રીણો, નદીઝં, ડહો, તલાવો વિગેરે જરી દીધાં. વલી તે વચ્ચે રાગ
 દ્રેષ રૂપી શત્રુઝં જેમ ધર્મને, તથા ડુર્જનો જેમ સજ્જનને, તેમ મરો
 તથા ડાંસો સૈન્યને ડપડવ કરવા લાગ્યા, જેમ જેમ રાત્રિ સાથે મેષ
 ગર્જાવ કરવા લાગ્યો, તેમ તેમ સ્ત્રીનાં વિયોગીઝં પ્રતે કામદેવ કોપવા
 લાગ્યો. તેઝંના મનમાં સિંચાણ્ણો પણ કામરૂપી અગ્નિ, તપેલા તેલની
 પેટે ફુત્કારોથી જાગ્વલ્યમાન થયો. તે વચ્ચે કોઈક સુજટ તો પોતાની
 વહાલી સ્ત્રીને મનમાં યાદ લાવીને લોકોવચ્ચે પણ રડવા લાગ્યો, પણ
 મેઘની અત્યંત ગર્જનામાં તેને કોઈય ચોલાવ્યો નહીં. જે સુજટો તીવ્ર
 શસ્ત્રોના ઘાને પણ કમલનાલ સરસા લેખતા હતા, તેઝં પણ કામદેવના
 ઘાણોને આ સમયે સહન કરી શક્યા નહીં. વલી તે સમયે કોઈક સુજ-
 ટે નીલા કંચુકવાલી (કમલાવાલી) તથા ઝંચાં પયોધરવાલી (સ્તન-
 વાલી) ઘાને (આકાશને) જોઈને, ઇવી રીતનાં ઝંચાં (અક્કડ) સ્તન-
 વાલી પોતાની સ્ત્રીને યાદ કરવા લાગ્યો. વલી તે વચ્ચે કોઈક સુજટ
 તો સ્વપ્નમાં આવેલી પોતાની સ્ત્રીને, પગે પડીને, તથા આંખોમાં આંસુ
 લાવીને વિષયસુખમાટે સમજાવવા લાગ્યો કે, હે પ્રિયે ! જેમ જેમ આ
 વરસાદ ગાજે છે, તેમ તેમ મારે વિષે કામદેવ સ્ફુરાયમાન થાય છે, તથા
 આ તોફાની પવન અગ્નિની પેટે ડુઃસહ થઈને મારું જીવિત હરે છે,
 તથા હે જામિની ! આ વીજલી રૂપી સ્વપ્નથી કાલ મને વીચરાવે છે,
 આ જલો મારાં શ્રંગોને વાલે છે, કામદેવ, પોતાનાં વાણોથી મને ઘા-
 યાલ કરે છે; માટે હે વંદે ! તું નિર્દય થઈ થકી મારાપર કેમ ગુસ્સે
 થાય છે ? વલી તે સમયે કોઈ વિયોગી સુજટ તો ધપેયાના "પિયુ
 પિયુ" શબ્દો સાંજલીને પોતાની સ્ત્રીનાં તે વચનો સંજાલવા લાગ્યો. ઇ-
 વી રીતે વરસાદ ગાજતે ઠટે સઘલા વિયોગી સુજટો તેવી દશાને પ્રાપ્ત
 થયા, માટે કર્મની તેવી ચેષ્ટાને ધિક્કાર છે !! પઠી ઇટલામાં પૃથ્વીને
 કમલો સહિત કરતી, અને ઉત્તમ માણસોના ચિત્તની પેટે જડોને (જ-
 લોને) પણ પ્રસન્ન (નિર્મલ) કરતી થકી શરદ ક્રુતુ આવી. તે વચ્ચે

સર્વ વાજુષ્ ધાન્યો ફલરૂપ થઈને ઉત્તમ કર્મોની પેઠે સર્વને આનંદ આપતાં હતાં. અંદર પ્રસન્ન થયેલી, (મધ્ય જાગમાં નિર્મલ વનેલી) ઉત્તમ માર્ગપ્રતે જનારી, તથા વન્ને કુસોથી ઉજ્જ્વલ (વન્ને કાંઠાઠંથી શો-જિતી) ઘડી નદીઠ કુસીન છીઠની પેઠે વહેવા લાગી. વલી તે સમયે ચંદન, ચંદ્રના કિરણો, મનોહર ચિનાઈ વલ્લ, ગાયોનું દૂધ, તથા નદી-ઠનું પાણી કોને સુલ્લદાયક ન હોતું? વલી તે વલ્લતે વર્ષા ઋતુમાં સિં-ચાણ્લો કામદેવ તેઠનાં શરીરોને વાલવા લાગ્યો. વલી તે સમયે યોગ-માર્ગની પેઠે સપ્લો માર્ગ શુરૂ થયો, તથા વીતરાગની દૃષ્ટિઠની પેઠે સર્વ જગોષ દિશાઠ પ્રસન્ન (આનંદદાયક) થઈ. તે વલ્લતે હાથીના મદસરલી સુગંધિવલ્લા સત્તઘડોથી જમરાઠ મકરંદ મેલવવા લાગ્યા. વલી તે સમયે જિન ધર્મની પેઠે આકાશ ઠંચે પ્રકારે નિર્મલપણાને પા-ન્યું; અને તે રાજાઠનું મન કુવાના પાણીની પેઠે કલૂપતાને પાન્યું. ઘટલા-માં વિમલધુરિ નામનો મંત્રી પોતાના સ્વામી ડાવિડ રાજા પાસે આવી નમીને કહેવા લાગ્યો કે હે સ્વામી ! અહીં નજદીકમાંજ શ્રીવિલાસ નામના વનમાં કેટલાક તાપસો પાપોની શાંતિમાટે તપ તપે ઠે. તેઠ જી-ર્ણ વઢ્ઢલોને ધારણ કરે ઠે, તથા કંદમૂલ અને ફલો લાપ ઠે, માટે જો આપની આજ્ઞા હોય, તો અમો તેઠને બાંદવા જરૂષ. તે સાંજલીને રાજા પળ ઠઠીને સેન્ય સહિત તેમની પાસે ગયો. પઠી ત્યાં તેણે વઢ્ઢલને ધા-રણ કરતા, પર્યંક આસનપર રહેલા, જપમાલા ફેરવતા, ધ્યાનમાં લીન થયલા, ગંગાની માટીથી સર્વ અંગે લેપન કરાણલા, જટામંડલથી મં-ડિત થયલા, યુગાદીશ પ્રજુનાં ચરણ રૂપી કમલપર રાલેલ ઠે દૃષ્ટિરૂપી જ્રમર જેમણે ણવા, તપસ્વીઠ તથા વીજા ધર્માર્થી લોકોથી સેવાણલા, તથા હાથરૂપી પાત્રમાં આહાર કરનારા ણવા તપસ્વીને જોયા. પઠી તે-મનું સુવલ્લુ નામ જાણીને, રાજાષ જક્ષિથી જરેલાં મનથી તેમનું નામ લેઈ તેમને નમસ્કાર કર્યો. ત્યારે તે મુનિષ પળ ધ્યાન મુકીને, તથા હાથો ઠંચા કરીને, તેમને આશિષ આવી. પઠી રાજા પળ પરિવાર સહિત તેમની ઘાપી સાંજલવાની ઇચ્છાથી યોગ્ય સ્થાનકે ત્યાં વેઠો. પઠી સાં-જલેલ ઠે, શ્રી યુગાદીશ પ્રજુપાસેથી વચનો જેણે ણવા તે નાપસે ધર્મને સ્ફુરાયમાન કરનારાં મધ સરલાં નિષ્ઠ વચનો કહેવા માંલ્યાં. હે રાજન્

ઠગી નિકલ્યું. વરસાદ રૂપી પોતાનો સ્વામી આવ્યાથી પૃથ્વીરૂપી સ્ત્રી
 રાગથી રોમાંચિત થઈને જાણે ઘાસના મિશથી લીંડી સાડો પેહેરી દોષ
 નહીં, તેમ તે દેસાવા લાગી. તે વચ્ચે વરસાદે ચાલતાં પાણીંથી લાડા,
 સીણો, નદીંડ, ડહો, તણાવો વિગેરે જરી દીધાં. વસી તે વચ્ચે રાગ
 દોષ રૂપી શત્રુંડ જેમ ધર્મને, તથા હુર્જનો જેમ સજ્જાનને, તેમ મન્ત્રો
 તથા હાંસો સેન્યને ડપડવ કરવા લાગ્યા, જેમ જેમ રાત્રિ સાથે મેર
 ગર્જારવ કરવા લાગ્યો, તેમ તેમ સ્ત્રીનાં વિયોગીંડ પ્રતે કામદેવ કોપા
 લાગ્યો. તેંડના મનમાં સિંચાણો પણ કામરૂપી અગ્નિ, તપેલા તેંડની
 પેઠે ફુટકારોથી જાગ્યવ્યમાન થયો. તે વચ્ચે કોઈક સુનટ તો પોતાની
 મહાસ્ત્રી સ્ત્રીને મનમાં યાદ લાવીને લોકોચ્ચે પણ રહવા લાગ્યો, પણ
 મેંધની અત્યંત ગર્જનામાં તેને કોઈય યોલાવ્યો નહીં. જે સુનટો તીરણ
 શત્રોના ઘાને પણ કમલનાલ સરલા લેખતા હતા, તેંડ પણ કામદેવના
 ઘાળોને આ સમયે સહન કરી શક્યા નહીં. વસી તે સમયે કોઈક સુન-
 ટે નીલા કંચુકવાસી (કમળવાસી) તથા ડંચાં પયોધરવાસી (સ્તન-
 વાસી) ઘાને (આકાશને) જોઈને, પૃથ્વી રીતનાં ડંચાં (અગ્નિ) સ્તન-
 વાસી પોતાની સ્ત્રીને યાદ કરવા લાગ્યો. વસી તે વચ્ચે કોઈક સુનટ
 તો સ્વપ્નમાં આવેલી પોતાની સ્ત્રીને, પગે પડીને, તથા આંલોમાં આંસુ
 લાવીને વિષયમુગ્ધમાટે સમજાવવા લાગ્યો કે, હૈ પ્રિયે ! જેમ જેમ આ
 વરસાદ ગાજે છે, તેમ તેમ મારે વિષે કામદેવ સ્ફુરાયમાન થાય છે, તથા
 આ તોફાની પવન અગ્નિની પેઠે હુઃસહ થઈને મારું જીવિત હરે છે.
 તથા હૈ નામિની ! આ ધીજસી રૂપી વ્યઙ્ગથી કાલ મને ધીરાયે છે.
 આ જહો મારાં અંગોને ઘાસે છે, કામદેવ, પોતાનાં ઘાળોથી મને ઘા-
 ઘાસ કરે છે; માટે હૈ ચંદે ! તું નિર્દય થઈ થકી મારાપર કેમ ગુસ્સે
 ધાય છે ? વસી તે સમયે કોઈ વિયોગી સુનટ તો યવેયાના “વિધુ
 વિધુ” શબ્દો માંડીને પોતાની સ્ત્રીનાં તે વચનો સંજાવવા લાગ્યો. પ-
 થી રીતે વરમાદ ગાજતે ઠંડે મધ્યમા વિયોગી સુનટો તેથી દગાને પ્રાત
 ઘયા, માટે કર્મની તેથી ચેષ્ટાને ધિરાઈ છે !! પૃથ્વી પૃથ્વીમાં પૃથ્વીને
 વનજો મહિત કરતી, અંધે ડનન માળમોના ચિત્તની પેઠે જડોને (ડ-
 ળોને) પણ પ્રસન્ન (નિમ્મલ) કરતી થકી શરદ ઇન્દુ આવી. ને વનતે

सर्वं वाजुष धान्यो फलद्रूप घश्ने उत्तम कर्मोनी पेठे सर्वने आनंद
 आपतां हतां. श्रंदर प्रसन्न घएली, (मध्य जागमां निर्मल वनेली) उ-
 त्तम मार्गप्रते जनारी, तथा वन्ने कुसोयी उज्ज्वल (वन्ने कांठाळंथी शो-
 ज्जिती) एवी नदीउं कुलीन स्त्रीउंनी पेठे वहेवा लागी. वली ते समये
 चंदन, चंद्रना किरणो, मनोहर चिनाइ वस्त्र, गायोनुं दूध, तथा नदी-
 उंनुं पाणी कोने सुखदायक न होतुं? वली ते वखते वर्षां कृतुमां सिं-
 चाएलो कामदेव तेउंनां शरीरोने वाखवा लाग्यो. वली ते समये योग-
 मार्गनी पेठे सघसो मार्ग शुद्ध थयो, तथा वीतरागनी दृष्टिउंनी पेठे
 सर्व जगोए दिशाउं प्रसन्न (आनंददायक) थइ. ते वखते हाथीना
 मदस्तरखी सुगंधिवला सत्तठदोधी जमराउं मकरंद मेलववा लाग्या.
 वली ते समये जिन धर्मनी पेठे आकाश उंचे प्रकारे निर्मलपणाने पा-
 म्युं; अने ते राजाउंनुं मन कुवाना पाणीनी पेठे कल्पताने पाम्युं. एटला-
 मां विमलधुडि नामनो मंत्री पोताना स्वामी डाविड राजा पासे आवी
 नमीने कहेवा लाग्यो के हे स्वामी ! अहीं नजदीकमांज श्रीविलास
 नामना वनमां केटलाक तापसो पापोनी शांतिमाटे तप तपे ठे. तेउं जी-
 णं बह्मलोने धारण करे ठे, तथा कंदमूल अने फलो खाय ठे, माटे जो
 आपनी आज्ञा होय, तो अमो तेउंने वांदवा जइए. ते सांजलीने राजा
 पण उठीने सैन्य सहित तेमनी पासे गयो. पठी त्यां तेणे बह्मसने धा-
 रण करता, पर्यंक आसनपर रहेला, जपमाळा फेरवता, ध्यानमां लीन
 घएला, गंगानी माटीची सर्व श्रंगे खेपन कराएला, जटामंडलची मं-
 डित घएला, युगादीश प्रजुनां चरण रूपी कमलपर राखेस ठे दृष्टिरूपी
 जमर जेमणे एवा, तपस्वीउं तथा वीजा धर्मायीं खोकोधी सैवाएला,
 तथा हाथरूपी पात्रमां आहार करनारा एवा तपस्वीने जोया. पठी ते-
 मनुं सुवस्यु नाम जाणीने, राजाए ज्ञकिधी जरेखां मनची तेमनुं नाम
 खेइ तेमने नमस्कार कयों. त्यारे ते मुनिए पण ध्यान मुकीने, तथा हायो
 उंचा करीने, तेमने आशिष आवी. पठी राजा पण परिवार सहित
 तेमनी वापी सांजलवानी इठाधी योग्य स्थानके त्यां येठो. पठी सां-
 जसेस ठे, श्री युगादीश प्रजुपात्तेची वचनो जेणे एवा ते तापसे धर्मने
 स्फुरायमान करनारां मध सरखां निष्ट वचनो कहेवा मांड्यां. हे राजन्

ચલાચલ મોજાંવાલા આ સંસારરૂપી સમુદ્રમાં, વિપયરૂપી ધુમરીમાં
 લીન થઈને માણસો હુલ્લા કરે છે. શુદ્ધ માર્ગપ્રતે ચાલતા પ્રાણીને દુઃસ-
 વાયક વિપયો પિશાચોની પેઠે ઠસે છે. વલી આ સંસારમાં વિપયોથી જી-
 તાણ્ણો પ્રાણી સ્વચ્છંદ રીતે સંચરતો થકો આ લોક થને પરલોકમાં પણ
 તીવ્ર દુઃખો સહન કરે છે. માટે તે પાંચે ઇંદ્રિયના વિપ સરલા વિપયોને
 તજવાથી પ્રાણી કલ્યાણને પ્રાપ્ત થાય છે. વલી દુષ્ટ રાક્ષસો સરલા વિ-
 પયો ઘોડા ઘોડા સુખમાં પ્રાણીને લલચાવીને વારંવાર ઠસે છે. કપાયરૂપી
 પેરીઝંતકપટમાં હુશીયાર થયા થકા પ્રાણીનાં પૂર્વ સંચિત પુણ્યને વેગથી
 જોતજોતામાં દૂરી લીધે છે. આત્મજાણમાં રહેલા જીવને દૂજાવનારો ક્રો-
 ધરૂપી મદાયોલ્લો પ્રકૃતિમાં સંચરતો થકો કોઈથી પણ અટકાવી શકા-
 તો નથી. શરીરરૂપ ધરમાં લાગેલો ક્રોધરૂપી અગ્નિ પુણ્યરૂપી સર્વ ધનનો
 નાશ કરે છે. માટે તે સર્વ કપાયોમાં મુખ્ય છે. દયા, ધર્મરૂપી વૃદ્ધનાં ધીજી
 રૂપ છે, થને ક્રોધથી તો પાપવંધન થાય છે, માટે ક્રોધાતુરને દયા, ધર્મ,
 ને શુદ્ધ ગતિ થતાં નથી. પ્રમાદથી પણ જીવહિંસા કરવાથી નીચ ગતિ
 મહે છે, થને ક્રોધથી કરેલી જીવહિંસા તો નરકના કારણરૂપ છે; માટે
 પક્ષેદ્રિપની પણ હિંસા પંડિતોણ તજવી, થને ક્રોધથી છીંડિયાદિકની હિં-
 સા તો નરકને દેનારી છે. પરનો હોદ્, ધર્મરૂપી વૃદ્ધને ઠેવવામાં કુદાડા
 સરલો, ઘોધિવીજને ઘાસવામાં દાવાનલ સરલો, તથા નરકરૂપી છારને
 ઠપાડવાની કુંચી સમ્મો છે. મનથી સ્મરણ કરેલી હિંસા પણ દુઃખસમૂહને
 દેનારી છે, માટે તે કાયાદિકથી જો કરવામાં થાયે, તો તો દાણવારમાંજ
 નરકમાં ઘેડે જાય છે. રાગ્યાદિક મુશ્મોમાં લીન થઈને જેઝ મનુષ્યાદિકની
 હિંસા કરે છે, તેઝ પોતાનુંજ (આત્મારૂપી) ધર ઘાસે છે. માટે હે રાજન્!
 આ નરક આપનારા રાગ્યાદિક, તું ધંધુ સાથે ઘેર કરીને, રામાદે કોદો મા-
 ણસોનો નાશ કરાયે છે? કસી આ શરીર અનિત્ય છે, લક્ષ્મી પાણીના પર-
 પોટા સરલો છે, તથા પ્રાણો તૃણાગ્નિ મરમ્યા છે, તો તેઝને માટે તું પાણ-
 ચરણ કર નહીં? કસી કોઈ કાર્ય પ્રમંગે અન્ય ઘેરીમાયે તો ઘેર ઘડે જાય,
 પણ ગાડ સાથે જે ઘેર કરવું છે, તે તો (પોતાની) પદ્મ આંધળો નાશ ક-
 રવા તુલ્ય છે. નિર્ગુણી, દરિદ્રી, છોની, તથા દુઃખદેનારો, પ્યો પણ સદો-
 દર ગાડ તો પીનાનાં જીવ સમ્મોજ છે. આરુરા તથા ક્રોધી, પ્યા પણ

जाइ साथे मित्राइ करवी श्रेष्ठ ठे, केम के जेधी कमल विकस्वर न थाय,
 तेवो शीत चंद्र पण शुं कामनो ठे ? वली जे दुष्टो राज्यादिक माटे क्रोध-
 धी बंधुर्तने पण मारे ठे, तेउं पोतेज पोतानां श्रंगोने जांगीने अति लोल-
 ताधी नक्षत्र करे ठे. वली हे राजन् महा लोचरूपी पिशाचने वश यइने
 तें आ वीजा बाहु सरखा जाइ साथे शुं रणसंग्राम आदर्यो ठे ? माटे आ
 रणसंग्रामधी तुं अटक ? के जेधी सैनिको सुख पामे, तथा दिग्गजो सर्पो
 सहित चित्रांति पामे. एवी रीतनी तापसना मुखनी बाणी सांजलीने द-
 याधी कोमल हृदयवालो थएलो राजा, धर्मनी स्थिति सरखी बाणी क-
 हेवा लाग्यो के, हे मुनिराज ! श्री जरत महाराजा, सूर्ययशा, बाहुबलि
 आदिक प्रभुना पुत्रोए पण कारणने लेइने मांहोमांहें युद्ध करेलां ठे;
 तथा तेउंए ते युद्धमां हाथी, घोडा, मनुष्य, उंट वीगेरेने मारेलां ठे, पण
 तेधी तेउं दूषित थया नथी, तेने हेतु शुं ठे ? वली मारो जाइ क्रोधित
 यइ खोटे मागें प्रवर्ताने पोतानी मेलेज पोताना सगारुनो अनादर करीने
 संग्राम माटे तैयार थयो ठे. तो पण भारी आज्ञामां रही, संग्रामधी विरक्त
 यइने जसे ते पोतानुं राज्य जोगवे, थने हुं पण सैन्यसहित मारे स्थानके ज-
 इश. त्वारे ते तापसे तेनुं वचन सांजलीने आदरसहित धर्मनां सर्वस्वरूप
 वचन कहुं के हे राजन् ! तें श्री जरतादिकनुं जे दृष्टांत आप्णुं ते आ जगोए
 घटतुं नथी, तेनी कथा तुं सांजल ? एक जाइए तो मुनिने दान देवाधी
 चक्रीनी खइनी मेखवी हती, थने वीजाए मुनिनी बैयावछी फसरूपे बाहुनुं
 बल मेखव्युं हतुं. थने यत्नेने संग्राम यवामां पण तेज कारण हतुं के,
 चक्रीनुं चक्र आयुधशालामां प्रवेश करतुं न होतुं, थने बाहुबलिने अ-
 हंकार हतो. वली तेउं वझेए देवोना कहेवायी जगतने संहार करनारो
 रणसंग्राम तजीने छंछयुद्ध श्रंगीकार कयुं हतुं. माटे हे राजन् ! जरते
 थने बाहुबलि जे कार्य कयुं, ते तुं याद कर ? थने तेमां तेउंने दूषण शा-
 माटे खगाडे ठे ? वली श्री युगादीश प्रभुना ते वझे पुत्रो महा पराक्रमी
 तथा महा गुणवानो थने मनोहर चरित्रवाला हता, थने तेधी तेउं क-
 णवारमांज केवलज्ञान पामी मोहे गया ठे. वली इपन्न प्रभुना पौत्र
 ज्वारे एवुं कार्य करे, त्वारे तारे तेनुं पण दृष्टांत देवुं जोइये, थन्यथा न
 देवुं जोइए. एवी रीतनी बाणी सांजलीने, जरा खलित थयेलो ते राजा,

धर्मना रागथी मस्तक नमावीने कहेवा लाग्यो के, हे मुनि ! में अज्ञान-
 णाथी ते फोकट दृष्टांत दीधां, केम के, क्यां पामर एवो काच ? अनेक्यां
 चिंतामणि रत्न ? ते वझेने शुं तुल्य गणाय ? माटे हे तापसराज ! कार्य-
 मां तत्पर एवा अमोने हवे आप कहो के, आ लोक अने परलोकमां
 सुख थाय, एवुं कयुं कार्य करवुं ? त्यारे तापसे कह्युं के, हे राजन् ! पाप-
 कार्यरूप आ रणसंग्रामथी तुं विराम पाम ? तथा आ मारो जाइ, आ मां
 राज्य इत्यादि ममत्व जावनें तुं ठोडी दे ? हमेशां पाठस लागेवुं एवुं मृत्यु
 ज्यांसुधि आवी पहेंच्युं नथी, त्यांसुधिज आ सघली अखंड संपदाउं तथा
 अखंड राज्य ठे. प्राणो क्षणिक ठे, तथा आ शरीर रोगनां धररूप, अने
 चपल ठे; तथा राज्य संध्याकालनां वादलां सरखुं ठे, माटे आत्महितने
 तुं चिंतव ? वली आत्मा शरीरने माटे सघलां कार्यों करे ठे, पण पोता
 माटे कंइ पण करतो नथी; माटे विचक्षणें तो आ असार देहथी आ-
 त्मार्थ साधवो. विष्टा, मुत्र, मांस, चरबी, हाडकां विगेरेथी संहित,
 वहेता छारोवावुं, रोग अने मेलथी व्याकुल, अत्यंत चपल, तथा महा
 अपवित्र आ शरीर ठे, तो तेने माटे कयो बुद्धिवान माणस दुर्गति दे-
 नारुं पाप आचरे ? वली आ असार तथा अनित्य शरीरथी ज्यारे शाश्व-
 तो धर्म मली शके, त्यारे बुद्धिवानो ते शामाटे ग्रहण न करे ? ते वाणी सां-
 जल्लीने उल्लूक वैराग्यने धारण करतो ते बुद्धिनां जंडार सरखो राजा, ते
 सुबल्य मुनिनां चरणोने नमीने कहेवा लाग्यो के, हे करुणासागर ! आ-
 पज मारा गुरु, देव, तथा जवसमुझथी तारनारा ठो, माटे हवे कृपा करी
 मने दीक्षा आपो ? पठी मुनिना कहेवाथी राजा तुरत पोताना जाइनी
 क्षमा मागवाने हर्षथी तेना सैन्यमां गयो. एकला पोताना जाइने आ-
 वतो जाणीने वाखसिद्ध पण तुरत पोताना आसनपरथी उजो थयो; तथा
 पृथ्वीपर छोटीने मोटा जाइने नम्यो, तथा जाणे दोपोनेज दूर करतो
 होय नही, तेम ते पोताना केशोथी तेमना धूखिवाला चरणोनुं प्रमाजंन
 करवा लाग्यो, अने कहेवा लाग्यो के, के हे जाइ ! आप मने पूजनिक
 ठो, तथा पूर्य जवनां पुण्योथीज मारे घेर पधार्या ठो, तो कृपा करीने आ
 राज्य ग्रहण करो ? एवी रीतनी नाना जाइनी जक्तिथी खुशी थएलो,
 तथा मुनिना वचनने याद करतो ते डाविड राजा पण पवित्र गुणोवासी

वाणी कहेवा लाग्यो. के हे जाइ ! सद्बोधनी प्राप्तिथी, नरकरूपी वृक्षप्रते
वरसाद सरखा आ भारां राज्यने पण मारे ठोडवानी इछा ठे, तो हवे
तारुं राज्य ते शीरीते ग्रहण करुं ? आ ससांग राज्य खरेखर सात नर-
कोज ठे, अने आ चतुरंगी सेना, दुर्गेतिरूप शय्यानो चांतरो ठे. सुग-
तिप्रते गमन करता प्राणीने वचमां रहेली आ राज्यलक्ष्मी ठगना मि-
शयी तेनुं आछादन करे ठे. (अर्थात् सुगतिमां जतां अटकावे ठे.)
वली चामरो तो वृष्णातुर राजानी देवपणानी इछाने हणीने तेने
तिर्यंच गतिमां खेइ जाय ठे. वली हाथीउं कानोधी, घोडा पुंवडांउंथी,
कृपाणो पोतानां कंपनधी, अने वारांगनाउं चामरोथी राज्यनुं चप-
खपणुंज जणावे ठे. वली जे राज्यमां हमेशां धीक, ओह विगेरे ठे,
तेवां राज्यने धिक्कार ठे. वली हे जाइ में तने कोपित कयों ठे, तेथी
हवे तने हुं खमाववा माटे आवेखो तुं; अने हुं तो आ राज्य ठोडीने,
दीक्षारूपी साम्राज्य ग्रहण करीश. एवी रीतनी पोताना मोटा जा-
इनी वाणी सांजलीने, बाखखिछे कहुं के, हे ज्येष्ठ वंधु ! पूर्वनी परंज त-
मारो अनुचर यइने हुं पण तुरत दीक्षाज खेइश. एवी रीते ते बन्ने जा-
इउं प्रीति पूर्वक विचार करीने सैन्यो सहित व्रतनी इछाथी सुबख्य मु-
निनां चरण समीपे आब्या. पठी तेउंये पोतानां राज्योपर मंत्रि सहित
पुत्रोने स्थापीने दश क्रोड माणसोसहित दीक्षा लीधी. तेउं सघळा ज-
टाने धरनारा, कंदमूल अने फलोनुं जहण करनारा, गंगानी माटी श-
रीरपर चोखनारा, तथा सर्व वायतोमां हितबुद्धिवालाउं थया; वली तेउं
हमेशां मृगना बाखको साथे रहीने (अर्थात् जंगलमां बसीने) ध्यानमां
आरूढ यइ, जपमालाधी श्री युगादीश प्रभुने जपता हता. वली तेउं प-
रस्पर दोष रहित यइने धर्मकथाउं करता हता, तथा आर्जव गुणमां
रहीने एवी रीते तेउंये लाख वर्षों व्यतीत कयों. एटखामां त्यां नमिमु-
निना वे विद्याधर शिष्यो शुभ्र किरणोधी आकाशने दीपावता धका आ-
काशमांथी उतर्या. मूर्तिवंत धर्म अने शांतरससरखा ते बन्नेने जोइने,
सघळा मुमुक्षु तापसोए अत्यंत जक्तिथी तेउंने नमस्कार कयों; तथा पु-
त्रुं के, आप क्यांथी अहों पधार्या ? तथा हवे कइ जगोने जइ पवित्र
करशो ? त्यारे मुनिठेण धर्मलाज देइने कहुं के, अमो प्रभुनी सेवामाटे

પુંડરિક ગિરિપર જણું. પઠી તે તાપસોણ પુઠયાથી તે મુનિર્ઝે તેડના
 ઝડાર માટે શત્રુંજયની કથા કહેવા માંડી. કેમ કે તેવા માણસો જગ-
 તનું હિત ઇચ્છનારાં હોય છે. અનંત પુણ્યનાં આધારરૂપ, તથા સંસારરૂપી
 સમુદ્રમાં વાહાણ સમાન, એવો શાશ્વતો શ્રી શત્રુંજય પર્વત સુરાષ્ટ્ર દેશમાં
 જયવંતો વર્તે છે. તે શત્રુંજય પર અનંતા અરિહંત, મુનિપ્રમુખ માણસો તી-
 ર્થનાં યોગથી મોક્ષે ગણ્યા છે, તથા હવે પણ જશે. તે અદ્ભૂત શત્રુંજય
 ગિરિ સિદ્ધલક્ષ્મીનો ક્રીડા કરવાનો પર્વત છે, તથા ત્યાં ગણ્યા પ્રાણીર્ઝ
 તુરત મોક્ષસુખ મેલવે છે. ત્યાં શાશ્વતા તથા મુક્તિના સ્વામી શ્રી યુગાદીશ
 પ્રજુ વિરાજે છે, તેથી ત્યાં ગણ્યા માણસો મોક્ષસુખનો સ્વાદ અનુજવે છે.
 તે પર્વતરૂપી કિલ્લામાં રહેલા પ્રાણીને અનંત જગથી પાઠલ લાગેલા કુ-
 કર્મ રૂપી શત્રુર્ઝ પરાજય કરી શકતા નથી. તે પર્વતપર સૂર્યોદયથી જેમ
 અંધકારો, તથા સજ્જનના સંગથી જેમ દુર્ગુણો, તેમ, હત્યાદિક પાપો પણ
 ક્ષણવારમાં નાશ પામે છે. એવી રીતની શત્રુંજય ગિરિની કથા સાંજલીને
 તે તાપસો પણ તે મુનિર્ઝની પાઠલ ત્યાં જવા લાગ્યા. એવી રીતે તેડ જી-
 વયલાથી ચાલતા હતા, ત્યાં તેડે અગાડી કિનારાપર ઝગેલા વૃક્ષોથી
 વ્યાસ થયેલા એક ઝત્તમ સરોવરને જોયું. ગ્રીષ્મ શ્તુના જયંકર સૂર્યનાં
 ફિરણોથી ફ્લિટ થયેલા, અને તેથી વિસ્તાર પામતી વૃક્ષોની ઠાયામાં વે-
 ટેલાં ધનવાસી પશુર્ઝથી તે સરોવર સેવાણું હતું. વલી તે નિર્મેલ સરો-
 વર પ્રગટ થતી કમલોનાં મકરંદની સુગંધિથી, સર્વ દિશાર્ઝમાંથી થયેલા
 જમરાંથી પણ સેવાણું હતું. હવે તે તાપસો પણ પોતાના તાપની શાંતિ
 માટે ત્યાં જઈ આનંદથી તેડની ઠાયામાં વિશ્રામ લેવા બેઠા. ત્યાં તેડે
 કિંચિત ધૂર્ણાઈમાન આંહોવાલા, શિથિલ શરીરવાલા, શ્વાસોશ્વાસથી નીચું
 થયેલ છે પેટ જેનું એવા, સુદૃઢ મૂલવાલા, પીલા પગોને હલાવતા, ગંગાનાં
 નીરસરથી ઝજ્જલ કાંતિવાલા, હંસોથી વીંટાણેલા, તથા મૃત્યુની અણીપર
 રહેલા એક હંસને જોયો. તે વચ્ચે માણસોના આવવાથી, શત્રુંજયનાં આ-
 શ્રયથી જેમ પ્રાણીર્ઝનાં પાપકર્મો, તેમ વીજા હંસો ત્યાંથી તેને ઠોડીને ચાઢ્યા
 ગયા. હવે તે વચ્ચે એક દયાશુ મુનિ પણ પાત્રમાં પાણી લાવીને રસાયનની
 પેટે તે હંસના મુલમાં મેલ્યું. તે જલથી તે હંસને તે મુલ થયું, કે જે
 મુલે તેને જાણે મોક્ષસુખજ દેખાડ્યું હોય નહીં, તેમ થયું. “શરણ ર-

हित तथा आ दुखदायी संसाररूपी कांतरमां जमता एवा तारा जीवने
चार शरणां यातुं ? वली जेजे जवमां जे कोइ जीवने तें विराध्या होय,
तेउं सधखाने तुं खमाव ? तथा तेउं पण ताराप्रते क्षमा करे. वली तुं श-
शुंजय गिरिने तथा श्री युगादीश प्रभुने स्मर ?” एम कहीने ते मुनीं
तेने वारंवार नमस्कारो दीधा, ते नमस्कारधी पीडा रहित यइने, तथा
पंच नमस्कारनुं स्मरण करतो थको ते हंस समाधिधी मृत्यु पामीने सु-
धर्मा देवलोकमां उत्तम देव थयो. हवे ते वे मुनिठनां शुद्धोपदेशयी ते
तापसोए पण त्यां मिथ्यास्त्रि क्रीया तजीने जिनव्रत श्रंगीकार कयुं. ते-
ठनां जे केशो अगाळ जटाबंधयी वृद्धि पामता हता, तेउंनो मूलमांयी
खोच करीने तेउं पृथ्वीपर छोटवा लाग्या; पठी तेउं तेमनी पासे मिथ्या-
त्वने आखोचीने व्रतधारी थया थका जवसमुझमां दुर्लज एवा सम्यक्त्वने
जजवा लाग्या. पेहेलेयीज जेम जिनप्रते जक्तिवाला हता, तेम व्रतमां पण
जक्तिवाला थइने, ते थने मुनिठनी आझा लेइ शशुंजयप्रते जवा लाग्या. मा-
गमां लोकोने बोध देता, पृथ्वीने पवित्र करता, तथा जीवयला पूर्वक चा-
खता थका तेउंए सिद्धगिरिराजने जोया. श्री युगादीश प्रभुरूपी मुकुटें
करीने मंडित थएला, नवा गुंथेला श्रयोडावाला उत्तम बहुनां मस्तकस-
रखा, चोतरफधी दीपको सरखा रत्नोनां किरणोवालां एकसोने आठ सुव-
र्णनां शिखरोधी शोभता, तथा पुण्यना राशि सरखा थने मोक्षनी वेदि-
कासरखा ते विमलाचलने जोइने ते मुनिठं अत्यंत आनंद पाम्या. ते
गिरिराजनां दर्शनधी हर्षित थएला, तथा कर्मरूप व्याधिनां नाशधी ह-
खवा थएला ते मुनिठं मोक्ष मेहेखना आंगणां सरखा ते पर्वतपर च-
डवा लाग्या. त्यां तेउं रायणने त्रण प्रदक्षिणा देइने हमेशां, मोगरा
तथा कपूरसरखी उज्ज्वल कांतिवाला श्री रूपजदेव प्रभुने नमता हता.
वली तेउं उलसायमान जक्तिधी प्रेराया थका पोतानी शक्ति मुजव, श्री
युगादीश प्रभुना अनंता गुणोने हर्षेयी गाता हता. हवे मासहपणने
अंते ते वने ज्ञानी एवा विद्याधर मुनिठं, ते दश क्रोड साधुठने कहेवा
लाग्या के हे साधुठ ! तमोए आ संसारमां अशुच ध्यानना योगधी नरक
देनारुं अनंतुं कर्म पेहेलेयीज उपार्जन करेलुं ठे, ते आ क्षेत्रनां प्रजा-
वधी नाश पामशे, माटे तमारे अहीं रहेवुं, वली तमो अहीं अंते केव-

લજ્ઞાન પામીને મોઢે જશો. એમ તે સર્વને કહીને તે ચારણ મુનિઝ પોતાની કાંતિથી પૃથ્વી તથા આકાશને દીપાવતા થકા આકાશ માર્ગે ચાલ્યા ગયા. હવે તે ડાવિડ તથા વાલચિહ્વાદિક તપસ્વીઝ, માસોપવાસ સહિત ત્યાં જિનધ્યાનમાં તત્પર થયા થકા રહ્યા. પઠી સઘલાં મોઢનાં શ્રંગો ક્ષીણ થવાથી, નિર્યામણા કરીને, તથા મન, વચન અને કાયાનાં યોગથી સઘલાં જંતુઝને લખાવીને, તથા હુષ્ટ ઇવા આઠે કર્મોનાં ક્ષયથી અંતર્મુહુર્તમાંજ કેવલ પામી તે દશ ક્રોડ મુનિઝ ત્યાં મોઢે ગયા. તે વચ્ચે તે હંસના જીવે દેવલોકમાંથી આવીને મોટી રૂધિથી તેઝનો ઝંચે પ્રકારે નિર્વાણમહોત્સવ કર્યો. પઠી તે દેવ જિનેશ્વરો પ્રતે પોતાનું સ્વરૂપ કહીને પવિત્ર થયો થકો, તે તીર્થને હંસાવતારનું નામ આપીને, પોતાને સ્થાનકે ગયો. એવી રીતે તે દશ ક્રોડ મુનિઝ કાર્તિક સુદિ પુનેમને દિવસે ચંડ કૃતિકા નક્ષત્રમાં આવતે ઝતે ત્યાં શત્રુંજયપર મોઢે ગયા. જેમ પુંડરિકજી ચૈત્રી પુનેમને દિવસે, તેમ આ મુનિઝ કાર્તિકી પુનેમને દિવસે ત્યાં મોઢે ગયા, માટે તે ઘણે પવોં કહેલાં ઠે. વલી વીજી જગોણ વીજે વચ્ચે યાત્રા, તપ, દાન, તથા દેવપૂજનથી જે ફલ થાય ઠે, તેથી પણ અધિક ફલ આ તીર્થમાં કાર્તિકી પુનેમે તે કાયાં કરવાથી થાય ઠે. વલી અહીં સો સાગરોપમ રહેવાથી પણ જે કર્મ ક્ષય થતું નથી, તે કર્મ કાર્તિક માસમાં માસરૂપણ કરવાથી ક્ષય થાય ઠે. વલી વિમલાચલપર કાર્તિકી પુનેમનો એક જ ભપચાસ કરવાથી, ગ્રાણી, બ્રહ્મહત્યા, સ્ત્રીહત્યા, તથા ઘાલહત્યાના પાપોથી મુક્ત થાય ઠે. જે માણસ અરિહંત વ્રજુના ધ્યાનમાં રહીને અહીં શત્રુંજયપર કાર્તિકી પુનેમ કરે ઠે, તે સર્વ સુખો જોગવીને મોઢ મેલચે ઠે. જે માણસો વૈસાક, કાર્તિક, તથા ચૈત્ર આદિક માસોમાં પુર્ણિમાને દિવસે સંઘસહિત શ્રી પુંડરિકગિરિપર દાન, તથા તપ કરે ઠે, તેઝ મોઢ સુલને વ્રજનારા થાય ઠે. હવે તે ડાવિડ, તથા વાલચિહ્વનાં પુત્રોણ ત્યાં આવીને, એવી તો પ્રાસાદની પંકિઝ બનાવી, કે જેથી પુણ્યના સમૂહોથી જ જેમ, તેમ તે સિદ્ધગિરિ પર્વત અત્યંત શોજવા લાગ્યો. એવી રીતે તે તીર્થમાં ક્રોડો મુનિઝે મોઢસુલ મેલવ્યું ઠે, અને તેથી તે પવિત્ર તીર્થ વ્રણે જગતોમાં પ્રખ્યાત થણું ઠે. શ્રી ઋત મહારાજનાં મોઢપઠી ક્રોડ પૂર્વ ગયા વાદ તે ડાવિડ અને વાલચિહ્વ પ્રમુલ સાધુઝ મોઢે ગયા.

श्री वीरप्रभु इंद्रने कहे ठे के, हे इंद्र ! एवी रीते आ अवसर्पिणीमां
आ शत्रुंजय तीर्थनो प्रथम उद्धार श्री जरत चक्रीश्वरे कयों; हवे ते पठी
धाकीना उद्धारोनी स्थिति तुं सांजल ?

श्री जरतमहाराजाना वंशमां अयोध्या नगरीमां, तेज अने यशानो
स्वामी आठमो दंडवीर्य नामनो राजा धयो. ते त्रण खंड जरतनो अधिपति
थयो थको तथा जरत महाराजनी पेठेज आवकोनुं पूजन करतो थको राज्य
पाखतो हतो. एक दहाडो ते प्रगट जकिवंत एवा शोल हजार राजाडं
सहित उत्तम आसनपर बेठेखो हतो. जरत महाराज पठी ठ क्रोड पूर्य
गया वाद एक दिवसे इंद्र सजामां बेठो थको प्रभुना गुणोनुं स्मरण क-
रवा लाग्यो. पठी ते तेमनी सेंकडो शाखावाला वंशनी स्तुति करवा ला-
ग्यो; ठेवटे तेणे पोतानां झानचक्षुथी, स्फुरायमान यशवाला, पोताना
वीर्यथी चंद्र अने सूर्यना तेजने पण हरता, हजार आंखोवालानी पेठे
पोताना चक्षुथी अनेकोने जोता, हजार हाथवालानी पेठे दिशाड-
मांथी सघली खड्गनीने खेंचता, हजार जीभवालानी पेठे सर्वने पोता-
नां कायोमां जोडता, पोतानां मस्तकपर श्री युगादीश प्रभुना मुकु-
टने धारण करता, सर्व आभूषणोनां तेजोथी ज्ञासुर थपला, मूर्ति-
थीज महा पराक्रमी, न्याय अने धर्ममां तत्पर, युगादीश प्रभु प्रते
दृढ जकिवाला, जगतने पाखवामां शक्तिवंत, घणा राजाडंथी सेवाता,
चामरोथी धांजाता, धर्मनुं माहात्म्य गृहण करता, तथा सजामां सुव-
र्णना सिंहासनपर बेठेला दंडवीर्य राजाने जोया. त्यारे खुशीथी पोतानुं
मस्तक धुणावीते, प्रभुना वंशमां जकिवालो ते इंद्र आवकनो वैष ले-
इने अयोध्यामां आच्यो. देवदुष्य सरखी त्रेवडा सूत्रनी यज्ञोपवीतथी
हृदयमां नूपित थपला, एक वस्त्रवाला ब्रह्मवतथी पवित्र थयेला, धार
व्रतधारी होवाथी चार तिलकोने धारण करता, तथा जरा पीली चोट-
टलीमात्र केशवाला, जरतजीए वनावेला अहंत, मुनि, तथा आवक ध-
र्मरूप, दूषण रहित चार वेदने गृहण करनारा, तथा पताका सरखा
हाथथी शुरु जलें करी आचमन लेता एवा ते (इंद्ररूप) आवकने
जोइ दंडवीर्य राजा तेमनापर आदरयुक्त मनवालो थयो. पठी राजाए
तेने जोजन कराववा माटे रसोइआडंने हुकम कयों, त्यारे ते पण श्या-

पथिकीनुं स्मरण करतो थको तेउनी साथे दानशालामां गयो. त्यां के-
 लाको वेदना थंगो जणता हुता, केटलाको शांतिपाठ करता हुता, के-
 टलाको परमब्रह्मनो जाप जपता हुता, केटलाको ध्यानमां तत्पर हुता,
 केटलाको त्रिकाल देवपूजा माटे त्रिकरण शुद्धिथी जलें करी स्नान
 करता हुता, केटलाको मुनिउने बांदीने दान देता हुता, केटलाको त-
 परूपी अग्निमां कर्मरूपी काष्ठोथी अहिंसानी आहूति करता हुता, के-
 टलाको आत्माराममां जावरूपी पाणीथी स्नान करी पवित्र मनवाजा
 थया हुता; एवा ते आबकोने त्यां जोइने इंड अत्यंत आनंद पाम्यो. हे
 आबक ! तमोने बांदीए ठीए, एम करीने उठेला एवा तेउनी साथे
 ते पवित्र पाणीथी आचमन करीने, जोजनशालामां दाखल थयो. हवे ते
 कपटी आबक थएलो इंड क्रोडो आबकोने माटे पकावेहुं अन्न दिव्य
 प्रजावथी क्षणवारमां खाइ गयो; थने कहेवा लाग्यो के, अरे ! रसो-
 इथाउं ! मने छुधातुरने थन्न पीरसो ? शा माटे तमो दंडवीर्य राजाना
 पुण्यने व्यर्थ करो ठो ? पठी ते वात रसोइथाउं राजाने कहेवाथी, तेणे
 त्यां आबी, तेने जुख्यो, तथा शिथिल शरीरवालो जोयो. पठी ते कपटी
 आबके राजाने श्रद्धायुक्त आबक जाणीने दीनजाव देखाडी कठिन व-
 चन कहुं के, हे राजन् ! तमोए था जे रसोइथाउंने राख्या ठे, ते आ-
 बकोने उगनारा ठे, केम के, मने एकने पण तेउं तृप्त करता नथी. बली
 था पेटजरा तथा छालचु रसोइथाउं थावी रीते हमेशां बीजा आब-
 कोने पण ठगे ठे. ते सांजली जरा क्रोधातुर थएला राजाए सो मूडा
 जेटहुं अन्न पोतानी नजरे पकावाव्युं. पठी ते कपटी आबक देवमायाथी,
 अग्नि जेम सर्व काष्ठना समूहने तेम ते सघहुं राजाना देखतां खाइ ग-
 यो; तथा पठी ते राजाने कहेवा लाग्यो के, हे चरतना कुलमां जूषण
 समान महाराजा ! शुं तमारे तमारा पूर्वजोनी कीर्ति वधारवी नथी ?
 बली छुधातुर एवा मने एकने पण ज्यारे तमो संतोपी शकता नथी,
 त्यारे चरतजीना पुण्यने तमो कुलीन पुत्र शुं आबीज रीते वधारशो ?
 बली जे माणस पोतानां पूर्वजोनां कुल, कीर्ति तथा पुण्यने वधारतो न-
 थी, एवा माताने क्लेश करावनारा पुत्रो शुं कामनां ठे ? बली ज्यारे हुं
 तारा पूर्वजो सरखुं कार्य नथी करी शकतो, त्यारे तेना सिंहासनपर

શા માટે વેને છે ? તથા મસ્તકપર તેમનો મુંકટ પણ શા માટે ધારણ કરે છે ? વહી શ્યા શ્રાવકોને જોજન કરાવવાનાં તારા કપટી ઢાકડમાઃ કને ઠોડી દે ? થને તારી શક્તિમુજવ કર ? ફોકટ માણસોને શ્યા દાન-શાસનાં ઢોલધી શા માટે હું ઠગે છે ? તેથી રીતની તેની નિષ્ઠુર વાળી સાં-જલીને પણ રાજા ગુસ્તે થયો નહીં, પણ પોતાનાં પુણ્યની અપૂર્ણતાને જા-ણીને ડહાટો તે પોતાના આત્માની નિંદા કરવા લાગ્યો. પત્રી રાજાના જાણને જાણીને પધિત્ર વાળીવાલો મંત્રી કહેવા લાગ્યો કે, હે સ્વામી ! શ્યા ફોડ દેવ કપટધી શ્રાવકનું રૂપ લેઈને અહીં આવ્યો છે. વહી શ્રાવકના વેપમાં જો તમારી જ્ઞાતિ હોય, તો તે શ્રાવકો ? કેમકે તમારી જ્ઞાતિધી સુધી ઘડીને કદાચ તે પોતાનું સ્વરૂપ પ્રકટ કરશે. તે સાંજલી રાજાએ તેની સપીયે બંદન થને અગુરુનો ધૂપ કરી પધિત્ર વચન કહું કે, હે દેવ ! તમો શ્રાવકનો વેપ લેઈને મને પ્રધિત્ર કરવાને કોણ આવેલા છો ? તથા મારાપર કૃપા કરીને થાપ પ્રગટ થાઉં ? વહી દુવે થાપે મને લેદ થા-પયો યોગ્ય નથી, તથા હું શ્રાવક વેપધારી મનુષ્યને નિશ્ચયધી નમું હું. વહી જિનમાં, જિનધર્મમાં, મુશુરમાં, તથા થાપપ્રતે જો મારી લેરેલરી જ્ઞાતિ હોય, તો થાપનું સ્વરૂપ પ્રગટ કરીને, મારું પુણ્ય સફલ કરો ? ણધી રીતનાં તેનાં જ્ઞાતિયુક્ત વચનો સાંજલીને અંતઃકરણમાં સુધી થ-પલા ઈંદ્ર તેની લોકોવશે વારંવાર પ્રશંસા કરી. વહી તેના મનને લેદ-યુક્ત જાણીને ઈંદ્ર તુરત કપટી રૂપ ઠોડીને, પોતાનું મૂલરૂપ ધારણ ક-યું. ત્યારે તેને ઈંદ્ર જાણી દંઢવીયં આશ્ચર્ય સહિત દુષ્કધી તેને નમ્યો, તથા ઈંદ્ર પણ તેને દાયધી ઠંચકીને આલિંગન કયું, તથા તેને તે કહેવા લા-ગ્યો કે, હે ચરમશરીરી મહાસત્ત્વ ! તમોને ધન્ય છે, પ્રજુના કુલમાં ઉ-ત્પન્ન થપલા તમોને જોડ, હું શ્રી યુગાદીશ પ્રજુને યાદ કરું હું. વહી થાજે મેં સુધર્મા સજામાં વેઠાં થકાં પ્રજુના તેવા ગુણયુક્ત વંશનું સ્મરણ કયું; તેમાં પૂર્વજોષ અંગીકાર કરેલું કાર્ય કરનાર; તથા અધિક ગુણ-વાન તમો છો, તથા તમો કુલીન પુત્રધી પ્રજુનો વંશ થાજે પણ શોજી રહ્યો છે. જે પુત્રો વંશની સ્થિતિ, ગુણો, ધર્મ, કીર્તિ તથા અલંકાર રાજ્યની વૃદ્ધિ કરે છે, તેજ સરા પુત્રો છે. વહી હે રાજન્ ! તમો જરતના કુલમાં ઉત્પન્ન થયા, માટે તમારે પણ તેના સરલુંજ કાર્ય કરવું જોઈયે; થને

तेथी तमो शत्रुंजयनी यात्रा तथा तीर्थोद्धार करो ? वली हुं तमोने दे-
 वोसहित त्यां आवी ते कार्यमां मदद करीश; माटे आ स्वामीवत्स-
 लनी पेठे ते कार्य माटे पण तमो त्वरा करो ? ते सांजली राजाए कयुं
 के, हे इंद्र ! आपे मने ठीक ते चेताव्युं; थने तेथी आप मने तो जरत
 तुल्यज ठो. वली श्री युगादीश प्रभुना जक्त आप समान बीजा कोइने पण
 हुं जाणतो नथी, केम के, जरत महाराजना स्नेहथी आपे अहीं आवी
 मारापर कृपा करी. हवे हुं तो जाणे संघसहित हवडेज यात्रामाटे प्र-
 याण करुं हुं, थने हवे आपणो पाठो मेलाप पुंडरिक गिरिपर थशे.
 पठी खुशी थएला इंद्र तेमने वाण सहित धनुष्य, दिव्य रथ, हार,
 तथा कुंडलो आप्यां. पठी इंद्र तो जगतमां उद्योत करता थका सगें
 गया, थने दंडवीर्य राजाए यात्राना प्रयाण माटे जंजा वगडावी. ते ना-
 दथी, ते जाणे दूतथीज खेंचाया होय नहीं, तेम लोकोना समूहो वे-
 गथी पोतपोताना वाहनो सहित त्यां एकठा थया. पठी शुभ दिवसे
 स्नानथी पवित्र थइ, तथा पवित्र वस्त्रो पेहेरीने, थने जिनविंघने न-
 मीने राजाए लोको सहित प्रयाण कयुं. घणां सैन्यथी पृथ्वीना विस्ता-
 रने हरतो, उडती रजोथी तेजस्वीर्तना तेजने हरतो, चार प्रकारनां प-
 र्मनी वृद्धि माटे चतुर्विध संघ सहित, चतुरंगी सेना सहित, चार प्र-
 कारनी बुद्धिवालो, चारे गतिर्तना नाश माटे चारे कपायोने तजतो,
 चार लोकपालोपर पांचमो लोकपाल, चार महाधरो, चार सामंतो, चा-
 र मंत्रीर्त, तथा चार सेनापतिर्तथी वींटाइने मार्गे चालतो थको ते रा-
 जा शोजतो हतो, वली आगळ रहेला देवालयमां घिराजेला जिनविं-
 घना प्रजावथी कोइ पण छुड देवो तेमने पराजव करी शक्या नहीं.
 एवी रीते घणां देशोने उलंगीने, तथा ते देशोनां राजाउपासेथी जेठो
 लेइने कैटलेक दिवसे ते काश्मीर देशमां थाव्यो. पठी प्रजातमां जेवो
 ते राजा सैन्य सहित प्रयाणनी इष्टा करे ठे, तेदलामां वे पर्वतोए तेनो
 मार्ग रोक्यो. त्यारे अग्र सैनिके आवी ते वतांत राजाने कह्यो. त्यारे रा-
 जा पण आश्चर्यथी तेमनी समीप थाव्यो, त्यारे ते वने पर्वतो प्रलय-
 कासना पर्वतोनी पेठे थरसपरस थाफल्या. ते वनेना थाफलवाथी तण-
 खाउंनो समूह एवो तो उठव्यो के, जाणे वज्र सरखो तेजस्वी ते वड-

वनखज होय नहीं, तेम देखावा लाग्यो. पठी तेमांथी त्रणे जगतोने वा-
 लवामां समर्थ, एवो अग्नि निकळ्यो, तथा ते उत्तम मुनि तरफथी आ-
 वेली तेजोलेख्यानी पेठे कोझी पण सहन थइ शक्यो नहीं. ते जोइ
 सुमति प्रधान राजाने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आ उपद्रव कोइ
 छुट देवनो करेलो ठे; आप तेने शांत करवा भाटे पूजादिक कार्यो करो?
 के जेथी ते संतोप पामी पोतानुं स्वरूप प्रगट करशे. एवी रीतनां मंत्रिनां
 वचनथी राजाए पोते पवित्र पूजादिक कार्य कयुं, केम के संत पुरुषो
 प्रायें करीने परने तुष्टमान करनारा होय ठे. पठी ते शांति उपायोथी
 पण ते देव जरा पण संतुष्ट थयो नहीं, केम के बडवानलने जलथी सीं-
 च्याथी ते उलटो विशेष रीते बलवा लागे ठे. पठी राजाए स्मरण कर-
 वाथीज इंडे आपेलुं शत्रुने नाश करनारं धनुष्य आव्युं, तथा तेने पूजी
 तेणे ते हाथमां धारण कयुं. ते धनुष्यनां तेजथी राजा बखतर पेहेरेखानी
 पेठे शोजवा लाग्यो. पठी राजाए तेने जरा खेंचीने तेनो टंकार कयों के,
 तुरत तेउं वज्रपातनी वीकथीज जेम, तेम दूर थया. पठी राजाये वज्रथी
 तथा देवोथी पण न वारी शकाय, तेवा ते बाणने धनुष्य साथे जोड्युं. ते
 बखते नजदीक रहेखा लोको शंका करवा लाग्या के, शुं आ सूर्यने जीर्ण
 पत्रनी पेठे जेदी नाखशे ? के कपासीउंनी पेठे ताराउने उडाडी नाखशे ?
 के आकडाना फुलनी पेठे चंडने फेंकी देशे ? के कीर्ति नहीं मावाथी
 ब्राह्मांडने तोडी नाखशे ? तेठलामां तेजस्वी आंखोवालो, जयंकर, विंध्या-
 चलपर रहेखा अग्निनी पेठे मस्तकपर पीला केशोवालो, गुफा सरखां न-
 स्कोरांवालो, वायुथी वृद्धोने जांगतो, दांतोनापीसवाथी उत्पन्न थती अ-
 भिनी ज्वालाथी जयंकर देखातो, तालवृक्ष सरखा उडंड धाडुवालो, शीखा
 सरखा दृढ हृदयवालो, थं कुशसरखा नखोना समूहथी फाडेला ठे, सिंद्होने
 जेणे एवो, चपल जीजथी नजदीक रहेखा हाथीआदिकोने गृहण करतो,
 तथा मारुं रक्षण करो ? मारुं रक्षण करो ? एवां वचनो बोलतो एक वे-
 तास प्रगट थयो. तेनां ते वचनथी राजा धनुष्य खेंचीने कटपांतकाख-
 ना सूर्यनी पेठे स्थिर रह्यो; तथा तेणे तेने कयुं के, थरे नीच ! तें आ
 मार्गे शामाटे रुंघ्यो ठे ? तथा तारी पासे कोनुं बल ठे ? थने तुं कोण
 ठे ? ते सघलुं कहे ? त्यारे ते वेतास कहेवा लाग्यो के, हे दयालु दंडवीर्य

राजा ! आ तमारा सेवकपर कोप नहीं करो ? वली हे राजन् ! जीव
 वज्रयी जेम सूर्यने, तथा तृणयी जेम अग्निने, तेम में जे तमोने रोप्यावे
 तेनुं कारण तमो सांजखो ? हुं प्रथम वियजति नामनो एक विद्याधरोने
 स्वामी हतो; अने तमोए मने संग्राममां जीव्यो हतो. तेनी पीडायी मरीने
 स्वल्प आयुष्ययी, घणा जवोमां जटकीने, कोइक पुण्यने योगे आ वनना
 परेतमां हुं वेतास थयो. पत्नी विजंगहानयी इंदवाकु वंशमां जूषण समा-
 न एग तमोने अहीं आवेखा जाणीने तमारो मार्ग रोकीने हुं वेठो. गर-
 इना पद्मचानयी जेम नागपाशो तेम तमारा धनुष्यना टंकारयी आपर्पतो
 फाटी गया; वही अगाउ हुं कोइ राक्षस, दानव, के मनुष्योयी पण जी-
 तापो न होगो. पण हवे तो तमारां यखने सहन करवाने हुं शक्तिमान
 नहीं होशयी आपनायी हुं जीतायो तुं. अने हे स्वामी ! हवे हुं आपनी
 आहारयी अहीं चाकारनी पेटे गद्दीश; पत्नी राजाए पण तेने त्यांज स्था-
 प्यो. पत्नी राजाए क्रोध रहित थइ, स्नान करी, तथा प्रनुने पूजीने, अने
 गोजन करीने परिवार सहित त्यांयी प्रयाण करुं. एयी रीते अ-
 मंड प्रयाणयी केटखेक दिवसे ते नरतजीनी पेटे शत्रुंजय नजदीक प-
 होच्यो. पत्नी त्यां आनंदपुरमां नरतनी पेटेज तेमणे जिनपूजा, तीर्थपूजा,
 संघपूजा, आदिक मयं कार्य करुं. पत्नी ते शत्रुंजयी, नरतकुंड, तथा पीता
 कुंडोमांयी पण तीर्थोदक खेदने शत्रुंजय परेतपर चलयो; तथा वेगडे
 मुख्य शिखरपर चढीने, तेण तेने प्रण प्रदक्षिणा दीधी. त्यां नरत चढी-
 ए वनावेखां तेमनी कीर्तिरूपी गृहमरमां प्रनुनां प्राप्तावोने जोइने ते
 अत्यंत आनंद पाव्यो. हवे ते वयने अवधिज्ञानयी त्यां दंत्ययी रा-
 जाने आवेखा जाणीने इंद्र पण देवोनी साथे आय्यो; तथा तेणे मुख्य
 शिखरने, चेल्यने, गायत्रने, समवसरणने, तथा प्रनुनां पगझाने पूज्यो;
 पत्नी त्यां ते राजाए इंद्र कदेखी विधिपूर्वक, दारिद्र्यरूपी गृहने वाय-
 दानां दावानप्रमरमुं संघपूजा, उगमव आदिक शुभ कार्य करुं. वसी तां
 मुनिद कदेखा ते गिगिना माहात्म्यने मांतवनां थकां तेणे प्रण अगाउ
 महोत्सव पूर्वक तीर्थोत्सव कयो. पत्नी त्यां प्रनुना मंदिरोने जीव यपझां
 जोइने छुःनित थइ. इंद्रनी अनुमतियी. तेईनो तेणे उद्धार कयो. पत्नी
 तेणे रस्तावसर पण उगमपूर्वक इंद्रनी अनुमतियी मंदिरादिकोनो उ-

ઝાર કર્યો. પઠી તેમણે આયુ, વૈજાર, અષ્ટાપદ તથા સમ્મેતશિખરપર પણ સંઘ સહિત યાત્રા કરીને ઝઘાર કર્યો. પઠી તેણે પોતાનાં રાજ્યમાં આવીને, ત્યાં પણ ક્રોડોગમે જિનમંદિરો કરાવ્યાં, તથા તીર્થયાત્રા કરી. પઠી એક દહાડો જરતની પેઠેજ આરિસા યુવનમાં પોતાનાં શરીરને જોતા થકા, થને સંસારની અસારતાને મનમાં ધારતા થકા તે દંડવીર્ય રાજા કેવલજ્ઞાનની સંપદા પામ્યા. પઠી ઘત પાલતા થકા, થને પરનો ઉપકાર કરતા થકા તે દંડવીર્ય મહામુનિ મોક્ષે ગયા. એવી રીતે આ શત્રુંજય તીર્થનો ધીજો ઝઘાર કરીને જરતના વંશમાં થપ્પા દંડવીર્ય રાજા મોક્ષ પામ્યા.

એવી રીતે ધીજો ઝઘાર જાણવો.

હવે એક દહાડો ફેશાનેંડ, જ્યાં હેમેશાં કેવલી અરિહંત વિચરે છે, એવાં મહાવિદેહ ક્ષેત્રમાં જાક્ષિથી જિનેશ્વરોને નમત્રા માટે ગયો. ત્યાં સિંહાસનપર બેઠેલા, તથા ઘ્રણ ઝત્રથી શોજતા પ્રજુને સ્ત્રવીને, તથા નમીને તે તેમની પાસે બેઠો. પઠી પ્રજુ હોકોને આનંદકારી દેશના દેવા લાગ્યા કે, જેમ જવોમાં મનુષ્ય જવ, તથા ઘરોમાં દીપક તેમ સઘલા છીપોમાં જંબૂ-છીપ શ્રેષ્ઠ છે. વલી સર્વ દેશોમાં મુરખ દેશ, તથા સર્વ પર્યતોમાં પુંડરિક ગિરિ ઉત્તમ છે, કેમ કે ત્યાં કીર્તનથી પણ પાપોને હરનારા શ્રી કૃપજ-દેવ પ્રજુ વિરાજે છે. વલી તે જરતક્ષેત્ર, તથા ત્યાંના મનુષ્યોને પણ ધન્ય છે, કેમ કે ત્યાં રહેલા શત્રુંજય તીર્થમાં તેડ પ્રજુને પૂજે છે. વલી હમેશાં વિમલાચલ તીર્થને ધ્યાયવાથી પાપોની શાંતિ થાય છે, કેમ કે, જો સૂર્ય નજદીક હોય, તો શું અંધકારની પ્રવૃત્તિ હોય ? ક્રોડો જવોમાં પણ ધુર્લજ એવું ઘોષિયીજ શત્રુંજય તીર્થમાં પ્રજુનું ધ્યાન ધરવાથી તત્કાળ પ્રાણીંડને પ્રાપ્ત થાય છે. સર્વ તત્ત્વોમાં જેમ સમ્યક્ત્વ તથા સર્વ દેવોમાં જેમ જિન, તેમ સર્વ તીર્થોમાં ઉત્તમ એવો શત્રુંજય ગિરિ ધુર્લજ છે. એવી રીતની પ્રજુની દેશના સાંજલીને, તે તીર્થને જોવાની ઇચ્છાથી ફેશાનેંડ શત્રુંજય ગિરિપ્રતે આવ્યો. ત્યાં પ્રજુને જોતાં થકાં, સ્ત્રવતાં થકાં, તથા જિનવાણીનું સમર્થન કરતાં થકાં તેણે દેવો સહિત અષ્ટાઙ્ મહોત્સવ કર્યો. વલી ત્યાં જિનજાક્ષિની પેઠે, કિંચિત્ જીર્ણ થપ્પાં જિનમંદિરોનો તેણે દીવ્ય શક્ષિથી ઝઘાર કર્યો. એવી રીતે દંડવીર્ય રાજા પઠી સો સા-

गरोपम गया वाद ईशानेंद्रनो करेखो पुंडरिक गिरिपर त्रीजो उद्धार थयो.
एवी रीते त्रीजो उद्धार जाणवो.

हवे एक दहाडो चेत्री पुनमने दिवसे देवो श्री पुंडरिकगिरिप्रते रु-
पजदेव प्रजुने नमवा माटे आव्या. ते वखते हस्तीसेन नामना नगरमां
सुहस्तिनी नामनी देवी काखनां वशथी क्रोडो देवीउंधी वींटायी यकी
मिथ्यादृष्टि थइ हती. ते महा बलवान, तथा जैनधर्मनो छेप करनारी
हती, थने तेणीए तालध्वज प्रमुख क्षेत्रदेवोने पोताने वश करी लीया.
ते देवी स्वेष्टाचारी थइने, परजोह, मथ तथा मांसमां आसक्त थइ थकी
पोतानां गर्वथी उरुत थइने तीर्थने नुकशान करवा लागी. बली ते देवी
देवोनां नहीं आववाथी, कपटथी, घणां चीजा पर्यतोने शत्रुंजय सरखा
करीने लोकोने उगती हती. हवे त्यां तेवा घणां पर्यतोने जोइ आश्चर्यथी
एकबीजानां मुखो जोता यका ते देवो विचारवा लाग्या के, शुं आ पृष्ठी-
पर घणा शत्रुंजय पर्यतो वे? अथवा अमारी जक्तिथी तेणे घणां रूपो
कयां ठे.? अथवा एक पर्यतपर अमो सघलाने नहीं माता जोइने, आ
प्रजाविक पर्यत हजारो रूपणाने शुं प्राप्त थयो ठे? एवी रीते चिंतातुर
थएला देवोए अवधिज्ञाननो उपयोग दीधा विनाज ते सयं जगोए स्नात्र-
पूजादिक कार्य कयुं. पठी अछाइमहोत्सव करीने जेटलामां तेउं जवाने
इष्टे ठे, तेउंमां तेउंये विमलाचलपर एके शिखर जोयुं नहीं. त्यारे तेउंए
संत्रांत थइ एवो तर्क बांध्यो के, थापणी कुजक्तिथी शुं आ विमलाचल
अदृश्य थयो? बली जगतने पावन करनारा ते तीर्थने थापणे हमणाज
थनेक प्रकारनुं जोयुं हतुं. थने हवे तो ते एक पण नजरे पडतुं नथी!
पठी तेउंए अवधिज्ञानथी ते देवीनुं कपट प्रगट रीते जोयुं. त्यारे सयं
देवोए क्रोधातुर थइ प्रलयकाखनां सूर्यनी पेठे तेणीतरफ जयंकर कोप-
ज्वाला मुकी. ते कोपज्वालाथी अत्यंत बसती यकी परिवार सहित आ-
वीने ते देवी तेउंने नमवा लागी, तथा दीनवाणी बोलवा लागी के, हे
देवो! तमो अमारा स्वामी ठो, थने अमो तमारी दासीउं ठीयें, माटे
तुण समान एवी अमोपर क्रोध करवो उचित नथी. अमोए अज्ञानताथी
आ कार्य कयुं ठे, हवे पठी तेम नहीं करीयें, माटे अमारो आदखो अ-
पराध थाप हमा करो? त्यारे देवो कहेवा लाग्या के, अरे! दुष्ट!

अने तीर्थनो घात करनारी ! तुं अमारी पेठे बीजा लोकोने पण आवी रीते ठगे ठे !! बली हे मांसजकृणी ! तें आ तीर्थनी आसातना करी ! तने तीर्थनी रक्षा माटे राखेली हती, अने तें उखटा तीर्थनो नाश करवा मांड्यो ! बली तें जरतप्रते दासजाव राखीने आबुं अकार्य कर्युं ? माटे हमणाज तारो अमो नाश करीशुं. ते वचन सांजली जय-जीत थएली ते हस्तिनी देवी प्रजुने शरणे गइ, केम के, तेम कर्णाविनां जवची जेम, तेम देवोनां क्रोधची तेणीनो नुटकारो न होतो. पठी तेणीने श्री युगादीश प्रजुने शरणे गएली जोइने, देवो दूर उजा यका कहेवा लाग्या के, अरे दुष्ट ! आ तें शुं कर्युं ? त्यारे दांतोथी आंगलीडनां टेरवां चावती थकी ते देवी कहेवा लागी के, हे दयाशु देवो ! तमो कृपा करी क्रोधने तजो ? बली हुं दवेयी कोइ पण दिवसे मनची पण जो आबुं कार्य चितवुं, तो मने आ जगतची नमाएला युगादीश प्रजुना चरणोना सोगंद ठे; बली आ वावतमां जगतनां जावोने जोनारा तमो साहीड ठे; तेथी हवे कृपा करीने मारा आ एक अपराध माटे तमो क्षमा करो ? एवी रीतनां दीन वचनोवाली एवी तेणीने देवोड विसर्जन करी, केम के, उत्तम माणसो नमता अपराधीपर गुस्ते थता नथी. पठी त्यारथी ते हस्तिनी देवी हस्तिसेन नगरमां रहीने संघनी जक्ति करती थकी तीर्थनी रक्षा करवा लागी.

हवे ते बळते चोथा देवलोकांना माहेंड नामना जक्तिवान इंडे ते शत्रुंजयपर जरा जीर्ण थएलां प्रजुना मंदिरोने जोयां. त्यारे ते विचारवा लाग्यो के, अहो ! जगतने हितकारी एवा आ तीर्थमां आ शुं थयुं ? खरेखर ते आ देवीनुं चेष्टित ठे. एम विचारि दीव्य शक्तिथी वार्धकी मारफते तेणे ते प्रासादो नवाजेवां समराव्यां. बली एवीज रीते तेणे वा-हुवलि, ताखध्वज, कदंबगिरि, तथा रेवताचल आदिक शिखरोपर पण उद्धार कयों. एवी रीते इशानेंडे करेला उद्धार पठी क्रोड सांगरोपम गया वाद विमलाचलपर माहेंडनो करेलो चोथो उद्धार जाणवो.

एवी रीते चोथो उद्धार जाणवो.

हवे एक दहाडो महाविदेह क्षेत्रमां जिननो जन्मोत्सव करीने देवो आठमा नंदीश्वर छीपमां गया. त्यां आठ दिवसो मुधि जिनाचन तथा महोत्सव करीने श्री रुपज प्रजुने नमवाने विमलाचलपर आव्या. त्यां

तेमणे जक्तिथी आठ दिवसो सुधि प्रजुनी पूजा करी, तथा पुण्यनां मंदिर सरखां ते जिनप्रासादोने किंचित जीर्ण थप्लां जोयां. तेथी महा जक्तिवान ब्रह्मंडे सर्व देवोनी अनुमोदना पूर्वक दिव्य शक्तिथी विमलाचलपर उद्धार कयों. एवी रीते मांढेंडे करेला उद्धार पठी दश क्रोड सागरोपम गया घाद आ शत्रुंजयपर ब्रह्मंडे करेलो पांचमो उद्धार थयो.

एवी रीते पांचमो उद्धार जाणवो.

हवे एक दहाडो चमरेंड आदिक जुवनेंडो स्वेठाथी तथा जक्तिथी नंदीश्वर छीपे गया. त्यां तीर्थयात्रा माटे निकलेला, तथा कामदेवने जीतनारा वे विद्याधर मुनिउं आव्या. ते मुनिउंए ते देवोने, सांजलवाथी पण पवित्र करनारो श्री पुंडरिक गिरिनो महिमा कद्यो. एवी रीते ते मुनिउंथी प्रेराएला ते देवो शत्रुंजय तीर्थप्रते तेउंनी साथे आव्या. पठी त्यां तथा सर्व तीर्थोमां यात्रा, दान, पूजा तथा जक्तिथी मंदिरोनो उद्धार करीने, तेउं पोताने स्थानके गया. एवी रीते ब्रह्मंडे करेला उद्धार पठी लाख क्रोड सागरोपम गया घाद विमलाचलपर जुवनेंडे करेलो ठहो उद्धार थयो.

एवी रीते ठहो उद्धार जाणवो.

बली वधे पण श्री शत्रुंजय पर्वतपर माणसो, तथा देवोनां करेला घणा पवित्र उद्धारो थया ठे.

एवी रीते श्री जरतथी मांडीने सगर चक्री सुधिनां कड्याणना निधान सरखा, तथा तीर्थनो उद्धार करनारा, अने इंद्रोथी पण वखणाएला आशयवाला राजाउं थया; तथा तेउं अंतरंग ठ शत्रुंजने, जीतीने, झानी थया थका अनुक्रमे मोक्षे गया.

एवी रीते श्री वर्धमान प्रजुनां मुखरूपी कमलमांथी निकलेलां वचननां सारने मेलवीने इंद्रो निर्मल आनंद पांम्या, के जेथी तेमने जाणे मोक्षसुखज मद्युं होय नहीं तेवा तेउं थया.

एवी रीते आचार्य महाराज श्री धनेश्वर सूरिए वनावेला महातीर्थ श्री शत्रुंजयना महात्म्यमां डाविड तथा वासुखिह्वनुं चरित्र, तथा तीर्थोद्धारनां वर्णननो सातमो सर्ग संपूर्ण थयो. श्रीस्तु.

अष्टमः सर्गः

जेमनुं चरित्र *चार मनोहर आश्वयोंधी आश्रित घएहुं ठे, एवा श्री-मान् नाजि राजनां पुत्र (युगादीश प्रभु) वांठित अर्थने आपो ?

श्री वीर प्रभु इंडने कहे ठे के, हे इंड ! तीर्थकरना मनोहर चरित्र-वाला याकीनां उज्जारोनी स्थिति पण तुं सांजस ? कर्मरूपी शत्रुठंघी नहीं जीताएला, तथा कामदेव रूपी शत्रुने जीतनारा, एवा अजितनाथ प्रभुने नमस्कार करीने, तेमनाज गुणोनुं हुं वर्णन करूं हुं.

जंबूद्वीपना जरतक्षेत्रमां, शत्रुठं जेनी साथे खड़ी नथी शकता एवी, तथा पृथ्वीमां प्रख्यात, अने निर्जय अयोध्या नामनी नगरी ठे. जे नगरी-प्रते आवेसा शत्रुठं मणिना कोटमां प्रतिविंवित थएलां पोतानांज शरीरोने जोड़, सन्मुख आवेसा शत्रुठंघी वीकथी नाशी जता हुता. वली ज्यां हमेशां अरिहंत प्रभुना मंदिरोमां वागता घंटाठंनां मूर्तिवंत धर्म-राजाठं सरखा नादोधी पापरूप राजा तो नाशीज जतो हुतो. त्यां श्री रूपचंदेव प्रभुना वंशमां बीजा अजितनाथ प्रभु सुधिमां असंख्याता राजाठं मोढ़े गया, तथा एक सर्वायंतिज्जं गया. अनुक्रमे ते वंशमां ते नगरीमां जिनध्यानधी शुरू बुद्धिवाला, शत्रुठंने जीतनारा, महा प्रज्ञा-धवाला, तथा गुणरूपी माणिक्यनां रोहणाचस सरखा जितशत्रु नामे राजा थया. तेणे शत्रुठंनां, तथा याचकोनां खलाटपर रहेली कर्मनिर्मित अक्षरोनी पंक्तिठं खोपी हती. तेमने उत्तम गुणोवालो, तथा महा ज्ञकिवंत सुमित्र नामे नानो युवराज जाइ हुतो. हवे ते जितशत्रु राजाने, मुखधी दासरूप करेस ठे चंडने पण जेणीए, तथा विजयना आख्यानमां दृष्टांत सरखी विजया नामे राणी हती. शीखरूपी पर्यंतपर चंडेली, तथा असंख्य गुणोवाली ते राणी पतिना हृदयने पोता तरफ खेंचती हती. वली वल्ले पक्षोधी (पांखोधी) शुरू, तथा विवेकवाली ते राणी हंसीनी पेठे पतिनां निर्मल मनमां (मानस सरोवरमां) वास करीने रहेती हती. वली जगतने मित्र सरखा ते सुमित्र युवराजनी उत्तम च-

* (१) युगदीश्वरजी नीहें सितपेडी एव विवेकनी छद्मी. (२) श्रेयांज पुनारनी दाननी दानना. (३) चंडीधी एव बाहुपतिनुं अधिक बड. (४) जोगी जोगवतां चक्रं एव जरत मराराजने घएहुं कैउझान. ए चार आश्वयों जाएरां.

तेमणे जक्तिथी आठ दिवसो सुधि प्रजुनी पूजा करी, तथा पुण्यनां मंदिर सरखां ते जिनप्रासादोने किंचित जीर्ण थएलां जोयां. तेथी महा जक्तिवान ब्रह्मंडे सर्व देवोनी अनुमोदना पूर्वक दिव्य शक्तिथी विमलाचक्षपर उद्धार कयों. एवी रीते माहेंडे करेला उद्धार पठी दश क्रोड सागरोपम गया वाद आ शत्रुंजयपर ब्रह्मंडे करेलो पांचमो उद्धार थयो.

एवी रीते पांचमो उद्धार जाणवो.

हवे एक दहाडो चमरेंड आदिक जुवनेंजो स्वेठाथी तथा जक्तिथी नंदीश्वर छीपे गया. त्यां तीर्थयात्रा माटे निकसेला, तथा कामदेवने जीतनारा बे विद्याधर मुनिउं आल्या. ते मुनिउंए ते देवोने, सांजलवाथी पण पवित्र करनारो श्री पुंडरिक गिरिनो महिमा कळो. एवी रीते ते मुनिउंथी प्रेराएला ते देवो शत्रुंजय तीर्थप्रते तेउंनी साथे आल्या. पठी त्यां तथा सर्व तीर्थीमां यात्रा, दान, पूजा तथा जक्तिथी मंदिरोनो उद्धार करीने, तेउं पोताने स्यानके गया. एवी रीते ब्रह्मंडे करेला उद्धार पठी लाख क्रोड सागरोपम गया वाद विमलाचक्षपर जुवनेंजो करेलो ठो उद्धार थयो.

एवी रीते ठो उद्धार जाणवो.

बली वधे पण श्री शत्रुंजय पर्यंतपर माणसो, तथा देवोनां करेला घणा पवित्र उद्धारो थया ठे.

एवी रीते श्री जगतथी मांडीने सगर चक्री सुधिनां कळ्याणना निधान सरखा, तथा तीर्थनो उद्धार करनारा, थने इंजोथी पण वखणा-एला आशयवाळा राजाउं थया; तथा तेउं थंतरंग ठ शत्रुंजने, जीतीने, हानी थया थका थनुक्रमे मोदे गया.

एवी रीते श्री वर्धमान प्रजुनां मुखरूपी कमलमांथी निकसेलां ववननां सारने मेखरीने इंजो निर्मल थानंद पाम्या, के जेथी तेमने जाणे मोहसुखज मद्युं होय नहीं तेवा तेउं थया.

एवी रीते आचार्य महाराज श्री धनेश्वर मूरिण यनावेला महातीय श्री शत्रुंजयना महात्म्यमां डाविट तथा वाखत्रिहनुं घरिप्र, तथा तीर्थोद्धारनां वर्णननो सातमो सर्ग संपूर्ण थयो. श्रीरस्तु.

अष्टमः सर्गः

जेमनुं चरित्र *चार मनोहर आश्चर्योंची आश्रित घण्टुं ठे, एवा श्री-
मान् नाजि राजनां पुत्र (युगादीश प्रभु) वांछित अर्थने आपो ?

श्री वीर प्रभु इंद्रने कहे ठे के, हे इंद्र ! तीर्थकरना मनोहर चरित्र-
वाला बाकीनां उद्धारोनी स्थिति पण तुं सांजल ? कर्मरूपी शत्रुंठी
नहीं जीताएला, तथा कामदेव रूपी शत्रुने जीतनारा, एवा अजितना-
थ प्रभुने नमस्कार करीने, तेमनाज गुणोनुं हुं वर्णन करुं तुं.

जंबूद्वीपना जगतक्षेत्रमां, शत्रुंठ जेनी साये खडी नथी शकता एवी,
तथा पृथ्वीमां प्रख्यात, अने निर्जय अयोध्या नामनी नगरी ठे. जे नगरी-
प्रते आवेला शत्रुंठ मणिना कोटमां प्रतिविंबित घएलां पोतानांज श-
रीरोने जोइ, सन्मुख आवेला शत्रुंठनी वीकथी नाशी जता हुता. वली
ज्यां हमेशां अरिहंत प्रभुना मंदिरोमां वागता घंटाउंनां मूर्तिवंत धर्म-
राजाउं सरखा नादोधी पापरूप राजा तो नाशीज जतो हुतो. त्यां श्री
रूपनदेव प्रभुना वंशमां वीजा अजितनाथ प्रभु सुधिमां असंख्याता
राजाउं मोके गया, तथा एक सर्वाधसिद्ध गया. अनुक्रमे ते वंशमां ते
नगरीमां जिनध्यानधी शुरू बुद्धिवाला, शत्रुंठने जीतनारा, महा प्रजा-
ववाला, तथा गुणरूपी माणिक्यनां रोहणाचख सरखा जितशत्रु नामे
राजा थया. तेणे शत्रुंठनां, तथा वाचकोनां खळाटपर रहेली कर्मनि-
र्मित अक्षरोनी पंक्तिउं छोपी हती. तेमने उत्तम गुणोवालो, तथा महा
भक्तिवंत सुमित्र नामे नानो युवराज जाइ हुतो. हवे ते जितशत्रु रा-
जाने, सुखधी दातरूप करेख ठे चंद्रने पण जेणीए, तथा विजयना आ-
ख्यानमां दृष्टांत सरखी विजया नामे राणी हती. शीखरूपी पर्वतपर च-
हेली, तथा असंख्य गुणोवाली ते राणी पतिना हृदयने पोता तरफ खेंचती
हती. वली वझे पद्मोधी (पांखोधी) शुरू, तथा विवेकवाली ते राणी
हंतीनी पेठे पतिनां निर्मल मनमां (मानस सरोवरमां) वास करीने
रहेती हती. वली जगतने मित्र सरखा ते सुमित्र युवराजनी उत्तम च-

* (१) युगादीशान्ठनी नहीं शिखरेखी पण विवेकनी खड्गी. (२) श्रेयांस कुमारनी
दाननी वामना. (३) चक्रीथी पण बाहुबलिनं अधिक बल. (४) जोगो जोगवतां धकां
पण जगत महाराजने थएलुं केवलज्ञान. ए चार आश्चर्यों जाएवां.

रित्रोथी यशवाली यशोमती नामे स्त्री होती. ते गजगामिनी स्त्रीए पोतनां गुणोथी (दोरीउंथी) तारुण्यरूपी वनमां संचार करनारां, तथा कमतृष्णार्थी व्याकुल थएलां पोतानां स्वामिना मनरूपी हरिणने बांधलीधुं हतुं. हवे एक दहाडो चंद्रशालामां सुतेली, तथा थोडी जागत अने थोडी उंधती, एवी विजया राणीए पाठली रात्रिए, हाथी, सिंह, पक्ष, लक्ष्मी, पुष्पमाला, चंद्र, सूर्य, ध्वजा, कलश, क्षीरसमुद्र, पद्मरोवर, देवविमान, रत्नोन्नो राशि, तथा अग्नि, एवी रीते चौद स्वप्नो पोतानां मुखमां प्रवेश करतां जोयां, अने तेथी ते अत्यंत आनंद तथा सुख पामी. वैसाक सुदी तेरसने दिवसे चंद्र रोहिणी नक्षत्रमां आवते ठते जवनां क्षयथी अनुत्तर विमानथी चव्रीने, कोइक देव निशीथ समये समाधि पूर्वक तेणीनी कुक्षिमां आवी अवतर्यो; ते वखते जगतमोहोदो उद्योत थयो, तथा नारकिउंने पण सुख थयुं. हवे सुमित्रन स्त्री यशोमती पण रात्रीए तेज स्वप्नोने जोइ अत्यंत आनंद पामी. पर्व प्रजाते ते वझेए हर्षथी पोतपोतानां स्वामिउंने ते व्रतांत कष्टो, त्यां तेउंए पण स्वप्नवेत्ताउंने ते संबंधि फल पुठ्युं. त्यारे ते स्वप्नवेत्ताउंए पण विजया राणीथी जिननी उत्पत्ति, तथा यशोमतीथी चक्रीनी उत्पत्ति थवानी कही, त्यारे तेउंए ते स्वप्नवेत्ताउंने धनथी हवें करीने खुशी कर्या. हवे उत्तम गर्जना अनुजावथी, जीवोनी अनुकंपाथी, तथा स्वप्नावर्ध मंद गतिवाली अने उत्तम दोहलावाली तेउं वझे थइ. हवे नव मासो अने साडा आठ दिवसो संपूर्ण थया वाद महासुदी आठमने दिवसे चंद्र रोहिणी नक्षत्रमां आवते ठते विजया राणीए निशीथ समये सोनेरी कांतिवाला, तथा हाथीना चिन्हवाला, अने जगतमां उद्योत करनारा पुत्रने जन्म आप्यो. ते वखते आसनो कंपवार्थी उपन्न दिक्षुमारीउंए आवीने ज्ञातिथी सर्व सूक्तिकर्म कर्युं. वली ते समये चोसठ इंद्रो पोताना आसनो कंपवार्थी प्रजुनो जन्म जाणीने हर्षित थया थका शोचनिक विमानोथी, तथा उत्तम परिवारोथी, घणा ह्रीपोने उलंगीने विनिता नगरीमां आव्या. पठी सौधमंडे जिनमाताने अयस्वापिनी निद्रा देइने, तथा तेमना पडखामां प्रजुनुं प्रतिर्विव मेळीने प्रजुने ग्रहण कर्या. चंदनथी लीत करेला तथा कुङ्कुमरूप करेला हाथमां प्रजुने लेइने इंद्र

हणवारमां मेरुप्रते पहुँच्यो. त्यां पांडुक वनमां अर्ध चंद्रना आकारवाली
 शाश्वती अने स्फटिकनी अतिपांडुकंवल नामनी शिखा ठे. त्यां पूर्वा-
 चक्ष जेम सूर्यने, तेम इंडे मनोहर सिंहासनपर बेसीने प्रभुने खोलामां
 लीधा. त्यां बली एक रूपथी इंडे ठत्र, वे रूपथी चामर, तथा एक रू-
 पथी वज्र धारण कर्युं. एवी रीते चक्रिवंत इंडे पांच रूपो धारीने बी-
 जाउने स्नात्र माटे आझा करी. पठी एक हजारने आठ माटीनां,
 सुवर्णनां, रूपनां, मणि अने रत्नोनां, सोना अने रूपानां, तथा मणि
 अने सोनानां, तीर्थोदकथी जरेखा कलशोथी प्रभुने दरेके अजिपेक क-
 यों. बली तेउए प्रभुने गोशीपे चंदनथी, दीव्य सुगंधिवाली वस्तुठथी,
 पुष्पोथी, फलोथी, तथा पत्रोथी चक्रिथी पूज्या. पठी उत्तम जाव-
 वाखो सौधमंड जरा दृढीने तेमनी मनोहर स्तुति करवा छाग्यो के, हे
 प्रण लोकनां नायक! देवाधिदेव! जगवन्! तथा सर्व जनोमां उत्तम!
 अजितनाथ प्रभु तमो जय पामो? बली हे प्रभु श्री युगादीश प्रभु पठी
 पचीस लाख क्रोड पूर्ण गया घाद मारां जाग्यथी आपनो जन्म घयो ठे.
 बली आपना अवतारथी, मने (मलिनारी) पूजा अने देशनाना श्रवणथी
 हुं मारा जन्मने पण सफल मानुं हुं. बली हे स्वामी आज्ञे आ जरतखंड,
 हुं आदिक देवो, नागकुमारो तथा मनुष्यो पण पवित्र घया. बली आप
 जयरूपी समुद्रमां गुडता प्राणीउने तारनारा ठो. बली हे कृपाबु स्वामी!
 सुवामां, वैभवामां, चाखवामां, ध्यानमां तथा सर्व कार्योंमां आप
 मारा चित्तमां बसो? बली हे गुणोना आधारभूत, अनंत, अव्यक्त,
 तथा जगत्स्वामी एवा बीजा अरिहंत, तमो धर्मोपदेश देवा माटे
 अवतर्या ठो. बली हे जगवन्! आपनी सेवा, स्तुति तथा ध्याननां पु-
 णथी अवजवप्रते आपना चरणकमळो मारा मनमां रहेजो? एवी रीते
 पंचांग प्रणामपूर्वक प्रभुनी स्तुति करीने ते इंड्र ग्रीतिथी तेमने पूर्वनी
 पेठे खेडने बारंवार जोवा छाग्यो. पठी ते पोताने धन्य मानतो यको
 देवोसहित तुरत दर्पथी जितशत्रु राजानेघेर आव्यो, पठी त्यां मातानी
 निजाने, तथा प्रभुना प्रतिघियने खेची खेड, तथा प्रभुने पलंगपर मुक्तीने
 ते नंदीश्वर छीपे गयो. त्यां सपक्षा देवो आठ ।दवसोमृषि जिननो ज-
 न्मोत्सव करीने, प्रभुनुंज ध्यान धरता यका पोतपोताने स्थानके गया.

हवे तेज रात्रिण संपूर्ण दोहलावाली यशोमतीए पण संपूर्ण समये एक पवित्र पुत्रने जन्म आप्यो. पठी स्नात्रोत्सव समये नहीं जोएखा प्रचुने जोवा माटे जाणे उत्सुक थयो होय नहीं, तेम सूर्य उदयाचक्षर चढ्यो. ते वखते सूर्यनां किरणोनी श्रेणि जिनवाणीनी पेठे जगतमां शं-
 धकारने हणती थकी कमलोनी उदय करवा लागी. प्रजातमां राजाए पु-
 त्रना जन्मनी वधामणी आपनारने बहु दान आपीने तेनुं जन्मनुं दाखि
 हर्षेथी दूर करुं. वली ते वखते धनदे इंद्रनी आज्ञाथी आपाढ मासना
 मेघनी पेठे नगरमां सर्व जगोए सुवर्ण रत्न तथा वस्त्रोनी वृष्टि करी. ते
 वखते नगरमां ध्वजा, तोरणो, माणिक्यनां स्वस्तिको, पुष्पमालाळ विगेरेथी
 मोटो उत्सव थइ रह्यो. हवे बीजे दिवसे राजाए स्थिति प्रतिस्थिति करी,
 तथा त्रीजे दिवसे वझे पुत्रोने सूर्यचंद्रनुं दर्शन कराव्युं. ठे दिवसे
 उत्सवपूर्वक गोत्रींती अनुमतिथी राजाए पोताना पुत्रनुं अजित,
 तथा यशोमतीना पुत्रनुं सगर नाम पाड्युं. हवे श्रीअजितनाथ प्रभु इंद्र
 मुकेली पांच धावोथी, ते जाणे पांच समितिंथीज होय नहीं तेम, ला-
 खन कराता थका वृद्धि पामवा लाग्या. पठी जगतना आलंबनरूप प्रभु
 लाकडी फालीने पृथ्वीपर धीमे धीमे चालवा लाग्या. ते वखते इंद्रनी आ-
 ज्ञाथी देवो, मयूरो थइने, घोडा थइने, तथा हाथीं थइने प्रभुने रमा-
 डवा लाग्या. एवी रीते संसारथी विरक्त थएखा पण प्रभु, मातपिताना
 तथा देवोना आनंद माटे वाखोचित क्रीडा करवा लाग्या.

हवे सगरकुमार पण समय आव्याथी अत्यंत हर्षित थया थका मा-
 तपितानी खुशीमाटे गुरुपासेथी सर्व कलांनो अन्यास अनुक्रमे करवा
 लाग्या. सुवर्ण सरखी कांतिवाला, तथा उत्तम लक्षणोवाला तेउं वझे अ-
 नुक्रमे मध्यम वयने पाम्या. साडा चारसो धनुष्यनी उंचाइवाला तथा
 अत्यंत रूप थने लावण्यवाला तेउं वझे जगतने आनंद आपवा लाग्या.
 पोतानां जोगावली कर्मोने जाणता एवा प्रभु मातपिताना हर्ष माटे रा-
 जकन्याळ परण्या, केम के कर्मोनुं फल वखवान ठे. वली सगरे पण मात-
 पिताना हर्ष माटे घणी राजकन्यासाथे लग्न करुं. तेथी ते तारांमां जेम
 चंद्र तेम शोजवा लाग्या.

हवे प्रभुए देवोथी सेवातां थकां अठार लाख पूर्व कुमारपणामां

गाढ्यां. पठी जितशत्रु राजाए पोताना बहाला पुत्रने अत्यंत गुणवान जा-
लीने, तेमनी इछा नहीं ठतां पण पराणे राज्यपर स्थापन कर्या. सुमित्र
युवराजे पण जितशत्रु राजानी अनुज्ञाथी पोताना स्थानके पोताना पुत्र
सगरने स्थापन कर्यो. पठी जितशत्रु, सुमित्र, तथा बीजा राजाउए पण
धर्मघोष गुरुपासेधी दीक्षा लीधी.

हवे सुरासुरोधी पण नहीं जीताता प्रभु देवोधी सेवाया यका राज्य
पालवा लाग्या. ते बखते सगर युवराज पण राजानी (प्रभुनी) आज्ञाथी
घणा देशोने साथीने जयवान यया यका पाठा आव्या. एवी रीते प्रभु
ज्यारे राज्य करता हुता त्यारे, देशमां इतिउं के जय न होतो, तथा सु-
खम कालनी पेठे लोको हमेशां सुखीया हुता. एवी रीते प्रभुए त्रेपन
लाख पूर्व सुधि राज्य पालीने पोतानुं जोगावली कर्म खपाव्युं. हवे एक
दहाडो उद्यानमां वसंत ऋतु आव्याथी प्रभु लोकोना उपरोधधी राणीउं
सहित त्यां चालवा लाग्या. पठी कोकिलोनां कोलाहलोधी, तथा जम-
राउना ऊंकारोधी पोतानी शोभा देखाडता, तथा वृक्षोरूपी उंचां मस्त-
कोधी प्रभुने जोता, अने तेउंनी शाखारूपी हाथोधी प्रभुने घोसावता
एवा ते वनमां प्रभु पढ़ोच्या. विकस्वर यएला पुष्पोनी सुगंधवाला, तथा
ठायथी ताप बिनाना, एवा ते वनमां प्रभुलोकोनी साथे क्रीडा करवानी
इछा करवा लाग्या. ते बखते कोइक स्त्री पगना अग्र जागपर उर्जीने वृ-
क्षोपरयी फलो तोडवा लागी, त्यारे ते पोतानां स्तनोरूपी गुहाउंधी शो-
भती यकी जंगम बेलडी सरखी देखावा लागी. बली ते बखते कोइक
स्त्रीनुं समस्त शरीर तो वृक्षोधी ठवाएखुं हुतुं, अने फक्त मुख देखातुं हुतुं,
तेथी लोकोने अन्य जातिनां वृक्षमां अन्य जातिनां पुष्पनी उत्पत्तिनी
शंका यती हुती. बली ते बखते कोइक स्त्री तो एवी रीतना क्रोधधी न-
खोयें करीने पुष्पोने ठेदवा लागी के, मारी आ आंगलीउंज कामदेवना
पांच वाणो ठे, आ पुष्पो तो कंइ हिसावमां पण नथी. बली ते बखते
कोइक स्त्री तो पोतानां स्तनोधी हाथीना कुंजस्थलोने जीतवाथी त्यांधी
मलेखां मोतीउंधीज होय नहीं जेम तेम मालतीना पुष्पोनी माला गुंधीने
पोतानां स्तनोपर पेहेरवा लागी. बली ते समये त्यां कोइक स्त्री वसंत रा-
गनी साथे पंचमस्वर गाती यकी (स्त्रीधी) विरही पुरुषोने कामाग्नि उ-

પજાવવા લાગી. વસી કોણેક સ્ત્રી તો કામદેવરૂપી ચક્રીનાં ચક્રોસરતાં વક્રુણનાં પુષ્પોને મજાકથી પોતાનાં સ્વામિપર ફેંકવા લાગી. વસી શ્રેત વગ્રોવાસી કોણેક સ્ત્રી તો તે સમયે પોતાનાં મુલરૂપી ચંદ્રથી પુનેમતી રાત્રિની શોજાને ધારણ કરતી હતી. તે વલ્લતે પ્રજુ પણ સર્વ અંગોપર પુષ્પોનાં શ્યામૂપણો પેહેરીને, તથા હાથમાં પુષ્પોનો દહો લેઈને પુષ્પનાંત્ર ધીઝાનાપર બેઠા. તે વલ્લતે સ્ત્રીઝં પ્રજુની પાસે નાચતી થકી રાસલીલા કરવા લાગી. ઈતી રીતે કામી લોકો કામવિલાસમાં શ્યાસક થઈ ઝૂં પ્રજુ અવધિજ્ઞાનથી પોતાનાં પૂર્વ જવોનું સ્મરણ કરવા લાગ્યા, અને તેથી તેમણે અનુત્તર વિમાન આલિકનાં મુલ્યોને યાદ કર્યાં. તે વલ્લતે સાક્ષાત્ માનારો જેમ લીંબડાનાં સાદથી, તેમ પ્રજુ તુરત તે કામરસથી દૂર થયા; અને વિચારવા લાગ્યા કે, અહો (પૂર્વ જવોમાં) તેવી રીતના મુલ્યો નોગડ્યા ઠતાં, હજુ અહીં પણ કામવિલાસમાં મારું મન ચોટેલું છે !! માટે તે કામના ચેષ્ટિતને ધિક્કાર છે !! પ્રાણી અજ્ઞાનદશાથી અનંતા જગતમાં પળાં મુલ્યો નોગડ્યા ઠતાં પણ જવનયપ્રતે નવાં નવાં મુલ્યોને જ ઇચ્છે છે. વસી પ્રાણી અનંત મુલ્યોને જોગવતાં ઠતાં પણ તે તૃપ્તિ પામતો નથી, અને હુઃસ્વનો તો એક શ્વેશમાત્ર આલ્યાથી પણ તે કંટાસી જાય છે. વસી પુણ્યથી મુલ્યો મલ્લે છે, ઠતાં પણ તે પુણ્યમાં પ્રાણી આદરવાલો થતો નથી, અને જે પ્રમાદથી હુઃસ્વ મલ્લે છે, તેમાં તો તે આદરવાલો થાય છે. વસી પાસકાર્યો કરીને ઊત્તમ ફલની પ્રાપ્તિ કર્યાંથી થાય ? કેમ કે, લીંબડાં વાલ્યાથી કેંડ કલ્પવૃક્ષનો અંકુરો તે ઊગે ? વસી આ સંસારરૂપી મનુઃકમાં બુદ્ધિવાનો પણ (મઝીમારો પણ) વિષયરૂપી માંસનાં લોત્રથી સ્ત્વોની પેઠે હુઃસ્વરૂપી જાત્રમાં ફમાઈ પડે છે. શ્વેશાગારી વિષયરૂપી ધેરીઝં આ જવરૂપી ચોટામાં મૂલ્યોનાં પુણ્યરૂપી ચેતન્યને લુંટી લીધે છે. વસી પુત્ર, મિત્ર તથા સ્ત્રી આલિકરૂપી પાસોથી દરેક જવમાં શ્રેષ્ઠાણો મનુષ્ય વક્ત્રિની પેઠે શ્વેશાર્યી ધર્મને વિષે રમી જરૂતો નથી. વસી જે મલ્લો તુઝ મુલ્લના લોત્રથી પોતાનું પુણ્ય હારી જાય છે, તેઝ અમૃતનો લેનાના પળો શ્વેશમાં ઉપયોગ કરવા જેતું કરે છે. હ્યે પ્રજુ જેટલામાં ધેરી રીતે ચિતવતા હતા. તેટલામાં લોકાંતિક દેવો “ જય જય ” શબ્દ કરતા થકા લેનની પાને આલ્યા; તથા તેમને કહેવા લાગ્યા કે, હે પ્રજુ ! આ

अज्ञानीनीं पेठे मोहने धारण नहीं करो? पण तीर्थं प्रवर्तावो? एम कही ते विनयवंत देवो पोनाने स्नानके गया. पठी तेज वखते प्रभु तुरत ते श्रीठादिकने विसर्जन करीने, कामधेनुने पण जीनता चका वार्षिकदान देवा खाग्या. एवी रीते द्वाधी, घोडा, रघो, रघो, माणिक्यो, तथा वस्त्रोनुं एक वर्ष दरम्यान प्रभुए जे दान आप्युं, तेनी संख्या तो ते प्रभुज जाणी शके, धीजो जाणी शके नहीं. प्रभुए सगर कुमारने चक्री घनारा जाणीने तेनी इच्छादिना पण यत्नात्कारे तेमने राज्यपर बेसाट्या.

हवे ते वखते आसनो चाखवाधी सयला इंद्रो प्रभुनुं दीक्षाकट्यापक जाणीने आकाशने शोभावता चका पोतपोताना स्नानकोधी आख्या. पठी प्रभु पण स्नान करीने, तथा दीव्य वस्त्रो अने आभूषणो पेहेरीने, अने घरदेरासरमां रहेलां अरिदंत प्रभुना विंघोने पूजीने इंद्र जेम पाखक विमानमां तेम सुरासुरोए घनावेली मुप्रजा नामनी पाखलीमां बेठा. पठी पृष्ठ स्त्रींथी वधावाता, तथा तेउंना द्वापोधी हुंठन कराता प्रभु द्जारोधी वटन कराती ते पाखलीमां बेठा चका वनमां गया. त्यां सदम्नाघ वनमां अशोक वृक्षनी नीचे तेउंए ते पाखली उतारी, त्यारे प्रभु पण उदयाचखधी जेम सूर्य, तेम तेमांथी तुरत नीचे उतर्यां. हवे त्यां प्रभुए उतारेलां वख, आचरण, पुष्पमाळा, तथा मोतीउंने इंद्र पोताना वखना ठेढामां ग्रहण कयां. पठी प्रभुए कुकर्मोधी उत्पन्न थएला केशोने जेम, तेम पोताना केशोने पंचमुष्टिधी उखेडी नाख्या, तथा इंद्र ते केशोने क्षीरसमुद्रमां पधराव्या. पठी इंद्र संज्ञाधी घोघाट बंध कराव्यो, पटखे प्रभुए पण त्रिविधें त्रिविधें सामायिक थंगीकार कयुं. एवी रीते प्रभुए एक हजार राजठनी साथे दीक्षा लीधी, अने इंद्र पण प्रभुना स्कंधपर उज्ज्वल देवदुष्य वख धारण कयुं. एवी रीते माहा-मुदी नवमीने दिवसे चंद्र रोहिणी नक्षत्रमां आवते ठते, पाठखे पोहोरे ठठना तपपूर्वक प्रभुने चोथुं (मनःपर्यय) ज्ञान उत्पन्न थयुं. हवे मोनधारी प्रभु पण निःसंग चया चका पृथ्वीपर विहार करवा खाग्या, तथा इंद्रादिक देवो नंदीश्वर छीपे गया. पठी धीजे दिवसे प्रभुए अयोध्यामां ब्रह्मदत्तने घेर दूधपाकधी कट्याणकारी पारणुं कयुं. ते वखते तेना आंगणामां आकाशधी साडावार क्रोड सोनैयानी, तथा पुष्पो अने

देवदूष्योनी वृष्टि थइ; तथा आकाशमां देवकुंडुजी वागवा लागी, चे-
लोवूय थयो, तथा देवो ब्रह्मदत्तनी प्रशंसा करता थका “जय जय”
शब्द करवा लाग्या. “आ प्रजुए स्पर्श करेली जूमिने, तथा तेमना प-
गलांने कोइ स्पर्श न करे तो सार्ह” एम विचारि ब्रह्मदत्ते त्यां धर्मव-
धनाव्युं. पठी ते निर्मम प्रजु आर्य तथा अनार्य देशोमां विहार करता
थका ध्यानरूपी अग्निथी पोताना घतिकर्मोने बालवा लाग्या. मोतीना
हारमां अने सर्पमां, मणिमां अने ढेफामां, तृणमां अने लीमां, शत्रुमां
अने पुत्रमां, सुवर्णमां अने काचमां, सुखमां अने दुःखमां, जवमां अने
मोक्षमां, उज्जाडमां अने वस्तीवाला जागमां, तथा दिवस, रात्रि अने सं-
ध्यामां पण प्रजु समदृष्टिवाला थया. बली ते प्रजु काचधानी पेठे गुंतेडिय,
आकाशनी पेठे निलेंप, पृथ्वीनी पेठे क्षमावंत, तथा सूर्यनी पेठे अद्भुत
तेजवाला थया. एवी रीते ते प्रजु चार वपोंसुधि सघला देशोमां विहार
करीने फरीने अयोध्यामां आग्या. त्यां सहस्रात्र वनमां सतछद वृक्षनी
नीचे ध्यानांतरने प्राप्त थइ, गोदोहिकासनमां रह्यां थकां, पोस सुदी वा-
रसने दिवसे चंड रोहिणी नक्षत्रमां आवते ठते, पाठले पहोरे, कर्मो-
ना क्षयथी प्रजुने केवलज्ञान उत्पन्न थयुं; अने तेथी चौदरजुप्रमाण
लोकने, गतागतिने, तथा कर्मोना विपाकने ते हाथमां रहेला मणिनी
पेठे जोवा लाग्या. हवे ते बलते आसनो कंपवाची इंडो जकियें क-
रीने, विमानोथी सूर्यविंवननी स्पर्धा करता थका त्यां आवी पहोंच्या. प-
ठी त्यां देवोए योजनना प्रमाणवालुं, सोना, रूपा, अने मणिना त्रण ग-
ढोवालुं तथा चार छारोवालुं समवसरण वनाव्युं.

हवे ते बलते सजामां आसनपर बेठेला सगर राजाने ठडीदार न-
मस्कार करी कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! कोइक बे पुरुषो धारणे आ-
वी उजा ठे. पठी राजानी आझाथी ठडीदारे त्यां प्रवेश करावेला एवा ते
पुरुषोमांथी एक राजाने नमस्कार करी कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! हुं
वधामणी आपुं हुं के, प्रजुने केवलज्ञान उत्पन्न थयुं ठे. पठी बीजो पुरुष
पण नमस्कार करीने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आप जय पामो ! हुं
हर्षदायक वधामणी आपुं हुं के, आयुधशालामां चक्ररत्न उत्पन्न थयुं
ठे. ते सांजली सगर राजानुं मन हिंचोला खावा लाग्युं के, आ वने

कायों मारे करवा लायक ठे, तो हवे प्रथम चक्रनो उत्सव करूं ? के प्र-
चुना केवलज्ञाननो उत्सव करूं ? पठी तेणे निश्चय कयों के, त्रणे लो-
कोने अजयदान देनारा आ प्रभु क्यां ? अने जगतने जय करनारं
आ चक्र क्यां ? एम विचारि ते तुरत आसनपरची उठ्यो. पठी ते हाथी
घोडा, रथो, पुत्रो, पालाउं, तथा व्यापारीउं अने बीजा सोकोधी बीटा-
यो थको खीउं सहित वनमां गयो. त्यां ते प्रभुने त्रण प्रदक्षिणा देइने,
स्तघीने, तथा नमीने तेमना मुखनी, नीचे प्रमाणे देशना सांजसवा ला-
ग्यो. स्वर्ग अने मोक्षना कारणरूप धर्मनेज हमेशां तेववो, केम के धर्म-
विना दुःख; दोर्जांग्य, तथा जवज्रमण थाय ठे. उत्तम बुद्धिवालो मा-
णस आ असार शरीरची धर्मने शृङ्खला करे ठे, बली वीजुं सघजुं मली
शके, पण धर्म दुर्लभ ठे. पठी सगर राजाए अयोध्यामां जइ चक्रनो
अष्टाश्वोत्सव कयों, केम के, क्षत्रीयोनो ते क्रम ठे.

हवे ते कृपाशु प्रभु पण चतुर्विध संधने स्थापीने सर्व देवोधी नम-
स्कार करता थका विहार करवा लाग्या.

हवे ते सूर्य सरखुं चक्ररत्न आयुधशास्त्रांमांथी बहार, निकळ्युं, त्यारे
तेज दिवसे सगर चक्रीए पण प्रयाणनी तैयारी करी. पठी चोरासी ला-
ख हाथी, रथो, तथा घोडाउं सहित अने ठ्यु क्रोड पाखाउं सहित ते
चक्री प्रथम पूर्य दिशा तरफ चाल्या. बली ते हथी, घोडो, उग्र, वंड,
मणि, काकिली, बार्धकी, पुरोहित, गाथापति, तथा चर्म प्रमुख रत्नोने
पण सापे खेइने साख यक्षोधी अधिष्ठित थया थका चालवा लाग्या. प-
ठी तेमणे पूर्वाद्धिमां मागध देवव्रते अष्टमनो तप करीने दश योजन
जनारा घाणधी तेने घोळाव्यो. पठी तेनी पात्तेधी रत्नोविंगेरे खेइने, तेने
त्यां स्थाप्यो, अने पोते पारखुं करीने अष्टाश्व महोत्सव कयों. पठी त्यां-
ची चक्रनी पाठस अविच्छिन्न प्रयाणधी चाखतां थकां, दक्षिण समुद्रने
कांठे जइ तेमणे सैन्यनो पडाव नांख्यो. त्यां बार्धकीए सैन्यमाटे आ-
वास्तो, तथा एक पौषधशास्त्रा वनावी, अने तेमां चक्रीए पौषधव्रत सीवुं.
पठी बरदाम देवने मनमां धारीने तेणे वाप मुळ्युं, त्यारे ते पण चक्री-
पात्ते तुरत आव्यो; पठी तेनी पात्तेधी मणि, स्वर्ण, मोती तथा रत्ना-
दिक खेइने, तेने त्यां तेमणे स्थाप्यो. पठी पश्चिम दिशामां रहेखा प्र-

देवदूष्योनी पृष्टि थइ; तथा आकाशमां देवहुंडुजी वागवा लागी, के-
 लोदूय थयो, तथा देवो ब्रह्मदत्तनी प्रशंसा करता थका “जय जय”
 शब्द करवा लाग्या. “आ प्रजुए स्पर्श करेली जूमिने, तथा तेमना ५-
 गलाने कोइ स्पर्श न करे तो सार्ह” एम विचारि ब्रह्मदत्ते त्यां धर्मच-
 घनाव्युं. पठी ते निर्मम प्रजु आर्य तथा अनार्य देशोमां विहार करता
 थका ध्यानरूपी अग्निथी पोताना घतिकर्माने वाखवा लाग्या. मोतीना
 हारमां अने सर्पमां, मणिमां अने ढेफामां, तृणमां अने स्त्रीमां, शत्रुमां
 अने पुत्रमां, सुवर्णमां अने काचमां, सुखमां अने दुःखमां, जवमां अने
 मोक्षमां, उज्जाडमां अने वस्तीवाला जागमां, तथा दिवस, रात्रि अने सं-
 प्यामां एण प्रजु समदृष्टिवाला थया. बली ते प्रजु काचयानी पेठे गुत्तेंद्रिय,
 आकाशनी पेठे निलेंप, पृथ्वीनी पेठे द्दमावंत, तथा सूर्यनी पेठे अद्भुत
 तेजवाला थया. एवी रीते ते प्रजु चार वपोंसुधि सघला देशोमां विहार
 करीने फरीने थयोध्यामां आदिया. त्यां सहस्रात्र वनमां सप्तशत वृक्षनी
 नीचे ध्यानांतरने प्राप्त थइ, गोदोहिकासनमां रह्यां थकां, पोस सुदी वा-
 रसने दिवसे चंड रोहिणी नक्षत्रमां आवते ठते, पाठसे पहोरे, कर्मां-
 ना दाययी प्रजुने केवलज्ञान उत्पन्न थयुं; अने तेथी चौदरजुप्रमाण
 छोकने, गतागतिने, तथा कर्मांना विपाकने ते हाथमां रहेला मणिनी
 पेठे जोवा लाग्या. हवे ते बलते आसनो कंपवायी ईजो जक्तियें क-
 रीने, विमानोयी सूर्यविद्यनी स्पर्धा करता थका त्यां आयी पहोंव्या. ५-
 ठी त्यां देवोए योजनना प्रमाणवाहुं, सोना, रूपा, अने मणिना प्रण न-
 दोवाहुं तथा चार छारोवाहुं समवसरण घनाव्युं.

हवे ते बलते सनामां आसनपर बेठेला सगर राजाने ठडीदार न-
 मस्कार करी कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! कोइक वे पुरुषो धारणे आ-
 वी ठजा ठे. पठी राजानी आज्ञायी ठडीदारे त्यां प्रवेश करावेला पवा ठे
 पुरुषोमांयी एक राजाने नमस्कार करी कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! इ-
 वधामणी आपुं तुं के, प्रजुने केवलज्ञान उत्पन्न थयुं ठे. पठी बीजो पुत्र
 एण नमस्कार करीने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! आप जय पामो ? इ-
 हंपदायक वधामणी आपुं तुं के, आयुधशास्त्रां चक्ररत्न उत्पन्न थउं
 ठे. ने सांनझी सगर राजानुं मन दिंचोखा खावा लाग्युं के, आ धर

तरफ विहार करवा लाग्या. त्यां मार्गमां जगतनुं हित करनारा प्रभु सर्व जापावाली बाणीची सिंह, हरिण, जुंड, तथा सर्प विगेरेने पण बोध देता होता. पठी अनुक्रमे सुराष्ट्र देशमां रद्देला, तथा सर्व जगोए श्री रुपजदेव प्रभुना गुणोत्कीर्तनची गर्वित घेला, अने रत्नोनां शिखरोधी शोचता एवा शत्रुंजयप्रते प्रभु आव्या. पठी त्यां प्रभु ध्यानमां रद्देते ठते कोष्क मयूर घीजा मयूरोधी वींटापो थको त्यां आव्यो, तथा पोतानी कलाची जक्तियें करीने प्रभुपर ठत्र धरवा लाग्यो. त्यां प्रभुए ध्यान धर्या घाद ते मयूरोने बोध आप्यो. पठी प्रभु ते मयूरोसहित रायणप्रते आव्या, तथा त्यां देवोधी सेवाया थका ते त्रण दिवस रहा. पठी प्रजातमां ते वृद्ध मयुरने मृत्युनी अणीपर जोशने, प्रभुए तेने अनशनपूर्वक संखेखना करावी. पठी प्रभु त्यांघी उत्तरीने दक्षिण पश्चिमदिशामां रद्देला सुजद्र नामना शिखरपर आव्या. त्यां देवोए एकठा थशने प्रभु माटे समवसरण रच्युं, अने प्रभु पण त्यां सिंहासनपर बेठा.

हवे ते मयूर उत्तम ध्यानची त्यां पोतानुं आयुष्य अनशन पूर्वक संपूर्ण करीने चोये देवलोके गयो. त्यां अवधिज्ञानची ते शत्रुंजय तीर्थने पोतानी देवगतिनुं कारण जाणीने, ते तीर्थने जोवा माटे तथा प्रभुने नमवा माटे वेगधी ते त्यां आव्यो. त्यारे प्रभुए तेने बोखाव्यो के, “हे मयूरदेव !” आवो ? पठी ते पण कांतिची पर्वतने शोचावतो थको प्रभुनी पाते बेठा. त्यारे सुधमेंडे प्रभुने पुठ्युं के हे स्वामी ! आपे आ कोणने बोखाव्यो ? त्यारे प्रभुए कथुं के, ते आ पर्वतपर मयूरराजा हतो. तेणे मारा मुखची देशना सांजलीने समतामां रद्दी जीवहिंसानो त्याग कर्चो, तथा मारीज साथे आ पर्वतपर आवी तेणे अनशन कर्चुं. वली आ तीर्थना प्रजावधी पोतानुं सघथुं पाप दूर करीने, तीर्थच जवसांघी निकलीने ते चोये देवलोके गयो. वली ते एकावतारी थशने, व्रत खेड, तथा केवळज्ञान पामी अवश्य मोडें जशे. ते सांजली ते देवे ते वृद्धनी नीचे पोतानी मयूरमूर्ति स्थापी, तथा आनंदसहित तेणे तीर्थपूजा करी. अने त्यारधी ते वृद्धनी नीचे रद्देली तेनी पवित्र मूर्ति सर्व मनुष्योने बोधवा माटे पूजाय ठे.

हवे श्री अजितनाथ प्रभु पण सिंहासनपर बेठा थका जगतना प्रा-

ણીંડને વોધ દેવામાટે દેશના દેવા છાગ્યા કે, સર્વ પ્રાણીંડમાં સમતા, ન-
 ક્તિ પૂર્વક સંઘપૂજા, તથા શત્રુંજયની સેવા, અલ્પ પુણ્યવાલાંડને મળતી
 નથી. સૂક્ષ્મ, વાદર આદિક સર્વ પ્રાણીંડમાં પોતાની પેટેજ જોયું તે, તથા
 રાગદ્વેષવિનાનું જે ચિત્ત, તે સમતા કહેવાય. સાધુ, સાધ્વી, શ્રાવક અને
 શ્રાવિકારૂપ ચતુર્વિધ સંઘ ચાર શાસ્ત્રાવાલા ધર્મની પેટે ત્રણે જગ
 તોથી પૂજાય છે, વલી હે દેવો! જેને ઘેર પાપોને હરનારો તે સંઘ આવે
 છે, તે પૂજનીક થાય છે, તથા તેનું ઘર પણ તીર્થરૂપ થાય છે. હવે આ
 શત્રુંજય પર્વત પણ શાશ્વતો તથા જવરૂપી સમુદ્રમાં હુયતા પ્રાણીંડને
 દ્વીપ સમાન છે. વલી જે પ્રાણીંડ આ પર્વતપ્રતે આવે છે, તેડું કુકર્મોને
 પ્રાપ્ત થતા નથી, કેમ કે, તેડું પાપના ચારને નીચે મૂકીનેજ ચડે છે. વલી
 જે માણસે જિનની અને જિને કહેલા ધર્મની આરાધના કરી છે, તથા
 આ પર્વતને સેવ્યો છે, તેને ડુર્ગતિની વીક તો ક્યાંથીજ હોય? વલી આ
 પર્વત અને શીલની સેવાથી ઉત્તમફલ મળે છે; વલી શીલસેવાથી તો મો-
 ક્કનો સંદેહ પણ હોય, પણ આ પર્વતની સેવાથી તો તે મોક્ષ પ્રગટ રીતે
 મળે છે. ઉત્તમ બુદ્ધિવાલો માણસ આ તીર્થમાં જેટલાં શુભ કાર્યો કરે છે,
 તે સઘલાં આ જવમાં તથા પરજવમાં પણ તેના કર્મફલ માટે થાય છે. આ
 તીર્થમાં જે સિદ્ધો થયા છે, તથા હવે પઠી હમેશાં જે સિદ્ધો થશે, તેને
 કેવલી જાણતાં ઠતાં પણ એક જીજ્ઞાસી કહેવાને સમર્થ નથી. આ તીર્થનાં
 સર્વ શિખરોમાં જે મહિમા રહેલો છે, તેને પ્રજુ પણ ક્રોડો વર્ષસુધિ પણ
 કહી શકે તેમ નથી. શીલરૂપી વસ્ત્રવાલા આ પર્વતપર રહેલા પ્રાણીંડ
 ક્ષણમાત્રમાંજ પોતાના રાગાદિક શત્રુઓનો નાશ કરે છે. નિધાન, રક્ત,
 તથા રસકુંપિકાથી આશ્રિત થયેલા આ સુજડશિખરપર રહેલા પુણ્યશાલી
 પ્રાણીંડને વસ્ત્રે જવોમાં સુખ થાય છે. વલી પ્રથમ પ્રજુના આશ્રયથી જેમ
 શત્રુંજયનું મુખ્ય શિખર પૂજાય છે, તેમ અમારા આશ્રયથી આ સુજડ
 શિખર પણ ઊંચે પ્રકારે પૂજાશે. એવી રીતે પ્રજુની દેશના સાંજલીને દ-
 પિત થયેલા દેવો ત્યાં અઘાઈ મહોત્સવ કરીને પોતપોતાને સ્થાનકે ગયા.
 હવે તે સમયે આકાશને શ્યામ કરતી, તથા વાયુથી ઊલ્લસિત પામતાં વા-
 દલાંડવાલી વર્ષાશ્રુતુ આવી. તે વચ્ચે વાદલાંરૂપી સુજડો આકાશરૂપી
 રણાંગણમાં મધુર ગર્જના કરતા થકા વીજલીરૂપી લગ્નથી. પોતાના શત્રુ

ग्रीष्म साये युद्ध करवा लाग्या. वज्री ते वखते अमासनी रात्रिए जेम ता-
राठनी श्रेणिउं, तेम आकाशमां शंखसरखी उज्ज्वल वगलीउं देखवा लागी.
वादलाउं प्रथमोदय वखते जे घोडी थोडी गर्जना करे ठे, तेथी एम अनु-
मान थाय ठे के, वलवान ग्रीष्म ऋतुना जयमाटे तेउं अप्रगट रीते वि-
चार चलावे ठे. ते वखते ठिड्ढरहित वादलाउंरूपी वस्तरने पेहेरीने वायु,
सेनापतिनी पेठे वारंवार अगाडीना जागमां स्फुरायमान थवा लाग्यो.
वली ते समये ग्रीष्मने वीजलीरूपी खड्गयी दुर्जय जाणीने, मेघोए तेने जी-
तनारुं इन्द्रधनुष्य धारण कर्युं. वली त्यां प्रथम तो ते वर्षा ऋतुये ग्रीष्म
ऋतुना राजा सूर्यने वादलाउंथी एकदम आठादित कर्यो. पठी तेउंए पूर्वं
ग्रीष्मप्रते आदरवाली थपली पृथ्वीने टुटा टुटा तथा जाडा जलविंदुउंरूपी
पत्थरोथी ताडना करवा मांडी. ते वखते आकाशरूपी स्त्री वगलीउंरूपी
हारवाली, वीजलीरूपी स्फुरायमान हास्यवाली, अने पुष्ट स्तनोवाली (वा-
दलाउंवाली) थइ थकी लोकोने प्रिय थइ पडी. ते वखते मेघरूपी स्वामी
पोतानी पृथ्वीरूपी स्त्रीने जलधारारूपी हारो देवा लाग्यो, अने तेथी ते
पण अत्यंत तृप्त थवा लागी. ते वखते जिनस्नात्र वखते जेम मेरु, तेम
आ शत्रुंजय पर्वत दरेक मार्गोथी वहेता जलप्रवाहोथी व्यापी रह्यो.
वली ते वखते मेघरूपी पोतानो स्वामी उपर चडवाथी पृथ्वीरूपी नितं-
विनी स्त्री (विस्तारवाला कटीना पाठलना जागवाली स्त्री) उगेला (घा-
सना) अंकुराउंरूपी रोमांचने धारण करती थकी, अत्यंत पसीनावाली
(पाणीउंनां प्रवाहोवाली) थइ. एवी रीते वर्षा ऋतुने आवेली जाणीने
प्रभु ते मुनिउं सहित देवोथी बींटाया थका तेज सुजइ शिखरपर रह्या.
ते वखते केटलाक मुनिउं गुफाउंमां, केटलाको सिंहुगुफाउंमां, तथा के-
टलाको सर्पना विलना अग्रजागपर नियमो लेइने रह्या. त्यां इंद्रोए
प्रभु माटे एक मंडप रच्यो, तेउंतेमां चतुर्मास रह्या. त्यां प्रभुनी सेवाथी
केटलाक जीवो सम्यक्स्व पाम्या, केटलाको जइकजाव पाम्या, तथा केट-
लाकोए जीवहिंसा तजी. पठी बहु उन्नति पामेखो वरसाद पण (मंद थइ)
बंध पढ्यो, केम के जडना (जखना) संगथी हलकाइ थवी कंइ दुर्लभ
नथी ! पठी कादवोना समूहने सुकावती, आकाशने निर्मल करती, तथा
कास आदिकनां पुष्पोने विकस्वर करती थकी शरद ऋतु आवी. ते श-

रदक्षुमां नदी (नीचप्रते गमन करनारी स्त्री) जखोने पण (मूर्खोंने पण) निर्मल करती करती थकी, तथा कमखोने पण (मलीन पुरुषोंने पण) जलसायमान करती थकी सीछे भागें जवा लागी. वली ते वखते मलीन एवां पण वादलांठ जगतने जीवितदान (जलनुं दान) देवाथी निर्मलपणाने (श्वेतपणाने) पाम्या. माटे थहो ! दाननो प्रजाव केवो ठे !!

एटलामां हवे सुव्रत नामना आचार्य नापुरस्त होवाथी हाथमां जा. तपाणी खेइने मुनिउंथी शोजता थका (शत्रुंजय नामना) प्रथम शिखरपर चडवा लाग्या. त्यां वखे कोइ खीणमां कोइक वृक्षानी नीचे विधाम माटे ते वेठा; एटलामां कोइ तृपातुर कागडाए आवीने तेमनुं जलपात्र ढोली नाखुं. ते समये जलविना सुकातुं ठे, ताखुं जेमनुं, तथा जयं. कर सूर्यनां किरणोथी व्याकुल थएला ते मुनि क्रोधयुक्त वचन बोखवा लाग्या के, अरे कागडा ! अमारां प्राणनां रक्षणरूप जे आ पाणी तें ढोली नाखुं, ते अकार्यथी तारी जातिनी आ तीर्थपर गति थशे नही. वली अही मारा तपना प्रजावथी सर्व मुनिउंना संतोप माटे, जंतुविनानुं तथा प्रासुक पाणी हमेशां थशे, पठी तेज वखते सघला कागडांठ दीनताथी कोलाहल करता थका त्यांथी चाल्या गया, अने त्पारथी मांडीने आ सिद्धगिरिपर कागडानुं आगमन थतुं नथी; कदाच झुकासनो मायां कोइ कागडो जो अही आवी चडे, तो अही विघ्नेने नाश करनारुं शांतिकार्य करवुं. वली पूर्वे पण क्रोडो विघ्नेने नाश करनारुं शांतिकार्य जेनमुनिउंथें अही श्री युगादीश प्रजुनी पासे तथा रायणपासे करेवुं ठे. एवी रीते नै. शत्य दिशामां पर्यतनी खीणमां ते मुनिना तपवलयथी थएवुं पाणी निरंतर सुखोने आपे ठे. ते पाणीना स्पर्शथी रोग, शोक, आर्ति, वेताल तथा ग्रहादिकथी थतां. दुःखो, अने पापो पण नाश पामे ठे, तेमां संशय नथी. हवे प्रजु पण मुख्य शिखरपर आवीने केटलाक मोक्षाजिलापी मुनिउंने कहेवा लाग्या के हे मुनिउं ! तमो अहीज रहो ? केम के, तमोने अही पुंडरिकजीनी पेठे कर्मोना घातथी केवलज्ञान थइ शुभ जावथी मोक्ष मलशे. एवी रीते ते मुनिउंने कही प्रजु विहार करी गया, तथा ते मुनिउं पण त्यां केवलज्ञान पामी मोक्षें गया.

हवे अहीं सगरचक्री राजाउंना समूहोथी सेवाता थका व खंड ज.

रतने पाखवा लाग्या. ते चक्रीने तारुण्यरूपी पुण्यथी संपूर्ण अंगवाळा, तथा शस्त्रकला अने शास्त्रकलामां पारंगामी जह्नु आदिक साठ हजार पुत्रो होता. एक दहाडो तेठ सघळा पोताना पूर्वजोनां तीर्थोने नमवा माटे पराणे पितानी आझा मागी लडकर तथा वाहनो सहित चाळ्या. ते-ठेण चक्रीनी आझाची स्त्रीरत्नशिवाय तेर रत्नोने, यक्षोने, राजाउने तथा मोटां लडकरने साथे लीधुं. पठी अनुक्रमे योजनना प्रयाणथी तेठ अष्टापद प्रते पढोच्या. त्यां मणि अने रत्ननी कांतिना समूहथी आका-शने चित्रित करता, एवा ते अष्टापदने जोशने तेने तेठ पोताना पूर्वजोनी कीर्तिरूपी वृक्षना कंद तुल्य मानवा लाग्या. वली ते पर्वत कल्पवृक्ष, चं-पक, अशोक, बड, पीपला, तमाळ, गुलाब, आमली, आंबा तथा वकुळ आदिक वृक्षोथी वांटाएलो हतो. पठी तेठ अत्यंत हर्षथी आठ पावडीआठ भारफते तेपर चड्या, तथा त्यां प्रभुना प्रासादोने त्रण प्रदक्षिणा करी. पठी तेमां दक्षिण द्वारथी प्रवेश करीने ते दिशामां चार, पश्चिममां आठ, उत्तरमां दश, तथा पूर्वमां वे एवी रीते चोवीसे प्रभुनी तेठेण त्रिकरण शुद्धिथी पुष्प, अक्षत, तथा स्तवनोयें करीने स्तुति करी. पठी तेठ प्रभुना ते अत्यंत उंचा प्रासादने जोशने अत्यंत प्रीतिथी मांहोमांहें कहेवा लाग्या के, आ चार द्वारोवालो प्रासाद चारे गतिनो नाश करीने चार प्रकारना (दान, शील, तप अने जाव रूप) धर्मरूपी राजाने प्रवेश करवा माटे ठे ! वली आ प्रासाद जाणे मुक्तिरूपी नगरनी जागोखने खेची खेतो होय नहीं, तेम कलश, ध्वज अने तोर-णोथी आकाशनागने स्पर्श करे ठे. वली तेपरना रत्नो अमावास्यानी रा-त्रिना अंधकारने पण नाश करे ठे, तेम पुण्योथी ते अंतरना (अज्ञान रूपी) अंधकारने पण खरेखर हरनारां ठे. वली आ कल्याणथी (सुव-र्णथी) घनावेलो ठे, माटे ते कल्याण आपे ठे, तथा ते उंचो ठे, तेथी तेमने आश्रय करीने रहेला बीजाउने पण ते उंची गतिमां चडावे ठे. वली आ प्रासाद शुं जरतचक्रीना कीर्तिरूपी वृक्षनो कंद ठे ? अथवा तेनी त्रिकिना तद्रूपपणाने ते देखावे ठे ? वली शुं ते जगतना त्रमणथी तस थएला लोकोना लोचनोने आनंद आपनारो चंड ठे ? अथवा शुं मूर्तिवान धर्मज ठे ? वली अहीं (इंद्रना) पाखक विमानने पण विडं-

रदश्रुतां नदी (नीचप्रते गमन करनारी स्त्री) जलोने पण (मूखोंने पण) निर्मल करती करती थकी, तथा कमलोने पण (मलीन पुरुषोंने पण) उजसायमान करती थकी सीछे मार्गे जवा लागी. वली ते वखते मझीन एवां पण वादसांउ जगतने जीवितदान (जखनुं दान) देवाथी निर्मलपणाने (श्रुतपणाने) पाम्या. माटे अहो ! दाननो प्रजाव केवो ठे ॥

एटलामां हवे सुव्रत नामना आचार्य नाडुरस्त होवाथी हायमां जा-
तपाणी सेइने मुनिउंथी शोजता थका (शत्रुंजय नामना) प्रथम शि-
रपर चडवा लाग्या. त्यां वघे कोइ स्त्रीणमां कोइक पृथानी नीचे विश्राम
माटे ते चेठा; एटलामां कोइ तृपातुर कागडाए आचीने तेमनुं जखपात्र
होसी नाखुं. ते समये जखविना सुकातुं ठे, ताखतुं जेमनुं, तथा जय-
फर सूर्यनां किरणोथी व्याकुल थएला ते मुनि क्रोधयुक्त वचन बोखवा
लाग्या के, थरे कागडा ! अमारां प्राणनां रक्षणरूप जेथ्या पाणी ते होसी
नाखुं, ते अकार्यथी तारी जातिनी आ तीर्थपर गति यशे नहीं. बझी
अहीं मारा तपना प्रजावथी सवे मुनिउंना संतोष माटे, जंतुविनातुं तथा
ग्रामुक पाणी हमेशां थशे, पत्री तेज वखते सयखा कागडाउं दीनताथी
कोडाहल करता थका त्यांथी चाल्या गया, थने तयारथी मांडीने आ
सिद्धगिरिपर कागडानुं आगमन थतुं नथी; कदाच डुकाखनो मायां कोइ
कागडो जो अहीं आची चडे, तो अहीं विघ्नेने नाश करनारुं शांतिकार्य
करवुं. बझी पूर्वे पण कोडो विघ्नेने नाश करनारुं शांतिकार्य जेनमुनिउंथे
अहीं श्री युगादीश प्रभुनी पासे तथा रायणपासे करेसुं ठे. एथी रीते ने-
इत्य दिशामां पर्यतनी स्त्रीणमां ते मुनिना तपयज्ञथी थएसुं पाणी निरं-
तर मुखोने थापे ठे. ते पाणीना स्पर्शथी रोग, शोक, आर्ति, त्रेतास तथा
प्रहादिकथी यतां दुःखो, थने पायो पण नाश पामे ठे, तेमां संशय नथी.
हवे प्रभु पण मुख्य शिखरपर आचीने केंद्राक मोहानिघाथी मुनि-
उंने कहेया लाग्या के हे मुनिउं ! तमो अहींज रहो ? केम के, तमोने
अहीं पुंडरिकजीनी फेजे कमोना घानथी केवलज्ञान यइ शुन नाथी
मोह मज्जशे. पत्री रीते ते मुनिउंने कही प्रभु विहार करी गया, तथा ते
मुनिउं पण त्यां केवलज्ञान पामी मोहें गया.

हवे अहीं सगरचक्षी राजाउंना समूहोथी सेवाता थका ठ मंड न-

तेणे विचार्युं के, अरे ! आ चक्रीना मूर्ख पुत्रोए राज्यधी गर्वित घइने
 अमारुं युक्तियुक्त वचन पण मान्युं नहीं, माटे धिक्कार ठे ते गर्वने !!
 एम विचारि बीजा नागेशो सहित फणो चढावीने, क्रोधधी फुत्कार क-
 रतो त्यां ते आव्यो. तथा जेरनी शिखाळधी तेणे ते साठ हजार चक्री-
 ना पुत्रोने एकी वखते वाली नांख्या. एवी रीते मोटो दाह निपजावीने
 ते पाठो पोताने स्थानके आव्यो, केम के, क्रोध शत्रुना नाशसुधिज हो-
 य ठे. हवे तेवी रीतना विनाशधी वज्रपातनी पेठे सैन्यमां मोटो हाहा-
 कार थइ रह्यो, तथा सर्व कोइ व्याकुल थया. एवी रीते ते वखते देवना
 विपर्ययधी ते निर्णायक सैन्य सर्व उपायधी जूट थइने दिङ्मूढ घनी ग-
 युं. (आत्मा कृणे कृणे इठे ठे कंइ, अने कर्म तेची कंइतुं कंइ करी आपे
 ठे.) एवी रीते दुःस्वरूपी सर्पना जेरधी अस्त थएला नायक विनाना
 सैनिको किंचित आंसु खोइने विचारवा लाग्या के, आपणी दृष्टिएज
 नागेंद्रोए आ चक्रीना पुत्रोने एकी वखते हय्या, माटे आपणुं वल वया
 ठे. वली राजाठ पोतानी रक्षामाटे सैन्यने राखे ठे, अने ते सैन्य ठतां
 पण आ चक्रीपुत्रो मृत्यु पाम्या !! वली आपणे हवे नगरमां जइ शर-
 मना मार्या चक्रीने मुख शुं वतावशुं ? वली त्यां जवाधी चक्री पण आप-
 णे नाना प्रकारना उपायोधी मारी नांखशे. माटे हवे तो आपणे पण
 आपणा आ स्वामीठनो मार्ग लेवो, (अर्थात् वली मखुं) केम के उत्तम
 सेवको स्वामिना मार्गनेज जजे ठे. एम विचारि तेउए घोडा, रय, हाथी
 विंगरेनी आसपास वार योजनी काटोधी चित्ता खडकी. पठी तेउ जेट-
 खामां वली मरवानी इठाधी अग्निने स्पर्श करवा मांडे ठे, तेढखामां ते
 वतांत इंडे अवधिज्ञानधी जाखो. त्यारे ते दयायु इंड ब्राह्मणनो वेप
 खेइ तुरत त्यां आव्यो, अने तेउने कहेवा लाग्यो के, तमो मरो नहीं ?
 मरो नहीं ? ते धैर्यवालां वचनधी ते सघसा सैनिको स्थिर रह्या, त्यारे
 तेमनी नजदीक जइने ने इंडब्राह्मण फरीने तेमने कहेवा लाग्यो के, हे
 जाइं ! तमो कोइ पराजवधी, के कंइ दुःस्वधी, के शोकधी के कंइ इष्ट-
 प्राप्ति माटे वली मरो ठे ? ते सांजली आदरधी तेउ कहेवा लाग्या के,
 हे परदुःस्वधी दुःखी एवा ब्राह्मण ! अमारुं दुःखनो तुं वतांत सांजव ?
 पोतानाज चेष्टितधी जश्मरूप थएला आ सगरचक्रीना पुत्रोने तुं जो ?

અમો વેળા ઠતાં પણ તે અમારા સ્વામિના પુત્રોની આ દશા થઈ, અને તેથી અમો લક્ષિત થઈને અગ્નિમાં પ્રવેશ કરીએ ઠીએ. ત્યારે તે ઇંદ્રા-
હ્વાણ તેડને ફરીને કહેવા લાગ્યો કે, તમો આ સાહસ, સ્વામિની જાક્ષિથી
કે જાયથી, કે દિલગિરિથી કરો ઠો? ત્યારે તેડ કહેવા લાગ્યા કે, અ-
મારે મૃત્યુની તો ઇચ્છા નથી, પણ તેમાં ચક્રીની ધીક કારણરૂપ છે, કેમ
કે, તે અમોને જુદા જુદા અપાયોથી હણશે. ત્યારે ઇંદ્રે પોતાનું રૂપ પ્રગટ
કરીને તેડને કહ્યું કે, આમાં તમારો કંઈ દોષ મને જણાતો નથી. માટે
તમો હવે આપઘાત કરો નહીં, હું તમારું ચક્રીતરફનું સંકટ દૂર કરીશ,
માટે હવે તમો પ્રયાણ કરો? એવી રીતે તેડને શાંત કરીને ઇંદ્ર અદૃશ્ય
થયો, પછી તે સૈનિકો પણ શોક રહિત થયા થકા ધીરે ધીરે અયોધ્યા-
પ્રતે આલવા લાગ્યા. ઠેવટે જગ્નપાદની પેઠે પ્રયાણ કરતાં થકાં અયોધ્યા
નજદીક પહોંચીને, તેડે ઇંદ્રનું સ્મરણ કર્યું, ત્યારે તે દયાલુ ઇંદ્ર પણ
ત્યાં આવ્યો. પછી તેણે પાંચસો વર્ષના બુઢા બ્રાહ્મણનું રૂપ લીધું, તથા એક
મૃત્યુ પામેલા બાલકને લેઈને તે રાજાપાસે ગયો. પછી ત્યાં રાજાના દ્વાર-
પાસે જઈ પૃથ્વી, કર્મ વિગેરેને નિંદતો થકો કઠોર વાણીથી રડવા લાગ્યો
કે, હૈ પૃથ્વી ! તું સર્વ સહન કરનારી છે, ઠતાં તું કઠિન છે, કેમ કે તું ઈ-
પજ પ્રજા તથા જરતાદિકની પાઠલ ગઈ નહીં. વલી હૈ દિગ્પાલો ! તમોને
પણ ધિક્કાર છે, કેમ કે તમો પણ કાલની અપેક્ષાએજ પૃથ્વીને પાલો ઠો,
તથા સઘલા શુજાશુજ વ્યાપારના પણ તમોજ સાક્ષી ઠો. વલી હૈ દૈવ !
તું સર્વપ્રતે સુખ કરે છે, અને મારાપ્રતેજ પરાહ્મુખ થઈને મને ડુઃખ આપે
ઠે. વલી મારી આ ઘડપણની અવસ્થામાં તં મને પુત્રની હાનિનું ડુઃખ
આપ્યું, તો શું મેંજ ઇવું કંઈ તારું બુરું કર્યું હતું? વલી હૈ દૈવ ! મારાપર
ક્રોધ કરીને મારા આ બાલકનું હરણ કરીને મને તં મારવા જેવુંજ કર્યું
ઠે. હૈ ચક્રી ! આ કુદૈવથી મારું તથા પૃથ્વીનું રક્ષણ કરો? તથા જરત
મહારાજની સ્થિતિનું સ્મરણ કરીને તમો નગરમાંથી પાપને દૂર કરો!
વલી હૈ રાજન્ ! આ દિગ્પાલો તો સુખશેલીઆ છે, તથા આ પૃથ્વી કે-
તન્ય રહિત છે, તેથી સર્વદેવમય એવા તમો મારું કેમ રક્ષણ કરતા નથી!
વલી આ સમયે શ્રી અજિતનાથ પ્રજા તો દીક્ષા લેઈ ગયા છે, માટે રાત્રિ-
પ્રતે જેમ સૂર્ય, તેમ આ લોકને પાલનાર હવો તમોજ ઠો. એવી રીતના

तेनां वचनो सांजलीने राजाए खेदयुक्त थइ, तथा ते संबंधि पोतानोज
 दोष जाणी तेने बोलाव्यो. त्यां चक्रीने जोइ तेणे ते बालकने त्यां मुक्तुं,
 तथा सजासदोने पण रोवरावतो थको ते अत्यंत रडवा लाग्यो. पठी च-
 क्रीए पुढ्याची तेणे कहुं के, हे स्वामी ! मारो आ एकनो एक पुत्र मृत्यु
 पाम्यो, माटे मारा दुःखनी हुं केटलीक वात कहुं ! आजे आ मारो पुत्र
 संध्याकाळे उंचतो इतो, त्यां तुरत महाकूर सपोंए तेने डंख मायों. वली
 आनां सपोंनो के मारो पण दोष नवी; पण देशनी साचवण नहीं राखता
 एवा तमारोज दोष ठे. माटे हवे मंत्रयंत्रादिकची आ मारा पुत्रने तमो
 साजो करो ? नहींतर तमोने तेनो दोष आवशे, अने मारां कुत्रनो दय
 यशे. ते सांजली चक्रीए वेद्यो तथा मांत्रिकोने बोलाव्या, पठी तेठेए ते
 बाळकने मृत्यु पामेखो जाणीने कहुं के हे राजन् ! आ बालकने वीजुं कोइ
 ओपध लागु पडे तेम नची, पण जे घरमां पूर्वे कोइ मृत्यु पाम्युं न होय,
 ते घरनी जो जश्म मझे, तो आ जीवतो थाय. ते सांजली राजाए पोताना
 माणसोने तेवी जश्म लाववानो हुकम कयों, त्यारे इंद्र पण तेठनी साथे
 वैक्रिय शरीरची घोघर फरवा लाग्यो. पठी समस्त नगरमां जम्या, पण
 तेवी जश्म नहीं मखवाची तेठ तथा ते इंद्रब्राह्मण पण दुःखित थयो थको
 राजापासे आव्यो. पठी राजाए कहुं के हे विप्र ! मृत्यु रहित एवा मारां
 घरना रसोडामांची तुं जश्म लाव ? त्यांची जश्म लेतां थकां चक्रीनी
 माता यशोमतीने तेणे पुढ्याची तेणीए कहुं के, अहीं, चक्रिना पिता सु-
 मित्रनुं मृत्यु थयुं ठे. त्यारे राजापासे आवी तेणे ते व्रतांत जणाव्यो
 त्यारे अवसर मखवाची वेद्यो पण हर्षित थइने कहेवा लाग्या के, एव
 रीतनी जश्म शिवायना वीजां ओपधोची आ बाळकनो उपाय थइ श
 तेम नची, माटे ते मृत्यु पामशे, एमां अमारो अपराध नची. ते सांजली
 ते इंद्रविप्र राजाना दयाळु हृदयने स्मरतो थको अत्यंत रडवा लाग्यो.
 टखामां चक्रीनुं सर्व खडकर पण छारप्रते आव्युं, त्यारे चक्री ते दुः-
 ब्राह्मणने साम वाक्यची कहेवा लाग्या के, हे विप्र ! तुं शोक कर न
 संसारनी स्थिति एवीज ठे, जेनो जन्म थयो, ते मृत्यु पामेज, अने तत्त
 जोइं तो कंइ पण स्थिर नची. वली जगतने पूजनिक तथा वज्र सरखी
 यावाळा अनंता जिनेश्वरो पण तेज मागें गणला ठे, त्यारे वीजा प्र

ઝંની તો વાતજ શું કરવી? વલી સાતધાતુઝંથી વનેલા આ શરીરમાં ક્રુષ્ણ, તૃષ્ણા, ટાઢ, તડકા આદિકથી પીડા થાય છે, માટે તેમાં તો મૂર્ખ માણસ સ્થિરતા માને. વલી જાણ, પુત્ર, સ્ત્રી આદિક સર્વે સ્વાર્થ માટે આવે જાય છે, પણ દુઃખ તો કેવલ આત્માજ જોગવે છે. વલી સર્વ પ્રકારે લાઙ્ગ લઙાવેલું આ શરીર પણ જ્યારે પોતાનું થતું નથી, ત્યારે માતા, પિતા, જાણ તથા પુત્રાદિક તો કેમજ પોતાના થાય? એવી રીતે રાજા બોલતે ઠટે ઇંદ્ર પ્રત્યક્ષ થઈને કહેવા લાગ્યો કે હે રાજન્! શ્રેષ્ઠ તું સંસારની સ્થિતિ જાણે છે, વલી તું જેમ કહ્યું તેમ સંસાર શ્રેષ્ઠ દુઃખદાયી છે, એવા પણ આ સંસારમાં પ્રમાદાંધ માણસો જેમ તેમ પ્રવર્તે છે!! આ જગત કર્મથી ઉત્પન્ન થાય છે, તથા કર્મથીજ નાશ પામે છે, માટે એવા આ સંસારમાં ધંધુ, પુત્ર તથા ડ્રવ્યના લાજની શું સ્પૃહા કરવી? વલી હે ચક્રી! તેનો આ પ્રત્યક્ષ દાઘલોજ તું જો? જેમ પૂર્વે તારા પૂર્વજો મૃત્યુ પામ્યા છે, તેમજ તારા સાઠ હજાર પુત્રો પણ મૃત્યુ પામ્યા છે. તેજ વસ્તુ સર્વે સૈનિકોણ પણ સજામાં આવી શોકાતુર થયા થકાં, તથા ઘાતી કો ઢતાં થકાં ચક્રીને તેમના કુલનો ક્યય જણાવ્યો. તે સાંજલી વિદ્વલ થા એલા ચક્રીને ઇંદ્રે વ્યજનના (વીંકણાના) પવનથી તથા ગોશીર્ષે ચંદનર્થ શાંત કર્યો. પત્રી કેટલીક મેદેનતે ચેતન્ય આઘ્યા વાદ ચક્રી પુત્રોને યા કરી કરીને શોકથી વારંવાર મૂર્ઝા પામવા લાગ્યો. તે મુર્ઝાથી ચક્રીનું મરણ ધારીને ઇંદ્ર તેના કંઠમાં લાગીને રડવા લાગ્યો; તેઝના રુદનના નાદથી જગતના સચરાચર લોકો પણ શોકસાગરમાં નિમગ્ન થયા. પત્રી ઇંદ્ર ચક્રીને કહેવા લાગ્યો કે, હે રાજન્! તું પણ અન્યની પેઠે દુઃખથી આમ શામાટે મોહ પામે છે? કેમ કે, પોતાના કર્મોથીજ જીવ અલ્પાયુ તથા લીર્ણાયુ થાય છે, માટે એવી અસ્થિર વાતમાં ચિંતા શું કરવી? વલી હજારેજ તમો મને વેરાગ્યથી વોધ દેતા હતા, તો હવે તમો પોતે કેમ મોહમાં પડો છો? એવી રીતે ઇંદ્ર વાત કરતે ઠટે દ્વારપાલે આવી રાજાને વિનંતિ કરી કે, હે સ્વામી! દ્વારમાં જે પુરુષો આપને નમવા માટે ઝતેશ છે. ત્યારે રાજાણ ટુકટીસંજ્ઞાથી તેમને પ્રવેશ કરાવવાનું કહેવાથી દ્વારપાલે તેઝને ત્યાં પ્રવેશ કરાવ્યો; પત્રી તેઝમાંથી ઘંકે નમીને પ્રતુના અવગાની વધામણી આપી. પત્રી લીજો માણસ કહેવા લાગ્યો કે, હે સ્વામી!

आप जय पामो ? आपना पुत्रोए अष्टापदप्रते लावेली गंगा, खाइ पुरीने पृथ्वीने प्लावन करवा लागी ठे. तेना पूरथी आसपासनी जमीन समु-
द्रमां रहेखा छीपसरखी थइ गइ ठे. बली आ जरतखंडने छीप सरखो
करी मेखे एबुं लागे ठे. माटे हे स्वामी ! ते पाणीथी अमारुं आप रक्षण
करो ? नहींतर अमो अनाथो मृत्यु पामीशुं. एवी रीते जिननुं आगमन,
पुत्रोनो नाश, तथा देशमां आवती रेलथी गजराएखा चक्रीने इंद्रे कहुं के
हे राजन् ! आ धावतमां तमो तर्कवितर्क शुं करो ठो ? तमो पुत्रोनो शोक
तजी थो ? अने ते शोकने दूर करवामां वैद्य समान एवा प्रजुने जजो ? तेम
प्रजुना नमस्कारथी उत्पन्न घनारा पुण्यने शोकथी वृथा नहीं करो ? बली
जहुना पुत्र जगीरयने तमो रेलने रोकवा माटे हुकम करो ? केम के ते
नागकुलप्रते थएला पोताना पिताना दोपने दूर करशे. ते सांजली चक्रीए
निश्वास मुकी तथा आंखोमां किंचित अश्रु लावी, जगीरयने बोलावी पो-
ताना खोखामां बेसाढ्यो. पठी तेना मुखपर चुंबन करीने चक्रीए तेने
कहुं के, हे वत्स ! तुं जो ? के आ जारतवंशपर केवी आफत आवी पडी ठे ?
दावानसथी दग्ध थएल ठे वृक्षो ज्यां एवा अरण्यमां बाकी रहेखा एक
थंक्रुतानी पेठे तुंज फक्त आपणा कुलमां बाकी रहेल ठे. माटे हे वत्स !
हवे तुं नागेंद्रनी सेवाथी लोकोना रक्षणमाटे दंडरत्नथी गंगाने पाठी
तेना मुख्य प्रवादमां लाव ? एवी रीतनी चक्रीनी आज्ञा मस्तकपर चडा-
वीने जगीरय पृथ्वीने दोजावता थका तथा सैन्यनी रजोथी सूर्यने आ-
छादित करता थका सैन्य सहित बासवा लाग्या.

पठी चक्री पण इंद्र तथा रापींड सहित शोक दूर करवा माटे आ-
दरसहित प्रजुने नमवा बाझ्या. त्यां समवसरणमां येठेखा ज्ञानी प्रजुने
तेठेए ग्रह प्रदक्षिणा देइ वंदन कयुं; तथा पठी प्रजुनी स्तुति करी के, हे
प्रजु ! तमो जय पामो ? अनंत दुःखोथी दुःखी थएला लोकोना शोकने
दूर करनारा, तथा अंतरनी व्याधिने हरवामां प्रवीण एवा तमोप्रते न-
मस्कार घाउं ? एवी रीते जक्तिथी स्तुति करीने तेउं योग्य स्थानके दे-
ठा, त्यारे प्रजु पण हेइने दरनारी बापी बोसवा लाग्या के, हे चक्री !
आ संसार असार ठे, राज्यमुख स्थिर नथी, पुत्र, मित्र, स्त्री आदिक दृढ
बंधनो ठे, शरीर, रोग अने शोकने करनाठ ठे, विषयो फेर सरत्ता ठे,

જોગો સર્પની ફણાસરલા ઠે, તથા આ જીવિત જલવિંદુ સરલું ઠે. વહી ફણમાં જે મનોહર લાગે ઠે, તેજ વીજી ફણે જયંકર લાગે ઠે. માટે તત્વથી આ સંસારમાં કંઈ પણ સ્થિર વસ્તુ નથી. વહી આ સંસારરૂપી કેદ-
 खानામાં વિદ્વાનો પણ પ્રમાદથી કુંદુંવ, ડબ્બ આદિક પાશોથી વંધાય ઠે. વહી આ જવરૂપી સમુદ્રમાં વિપયરૂપી વંટોલીથી ચિત્રાવેલીની પેઠે
 કોઈ વિરલાજ વાધા પામતા નથી. એવી રીતે પ્રજુની દેશનાની વાણીરૂપી અમૃતને પીને, તથા દુઃખરૂપી વિપને તજીને, ચક્રી હર્ષથી પ્રજુને કહેવા
 લાગ્યા કે, હે સ્વામી ! આ સમસ્ત જગત કર્મને આધિન ઠે, તો આ સા-
 ઠ હજાર પુત્રોએ એકી વચ્ચે એવું કયું કર્મ વાંધ્યું હતું ? કે જેથી તેડું
 એકી વચ્ચે મૃત્યુ થયું ? એવી રીતે ચક્રીએ પુત્રવાથી જ્ઞાનથી દીઠેલ ઠે,
 ચરાચરનો સ્વજાવ જેણે એવા પ્રજુ, કર્મવંધનના કારણરૂપ એવા તેડના
 જવોતું વર્ણન કરવા લાગ્યા કે, કોઈક પહ્લીમાં તેડ સઘલા ચોરીથી આ-
 જીવિકા ચલાવનારા, તથા દુર્ધ્યાનમાં રહેનારા જિહ્વોહતા. એક વહાડો
 જહિલપુરથી કોઈક ડબ્બવાન સંઘ શત્રુંજયપ્રતે જતો હતો, તેને તેડે
 જોયો. ત્યારે તે હુંટારાડે ઠરાવ કર્યો કે, આજે સંધ્યાકાલે આપણે આ
 સંઘને હુંટવો. તે ઠરાવ તે સાઠ હજાર જિહ્વોએ કચુલ રાહ્યો, ત્યારે એક
 જડક સ્વજાવી કુંજાર કહેવા લાગ્યો કે, આ તમારા વિચારને ધિક્કાર ઠે!!
 કેમ કે આપણી પાસે સૈન્ય, ધન વિગેરે ઘણું ઠે, ઠતાં આ યાત્રાલુડને
 શામાટે આપણે હુંટવા જોઈએ ? આપણને પૂર્વજવના પાપથી આવો
 નગરો જન્મ મલેલો ઠે, અને વહી પણ આ સંઘની હુંટના પાપથી આપણી
 કોણ જાણે કેવી ગતિ થશે ? વહી આ યાત્રાલુડ પુણ્યાનુબંધિ પુણ્યથી આ
 જન્મમાં પણ મહા દાનેશ્વરી થયા ઠે, તથા આ તીર્થરાજની યાત્રાથી ફ-
 રીને પણ સુખીઆ થશે. વહી હે જાણું ! તમો મને સર્વથા કાયર અને વી-
 કળ જલે કહો ? તોપણ હું તે કાર્ય માટે તમારી સાથે આવીશ નહીં, તેમ
 તમોને તે માટે સહાઈ પણ આપીશ નહીં. એવી રીતે ચોલતા તે કુંજારને
 તેડયે કેદલાનામાંથી જેમ, તેમ પોતાના સ્થાનકથી વહાર કહાડી મેલ્યો.
 પછી તે હુચાડે એકઠા થઈને સંઘ, નજદીક આવવાથી તેને હુંટી લીધો.
 તે જિહ્વોના તુટી પડવાથી, દુરાચારથી જેમ થશે, તથા ચુગલીપણથી
 જેમ ઉત્તમ ગુણો, તેમ સંઘના લોકો દિશા દિશાડે પ્રતે નાશી ગયા.

एवी रीते ते दुर्बुद्धिर्न संघने छुंटीने नारकीर्तनी पेठे पाठा पोताने स्या-
 नके आख्या. एटलामां ते जहिलपुरना राजाए ते वृतांत सांजली-
 ने मोटी सेना सहित ते चोरोना स्यानकने घेरी लीधुं. ते समये
 ते राजाना सैन्यने मोडुं जोड्ने जयजीत यणसा ते जिहो निगो-
 दना जीवोनी पेठे फिलामां जराइ रखा. ते वखते तेउना कुकमोथीज
 होय नहीं जेम, तेम वायुउथी प्रेराएखो अग्नि ते स्यानमां लोकोने वा-
 लतो थको सलगी उठ्यो. ते अग्निने पाणीची अटकावतां ठतां पण ते,
 क्रोध जेम पुण्यने, तथा दुर्जन जेम सज्जनना गुणोने, तेम ते नगरने
 घालवा लाग्यो. ते वखते ते अग्निची घळता, तथा धुंवाडाची व्याकुल
 यता एवा ते जिहोए कुंजिपाकतुं दुःख सहन कर्युं. वली ते वखने तेउं
 विचारवा लाग्या के, अमोए आ संघने उपद्रव कर्यो ! माटे अमो पा-
 पीउने धिक्कार ठे ! वली ते अमारुं जयंकर कर्म अमोने फलीबुद्ध थयुं.
 वली ते वखते अमोने आ अकार्यची अटकावनारो ते निलोंजी कुंजारज
 पुण्यवान ठे, पण अमो दुष्टोए ते उत्तम माणसने कहाडी मेळ्यो !! एवी
 रीतना ध्यानमां तत्पर रहेला ते सचलाउं कुटुंब सहित अग्निची वलीने
 एकी वखते मृत्यु पाम्या; माटे हे राजन् ! कर्मोनी गति एवीज ठे !!
 संघ, के जे अरिहंतोने पण पूजनीक ठे, तथा मोटामां मोडुं तीर्थ ठे,
 तेवा संघनी पण जे विराधना करे ठे, ते खरेखर नारकीज थाय ठे. माटे
 संघनी हमेशां आराधना करवी, पण तेनी विराधना तो विलकुल कर-
 वीज नहीं, कैम के संघना आराधनची मुक्ति मखे ठे, अने तेना विरा-
 धनची नरक मखे ठे. वली जे माणसो मार्गे चालता यात्राबुर्तने पीडे ठे,
 तेउं कुटुंब सहित नाश पामीने नीचगतिमां जाय ठे. एवी रीते पश्चा-
 तापयुक्त पीडाची मृत्यु पामीने तेउं नरके गया, तथा त्यांची समुद्रमां
 मत्स्यो थया, अने त्यां पण एकी वखते मछीमारोची जालमां वंधाया. त्यांची
 तेउं शियाखो थया, तथा पठी घणा जवो जमीने हमेशां शिकारमां
 तत्पर थया थका जिहो थया. त्यां एक दहाडो वनमां जमतां थकां ते-
 उंए एक शांतखजावी मुनिने जोड्, तेमने शुभ जावची नमस्कार कर्यो.
 त्यारे ते झानी मुनिए तेमने धर्मोपदेश दीधो, तेथी तेउंए शंकासहित
 जडकपणुं मेळव्युं. वली तेउंने विशेष धर्म पमाडवा माटे ते झानी मु-

नि त्यां तेमनी नजदीक चतुर्मास रखा. त्यां प्रथम मासे तेउंए साते व्यसनोनो त्याग कर्यो, वीजे मासे अनंतकायना जह्णनो, तथा त्रीजे मासे रात्रिजोजननो त्याग कर्यो. पठी चोथे मासे अनशन सहित विजली पडवायी तेउं एकी वखते मृत्यु पामीने, हे चक्री ! आ तारा पुत्रो थया, माटे कर्म बलवान ठे ! !

हवे जे कुंजारे संघनी लुंठ कबुल राखी नहीं, तेने तेज जवे मोठी रिख्खिवायुं राज्य मळ्युं. पठी त्यांथी उत्तम उत्तम जवोमां जश्ने, ते आ महान उदयवालो जह्णनो पुत्र जगीरय थयो ठे. बली हे चक्री ! तेज कर्मथी आ तारा पुत्रो हमणा पण एकीज वखते मृत्यु पाम्या ठे. मांठे पंडिते मनथी पण संघनी अवज्ञा करवी नहीं, केम के ते अवज्ञा बोधि-धीजप्रते अग्नितुष्ट थश्ने कुगति आपे ठे. बली जे माणसो यात्रासु सो-कोने यन्न, अन्न, पाणी विगेरेथी पूजे ठे, तेउंने तीर्थयात्रातुं महान फल मखे ठे. बली संघ ठे ते प्रथम तीर्थ ठे, माटे कल्याणनी इच्छावाळाए तेने मार्गमां जती वेळाए हमेशां विशेषें करीने पूजयो. माटे हे चक्री ! हवे तमारे धर्मने व्याघात करनारो ते संघंधिनो शोक बिलकुल करवो नहीं, केम के तेउं पोताना उपार्जन करेखा कर्मोथी उत्पन्न थया हता, थने तेज कर्मोथी मृत्यु पाम्या. बली हे चक्री ! तमोने राज्य, पुत्र तथा श्री आदिमां मोह, ते शुं खागी रखो ठे ? माटे आरमातुं हित करो ? केम के फरी फरीने मनुष्यनय कथांथी मलशे ? एवी रीते प्रजुना मुत्थी पुत्रोना जवोने जाणीने चक्री शोकनो त्याग करी हृदयमां परम वैराग्य पाम्या.

एटखामां पठी इंद्र चक्रीने कहेवा खाग्या के हे चक्री ! जेम तमोर प्ररतजीनी पेठे उगंड साध्या, तेम हवे तमो तेमनी पेठे संघपति पण पाठ ? ते सांजसी चक्री तीर्थयात्रा माटे आदर सहित थया, एवारे प्र-जुप पण तेमनापर संघपतिनो वासहेप कर्यो; पठी ते पोताने घेर गद-पठी इंद्र चक्रीने एक उत्तम जिनमंदिर आप्युं, तेमां श्री युगादीश प्र-जुनुं रत्नमय विष शोनतुं हतुं, पठी स्नान करी, उत्तम वस्त्रो पेहेरी ज्ञान सहित चतुर्विध मंघनी साये उत्तम दिवसे तेमणे प्रयाण कर्युं. एवी रीते ते चक्री गजबगो, मुनिउं, आचको, आचिकाउं, महाधरो, मंडकि-

को, चतुरंगी सेना, गांधर्वों, कोतुकी नृत्यकारों तथा चक्रसहित चाल-
वा लाग्या. मार्गमां आवतां नगरोमां, गामोमां तथा तीर्थोमां प्रचुर्त्तने
पूजता यका, मुनिर्त्तने नमता यका, तथा दान देता यका ते विमला-
चक्षप्रते पहुँच्या. पत्नी त्यां आनंदपूरमां चक्रीए राजाउं सहित आद-
रथी प्रचुर्त्तनी तथा संधनी पूजा करीने स्वामिवत्सलमहोत्सव कर्षो.
वली तेमणे त्यां महोत्सवपूर्वक संध सहित ते तीर्थने त्रण प्रदक्षिणा
दीधी. पत्नी चोदे नदीउंमांथी तीर्थोदक वेश्ने, ते संधसहित पर्वतपर
सर्व जगोए मार्गने समंरावता यका चडवा लाग्या. त्यां चक्री पूर्व मा-
गेंथी चड्या, तथा वीजाउं कुतुहल सहित पोतपोतानी शक्ति मुजब सर्व
मागेंथी चड्या. हवे ते बलते इंद्र पण त्यां आव्यो, अने तेउं बन्ने रायण-
ना वृहनीचे एकठा मल्या.

हवे जहूनो पुत्र जगीरये पण चक्रीना हुकमथी सैन्यसहित अष्टा-
पदप्रते आव्यो. त्यां पोताना पिता तथा काकाउंना दाहथी यएला ज-
श्मना समूहने जोड्ड. दुःखथी सैन्यसहित ते क्षणवारमांज मूर्त्त पांम्यो.
पत्नी चेतना आव्यावाद शोकनो त्याग करी तेणे जकि तथा पूजा स-
हित नागेंद्रजुं आराधन कर्तुं. तेनी अतिशय जकिथी तुष्टमान यएलो
नागेंद्र पण चक्षकतां सुवर्णकुंडलथी शोचतो यको नागलोको सहित
त्यां आव्यो. त्यारे जगीरये पण सुगंधि वस्तुउं तथा पुष्पोथी, अने स्तु-
तिउंथी तेनी पूजा करी, त्यारे हर्षित यएला नागेंद्रे जगीरयने कछुं के,
हे वत्स ! में तेउंने बायां उतां पण तेउं मान्या नहीं, तेथी नागलोकना
नाशनी वीकथी में तेउंने जश्मरूप कर्षा. वली हे वत्स ! तेउंए पण ते-
वुंज कर्म उपार्जन कर्तुं हतुं ! माटे हवे तुं मारी आझाथी तेउंनी मृत्यु-
क्रिया कर ? वली पृथ्वीपर रेख लावती एवी आ गंगाने पण तुं तेना
मूखप्रवाहमांज जोडी दे ? एवी रीते प्रीतिथी शिखामण देश्ने नागेंद्र
पोताने स्थानके गयो. पत्नी जगीरये पण ते पितृसंबंधि जश्मने नदीमां
पथरावी; अने त्यारथी जगतमां पण पितृकार्यनो ते रिवाज दाखल थयो.
एवी रीते पितृसंबंधि कार्य करीने कुमागें जनारी स्त्रीने जेम, तेम ते गं-
गाने तेणे दंडरत्नथी मूलमार्गप्रते वेहेती करी. वली लोकाना मुखथी च-
क्रीने शत्रुंजयप्रते गएला जाणीने ते पण उत्तरोत्तर प्रयाणथी ते तरफ

चालवा लाग्यो. पठी त्यां रायणतळे जइ, तेणे चक्रीना तथा इंद्रनाच-
णोने नमस्कार कर्हो, त्यारे तेउए पण तेने आखिंगन कर्हुं. पठी तेउए
हर्षपूर्वक जक्तिथी त्यां जरतजीनी पेठेज श्री युगादीश प्रजुनुं स्नात्र, अने
पूजादिक कार्य कर्हुं. वली तेमणे त्यां गुरुना वचनपूर्वक मरुदेवाशित-
रपर, बाहुवलिशिखरपर, तालध्वजपर, कदंबगिरिपर, तथा हस्तिसेन
शिखरपर, इत्यादि सर्व शिखरोपर जिनपूजन करीने, मुनिठनी जक्ति,
अन्नदान, आरात्रिक, महाध्वज, इंद्रोत्सव, तथा इंद्रपूजा करी; तेम
त्यां ठत्र, चामर, रथ, पृथ्वी, घोडा विगेरेनुं तीर्थदान कर्हुं.

पठी जरतजीए वनावेसा (अमृत्य) प्रासादोने जोइने धर्मेने जगा-
डनारा सगर चक्रीने इंद्र स्नेहपूर्वक कर्हुं के, हे चक्री ! तमारा पूर्वज
जरत महाराजनुं आ शाश्वता तीर्थमां पुण्यना कारणरूप कार्य तमो जु-
उ ? वली आ पडता कालना माहात्म्यथी लोको निर्वदेकी, धर्मविना-
ना, तथा लोकांध यइने आ तीर्थमां आदर करशे नहीं. वली ते दुष्ट
लोको मणि, रत्न अने सुवर्णना लोचथी कदाच आ प्रासादोनी तथा प्र-
तिमाठनी आसातना करशे. माटे हवे जडुनी पेठे तमो अत्रे कंइक पण
रक्षणनो उपाय करो ? अने ते कार्यमां तमोने अणे जगतमांथी कोइ
पण उपद्रव करी शके तेम नथी. ते सांजली चक्रीए विचारुं के, साग-
रमां रवेली गंगाने ज्यारे मारा पुत्रो लाव्या, त्यारे हवे " हुं तो तेउनो
पिता हुं " तेथी ते सागरनेज अहीं लावुं, तोज मारी प्रतिष्ठा वधे, नहीं-
तर तो मारुं मानहीनपणुं थाय. एवी रीतना आवेशथी, तथा इंद्रना
हेतुयुक्त वचननुं स्मरण करीने, ते क्षणवारमांज यक्षो मारफते समुद्रने
त्यां लाव्या. त्यारे टंकल, बर्बर, केश, चीन, जोट, सिंहल विगेरे वि-
विध देशोने प्लावन करतो, मोटा मोटा पर्यतोने फाडतो, जयंकर रीते
जुवनेंझोना जवनोने बुडाडतो, उठसता मगरादिक जलचरोथी आकुल
थएलो, नासता एवा विविध प्रकारना देवोथी पण जयथी जोवातो, वे-
गथी अनेक जंतुंउने उठासतो, मोटां मोजांठथी अपार गर्जना करतो,
तथा पृथ्वीपर व्यापतो एवो ते समुद्र वेगथी शत्रुंजयप्रते आव्यो. पठी
ते खण समुद्रनो अविष्ठाता देव आदरथी हाथ जोडीने तथा चक्रीने
नमीने साम वचनथी कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! सेवकने शुं परमान

ઠે ? પટલામાં જાણેસ ઠે અવધિજ્ઞાનથી જિનવાણી જેણે ઇવા ઈંદ્રેજ ચ.
 ક્રીને કણું કે, હે ચક્રી ! આ કાર્યથી તમો અટકો ? કેમ કે, સૂર્યવિના
 જેમ દિવસ, પુત્રવિના જેમ કુસ્ર, જીવવિના જેમ શરીર, વિદ્યાવિના
 જેમ મનુષ્ય, દીપક વિના જેમ ઘર, આંત્રો વિના જેમ મુખ, ઠાયાવિના જેમ
 ઘટ્ટ, દયાવિના જેમ ધર્મ, ધર્મવિના જેમ જીવ, તથા જલવિના જેમ જ-
 ગત, તેમ આ તીર્થવિના સર્વ સૃષ્ટિ નિષ્ફલ ઠે. વહ્લી અષ્ટાપદ તીર્થ નિરુદ્ધ
 થયાથી આ શત્રુંજય તીર્થજ લોકોને તારનાર ઠે, તેથી આ તીર્થનો રોધ
 થવાથી પૃથ્વીપર ધીજું તારનારું તીર્થ હું કોઈ જોતો નથી. વહ્લી જ્યારે
 તીર્થકર મહારાજ, ધર્મ કે જિનાગમ પમાનું કંઈ પણ નથી હોતું, ત્યારે
 આ શત્રુંજય પર્વતજ લોકોને વાંઠિત આપનારો (તારનારો) ઠે. ઇવી
 રીતના ઈંદ્રના વચનથી ચક્રીએ લવણાધિપને કણું કે, હવે એક પંધાણી
 દાલસ તું અહીં સમુદ્રને રહેવા દે ? એમ કહી તેને વિસર્જન કરી ચક્રીએ
 પ્રીતિથી ઈંદ્રને હુણેથી તીર્થની રક્ષામાટે પ્રશ્ન કર્યો; ત્યારે ઈંદ્રે કણું કે
 હે ચક્રી ! તમો આ રક્ષની અને મણિની મૂર્તિઠને જ્યાંદેવો પણ ન જઈ શકે
 ઇવી આ સુવર્ણગુફામાં મુકો ? તથા સર્વ તીર્થકરોની સુવર્ણની મૂર્તિઠ
 કરાવો ? અને પ્રાસાદો પણ સુવર્ણ અને રુપાનાજ બનાવો ? પઠી પ્રજુથી
 પશ્ચિમ દિશામાં રહેલી રસકુંપિકાવાલી, તથા કલ્પવૃક્ષોથી જરેલી સુ-
 વર્ણગુફા ઈંદ્રે ચક્રીને યતાવી; તેથી ત્યાં જઈ તેમણે, પ્રજુની તે મૂર્તિઠને
 રાખી, અને હમેશાં તેમની પૂજા માટે યદોને આજ્ઞા કરી. પઠી ચક્રીએ
 ઈંદ્રની સાથે રહીને ત્યાં રુપાના તથા પાપાણોના પ્રાસાદો ધંધાવ્યાં, અને
 તેમાં સુવર્ણની મૂર્તિઠ પધરાવી. પઠી તેમણે મુજ્જશિખરપર ધીજા તીર્થકર
 શ્રીઅજિતનાથ પ્રજુનું જાવથી રુપાનું મંદિર ધંધાવ્યું. ત્યાં જ્ઞાની ઘણપરો,
 આવકો, તથા દેવોએ પૂજાપૂર્વક પ્રતિષ્ઠામદોત્સવ કર્યો. ઇવી રીતે શ-
 ત્રુંજયનો ઝડાર કરીને ચક્રી દેવો તથા મનુષ્યો સદિત રેવતાચક્ષ
 પ્રતે ધાલ્યા. ત્યાં ધંદ્રપ્રજાસમાં શ્રી ધંદ્રપ્રજ જિનેશ્વરને નમસ્કાર કરીને
 વિમાનોમારફતે તે રેવતાચક્ષપર ગયા. ત્યાં આદરપૂર્વક તીર્થને પ્રદક્ષિણા
 દેઈને, તથા ગર્જેન્દ્રપદકુંડમાંથી પાણી ખેઈને જિનાસ્રવમાં ગયા. ત્યાં પણ
 પૂર્વની પર્વેજ તેમણે પ્રજુની પૂજા, સ્તુતિ વિગેરે કર્યું, તથા પઠી જાવથી
 સુપ્રાપ્તોપ્રતે ઊચિત દાન આપ્યું. પઠી શ્રીદ, સિદ્ધગિરિ, વિયાપર ગિરિ,

देवगिरि, अंबिकागिरि, उमागिरि, शंजुगिरि विगेरे त्यांना सर्व शिखरोपर गुरुसहित तेमणे प्रजुनी पूजा करी, केम के ते गुरुनी आझाने आधिन होता. पठी पाठा वलतां आबु, वैजार विगेरे तीर्थोमां प्रजुने तथा साधुने नमीने चक्री अयोध्यामां आब्या.

एटलामां त्यां पोताना चरणोथी पृथ्वीने पवित्र करता थका श्री अजितनाथ प्रजु पण जाणे ते चक्रीना पुण्यथीज खेंचाइने होय नहीं तेम त्यां आब्या. प्रजुना आगमननी वधामणी आपनारने घणुं धन देइने, घणा काखथी उत्कंठित थएला चक्री प्रजुने वांदवा माटे गया पठी त्यां जक्तिथी रोमांचित थइने, तथा प्रजुने नमीने चक्री प्रजुना मुखरूपी चंद्रथी निकलता वचनरूपी अमृतने पीवा माटे तेमनी पासे वेठा त्यारे प्रजु पण तेमने बोध आपवा माटे क्रोधरूपी सर्पना केरने (नाश करवाने) गरुड सरखी तथा धर्मकार्यना प्रजाववाली वाणी कहेव लाग्या के, आ जवरूपी समुद्रमां मोती, परवालां तथा रत्नोनी पेठे राज्य पुत्र, स्त्री, धंधु, नगर, मेहेल, धन, तथा देवादिकनी रुझि तो सुखज ठे पण चिंतामणि रत्ननी पेठे सर्व अर्थोने साधनारुं चारित्र डुर्लभ ठे. एव दिवस चारित्र पालवाथी पण मनुष्य निश्चयें करीने कर्मोना समूहने क्षीण करीने मोक्षमां जाय ठे. एवी रीते चारित्रना मनोहर प्रजावने सांजलीने वैराग्ययुक्त थएला सगर चक्री जावथी प्रजुने नमता थका पोताने चारित्र आपवा माटे प्रार्थना करवा लाग्या. पठी चक्रीए पोतानी पाटे गुणवान, तथा राज्यने योग्य एवा जगीरथने स्थापीने, प्रजुपासेथी इंड्रे करेला महोत्सवपूर्वक चारित्र लीधुं. त्यारे प्रजुए तेमनी प्रशंसा करी के, हे चक्री ! तमो धन्य तथा पुण्यशाली ठो, तथा तमारी माताने थने कुलने पण धन्य ठे, केम के तमोए आ संसाररूपी समुद्रमां दुःखदायक जलचरो सरखा कर्मोने जेदनारुं, तथा डुप्कर एवुं हांति आदिक दशविध गुणोवाधुं चारित्र लीधुं ठे. पठी प्रजुनी जक्तिमां तत्पर रहीने ते सगर महामुनि पण विहार करवा लाग्या.

श्री अजितनाथ प्रजुना सिंद्सेन आदिक जिननी पेठे सत्यवादी पंचाणु गणधरो होता. वली तेमने एक लाख साधुं तथा त्रण लाख ने त्रण सो साधवीउं होती; तेम चे लाखने एक हजार उत्तम श्रावको होता; तथा

पांच लाख अंठाणु हजारने चारसो आविर्काउं हुती. एवी रीते प्रजुना परिवारमां चतुर्विध संघनी स्थापना थइ; वली शासननी रक्षा माटे महा-यक्ष तथा अजिता नामनी वक्षिणी अधिष्ठाता थइ. एवी रीते प्रजु अ-दारलाख पूर्व कुमारपणामां रह्या; त्रेपने लाख पूर्व तेमणे राज्य पाव्युं; चार वर्ष ठग्नस्य रह्या; तथा एक लाख पूर्व दीक्षा पाली; एवी रीते अ-जितप्रजुनुं आयुष्य बहोतेर लाख पूर्वनुं हलुं.

हवे प्रजु अनुक्रमे बिहार करता थका एक हजार मुनिउं साथे स-म्मेतशिखरपर आव्या, तथा त्यां तेमणे अनशन ग्रहण कयुं. पठी एक मासने अंते क्षेत्र सुदी पांचमने दिवसे, चंद्र रोहिणी नक्षत्रमां आवते ठते, प्रजु ते मुनिउं सहित मोक्षे गया. ते बखते आसनो चलायमान थवाथी इंद्रादिक देवोए त्यां आवीने प्रजुनो निर्वाणमहोत्सव कयों.

हवे सगर महामुनि पण प्रजुनी पेठे जगतने प्रतिबोध देता थका धातिकमौना क्षयथी केवलज्ञान पाम्या. एवी रीते ते पण प्रजुनी पेठेज बहोतेर लाख वर्षोंनुं आयुष्य पालीने सम्मेतशिखरपर मोक्षे गया. एवी रीते बीजा तीर्थकर श्री अजितनाथ प्रजुना बोधथी तथा इंद्रना उपदेशथी सगर चक्रीश्वरे जरतजीनी पेठेज संघ सहित शत्रुंजय प-र्वतपर सातमो उद्धार कयों, तथा तेथी धातिकमौनो नाश करीने ते मोक्षमां गया.

एवी रीते सातमो उद्धार जाणवो.

हवे एक दहाडो चोया तीर्थकर श्री अजिनंदन प्रजु देवोथी स्तुति कराता थका, तथा पोताना चरणोथी पृथ्वीने पवित्र करता थका शत्रुं-जय पर्वत प्रते आव्या. त्यां रायणनी तखे देवोए बहु नकिथी प्रजु माटे समवसरण रच्युं. त्यां सिंहासनपर बेठेला, तथा त्रण ठग्नोथी शो-जता एवा प्रजु सर्वजापामय वाणीथी कहेवा लाग्या के, आ शत्रुंजय प-र्वत अंतरंग शत्रुंजने नाश करनारो, सर्व पापोने हरनारो, तथा मुक्ति-रूपी स्त्रीना क्रीडाष्टह सरखो शोजे ठे. अर्हो सुवर्ण कलश सरखा, क-ल्याणना करनारा, तथा सुवर्ण सरखी कांतिवाला श्री युगादीश प्रजु सनातन रहेला ठे. वली सर्व तीर्थकरो मोक्षमां गया चाद, तथा केवल-ज्ञाननो छय थयायाद आ तीर्थज सर्वने कल्याणकारी थशे. जे प्राणीउं अ-

હીં પ્રજુને ચિંતવતા થકા તેમને પૂજે છે, તેડં પુણ્યોપાર્જન કરીને તુરતજ મોક્ષમાં જાય છે. વલી જેડં અહીં પ્રાસાદો તથા પ્રતિમા વનાવીને દીનો-પ્રતે દાન આપે છે, તેડં તુરત વસ્ત્રે જવોમાં સુખી થાય છે. તે સાંજીને અત્યંત જક્તિવંત થણા વ્યંતરેડોએ ત્યાંનાં પ્રાસાદોનો ઉત્સાહથી ઉઝાર કર્યો. એવી રીતે આ શત્રુંજય તીર્થપર અમૂલ્ય પુણ્યના સમૂહ સરતો વ્યંતરેડોનો કરેલો આઠમો ઉઝાર થયો.

એવી રીતે આઠમો ઉઝાર જાણવો.

શ્રી ધીરપ્રજુ ઇંડ્રને કહે છે કે, હે ઇંડ્ર ! મનોહર ચંડ્ર સરસી કાંતિ-પાલા આઠમા તીર્થંકર શ્રી ચંડ્રપ્રજુનું વ્રતાંત હું કહું તું. આ જંબૂદ્વી-પના જરત દેગ્રમાં ચંડ્રાનના નામનું મનોહર નગર છે; ત્યાં પ્રજાપ્રતે રા-ગયાઓ, શત્રુને જીતનારો. તથા મોટી સેનાવાઓ મહાસેન નામે રાજા હતો. તે રાજાને કલંક રહિત ચંડ્ર સરસા શીખને ધરનારી, નિર્દોષ તથા પરિવારપર પ્રીતિ રાખનારી લક્ષ્મણા નામની રાણી હતી. એક દહાડો આધિવ્યાધિથી રહીત થઈ થકી સુખેથી શમ્યામાં સૂતિ હતી, ત્યારે પાત્ર રાત્રિએ તેણીએ ચૌદ મહાસ્રમોને જોયાં. એજ વડી પાંચમને દિવસે, તથા ચંડ્ર અનુરાધા નક્ષત્રમાં આવતે ઠતે વેજયંત વિમાનથી ચત્રીને પ્રજુ તેમની કુક્ષિમાં અવતર્યા. પત્રી સમય સંપૂર્ણ થયેથી પોસવડી ધારસને દિવસે ચંડ્ર અનુરાધા નક્ષત્રમાં આવતે ઠતે તેણીએ પુત્રરત્નને જન્મ આપ્યો પત્રી ઠગ્ગ દિકુમારીડં તથા સુરેંડ્રોથી થયેલ છે જન્મોત્સવ જેમનો એવ પ્રજુ અપ્સરાત્રીથી લાલન કરાતા થકા યૌવન પામ્યા. ચંડ્રના ચિન્હવાલા, તથા દોઢસો ધનુષ્યની ઠંચાણવાલા તે પ્રજુ લોકોને આનંદકાર થયા. પત્રી પરણ્યાગ્રાદ પ્રજુ પિતાનું રાજ્ય પાસવા લામ્યા, એવી રીતે તેમને સાઠાઠલામ્ય પૂર્વમુખિ રાજ્ય પામ્યું; પત્રી પોસવડી તેરસને દિવસે ચંડ્ર અનુરાધા નક્ષત્રમાં આવતે ઠતે પ્રજુએ એક હજાર રાજા સાથે દીક્ષ લીધી. પત્રી ગ્રણ મામ ગયા વાદ ફાગણ મુદી સાતેમે ચંડ્ર અનુરાધા નક્ષત્રમાં આવતે ઠતે પ્રજુને કેવલજ્ઞાન થયું. તે યગ્યતે અવધિજ્ઞાન થઈ જાણીને ચાર નિકાપના દેવો પ્રજુનો કેવલજ્ઞાનનો મહોત્સવ કરવામાં તુરત ત્યાં આવ્યા. ત્યાં સમવચરણમાં પ્રજુની દેશના સાંતડીને તેડં સવડ દેવેથી પોતપોતાને સ્થાનકે ગયા. પત્રી અતિશયો સહિત પ્રજુ વિદાર

रता यका सर्वे अरिहंतोष्ठी परिशीलित यण्मा शत्रुंजय पर्यंतप्रते आ-
 द्या. त्यां रायणने प्रदक्षिणा देइने मुनिउं सहित वाणीरुपी पवित्र जज्ञ-
 ने वपेता यका प्रभु समोसयां. त्यां ते तीर्थेना मदान महिमाने कहीने,
 तथा तेने प्रदक्षिणा देइने प्रभु चंडोद्यानमां आद्या. त्यां सगर चक्रीए
 खावेला समुद्रना कांठापासे मातरी नदीने तीरि प्रभु समोसयां. त्यां दे-
 योए समयसरण करवाची खोकोना समूहो त्यां आदीने, तथा प्रभुने न-
 म्मीने तेमनी पासे वेठा. ते वखते त्यां शशिप्रजा नामनी नगरीनो शशि-
 शेखर नामनो राजा पोतानी चंडप्रजा नामनी राणी सहित तुरत आ-
 द्यो. पठी चंडयशा नामना पुत्र सहित प्रभुने नमिने ते राजा, प्रभुनी
 वाणीरुपी अमृतनी श्रेणिने पीषा माटे त्यां वेळो. त्यारे प्रभु पण कहेवा
 लाग्या के, आ अस्विर संसारमां श्री शत्रुंजयपर अरिहंत प्रभुनुं जे ध्या-
 न धरुं, तेज एक सारजून ठे. वली देयोमां जेम जिनेश्वर, ध्यानोमां जेम
 शुषळध्यान, तथा प्रतोमां जेम प्रह्मचर्य प्रत, तेम सर्वे तीर्थोमां आ
 मुख्य तीर्थे ठे. वली सर्वे धर्मोमां चारित्र मुख्य ठे, केम के ते विना मु-
 क्तिरुपी स्त्री प्राणीने घरती नथी. एवी रीतनी प्रभुना मुखनी वाणी सां-
 जलीने चंडशेखर राजाए राणी सहित चारित्र लीधुं.

हवे प्रभुना फायोत्सर्गेनी जगोए समुद्र किनारे धरणेंडे चंडकांत
 मणिना विंधयाळुं प्रभुनुं मंदिर वनाव्युं. पठी प्रभु पण तीर्थप्रते तत्पर
 यया यका रवताबलादिक शिखरोमां विहार करता लाग्या. पठी त्यांची
 विहार करीने जगतने तीर्थमय करता यका, हजार मुनि साथे प्रभु
 सम्मेशिखरप्रते आद्या. त्यां आवणवदी सातेमे, चंड भ्रवण नक्ष-
 त्रमां आवते ठेते प्रभु निष्कंष यया यका रह्या. एवी रीते साडा सात
 लाख पूर्वेनुं आयुष्य संपूर्ण करीने प्रभु अन्नशनमां रह्या यका मोक्षे ग-
 या. पठी त्यां सधला इंद्रो प्रभुनो निर्वाणमहोत्सव करीने पोतपो-
 ताने स्वानके गया.

हवे ते चंडशेखर महा मुनि पण विहार करता यका प्रभुना चर-
 णोष्ठी पवित्र यएली चंडप्रजा नगरीमां गया. त्यां तेमने आवेला जा-
 णीने तेनो पुत्र चंडयशा पण वेगची त्यां पांचसो राजाउं सहित आ-
 द्यो. तथा तेणे चंडशेखर मुनिने नमस्कार कर्यो, त्यारे ते मुनि पण

ધર્મલાજની આશિષપૂર્વક તેને કહેવા લાગ્યા કે, અહીં ચંદ્રવ્રજ પ્રજા આવ્યા હતા, તેથી આ ચંદ્રવ્રજાસ નામનું તીર્થ પૃથ્વીમાં પ્રખ્યાત થશે. વલી અહીં સમુદ્રના કિનારાપર જ્યાં પ્રજા પ્રતિમાથી રહ્યા હતા, ત્યાંથી લવણસમુદ્રના અધિષ્ઠાયક દેવે સમુદ્રને દૂર કર્યો હતો. વલી અહીં ધરણેંદ્રે પ્રજાનું મંદિર બનાવેલ છે, જેથી તે તીર્થ વધારે પવિત્ર છે, તેમ ત્યાંનો સમુદ્ર પણ પવિત્ર છે. વલી અહીં પૂર્વે ચંદ્રોદ્યાનની સમીપે શ્રી યુગાદીશ પ્રજા આવ્યા હતા, તે વચ્ચે તેમના પૌત્ર શશીકીર્તિ પોતાના જાવથી ચંદ્રવ્રજનું મંદિર નગર સહિત બનાવ્યું હતું, તેથી તે તીર્થ અતુલ્ય તથા પવિત્ર છે. વલી અહીં જ્યાં યોજનપ્રમાણ જૂમિમાં પ્રજાનું સમવસરણ થયું હતું, તે જગાએ મનુષ્યને દેવગતિ થાય છે. વલી જિનના ચરણથી પવિત્ર થયેલી તે જૂમિપર મહાદાંડમાં ડુંગ્ર, તથા કીડા પડશે નહીં. વલી અહીં જે માણસો સાવચનો ત્યાગ કરીને જિનના ધ્યાનમાં તપસ રહી તપ તપે છે, તેઓને મુક્તિરૂપી સ્ત્રી દૂર નથી. વલી અહીં સગર ચક્રી તીર્થની રક્ષા માટે સમુદ્રને લાવ્યા છે, અને તે સમુદ્રનું પાણી આઠમા પ્રજાના સ્નાત્ર માટે ઉપયોગી હોવાથી પવિત્ર છે. વલી અહીં રહેલી બ્રાહ્મી નદીને પ્રહોંદ્ર જિનસ્નાત્ર માટે લાવેલા છે, તેથી તે સર્વથા પ્રકારે પવિત્ર છે. વલી અહીં ઘણાં તીર્થોનો સંગમ હોવાથી સર્વ પાપોને નાશ કરનારું આ ત્તમ તીર્થ છે. અહીં શુભ જાવથી ચાર શાખાવાળો ધર્મ આરાધવાથી, સૈકડો શાખાવાળો થઈને વિસ્તાર પામશે. એવી રીતે સર્વનો ઉપકાર કરનારા તે મુનિ ઉપદેશ દઈને વીજી જગોએ વિહાર કરી ગયા. પછી ત્યાં ચંદ્રયશાએ ચંદ્રવ્રજ પ્રજાનું હર્ષથી મણિમય મંદિર બનાવ્યું. વલી ત્યાં તેણે પોતાના પિતા ચંદ્રશેખરની મણિમય મૂર્તિ બનાવી, કેમ કે ત્તમ પુત્રની પિતાતરફ એવીજ જાતકિ હોય છે. વલી ત્યાં તેણે ગુરુની આજ્ઞાપૂર્વક કેટલાક દિવસો સુધિ વિવિધ પ્રકારનું દાન દીધું. વલી ત્યાં તેણે કેટલાંક મંદિરોને જીર્ણ થઈ જોડેને આદરથી તેમનો ઉદ્ધાર કર્યો. વલી તેણે પુંડરિકગિરિ, રેવતાચલ, આબુ તથા વાહુવલિ ત્રિગેરે શિખરોપર પણ જાતકિથી ઉદ્ધાર કર્યો. એવી રીતે તીર્થોનો ઉદ્ધાર કરીને, તથા યાત્રા કરીને ચંદ્રયશા રાજાએ શુભ ગુરુની પાસે મુક્તિસ્ત્રીની સહી સરહી દીધા લીધી. પછી લાલ પૂર્વે સુધિ દીધા પાલીને, તથા આઠે

कर्मोन्नो ह्यय घवाथी केवलज्ञान पामी श्रुते जे ते मोक्षमां गया, ते स-
घसो प्रजाय था तीर्पनो जाणवो.

एधी रीति नवमो ठरार जाणवो.

मल्लीन पंडने तजीने हरिणे जे प्रजुना चरण कमलने सेव्युं ते, पवा
देवोधी सेवाएला शांतिनाथ प्रजु संघप्रते शांति करनारा घाठ ? जरन
देवना गजपुर नामे नगरमां जगतनी सर्व सेनाने जीतनारो विश्वसेन
नामे राजा हतो. तेने शीखनी लीलाधी उज्ज्वल चण्डी अचिरा नामे
राणी हती; एकदा समये तेणीए पाठली राष्ट्रिए चौद महारुद्रो जो-
यां. हवे श्री शांतिनाथ प्रजुनो जीव सर्वार्थसिद्धी घयीने जादरवा
मासनी सुद सातेमने दिवसे चंड जरणी नक्षत्रमां थावते ठते तेनी
कुक्षीमां थायी श्रवतयो. सप्तना दशनघी श्रिहंत अपवा चक्रीना ज-
न्मनो निधय करती थकी रजगर्जानी (पृथ्वीनी) पेटे ते अचिरा माता
शुन दोहदवाळां घया थकां गर्जने धारण करवा लाग्या. पठी संपूर्ण स-
मये जेठ सुदी तेरसे चंड जरणी नक्षत्रमां थावते ठते तेणीए पुत्ररत्नने
जन्म थाप्यो. त्वारे वपन्न दुर्गुमारिउए तथा इंद्रादिक देवोए हपंधी
प्रजुनो जन्मोत्सव कयों. पठी स्वर्णकांतिवाळा ते प्रजुए यौवन अवस्थाए
पितानी थाहाधी राज्यनारने श्रंगीकार कयों. चक्ररत्नना अनुसारे ठ
खंड पृथ्वीने जीतीने, इंद्र जेम देवलोकना राज्यने तेम ते पोतानुं राज्य
चलाववा लाग्या. पठी जेठ सुदी चौदसने दिवसे चंड जरणी नक्षत्रमां
थावते ठते प्रजुए इंद्रना महोत्सव पूर्णक एक हजार राजाठ सहित
दीक्षा लीधी. पठी ठन्नस्यपणामांज सघला देशोमां विहार करीने एक
दिवसे प्रजु गजपुर नजदीकना उद्यानमां थावी घ्यानमां रह्या. त्यां पो-
समुदी नवमीने दिवसे कर्मोन्ना ह्ययथी लोकालोकने प्रकाशनारुं प्रजुने
निर्मल केवलज्ञान उत्पन्न थयुं. पठी ते ते अतिशयोधी युक्त थपला तथा
देवोधी सेवाएला प्रजु शत्रुंजय नजदीक सिंहोद्यानमां थाव्या.

हवे प्रतिष्ठान नामे नगरमां एक मिष्याल्वी ब्राह्मण हतो, ते दुष्ट-
युद्धि यज्ञकार्यमां थासक्त थयो हतो. एक दहाडो वश करेला लोकोना
समूहधी वीटाएला ते ब्राह्मणना यज्ञवाडामां कोइक मुनि थाव्या, त्यां
(यज्ञमां थती) हिंसाने जोइने हृदयमां दुःखीत थपला ते मुनि उंचे

खरेथी कहेवा लाग्या के, शुद्ध सिद्धांतोने दूषित करनारा एवा आ सो कोने धिक्कार ठे ! पूर्वे श्री जरत महाराजे धर्मयुक्त वेदोने वनाव्या हता, ते वेदोने आ आसांध सोको दूषित करे ठे. एवी रीतना ते मुनिना वचनथी क्रोधातुर थएलो ते दुष्ट ब्राह्मण हथियार खेड्ने तेमने मारवाने दोड्यो; पण वचमां उजा करेला यज्ञस्तंजमां अथडावाथी तेणे तुरत पोताना अपराधि प्राणोनो त्याग कर्यो. एवी रीते आर्तध्यानथी मृत्यु पामीने ते ब्राह्मणनो जीव ते सिंहोद्यानमां सिंह थयो, एवी रीते मुनि दर्शनना पुण्यथी तेने ते उत्तम तीर्थ मढ्युं. हवे ते सिंह त्यां वनवासी प्राणीउने ग्रास आपतो थको जमवा लाग्यो; त्यां एक दहाडो तेणे श्री शांतिनाथ प्रजुने जोया, तेथी शीतोपचारथी जेम ज्वर, तथा साम वा-
 म्यथी जेम दुर्जन तेम ते अत्यंत क्रोधातुर थयो; तथा पुंढडांथी पृथ्वीने आस्फालन करतो थको, थने क्रोधथी लाख आंखोवाखो थयो थको ते पंजो उगामीने प्रजु तरफ दोड्यो. पण सिंहथी जेम हरिण तेम ते प्र-
 जुथी जय पामीने सात धनुष्य दूर हठ्यो. एवी रीते वारंवार प्रजु तरफ दोडतो तथा पागो हठतो थको ते मनमां विचारवा लाग्यो के, मा-
 री आढे तो कंडं वस्तु आवती नथी, थने हुं फाल पण मारी शकतो नथी, माटे खरेखर आ शांतशरीरी कोइ असामान्य महात्मा ठे; एम विचारतो थको, तथा प्रजु तरफ वारंवार जोतो थको ते पोताना पूर्व जवोने याद करवा लाग्यो. एवी रीते तेने क्रोधथी शांत थएलो जा-
 णीने प्रजु तेने कहेवा लाग्या; केम के ज्यांमुधि तपेसुं तेल होय, त्यां-
 मुधि तेमां पाणी नाखवाथी ते जयंकर जडको खेड् जठे ठे. प्रजुए तेने कथुं के, हे सिंह ! तुं तारा ब्राह्मणना पूर्व जवने याद कर ? त्यां तेवी रीतना दुष्कार्यथी तुं आ तीर्थचरूपे थयो तुं. वली आ तीर्थराजनुं स-
 मीपपणुं पामीने पण हवे तुं क्रोधातुर थड्ने नरक आपनारी हिंसा शा-
 माटे करे ठे ? वली ते समये हिनोपदेश देनारा मुनिप्रते पण तें जे क्रो-
 ध कर्यो, तो तने मृत्यु आदिक आबुं फल जोगवबुं पड्युं ठे. माटे हवं जीवहिंसा नजीने, तुं दयाने थंगीकार कर ? तथा धर्मेने जजतो थको रोद पाम्या विना तीर्थने आराध ? एवी रीते धर्मवचनोथी तेने प्रति-
 थोधिने प्रजु आगळ चाड्या, त्यारे ते सिंह पण शांत चित्तवाखो थयो

थको प्रभुनी पाठल चालवा लाग्यो. पठी प्रभु शत्रुंजयपर चढ्या, तथा पाठल आवता ते सिंहने तेमणे कळुं के, तुं हवे प्राणीउप्रते समता धा-
रीने अर्हीज रहेजे ? केम के अर्हीज तने आ क्षेत्रना प्रजावथी देव-
गति मलशे, तथा पठी एकावतारी यइ तुं मोढे जइश, एवी रीतनी
प्रभुनी आझामां तत्पर रहीने ते सिंह प्रभुनुं ध्यान धरतो थको मुनिनी
पेठे दयाने तथा शांत मनने धारण करीने त्यां रह्यो. पठी त्यां शुज-
ध्यानची मृत्यु पामीने ते उत्तम देवगतिमां गयो; माटे तीर्थनो प्रजाव
कदापि पण निष्कस जतो नथी

हवे श्री शांतिनाथ प्रभु पण देवोना समूहोची वींटाया थका अजि-
तप्रभुनी पेठेज मरुदेवा शिखरपर चार भाससुधि रह्या. त्यां गांधर्वो, वि-
द्याधरो, देवो, भुवनपतिउं तथा मनुष्यो प्रीतिपूर्वक प्रभुने हमेशां पूजता
हता. एवी रीते त्यां चतुर्मास रहीने प्रभु सूर्यनी पेठे जगतने घोष आ-
पवामाटे त्यांची विहार करी गया. हवे प्रभुची पवित्र थपला ते शिखर-
पर ते सिंहदेवे स्वर्गमांची आवीने मूर्ति सहित श्रीशांतिनाथ प्रभुनुं मं-
दिर बंधाव्युं. वली पोतानी देवगतिना कारणरूप एवा ते शिखरपर ते देवे
बीजा पण प्रभुना मूर्तिउं सहित प्रासादो बंधाव्यां. एवी रीते सिंहदेवची
तथा तेना अनुचर एवा बीजा देवोची अधिष्ठित थप्युं ते शिखर शांति-
जिननी जक्किची सर्वना इष्टितोने आपे ठे. ते शिखरनी समीप इशान खु-
षामां पांचसो धनुष्यदूर यइ ठे, ते चिंतामणि रत्न आपे ठे. त्यां कल्प-
वृक्षोपर रहेखा क्रोडो अधिष्टायक देवो शांतिनाथ प्रभुनुं आराधन कर-
नाराठने सर्व इष्टित वस्तु आपे ठे. वली त्यां पुष्पशालीउंने अरिहंत प्र-
भुना आश्रयची संशयरहित पारलौकिक सिद्धि मखे ठे. एवी रीते सर्व
शिखरोपर विहार करीने, प्रभु पोताना चरणन्यासोची पृथ्वीने पवित्र करता
थका अनुक्रमे गजपुर नगरमां आव्या. त्यां शांतिनाथ प्रभुना चक्रधर
नामना पुत्र प्रभुने आवेखा जाणीने, तुरत परिवार सहित तेमने नमवा
माटे आव्या. पठी त्यां सर्व सजासदो प्रभुने नमीने तथा स्तवीने चेष्टा
वाद प्रभु पण पोताना मुखकषमांची मकरंद सरस्वी देशना देवा लाग्या
के, शीख, शत्रुंजय पर्वत, समता, जिननी चेवा, संघ, तथा संघाधिपणुं
ते सर्वे मोक्ष आपनारां ठे. एवी रीतनी प्रभुनी देशना सांजलीने उत्तम

બુદ્ધિવાલા ચક્રધર રાજા ઊઠીને કહેવા લાગ્યા કે, હૈ પ્રજુ ! મને ત્યાપ સંઘાધિપપણું આપો ? ત્યારે પ્રજુએ પણ દેવોએ લાવેલો વાસકેપ તેમના મસ્તકપર નાખ્યો. એવી રીતે પ્રજુની તે આશિષ લેઈને, તથા ઈંદ્રે દીધેલા ચૈત્યને લેઈને રાજાએ સંઘને નિમંત્રણ કર્યું. પઠી કુલસ્ત્રીઈએ કરેલ ઠે મંગલ જેનું એવા તે ચક્રધર રાજા સૈન્યના ચારથી જગતને ચલાયમાન કરતા થકા સંઘસહિત ચાલવા લાગ્યા. પઠી અનવશિષ્ટ પ્રયાણથી, ગામો-ગામ પ્રતે જિનોને તથા મુનિઠને નમતા થકા તે સુરાષ્ટ્ર દેશમાં આવીને તીર્થ સમીપે આવ્યા. ત્યાં એક દહાડો રાજા જ્યારે દેવાલયમાં વેઠા હતા ત્યારે, પોતાની કાંતિથી આકાશને તેજસ્વી કરતો થકો કોઈક વિદ્યાધર આવ્યો. તેને જોઈ ચક્રધર રાજા આસનપરથી જરા ઊઠ્યા, તથા, તેને ઉત્તમ આસનપર વેસાડ્યો, પઠી તે વિદ્યાધર હાથ જોડીને રાજાને કહેવા લાગ્યો કે, હૈ રાજન્ ! તમો અરિહંત પ્રજુના પુત્ર, તથા હૈંદવાકુ વંશમાં મુકુટ સમાન ઠો. હું છેલ્લેપુરના રાજા મણિપ્રિય વિદ્યાધરનો કલાપ્રિય નામે પુત્ર હું, તથા શત્રુઠંથી ઠલું કરીને પરાજય પામેલો હું. હવે ગોત્રદેવીની આજ્ઞાથી આપનાથી તે મારા શત્રુઠનો ક્રય જાણીને, આપને ઘોલાવવા માટે હું અહીં આવ્યો હું, તેથી હૈ પ્રજુ ! આપ મારાપર કૃપા કરો ? પઠી ચક્રધર રાજાની આજ્ઞાથી તે વિદ્યાધરે પોતાની અત્યંત શક્તિથી વિમાનની રચના કરી. પઠી શત્રુને નાશ કરનાર ચક્રધર રાજા પણ વિમાનમાં વેસીને ક્ષણવારમાંજ તે વિદ્યાધર સહિત છેલ્લેપુરમાં આવ્યા. એવી રીતે ચક્રધરના ત્યાં આવવાથી, તેના તેજને સહન નહીં કરવાથી જલકાંત મણિમાંથી ઝરતા પાણીની પેઠે શત્રુઠ દૂર ચાલ્યા ગયા. એવી રીતે શત્રુનો સમૂહ નાશી ગયા વાદ તે કલાપ્રિય વિદ્યાધર ચક્રધર રાજાને આદરસહિત કહેવા લાગ્યો કે, હૈ પ્રજુ ! પોતાની મેલેજ આપપ્રતે રક્ત થપ્પલી મારી વેહેનને આપ પરણો ? જો કે તેથી પણ હું આપનો વદલો તો હેશમાત્ર પણ વાલી શકતો નથી. એમ કહીને તેણે પોતાની યુગ્મલા નામની વેહેન ચક્રધરને આપી. તેના સંગમથી ચક્રધર કૌમુદી સહિત ચંદ્રની પેઠે શોભવા લાગ્યા. વલી તેના રુપથી મોહિત થપ્પલી વીજી વિદ્યાધરની કન્યાઠને પણ ચક્રી ત્યાં પરણ્યા; કેમ કે જાગ્યવંતોનું જાગ્ય સર્વે જગોએ ઉત્કૃષ્ટજ હોય ઠે. પઠી ચક્રધર રાજાને તીર્થપર જવાની ૬

ઘવાલા જાણીને તે વિદ્યાધર તેમને સ્ત્રીઠં સહિત વિમાનમાં વેસાડી ત્યાં લેઈ જવા લાગ્યો. માર્ગમાં વિમાન ચાલતે ઠતે તે વિદ્યાધરે તેમને ખુશી કરવા માટે સ્ત્રીઠં સહિત નૃત્ય કર્યું. તે વિમાનના ઝરુલામાં વેસી ચક્રધર રાજા જગતની રચના જોતા થકા, એક મનોહર ડયાનને જોઈ વિદ્યાધરને કહેવા લાગ્યા કે, હે કલાપ્રિય! પુષ્પોની સુગંધિથી હર્ષિત થઈ છે જમરાઈના સમૂહ જ્યાં, તથા આંધાની માંજરોથી આનંદિત થઈ છે કોયલો જ્યાં, એવા આ ડયાનને તું જો ? આ ડયાનમાં મારું ચિત્ત ક્રીડા કરવાને છે છે, માટે તું પણ અહીં આનંદથી આ વિમાનને ડતાર ? એવી રીતના રાજાના પ્રિય વચનને સાંજલીને કલાપ્રિયે પણ તેમનું વચન સફલ કરવા માટે આકાશમાંથી ત્યાં વિમાન ડતાર્યું. ઘડોથી ડવાણા તથા આંખોપ્રતે અમૃતના વરસાદ સરલા તે ડયાનમાં ચક્રધર રાજા સ્ત્રીઠં સહિત ક્રીડા કરવાને ઇચ્છતા હતા. ત્યાં તેમણે ઘડોને જોતાં થકાં તથા પુષ્પો અને ફલોને ઇકઠા કરતાં થકાં અગાડી અમૃતના કુંડસરલું એક તલાવ જોયું. ઘણા અને નિર્મલ મોજાંઠંથી વીંટાણા કમલોના ચલાયમાન થતાં પત્રોથી જમરાઈને ડડાડી મેલતા તે તલાવને જોઈ રાજા વિદ્યાધરને કહ્યું કે, પાલપર ડગેલાં ઘડોનાં પત્રોથી શાંત કરેલ છે પંચીઠંનો શ્રમ જેણે, તથા ગર્મીના તાપને હરનાર, ઘડીરૂપી સ્ત્રીના કંકણ સરલું, તથા ચપલ કલ્પોલોથી ચલિત થઈલા કમલોપર ચેલી રહ્યા છે હંસો જ્યાં, એવું આ તલાવ અત્યંત શોભે છે. વલી ચપલ કમલોપર અહીં જમરાઈ લીધાથી નૃત્ય કરી રહ્યા છે, તથા મયૂરો ડડકાર કરી રહ્યા છે, તથા ચક્રવાક પક્ષી પોતાની સ્ત્રી સહિત અહીં આનંદ મેલવે છે. માટે હે વિદ્યાધર ! અહીં મારું મન અત્યંત આનંદ પામે છે, અને તેથી આ સરોવરની પ્રદક્ષિણા ડેઈને તેની આસપાસની વસ્તુ ડ આપણે જોઈયે. એમ કહીને તે વિદ્યાધર સહિત રાજા તેની આસપાસ ફરવા લાગ્યા, ત્યાં તેમણે ઘડોની ડાલીઠંમાં આઘાડિત થઈલું એક ચેત્ય જોયું. તે ચેત્યમાં શ્રી યુગાડીશ પ્રજુનું મણિનું વિવ જોઈને હર્ષિત થયા થકા સ્ત્રીઠં સહિત પ્રજુને પુષ્પ, અફત, સ્તવન આડિકથી પૂજીને તે રાજા પ્રાસાડની મહાન શોજા જોવા લાગ્યા. પઠી જેટલામાં તે વહાર આવે છે, તેટલામાં તેડેવ વચિત્ર રૂપવાલી એક વાંડરીને ઝરુલામાં વેઠેલી જોઈ. તેણીને જોઈ

"अहो ! आतो सुंदर वांदरी ठे" एम कही जेवो चक्रधर राजाए तेणीने स्पर्श कयों, के तुरतज तेणीने दिव्यरूप धरनारी स्त्री तरिके जोइ, तथातेथ ते अत्यंत आश्चर्य पाम्या. पठी ते राजा जेटखामां कंइक बोलवा जाय ठे, तेद खामां तेणीनारखेवाल वे विद्याधरो त्यां आवीने हर्षथी राजाने कहेवा ला ग्या के, हे स्वामी ! आना रूपना विपर्ययथी तमो आश्चर्य थशो नहीं ? आन आश्चर्यकारक कथा सांजखवा माटे तमो अहीं वेसो ? पठी राजा त्यां वेठ वाद तेउमांथी एक विद्याधर कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! अमो बेताव्यन उत्तरथेणिमां रहीए ठीए. आ मारी मूर्तिवंत एवा शृंगाररसने जीवाडनार शृंगारसुंदरी नामनी पुत्री अनुक्रमे योवन अवस्थाने पामी. एक दहाड देहधारी वसंतश्री सरस्वी आ मारी पुत्री सखीउंसहित क्रीडामाटे उ ध्यानमां गइ ह्ती. त्यां स्वेछाथी पुष्पो, फलो, पत्रो विगेरे खेती थकी त धीजा उधानमां गइ, तथा त्यांथी पण फलादिक खेवा लागी. त्यारे वननी चक्रेश्वरी नामनी अधिष्टायक देवीए पोताना चापल्यपणाथी ते णीने आप आप्यो के तुं वांदरी थइ जा ? पठी तेणीए तेने नमस्का करवाथी तथा आजीजी करवाथी ते देवी खुशी थइ, केम के उत्तमो प्रां फरी अत्यंत क्रोधी होता नथी. पठी ते देवीए तेणीने कछुं के, शान्तिना प्रजुना पुत्र चक्रधर राजाना करस्पर्शथी तुं पाठी स्त्रीरूपे थइश; तथ हे सुलोचने ! तारा हाथने पण ते ग्रहण करशे, (अर्थात् तने परणशे. एम कहीने ते देवी अंतर्ध्यान थइ. हवे त्यारथी ते वांदरीरूप थइने अ वनमां रही ठे, अने जाग्यना योगथी आजे आपनुं पण आगमन थुं माटे हे स्वामी ! जेम आपे तेने मनुष्यदान आपीने पोतानी करी क्षीर्ष ठे, तेम हवे तेणीने आप कामदेवरूपी समुद्रथी पण उधारी कहाडो.

एवी रीतनी तेउनी प्रार्थनाथी कलाप्रिय विद्याधरे श्री युगादीश प्र जुनी साक्षीए तेउनो विवाह कयों. पठी त्यां कलाप्रिये तथा ते वल्ले वि द्याधरोए तेमने केटलीक कलाउं आपी, तथा देवीउंए पण प्रत्यह थ इने तेमने वरदान आप्यां. एवी रीते परणीने ते चक्रधर राजाए त्यां व नमां जमतां थकां नदीना किनारापर तपस्या करता एवा केटलाक ज टाधारीउंनो आश्रम जोयो. त्यां सद्गुणोथी तेने राजा जाणीने ते तप स्वीउंए उठीने तेमनो अर्घ्यपादादिकथी आदरसत्कार कयों. पठी रा

अष्टमःसर्गः

ए बहु आदरमान्यी तेजने पुत्रुं के तमो कोण ठो ? तथा अहीँ शा
 टे एकठा घया ठो ? तथा तमो कोनुं ध्यान धरो ठो ? त्यारे तेजए
 पुं के, हे राजन् ! अनो कठवंशी कंदमूल जहूण करनारा जटाधारी
 तापसो ठीए; वली अमो श्री युगादीश प्रजुने नमीए ठीए, बढकलो पे-
 हेरीए ठीए, ब्रह्मचर्य पालीए ठीए, तथा जूमिपर शयन करीए ठीए. ते
 सांजलीने चक्रधर राजा तेमने कहेवा लाग्या के, अरे ! तमो तो मिथ्या-
 त्वयी मोहित घया थका शुद्ध धर्मयी उगाया ठो ! केम के, ज्यारे तमो
 निःसंग थइ ब्रह्मचारी घया थका तपजपमां तत्पर रही श्री युगादीश प्र-
 जुने जजो ठो, त्यारे अजह्य वस्तुना जोजनमां शा माटे रक्त घया ठो ?
 जेयी मिथ्यादृष्टि अज्ञानी रहेला ठे, एवी गुप्त नसोवाली, जांगवायी
 जेना सरला जाग थाप तेवी, तथा पल्लवरूप वनस्पति अजह्य कहेली
 ठे, जे वनस्पतिमां तीक्ष्ण सोझना मुखपर रहे एटला जागमां पण अनंता
 जीवो उपजे ठे, तथा विनाश पामे ठे, ते अनंतकायो कहेवाय ठे. वली
 कीडाठयी व्यास घएलां एवां उडुंवर, बढ, पीपला, काकोडुंवर, तथा
 अश्वत्थ, नामना वृक्षना फलो पण खावां नहीं. वली मध, मांस, माखण
 तथा मद्य ए चार महा विगयोनो त्याग करवो. वली हिम, केर, करा,
 सर्वःशुतुनां नवां फलो, रात्रिजोजन, घोरालुं आयाणुं, वृंताक (रिंगणां)
 अजाण्वा फलफुलो, फुंगाएख जोजन, बहुवीजां फलो, तथा काचा गो-
 तसाये छिदलनुं जोजन, एटलानो पण त्याग करवो. एवी रीते प्रजुप
 वावीस वस्तुं अजह्य कहेली ठे, माटे तेने तज्याबिना तमो श्री युगा
 दीश प्रजुने शी रीते पूजी शको ठो ? वली ते अजह्यना जोजनयी ही
 न जाति, अज्ञानता, रोग, तथा दरिद्रपणुं मखे, अने मृत्युवाद नरव
 गति मखे ठे. एवी रीतना प्रजुना वचनने जाणीने जे सुबुद्धि माणस
 अजह्योनो त्याग करे, ते अनंत सुख जोगवीने पापरहित थइ मोक्ष
 जाय ठे. एवी रीतना चक्रधर राजाना वचनोने सांजलीने ते तापसो
 राग्ययुक्त थइ कहेवा लाग्या के, हे राजन् ! आपे अमोने शुद्ध मार्ग
 व्यो. वली हे महाराज ! आंधलाउण जेम चिंतामणि रखने, तेम अ
 जीवितनो आटलो काख अमोए मिथ्यात्वपणायी फोकट गुम
 त्यारे चक्रधर राजाए तेमने कहुं के, हे महानुजावो ! हवे तमो

નહીં કરો ? પણ મારી સાથે શ્રી કૃપજદેવ પ્રજુને વાંદવામાટે ધાણો ! તેમ કહીને અતિ આદરથી રાજા વિમાનમાં ચઢીને લોકોની દૃષ્ટિને કંતુક આપતા થકા જ્યાં સંઘ હતો ત્યાં આવ્યા. સ્ત્રીઉંસહિત તેમને આવેલા જાણીને સંઘના લોકો પણ હર્ષથી ધવલધ્વનિ પૂર્વક વાજિત્રો વગાડવા લાગ્યા. હવે તે તાપસો પણ રાજાજી દેલાડેલા માર્ગે ચાલતા થકા અનુક્રમે ત્યાં આવ્યા, તથા રાજાજી તેમને સન્માન આપવાથી તેડું અત્યંત દર્પિત થયા. પત્ની અનુક્રમે તીર્થપૂજા તથા સંઘપૂજા કરીને ઇંડના ઠક્ષત્રપૂર્વક તે રાજા પુંડરિક ગિરિપર ચઢ્યા. પત્ની ત્યાં તેમણે વિધિપૂર્વક પૂજા, આરાત્રિક, દાન, તથા ઇંડોત્સવપ્રમુખ સર્વ કાર્ય કર્યું. ઘટ્ટામાં તે સિંદૂસૂર પ્રત્યક્ષ થઈને રાજાને કહેવા લાગ્યો કે આપના પિતાજીની કૃપાથી હું તિર્થંત્ર જઈને તજીને આવી રીતની ક્ષિયાલો જે દેવ થયાં નું, તે સર્વ પ્રનાય પ્રજુનો તથા આ તીર્થનો છે. વલી શ્રી મરુદેવા નામના શિવરપર આપના પિતાજી શ્રી શાંતિનાથ પ્રજુનું મંદિર છે, માટે ત્યાં જઈ હર્ષથી તેમની તમો પૂજા કરો ? પત્ની તેના વચનથી ચક્રધર રાજાજી ત્યાં જઈ શ્રી શાંતિનાથ પ્રજુને ઘટ્ટુ જાક્ષિથી પૂજ્યા, તથા ત્યાં પણ પૂર્વની પેઠેજ તેમણે સર્વ કાર્ય કર્યું.

હવે તે તપસ્વીત્રી પણ ત્યાં શ્રી કૃપજપ્રજુને જોઈ પોતાના જન્મને જીતાર્ય માનતા થકા આનંદ પામ્યા. પત્ની તે તાપસો ઉત્તર દિશામાં સ્વર્ગ-ગિરિપર એક યોજનની નીચાણ જૂમિમાં કેવલી મહારાજની આજ્ઞાથી રહ્યા. ત્યાં ધાતિકમોંના હાથથી તેડુંને કેવલજ્ઞાન થયું, તથા પત્ની પ્રણામ્યાનમાં તરપર રહ્યાં થકા તેડુંને મોહ મથ્યો. હવે જે જગોણ ઇંડે ક-રેલ છે, સંસ્કાર જેડુંનો પણ તે તાપસો ય્યાં સિદ્ધ થયા, તે સ્યાન તાપ-સગિરિના નામથી પ્રસિદ્ધ થયું. પત્ની તે ચક્રધર રાજા આનંદથી તે સુ-ક્ષિદ્ધ મરમ્યા તીર્થને જોતા હતા, ત્યારે ઇંડે તેને કહ્યું કે, હે ચક્રધર રાજન્ ! તમારા પૂર્વજોનું આ તીર્થ કાલના માહાત્મ્યથી જીવં થઈયું છે. માટે તેનો ઉદ્ધાર કર્યો તમોને યોગ્ય છે. તે સાંતસી ચક્રધર રાજાજી ત્યાંના સવજા પ્રામાદોનો ઉદ્ધાર કર્યો, અને તેથી પોતાના જવરંજરને ટકડું તેમણે જીવં કર્યું ! પત્ની ઇંડે ચક્રધર રાજાને “ તમો આ તીર્થને જીવંઉદ્ધાર કરનારા છો. ” એમ કહીને તેની સ્તુતિ કરીને તેણે તેમને ૬

अष्टमः सर्गः

पत्नी वधाव्या. पत्नी पोताना पूर्वजोनी पेठे ते चक्रधर राजाए पुंडरिक
रना सर्व शिखरोपर प्रासादोनो उद्धार कयों. पत्नी चंद्रप्रजासक्षेत्रमां
पुष्पासे रद्देला चंद्रप्रज प्रजुना मंदिरमां तेमणे अष्टाद महोत्सव
गों. पत्नी ते संघना लोकोसहित संपदाना घर सरला रेवताचलपर
ह्या. त्यां कामदेवने जीतनारा श्री नेमिनाथ नामना जावितीर्थंकर म-
हाराजने संघना लोकोए हर्षयी स्तवनोयें करीने पूज्या. त्यां पण चक्र-
धर राजाए प्रासादोनो जीर्णोद्धार कयों, तथा वीजा पण केटलाक नवीन
प्रासादो वंधाव्या. पत्नी ते तीर्थनी प्रदक्षिणा देइने राजा संघसहित नं-
दिवर्धन शिखरपर चढ्या. त्यां पण तेमणे पूजा, दान, स्वामिवत्सल आ-
दिक करीने विधिपूर्वक जीर्णोद्धार कयों. पत्नी एवी रीते सम्मेलितशिखर
आदिक तीर्थोमां पण ज्ञकिथी यात्रा तथा जीर्णोद्धार करीने अनुक्रमे
चक्रधर राजा उत्सवपूर्वक हस्तिनापुरप्रते आव्या. त्यां तेमणे पूर्वनीपरेंज

णखंड जगतनुं राज्य पालवा मांळ्युं.
एटलामां हवे इजोथी पूजाएला श्री शांतिनाथ प्रजु पण केटलाक
मुनिउंसहित सम्मेलितशिखरपर आव्या. त्यां लाख वपोंनुं पोतानुं आयुज्य
पूर्ण थतुं जाणीने तेमणे नवसो मुनिउंसहित अनशन ग्रहण कयुं. पत्नी
अनुक्रमे चैत्रवदी तेरसने दिवसे पाठवे पहारे प्रजु ते मुनिउंसहित मोक्षे
गया. त्यां सर्व देवोए पूर्वनी पेठेज तेमनो निर्वाण महोत्सव कयों, तथा
त्यां तेमनुं मणिमय मंदिर वंधाव्युं. एवी रीते प्रजुना निर्वाणने सांज-
नीने वैराग्ययुक्त थइ चक्रधर राजाए गुरु समीपे मनोहर चारित्र
पत्नी दश हजार वपोंसुधि खड्गधारा सरखुं चारित्र पालीने ते चक्रधर
मुनि महाराजे केवलज्ञान मेलव्युं. एवी रीते केवलज्ञानरूपी सूर्यन
किरणोथी समस्त जगतने हाथमां रद्देला मणीनी पेठे जोता थका, तथा
जव्यरूपी कमलना वनने विकस्वर करता थका, अने ध्यानथी बाहार
अने थंतरंगना सर्व श्रंधकारनो नाश करता थका ते श्री चक्रधर मह
मुनिराज सम्मेलितशिखरपर रला थका, मोक्षनगरप्रते गया.

एवी रीते दशमो उद्धार जाणवो.
एवी रीते आचार्य महाराज श्री धनेश्वरसूरिए वनावेला महा
श्री शत्रुंजयना माहात्म्यमां श्री अजितस्वामी, सगर चक्री, श्री शांति

तथा चक्रधर राजादिक महापुरुषोऽप्य करेला तीर्थोद्धारना वर्णननो आत्मो सर्ग संपूर्ण थयो. श्रीरस्तु.

नवमः सर्गः

प्रणे जगतोना स्वामी, तथा अद्भुत विजयना प्रजाववाला, तथा सचला भाणसोना वझे जवोना हित माटे प्रकट करेल ठे मार्ग जेणे एव श्री युगादीश प्रभु जयवंता वतें ठे.

श्री वीरप्रभु इंद्रने कहे ठे के, हे इंद्र ! तेज इंद्रवाकु वंशना पुरुष जनुं तथा आ शत्रुंजय गिरिनुं, कर्णने अमृततुल्य चरित्र तुं हजु पण सांजल ? हे इंद्र ! हवे श्री मुनिसुव्रत तीर्थंकर महाराजना तीर्थमां यवला वासुदेव, वलदेव तथा रावणनुं चरित्र हुं तने कहुं तुं.

श्री सूर्यशाना वंशमां कैटलाक राजाउं थयावाद अयोध्या नगरीमां विजय नामे राजा थया. तेनी हिमचूला नामनी राणीची वज्रबाहु अने पुरंदर नामे बे पुत्रो थया, तेउंमांथी वज्रबाहुए पोताना शाखानी हांसीची दीक्षा लीधी. पठी विजय राजा पण पुरंदरने राज्यपर बेसाडीने दीक्षा लेइ मोक्षे गया. पुरंदरनो पुत्र कीर्तिधर, तथा कीर्तिधरनो पुत्र सुकोशल थयो; ते सुकोशल राजाए पोतानी गर्जवंती स्त्रीने तजीने दीक्षा लीधी. तेनी सहदेवी नामनी माता दुःखची पीडित थइ थकी मृत्यु पामीने वनमां वाघण थइ, तेणीए पूर्वना क्रोधची पोताना संयमधारी पुत्रने मारी नांखयो. हवे ते सुकोशलनो हिरण्यगर्भ नामे पुत्र थयो, तेनो पुत्र नधुप नामे थयो; ते नधुप एक वखते कोइ बीजे स्थानके गयो हतो, त्यारे तेनी राणीए शत्रुउंने जीत्या हता. एक दहाडो तेणिना पतिए पोतानी राणीनुं असतीपणु चिंतव्युं, अने तेथी ते ज्वरना व्याधिची मृत्यु पाम्यो. तेनो सोदास नामनो पुत्र राक्षसोनी पेटे मनुष्योतुं मांस जक्षण करवा लाग्यो, तेथी मंत्रिउंए तेने कहाडी मुकीने राज्यपर तेना पुत्र सिंहरथने बेसाड्यो. पठी सोदास पण कोइक मुनिपासेची धर्मश्रवण करीने जीवदयामां तत्पर थयो थको महापुर नगरमां, त्यांनो राजा मृत्यु पामवाची पोते राजा थयो. पठी तेणे सिंहरथने जीत्यो, तथा ठेवटे वझे राज्यपर ते सिंहरथने बेसाडीने तेणे गुरु समीपे चारि-

નવમઃસર્ગઃ

દ્રુણ કર્યું. સિંહરચનો પુત્ર વ્રહ્મરચ, તેનો પુત્ર ચતુર્મુલ, તેનો પુત્ર
રચ, તેનો પુત્ર શતરચ, તેનો પુત્ર ઉદયપૃથુ, તેનો પુત્ર વારિરચ, તેનો
રચ, તેનો પુત્ર આદિત્યરચ, તેનો પુત્ર માંધાત, તેનો પુત્ર વીર-
ન, તેનો પુત્ર પ્રતિમન્યુ, તેનો પુત્ર પદ્મચંધુ, તેનો પુત્ર રવિમન્યુ, તેનો
પુત્ર વસંતતિલક, તેનો પુત્ર કુવેરદત્ત, તેનો પુત્ર કુંક્ક, તેનો પુત્ર શરત્ત,
તેનો પુત્ર સિંહદશન તેનો પુત્ર હિરણ્યકશિપુ, તેનો પુત્ર પુંજસ્યલ, તેનો પુત્ર
કકુસ્ય, તથા તેનો પુત્ર રઘુ એવી રીતે કેટલાકો મોઢામાં તથા કેટલા-
કો સ્વર્ગમાં ગયા ઘાદ સાકેત નામના નગરમાં પ્રખ્યાત, અને શત્રુઠને જી-
તનારો જય નામે રાજા થયો. તેણે સઘલી દિશાઈ જીતી, પણ પૂર્વ કર્મ-
ના સંયોગે તેને એકસોને આઠ જાતિના રોગો થયા. એવી રીતે રોગયુક્ત
ઠતાં પણ તે રાજાએ પોતાના અંતર્વિર્યથી સેંકડોગમે દુઃસાધ્ય રાજાઠને
જીત્યા. એવી રીતે એક વખતે અલંબ આજ્ઞાવાલો તે અનુક્રમે ત્રણલંબ
પૃથ્વીના મંડનરૂપ એવા સૌરાષ્ટ્ર દેશમાં આવ્યો. ત્યાં શત્રુજયપર અત્યંત
જાવથી પ્રચુને નમીને તે છીપપત્તનમાં આવ્યો.

પટલામાં રત્નસાર નામે કોઈ ધનાઢ્ય વહાણવટી કરીયાણાઠથી વ-
હાણ જરીને સમુદ્રપ્રતે ચાલ્યો. ત્યાં સારા પવનથી તે વહાણ સુલે સમાધે
કેટલોક સમુદ્ર ઠલંગી ગયું. પઠી પર્વતો દેખાવાથી લોકો જીવિતની
આશાથી આનંદીત થયા; પણ તેટલામાં વહાણવાસીઠના જીવિતને હર-
નારો અગ્નિ લુણામાંથી વાયુ વાવા લાગ્યો. તે વખતે કંધાથી (જીર્ણ
ગોદહીથી) જેમ યોગીનું શરીર, તેમ વાદલાંઠના સમૂહથી દિશાઠનું મુલ
તથા આકાશ ઠવાઈ ગયું. વહી તે વખતે પોતાના મિત્ર મેઘને જાણે આ-
લિંગન કરવાને ફરતો હોય નહીં, તેમ સમુદ્ર પોતાનાં મોજાંઠરૂપી
ચોથી અત્યંત ઝરણવા લાગ્યો. તે વખતે વાયુના વંટોલીઆથી વહ-
જમવા લાગ્યું, અને તેથી જીવ સટોસટનો અવસર આવવાથી રત્નસાર
હાણવટી વિચારવા લાગ્યો કે, મારાપર આ મહાકષ્ટ આવી પહ્યું!!
મેં નિર્બુદ્ધિએ ધનના લોભથી આ ધનેશુ લોકોને ઠગીને વહાણમાં વેસ
ઠે, વહી આ સમયે આ જીવિત દેનારો મેઘ પણ મારાં પાપોથી
ચડ્ડને, વાયુરાજની આજ્ઞામાં રહી જીવિત હરવાને હુમી રહ્યો છે
આ સમયે આ વહાણ પણ ઝરણતા દહાની પેઠે મોજાંઠરૂપી

ઝંના મારથી ચલાચલ થઈ રહ્યું છે; માટે હવે જેટલામાં આ વહાણના
 ટુકડે ટુકડા ન થઈ જાય, તથા જ્યાંસુધિ આ વહાણમાં રહેલા સો-
 કોનો નાશ ન થાય, તેટલામાં આ સમુદ્રમાં ઝંપાપાત કરી હું મારા પ્રા-
 ણોનો ત્યાગ કરું. એમ વિચારિ જેવામાં તે વહાણના કટેરાપર આવે છે,
 તેટલામાં શ્રવણને પ્રિય લાગે એવી અદૃશ્ય રીતે આકાશવાણી થઈ કે,
 “હે રત્નસાર ! તું સમુદ્રમાં ઝંપાપાત કરવારૂપ સાહસને નહીં કરતો, તારી
 આ દશા મેંજ કરી છે; આ સમુદ્રની અંદર કલ્પવૃક્ષના પાટીઆંઝથી વીં-
 ટાણલી, હવે થનારા શ્રી પાર્શ્વપ્રજ્ઞની નિર્મલ પ્રતિમા છે. તે મહા પ્રજ્ઞા-
 વિક પ્રતિમાનું પૂર્વે લાલ્લ વર્ષોસુધિ ધરણેંડે પૂજન કરેલું છે, તથા પઠી
 ઠસો વર્ષોસુધિ કુચેરે પૂજન કર્યું છે. પઠી તેની પાસેથી પ્રાર્થના કરીને વ-
 રુણે તે લીધી, તથા તેણે ઉત્તમ ઞક્તિથી સાત લાલ્લ વર્ષોસુધિ તેનું પૂજન
 કર્યું. હવે તે અજય રાજાના ઞાગ્યથી અહીં આવેલી છે, માટે તે પ્રતિમાને
 લેશને તું તે ફેદવાકુવંશીને આપજે ? તે હમણા સઘલી દિશાઝંને જીતીને
 ઈપ નામના નગરમાં આવ્યો છે, માટે તે ઞાગ્યવંત રાજાને તું તે પ્રતિમા
 આપજે ? તે પ્રતિમાના દર્શનથીજ તેના રોગો તથા દુઃકર્મો દૂર જશે; તે
 પ્રતિમાની અધિષ્ઠાયક એવી હું પ્રજાવવાલી પદ્માવતી નામની દેવી હું.
 એવી રીતની આકાશવાણી સાંજલીને તે મહાબુદ્ધિવાન રત્નસારે તુરત તે
 પ્રતિમાને વહાર કહાડવા માટે લલાસીઝંને સમુદ્રમાં ઝતાર્યા. પઠી જીવજેમ
 ધર્મને પામીને સમાધિથી દેવલોકમાં જાય છે, તેમ તે લલાસીઝં તે પ્રતિ-
 માના સંપુટને લેશને તુરત વહાણમાં આવ્યા. તેજ વલતે હલ્લદરના રંગની
 પેઠે, ડુર્જનની મિત્રાઈની પેઠે, તથા કમલપર રહેલા જલધિંડુની પેઠે મે-
 ધનો ઘટાટોપ જોતજોતામાં નાશ પામ્યો. વલી તે વલતે પ્રાણીઝંને આનંદ
 આપતો, તથા તેઝની ચિંતાને દૂર કરતો ઉત્તમ વાયુ પણ વાવા લાગ્યો.
 તે વલતે જિનના આગમની પેઠે અંતરમાં નિવિડ (ઝંડાંઝંડાં) રહસ્યવાલો,
 તથા ઝપરથી શાંત, એવો ગંજીર સમુદ્ર પણ તોફાનરહિત થઈ ઝપશાંત
 થયો. પઠી તે વહાણ પણ શુજ વાયુના યોગથી ઈપનગરપ્રતે આવ્યું, ત્યારે
 એક માણસે વેગથી જઈ અજયપાલને વધામણી આપી. ત્યારે તે અજય-
 પાલ પણ પાર્શ્વપ્રજ્ઞને આવતા સાંજલીને, વિકસર નયનવાલો થયો થકો,
 યોડાપર ચઢીને તુરત ત્યાં સન્મુલ આવ્યો. પઠી ત્યાં રાજાના નયનરૂપી

पद्मने विकस्वर करवामां सूर्य सरस्वी ते पार्श्वप्रजुनी प्रतिमाना संपुटने लो-
कोऽ उत्सव सहित वहाणमांघी वहार कहाडी. पठी वाजित्रो वागते ठते,
केटलाको हर्षेधी नाचते ठते, तथा जाट लोको विरुदावली दोखते ठते,
महादान देवाते ठते, ध्वजोधी शणगारेला, तथा कपूर अने अगरना धू-
पोधी सुवासित करेला एवा ते नगरमां राजाए ते प्रतिमाना संपुटने
प्रवेश कराव्यो. पठी ते संपुटने राजाए सिंहासनपर स्थापन करीने,
तथा तेनी पूजा करीने, जकिथी खोद्युं. त्यारे शेषनागनी फणाठपर
रहेला रत्नोना किरणोधी नाश करेल ठे अंधकारनो समूह जेमणे एवा,
त्रण ठत्रोधी शोभता, पद्मासन वारीने रहेला, धन्ने पडखे चामरोवाला,
धरणेंडे धारि राखेला सिंहासनपर बेठेला, नखना किरणोना समूहथी
शोभता, कृत्रिम तथा अकृत्रिम एवा अरिष्टने दूर करवामां समर्थ, श्री-
वत्सथी लांठित थएला सायलवाला, प्रजाविक, सर्व प्रकारना आचूष-
णोना समूहथी शृंगारयुक्त थएलुं ठे शरीर जेमनुं एवा, तथा कल्पवृक्ष-
ना पुष्पोनी सुगंधिथी वासित करेल ठे सर्व जगत जेमणे एवा, अने म-
ध्यम लोकना नाथ, एवा श्री पार्श्वनाथ प्रजुने ते संपुटनी अंदर तेमणे
जोया. पठी ते राजाए पंचांगधी पृथ्वीपीठने स्पर्श करीने, हर्षसहित
पुष्पना समूहथी प्राप्त थाय एवा ते प्रजुने नमस्कार कर्यो. वली तेज स-
मये तेना सर्व रोगोरूपी सर्पो दूर गया, तथा तेथी ते अत्यंत आनंद
पाम्यो. पठी जकिथी ते मूर्तिने पूजीने तथा उत्सव सहित घेरे आवीने
तेणे प्रीतिथी रत्नसारनी राये जोजन कयुं. पठी ते रात्रीए ज्यारे ते अज-
यपाल राजा सुखेथी निद्रा करता हता, त्यारे तेना ते सर्व व्याधिउं तेनी
पासे आवी हर्षेधी तेने कहेवा साग्या के, हे राजन् ! तैं पूर्व जवमां जे
मुनिने जुजाव्या हता, तेना फलतरिके अमोए तने घणा उपायोथी पी-
डित करेल ठे, ते सधलुं तारे सहन करलुं. हवे आ पार्श्वप्रजुना द-
शनधी अमो तमारा श्रंगधी दूर गया ठीए; तोपण हजु ते कर्म ठ
माससुधि किंचित जोगववानुं रहलुं ठे. अने तेथी शाखापुर नामना न-
गरमां एक सूर नामनो पशुपाल ठे, तेने त्यां वरुस्थलमां, पुंठडामां, तथा
मुखपर सफेद धावांवाली एक बकरी ठे. तेना शरीरमां पूर्वार्जित कर्मांघी
अमो रह्या ठीयें, माटे ते ठ मास सुधि तुं ते बकरीनुं तृणादिकधी पो-

पण करजे ? तारा देहपरना चंदनादिक लेपनने उखेडीने, तथा तेमां जखने मिश्रित करीने तुं तेने देजे, के जेथी अमो आनंदित घड्युं. पठी ठ मासने अंते सुवर्णसरखी कांतिवाखो थडने आ पार्श्वप्रभुनी कृपायीतुं घणा काखसुधि तारुं राज्य पाळीश. एम कहीने ते रोगो अखद्य रीते घाळ्या गया, पठी राजाए पण जाग्या वाद पोताना शरीरने निरोगी जोयुं. पठी तेणे नगरनी अंदर सर्व माणसोने आनंदित करीने मोटो उत्सव कयों. पठी त्यां तेणे पोताना नामची अजय नामनुं गाम वसावीने पार्श्वप्रभुनुं मंदिर बंधाळ्युं. वली त्यां तेणे ते मंदिरना खरचमाटे दश ग्रामो आप्यां, तथा पुजारीउने पण राख्या. वली त्यां ग्रणे काळ ते तेनी पूजा करवा लाग्यो, अने तेना प्रजावची तेना कळ्याणनी वृद्धि थवा लागी. पठी ते वकरीने त्यां खावीने तेणे रोगोए कहेली विधि पूर्वक धान्य आदिकची तेणीनुं पोपण कयुं.

हवे एटलामां सौराष्ट्र देशनो कुलीन राजा वज्रपाणि पोताना गिरि-
दुर्गपुरची त्यां आवीने ते अजय राजाने मळ्यो. त्यारे अजय राजाए पण अत्यंत प्रीतिची तेने घणा देशोना दानपूर्वक ते वझे तीर्थोने रक्षक नीम्यो. पठी ते वज्रपाणीए प्रेरणा कर्वाची अजय राजाए गिरनारपर श्री नेमिनाथ प्रभुने नमस्कार कयों. पठी तेणे फरीने पोताना अजयपुर-
मां आवीने रोगोने नाश करनारा श्री पार्श्वनाथ प्रभुने नमस्कार कयों. हवे एटलामां कोइक झानी मुनि त्यां प्रभुने नमवामाटे आव्या, त्यारे तेने नमस्कार करीने राजाए तेनुं मनोहर माहात्म्य पुठ्युं. त्यारे ते मु-
निए पण कणुं के, हे राजन् ! आ मूर्तिना प्रजावनी तो वातज शुं क-
रवी ? वली जेनो प्रत्यक्ष प्रजाव होय तेमां, कयो पंडित माणस संदेह
करे ? वली आ प्रभुनी प्रतिमाना दर्शनमात्रचीज तारा घणा काळना
रोगो पण अंगची नाश पाव्या ठे; अने तेनी पेठेज सर्व कुष्ठो, नेत्रना,
मुखना, तथा उदरसंबंधि सधला रोगो पण तेना दर्शनची नाश पामे ठे.
वली तेमना स्मरणची पण शाकिनी, जूत, वेताळ, राहस तथा यदना
उत्पन्न करेखा उपसर्गों पण नाश पामे ठे. वली आ तीर्थमां ते प्रभुनी
सेवा करनाराउना काखज्वर, विपनी पीडा, उन्माद, तथा सन्निपात वि-
गेरे दोपो पण नाश पामे ठे. वली अहीं ते प्रभुना ध्यानची विद्या, लक्ष्मी,

સુલ, પુત્ર, સ્ત્રી આદિકની અજિલાયા કરનારાઈના સર્વે ઇષ્ટિતો સિદ્ધ થશે. વલી જે વિંધને એકસો વર્ષો થયાં હોય, તે વિંધ તીર્થજ કહેવાય છે; અને આ વિંધ તો સાલો વર્ષોસુધી સ્વર્ગ તથા સમુદ્રમાં દેવોથી પૂજાણું છે; માટે આ વિંધના દર્શનથીજ પાપોની શાંતિ થાય છે, તથા અહીં દી-ધેણું દાન અધિક ફલને શ્યાપે છે. એવી રીતે તે તીર્થનો મહિમા કહીને તે મુનિ આકાશમાર્ગે ચાલ્યા ગયા. પત્ની તે અજય રાજા ત્યાં ઠમાસસુધિ રહ્યો, તથા પત્ની ઘજ્રપાણીથી નમાતા ઘકાં તેણે સિદ્ધગિરિપર જઈ પ્રણુને પૂજ્યા. પત્ની ત્યાં સ્નાત્રપૂજા, ઇંડોત્સવ, ધ્વજારોપણ આદિક કૃત્યોકરી પોતાના રાજ્યમાં ગયો, તથા કેટલાંક ધર્મકાર્યો કરી તે વ્રત છેડેને સ્વર્ગે ગયો. તેનો પૃષ્ઠી નામની રાણીથી ઉત્પન્ન થયેલો અનંતરથ નામે રાજા થયો. તથા તેનો પુત્ર દશરથ નામે રાજા થયો. તેને દેહધારી લક્ષ્મી સરસ્વી કૌશલ્યા, કેકેયી, સુમિત્રા તથા સુપ્રજા નામની ચાર રાણીડે હતી. હવે એક દહાડો હાથી, સિંહ, ચંદ્ર તથા સૂર્યના સ્વપ્નથી સૂચિત થયેલા રામચંદ્ર નામના ઘસદેવ પુત્રને કૌશલ્યાએ જન્મ આપ્યો. તથા હાથી, સિંહ, ચંદ્ર, સમુદ્ર, લક્ષ્મી, અગ્નિશિલા, અને સૂર્યના સ્વપ્નથી સૂચિત થયેલા લક્ષ્મણ નામના વાસુદેવ પુત્રને સુમિત્રાએ જન્મ આપ્યો. ઘલી ઉત્તમ સ્વપ્નપૂર્વક કેકેયીએ જરત નામના પુત્રને, તથા સુપ્રજાએ શ-શુભ નામના પુત્રને જન્મ આપ્યો. વિદ્યા તથા વિનયથી યુક્ત, અને ઉત્તમ આશયોવાલા એવા તે ચારે પુત્રોથી, દાન, શીલ, તપ અને જાવથી જેમ ધર્મ, તેમ દશરથ રાજા શોભતા હતા. હવે ત્યાં જેમ ઘસદેવ અને વાસુદે-વને પરસ્પર પ્રીતિ હતી, તેમ શશુભ અને જરતને પણ પરસ્પર પ્રીતિ હતી.

હવે તે ઘણતે નિધિલા નામની નગરીમાં દરિયંશના ઘાસવંકેતુ ના-મના રાજાની વિપુલા નામની રાણીથી ઉત્પન્ન થયેલો જનક નામે રાજા હતો. તેની વિદેહા નામની સ્ત્રીએ ઉત્તમ સ્વપ્નપૂર્વક મહાતેજસ્વી પુત્ર અને પુત્રીને (જોડણાં) જન્મ આપ્યો. તે ઘણતે સોધર્મા દેવલોકમાં રહે-નારા પિંગલ નામના દેવે પૂર્વજન્મના વેરથી તે જોડણામાંથી પુત્રને દૂરી લીધો. પત્ની દયા આગ્રાથી તેણે કુંડલ આદિકથી તે ઘણકને શપ્તા-રીને ઘેતાહુના ઘનમાં ઠોડી લીધો. તેટલામાં રયનૂપર નગરના ચંદ્રગતિ નામના વિયાધર રાજાએ તે પુત્રને છેડેને દર્પણી પોતાની દુષ્પ્રવતી નામની

राणीने साँप्यो. पठी तेणे नगरमां उद्धोषणा करावी के, “आजे राजां पुत्र थयो ठे;” पठी तेनी अत्यंत कांति होवाची तेनुं “जामंडल ” नाम पाड्युं. पठी ते जामंडल त्यां चंद्रगतिथी तथा पुष्पवतीथी लावन करातं थको कल्पवृक्षनी पेठे वृद्धि पामवा लाग्यो.

हवे अर्ही जनक राजाए पुत्रनी जाल नहीं मखवाची अनुक्रमे शो रहित थइने पुत्रीनुं “सीता ” नाम पाड्युं. पठी तेणीने संपूर्ण दौवन वाली, तथा परणवाने लायक जाणीने जनक राजा वरनी चिंतारूपी स मुद्रमां स्वयंवररूपी नाचें करीने बुढ्यो; (अर्थात् स्वयंवरमंडप रच्यो. हवे एटलामां मातंग, रंग आदिक म्हेठो, देत्यो जेम धर्मस्थानकने ते जनक राजानी पृथ्वीने उपद्रव करवा लाग्या. त्यारे ते व्रतांत जनक रा जाए मित्राशना दावाची दशरथने जणाव्यो, त्यारे पोताना पिताने अट कावीने रामचंद्रजी पोते रणसंग्राममाटे गया. एवी रीते रामचंद्रज ज्यारे युद्ध करवामाटे आव्या, त्यारे ते म्हेष्ठ राजाठ नाशी गया, के के सूर्यना किरणोआगल अंधकारना समूहो रही शकता नथी. पठी ते जनक राजा खुशी थइने रामचंद्रजीने पोताना नगरमां लाव्या, तथा ह पेथी तेमने सीताने आपवाने तेणे इव्युं.

एटलामां त्यां आवेला पीला केशवाला अने जयंकर एवा नारदने जोइने सीता जय पामीने तुरत नाशी गइ. ते बखते कोलाहल करती तथा क्रोधातुर थएली दासीठए ते नारदने गलेथी पकडीने घरमांधी क हाडी मेळ्यो. तेथी नारदे गुस्ते थइने, सीतानुं चित्र चीत्रीने, ते चित्र चंद्रगतिना पुत्र जामंडलने देखाव्युं. त्यारे ते जामंडल पण तेणीने पो तानी वेदेन नहीं जाणीने कामातुर थयो थको, ठीठरा पाणीमां जेम मत्स्य तेम उद्भिन्न थयो. पठी चंद्रगतिए पुत्रना उद्भेगना कारणने जा णीने तुरत तेणे जनकने बोलाव्यो; तथा पठी तेनी पासे तेणे प्रीतिथी सीतानी मागणी करी; त्यारे जनके कहुं के, में ते रामचंद्रजीने आपेली ठे. त्यारे चंद्रगतिए कहुं के, जो के हुं ते सीतानुं हरण करवाने पण समर्थ हुं, उतां मारी पासे वे देवाधिष्ठीत धनुष्यो ठे, तेपर जे घाण च डावे ते सीताने परणे. ते वात कबुख करीने. जनके पोतानी नगरीमां आवी; ते वने धनुष्यो मंडपमां मुक्यां हवे ते बखते त्यां केटलाक रा

जाउं तथा विद्याधरो पण आबी पहुँच्या. वली ते समये त्यां चंद्रगति पण नामंडससहित आव्यो; तथा दशरथ राजा पण पोताना राम आदिक चार पुत्रो तथा वीजा राजाउंसहित त्यां आव्यो. पठी त्यां जनक राजाए सर्व राजाउंनो आदरसत्कार कयों. तेमां पण राम आदिकोनो विशेष प्रकारे कयों. हवे शुज दिवसे सर्व राजाउं मंडपमां योग्य स्थानके वेठा याद सीता पण मनोहर वेपने धारण करीने वाहनमां वेसीने त्यां आबी. पठी ते वसवान राजकुमारो तथा विद्याधरो ते धनुष्यो ग्रहण करवाने असमर्थ थवाथी नीचां मुखो करीने रह्या. पठी रामचंद्रजीए खुरशीपरधी उतरीने क्रीडा मात्रमांज ते धनुष्य लीधुं, तथा तेनी वीरीनो जयंकर टंकार कयों. ते समये सीताए पुष्पोना वरसादसहित रामचंद्रजीना कंठमां वरमाळा नाखी, अने लोकोए पण मोटो हर्षनाद कयों. पंठी वीजा धनुष्यने लक्षणे पण नमाव्युं, तेथी विद्याधरोए तेने पोतानी अठार कन्याउं परणावी. पठी शुज दिवसे राम अने सीतानो विवाह थयो; याद जरते पण कनक राजानी पुत्री जज्रासाथे लग्न कयुं. पठी दशरथ राजा पोताना चारे पुत्रोसहित पोतानी नगरीप्रते गया; अने वीजा राजाउं पण जनकनी रजा लेइने उत्सवसहित पोतपोताने स्थानके गया. हवे त्यां दशरथ राजा ते पुत्रोसहित सागररूपी वस्त्रवाली पृथ्वीने पाखवा लाग्या. हवे एक दहाडो दशरथ राजाए कंचुकी (नाजर) मारफते जिनझात्रुं नमण सुमित्रा पटराणीने मोकळाव्युं. अने धीजी राणीउंने पण तेणे हर्षसहित दासीउं मारफते ते मोकळ्युं; त्यारे ते दासीउं तरुण होवार्थी ते राणीउंने ते नमण तुरत पहुँच्युं, अने तेउंए पण ते नमणने नमस्कार कयों. हवे ते कंचुकी घृऊ होवार्थी सुमित्राने ते नमण तुरत पहुँच्युं नही, तेथी पोताना मानजंगथी ते गळेफांसो खावा लागी. पठी राजाए विचार्युं के, सुमित्राने नमण नहीं पहुँचवार्थी ते गुस्से थइ खागे ठे, एम विचारि तेने मनाववामाटे ते गया. त्यां तेणीने गळेफांसो खावानी तैयारी करती जोइने दशरथ राजाए कष्टुं के, अरे चंहे ! आ तें शुं करवा मांड्युं ठे ? एम कहेतां थकां राजाए ते पाश घोडीने तेणीने पोताना खोळामां वेसाडी. तेज वखते नमणसहित आवेला कंचुकीने राजाए कष्टुं के, तने केम वखत लाग्यो ? त्यारे तेणे पण

तेना जवावमां पोतानुं वृक्षपणुं सूचव्युं. पठी जरती खालोथी जयंकर मुखवाला, श्वेत केशोवाला, मंद मंद चालनारा, तथा कंपता एवा ते कंचुकीने जोडने राजाए विचार्युं के, खंडेररूप थएला घरनी पेठे, तथा थरधां मूलमांथी उखडेलां वृक्षनी पेठे असाध्य एवा आ शरीरनुं रक्ष करवामाटे कोइ पण समर्थ नथी. माटे हवे ज्यांसुधि मारुं आ शरीर पण धडपणथी जर्जरित थयुं नथी, त्यांसुधिमां हुं पण मारा आत्मसाधनमाटे प्रयत्न करीश. एम विचारि दशरथ राजा फरीने सजामां आव्या; त्यां केटलाक दिवसो घाद एक दहाडो तेड मुनिने वांदवामाटे गया. पठी ते मुनिने नमिने राजा जेटखामां तेमनीपासे वेठा, तेटखामां जामंडल विद्याधर पण जमतो थको त्यां आव्यो. त्यां ते मुनिए सुखना कारणरूप एवा धर्मनो उपदेश देइने पुंडरिक गिरिनुं निर्मल माहात्म्य पण कयुं. पठी मुनिना कहेवाथी सीताने पोतानी वेहेन जाणीने, जामंडले तेणीने नमस्कार कयों. त्यारे तेणीए पण तेने आशिष आपी. पठी दशरथ राजा पोताना जन्मने सफल करवामाटे तीर्थप्रते चाल्या. चार पुत्रो तथा मंडलिको सहित मार्गमां पांच प्रकारनुं दान देता थका ते पुण्यने उपार्जन करवा लाग्या. वली मार्गमां आवतां दरेक गाम, नगर अने स्थानको प्रते ते जिनपूजनमां तत्पर रहेता. पठी अनुक्रमे शत्रुंजयप्रते आवीने तेमणे प्रभुने नमस्कार कयों, तथा केटलाक प्रासादो पण त्यां बंधाव्यां. वली तेमणे जकिथी गुरुने पूजीने विधिपूर्वक दान दीधुं, तथा पठी ते संघसहित त्यांथी नीचे उतर्या. पठी चंडप्रनास नगरमां सीताए पोते करावेला जिनमंदिरमां तेणीए चंडप्रज प्रभुनी स्थापना करी. एवी रीते त्यां तेणीए प्रतिमानी प्रतिष्ठा करीने तेनुं पूजन कयुं, तथा गुरुने प्रतिस्वाजीने ते तीर्थमां प्रजावना करी. पठी दशरथ राजाए रेवताचसपर जइने, तथा त्यां नेमिनाथ प्रभुने पूजीने मुपात्रदानपूर्वक तीर्थोद्धार कयों. पठी घट पयंतप्रते जवाने उत्सुक थएली केकेयी पतिनी आझा खेइने राम आदिक पुत्रोसहित त्यां गइ. त्यां घस्टे घनावेला नेमिनाथ प्रभुना चेत्यमां तेणीए जकिथी महोत्सव कयों, तथा याचकोने पण दान आप्युं. पठी त्यां ते प्रासादने जीर्ण थएकुं जोइ, तेणीए तेनो उद्धार कयों, तथा तेमां हंपेद्री श्री नेमिनाथ प्रभुनी मूर्ति पण स्थापी. वली त्यां तेणीए महातीर्थ

संबंधि सघडुं कार्य कयुं; तथा ते पापोनो नाश करनारुं तीर्थ तेणीना नाम्नी प्रसिद्ध थयुं. वली ढंक नगरमां कोशल्याए कृपजदेव प्रभुनुं मंदिर वनावीने, गुरुपासे तेमां प्रतिमानी प्रतिष्ठा करावी. वली प्रजाववाली एवी सुप्रजाए पण वल्लजीपुरमां प्रतिष्ठामहोत्सवपूर्वक श्री शांतिनाथ प्रभुनुं उंचुं मंदिर वंधाव्युं. वली रामे कांपिड्यपुरमां तथा लक्ष्मणे वामनपुरमां (वणथलीमां) श्री कृपजदेव प्रभुना प्रासादो कराव्यां. वली त्यां बीजा कुमारोए, सामंतोए, मंडलीकोए, तथा चामंडले पण जिनेश्वर प्रभुना मंदिरो वंधाव्यां. एवी रीते सर्व तीर्थोमां यात्रा करीने दशरथ राजा फरीने पाठा पोतानी उत्सवयुक्त नगरीमां हर्षेथी पधार्या.

हवे संसारथी उद्भिन्न थएखा राजाए सजामां आवीने राज्य माटे पोताना पुत्रोने बोलाव्या; त्यारे तेउंए पण त्यां आवीने नमस्कार कयों. हवे ते समये कपटनी पेटी सरखी केकेयीए अवसर जाणीने जक्तिपूर्वक राजा पासेथी पूर्व थापेलां वे वरदानो माग्यां के, हे स्वामी ! मारां ते वरदानोथी मारा पुत्रने राज्य आपो ? तथा लक्ष्मण सहित राम चौद वयों-सुधि वनवासमां रहे. अकाले वज्रपात सरखां ते वचनोने सांजलीने राजाने मूर्छा आवी; पठी संज्ञा आव्या वाद तेनुं मन अत्यंत उद्वेग पामवा लाग्युं. पठी ते व्रतांतनुं रामने जाणपणुं थवार्थी, तेज वखते पिताने नमस्कार करीने लक्ष्मण अने सीता सहित लोकोथी अनुमोदन कराता थका ते वनवास माटे चाल्या. पठी मस्तकविना जेम शरीर, नाशिकाविना जेम मुखनी शोजा, कीकीविना जेम आंख, पांढांविना जेम बेखडी, जखविना जेम तलाव, देवमूर्तिविना जेम मंदिर, विद्याविना जेम लक्ष्मी, सिंहविना जेम गुफा, सूर्यविना जेम आकाश तथा चंद्रविना जेम रात्री तेम रामविना अयोध्या शोजारहित थइ. पठी दशरथ राजाए जरतने राज्यपर वेसाडीने शुभ मनथी सत्यजूति नामना मुनि पासे दीक्षा लीधी.

हवे वनने तथा गंजीर नदीने उलंगीने रामचंद्र विगेरे एक बडना वृक्षनीचे वेठा, त्यारे लक्ष्मणे कहुं के, आ देश कोझना जयथी हमणाज उज्जड थएखो सोगे ठे, केम के अर्हानां वृक्षो रसवालां तथा खलांठ धान्यथी जरेलां ठे. एटलामां कोझ माणस त्यां आवी चढ्यो, त्यारे रामे तेने ते देशना उज्जड थवानुं मनोहर वाणीथी कारण पुठ्युं. त्यारे

ते माणसे कछुं के, अहीं सिंहकर्ण नामे राजा हतो, ते पोताना निय-
ममां रहीने जिनशिवाय देवने, के सुगुरु शिवाय गुरुने मानतो नहौ.
तेना ते नियमने सांजलीने सिंहोदर राजाए क्रोधयी तेने कहाडी मेढ्यो.
त्यारे ते पण जयथी नाशीने कंइक दूर चाल्यो गयो. एवी रीते देशना
उज्जडपणानुं कारण सांजलीने रामचंद्रजीए लक्ष्मण मारफते ते जेनीने
त्यां आदरथी स्थाप्यो. पठी एक दहाडो रामचंद्रजी कंइक बहार गया
हता, त्यारे आकाशमांथी वे उत्तम विद्याधर मुनिउं त्यां उतर्या, त्यारे
सीताए नक्तिपूर्वक तेमने प्रतिलाज्या. त्यां देवोए आदरपूर्वक गंधो-
दकनी वृष्टि करी, तेनी सुगंध लेवा माटे त्यां तुरत जाटायु पक्षीआव्यो.
पठी त्यां ते वे मुनिउं पासेथी उत्तम धर्मोपदेशने सांजलीने ते जटा-
युने जातिस्मरण ज्ञान थवाथी, ते सीतापासे रह्यो. पठी ते मुनिउं पण
शाश्वता जिनोने नमवा माटे आकाशमार्गे चाल्या गया.

हवे ज्यारे राक्षसछीपमां लंका नगरीमां, अजितनाथ प्रभु विहार क-
रता हता, त्यारे त्यां राक्षसवंशमां धनवाहन नामे राजा हतो. राक्षसोना इंद्र
एवा जीम नामना राजाए पोताना ते मोटा पुत्रने राक्षसी विद्या आपी
हती, त्यारथी ते राक्षसवंश थयो हतो. तेनो पुत्र महारक्ष जिनोना च-
रणप्रते ब्रमरतुल्य हतो, तथा तेनो पुत्र देवरक्ष दीक्षा लेइने मोक्षे गयो. एवी
रीते ते राक्षसवंशमां घणा राजाउं थइ गया बाद श्रेयांसप्रभुना तीर्थमां त्यां
कीर्तिधवल नामे राक्षसोना राजा थयो. तेणे वेताद्वयपरथी श्रीकंठ नामना वि-
द्याधरने प्रीतिथी बोलावीने वानरछीपमां वसाव्यो. ते छीप घणसो योजनना
मानवालो हतो, तथा त्यां किष्किंध नामे पर्वत, अने किष्किंधा नामनी
नवी राजधानीनी नगरी थइ. पठी ते लोको वानरछीपवासीना नामथी प्रसिद्ध
थया, तथा त्यां अनुक्रमे तेउण वांदरापणाना थंगने करनारी विद्या साधी.
हवे ते श्रीकंठनो पुत्र वज्रकंट, तथा एवी रीते घणा राजाउं थया बाद
श्री मुनिसुव्रतस्वामिना तीर्थमां घनोदधि नामे राजा थयो. वली ते ब-
खते लंकां नगरीमां तडित्केश नामे राजा हतो; तथा तेउं वने वने घणो
स्नेह हतो. ते समये किष्किंधा नगरीमां घनोदधिनो पुत्र किष्किंधि हतो,
अने लंकामां तडित्केश पठी सुकेश नामे राजा थयो. पठी विद्याधरना
नायक अशनिवेगे जितेला एवा लंका अने किष्किंधाना राजाउं पाताळ-

लंकामां गया. त्यां पाताललंकामां सुकेशराजानी इंद्राणी नामनी स्त्रीथी उत्पन्न यएला माली, सुमाली, अने माल्यवान नामना त्रण पुत्रो हता. केष्किंधी राजाने श्रीमाला नामनी राणीथी आदित्यरज तथा रुद्ररज नामना चे प्रतापी पुत्रो थया हता. हवे किष्किंधि राजा मेरुपर शाश्वती जेनप्रतिमाने नमीने मधुपर्वतपर किष्किंध नामनुं नगर वसावीने रह्यो. हवे सुकेशना फोथायमान यएला एवा ते त्रणे पुत्रोए लंकामां आवीने वैरथी अशनिवेगना चाकरने माथ्यो. पठी किष्किंधा नगरीमां माली राजा थयो, तेने अने आदित्यरजने परस्पर प्रीति थइ. हवे अशनिवेगना पुत्र सहलार नामना राजाने चित्रसुंदरी नामनी स्त्रीथी इंद्र नामे पुत्र थयो. तेणे इंद्रनी पेठे पोताना लोकपालोने स्थाप्या; तथा फरीने पातललंकामां वानरोने तथा राक्षसोने स्थाप्या. हवे त्यां रदेता सुमालीने रत्नश्रवा नामे विद्याने धरनारो पुत्र थयो; तेनी कैकसी नामे स्त्री हती. तेनो म-दोद्धत पुत्र दशमुख नामे हतो; तथा कंठमां स्थापन करेला नव रत्नना हारमां पडतां प्रतिविंबोथी तेनुं ते नाम सत्यार्थने सूचवतुं हतुं. वली ते-धीज रीते ते कैकसीए अनुक्रमे कुंजकर्ण, मुर्षणखा, तथा विज्जीपण ना-मना थपत्योने पण जन्म आप्यो. पठी माताना मुखथी पोताना तेवी रीतना पराजवने सांजलीने तेठ त्रणे विद्यासाधनमाटे जीमारण्यमां आब्या. त्यां दशग्रीवने (रावणने) एक हजार विद्याठ सिद्ध थइ; कुंज-कर्णने पांच तथा वीज्जीपणने चार विद्याठ सिद्ध थइ. हेमवती नामनी स्त्रीथी उत्पन्न यएली मंदोदरी नामनी विद्याधरनी कन्याने रावण परण्यो हतो. वली ते वीजी ठ हजार विद्याधरोनी कन्याउने पण परण्यो हतो, तेम तेना गुणोथी रंजित थएली वीजी पण केटलीक कन्याउने ते परण्यो हतो. कुंजकर्ण पण महोदर राजानी तडिन्माला नामनी कन्याने परण्यो हतो. वली विज्जीपण पण पितानी आझाथी हर्षपूर्वक वीर नामना विद्याधरनी पंकजश्री नामनी पुत्रीने परण्यो हतो. हवे मंदोदरी राणीए अनुक्रमे शुभ्र स्रग्मां इंद्रजित तथा मेघवंत नामना चे पुत्रोने जन्म आप्यो. हवे रावण इंद्र विद्याधरना सेवक वैश्रवणने जीतीने पुष्पकवि-मान सहित लंकामां आब्यो. पठी इंद्रना सेवक यमने जीतीने तथा न-रकोने जांगीने तेणे पोताना मित्र आदित्यरजने किष्किंधा नगरी आयी.

वली तेणे नवुं राक्षसपुर वसावीने रक्षसरजने आप्युं; हवे आदित्य-
जनो पुत्र वलवान वाली नामे थयो. वली तेने सुग्रीव नामनो अद्भुत प-
राक्रमी पुत्र हतो; तेनी नानी कन्या श्रीप्रज्ञा नामे हती. रक्षसरजने पृ-
थ्वीमां प्रख्यात एवा हरिकांता स्त्रीधी नल अने नील नामना वे पुत्रो थया. हवे
आदित्यरजे पोताना राज्यपर वालीने, तथा सुग्रीवने युवराजपर वेसाडीने
पोते वीक्षा लीधी. आदित्यरजना पुत्र खरदूषणे चंद्रोदर राजाने जीतीने,
तथा सुर्पणखाने हरीने पातलखंकां लेइ लीधी. मंदोदरीना कहेवाथी रावणे
क्रोधरहित थइने खरदूषणने वेहेननो स्वामी करीने राज्यपर वेसाड्यो;
हवे चंद्रोदरना मृत्युबाद तेनी स्त्री अनुराधाए वनमां रहीने विराध ना-
मना गुणवान पुत्रने जन्म आप्यो; एक दहाडो रावणे वानरपति बासीने
वलवान जाणीने, सहन नहीं करवाथी तेने दूत मारफते घोसाव्यो. अ-
रिहंत प्रभुविना बीजाने नहीं नमता एवा ते वालीने जाणीने रावणे तेनी
साथे लडाइ करी. तेमां वालीए रावणने चंद्रहास खड्गसहित जीतीने कंद
कयो; तथा चारे समुद्रप्रते फेरव्यो. पठी रावणने ठोडीने वालीए बैरा-
ग्यथी पोताना राज्यपर सुग्रीवने वेसाडी वीक्षा लीधी. पठी सुग्रीवे श्री-
प्रज्ञाने रावणने थापी, तथा चंद्ररश्मि नामना वालीना पुत्रने तेणे यो-
वराज्यपर वेसाड्यो. हवे एक दहाडो रावण रत्नवतीने परणवाने येता-
ट्यप्रते चाड्यो, तेटलामां तेनुं विमान अष्टापदपर स्वस्थित थयुं. ते स्व-
स्थित थवाना कारणरूप प्रतिमामां रहेला निश्चल बाखिने तेणे जोयो.
त्यारे तेणे विचारुं के, हजु पण त्या माराप्रते क्रोधयुक्त थइने कपट्यी
साधुपणुं खेइने येठो ठे, माटे हवे तो त्या पर्वतसहित तेने हुं लवणस-
मुद्रमांज फेंकी देठं. एम विचारि ते पृथ्वीने फाडीने पर्वतनी नीचे गयो,
तथा त्यां तेणे पोतानी हजार विद्यानुं स्मरण कयुं. पठी तेणे ते पर्वतने
अपर उग्राव्यो, त्यारे तेपरना शिखरो तडतडाट शब्दो करवा साग्यां,
तथा ऊरपाठं ऊणऊणाट करतां थकां वेहेवा साग्यां; त्यारे वालीए वि-
चारुं के, थरे ! त्या दुष्ट ! मारापर भत्सर खावीने शुं त्या तीर्थनो नाश
करशे ? माटे हवे तो हुं निःसंग ठतां पण तेने शिद्धामाटे मारुं जरा
यस यतावुं. एम विचारि ते बासी मुनीश्वरे पोताना पगना डावा पगना
अंगुनाथी अष्टापदने जरा दयाव्यो. त्यारे रावण त्यां दयाइने रुधिर व-

मतो ययो, तथा दीननी पेठे बराडा मारी रडवा लाग्यो. एवी रीते तेना दीन खरने सांजलीने दयाबु वालीए ते कार्य तजी दीधुं; केम के तेनुं कार्य क्रोधयी नहीं, पण तेने शिक्षामाटे हुतुं. पठी रावण पर्वतनीचेयी नीकलीने, तथा वालीने खमावीने प्रभुने पूजवामाटे जरते वनावेळां बे-
त्यमां गयो. त्यां पोतानी खीसहित तेणे जकियी आठ प्रकारे प्रभुने पूज्या; तथा (तार तुटवाची) पोतानी नसने पण तेमां जोडीने तेणे वीणासहित त्यां नृत्य कर्युं. ते बखते त्यां धरणेंद्र आव्या, तथा, तेनी (रावणनी) जकियी संतुष्ट घडने तेने वरदान मागवानुं कथुं. त्यारे रावणे कथुं के, मारी अरिहंत प्रभुमांज जकि रहो ? एम कहेवायी ते धरणेंद्र तेने “अमोघशक्ति” तथा केटलीक विद्याठ आपीने पोताने स्यानके गयो. पठी रावण पण त्यां तीर्थकरोने नमीने नित्यालोक ना-
मना नगरमां गयो. तथा त्यांधी रत्नावलीने परणीने ते लंकांमां आव्यो. वाली मुनिराज पण घातिकमोंना क्षययी केवखझान पामी सुरासुरोयी सेवाता यका मोढे गया. साहसगतियी मागणी कराती, पवी ज्वलन-
शिख विद्याधरनी तारा नामनी मनोहर कन्याने सुग्रीव परण्यो. तेणीनी साथे जोगबिछास जोगवतां यकां सुग्रीवने अंगद अने जयानंद नामना वे उत्तम पुत्रो घया. पठी ते साहसगति तारायी उगायावाद हिमवंत पर्वतपर जडने तेणीने हृदयमां स्मरतो यको विद्या साधवा लाग्यो. हवे रावण पण खरदूषण आदिक विद्याधरो तथा सुग्रीवसहित इंद्र विद्या-
धरोने जीतवाने चाल्यो. त्यां रेवा नदीना कांठापर ते प्रभुने रत्नपीठपर स्थापीने जकियी तेना पाणी तथा कमखची पूजवा लाग्यो; पठी त्यां ते ध्यानमां लीन यया वाद अकस्मात नदीमां पूर आववाची ते जिनपूजा विखराइ गइ. ते जोइ रावण क्रोथायमान ययो; त्यां कोइक विद्याधरे आवीने तेने कथुं के, हे स्वामी ! आ जखनो प्रवाह माहृप्मतीना स्वामी सहस्रांगुल ठोड्यो वे. तेणे पहेळां पाणीने अटकावी राख्युं हुतुं, तथा पठी तुटुं कर्युं वे; अने ते आत्मरक्षक राजाठ तथा खीउंसहित अर्द्धां नजदीकमांज वे. ते सांजली रावणे क्रोधयी तेने जीतवामाटे रा-
हसोने मोकळ्या, त्यारे तेउं उपद्रव पामीने रावणपात्ते पात्रा आव्या, पठी रावण पोते त्यां जइ तेने जीतीने पोताना कोआहखयुक शिविरमां

લાવ્યો. પઠી તે હર્ષિત થઈને જેટલામાં સજામાં આવી વેગે, તેટલામાં આકાશમાર્ગેથી ત્યાં કોણક મુનિ આવ્યા, ત્યારે રાવણે તેની પૂજા કરી. પઠી તે શતવાહુ મુનિને કહ્યું કે, આ મારા પુત્ર છે, તે સાંજલી રાવણે તુરત તે સદૃષ્ટાંશુને ઓઢી મેલ્યો, ત્યારે તેણે પણ દીક્રા લીધી. પઠી તે દયાહુ રાવણે નારદના વચનથી મરત રાજાના ચઢતી હિંસાને નિવારણ કરી. પઠી રાવણની આજ્ઞાથી કુંજકર્ણાદિકો હુલંધ્ય નગરમાં રહેલા ઇંદ્ર વિદ્યાધરના નલકુવર નામના દિક્ષપાલને જીતવા ગયા. ત્યાં નલકુવરે આશાલી વિદ્યાર્થી પોતાના નગરની આસપાસ સો જોજનો અગ્નિમય ફિલ્લો કર્યો. તે તરફ નજર માંડવાને પણ અશક્ત થયેલા એવા તે કુંજકર્ણાદિકોએ રાવણપાસે આવી તે વ્રતાંત તેમને જણાવ્યો. પટલામાં રાવણપ્રતે અનુરાગવાલી થયેલી ઉપરંજા નામની નલકુવરની સ્ત્રીએ તેની (રાવણની) પાસે આવીને તે આશાલી વિદ્યા તેને આપી. પઠી તે વિદ્યાર્થી રાવણે તે અગ્નિગદને દૂર કરીને, હુલંધપુર હાથ કર્યું, તથા ત્યાં તેને સુદર્શન ચક્ર પ્રાપ્ત થયું. પઠી ત્યાં તે નલકુવરને તે નગરનો તેણે સ્વામી સ્થાપ્યો, તથા તેની સ્ત્રીને “ પરસ્ત્રી ” જાણી, ષોગવ્યાવિના તેણે તેને પાઠી સોંપી. પઠી રાવણે પોતાના સૈન્યથી વૈતાલ્યપર રહેલા રથનૂપુર નગરને ઘેરો ઘાલ્યો, ત્યારે તે નગરનો સ્વામી ઇંદ્ર વિદ્યાધર પણ ક્રોધથી તેનીસાથે ઘડવાને આવ્યો. ત્યારે રાવણે તેને કહ્યું કે, આ સૈન્યને ફોકટ શામાટે આપણે હુણાવીએ, આપણ વચ્ચેને ઘેર હોવાથી, આપણ વચ્ચેજ ઘડીયે. પઠી વચ્ચે હાથીપર ચઢીને વિદ્યાયુક્ત હાથીઆરોને વરસાવી ઘડતા થકા પર્વતોને કંપાવવા લાગ્યા, તથા દેવોને પણ જય આપવા લાગ્યા. પઠી ઠલને જાણનાર રાવણ પોતાના હાથીપરથી કુદીને તેના હાથીપર ગયો, તથા તેને ઘાંધી લાવીને તે પાઠો પોતાના હાથીપર આવ્યો. તે વચ્ચે રાક્ષસોન સૈન્યમાં જયજય શબ્દ થઈ રહ્યો, તથા વિદ્યાધરના સૈનિકોનાં મુખો નીચ થયાં. પઠી ત્યાંથી તે રાવણ પાઠો લંકામાં આવ્યો, અને ત્યાં પક્ષિને જે પાંજરામાં, તેમ તેણે ઇંદ્રને કેદલાનામાં નાંખ્યો. પઠી લોકપાલોસહિત સદૃષ્ટારે રાવણને નમીને તેની પાસેથી પુત્રજિક્ષા માગી. ત્યાં વિનયથી આશ્ચર્ય થયેલા રાવણે કહ્યું કે, જો તે મારી નગરીને તુળ કાષ્ઠાદિકથી રહિત કરીને જલ અને પુષ્પોથી સીંચે તો હું તેને ઓઢું. ત્યારે તે વાત

सदृशारे पण कबुल करीने तेने ठोडाव्यो. पठी इंडे रथनुपूरमां कळने
बेराग्यची दीक्षा लीधी, तथा घणो काळ तप करी, कर्मोना ह्मणे
मोक्षे गयो. हवे एक दहाडो गुरुना मुखची रावणे, नहीं झुंती ह्मणे
रखीधी पोताना मरणने जाणीने गुरुना वाक्यनो निषेध कयों.

हवे आदित्य नगरमां प्रह्लादनो केतुमती नामनी स्त्रीची दृष्टी क
एलो पवनंजय नामनो विद्याधर पुत्र हतो. ते माहेंद्र नगरना कळने
माहेंद्र राजानी हल्लुंदरी नामनी राणीची उत्पन्न घएली झुंती
नामनी कन्याने परएयो हतो. पवनंजयने कोष्ट तंणिना विदे ह्मणे
समजाव्याची ते तेने घोलावतो नहीं, पण ते तो महानदी ह्मणे
डुःख करीने ते पोतानो काळ निगेमन करती हती. पण
स्वामि परणने जीतवा जता एवा राक्षसराजाए प्रह्लादराजाए
माटे दूतने मोकल्यो. त्वारे पवनंजय विनयची पिताने कळने
मनी आह्वा खेडने, ते माताने नमवा माटे गयो; त्यां तेने
जनसुंदरीने पण जोड. त्यां नमती एवी पण पोतानी स्त्रीची
सैन्यसहित आकाशमार्गे चालतो थको एक तडावपर
(स्वामिना)विद्योगची पीडित घएली चक्रवाकीने जोडने
निदोष स्त्रीने ते पण संजालवा लाग्यो. पठी त्यां राक्षस
साथे तुरत थंजनाना आवासप्रते आव्यो, तथा
दीठी. पठी त्यां पवनंजये तेणीने मधुर वाक्योची
भोगविलास कयों; पठी ज्यारे प्रजाते ते जवा
तीए तेने कहुं के, हे स्वामी ! जो आची
आपे ते वावतनी मारी संजाल करवी. त्वारे
माटे वीटी आपीने कहुं के, तारे डरवुं नहीं
ताना शिघिरमां गयो. हवे थंजनानो गर्ज
केतुमतीए आक्षेपची तेणीने कहुं के, तेने
कलंक आपनारुं शुं कार्य कर्तुं ? पति
जिणी ते क्यांची थड ? त्वारे ते थंजन
खाडीने सासुने गुप्त रीते पतिना
तुर थएली केतुमतीए सीपाडसहि

4-

तेने

वत्स!

ज माणस

आदीकमांज

थकी पू-

मोकलावी थापी. त्यारे तेना पिताए पण तेणीने दोषयुक्त जाणीने वसंततिलका नामनी दासी सहित तेज वखते घरमांथी कहाडी मेल्ली. पठी राजाना हुकमथी तेणीने कोइ पण गाममां आश्रय न्हों मखवाथी ते वनमां गइ, त्यां एक चारणमुनिने जोइने तेणीए हर्षथी तेमने नमस्कार कयों. पठी त्यां वसंततिलकाए सर्व वृत्तांत मुनिने कहीने तेणीनो सधखो कर्मविपाक पृठ्यो. त्यारे मुनिए कळुं के, खांतक नामना देवखो कथी चवेखो जीव आ अंजनासुंदरीनो पुत्र यशे, तथा ते विद्याधर यइने मोक्ष जशे. हवे पूर्वे कनकरथ राजानी लक्ष्मीवती अने कनकोदरी नामे वे राणीउं हती, तेमां लक्ष्मीवती जैनधर्म पाखनारी हती. एक दहाडो ते कनकोदरीए लक्ष्मीवतीनी जिनप्रतिमा लीधी. तथा तेणीने ते अवज्ञा करवा लागी, पण पठी साधवीउंना कहेवाथी ते तेनी आराधना करवा लागी. ठेवटे धर्मना घोधथी ते कनकोदरी देवी थइ. तथा त्यांथी चवीने ते आ तारी अंजना नामे सखी थइ ठे, तेणीए पूर्वे जिनप्रतिमानी आसातना करी हती, तेथी आवी रीते ते दुःखी थइ ठे. पठी ते मुनिए अंजनासुंदरीने कळुं के, हवे ते तारुं कर्म घणुं खरुं जोगवाइ चुक्युं ठे, माटे हवे तुं जैनधर्म थंगीकार कर? अने अत्यंत सुख माटे ते कर्मरूपी वेरीउंने तुं हण? पठी गंधवोंना स्वामी मणिचूडनी आझाथी गुफामां वसतां थकां तेणीए एक अज्ञत पुत्रने जन्म आय्यो. त्यां तेणीने दीन मुखवाली अने रडती जोइने प्रतिसूर्य नामनो विद्याधर पोतानी वेहेन करीने विमानमां वेसाडी चाखवा लाग्यो. विमान वेगथी चाखतुं हतुं, तेथी ते घालक माताना खोखामांथी एक पर्यंतपर पडी गयो. त्यारे तेना शरीरना नारथी ते पर्यंत चूर्ण थइ गयो. पठी ते प्रतिसूर्य विद्याधरे तुरत ते अखंड घालकने पृथ्वीपरथी खावीने अंजना वेहेनने सांप्यो. पठी ते प्रतिसूर्य तेणीने पोताना हनुरुह नामना नगरमां खावीने आनंदथी तेना मनोवांठिन पुरवा लाग्यो. आ घालक जनमतांज हनुरुहमां आय्यो ठे, एम जाणी ते विद्याधर मामाण तेतुं हनुमान नाम पाळ्युं; अने पठी ते अनुक्रमे वृद्धि पामवा लाग्यो.

हवे पवनंजय पण वरुणसाथे संधि करीने, तथा रावणनी कृपा मे-
खवीने पोताना नगरमां आय्यो. त्यां पोतानी खीनो वतांत जाणीने, खे-

दयुक्त धयो थको ते पोताना ससराने घेर आव्यो, त्यां पण तेणीने नहीं जोवाथी ते वनवनप्रते जमवा लाग्यो. त्यां पण तेणीने नहीं जोवाथी शून्य मनवाला थयां थकां तेणे पोताना आपघातनो विचार प्रहसित मित्र मारफते नमस्कार पूर्वक पिताने कहेवराव्यो. त्यारे प्रव्हाद पण पवनं-जय तथा थंजनाने शोधवा माटे विद्याधरो सहित वेगथी पृथ्वीपर जमवा लाग्यो. हवे पवनंजय (स्त्रीना) वियोगदुःखने सहन नहीं करी शक-वाथी जेटखामां अग्निमां प्रवेश करतो हतो, तेटखामां तेने प्रव्हादे जोयो. त्यारे प्रव्हादे तेने कहुं के, हे पुत्र ! तूं आ अविचार्युं कार्य नहीं कर ? थने नीतिमार्गेने अंगीकार कर ! ते एम कहे ठे, तेटखामां तेणे मोक-लेखा विद्याधरो त्यां थंजनासहित आव्या. पठी आनंदित थएला ते स-घळाठ प्रतिसूर्यना उपरोधथी महोत्सवपूर्वक हनुरूप नगरमां आव्या. पठी तेठ सर्वे आनंदथी पोतपोताने स्थानके गया, तथा पवनंजय थने थंज-नासुंदरी पुत्र सहीत त्यांज रह्या. हवे लोकोने हर्ष आपनारो हनुमान पण सर्व कळाठ मेलवीने यौवन अवस्थाने पाम्यो. हवे वरुण साथेना सं-ग्राममां हनुमानतुं अद्भुत धल जोडने रावणनी तेनापर मेहेरवानी थइ. पठी ते वरुणनी पुत्री सत्यवतीने, तथा खरदूषणनी पुत्री अनंगकुसुमाने थने वीजी पण घणी स्त्रीठने परण्यो. पठी रावण सूर्यप्रमुख विद्याधरोने जीतीने, तथा इंद्रनी पेठे तेमने पण चाकररूप करीने सुखेथी राज्य पाखवा लाग्यो.

हवे दंडका अरण्यमां ज्यारे रामचंद्रजी रह्या हता, त्यारे लक्ष्मणे पण त्यां क्रीडाथी जमतां थकां वनमां एक खड्ग जोयुं, त्यारे पोताना कृत्रीय-पणाथी ते खड्ग खेडने तेणे वांसनी जालीमां मायुं; तेटखामां त्यां पोतानी पासे, तेथी कोडना ठेदाएला मस्तकने तेणे जोयुं; ते जोड ते खेदथी वि-चारवा लाग्यो के, थरे ! में कोड निरपराधी मनुष्यने मायों ! ! पठी तेने खेडने रामपासे आवी ते व्रतांत तेमने कह्यो; त्यारे रामे कथुं के हे वत्स ! आ तें ठीक कर्युं नहीं. आ चंद्रहास नामनुं खड्ग ठे, थने जे माणस ताराथी हणायो, ते आनुं साधन करनारो ठे, माटे अर्ही नजदीकमांज तेनो कोड उत्तरसाधक पण होवो जोडए.

हवे एटखामां सुर्पणखा पोताना पुत्रने विद्यासिद्ध जाणती थकी पू-

जाना उपकरणो लेइने त्यां आवी; पण त्यां तो तेणे पोताना पुत्रनुं म-
स्तक ठेदापुलुं जोयुं; त्यारे ते रावणनी वेहेन सुर्पणखा विलाप करवा
लागीं के; अरे पुत्र शत्रुक! आवी रीते कालथी बेरीरूप थएला एवा कया
माणसे तने यमने मंदिरे पढोंचतो कयों? पठी त्यां पढेला पगलांने
अनुसारे ते जवा लागी, तो त्यां तेणे कामदेव सरखा रूपवंत राम-
चंद्रजीने जोया. त्यारे तेना रूपथी मोहित थइने वैरजावने बीसरी
जइने, तथा शोक तजीने जोगविलास माटे ते रामचंद्रजीने प्रार्थना क-
रवा लागी, माटे धिक्कार ठे, तेवीं छीउने!! पठी रामचंद्रजीए तेणीने
कथुं के हुं तो स्त्री सहित तुं, माटे तुं लक्ष्मणपासे जा? त्यारे लक्ष्मणे
पण “जाइनी स्त्री” जाणीने तेणीने तजी दीधी. एवी रीते वदने जगोएथी
ब्रष्ट थएली ते दुष्ट सुर्पणखा त्यांथी पोताना स्वामीपासे गइ, थने मायुं
कुटीने तेणीए पुत्रना मृत्युनो वतांत कइयो. त्यारे चौद हजार सुजट वि-
द्याधरो सहित खरदूषणादिक रामपासे लडवाने आव्या. त्यारे रामचंद्र-
जीए लक्ष्मणने कथुं के, हे वरस! हुं आ शत्रुंजने मारी थावुं त्यांसुधि
तुं अहीं रहे? थने आ प्रजाववंती सीतातुं तुं रक्षण करजे? त्यारे लक्ष्मणे
कथुं के, हे ज्येष्ठबंधु! आप अहीं रहो? थने हुं एक लीलामाग्रमांज
तेमने हणीने आधीश, माटे मने आप युद्धमाटे आइआ थापो? त्यारेवली
रामचंद्रजीए कथुं के, हे वरस! ज्यारे त्यां तने बेरीतरफथी कंइ पण
संकट थावे त्यारे तुं मने सिंहादथी खबर करजे? एटसे हुं तुरत आवी
शत्रुंजो नाश करीश. पठी लक्ष्मण पण रामनी ते आइआने मस्तकपर च-
डावीने तथा तेने नमीने, धनुष्यनाटंकारोथी तथा जुजास्फोटोथी शत्रु-
ंजने घास पमाडतो थको त्यां गयो. एवी रीते बेरीरूपी हाथीउंघते सिंहा
सरखा लक्ष्मणने क्रोधायमान थएलो जोइने दुष्ट एवी चंद्रनखा रावण-
पासे पोताना जरतारनी मदद माटे गइ, थने कहेवा लागीं के हे जाइ!
दंडकारण्यमां कोइ बे देवसरखा पुरुषो थावेला ठे, तेउण तपमां रहेखा
तमारा जाणेजने मारी नांख्यो ठे. तेथी मारां वचनथी तमारो जमाइ ते-
मने मारवा गयो ठे, थने त्यां ते लक्ष्मणनी साथे युद्ध करे ठे, वली तेनो
मोटो जाइ रामचंद्रजी लक्ष्मणना तथा पोताना वसथी, थने पोतानी स्त्री
सीताना रूपथी जगतने तो तृण समानज गणे ठे, ते सीताना रूपथी गौरी तो

હૂર ઘણી ઠે, રંજા તો હણાઈ ગઈ ઠે, ઇંદ્રાણી તો મપીરૂપ થઈ ઠે, મેનકા તો પોતાના પુણ્યોનેજ નિંદે ઠે, મૃગી તો પ્રશંસાવિનાની થઈ ઠે, તિલોત્ત-
મા તો તણ સમાનજ થઈ ઠે, સાવિત્રી તો લજ્ઞાયુક્ત થઈ ઠે, લક્ષ્મી તો
હસકી થઈ ઠે, પ્રીતિ અપ્રીતિને ઉત્પન્ન કરનારી થઈ ઠે, તથા રતિ તો
દુઃખના ખાજનરૂપ થઈ ઠે, માટે સ્વરેસર તે સઘડી સ્ત્રીઝના રૂપોને હરી-
નેજ તેણીને ઘનાવેલી લાગે ઠે, તેથી હે જાણ ! તે સીતા તમોનેજ યોગ્ય
ઠે. વલ્લી ઝ્યાંસુધિ તે સીતા તમારા હાથમાં આવી નથી, ત્યાંસુધિ તમારું
આ રાજ્ય, દીવ્ય રૂપવાલી સ્ત્રીઝ, અજુત લક્ષ્મી, તથા વલ, તે સઘડું હું
કંઈ હિસાબમાં લેતી નથી. તે સાંજલીને સીતામાં આસક્ત થયેલો તે રા-
વણ તેજ સમયે પુષ્પક વિમાનમાં વેસીને, રામથી પવિત્ર થયેલા તે દંડ-
કારણમાં ગયો. ત્યાં રામરૂપી ગરુડના તેજથી સર્પ સરલા તે રાવણનું અ-
તિમાનરૂપી જેર ઊતરી ગયું, ત્યારે તે મનમાં વિચારવા લાગ્યો કે, આ
સીતા તો ત્રણે જગતમાં અજૂત એવી બ્રહ્માની કોઈ અલૌકિક સૃષ્ટિરૂપ
ઠે, અને આ રામ હુણેને શિક્ષા કરવાને સમર્થ ઠે, માટે હવે શું કરવું ?
એમ વિચારતાં ઘકાં તેણે અવલોકિની વીધાનું સ્મરણ કર્યું; ત્યારે તે વિ-
ધા પણ તેની પાસે હાજર થઈ, ત્યારે રાવણે તેણીને સીતાના હરણનો ડ-
પાય પુઠવાથી તે કહેવા લાગી કે, સમુદ્રને હાથેથી તરવો, અગ્નિમાં પ-
ડવું, તથા સિંહના મુખમાં હાથ નાખવો, તે સઘડું સેહેલું ઠે, પણ આ
કાર્ય તેથી પણ કુપ્કર ઠે. પણ આ રામ, લક્ષ્મણનો સિંહનાદ સાંજલીને
સંકેત પ્રમાણે ત્યાં જશે, અને પછી હું સુલેથી સીતાને લેઈ શકશે, માટે
તું કહે તો તારે માટે હું તે કાર્ય કરું. ત્યારે રાવણે તેમ કરવાનું કહેવાથી
તેણીણ લક્ષ્મણના સિંહનાદ સરલો શબ્દ કર્યો, ત્યારે રામચંદ્રજી પણ તે
સંકેત પ્રમાણે ત્યાં દોડ્યા. ઇટલામાં તે અધમ રાવણ પણ, તેના જોવાથી
ડરતી એવી સીતાને હરીને ચાલવા લાગ્યો. ત્યારે તે સીતા પણ ધારંવાર
પોકાર કરવા લાગી કે હે તાત ! હે સ્વામી ! હે જાણ ! આ જયંકર માણસથી
તમો મારું રક્ષણ કરો ? એવી રીતની સીતાની દીન વાણી સાંજલીને ક્રોધા-
તુર થયેલો જટાયુ પહી, તેણીને ધીરજ આપીને પોતાના નલોથી રાવ-
ણનું મુખ ચીરવા લાગ્યો. ત્યારે ક્રોધાયમાન થયેલા રાવણે તણવારથી તે
જટાયુને મારી નાંખ્યો, અને તેથી વધારે જયજીત થયેલી સીતા જામંડ-

छने याद करवा लागी के, हे नामंडल ! तूं मारुं रक्षण कर ? ते सांजली नामंडलनो अनुयायि रत्नजटी नामनो वीद्याधर तेणीने सीता जाणीने रावण तरफ दोड्यो, त्यारे पाठल दोडता आवता ते रत्नजटीने रावणे पोतानी विद्याउथी तेनी विद्याउने ह्णीने पृथ्वीपर पाडी नांख्यो. पठी विघ्नरहीत पोताने स्थानके जश्ने, तेणे पोताने नहीं इछती एवी ते सीताने खेचरीउंनी तपासनीचे रमणोद्यानमां राखी.

ह्चे एटलामां रामचंज्जीने त्यां आवेला जोइ, शत्रुउने ठोडी लक्ष्मण तेमने कहेवा लाग्या के हे ज्येष्ठबंधु ! सीताने एकली ठोडीने तमो अहीं केम आव्या ? त्यारे रामचंज्जीए कथुं के, तमारा सिंहनादथी हुं अहीं आव्यो तुं. त्यारे लक्ष्मणे कथुं के, में कंइ सिंहनाद कयों नथी, माटे खरेखर आपणने कोइए उग्या ठे. माटे ह्चे जेटलामां हुं शत्रुउने ह्णीने त्यां आवुं, तेटलामां तमो त्यां जइ सीतानुं रक्षण करो ? ते सांजली राम पण उतावलयथी त्यां चाल्या. त्यां आवतांज सीताने नहीं जोवाथी तुरत ते मुर्छा खाइ पड्या; तथा पठी बनना वायुथी संज्ञा आव्या याद ब-हुज रडवा लाग्या. पठी अहीं तहीं जमता एवा रामे, मृत्युनी अणीपर रडेला जटायुने नवकारमंत्र संजलावी देवलोकमां पहाँचाड्यो.

एटलामां मुजटोसहित खरदूपणने ह्णीने लक्ष्मण विराध नामना मित्रसहित रामनीपासे आव्यो. त्यां रामचंज्जीने आंखोमां अश्रुसहित तथा उदास थएला जोश्ने लक्ष्मणे कथुं के, हे ज्येष्ठबंधु ! हुं शत्रुउने जीतीने तमोने नमवामाटे आव्यो तुं; तो आप आम उदास केम ठो ? तथा ते पूज्य एवां सीताजी कयां ठे ? त्यारे रामे सीताहरणनो व्रतांत कल्यो; त्यारे लक्ष्मणे पण कथुं के, खरेखर ते कार्य माटेज कोइ कपटीए सिंहनाद कयों. माटे हे जाइ ! ह्चे तमो कायरपणुं तजो ? अने आपणे तेनी शोध करीयें; पठी रामचंज्जी लक्ष्मण सहित त्यां जमवा लाग्या. पठी रामचंज्जीए पाताखलंकामां खरदूपणना पुत्रने जीतीने विराधने गादीपर येसाड्यो.

ह्चे किष्किंधा नगरीमांथी मुग्धीव ज्यारे क्रीडा करवामाटे बहार गयो हतो, त्यारे साहसगति नामनो विद्याधर त्यां आव्यो. तेणे मुग्धीवनी तारा नामनी स्त्रीपर आसक्त यवाथी, व्रतारिणी नामनी विद्याथी

सुग्रीव सरखुं रूप कयुं; अने जेटखामां ते अंतःपुरमां जवा लाग्यो, एट-
खामां खरो सुग्रीव पण तेमां प्रवेश करवा लाग्यो. त्यारे धारपाखोए तेने
रोक्यो. त्यारे वालीनो पुत्र चंडरश्मी तेठ वझेने तुल्य जोइने माताना
रक्षणमाटे, ते जूठा सुग्रीवने पण अटकावतो हवो. एटखामां तेठ वझेना
सदकरनुं चौद अक्षोहिणी जेटखुं सैन्य त्यां एकतुं घयुं. ते महायुद्धमां
वझे सदकरोनां घणां मुजटो मार्या गया, पठी ते खरो सुग्रीव हारी ज-
जवाची नगरनी बहार जइ चितववा लाग्यो के, ते महापराक्रमी वाली
खरेखर पुण्यशाली घयो; केम के ते दीक्षा लेइने मोक्षे गयो. वली तेना
बलवान पुत्र चंडरश्मीने पण धन्य ठे, के जेणे वझेना अंतरने नहीं
जाणवाची ते जूठा सुग्रीवने पण रोकी राख्यो ठे. वली मारा मित्र खरदू-
पणने पण बलवान् रामे मार्यो ठे, माटे विराधपर उपकार करनारा ते
रामपात्ते हुं पण जठं. एम विचारि दूत मारफते विराधने ते बात जणा-
वीने, तेनी (विराधनी) मारफते तेणे शरणाछूत एवा सद्धमणसहित
रामने नमस्कार कयों. पठी दयासु एवा राम पण किष्किंधामां जइने, ते
जूठा सुग्रीवने रणसंग्राममाटे बोखावता हवा. पठी त्यां वझेने तुल्य रूप-
वाखा जोइने, तेठनी परीक्षामाटे रामे बजावतं धनुष्यनो टंकार कयों,
ते टंकारनादची जूठा सुग्रीवनी “ वेपप्रवर्तिनी ” विद्या नाशी गइ. त्यारे
रामे ते जूठा सुग्रीवने एकज घाणची मारी नांख्यो. पठी त्यां ते खरा सु-
ग्रीवनो सय परिवार एकठो घयो, अने रामे पण तेने फरीने तेना रा-
ज्यपर स्याप्यो. पठी अवसरने जाणनारा विराध, तथा जामंडल पण त्यां
परिवार अने सदकर सहित आवी पहुँच्या. पठी त्यां सुग्रीवे हनुमा-
न, नील, निपधना पुत्रो, विगेरे राजाठने एकठा कर्या. पठी त्यां ते वि-
नयी कपीश्वरे रामनी आझाची सीतानी तलासमाटे महाबलवान
हनुमानने मोकल्यो.

अर्ही रावण पण नहीं इछती एवी परखीसाये विस्वास करवा राजी
नहोतो, तेथी ते सीताने हमेशां पोतानी खीठ मारफते समजावतो
वली ते रावणने विनीषणादिक मित्रोए घणो समजाव्यो, तो पण
तेणे सीताप्रतेनो राग तज्यो नहीं. केमके जवितव्यता अन्वया घती नर्थ
हवे अर्ही हनुमान आकाशमार्गे चाखतो थको माहेंद्रपर्वतपर, पे

તાની માતાના પિતાના નગરને જોડ વિચારવા લાગ્યો કે, આણે મારી નિરપરાધી માતાને કહાડી મેલી હતી, માટે તેને હું કંઈક મારું વસ્તુ તાલું. એમ વિચારિ ક્રોધથી તેણે સિંહનાદ કર્યો, ત્યારે માદેંડ પણ ક્રોધથી નિકલીને તેની સામે લડવાને આવ્યો. પઠી ત્યાં ઘણો વચ્ચત સડીને, તથા તેને જીતીને તેણે તેને નમસ્કાર કર્યો, તથા પઠી પોતાની ઝંલણા આપીને, તથા પોતાના સ્વામિના કાર્યનું વૃતાંત કહીને તે ત્યાંથી ચાલી નિકલ્યો. પઠી તે ત્યાંથી વીજિપણને ઘેર ગયો. પઠી તેના વચનથી વિજીપણ રાવણને સમજાવવા ગયો. અને હનુમાન સીતાથી પવિત્ર થાણા વનમાં ગયો. ત્યાં રાક્ષસીઝથી વીંટાણેલી, મલીન વચ્ચને ધરનારી, મ્લોન મુખવાલી, તથા ક્રુધાથી ફીણ થાણેલી, અને રામનું નામ જપતી, ઈથી સીતાને જોડને તેણે વિચાર્યું કે, સ્વરેસર આ સીતા જગતને પવિત્ર કરનારી મહાસતી છે, માટે આને અર્થે રામ જે સ્વેદ પામે છે, તે શુક્રજ છે. પઠી તે હનુમાને અદૃશ્ય રહીને રામે આપેલી વીંટી તેણીના સ્વોભામાં નાંખી, તે વીંટીને જોડને સીતા હર્ષથી ગલગલી થઈ ગઈ. તે વચ્ચે (તેણીની ચોકીમાં રાખેલી) ગ્રીજટાણ તેણીને હર્ષયુક્ત જાણીને, તે વીના રાવણને જઈ કહી, ત્યારે રાવણે દૂતકાર્યમાં ચતુર ઈથી મંદોદરીને સીતાને સમજાવવામાટે તેણીની પાસે મોકલાવી. ત્યારે સીતાણ તેણીને ધિક્કારી કહાડી. પઠી હનુમાને વૃક્ષપરથી ડતરી સીતાને નમસ્કાર કર્યો, અને તે તેણીને કહેવા લાગ્યો કે, હૈ માતા ! રાવણનો નાશ કરનાર આપના સ્વામી લક્ષ્મણસહિત કુશલ છે, તેમનો હું પવન અને અંજનાનો પુત્ર હનુમાન નામે દૂત છું. તે રામ અને લક્ષ્મણ દંડકારણમાં રહેલા છે, તથા તેમની આજ્ઞાથી હું અહીં આવેલો છું. તે સાંજલી સીતાણ અત્યંત હર્ષિત થઈને તેને આશિષ આપી. પઠી ત્યાં હનુમાનના ઉપરોધથી, તથા રામચંદ્રજીના કુશલવૃતાંતના હર્ષથી તેણીણ એકવીસ રાત્રિદિવસોને અંતે પારણું કર્યું. પઠી હનુમાન ઇંધાણ તરીકે સીતાનો ચૂડામણિ લેઈને દેવરમણ ઉદ્યાનમાં આવ્યો, તથા ત્યાંના વૃક્ષોને જાંગવા લાગ્યો. વલી ત્યાંના ઉદ્યાનપાલકોને પણ તેણે માર્યા. ત્યારે રાવણના પુત્ર ઇંદ્રજીતે ત્યાં આવીને તેને નાગપાશોથી ઘાંધ્યો, અને પઠી તે તેને રાવણપાસે લેઈ ગયો. ત્યાં રાવણના હુર્વાચ્ચથી તેણે તુરત નાગપાશોને ઠેદીને, પાટું મારી રા-

વળના મુકુટને ચૂર્ણ કરી નાંચ્યો. પઠી તુરત ત્યાંથી ઊઠીને તેણે રાવણની નગરીમાં જાંગફોડ કરી. તથા પઠી તુરત રામપાસે જઈને તેણે સીતાનો તે ચૂડામણિ આપ્યો. તે ચૂડામણિને સાક્ષાત સીતાની પેઠેજ માનીને રામે તેને આલિંગન કર્યું, તથા હનુમાનપર તેણે અત્યંત પ્રીતિજાવ પ્રકટ કર્યો. પઠી રામની આજ્ઞાથી સુગ્રીવાદિકોણ રણસંગ્રામમાટે વાજિત્રો વગડાવ્યાં. પઠી ત્યાં સર્વે વિદ્યાધરો, રામ, લક્ષ્મણ, તથા સુગ્રીવાદિકોસહિત વિમાનોથી આકાશને આઠાદિત કરતા થકા ધાસવા લાગ્યા. પઠી ત્યાંથી સુવેલ પર્યંતપર સુવેલ નામના રાજાને જીતીને, હપલંકામાં હંસરચને તેણે જીત્યો. પઠી સ્વારે તે લંકાની નજદીક આવ્યા, ત્યારે તે નગરીમાં હાહાકાર ઘડ્યો, અને રાવણે પણ રણસંગ્રામ માટે વાજિત્રો વગડાવ્યાં. પઠી ત્યાં રામને આવેલા જાણીને ઢાલ્યો તથા ગુણોપ કરીને જ્યેષ્ઠ એવો તે વિજીપણ નામનો રાવણનો નાનો જાહ, રાવણને નમસ્કાર કરીને કહેવા લાગ્યો કે, હૈ જાહ ! જોકે તું વિચાર કર્યાંવિના પરછીને હરી લાવેલ છે, તોપણ હવે અહીં પહોંચેલા રામને તું તે તુરત પાઠી આપી દે ? વહ્લી આ એક પરછીના માટે તારે રાજ્યનો શામાટે વિનાશ કરવો જોઈય ઠીય ? અને વહ્લી તે પાપથી તારો પરજવ પણ હુર્ગતિરૂપ થશે. વહ્લી આ સમુદ્રપર તેમણે પુલ ધાંધ્યો, એવી રીતના તેના વલ્લથી પણ જો તને સ્નાતરી ઘટી ન હોય, તોપણ તે રામના સેવક એવા હનુમાને સજામાં જે કાર્ય કર્યું હતું, તેને તું યાદ કર ? વહ્લી જે રામની આવી ક્ષમા છે, તથા જેનો આવો ઉત્કૃષ્ટ ન્યાય છે, એવા રામ હમેશાં વિજયવાન છે. એવી રીતે વૈરીની પ્રશંસા કરવાથી રાવણે તે વિજીપણને નગરમાંથી કહાડી મેલ્યો, ત્યારે તેપણ રામપાસે ગયો. ત્યાં વિજીણની પાઠલ સાથે આવેલા રાક્ષસોના તથા વિદ્યાધરોના ત્રીસ અહોહિણી જેટલા મુજડોને રામે પ્રીતિપૂર્વક બોલાવ્યા. પઠી રામચંદ્રજીય વિજીપણને લંકાનું રાજ્ય આપવું ઠરાવીને, રાવણની નગરીને લશ્કરથી ઘેરો ઘાલ્યો. તેજ વલ્લતે મહા વલ્લવાન, તથા ખુજાસ્ફોટો કરતા થકા રાવણના ક્રોડો ગમે મુજડો વહાર આવ્યા. ત્યાં ઘત્તે સૈન્યો વચ્ચે શિલા, વૃક્ષ વિગેરેરૂપ દુષ્ટીયારોથી ઘણા કાલ્પનુધિ જવરું યુદ્ધ મચ્યું. ત્યાં રણસંગ્રામરૂપી તીર્થમાં મુઢદાંડને વાળપાળાનાં ઘસાવાથી ઉત્પન્ન થયેલો અગ્નિ, વૃક્ષોને ઘાલતો થકો અગ્નિ.

संस्काररूप थयो. एवी रीते परस्पर जयनी इच्छाथी युद्ध होते ठते जयथी
 हींचोळा खावा लागी. रामचंद्रजीना सैन्यमां जरा जंगण पडतांज ते-
 मना जुकुटीना संकेतथी प्रेराएला राजाउं एकदम रणसंग्रामामां धस्या.
 एवी रीते राक्षसोना सैन्यमां जंगण पडतांज रथमां वेठेला हस्त प्रह-
 स्तक नामना वे वीरो हाथमां धनुष्योने खेड्ने खडवा लाग्या. ते वखते
 रामना सैन्यमांथी पण नख थने नीख नामना वे मोटा वानरना-
 यको तेनी सामा खडवाने लाग्या, तेउंना रथोना शब्दोने जाणे सहन
 करती न होय न्हों जेम तेम पृथ्वी अरराट शब्द करवा लागी. पट-
 खामां नखे हस्तने तथा नीळे प्रहस्तने मायां, थने तेउंवर आकाश-
 मांथी पुष्पवृष्टि थइ. एवी रीते हस्तप्रहस्तना मरावाथी रावणना सैन्य-
 मांथी मारीच, सिंहजघन, स्वयंचू, सरण, शुक्र, चंद्र, अर्क, उदाम,
 धीजरस्त, कामाक्ष, मकर, ज्वर, गंजीरसिंह, विगेरे सुजटो धसी आख्या.
 ते वखते मदन, थंकर, संताप, प्रथित, आक्रोशनंदन, डुरित, अनघ-
 पुष्प, अस्त्रविघ्न तथा प्रीतिकर आदिक सुजटो रामना सैन्यमांथी पण
 तेमनी सामा धस्या, थने ते राक्षसोने मायां. ते वखते सूर्य पण अस्त
 थयो, थने घट्टे सैन्यो पण पोतपोताने स्थानके गयां. पठी प्रजातमां रा-
 वणनी जुकुटीथी प्रेराएला राक्षसयोळाउं रामना सैन्यप्रते धस्या. त्यारे
 तेनी सामे रामना सुजटो पण धसी आख्या. तेउं सधळा हाथमां रद्देसी
 खड्गखताने नटीनी पेठे नचावता थका, बाणोथी आकाशने आघादित
 करता थका, सिंहादोथी दीशार्जने ध्वनियुक्त करता थका, पगना धव-
 काराउंथी पृथ्वीने कंपावता थका, तथा पर्वतोने पण दारण करता थका,
 समुद्रने उठसावता थका, थने वृद्धोने जांगता थका परस्पर एक धीजा-
 ने हणवा लाग्या, ते वखते रावणना हुंकारथी प्रेराएलाराक्षसो, समुद्रना
 मोजांउं जेम कांठापरना वृद्धोने तेम वानरसुजटोने तोडी पाडवा लाग्या.
 ते वखते उठेला मुग्धीवने वारीने हनुमान क्रोधालुर थइने राक्षसोप्रतं
 धस्यो. ते वखते माथी धनुष्य खेड्ने क्रोधथी हनुमाननी सामे आख्या.
 तेउं घट्टे महासुजटो प्रह्वयकाशना सूर्यनी पेठे, एकथोजाना शम्भोने ठे-
 दता थका, जगतने दुष्येदय थया. पटखामां हाथचाखाकीथी श्रीशंभ
 मार्शनि हाथीपाररहित कयों; त्यारे वज्रोदर नामनो राक्षस त्यां धसी

आच्यो. त्वारे हनुमाने सिंदूनादोधी दीशाउने वैहेरी करतां थकां तेने
 घाणोधी आछादित कयों. त्वारे लोको कहेवा छाग्या के, अहो ! आ
 धने बीरो एक सरखा ठे. ते वाणी सहन नहीं करीने हनुमाने ते बज्जो-
 दरने मारी नांग्यो. एवी रीते बज्जोदरना घातथी क्रोधापमान थपलो
 जंघुमाली नामनो रावणनो पुत्र हनुमानपर धसी गयो; त्वारे ते पण ते-
 नी सन्मुख आच्यो. पठी हनुमाने तेने माधामां गदा मारवाधी ते जंघु-
 माली मुठ्ठां खाइ पड्यो, त्वारे राक्षसना सैन्यमांथी महोदर प्रमुख सु-
 जटो हनुमान तरफ धस्या. त्वारे हनुमाने केटलाक राक्षसोने तो सु-
 खनां लीधा, केटलाकोने हाथमां लीधा, केटलाकोने हृदयमां लीधा,
 तथा केटलाकोने घगलमां घाट्या, अने केटलाकोने वाणथी हण्णा. एवी
 रीतना राक्षसोना मर्दनने सहन नहीं करीने, जयंकर मुखवालो कुंज-
 कर्ण हाथमां त्रिशूल छेइने वृक्षोने जांगतो थको दोड्यो. चारे कोरेथी
 वानरमुजटोने तेने मारतो जोइने सुग्रीव राजा, कुमद, अंगद तथा
 माहेंद्र सहित तेनी सन्मुख धस्यो. वली ते बखते जामंडल प्रमुख पण
 रामना योद्धाउ शत्रोना वरसाद वरसाववा छाग्या; पठी सुग्रीवे गदाएं
 करीने शत्रुना रघने जांग्यो. ते बखते क्रोधातुर थपला कुंजकर्ण पण हा-
 थमां मुहर छेइने सुग्रीवना रघने जीर्ण घडानी पेठे जांगी नाख्यो. पठी
 सुग्रीवना शस्त्रथी पीडित थपलो कुंजकर्ण मूर्छित थइने पृथ्वीपर पड्यो.
 एवी रीते जाइनी मुठ्ठांथी रावण अत्यंत क्रोधापमान थयो. त्वारे इंद्र-
 जित तेने रोकीने पोते कपित्तेन्यने उपडव करवा छाग्यो. पठी तेनी
 साने सुग्रीव क्रोधथी धस्यो, अने जामंडल तेना नाना जाइ मेघवाहन-
 प्रते धस्यो. एवी रीते ते चारे बीरो परस्पर युद्ध करता थका पृथ्वी, स-
 मुद्र, अने पर्वतोने पण होजाववा छाग्या. एटलामां इंद्रजित अने मेघ-
 वाहने सुग्रीव अने जामंडलने नागपाशोथी बांध्या. वली तेज बखते कुं-
 जकर्ण पण चैतन्य आववाधी हनुमानने गदाथी मारीने पोतानी कां-
 खमां घाट्यो. एटलामां अंगद सुजट कुंजकर्णप्रते धस्यो, ते बखते हनु-
 मान जोर करीने कुंजकर्णनी कांखमांथी लुटी गयो. हवे विजीपण रा-
 मने नमीने रघमां वेसी जामंडल तथा सुग्रीवने ठोडाववा माटे धस्यो.
 ते समये इंद्रजित तथा मेघवाहने विचारुं के, पितातुल्य एवा आ वि-

जीपण साये आपणे युद्ध करुं लायक नही, एम विचारि तेउ नाशी
 गया. एटलामां पूर्वे आपेलुं ठे वरदान जेणे एवो गरुडदेव, रामना स्म-
 रणथी अवधिज्ञाने करीने त्यां आळ्यो, तथा तेणे रामने सिंहनिनदा ना-
 मनी विद्या, तथा मुशल आप्यां, अने लक्ष्मणने गारूडी विद्या, संग्राममा
 शत्रुने हणनारी विद्युद्धना गदा, तथा वीजां शत्रो पण आप्यां. तथा
 पठी ते अंतर्धान थइ गयो. हवे त्यां लक्ष्मणना वाहनरूप थएला गरु-
 डने जोडने सुग्रीव अने जामंडखना नागपाशो दूर नाशी गया. ते वखते
 रामना सैन्यमां जय जय शब्द थवा लाग्यो, अने राक्षसोनुं सैन्य म-
 लीन मुखवाळुं थयुं; तथा सूर्य पण ते समये अस्त पाय्यो. वली प्रजा-
 तमां ज्यारे राक्षसो रामनुं सैन्य जागवा मांड्या, त्यारे सुग्रीवादिक म-
 हावीरोए राक्षसोने मार्या. एवी रीते राक्षसोना जंगथी क्रोध पामेला
 रावण, इंद्रजित, तथा कुंजकर्ण आदिक सर्वे एकी समये धस्या. तेउनी
 सामे धसी जता रामने निवारीने, विजीपण धस्यो, तथा रावणने अट-
 कावीने प्रीतिथी तेने समजाववा लाग्यो के, हे वंधु ! इजु पण तुं मां
 कथुं मान ? अने सीताने ठोडी दे ? केम के नहीतर आ राम, यमनी
 पेठे तारा कुलनो अंत लावशे. त्यारे रावणे तेने कथुं के, अरे ! तुं मने
 शा माटे डरावे ठे ? एम कहीने ते वझे वीरो धनुष्योना टंकारो करीने
 शत्रोथी महायुद्ध करवा लाग्या. ते वखते रामे कुंजकर्णने, लक्ष्मणे इंद्र-
 जीतने, नीले सिंहजघनने, दुर्मदे घटोदरने, शंजुए, दुर्बुद्धि एवा स्वयं-
 पुने, नखे अगसोदयने, स्कंदे चंडणखने, तथा चंडोदरना पुत्रे विघ्नने
 रोक्यो. एवी रीते ते योद्धाळखडते ठेते इंद्रजिते लक्ष्मणपर क्रोधथी ता-
 मसशस्त्र फेंक्युं; त्यारे लक्ष्मण तपनाखथी ते शस्त्रने ठेदीने, तथा इंद्र-
 जितने नागपाशोथी वांधीने तेने पोताना शिविरमां लाव्यो. पठी रामे
 पण कुंजकर्णने नागपाशोथी वांधीने पोताना शिविरमां मोकलाव्यो. त-
 था रामना योद्धाळए वीजा राक्षसोने पण वांध्या. ते जोइ क्रोधायमान
 थएला रावणे विजीपणपर तेने मारवा माटे त्रिशूल फेंक्युं; पण ते त्रि-
 शूलने लक्ष्मणे वाणोथी ठेदी नांळ्युं. त्यारे रावणे धरणेंडे आपेली धग-
 धगायमान थती शकिने, वेडने, क्रोधथी आकाशमां फेरवी. ते वखते
 लक्ष्मण रावणना अजिप्रायने, जाणीने तुरत विजीपण पासे थावीने

रावणने अत्यंत आक्षेप करवा लाग्यो. त्यारे रावणे लक्ष्मणने गरुडपर वेढेला जोडने. कोपथी खाल आंखो करी; तथा पठी तेणे ते वज्र सरखी शक्ति तेनापर मुकी. त्यारे ते शक्ति सघलां शस्त्रोने अवगणीने लक्ष्मणनी ठातीपर पडी; अने तेथी लक्ष्मण मूर्ठा खाडने पृथ्वीपर पड्या, अने तेना शिघिरमां पण शोक पथराइ गयो. तेथी क्रोधायमान थएला रामचंद्रजीण सिंह जेम हाथी साघे, तेम सिंहुना रथमां वेढेला रावण साघे युद्ध करवा मांड्युं; पठी त्यां रामचंद्रजीण रावणना पांच रथोने जांगी नारण्या; त्पारवाद रामना तेजने नहीं सहन करवाथी रावण पोताना नगर तरफ गयो. पठी सूर्य अस्त थये ठते राम, लक्ष्मण पासे आल्या, तथा तेने तेथी रीतना जोडने मूर्ठा पाम्या, तथा पठी संज्ञा आल्यावाद ते कहेवा लाग्या के, हे जाइ! बेरीउंना समूहने मार्या विना, मने सीता अपाव्याविना, वीजीपणने पोते आपेक्षुं राज्य आप्या विना, तथा शत्रुंथी वींटाएला आ रामने एकाकी ठोडीने, तुं चाड्यो नहीं जा ? अथवा तेमां तारो कंइ पण दोष नथी, पण मारोज दोष ठे, केम के हजु हुं अहीं जीवतो वेठो हुं. हे सुग्रीव ! तुं मने सानिध्य कर ? हे हनुमान ! तुं अगाडी था ? हे चंद्रशिम ! तुं उत्साही था ? तथा हे जामंडल ! तुं उद्यमी था ? अरे अत्यारे मारो कोइ एवो संबंधि नथी, के आ मारा नाना जाडने सज्ज करे !! एवी रीते कल्पांत करीने शुन्य थया एका राम मूर्धित थया. त्यारे विजीपणे कबुं के, हे प्रभु ! तमो धीरज राखो ? केम के शक्तिथी हणाएखो प्राणी रात्रिसुधि जीवी शके ठे, माटे तेने वास्ते उद्यम करो ? पठी रामनी आझाथी सुग्रीवादिकोए लक्ष्मणनी आसपास विद्याना घसथी चार छारोवाखा सात किह्लाउं बनाव्या. बली ते समये स्वामिना दुःखथी दुखित थएला सुग्रीव, अंगद, अंशु, तथा जामंडल आदिक विद्याधरो ते किह्लाउंने घेरीने त्यां रह्या.

हवे ते समये जामंडलनो हितेवु मित्रजानु नामनो महान विद्याधर त्यां आवीने जक्तिथी रामने कहेवा लाग्यो के, हे स्वामी ! अयोध्याथी वार योजनने ठेठे झोण राजाथी रक्षित थएलुं कोतुकर्मंगल नामनुं एक मनोहर नगर ठे. त्यां केकेयीना जाडनी विशल्या नामे पुत्री ठे, तेणीना हाथना स्पर्शथी आ लक्ष्मणजीनुं शल्य दूर थरो. अने ते पण जो सूर्योदय पेहे-

लांज अर्ही आवी पर्वोचे, तोज आ सक्ष्मण सज्ज थडने शत्रुंजने हणी श-
 के. ते सांजली रामचंद्रजीए तुरत प्रीतिपूर्वक अंगद, जामंडल तथा हनु-
 मानने जरतपासे मोकड्या. त्यारे तेउए पण तुरत विमानमारफतें थयोव्या-
 मां जइ सीताहरणपूर्वक सर्व व्रतांत जरतने कही संजखाव्यो. त्यारे स्वा-
 मीना कार्यामां तसर थएसा जरत राजाए पण तेउने साथे खेइ तुरत झो-
 णपासे आवी विशद्व्यानी मागणी करी. त्यारे झोण राजाए तो बीजी ह-
 जार कन्याउ सहित विशद्व्याने आपी; पठी तेउ जरतने थयोव्यामां ठोडी
 विशद्व्या सहित रामचंद्रजी पासे तुरत आव्या. पठी त्यां ते विशद्व्याना
 हाथना स्पर्शथी ते शक्ति सक्ष्मणने तजीने तुरत आकाशमां उडवा ला-
 गी; तेज वळते हनुमाने तुरत तेणीने पकडी लीधी. त्यारे ते शक्ति हनु-
 मानने कहेया लागी के, देवतारूप परी हुं (रावणप्रतेना) दासपणायें करीने
 अर्ही आवी हती, पण विशद्व्याना पूर्वे जवना तपना प्रजावथी हवे हुं चाखी ज-
 उंनुं. माटे तुं मने ठोडी दे? पठी हनुमाने तेणीने तजी देवार्थी ते शक्ति
 पोताना थपराधथी जाणे डरती होय नहीं जेम, तेम उडीने आकाशमां
 चाखी गइ. पठी प्रह्लासीना स्नात्रना पाणीथी फरीने सक्ष्मणने सींच्या,
 थने तेना घा रुजाइ जवाथी तुरत निद्रामांथी जेम तेम ते उठीने वेठा
 यया. पठी रामचंद्रजीए तेने आखिंगन करुं, तथा सधजो व्रतांत निये-
 दन करीने एक हजार कन्याउसहित विशद्व्यानोतेनी साथे विवाह कर्यो.
 पठी तेणीना स्नानना पाणीथी बीजा मुनटोना घा पण साजा यया; तथा
 पठी सर्व विद्याधरोए मल्लीने त्यां हर्षथी महोत्सव कर्यो. पठी रावणे व-
 रोना (गुतराखेखा माणसोना) मुखथी सक्ष्मणने जीवता थएसा जाणीने
 षडुरूपी विद्यानुं साधन करवानो विचार कर्यो. पठी तेणे सोखमा तीर्थ-
 फर श्री शांतिनाथ प्रभुनी अष्टप्रकारी पूजा करीने ते विद्यानुं साधन क-
 रवा मांजुं. वस्त्री मंदोदरीनी आझाथी नगरना सवे सोको आठ दिवसो
 सुवि जैनधर्ममां रक्त यया. पठी ते विद्या सिद्ध यवाथी रावण राक्षसोनी
 महोटी मेनासहित प्रनानमां समरांगणप्रते आव्यो. पठी त्यां वेत्रे स-
 न्दोनुं महा जयंकर युद्ध ययुं; तथा तेमां क्रोडोगमे मुनटो मराया;
 थने तेथी रयोने चाखवानी जगो पण रही नई. ते समये महा यशवान
 सक्ष्मण थन्य गदासोने मारीने, शरंवार रावणने नाटना करवा लाग्या.

तेथी आकुल यइने रावणे तुरत ते चियाधी पोतानां जयंकर एवां घणां रूपो
कर्यां. त्यारे लक्ष्मण पृथ्वीपर, आकाशमां, पठाडी, आगल, तथा पडखामां
विविध प्रकारनां शस्त्रोनो वरसाद वरसावनारा अनेक रावणोने जोवा
खान्या. पठी एक एवा पण ते गरुडपर चेठेला वलवान लक्ष्मणे अनेक स-
रखा यइने बाणोनी धाराउंची, पतंगीआने जेम मेघ, तेम तेउने ह्वा. बाणोनी ते धाराउंची व्याकुल घएला रावणे चक्रनुं स्मरण कर्युं; त्यारे अर्ध-
चक्रीना जीवित सरखुं जाज्वल्यमान चक्र पण तुरत तेनी पासे आळ्युं. त्यारे
क्रोधधी लाल आंखोवाला घएला ते रावणे ते चक्रने जमाडीने लक्ष्मणपर
फेंक्युं, त्यारे ते चक्र लक्ष्मणने प्रदक्षिणा देइने तेना (लक्ष्मणना) हाथमां
आवी रल्युं. त्यारे लक्ष्मणे पण तेज चक्रधी, इंद्र जेम वज्रधी पर्यंतने, तेम
रावणना वद्दाःस्यलपर ताडना करी. ते ताडनची जेठ वदी अगीयारसने
दिवसे पाठजे पहोरे रावण भरीने चोधी नरके गयो. ते यखते देवताउंए
पण जय जय शब्द करीने प्रीतिधी लक्ष्मणजीपर पुष्पोनी वृष्टि करी, पठी
जयधी दिङ्मूढ घएला राक्षसोने विज्जीपणे स्नेहधी शांत कर्यां; केम के
स्वजातिनुं रक्षण करवुं ते उत्तम कार्य ठे. पठी रामचंद्रजीए कुंजकर्ण, इंद्र-
जित तथा मेघवाहन आदिक राक्षसोने ठोटी मेल्या, त्यारे तेउंए पण
रावणनुं प्रेतकार्य कर्युं. पठी ते समये कुंजकर्ण, इंद्रजिते, मेघनादे तथा
मंदोदरीए अग्रमेघवल नामना इपिनी पासे दीहा लीधी. पठी निर्दोष
एवी महासती सीताने लेइने रामचंद्रजीए विज्जीपणे यथावेला मागे य-
इने उत्सवपूर्वक संकामां प्रवेश कर्यो. पठी त्यां रामचंद्रजीए ते संकानुं
राज्य विज्जीपणने सोंप्युं; तथा त्यां ठ वषो रखा याद ते माताना चरणोने
नमवा माटे उत्सुक यया.

पटलामां विंध्यस्वलीमां इंद्रजित तथा मेघवाहन मोढे गया; अने
तेथी ते तीर्थनुं “मेघरथ” नाम पड्युं. वली नमैदाने कांठे कुंजकर्ण
मोढे गया, अने ते तीर्थनुं “वृधुरक्षित” नाम पड्युं.

पठी उत्तम दिवसे रामचंद्रजी, सीता अने लक्ष्मणमदिन सुधीशदिकनी
अनुमतिपूर्वक पुष्पक विमाननां घेनीने, पृथ्वीपरनां नगरो नपा आध-
योंने ठंवे प्रकारे जोता घका, अनुक्रमे ठंवी पठाउंची जोजिनी घएली,
एवी अयोध्या नगरीप्रते आग्या. ते दरते जतन राजा दश नम्रमनाइ

ते समयमां श्री शत्रुंजयपर मोक्ष गया ठे, माटे ते तीर्थने जेम वने तेम अधिक रीते सेवबुं; केम के, ते मोक्षना अव्यावाध कारणरूप ठे.

एवी रीते श्रीवीर प्रभु लोकोना समूहरूपी क्षेत्रोमां आनंद करनारा, तथा श्री शत्रुंजय तीर्थना महिमारूपी उन्नसायमान पुण्यना समूह सरखा वाणीना समूहने वरसीने, तेना उन्नममाटे, पुष्करावर्तमेघ, कमल, तथा शंख सरखी उत्तम कीर्तिने आपनारुं अध्ययन मुखयी कहेता हवा.

एवी रीते आचार्य महाराज श्रीधनेश्वरसूरिजीए वनावेखा महा तीर्थे श्री शत्रुंजयना माहात्म्यमां श्रीराम आदिक महापुरुषोना चरित्रना वर्णननो नवमो सर्ग समाप्त थयो.

एवी रीते आ शत्रुंजय माहात्म्यना प्रथम खंडनुं संस्कृतपरयी शुद्ध गुजराती जापांतर जामनगर निवासी पंडित श्रावक ह्रीराखाल वि. हं-सराजे करेबुं ठे; तेमां प्रमादयी के मतिदोषयी जे कंइ उत्सूत्र के विपरीत सत्तायुं होय, ते "मिथामि दुक्कनं" तथा ते सुइ जनोए सुधारीने बांचबुं. केम के,

गवतः स्वजनं कापि, नवत्येव प्रमादतः

हसंति दुर्जनास्तत्र, समादधति सज्जनाः ॥ १ ॥

अर्थः— मार्गे जतां चकां प्राणीने प्रमादयी स्वजना तो क्यांक थयाज करे ठे, एण ते बखते दुर्जनोज त्यां हांसी करे ठे, एण सज्जनो तो तेने सारी रीते उठाडीने बेगो करे ठे.

हवे जापांतरकर्ता समाप्तिमंगल माटे पोताना गुरु श्री चारित्रविज-पजी महाराजनी स्तुति करे ठे.

खल्ला यदीयचरणंबुजतारसारं, खादधटाधरितदिव्यसुधासमूहम् ॥ संसारकाननतटेह्यटताखिनेत्र, पीतो मया प्रवरबोध रसप्रवाहः ॥ १ ॥

बंदे ममगुरुंतंच, चारित्रविजयाजिधम्, परोपकारिणांधुर्यं, दत्तानंदकदंबकम् ॥ ह्रीनपुण्या न पश्यंति, रागांधास्तत्त्वसंस्थितिम् ॥

साजेऽज्ञाजफलं चैव, खजंते ते नराधमाः ॥ १ ॥

समाप्तोऽयं श्री शत्रुंजयमाहात्म्यस्य प्रथमः खंडः गुरुश्रीमचारित्रवि-जयनुप्रसादात् ॥

જાહેર સ્વર.

સર્વે જૈનવંધુર્જને માધુમ થાય જે અમારા તરફથી હાલમાં નીચેના નવા અપૂર્વ જૈની ગ્રંથો, ગુજરાતી જાપાંતર સાથે ઠપાવીને પાકાં પુતાંથી ઘાંધી વહાર પાઢવામાં આવ્યાં છે.

યોગશાસ્ત્ર.— (કર્તા શ્રી હેમચંદ્રાચાર્ય) કિમ્મત રૂ. ૩-૪-૦

સામુદ્રિક શાસ્ત્ર.— (કર્તા શ્રી જડવાહુસ્વામિ) કિમ્મત રૂ. ૧-૦-૦

શુકનશાસ્ત્ર.— (કર્તા શ્રી જિનદત્તસૂરિ) કિમ્મત રૂ. ૦-૬-૦

પ્રતિષ્ઠાકલ્પ.— (કર્તા શ્રી સકલચંદ્રજી) કિમ્મત રૂ. ૦-૬-૦

જલજાત્રાદિવિધિ.— (કર્તા શ્રી રત્નશેખર સૂરિ) કિમ્મત રૂ. ૦-૬-૦

અષ્ટકજી.— (કર્તા શ્રી હરિજડસૂરિ, ટીકાકાર શ્રી જિનેશ્વરસૂરિ)

કિમ્મત રૂ. ૧-૧૨-૦

કલ્પસૂત્ર.— (સુલ્લવોધિકા ટીકાનું ગુજરાતી જાપાંતર ચિત્રોસહિત) ૩-૦-૦

ધર્મ સર્વ સ્વાધિકાર. (કર્તા શ્રી જયશેખરસૂરિ)

તથા

કિમ્મત રૂ. ૦-૬-૦

કસ્તૂરિપ્રકરણ. (કર્તા શ્રી હેમવિમલગણિ)

શત્રુંજય માહાત્મ્ય ટંડ પેદ્દેલો (કર્તા શ્રી ધનેશ્વરસૂરિ) કિ. રૂ. ૨-૪-

નીચેનાં પુસ્તકો ગુજરાતી જાપાંતરસહિત તૈયાર થાય છે, અને થોડા

વલ્લતમાં ઠપાઈ વહાર પડશે.

વૈરાગ્યકલ્પલતા. (કર્તા શ્રી યશોવિજયજી ડપાધ્યાય)

દિગ્ગુલપ્રકરણ. (કર્તા શ્રી વિનયસાગરોપાધ્યાયજી)

જૈનકુમારસંજય મહાકાવ્ય. (કર્તા શ્રી જયશેખરસૂરિ)

જડવાહુ સંહિતા. (જૈનનો અપૂર્વ જ્યોતિષગ્રંથ) (કર્તા શ્રી જડવાહુસ્વામિ)

પ્રજાત્રિક ચરિત્ર (જૈનધર્મમાં થયેલા મહાન પુરુષોનાં ચરિત્ર)

શત્રુંજય માહાત્મ્ય. ટંડ વીજો. (કર્તા શ્રી ધનેશ્વરસૂરિ)

મેઘમાલાવિચાર. (કર્તા શ્રી વિજયપ્રજ્ઞસૂરિ)

શા. જીમસિંહ માણેક

વે. મુંબઈ. માંડવીવંદર. શાકગલી

Moholla Marotian Ward.

Bik.

AUDURCHAND BHAIRODARI,
JAIN LIBRARY.

पंडित श्री शुभवर्द्धनश्रीविरचित

श्री

ऋषिमंडल वृत्ति (जापांतर)

Moholla Marotian Ward
Bikari.

आ ग्रंथ चतुर्विध संधने वांचवा योग्य जाणी तेनुं
शास्त्री हरिचंकर कालीदास पासे गुजराती
जापामां जापांतर करावी तेने
पयामति शुद्ध करी.

वपावी प्रसिद्ध करनार,
शा. स्वचंद जयचंदे स्थापन करेली,
श्री जैन विद्याशाला.

रोणीवाडानी पाले—अमदावाद.

अमदावाद

आ ग्रंथ निर्वन दिनिंग मेमपा मल्लुभाइ ईश्वरदामे छाप्पो.

संयन १९५८.

सम १९८१.

प्रसिद्धकार आ ग्रंथने फर्ग छापावा छापावा सवर्धी मने
हळ पोतावे स्वाधान राख्या हे.

किंमत रु. २-०-०.